

17. ULUSAL HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ KONGRESİ

4-6 Nisan 2018

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi
Troia Kültür Merkezi

"Değişen Dünyada Hemşirelik"
"Evrensel Farklılıklar ve Benzerlikler"

www.uhok2018.com

BİLDİRİ KİTABI

MOTTO
www.motto.tc

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
DAVET YAZISI	3
KURULLAR	4-5
BİLİMSEL PROGRAM	6-9
BİLDİRİ LİSTESİ	10-32
SÖZEL BİLDİRİLER	33-141
POSTER BİLDİRİLER	142-317

Sevgili Arkadaşlar,

Sizleri 4-6 Nisan 2018 tarihleri arasında Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Çanakkale Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü olarak Öğrenci Hemşireler Derneği, Türk Hemşireler Derneği Öğrenci Komisyonunun işbirliği ile düzenleyeceğimiz 17. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi'nde kentimizde ağırlamaktan büyük mutluluk duyacağımızı bildirmek istiyoruz. "Değişen Dünyada Hemşirelik: Evrensel Farklılıklar ve Benzerlikler" ana tema çerçevesinde "Hemşirelik bakımında, eğitiminde, uzmanlık alanlarında, mevzuatlarında ve imajındaki değişimleri" ele almayı planlıyoruz.

Hemşireliğin Dünyada ve Türkiye'de nasıl bir değişim sürecinden geçtiğini, hangi noktaya geldiğini, bizlerin bunun neresinde yer aldığımızı karşılaştırmalı olarak ortaya koyabileceğimiz bir kongre planlıyoruz. Bu değişimler sürecinde öğrencilerin sorunları ve çözüm önerilerinin yer aldığı yarım günlük bir çalıştay ve "Stoma ve yara bakımı", "Travma yaşayan bireylerde psikososyal bakım", "Bağımlılığı anlamak ve önlemek", "Refleksoloji eğitimi" gibi farklı kurs programları planlıyoruz.

Bunların yanı sıra öğrencilerimizden gelecek talepler doğrultusunda başta Şehitlik Abidesi olmak üzere çok sayıda tur programlarına katılma fırsatları oluşturmayı hedefliyoruz.

Amacımız sizleri bilimsel, sosyal ve manevi doyum sağlayacağınız bir kongreyle buluşturmaktır. Şehitler diyarı Çanakkale'de buluşmak üzere saygı ve sevgilerimizle.

Kongre Eş Başkanları

Sedef MÜLAYİM

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölüm Birinci Sınıf Temsilcisi

Dilan DUMAN

Öğrenci Hemşireler Derneği Başkanı

Yasemin NARİN

Türk Hemşireler Derneği, Öğrenci Komisyonu Genel Başkanı

ONURSAL BAŞKAN

PROF.DR.YÜCEL ACER

DÜZENLEME KURULU EŞ BAŞKANLARI

SEDEF MÜLAYİM
ÇOMÜ SYO HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 1. SINIF TEMSİLCİSİ

DİLAN DUMAN
ÖĞRENCİ HEMŞİRELER DERNEĞİ BAŞKANI

YASEMİN NARİN
TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ ÖĞRENCİ KOMİSYON BAŞKANI

Düzenleme Kurulu Üyeleri

VELAT AÇAR	ÖHDER YK BAŞKAN YARDIMCISI
İREM BUSE ADIYAN	ÇOMÜ SYO Hemşirelik Bölümü 4. Sınıf Öğrencisi-ÖHDER Temsilcisi
ROZERİ BAKAN	ÖHDER Başkan Yrd.
KADİR ÇELİK	ÇOMÜ SYO Hemşirelik Bölümü 3. Sınıf Temsilcisi
HİLAL NUR DEMİR	ÇOMÜ SYO Hemşirelik Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi
SONER DUTUCU	ÇOMÜ SYO Hemşirelik Bölümü 2. Sınıf Temsilcisi
ÖZDEN ERDEM	ÇOMÜ SYO Hemşirelik Bölümü Doktora Öğrencisi
DUYGU GÜL	ÇOMÜ SYO Hemşirelik Bölümü Araştırm Görevlisi
NURSEL GÜLYENLİ	ÇOMÜ SYO Hemşirelik Bölümü- Yüksek Lisans Öğrencisi
HALİL GÜNAY	ÖHDER Katibi
MELİKE YALÇIN GÜRSOY	ÇOMÜ SYO Hemşirelik Bölümü - Doktora öğrencisi
SERCAN KARA	ÖHDER YK SEKRETERİ
GÖZDE ÖZSEZER KAYMAK	ÇOMÜ SYO Hemşirelik Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi
TANJU OĞUL	ÇOMÜ SYO Hemşirelik Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi
TUĞÇE ÖZDEMİR	ÇOMÜ SYO Hemşirelik Bölümü 4. Sınıf Öğrencisi-THD Öğrenci Temsilcisi
HACER YILDIRIM	ÇOMO SYO Hemşirelik Bölüm Temsilcisi

Bilimsel Kurul

DR. GÜLNUR AKKAYA	ÇOMÜ
DR. NURSEL ALP DAL	MUNZUR ÜNİVERSİTESİ
DR. ŞEYDA FERAH ARSLAN	ÇOMÜ
DR. FATMA ETİ ASLAN	BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
DR. SİNAN ASLAN	ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ
DR. SELMA ATAY	ÇOMÜ
DR. RUKİYE AYLAZ	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
DR. SONAY BİLGİN	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. EDA CANGÖL	ÇOMÜ
DR. SİBEL COŞKUN	FETHİYE ÜNİVERSİTESİ
DR. AYTEN DİNÇ	ÇOMÜ
DR. NEŞE ERDEM	ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

DR. SERAP GÜLEÇ	ON DOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
DR. AYSUN BABACAN GÜMÜŞ	ÇOMÜ
DR. ZEYNEP GÜNGÖRMÜŞ	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. MELİKE YALÇIN GÜRSOY	ÇOMÜ
DR. AYİŞE KARADAĞ	KOÇ ÜNİVERSİTESİ
DR. FATMA YILMAZ KURT	ÇOMÜ
DR. AYŞE OKANLI	İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
DR. NURCAN ÖZYAZICIOĞLU	ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
DR. SEVİNÇ POLAT	BOZOK ÜNİVERSİTESİ
DR. EMİNE SEVİNÇ POSTACI	ÇOMÜ
DR. ÜMRAN SEVİL	EGE ÜNİVERSİTESİ
DR. SİBEL KARACA SİVRİKAYA	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
DR. SEDA SÖĞÜT	ÇOMÜ
DR. GÜLBU TANRIVERDİ	ÇOMÜ
DR. ŞENGÜL ÜZEN	ÇOMÜ

Sözel Bildiri Ödül Değerlendirme Bilimsel Komisyon Üyeleri

PROF.DR. FATMA ETİ ASLAN	BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
PROF.DR. AYİŞE KARADAĞ	KOÇ ÜNİVERSİTESİ
PROF.DR. NURCAN ÖZYAZICIOĞLU	ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
PROF.DR. ÜMRAN SEVİL	EGE ÜNİVERSİTESİ
PROF.DR. GÜLBU TANRIVERDİ	ÇOMÜ

Poster Bildiri Ödül Değerlendirme Bilimsel Komisyon Üyeleri

DR. GÜLNUR AKKAYA
DR. ŞEYDA FERAH ARSLAN
DR.SELMA ATAY
DR. EDA CANGÖL
DR. AYTEN DİNÇ
DR. NEŞE ERDEM
DR. AYSUN BABACAN GÜMÜŞ
DR. MELİKE YALÇIN GÜRSOY
DR. FATMA YILMAZ KURT
DR. SEDA SÖĞÜT
DR. ŞENGÜL ÜZEN
DR. SİBEL COŞKUN

17. ULUSAL HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ KONGRESİ

4-6 Nisan 2018

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi
Troia Kültür Merkezi

"Değişen Dünyada Hemşirelik"
"Evrensel Farklılıklar ve Benzerlikler"

www.uhok2018.com

BİLİMSEL PROGRAM

MOTTO
www.motto.tc

5 NİSAN 2018

08.30-09.00 **Kayıt işlemleri**

09.00-09.15 **ÇOMÜ SYO Hemşirelik Bölümü Tanıtım Filmi**
ÇOMÜ Sinemaskop Sağlık Medya Topluluğu

09.15-09.30 **Açılış**

09.30-09.45 **Halk Oyunları - ÇOMÜ**

09.45-10.15 **Çanakkale Savaşlarında Hemşirelik**
Prof. Dr. Süheyla ÖZSOY

10.15-10.30 **Kahve Arası - Müzik dinletisi**

10.30-12.30 **DEĞİŞEN DÜNYADA HEMŞİRELİK EĞİTİMİ**
Oturum Başkanları:
Prof. Dr. Gülten ÖZALTIN - Rozeri BAKAN-ÖHDER Başkan Yrd.
Konuşmacılar:
Dünyada ve Türkiye'de hemşirelik eğitimi *(Doç. Dr. Elif ÜNSAL AVDAL-HEMED)*
Türkiye'de hemşirelik eğitiminin akreditasyon süreci *(Prof. Ayten ZAYBAK-HEPDAK)*
Öğrenci hemşirelerin gözünden hemşirelik eğitimi *(Yasemin NARİN-THD Öğrenci Komisyon Başkanı)*

12.30-13.30 **Öğle Yemeği**

13.30-14.50 **DEĞİŞEN DÜNYADA HEMŞİRELİK BAKIMI**
Oturum Başkanları:
Prof. Dr. Nurcan ÖZYAZICIOĞLU - Güler YÜKSEL-Bahçeşehir Üniversitesi SBF
Konuşmacılar:
Değer Temelli Hemşirelik Bakımı *(Prof. Dr. Fatma ETİ ASLAN-Bahçeşehir Üniversitesi)*
Hemşirelik Bakımında Neler Değişiyor? *(Hemşire Canan TAYFUR-ÇOMÜ Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi)*
Öğrenci Hemşirelerin Gözünden Hemşirelik Bakımı
(Hilal UÇAN-Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi)

14.50-15.10 **Kahve Arası**

15.10-16.00 **DEĞİŞEN DÜNYADA HEMŞİRELİK UZMANLIK ALANLARI**
Oturum Başkanları:
Öğr. Gör. Sevda EFİL – Ömer PALA-Bozok Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu
Konuşmacılar:
Hemşirelik Uzmanlık Alanlarında Güncel Durum Ve Yaklaşımlar *(Nurcan Yılmaz - Çanakkale İl Sağlık Müdürlüğü)*

Hemşirelik Öğrencileri Gözüyle Hemşirelik Uzmanlık Alanları *(Dilan DUMAN-ÖHDER Başkanı)*

16.00-18.00 **SÖZEL BİLDİRİ OTURUMLARI**
EŞ ZAMANLI POSTER BİLDİRİ SUNUMLARI

Eş zamanlı 5 oturumda gerçekleştirilecek

1. Oturum: *Öğr. Gör. Arife SİLAHÇILAR-Sedef Şenbil İstanbul Sebahattin Zaim Üniversitesi SBF*

2. Oturum: *Öğr. Gör. Sevinç ŞIPKIN - Tuba AKER-Kafkas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi*

3. Oturum: *Öğr. Gör. Seyran ŞENVELİ - İrem DENİZ-Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi*

4. Oturum: *Başhemşire Nazmiye SINMAZ - ÇOMÜ-Kadir ÇELİK-ÇOMÜ Hemşirelik 3. Sınıf Temsilcisi*

5. Oturum: *Yrd. Doç. Dr. Neşe ERDEM - Adnan Menderes Üniversitesi*

19.30 **Açılış Kokteyli**

6 NİSAN 2018

09.00-09.30 **Çalıştay gruplarına kayıt**

09.00-11.00 **ÇALIŞTAY-KONULARLA ALAKALI BEŞ OTURUM**

1.Oturum: Hemşirelik Öğrencileri Eğitim Sürecinde Neyi Sorun Olarak Görüyor Ve Çözüm Önerileri Nelerdir?
Prof. Dr. Ayişe KARADAĞ - Koç Üniversitesi

2.Oturum: Hemşirelik Bakımında Değişen Sorunlar Ve Çözüm Önerileri
Prof. Dr. Nurcan ÖZYAZICIOĞLU / Arzu YILMAZ - ÇOMÜ / Soner DUTUCU - ÇOMÜ HEMŞİRELİK 2. SINIF TEMSİLCİSİ

3.Oturum: Öğrenci Hemşirelerin Hemşirelik İmajı Ve Kariyerinde Olumlu Değişimleri Sağlamadaki Sorumlulukları Nelerdir?
Prof. Dr. Nedime KÖŞGEROĞLU / Sezer DUMAN-Eskişehir Osmangazi Üniversitesi SBF / Gamze KUMRAL-Ahi EVran Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

4.Oturum: Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleki Uzmanlık Alanlarından Beklentileri Nelerdir?
Doç. Dr. Aysun BABACAN GÜMÜŞ / Necati Özcan-Harran Üniversitesi SBF / Tuğçe ÖZDEMİR-ÇOMÜ THD Öğrenci Komisyon Temsilcisi

5.Oturum: Hemşirelik Öğrencilerinin Mevzuatlar Hakkındaki Farkındalıkları Nasıl Arttırılabilir?
Yrd. Doç.Dr. Sibel ŞENTÜRK- Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi / EcemYILDIZ-Üsküdar Üniversitesi SBF / Nazan KOPARAN-ÇOMÜ

11.00-11.30 **Kahve Arası**

11.30-12.30 **Çalıştay Raporlarının Sunumu ve Tartışma**

12.30-13.30 **Öğle Yemeği**

13.30-14.30

HEMŞİRELİK MEVZUATLARINDA DEĞİŞİM

Oturum Başkanları:
Yrd. Doç.Dr. Serap GÜLEÇ - Mehmet Görgöz-Karadeniz Teknik Üniversitesi SBF

Konuşmacılar:

- Hemşirelik Mevzuatları Bizi Güçlendiriyor Mu?
Prof. Dr. Aytolan Yıldırım

- Hemşirelik Öğrencileri Mevzuatlarının Ne Kadar Farkında?
Halil Günay-ÖHDER Katibi

14.30-14.45 **Kahve Arası**

14.45-16.30

DEĞİŞEN DÜNYADA HEMŞİRELİK İMAJI VE KARİYER PLANLAMALARI

Oturum Başkanları:
Prof. Dr. Ayişe KARADAĞ -Yrd. Doç.Dr. Oya Sevcan Orak - İrem Buse ADIYAN-ÇOMÜ ÖHDER Temsilcisi

Konuşmacılar:

- Değişen Dünyada Hemşirelik İmajı: Kendini Tanıma Ve Yaratıcılık
Prof. Dr. Nedime Köşgeroğlu-Eskişehir Osmangazi Üniversitesi SBF

- Hemşirelik Öğrencilerinin Kariyer Hedefleri
Hacer Yıldırım-ÇOMÜ Hemşirelik Bölümü

- Vakıf Hastanelerinde Kariyer Olanakları
Ceysu Sezin CEBECİ - Amerikan Hastanesi - Anadolu Sağlık Merkezi - ACIBADEM

16.30-17.30

Ödüller

Sonuç ve Öneriler
Prof.Dr. Ayşe ÖZCAN

Organizasyon Sekreteryası

MOTTO
www.motto.tc

0232 446 06 10
info@motto.tc

SÖZEL BİLDİRİLER

05 Nisan 2018 / 16.00-18.00
SÖZEL BİLDİRİ OTURUMU - 1 (SALON A)
Oturum Başkanı: *Dr. Öğr. Üyesi Neşe ERDEM - Adnan Menderes Üniversitesi / Tuğçe ÖZDEMİR-ÇOMÜ THD Öğrenci Komisyon Temsilcisi*
Ödül Jürisi: PROF.DR. FATMA ETİ ASLAN (BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ), PROF. DR. GÜLBU TANRIVERDİ (ÇÖMÜ)

Kod	Bildiri
S-001	**KLİNİK DENEYİM YAŞAYAN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN OLUMSUZ DEĞERLENDİRİLME KORKUSU İLE ÖZ YETERLİLİK ALGISI ARASINDAKİ İLİŞKİ** BERNA ERCAN, RABİA HAYTA, NİHAN ALTAN SARIKAYA
S-002	**SON SINIFTA ÖĞRENİM GÖREN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİMLERİ BOYUNCA YAŞADIKLARI SORUNLAR: PORTEKİZ İLE KARŞILAŞTIRMALI BİR ÇALIŞMA** Feride TAŞKIN YILMAZ, Kadriye ALDEMİR, Seyit Ahmet ARSLAN, Taylan Can COŞKUN, Safa KARASU, Mesut Berat ERGÜN, Maria Hermínia BARBOSA
S-003	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KLİNİK UYGULAMALAR SIRASINDA YAŞADIKLARI STRES DURUMLARINDA BİYO-PSİKO-SOSYAL CEVAPLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ** YASİN ALDEMİR, EMİNE ÇAKIR, HANDE CENGİZ, DİLEK AYGİN
S-004	**HEMŞİRELİK 1. VE 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE HEMŞİRELİK MESLEĞİNE YÖNELİK İMAJ ALGISI** MEDİNE ERKAN, LEYLA ZENGİN, ÖMER ÇAKMAK
S-005	**HEMŞİRELİĞİN GELECEK VİZYONU; ÖĞRENCİLERİN HEMŞİRELİK EĞİTİMİ VE MESLEKİ YAŞAMLARINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ** Ebrar DUYMUŞ, Şehide Sena ÖZTÜRK, Dilhan AYDIN, Selin DİNÇ, Erdem GONCE, Özlem BAŞIBÖYÜK, Hatice AKIŞ, Fatma KOÇ, Sümeyye YİĞİT, Pınar DOĞAN
S-006	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN İMAJ ALGILARI İLE KLİNİK ORTAMDAKİ DOYUM DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ** Buse Nur GEDİK, Dilan İrem ÇELİK, Burcu BAYRAK, Sevil ÇINAR
S-007	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ALDIKLARI HEMŞİRELİK EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ VE BEKLENTİLERİ** Öznur CAKSİ, Şebnem ÖZCAN, Betül TUNCA
S-008	**HEMŞİRELERİN ÖRGÜTSEL DEĞİŞİME KARŞI TUTUMLARININ ANALİZİ: BİR KAMU HASTANESİ ÖRNEĞİ** Müslüme AKYÜZ, Cemile Sarıdoğan, Hilal Sönmez
S-009	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİM STRES DÜZEYLERİ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ** Yeter DURGUN OZAN, Mesude DUMAN, Aliye BÜYÜKBAYRAM, İlknur ÇOBAN
S-010	**HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE KISA MESAJ KULLANIMI** Ayşe KARA, Zeynep ADIYAMAN, Sümbüle KÖKSOY VAYISOĞLU, Emine ÖNCÜ
S-011	**HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİNİN ÖĞRETİLMESİNDE ROL PLAYİN KULLANIMI HAKKINDA MEZUNLAR NE DÜŞÜNÜYOR?** Gülizar TOPÇU, Elvan Rabia GEZEN, Gülcan UYANIK, Gülbu TANRIVERDİ

S-012	**TÜRKİYE'DE HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ KONGRELERİNDE SUNULAN BİLDİRİLERİN ÖZELLİKLERİ: DOKÜMAN İNCELEMESİ**
	Ece Emine AKKAYA, Esra CAN, Fulya BOZDEMİR, Ayşe BİÇER, Melike YALÇIN GÜRSOY
S-013	**ÇOCUKLARDA KAN ALMA SIRASINDA 2 FARKLI YÖNTEMLE VİDEO İZLETİLMESİNİN ENJEKSİYON AĞRISI VE KORKUSUNA ETKİSİ**
	Dilara KORUCULAR, Demet İNANGİL, Gözde DEMİR, Gizem EVCİL, İmtisal GÜNAY, Şemdin KIZIL, Feyza LEVENT, Farida NAJAFGULIYEVA
S-014	**HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN GÜDÜLENME VE ÖĞRENME STRATEJİLERİNİN İNCELENMESİ**
	Yağmur KÖSELER, Gökhan SEZGİN, Hatice SÜMER, Serap YILDIRIM
S-015	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN HEMŞİRELERİN BAKIM VERİCİ ROLLERİNE İLİŞKİN TUTUMLARI: CİNSİYET İLE İLİŞKİSİ**
	Feride TAŞKIN YILMAZ, Mukaddes ALKAN, Raziye PADEMLİ
S-016	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN OLUMLU DÜŞÜNME BECERİ DÜZEYLERİ İLE YENİLİKÇİLİK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ**
	ÇİLEM PEHLİVAN, GAMZE ŞEKER, NİHAN ALTAN SARIKAYA, SEVCAN ÖZ
S-017	**HASTALARIN ANKSİYETE DÜZEYLERİ VE HEMŞİRELİK BAKIM MEMNUNİYETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**
	BÜŞRA AY, Yrd.Doç.Dr. ARZU YÜKSEL
S-018	**HEMŞİRELİK İMAJINDAKİ DEĞİŞİMİN BEYAZ PERDEYE YANSIMASINA İLİŞKİN BİR DÖKÜMAN İNCELEMESİ**
	BERNA REŞİTOĞLU, TUĞBA TAŞKIN, FUNDA ASLAN
S-019	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK DÜZEYİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER**
	Pınar GÜLEN, Özge BOZKURT, Ayse SEZER BALCI, Nurcan KOLAÇ
S-020	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİ DERNEKLERİNİ TANIYALIM: DÜNYA VE TÜRKİYE ÖRNEKLERİ**
	KÜBRA AKÇAKOYUN, SEÇİL GACANER, AYLA BAYIK TEMEL

05 Nisan 2018 / 16.00-18.00
SÖZEL BİLDİRİ OTURUMU - 2 (SALON B)
Oturum Başkanı: *Öğr. Gör. Sevinç ŞIPKIN - Tuba AKER-Kafkas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi*
Ödül Jürisi: PROF.DR. AYİŞE KARADAĞ (KOÇ ÜNİVERSİTESİ)

Kod	Bildiri
S-021	**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN HIV/ AIDS HAKKINDAKİ BİLGİ DÜZEYİ VE TUTUMLARININ BELİRLENMESİ**
	Tuğba AKTAŞ, Edanur TEKE, İsmail BEKLEN, Rabiha ÇİFTÇİ, Büşra ÇELİKEL, İlknur GÖKŞİN, Güler DURU AŞİRET
S-022	**SAĞLIK ÇALIŞANLARI EN ÇOK HANGİ HASTALIKTAN KORKUYOR?**
	Feride TAŞKIN YILMAZ, Yasemin ZENGİN, Gamze ÇETİN

S-023	**SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIK AÇISINDAN MÜLTECİLERE BAKIŞ AÇISININ DEĞERLENDİRİLMESİ**
	Gülüzar SAFİ, Gizem AKYÜZ, Feyza Nur MURAT, Sevgi ÖYSÜZ, Kübra Nur UZUN, Hülya BULUT, Burçin IRMAK
S-024	**SVO'LU HASTANIN BAKIMINDA KAVRAM HARİTASI KULLANIMI: OLGU SUNUMU**
	Senem DEREBAŞI, Betül KÜL, Bilge UĞRAŞ, Kübra YALÇINKAYA, Filiz SALMAN
S-025	**2015-2017 NANDA TANILARINA GÖRE PNÖMONİLİ BİREYDE HEMŞİRELİK BAKIMI: OLGU SUNUMU**
	Melek KİRENLİ, Sevda EFİL, Hilalnur DEMİR
S-026	**SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN YAŞLANMA ENDİŞESİ İLE SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞLARI KAZANMASI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ**
	Havva YİĞİT, Hüseyin YUSUFOĞLU, Güler DURU AŞİRET
S-027	**HEMŞİRELİK EĞİTİMİ ALAN BİRİNCİ SINIF VE SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DUYGUSAL ÖZ YETERLİLİK İLE DUYGUSAL BECERİ VE YETKİNLİK DÜZEYLERİ**
	Emine UZUN, Gülcan KULA, Özge SUKUT
S-028	**OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARDA VÜCUT BOYU, KİLOSU VE BEDEN KİTLE İNDEKSİNİN BAZI PARAMETRELER İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ**
	TANJU OĞUL, ŞEYDA DURMAZ, GAMZE ŞEFİKOĞULLARI, ZEHRA YILDIRIM, ALEYNA GENÇ, FATMA YILMAZ KURT
S-029	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN POZİTİF RUH SAĞLIĞI DURUMLARININ BELİRLENMESİ**
	Ümmühan KOPAL, Songül DURAN
S-030	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ÖLÜME KARŞI TUTUMLARI**
	Şule TEKE, Zeynep OTAY, Zülfünaz ÖZER, Rukiye PINAR BÖLÜKTAŞ, Dilek YILDIRIM
S-031	**DÜZCE ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BAKIM DAVRANIŞLARINI ALGILAMALARI**
	EBRU ALAKUŞ, GİZEM TURGUT, NERMİN ÇAMLI, SÜMEYYE DÜZGÜN, KÜBRA ÇAKIR, HATİCE ÇELİK, SALİHA BOZ, DENİZ ORUÇ
S-032	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KANITA DAYALI HEMŞİRELİK UYGULAMALARINA İLİŞKİN BİLGİ VE GÖRÜŞLERİ**
	Figen DIĞIN, Ayça ŞOLT KIRCA, Ayşe DÜZGÜN, Mervet ÇİÇEK, Gamze BAYRAKLI
S-033	**KLİNİK HEMŞİRELERİNİN ÖĞRENCİ HEMŞİRELERE BAKIŞ AÇILARININ BELİRLENMESİ**
	Esra ÖZKAN, Elif DÖNMEZ, Şengül ÜZEN CURA
S-034	**HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ DERSİ TUTUM ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ**
	Esin SAPÇI, Zeynep GÜNGÖRMÜŞ
S-035	**İÇİNDE HEMŞİRE GEÇEN BEŞ SOSYAL MEDYA HABERİ: ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN GÖRÜŞLERİNİN NİTEL ANALİZİ**
	Feyza YAVUZ, Asuman BOZ, Damla ŞAHİN BÜYÜK, Aynur ÇETİNKAYA

S-036	**HEMŞİRELİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUM VE ERKEK HEMŞİRELERE İLİŞKİN GÖRÜŞLER: KUŞAKLAR BAZINDA DEĞERLENDİRME**
	Gülcan EYÜBOĞLU, Pakize ÖZBEK, Şevval DEMİREL, Ceylan KÜCE
S-037	**TOPLUMUN SAĞLIK ÇALIŞANLARINA UYGULANAN ŞİDDETE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**
	Feride TAŞKIN YILMAZ, Arzuhan ÇETİNDAĞ, Damla ÇETİN, Berivan İNAL
S-038	**ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN KÜLTÜREL ZEKA DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ**
	Belkıs TELLİ, Tuğba BAĞLAMA, Handan EREN, Ayşe Sonay TÜRKMEN
S-039	**HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN RUHSAL HASTALIĞI OLAN BİREYLERE KARŞI TUTUMLARI VE BU TUTUMU ETKİLEYEN FAKTÖRLER**
	KÜBRA GÜLIRMAK, EMRE ÖZTÜRK, SERAP GÜLEÇ
S-040	**SAĞLIK YÜKSEKOKULU HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN MESLEK SEÇİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ**
	Nuriye EFE ERTÜRK, Eylem ÇİÇEK, Derya EVGİN, Derya YANIK
S-041	**HEMŞİRE ADAYLARIN TOPLUMA HİZMET UYGULAMALARINA İLİŞKİN ALGILARI**
	Feride TAŞKIN YILMAZ, Müslüme AKYÜZ, Yağmur ŞİMŞEK, Beyza Nur ARDIÇ
S-042	**HEMŞİRELERİN SİHİRLİ MESLEKİ DEĞNEKLERİ**
	Feride TAŞKIN YILMAZ, Nilgün ÇAĞLAYAN, Fatma ÇAVDAR, Gözde Hilal KORKMAZ

05 Nisan 2018 / 16.00-18.00
SÖZEL BİLDİRİ OTURUMU - 3 (SALON C)
Oturum Başkanı: *Öğr. Gör. Seyran ŞENVELİ - İrem DENİZ-Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi*
Ödül Jürisi: PROF.DR. NURCAN ÖZYAZICIOĞLU (ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ)

Kod	Bildiri
S-043	**HEMŞİRE ÖĞRENCİLERİN ORGAN BAĞIŞINA BAKIŞI**
	Rabia SOHBET, Kübra Etöz, Zehra Bekçioğulları, Uğur AKAR, Neslihan Sariye Yıldırım
S-044	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN YARATICI DÜŞÜNME BECERİLERİNİN BELİRLENMESİ**
	Handan SEZGİN, Ayşe KORKMAZ, Hüner AKDAĞ, Gizem KARTAL, Esra BİLİCİ
S-045	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ORGAN BAĞIŞINA İLİŞKİN TUTUMLARININ BELİRLENMESİ**
	Zeynep DABANLI, Güler DURU AŞİRET
S-046	**SAĞLIK ALGISI VE TAMAMLAYICI ALTERNATİF TEDAVİLER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN TUTUM, BİREYSEL KULLANIM VE BİLGİ ARAYIŞ DURUMLARI**
	PELİT DÜNDAR, BENSU KARACAN, CANAN KARADAŞ
S-047	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE MESLEK ALGISININ EMPATİK YAKLAŞIM ÜZERİNE ETKİSİ**
	AYŞENUR DÖNMEZ, DERYA TÜLÜCE

S-048	**LİSE ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYA KULLANIMI VE BAĞIMLILIK DURUMLARI**
	Rabia SOHBET, SACİDE SİNCAR, Melisa Yıldırım, Oruç Yılmaz, Mustafa Sefa Demir
S-049	**KAOS TEORİSİ VE HEMŞİRELİK**
	MUHAMMET SAİT DEMİR, AHMET KARAMAN, SEHER DENİZ ÖZTEKİN
S-050	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KANITA DAYALI HEMŞİRELİĞE YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ: TÜRKİYE VE KIRGIZİSTAN ÖRNEĞİ**
	Emine Aslıhan KESKİN, Orhan BAYAR, Volkan BIYIKLI, Bilge BAL ÖZKAPTAN, Uulkyz CHOTUROVA
S-051	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MOBİL TELEFON YOKSUNLUĞU KORKUSUNUN (NOMOFOBİ) DERS BAŞARISINA ETKİSİ**
	Sennur KULA ŞAHİN, Berna Nur BERKER, Barış AKBOĞA, Berkay ÜN, Mehmet DİLBAZ
S-052	**GERİATRİ EĞİTİMİNİN YAŞLI AYRIMCILIĞI TUTUMUNA ETKİSİ**
	REMZİYE KERTİŞCİ, HÜLYA BAYBEK, ARZU KIVRAK
S-053	**TOPLUMDA ERKEK HEMŞİRE ALGISI**
	Sevgi YİĞİT, Derya KARA, Emine SATILMIŞ, Sevda YILDIRIM
S-054	**SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN KADINA YÖNELİK ŞİDDET KONUSUNDA GÖRÜŞ VE DÜŞÜNCELERİN BELİRLENMESİ**
	Mavinur ŞEMSETTİNOĞLU, Ayşe KOYUN
S-055	**HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN KAN BAĞIŞINA KARŞI TUTUMLARININ BELİRLENMESİ**
	Elçin EFTELİ, Senan ERGİN, Havva Pınar BAĞLAN, Özlem ÜNVER
S-056	**HEMŞİRELERİN İLETİŞİM BECERİLERİ X VE Y KUŞAĞINDA OLMA DURUMUNA GÖRE FARKLILIK GÖSTERİR Mİ?**
	Ezgi SAVCI, Kübra ÇAKICI, Fatma ATLI, CANAN UÇAKCI ASALIOĞLU
S-057	**YURTTA KALAN ÖĞRENCİLERİN EPİLEPSİDE İLKYARDIM KONUSUNDAKİ BİLGİ DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ**
	Özge MISTIK, Hicran YILDIZ
S-058	**SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN İLAÇ KULLANMA NEDENLERİ**
	Rabia SOHBET, seda sibel ASLAN, Nisanur Yücedal, Aysu Kayar, Gülnur Aksüt, Fatma Zorlu
S-059	**TEHLİKE SİNYALLERİ ÇALIYOR: HEMŞİRE AKADEMİSYEN OLMAK İSTEYENLER KİMLER?**
	Yeter DURGUN OZAN, Mesude DUMAN, İlknur ÇOBAN, Aliye BÜYÜKBAYRAM
S-060	**YABANCI UYRUKLU BİREYLERİN HEMŞİRELİK İMAJINI ALGILAYIŞLARI: ÜLKELER ARASI BENZERLİK VE FARKLILIKLAR**
	MERVE AKBUDAK, TUĞÇE YENİ, KÖKSAL BAYRAK, CELAL TABAK, MERVE TARHAN, PINAR DOĞAN, AHU KÜRKLÜ

S-061	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN EMPATİK EĞİLİMİ İLE MESLEĞE YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**
	Bahar ASLAN, Seher ÇEVİK, Pınar SERTBAŞ, Elif ÖZFİDAN
S-062	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KÜLTÜRLERARASI DUYARLILIK VE ETNİK MERKEZCİLİK DÜZEYLERİ**
	İDİL ŞAHİN, ŞEBNEM BİLGİÇ
S-063	**ÜNİVERSİTE SINAVINA HAZIRLANAN ÖĞRENCİLERDE SINAV ÖNCESİ STRES VE BAŞA ÇIKMA YÖNTEMLERİ**
	Rabia Sohbet, Müjde Kerkez, Sevilay POLAT, Yüsra Atalan,, Sedat Taşkın, Pınar Uçar, Sakine Savuk

05 Nisan 2018 / 16.00-18.00
SÖZEL BİLDİRİ OTURUMU - 4 (SALON D)
Oturum Başkanı: *Başhemşire Nazmiye SINMAZ - ÇOMÜ-Kadir ÇELİK-ÇOMÜ Hemşirelik 3. Sınıf Temsilcisi*
Ödül Jürisi: PROF.DR. ÜMRAN SEVİL (EGE ÜNİVERSİTESİ)

Kod	Bildiri
S-064	**TOPLUMDAKİ BİREYLERİN FARKLILIKLARI VE FARKLILIKLARA BAKIŞ AÇISI İLE HEMŞİRELİK HİZMETLERİNDEN MEMNUNİYETLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ**
	AYDAN ÇANKARA, HATİCE YILMAZ, NAGEHAN TÜRKOĞLU, YELİZ TOPÇU, ELİF ÇITLAK, SADOKAT TOSHNIYAZOVA, MERVE TARHAN, PINAR DOĞAN
S-065	**YENİDOĞANLARDA GİRİŞİMSEL UYGULAMALARDA ANTİSEPTİK KULLANIMI**
	Aslı AKDOĞAN, Şevval DURGUN
S-066	**HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN MERHAMET YORGUNLUĞU DÜZEYLERİNİ HANGİ FAKTÖRLER ETKİLER?**
	ZEYNEP ÇAKIRBEY, AYŞE SONAY TÜRKMEN
S-067	**ÖĞRENCİLERİN İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ UYGULAMASINDA YAŞADIKLARI SORUNLAR**
	Elif GÜL, Merve KAPICI, Hilalnur DEMİR, Sevda EFİL
S-068	**HEMŞİRELİK İKİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN, KARARLILIK DÜZEYLERİ İLE ZAMAN YÖNETİMİ BECERİLERİNİN BELİRLENMESİ VE KLİNİK UYGULAMA BAŞARILARI ÜZERİNE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**
	YASİN ALDEMİR, EMİNE ÇAKIR, HAVVA SERT, AHMET SEVEN, MERYEM PELİN, SERAP ÇETİNKAYA, ÖZNUR ADADIOĞLU
S-069	**BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN MESLEKİ İMAJ ALGILARININ İNCELENMESİ**
	Serap ÜNSAR, İrem YILDIZ, İlknur YÜCEL
S-070	**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YAŞAM KALİTESİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER**
	Beyzanur ŞAHİN, Büşra SALTABAŞ, Çağla KARKA, Hilal UĞUZ, Deniz SÖNMEZ, Rukiye PINAR BÖLÜKTAŞ
S-071	**HEMŞİRELİK 3. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN AKILLI TELEFON BAĞIMLILIKLARI**
	Rabia SOHBET, SACİDE SİNCAR, MAHLİ DURGUN, HATİCE GİZEM EKER, NESLİHAN TIRAŞ, MERYEM PAMUK
S-072	**YOĞUN BAKIMDA ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN DUYGUSAL DURUMLARININ ÖLÜME KARŞI TUTUMLARI ÜZERİNE ETKİSİ**
	ŞEVVAL PEKER, SİNEM YILDIRIM, HACER CEREN ARIKAN, VİLDAN KOCATEPE, VESİLE ÜNVER

S-073	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN İSTASYON TEKNİĞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**
	BÜŞRA ŞAHİN, ESRA USLU, GÖZDE GÖKHAN, GÜL DEMİR, SELMA ATAY
S-074	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN DUYGUSAL ZEKA VE İLETİŞİM BECERİLERİ DÜZEYLERİ; ETKİLEYEN FAKTÖRLER**
	Beyza Mutlu , Yasemin Usta , Deniz Altıparmak
S-075	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KÜLTÜRLERARASI DUYARLILIKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**
	Neriman Şevval TÜRKKAN, Ahmet TEMURLENK, Pelin KARAÇAY
S-076	**SAĞLIK BİLİMLERİNDE ÖĞRENİM GÖREN Z KUŞAĞININ HİJYEN ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ"**
	Sennur KULA ŞAHİN, Berna Nur BERKER, Berfin SÖĞÜT, Furkan SÖĞÜT, Sebiha CANDAŞ
S-077	**BİR DEVLET ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEK SEÇİMİ YETERLİLİĞİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER**
	İlknur YÜCEL, İlknur DİNDAR, Kübra İNCİRKUŞ
S-078	**DOWN SENDROMLU BİREYLERDE HİJYENİK EL YIKAMA ALIŞKANLIĞININ KAZANDIRILMASINDA DANSIN YERİ**
	Şükriye HALICI, Gizem KARAKAYA, Büşra ERDİNÇ, Rukiye Dilek AKSAKAL, Hülya YAZICI UÇAR
S-079	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE MOBBİNGİN GÜDÜLENME KAYNAKLARI VE SORUNLARINA ETKİSİ**
	Yeşim CEYLANTEKİN, Ayşe MURTAZAOĞLU
S-080	**ÖĞRENCİ GÖZÜYLE TÜRKİYE VE ALMANYA'DAKİ HEMŞİRELİK SİSTEMİ: ERASMUS DENEYİMİ**
	Duygu DİŞLİ, Nevin HOTUN ŞAHİN, Benjamin KÜHME
S-081	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ALGILANAN SOSYAL YETKİNLİKLERİ İLE ŞİDDETE YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ**
	Canan ARDA, Remziye SEMERCİ, Melahat AKGÜN KOSTAK, İlknur YOLDAŞ
S-082	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KÜLTÜRLER ARASI DUYARLILIKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**
	DERYA SULUHAN , AHSEN SULTAN UYGUN, Ayşe KARAMAN, ECEM NUR BOZKURT, DİLEK YILDIZ, BERNA EREN FİDANCI
S-083	**HASTA BAKIMI VE UYGULAMALARI SONRASINDA MEYDANA GELEN KİŞİSEL DEĞİŞİKLİKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ**
	EMİNE ÇAKIR, YASİN ALDEMİR, HANDE CENGİZ, DİLEK AYGİN
S-084	**HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE SOSYAL SORUMLULUK BİLİNCİNİN GELİŞTİRİLMESİ: TOPLUMSAL DUYARLILIK ÇALIŞMASI DERSİ ÖRNEĞİ**
	SEDA NUR KARGA, GÜLSÜM ATICI, AYŞE DİNDAR, ESRA KELEŞ, MERVE KOLCU, SELDA ÇELİK, MERDİYE ŞENDİR
S-085	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL VE ENTELEKTÜEL AKTİVİTELERİ İLE AKADEMİK BAŞARI DURUMLARI VE YAŞAM DOYUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ**
	HATİCE KAHYAOĞLU SÜT, BURCU KÜÇÜKKAYA, ESRA CUMUR, ECEM ÖZDEMİR

S-107	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN HEMŞİRELİK EĞİTİMİNE YÖNELİK YAŞADIKLARI STRES VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER** Nuran GÜLER, Tuğçe YAĞMUR, Sevdenur YILDIZ
S-108	**MEME KANSERİ ERKEN TANI YÖNTEMLERİ FARKINDALIĞINI ARTIRMADA BİR MODEL: WEB TABANLI EĞİTİM** AYŞE EBRAR ÖZBALIKCIOĞLU DİLEK ÇİLİNGİR, MERVE KAYA AYDANUR AYDIN, PINAR ÇOLAK CEMİLE AKTUĞ, FURKAN DURAK , BERNA OTURGAN , NEJLA KÖKSAL , ESRA GÜLSEVER , KADER DURMAZ SEMA KOÇAN, AYLA GÜRSOY

05 Nisan 2018 / 16.00-18.00
SÖZEL BİLDİRİ OTURUMU - 5 (SALON E)
Oturum Başkanı: *Öğr. Gör. Arife SİLAHÇILAR-Sedef Şenbil İstanbul Sebahattin Zaim Üniversitesi SBF*
Ödül Jürisi: PROF. DR. NEDİME KÖŞGERLİOĞLU

Kod	Bildiri
S-086	**SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE AKRAN DESTEĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ** HALİL ÖZDİL, MUSTAFA MERT CAN, TUĞBA YILMAZ ESENCAN
S-087	**ATOPİK DERMATİTLİ HASTALARDA DEPRESYON, ANKSİYETE VE STRES DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ** EMİNE ATAR, SONGÜL DURAN
S-088	**GIDA MÜHENDİSLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN BESLENME ALIŞKANLIKLARI** Rabia SOHBET, Müjde Kerkez, Bünyamin Erdinç, Melike Nur OĞLAKÇI, Gamze Yiğit, Hasret Altungül
S-089	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE SORUNLARINA YÖNELİK TUTUMLARI** Fatmanur BALKAYA, Derya DOĞAN, Ebru ÇELİK, Nursel GÜLYENLİ
S-090	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN TIBBİ HATALARA KARŞI TUTUMLARI** Doç. Dr. Serap ALTUNTAŞ, Gülcan GÜVEN, Kübra ÖZTÜRK, Esra IŞIK
S-091	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE BİREYSEL YENİLİKÇİLİK** Seher ÇEVİK, Bahar ASLAN, Elif ÖZFİDAN, Pınar SERTBAŞ
S-092	**FÜTÜRİZM VE HEMŞİRELİK: GELECEKTE BİZİ NELER BEKLİYOR?** Gönül BODUR, Gizem GÜNDÜZ, Elif HASMADEN
S-093	**PERİFERAL IV KATETER YERLEŞTİRME İŞLEMİNE BAĞLI AĞRIYI AZALTMADA İKİ FARKLI YÖNTEMİN ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ** Senem DUMAN, Tülay BAŞAK
S-094	**ENGELLİ FARKINDALIĞINA YÖNELİK VERİLEN EĞİTİMİN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN TUTUMLARINA ETKİSİ** Betül AKTEPE, Tülay BAŞAK, ,
S-095	**BİREYLERİN SAĞLIK OKURYAZARLIĞI DÜZEYİ İLE AKILCI İLAÇ KULLANIMINA İLİŞKİN BİLGİ VE UYGULAMALARI** Arife KIL, Cemile KÜTMEÇ YILMAZ

S-096	**ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN YAŞLILIĞA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ**
	GAMZE BALTA, SILA ÖZ, AYSUN BABACAN GÜMÜŞ, SEVİNÇ ŞIPKIN
S-097	**FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN İŞLENMİŞ GIDALARA BAKIŞI**
	Rabia SOHBET, Müjde KERKEZ, Burcu ÇULPAN, Büşra YALAR, Sinem Dağdelen, Fırat Koçyiğit
S-098	**HEMŞİRELERİN STRESLE BAŞ ETME DÜZEYLERİ VE TIBBİ HATA YAPMA EĞİLİMLERİNİN BELİRLENMESİ**
	TUĞÇE AKBULUT , Yrd.Doç.Dr. ARZU YÜKSEL
S-099	**AKUT PSİKİYATRİ KLİNİKLERİNDE TEDAVİ GÖRMÜŞ HASTALARIN SON 1 YILDA ALDIKLARI HEMŞİRELİK TANILARI**
	NAZİFE KURT, Yrd. Doç. Dr. MELİKE DİŞSİZ, AYDAN AKKURT YALÇINTÜRK
S-100	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ÖZNEL SIKINTILARINI AÇMA DÜZEYLERİ İLE SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ**
	BİRGÜL OSMAN, DAMLA KARA, NİHAN ALTAN SARIKAYA
S-101	**LİSE ÖĞRENCİLERİNDE DİYABET BİLGİ DÜZEYİ VE SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞI**
	Hediye GÜLMEZ, Kübra YILMAZ, Semra EYİ
S-102	**AMELİYATHANEDE İNTÖRNLÜK DENEYİMİM**
	Yasemin SARIKAYA
S-103	**HEMŞİRELİK LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN KARİYER UYUMU VE İYİMSERLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ**
	Melek ŞENER, Gülşen SAYAR, Hilal KÖSE, Gül Hatice TARAKÇIOĞLU ÇELİK
S-104	**HEMŞİRE ADAYLARININ MESLEKİ DEĞERLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER**
	GÜLNUR AKKAYA, DUYGU GÜL, MERAL BETÜL TEMÜR, SELEN KARAYEL, HÜMEYRA EMİNÇ
S-105	**MESLEKİ İMAJI OLUŞTURAN HEMŞİRELİK METAFORLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**
	HATİCE ATEŞ, VİLDAN CIRIK, EMİNE EFE
S-106	**HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN AKREDİTASYON SÜRECİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ**
	Buğra Kaan URANOĞLU, Gül ERTEM, Ayşegül BİLGE, Fisun ŞENUZUN AYKAR

POSTER BİLDİRİLER

05 Nisan 2018 / 08.30-13.00
POSTER BİLDİRİ OTURUMU - 1 (POSTER ALANI)
Ödül Jürileri: DR. GÜLNUR AKKAYA (P-001/P-015), DR. ŞEYDA FERAH ARSLAN (P-016/P-030), DR. SELMA ATAY (P-031/P-045)

Kod	Bildiri
P-001	**TÜRK TOPLUMUNDAKİ ERKEK HEMŞİRE ALGISI** Büşra Aleyna ÖNVER, Erdal CEYLAN
P-002	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MADDE KULLANIM ÖZELLİKLERİ** Rabia SOHBET, Yasemin ASLAN, Yusuf H. Ertaş, Şükran Kaya, Zehra Özdirek, Yıldız AYDIN
P-003	**HEMŞİRELİK LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETİM ELEMANLARININ ETİK VE ETİK OLMAYAN TUTUMLARINA İLİŞKİN ALGILARININ BELİRLENMESİ** Aydan Eda URVAYLIOĞLU, Veysel KAPLAN, Elif ACAR, Ayşe SERİN
P-004	**HEMŞİRELİK LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETİM ELEMANLARININ İLETİŞİM BİÇİMLERİNE İLİŞKİN ALGILARININ BELİRLENMESİ** Veysel KAPLAN, Aydan Eda URVAYLIOĞLU, Şeyma TANYAL, İlkay KORUYUCU
P-005	**HEMŞİRELİK MESLEĞİNİN TOPLUMDAKİ İMAJI** RUMEYSA ERDEM, ASLI OKTAY, SEVCAN ÖZ, NİHAN ALTAN SARIKAYA
P-006	**RADYOTERAPİ VE/ VEYA KEMORADYOTERAPİ ALAN HASTALARDA SEMPTOM KÜMELEMESİ** Sevinç KUTLUTÜRKAN, Nazmiye UĞUR
P-007	**HEMŞİRELİKTE TAMAMLAYICI TERAPİLER: RENKLERLE SANATSAL TEDAVİ, ÇAKRALAR VE REİKİ** Gözde ÖZSEZER KAYMAK, Merve ATAÇ, Özlem TEKİR
P-008	**SİİRT ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE İNTERNET BAĞIMLILIĞI DÜZEYİ** ABDUSSAMED DEMİRDAĞ, SİMLA ADAGİDE
P-009	**ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN ÜLKEDEKİ MÜLTECİLERE/SIĞINMACILARA KARŞI BAKIMDAKİ TUTUM VE DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ** EZGİ GÜL, SEVİL SİSLİGÜN, YASEMİN ÖZHANLI, TULUHA AYOĞLU
P-010	**GELECEKTE HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE ÖNGÖRÜLER** CANGÜL BOLAT, ZÜLFÜNAZ ÖZER, ELİF KOCAAĞLAR
P-011	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ ÜNİFORMADAKİ DEĞİŞİKLİKLER HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİN BELİRLENMESİ** Aydana KAHVECİ, Meral YAYLACI, Yasemin DURMAZ
P-012	**TOPLUMUN YENİ YÜZÜ; GENÇ NESİL HEMŞİRELER** Esra MOLLA CHASAN

P-013	**ÇANAKKALE' DE 2 GÜNLÜK OBEZİTE TARAMASI**
	Emre KURTULDU, Özlem Öztürk , İrem Buse Adıyan, Büşra Demir , Nazmiye Kocaman , Hüsnü Uyar, Ömer Ünver, Mehmet Çoban, Arife Silahçılar, Seyran Şenveli
P-014	**DİYABET RİSK FARKINDALIĞI: BİR METROPOL ÖRNEĞİ**
	Feza KOÇ, Sümeyye KALAYCI, Betül DAĞ, Büşra KANIBOZ, Giray ERDOĞAN, Gülhan COŞANSU
P-015	**HIZLA KÜRESELLEŞEN DÜNYADA HEMŞİRELİK LİSANS ÖĞRENCİLERİNDE KÜLTÜREL ZEKÂ DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ**
	Fatma Betül ACIOĞLU, Merve KANAK, Ayşegül SARICA, Nigar ÜNLÜSOY DİNÇER
P-016	**LİSE ÖĞRENCİLERİ AKILCI İLAÇ KULLANIMI HAKKINDA NE BİLİYOR?**
	MEHMET ALPEREN TURGUT
P-017	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN FERTİLİTEYİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERE İLİŞKİN BİLGİ VE TUTUMLARI**
	BURCU KÜÇÜKKAYA, HATİCE KAHYAOĞLU SÜT, YASEMİN KOYUNOĞLU, MERAL KAYA, CANSU YONĞAÇ
P-018	**ŞİZOFRENİ TANILI BİREYLERİN İSTİHDAMI: MEVCUT DURUM VE ÖNERİLER**
	İlknur YILMAZ, Selen ÇETİN, Gizem ŞAHİN
P-019	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN GÖZÜYLE HEMŞİRELİK YÖNETMELİĞİNİN KLİNİĞE YANSIMALARI**
	DİDEM TIRPAN, AYŞENUR DÖNMEZ, SONGÜL KEKLİK, MİHRAC KARACIĞA, SEDEF BOZKURT, ESRA KİRİK, SELÇUK DUMLUPINAR, TUĞBA KARATAŞ
P-020	**KÜLTÜRLERARASI HEMŞİRELİK BİLGİSİ BİZE NE KAZANDIRIR?**
	BENGİSU AKSU, MELTEM ÇAVUŞOĞLU, SİMGE TUZLUCA, ŞEVVAL ŞEN, FİGEN YARDIMCI
P-021	**SAĞLIK ÇALIŞANLARININ SAĞLIK SEKTÖRÜNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN DEĞİŞİMLERE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ: NİTELİKSEL BİR ARAŞTIRMA**
	Oya ÇELEBİ ÇAKIROĞLU, Göksu ULUTAŞ, Arzu Kader HARMANCI SEREN
P-022	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KADINA YÖNELİK AİLE İÇİ ŞİDDETE İLİŞKİN DENEYİMLERİNİN VE TUTUMLARININ İNCELENMESİ**
	Hatice ERÖREN, Şenay ÜNSAL ATAN
P-023	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN GÖZÜNDEN MESLEKİ ÖRGÜTLENME(ME) OLGUSUNA DAİR NİTEL BİR ÇALIŞMA**
	Asuman BOZ, Feyza YAVUZ, Damla ŞAHİN BÜYÜK, Aynur ÇETİNKAYA
P-024	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN AİLE İÇİ ŞİDDETE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ**
	Muhammed Enes MERİÇ, Fatmanur BALKAYA, Sevinç ŞIPKIN, Aysun BABACAN GÜMÜŞ
P-025	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYAYA BAKIŞI**
	AHMET YAKAR, FERİHA VURGUN, SEDEF MÜLAYİM, AYSUN GÜMÜŞ BABACAN, SEVİNÇ ŞIPKIN
P-026	**YAŞLI BİREYLERDE UMUT YÖNETİMİNDE HEMŞİRELERİN SORUMLULUKLARI**
	Aydan AKKURT YALÇINTÜRK, Yrd. Doç. Dr. Melike DİŞSİZ, Nazife KURT

P-027	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN "BAKIM" KAVRAMINA İLİŞKİN METAFOR ALGILARI**
	Nurcan ÇALIŞKAN, Ceyda Su GÜNDÜZ, Oğuzhan CİNDO, Nilay KARAMAN, Betül PÜTÜN, Işılay ŞAHİN
P-028	**HEMŞİRELERİN YENİLİKÇİ DAVRANIŞLARI İLE KANITA DAYALI UYGULAMALARA KARŞI TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ**
	BETÜL SÖNMEZ, EBRU ÇOBAN, ÇİÇEK EL, NUR SENA KAYACAN
P-029	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE DAMGALAMA EĞİLİMİ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER**
	Derya KAPUSUZ, Fatmanur ALTINDAL, Göksu DÖNMEZ, İlknur ÇÖMEZ, Tuba ÇÖMEZ, Leyla KÜÇÜK
P-030	**HEMŞİRELİK MESLEĞİNİN GELECEĞİ: ÖĞRENCİLERİN BEKLENTİLERİ**
	SEDA SÖGÜT, FİRDEVS AYBİKE ÇOLAK, ZEYNEP YARİŞ, AKİF UDÜL, ESMA İNCEDERE
P-031	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE AKADEMİK ÖZ YETERLİLİĞİN BENLİK SAYGISINA ETKİSİ**
	Burak ARSLAN, Afitap ÖZDELİKARA, Ahsen TAŞTAN
P-032	**ADÖLESAN ONKOLOJİK HASTADA ETKİLİ İLETİŞİM NASIL OLMALIDIR?**
	Büşra ALTUN, Dilan DURUŞ, Nurdan CÖDDEL, Meryem Eda ATILMAN, Hülya BULUT
P-033	**BUGÜN KENDİN İÇİN NE YAPTIN?: BİR FARKINDALIK ÇALIŞMASI**
	Kübranur GÜÇ, Büşra ÇETİNKAYA, Münire MARAZ, Zeynep Ezgi ÖZSEVİNÇ, Ali AY
P-034	**PEKİ ONLAR NE DÜŞÜNÜYOR? HEMŞİRE YARDIMCILIĞI ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ BAKIŞ AÇILARININ BELİRLENMESİ**
	Nilay ÇAVUŞ, Esin GEYİKÇELİ, Seray GÖCEN, Yunus GÜNAL, Şengül ÜZEN CURA
P-035	**SON DÖNEMDE TOPLUMUN ERKEK HEMŞİRELERE KARŞI TUTUMU: 2018'E KADAR OLAN DEĞİŞİM**
	Hilal UYSAL, Bahar KARAKOÇ, Yasemin KIYAK
P-036	**YAPAY ZEKÂNIN SAĞLIĞIN GELECEĞİNE YANSIMALARI: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GÖZÜNDEN KALİTATİF ÇALIŞMA ÖRNEĞİ**
	Gönül BODUR, Melisa DİNÇER, Zeynep TUTAK, Gonca ERTAŞ, Selda VURAN, Dilek KUVAN
P-037	**KAVRAM HARİTASI YÖNTEMİ İLE HEMŞİRELİK BAKIM PLANI OLGU SUNUMU**
	Kadir ÇELİK, Emre EROKTAY, Okan KAYA, Selma ATAY
P-038	**ÜLKEMİZDE HEMŞİRELİKTE İNOVASYON**
	Gülşah AKGÜL, Hilmi KAHRAMAN, Cansu KARADENİZ, Gülay AKMAN
P-039	**CERRAHİ BAKIMDA TEKNOLOJİK YENİLİKLER**
	Sonay BALTACI GÖKTAŞ, Gizem KUBAT BAKIR
P-040	**LİTVANYA'DA ERASMUS ÖĞRENCİSİ OLMAK ÖĞRENCİ YASEMİN SARIKAYA PROF. DR. NURCAN ÖZYAZICIOĞLU ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, BURSA**
	Yasemin SARIKAYA, Nurcan ÖZYAZICIOĞLU

P-041	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEĞİ TERCİH ETME NEDENLERİ VE HEMŞİRELİK MESLEĞİNİN İMAJINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ** Şerife Bilge DURAN, Merve Hilal KILIÇ, İlkay KESER
P-042	**ÇOCUK-AİLE İLİŞKİLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ** Özkan KAYA
P-043	**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KONTRASEPTİF YÖNTEMLER HAKKINDAKİ BİLGİ DÜZEYLERİ** Şerife KAŞIKÇI, Seyran ŞENVELİ
P-044	**TÜRKİYE 'DEKİ YENİDOĞAN YOĞUN BAKIM ÜNİTELERİNDE KANGURU BAKIMININ UYGULANMA DURUMU** Elif TEKİN, Emel BULUT, Kalbinur EZİZİ, Melike KARATAŞ, Nilüfer TEKİN, Ümmü Rabia AKSU, Sema BAYRAKTAR
P-045	**ERKEK HEMŞİRELERDEN BAKIM ALAN HASTALARIN MEMNUNİYETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: GEÇERLİK GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI** Hilal UYSAL, Murat YİĞİT, Büşra Cansu KARVEL

05 Nisan 2018 / 13.30-18.00
POSTER BİLDİRİ OTURUMU - 2 (POSTER ALANI)
Ödül Jürileri: DR. EDA CANGÖL (P-046/P-060), DR. AYTEN DİNÇ (P-061/P-075), DR. NEŞE ERDEM (P-076/P-090)

Kod	Bildiri
P-046	**BİR GRUP HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİNİN DERSTE AKILLI CEP TELEFONLARI İLE KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİSİ YÖNTEMİNE YÖNELİK DÜŞÜNCELERİ: PİLOT ÇALIŞMA** Taner ONAY, Gül DİKEÇ
P-047	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KÜLTÜREL ZEKÂ VE EMPATİ DÜZEYLERİNİN KÜLTÜRLERARASI DUYARLILIKLARI İLE İLİŞKİSİ** TUBA SEVGİ, SÜMEYYE TÜRKMEN, MERVE MERT KARADAŞ, CANSU AKDAĞ TOPAL
P-048	**BİRİNCİ VE DÖRDÜNCÜ SINIF HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE İLETİŞİM BECERİLERİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ** Sezer DUMAN, Yasemin TOPAK, Nazike DURUK, İrem ÖZEL BİLİM, Aysun YILMAZ, Nedime KÖŞGEROĞLU
P-049	**İNTRAVENÖZ GİRİŞİM UYGULANACAK ÇOCUKLARDA EMLA KREM UYGULANMASI AĞRI OLUŞMA RİSKİNİ NASIL ETKİLEMEKTEDİR?** Merve KARAGÖZOĞLU
P-050	**AKÇAAĞAÇ ŞURUBU İDRAR HASTALIĞI TANILI KARDEŞLERİN HEMŞİRELİK BAKIMI: OLGU SUNUMU** Şeyma ALİOĞLU, Nihal ÖZGÜR, Efnan ALTINER, Müjde ÇALIKUŞU İNCEKAR, Suzan YILDIZ
P-051	**WHİPPLE AMELİYATI SONRASI HEMŞİRELİK YAKLAŞIMI: OLGU SUNUMU** Saniye Nur AKBABA, Şeyma İNAÇ, Semanur ÇELİK, Merve TORUN, Zühal ERDOĞAN, Mevlüde KARADAĞ

P-052	**YATAĞA BAĞIMLI BİREYLERE ÖZGÜ TABURCULUK EĞİTİMİ: BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ PİLOT UYGULAMA ÖRNEĞİ**
	Seda ORHAN, Seda KUBAT, Hatice Songül ÇİÇEK, Bayram ERNEZ, Şeker BİNALİ, Meltem BADUR, Hasan Fehmi DİRİK, Şeyda SEREN İNTEPELER
P-053	**M-ÖĞRENME VE HEMŞİRELİK EĞİTİMİ**
	Tuba AKER, Funda KARDAŞ ÖZDEMİR
P-054	**TÜRKİYE DE SİMÜLASYON ALANINDA YAPILAN HEMŞİRELİK ARAŞTIRMALARI**
	FEYZA DAĞLI, HÜLYA BAYBEK, ARZU KIVRAK, REMZİYE KERTİŞCİ, AYŞE DAĞLI
P-055	**GELECEĞİN TOPLUMUNU OLUŞTURACAK BEBEKLER KİRLİ ELLERLE Mİ BÜYÜYOR?**
	Nuriye DEĞİRMEN, Sibel DAĞLIYAR, Buse ATMALI
P-056	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ŞİDDETE YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ**
	TUĞÇE GÜNDOĞAN, SONGÜL DURAN
P-057	**İLGİLİ GRUPTA, TESTİS KANSERİ EĞİTİMİNİN BİLGİ DÜZEYİNE ETKİSİ**
	ZÜLFİYE BIKMAZ, VİLDAN TUNA, MERVE GÜL DİLEK, AYŞE DÜZGÜN, İREM YILMAZ, LOKMAN IŞIKTAŞ, GÖRKEM ÇAY
P-058	**KUMLUCA İLÇESİNDEKİ ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN FİZİKSEL AKTİVİTE DÜZEYLERİ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ**
	Emine İLASLAN, Seçil TAYLAN, Nur Seda BURSALIOĞLU, Hamza ALPKAYA, Habip GÜNDOĞDU, Sevgi AKSOY, Ömer Kaan DEMİRGİL, Zekiye ERGEN
P-059	**EBELİK VE HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN KAN BAĞIŞI TUTUM DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER**
	ZÜLFİYE BIKMAZ, MİRAÇ KARGAOĞLU, İREM YILMAZ
P-060	**HEMŞİRELERDE MERHAMET: DİĞER MESLEKLERE GÖRE FARKLILIK GÖSTERİYOR MU?**
	Feride TAŞKIN YILMAZ, Fatma ÇAVDAR, Nilgün ÇAĞLAYAN, Gözde Hilal KORKMAZ
P-061	**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BESLENME ALIŞKANLIKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ : LİTERATÜR İNCELEMESİ**
	GÜLCE KARAKUŞ, TUĞÇE AKÇİL
P-062	**TOPLUMUN TESTİS KANSERİ KONUSUNDAKİ BİLGİ DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ: BİR SEMT MERKEZİ ÖRNEĞİ**
	Melike Tuğba TÜRKMEN, İmren ÇETİN, Sevgi DİLEK, Hicran YILDIZ
P-063	**ANNELERİN 0-6 YAŞ ÇOCUKLARINDAKİ İSHALE BAKIŞ AÇISI**
	Rabia SOHBET, Büşra Güzel, Mehmet Ali Bozkurt, Nur Elvan Baran, Ömer Faruk ÖZENÇ, Mehmet Harun DEMİR
P-064	**ÇOCUKLARDA VÜCUT ISISININ AİLELER TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ**
	Berna BAYRAK

P-065	**İNFERTİL KADINLARDA CİNSEL SORUNLARA İLİŞKİN HEMŞİRELİK YAKLAŞIMLARI**
	Selin KİRSİZ, Nurhayat TANRıVERDİ, Nazlıcan GÜMÜŞ
P-066	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN SPİRİTÜEL BAKIMA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**
	Burcu ÜNVER, Tuğçe DİKAL, Günnur TÜRE, Sevcan KILIÇ
P-067	**BACAK AMPUTASYONUNDA SEMPTOMATİK HEMŞİRELİK BAKIMI: OLGU SUNUMU**
	Figen DIĞIN, Merve Gül DİLEK
P-068	**BİR VAKIF ÜNİVERSİTESİNDE HEMŞİRELİK EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN AKRAN EĞİTİMİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ**
	ÖZDEN KELLECİ, YAĞMUR ŞANCI
P-069	**DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ EĞİTİMDE AKREDİTASYON SÜRECİNDE ÖĞRENCİ TANITIM FAALİYETLERİ: LİDERLİK ÖRNEĞİ**
	Çağla AKGÜL, Yağmur DİRİK, Rozeri BAKAN, Gizem POLİS, Ayşegül SATICI, İlhan KÜÇÜK, Erkan MEÇO, Menevşe SAMUR, Şeyda SEREN İNTEPELER
P-070	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BİYOLOJİK RİTİM KONUSUNA İLİŞKİN BİLGİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ**
	Fırat AÇIKGÖZ, Nevra KALKAN
P-071	
P-072	**HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNDE ANKSİYETE DURUMUNUN KARİYER KARARI YETKİNLİK BEKLENTİSİNE ETKİSİNİN BELİRLENMESİ**
	KÜBRA AY, ÖZLEM İNAN, İLKNUR UÇAR, ÇİSEM SEVİLMİŞDAL, GİZEM KARAGÖZ, MELTEM KÜRTÜNCÜ, HİCRAN YILDIZ
P-073	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN EMPATİ DÜZEYLERİ VE PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ**
	Fatma Hülya ÜSTÜNDAĞ, Neşe BAYAR, Elif YILMAZ, Gülşah TÜREL
P-074	**HARRAN ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN HEMŞİRELİK MESLEĞİNE YAKLAŞIMLARI**
	Canan DOĞAN, Cihan ÇETİN, Bahar KAYA, Yrd. Doç. Dr. Mert KARTAL
P-075	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ BENLİK SAYGISININ VE HEMŞİRELİK MESLEĞİNE YÖNELİK İMAJ ALGISININ BELİRLENMESİ**
	ARZU ÇARBAKA, NEŞRA KESKİN, FADİME SERİNCİ, AYŞE AY
P-076	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİSEL BAKIM VE SAĞLIĞININ KORUNMASINA YÖNELİK DAVRANIŞLARI**
	Rabia SOHBET, Yasemin ASLAN, Ömer Önder BİLGİÇ, Sinem Varhan, Hatice ÖZER, Yüksel Akhan
P-077	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN HEMŞİRELİK MESLEĞİNE YÖNELİK İMAJ ALGILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**
	Derya SULUHAN, Ecem Nur BOZKURT, Ayşe KARAMAN, Ahsen Sultan UYGUN, Dilek YILDIZ, Berna EREN FİDANCI

P-078	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN TAMAMLAYICI VE ALTERNATİF TEDAVİLERİN UYGULANMASINDA HEMŞİRELERİN ROL VE SORUMLULUKLARI İLE İLİŞKİLİ GÖRÜŞLERİ**
	AYLİN PALLOŞ, GÜLCAN SEMEN, CEMİLE YAĞLI
P-079	**SANTRAL VENÖZ KATETER BAKIMINDA KLORHESİDİN GLUKONAT EMDİRİLMİŞ ÖRTÜLER İLE STERİL SPANÇ KULLANIMININ KATETER ENFEKSİYONU ÖNLEMEDEKİ ETKİSİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**
	Tuğba ÖZMÜŞ , Safiye Ayşenur SAYIN, Vildan KOCATEPE, Vesile ÜNVER
P-080	**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KAN VE ORGAN BAĞIŞINA İLİŞKİN DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**
	Emel SOYYİĞİT, Büşra TORUL, Berivan KINIŞ, Osman KARA, Şeyhmus ALGIN, Remziye BAYRAM, Halil YİĞİT, Muharrem Raşit KARAOSMANOĞLU, Emre ADIGÜZEL, Mehmet Fatih AYDIN
P-081	**KARS'TA FİZİKSEL AKTİVİTE YAPAN YA DA YAPMAYAN BİREYLERDE YAŞAM DOYUMUNUN BELİRLENMESİ**
	Yeliz AKKUŞ, Sevgi DEMİR, Serdar Ali DAŞTAN
P-082	**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN TECAVÜZ MİTLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**
	Melike KIZILKAYA, Ela AĞILLI, Büşra YILMAZ, Ezgi EKENOĞLU, Şeyma GÖK, Ümran OSKAY
P-083	**HEMŞİRELİK UYGULAMA ALANLARINDA TAMAMLAYICI TERAPİ YÖNTEMLERİNİN KULLANILMASI**
	Mervenur KOKAR, Gamze Nur ARSLAN, Şehriban ŞİRİN, Ebru Fatma EKER, Ece UĞUR, Zeliha ÜLGER, Hilal YILDIZ
P-084	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİ VE AİLELERİNİN HUZUREVLERİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ**
	Nudem KUZU, Emre KURTULDU, İrem Buse ADIYAN, Büşra DEMİR, Nazmiye KOCAMAN, Özlem ÖZTÜRK, İlknur TOPÇU, Aysun BABACAN GÜMÜŞ, Sevinç ŞIPKIN
P-085	**PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİNDE STOMA BAKIMI**
	Merve KARAGÖZOĞLU, Tansu GÜLTEKİN
P-086	**KAVRAM HARİTASI YÖNTEMİ İLE AKUT BÖBREK YETMEZLİĞİ OLGU SUNUMU**
	Nazmiye KİRAZ
P-087	**KÜLTÜRE DUYARLI PALYATİF BAKIMIN ÖLÜM SÜRECİ ÜZERİNE ETKİSİ: LİTERATÜR İNCELEME**
	GÜL SAYICI, ESMA BAKER, ESRA KÖR, VİLDAN KOCATEPE
P-088	
P-089	**ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN İNTERNET KULLANIM DURUMLARI VE BİLGİSAYARA İLİŞKİN ÖZ-YETERLİK ALGISININ BELİRLENMESİ**
	Yeter KURT, Çiğdem Gamze ÖZKAN, Havva ÖZTÜRK, Mehmet GÖRGÖZ, Enes Furkan AKSU, Kardem BİRİNCİ, Cansu ÇETİNKAYA, İhsan KARLI, Elif KARA
P-090	**BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE TEDAVİ GÖREN HASTALARIN, HEMŞİRE VE ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN SİGARA KULLANIMI HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİ**
	Nurseli ÖZKAN, Fatma Sena AZİZOĞLU, Büşra ŞAHİN, Rahşan ÇAM

06 Nisan 2018 / 08.30-13.00
POSTER BİLDİRİ OTURUMU - 3 (POSTER ALANI)
Ödül Jürileri: DR. SİBEL COŞKUN (P-091/P-105), DR. MELİKE YALÇIN GÜRSOY (P-106/P-120), DR. FATMA YILMAZ KURT (P-121/P-135)

Kod	Bildiri
P-091	**TÜRKİYE VE ALMANYA'DA YAŞAYAN TÜRK YAŞLI BİREYLERİN YAŞAM SONU BAKIM TERCİHLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**
	Kadriye ALDEMİR, Feride TAŞKIN YILMAZ, Meryem TUNÇ, Berfin KODAN
P-092	**HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN ORGAN BAĞIŞINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ**
	ZÜLFİYE BIKMAZ, İREM YILMAZ, MİRAÇ KARGAOĞLU
P-093	**HEMŞİRELERİN AKILCI İLAÇ KULLANIMI**
	Yıldız TOSUN, Sonay GÖKTAŞ
P-094	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIK ALANINA YÖNELİK MOBİL UYGULAMALARA İLİŞKİN BİLGİ VE TUTUMLARININ BELİRLENMESİ**
	Melek ÇAKIR, Sultan ÖZKAN ŞAT
P-095	**RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ EĞİTİMİNİN ÖĞRENCİLERİN RUHSAL HASTALIĞA YÖNELİK İNANÇLARINA ETKİSİ**
	Nüvit ATAY, Aydan ÇANKARA, Aysun ELİAÇIK, Bircan KARATAŞ, Büşra ŞENOL, Esma PAÇACI, Gülşah YETGİN, Mert YILMAZ, Zekiye Şevval DEMİR, Zehranur GÖNÜL
P-096	
P-097	**HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN LEZBİYEN, GAY, BİSEKSÜEL, TRANSEKSÜEL, İNTERSEKSLERE KARŞI TUTUMLARI VE HOMOFOBİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ**
	ZÜLFİYE BIKMAZ, ALİME CİHAN
P-098	**ÖZEL BİR ÜNİVERSİTEDEKİ ÖĞRENCİLERİN ŞİDDET EĞİLİMLERİNİN VE TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİNE İLİŞKİN TUTUMLARININ İNCELENMESİ**
	BURCU DİŞLİ, NEVİN HOTUN ŞAHİN, GÜLTEN KAPTAN ATEŞOĞLU, DUYGU DİŞLİ
P-099	**YURTTA KALAN ÖĞRENCİLERİN KARDİYOVASKÜLER HASTALIKLAR RİSK FAKTÖRLERİ KONUSUNDAKİ BİLGİ DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ**
	Şerif GÜRBÜZ, Hicran YILDIZ
P-100	**HEMŞİRELERİN LEZBİYEN , GEY, BİSEKSÜEL, TRANSEKSÜEL VE İNTERSEKS BİREYLERE YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ**
	Hanife ÇAKIR, Arzu Kader HARMANCI SEREN
P-101	**TÜRKİYE'DE BAKIM SORUMLULUĞUNDA DEĞİŞİM**
	SEHER DELİGÖZ, SEREN KORKMAZ, ÜLKER SAĞSÖZ
P-102	**YAŞA BAĞLI MAKULA DEJENERASYONU OLGU SUNUMU**
	Elif OCAKTAN, Seyran SERBEST ŞENVELİ, Arife SİLAHÇILAR

P-103	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ İMAJ ALGISI**
	Şerife Naz BOZDOGAN, Pınar DOĞAN, Esra BÜKECİK
P-104	**KUMLUCA İLÇE MERKEZİNDE BİR LİSEDE ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN OBEZİTE FARKINDALIKLARI İLE BEDEN KİTLE İNDEKSLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**
	İLKNUR ÖZKAN, DERYA ADIBELLİ, SEVGİ AKSOY, ÖMER KAAN DEMİRGİL, HAMZA ALPKAYA, NUR SEDA BURALIOĞLU, ZEKİYE ERGEN, HABİP GÜNDOĞDU
P-105	**ÜNİVERSİTEDE GÖREV YAPAN AKADEMİK VE İDARİ PERSONELİN KAN VE ORGAN BAĞIŞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ**
	Berivan KINIŞ, Cennet EREN, Mehmet UYSAL, Yasin AKIN, Bilal GÜNEŞLİ, Duygu NURAL, Ahmet KARAYEL, Mehmet Fatih AYDIN, Emre ADIGÜZEL
P-106	**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE KADINA İLİŞKİN NAMUS VE KADINLIK-ERKEKLİK ANLAYIŞI TUTUMU**
	Dilara GÜZEY, Mine FİDAN, Gökçe TAŞDEMİR, Beyza KÖSEOĞLU, Pınar Irmak VURAL, Gülşah KÖRPE
P-107	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE ZOR HASTA ALGISI VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER**
	SAKİNE YAVUZ, MİNE TOPAK, ŞEBNEM BİLGİÇ
P-108	**ÜLKEMİZDE "ERKEK HEMŞİRE" KONUSUNU İÇEREN YAYINLARIN İNCELENMESİ**
	Tülin AŞKARAN, Emel SÜTSÜNBÜLOĞLU
P-109	**FEKAL MİKROBİYOTA TRANSPLANTASYONU VE HEMŞİRELİK**
	MERVET ÇİÇEK, ZÜLFİYE BIKMAZ
P-110	**HEMŞİRELERİN PROFESYONEL DEĞERLERİNİN DEĞİŞİME KARŞI TUTUMLARINA ETKİSİNİN BELİRLENMESİ**
	Sinan AYDOĞAN, Ezgi ÜNER, Zehra GÖÇMEN BAYKARA
P-111	**TÜRKİYE'DE YAPILMIŞ DOĞUMA HAZIRLIK UYGULAMALARININ GEBELİK, DOĞUM VE DOĞUM SONRASI DÖNEME ETKİSİ**
	Merve TAMTÜRK, Ayşe KOYUN
P-112	**DOĞUM ALGISI İLE DOĞUM EYLEMİNDEKİ DESTEKLEYİCİ BAKIM İLİŞKİSİ: DOĞUMHANE DENEYİMLERİNE YÖNELİK TANIMLAYICI BİR ÇALIŞMA**
	Hilal UÇAN, Mevlüt GÖKSU, Gülbahar COŞKUN, Gizem HAYTA, Mehtap AKGÜN, İlkay BOZ, Ferdane DUMAN
P-113	**DERİN BEYİN STİMÜLASYONU AMELİYATI SONRASI HEMŞİRELİK BAKIMI**
	DUYGU GÜRKAN, MERVE BİLSİN, SEVİL GÜLER DEMİR
P-114	**HEMŞİRELİKTE KANITA DAYALI UYGULAMALARA BAKIŞ; X-Y KUŞAĞI**
	İlknur YOLDAŞ, Melahat AKGÜN KOSTAK, Remziye SEMERCİ, Canan ARDA
P-115	**KAVRAM HARİTALI HEMŞİRELİK BAKIM PLANI ÖRNEĞİ; CEREBRO VASKÜLER HASTALIK TANISI OLAN BİREYİN**
	ESRA KOLUMAN, Mehmet Eren ÖZTÜRK, Gülşah SAVRAN KURU, Selma ATAY

P-116	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ETİK DUYARLILIK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ**
	ŞEYMA SUNTUR, SONGÜL DURAN
P-117	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİN HASTA MAHREMİYETİNE BAKIŞI**
	AYŞE DAĞLI, HÜLYA BAYBEK, ARZU KIVRAK, REMZİYE KERTİŞCİ
P-118	**YENİ DOĞUM YAPMIŞ ANNELERİN GEBELİK SÜRECİNDEKİ DOĞUM ENDİŞELERİNİN BELİRLENMESİ**
	Sezer AVCI, Betül TATLIBADEM, Selver GÜLER, Ezgi DİRDAR, Feride YİĞİT, Nursena ALAGÖZ, Zehra Nur TÜMBAŞ, Yüksel YUVARLAK
P-119	**SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA KESİCİ DELİCİ ALET YARALANMALARI**
	Rabia , Seda Sibel ASLAN, Seher GÜZELKOKAR, Ahmet Yüksel,, Fatma Betül BAŞLI, Rahime Kızıltaş
P-120	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ BENLİK ALGILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**
	ZÜLEYHA TAŞTAN, SEHER TÜRİTOĞLU, DİDEM TIRPAN, EVRİM EYİKARA
P-121	**HEMŞİRELİK MESLEĞİNİN DEVLET YURTLARINDA KALAN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDEKİ İMAJI**
	HANDAN SEZGİN, AYŞE KORKMAZ, HÜNER AKDAĞ, MERVE AYKUT, CİHAT ÇİÇEK, HALİT NAZIROĞLU
P-122	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE MESLEKİ BİRLİK OLMA DUYGUSUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLER**
	Yasemin İLGAR, Ayşenur DÖNMEZ, Melisa ÇAKIR, Derya TÜLÜCE
P-123	**PEDİATRİ HEMŞİRELERİNİN DUYGUSAL ZEKA DÜZEYLERİ İLE MİZAH TARZLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ**
	Müjde ÇALIKUŞU İNCEKAR, Banu YURDDAŞ, Elif GÖKKAYA, Sümeyye İBRAHİMOĞLU, Suzan YILDIZ
P-124	**ÇOÇUKLUK ÇAĞINDA OBEZİTE VE HEMŞİRENIN RÖLÜ**
	Elif Şeyma GÜNEŞ, ELİF GÜLER
P-125	**YENİ BİR UZMANLIK ALANI: ADLİ HEMŞİRELİK**
	Emine Tuğba TOPÇU, Kevser KONUKCU, Ebrar KARAYEL, Tuğçe KALAYCI, Elif ÇAKIR
P-126	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİ İLE A-B KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ**
	Oya ÇELEBİ ÇAKIROĞLU, MERYEM MERVE SONUÇ, ARZU KADER HARMANCI SEREN
P-127	**AĞRI YÖNETİMİNDE FARMAKOLOJİK OLMAYAN YÖNTEMLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ : SİSTEMATİK BİR DERLEME**
	Seda YILDIZ, Nazmiye DEMİR
P-128	**GAZETELERDE YAYIMLANAN SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK ŞİDDET HABERLERİNİN İNCELENMESİ**
	Ayşe Sena YÜKSEL, Eyşan SÖĞÜT, Özlem YAZICI
P-129	**OKUL ÇAĞI ÇOCUKLARINDA HİJYEN UYGULAMALARI VE OKUL SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ**
	BÜŞRA EKER, ZEYNEP ATEŞ, FİRDEVS KODAL, GÜLAY DEMİRTAŞ, MERVE KOLCU, SELDA ÇELİK, MERDİYE ŞENDİR

P-130	**TÜRKİYE'DE YAŞLI AYRIMCILIĞI VE HEMŞİRELİK BAKIŞI: LİTERATÜR İNCELEMESİ** Şevval DURGUN, Aslı AKDOĞAN
P-131	**HEMŞİRELİK İKİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ALTERNATİF TIBBA BAKIŞ AÇISI** Rabia SOHBET, Nupel FİLİZ, Ayça Sima Göl, Meryem Büyükoğlangil, Halime Ateş, Sümeyye Yeşil, Hatice Karakuş
P-133	**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞLARININ BELİRLENMESİ** Dilek ÇELİK EREN, Emre AKBAŞ, Yasemin ERDANİ, Şule ORUÇ
P-134	**DUYGUSAL İSTİSMAR İLE İLGİLİ SON 10 YILDA YAPILMIŞ HEMŞİRELİK ÇALIŞMALARI DERLEMESİ** Derya SULUHAN, Ayşe KARAMAN, Ecem Nur BOZKURT, Ahsen Sultan UYGUN, Dilek YILDIZ, Berna EREN FİDANCI
P-135	**BİR İŞYERİNDE ÇALIŞANLARIN E SAĞLIK OKUR YAZARLIK DÜZEYLERİ VE BUNLARI ETKİLEYEN SOSYO DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER** Ümmühan AKTÜRK, Elif Şeyma GÜNEŞ, Elif GÜLER

06 Nisan 2018 / 13.30-18.00
POSTER BİLDİRİ OTURUMU - 4 (POSTER ALANI)
Ödül Jürileri: DR. SEDA SÖĞÜT (P-136/P-150), DR. ŞENGÜL ÜZEN (P-151/P-165), DR. AYSUN BABACAN GÜMÜŞ (P-166/P-180)

Kod	Bildiri
P-136	**KURAM VE MODELE DAYANDIRILARAK GERÇEKLEŞTİRİLEN LİSANSÜSTÜ HEMŞİRELİK TEZLERİN İNCELENMESİ** Güler YÜKSEL, Hayat YALIN
P-137	**MÜHENDİSLİK VE SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ERKEK HEMŞİRELERE OLAN BAKIŞ AÇILARININ İNCELENMESİ** Ayşe Nur AYDEMİR, Rahime Nur HALİSÇELİK
P-138	**YAŞLI BİREYLERDE GÜNDÜZ BAKIM KENDİNE YARDIM** BURCU TERMELİ
P-139	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN HPV AŞISINA YÖNELİK BİLGİ VE TUTUMLARI** Eda CANGÖL, Seda SÖGÜT, Hatice KAHYAOĞLU SÜT, Burcu KÜÇÜKKAYA, Hale Gülçin KAYA
P-140	**RUH SAĞLIĞI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KLİNİK SİMÜLASYONLARINDA STANDARDİZE HASTA KULLANIMI** Seda YILDIZ, Gizem ŞAHİN
P-141	**BİR İŞYERİNDE ÇALIŞANLARIN YORGUNLUK ŞİDDETİNİN UYKU HİJYENLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ** Ümmühan AKTÜRK, Elif Şeyma GÜNEŞ
P-142	**MAJOR DEPRESİF BOZUKLUK TANISI İLE PSİKİYATRİ KLİNİĞİNDE YATAN HASTANIN UMUTSUZLUK HEMŞİRELİK TANISINA YÖNELİK PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ BAKIMI: OLGU SUNUMU** Ziynet DEMİRAĞ, Sevecen ÇELİK İNCE, Zekiye ÇETİNKAYA DUMAN

P-143	**TÜRKİYE'DE ERKEK HEMŞİRELERE TOPLUMUN BAKIŞ AÇISI: SİSTEMATİK LİTERATÜR İNCELEMESİ**
	Muhammet Sait DEMİR, Ahmet KARAMAN, Nevin KANAN
P-144	**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞLARI VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER**
	Duygu YEŞİLFİDAN, Garbi YAVUZ, Haydar KILIÇ, Hüseyin KIZILIRMAK, Nazife KOÇ, Serel SERT, Filiz ADANA
P-145	**YAŞLI BİREYLERİN ALGILADIKLARI SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİ İLE YAŞLILIĞA UYUM GÜÇLÜĞÜ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**
	Arife KIL, Cemile KÜTMEÇ YILMAZ
P-146	**SAĞLIKLI VE RİSKLİ GEBELERDE DUYGUSAL ZEKA İLE PRENATAL BAĞLANMA DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ**
	ZUHAL ERTÜRK, RUMEYSA BALATLIOĞLU, ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ MELTEM MECDİ KAYDIRAK, PROFESÖR DOKTOR ÜMRAN OSKAY
P-147	**SİROZLU HASTANIN BAKIMINDA KAVRAM HARİTASI KULLANIMI: OLGU SUNUMU**
	Kübra YALÇINKAYA, Senem DEREBAŞI, Betül KÜL, Bilge UĞRAŞ, Filiz SALMAN
P-148	**İNTRAMÜSKÜLER ENJEKSİYONA BAĞLI GELİŞEN AĞRININ AZALTILMASINDA İKİ FARKLI YÖNTEMİN ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**
	Melike YÖRÜBULUT, Tülay BAŞAK
P-149	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEK SEÇİMİNE VE HEMŞİRELİK İMAJINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ**
	KEVSER SAĞDIÇ, DERYA ERBAŞ, ÇİĞDEM YÜCE, MELİKE KOÇ, ZEHRA KAYA, İLKAY GÜNGÖR
P-150	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN STRES DURUMLARI İLE BİLİŞSEL ESNEKLİK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ**
	NURAY TURAN, HANİFE DURGUN, HATİCE KAYA, GONCA ERTAŞ, DİLEK KUVAN
P-151	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİM SIRASINDA YAŞADIKLARI STRES İLE DUYGUSAL TEPKİSELLİK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ**
	RABİA HAYTA, BERNA ERCAN, NİHAN ALTAN SARIKAYA
P-152	**SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİNDE ÖĞRENİM GÖREN HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ DIŞINDAKİ ÖĞRENCİLERİN ALGILADIKLARI HEMŞİRELİK İMAJININ İNCELENMESİ**
	Gamze Nur ARSLAN, Mervenur KOKAR, Hazal YAZGEÇ, Şehriban ŞİRİN, Sude DURSUN, Hilal YILDIZ
P-153	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ KİŞİLİK TİPLERİ**
	Doç. Dr. Serap ALTUNTAŞ, Çağla ŞENTÜRK, Merve Güneş TİMUR, Yaprak ŞAHİN
P-154	**HEMŞİRELİKTE KARİYER PLANLAMASI: BİR YOL HARİTASI**
	Menekşe ŞAHİN, Tülay BAŞAK
P-155	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ORGAN BAĞIŞI KONUSUNDA GÖRÜŞ VE TUTUMLARI**
	KADRİYE ALDEMİR, FERİDE TAŞKIN YILMAZ, HATİCE BİLGİÇ, RABİA BEŞTEPE, ZEMZEM DİLARA BERRAK

P-156	**HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 1.VE 4. SINIF KIZ ÖĞRENCİLERİNİN GENİTAL HİJYEN UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**
	ELİF TEPELİ, KEVSER AKSU, SEYRAN ŞENVELİ
P-157	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL YENİLİKÇİLİK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ**
	Bahar KAYA, Mert KARTAL, Cihan ÇETİN, Canan DOĞAN
P-158	**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN EVLİLİĞE YÖNELİK TUTUMLARI VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER**
	ESRA NUR KOCAASLAN, MELAHAT AKGÜN KOSTAK (Danışman), İDİL ŞAHİN , MELTEM YAĞCI
P-159	**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BOŞ ZAMANLARINDAKİ HOBİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: LİTERATÜR İNCELEMESİ**
	ALPER SİYAHÇINAR, İLHAMİ BİLDİK
P-160	**MÜZİĞİN SAĞLIK ALANINDA KULLANIMI: MÜZİK TERAPİ**
	Gülay AYTEKİN, Hicran YILDIZ
P-161	**ENGELLİ VATANDAŞLARIN HAYAT STANDARTLARI**
	Rabia SOHBET, Ayşe Fatma KIZILDAĞ, Gülümser ŞAHAN, Amany EBUKAŞEF, Mahmut Burak YAPRAK, Sevilay POLAT
P-162	**BOŞANMANIN ÇOCUĞA ETKİLERİ VE HEMŞİRELİK BAKIMI**
	Buse DOĞANAY, Neslihan ÇALIŞ, Şebnem ULUN, Güzide ÜĞÜCÜ
P-163	**YENİDOĞAN YOĞUNBAKIM ÜNİTESİNDEKİ PREMATÜRE BEBEĞİN YAŞA UYGUN ATRAVMATİK DÖNÜŞÜMSEL HEMŞİRELİK BAKIMI**
	Güzide ÜĞÜCÜ, Neslihan ÇALIŞ, Şebnem ULUN, Buse DOĞANAY
P-164	**İLERİ EVRE MİDE KANSERLİ HASTANIN BAKIMINDA KAVRAM HARİTASI KULLANIMI: OLGU SUNUMU**
	Senem DEREBAŞI, Bilge UĞRAŞ, Kübra YALÇINKAYA, Betül KÜL, Filiz SALMAN
P-165	**POSTPARTUM DÖNEMDEKİ ANNELERİN EŞLERİ VE BEBEĞİ İLE OLAN BAĞLANMA DÜZEYİ ARASINDAKİ İLİŞKİ**
	Özge DALGALAR, Semra ÇEVİK
P-166	**SAĞLIK AÇISINDAN MÜLTECİ KADIN OLMAK**
	ESMA YILMAZ, TUĞÇE ALAN, MELİSA BOZTEPE, HALİME ABAY, ESRA BÜKECİK, SENA KAPLAN
P-167	**HEMŞİRELİK ALANINDA 2000-2017 YILLARI ARASINDA STOMA KONUSUNDA YAPILAN TEZ ÇALIŞMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**
	Sefanur KAYA, Derya ŞAHİN
P-168	**POSTPARTUM DEPRESYON VE HEMŞİRELİK YAKLAŞIMLARI**
	Nazmiye KİRAZ, Aklime SARIKAYA, Ferda ÖZBAŞARAN

P-169	**DEPRESYON TANILI BİR HASTADA BİR HEMŞİRELİK PROBLEMİ "SOSYAL ETKİLEŞİMDE BOZULMA": OLGU SUNUMU**
	Halil GÜNAY, Ayşe SARI
P-170	**KRONİK OBSTRÜKTİF AKCİĞER HASTALIĞINDA HEMŞİRELİK BAKIMI: OLGU SUNUMU**
	Arzu ÖMÜRLÜ ÖKTEM, Sema CANÇATAL, Nazmiye ÇIRAY GÜNDÜZOĞLU
P-171	**İNANÇ SAĞLIK VE HEMŞİRELİK**
	Özden ERDEM, Saime EROL, Güler MUSLU, Sultan ÖZER, Nurgül ÇAVUŞ, Ayşenur AKARSU
P-172	**HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE WEB-TABANLI EĞİTİMİN OLUMLU YÖNLERİ VE KULLANIMINDAKİ ENGELLER**
	Sibel YILDIRIM, Hüseyin AKÇAY, Merlinda ALUŞ TOKAT
P-173	**İNTÖRN HEMŞİRELİK VE TIP ÖĞRENCİLERİNİN ETİK DUYARLILIKLARININ İNCELENMESİ**
	ÖZNUR GÜRLEK KISACIK, YELİZ CİĞERCİ, AYŞEGÜL KÖSE, KARDELEN ÇELİK, MİHRAÇ OĞULGANMIŞ
P-174	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN HASTA GÜVENLİĞİ VE TIBBİ HATALAR KONUSUNDA BİLGİ DÜZEYLERİ**
	FİGEN DIĞIN, AYÇA ŞOLT KIRCA, AYŞE DÜZGÜN, ZİYA TÜRKKENT, SELİM AKBACI, MERVE GÜL DİLEK, LOKMAN IŞIKTAŞ
P-175	
P-176	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİN TIBBI HATALARA YÖNELİK TUTUMLARI**
	FATMA AKTAŞ, HÜLYA BAYBEK, ARZU KIVRAK, REMZİYE KERTİŞCİ
P-177	**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KAN VERME BİLİNCİ**
	Rabia SOHBET, Emre KUTAY, Tuğba ÇİNAR, Büşra KESİCİOĞLU, Gizem SAKCİ, Sevilay POLAT
P-178	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN AKREDİTASYONA YÖNELİK DÜŞÜNCELERİ**
	Vildan KARKIŞ, Gözde ÖZSEZER KAYMAK, Gülbu TANRIVERDİ
P-179	**TÜRKİYE'DE VE ALMANYA'DA YAŞAYAN TÜRKLERİN HEMŞİRELİK BAKIM MEMNUNİYETİ DÜZEYLERİNİN VE HEMŞİRELİK İMAJI ALGILARININ KARŞILAŞTIRILMASI**
	Feride TAŞKIN YILMAZ, Cemile GÖKÇE, Onur ÖĞÜT
P-180	**HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN HEMŞİRELİK PROFESYONEL DEĞERLERİNİN İNCELENMESİ**
	FURKAN SUBAS, NAZİKE KAYA, SEYMA İNCİSER PASALAK, MEMNUN SEVEN

SÖZEL BİLDİRİLER

S-001 - KLİNİK DENEYİM YAŞAYAN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN OLUMSUZ DEĞERLENDİRİLME KORKUSU İLE ÖZ YETERLİLİK ALGISI ARASINDAKİ İLİŞKİ

BERNA ERCAN[1], RABİA HAYTA[1], NİHAN ALTAN SARIKAYA[1],

[1]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, RUH SAĞLIĞI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI,

Hemşirelik eğitiminin en önemli parçalarından biri de klinik uygulamadır. Duygu yoğunluğunun fazla yaşandığı klinik uygulamalarda, öğrenciler klinik deneyim eksikliği, hata yapma, zor hastalarla karşılaşma, hastaya zarar verme, öğretim üyeleri ve klinik hemşireler tarafından olumsuz değerlendirilme korkusu gibi birçok anksiyete yaratan düşüncelerle karşı karşıya kalmaktadır. Yapılan çalışmalarda öz yeterlilik algısıyla kaygı düzeyi arasında ilişki olduğu bulunmuştur. Bu nedenle bu çalışma klinik deneyim yaşayan hemşirelik öğrencilerinin olumsuz değerlendirilme korkusu ile öz yeterlilik algısı arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla tanımlayıcı ve ilişki arayıcı olarak yapıldı.

Araştırmanın evrenini 5 Şubat–15 Şubat 2018 tarihleri arasında bir devlet üniversitesinin 2. 3. ve 4. sınıfında okuyan hemşirelik öğrencileri (494) oluşturdu. Örnekleme, araştırmanın yapıldığı tarihlerde üniversitede bulunan ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan hemşirelik bölümü öğrencileri (343) alındı. Çalışma öncesi araştırma yapılan kurumdan kurum izni, etik kurul izni (Sayı:TÜTF-BAEK2017/354) ve çalışmaya katılan öğrencilerden çalışmanın amacı açıklanarak sözlü ve yazılı izin alındı. Veriler literatür taranarak oluşturulan veri toplama formu, Çetin ve arkadaşları (2010) tarafından türkçeye uyarlanan Olumsuz Değerlendirilme Korkusu Ölçeği (ODKÖ) ve Yıldırım ve İlhan (2010) tarafından geçerlilik ve güvenirliği yapılan Genel Öz yeterlilik Ölçeği ile toplandı. Araştırmanın verileri, yüzdelik dağılımlar, ortalamalar, standart sapma, Kolmogorov Smirnov testi yapıldıktan sonra Mann-Whitney U, Kruskal Wallis testi ve Sperman Korelasyon testi ile değerlendirildi. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS 20 istatistik programı ile analiz edildi. Olumsuz Değerlendirilme Korkusu Ölçeğinin Cronbach's Alpha değeri 0.85, Genel Öz Yeterlilik Ölçeğinin Cronbach's Alpha değeri ise 0.86 olarak bulundu.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.08±1.66 olarak bulundu. Öğrencilerin %36.4'ünün (n=125) 4. sınıfa gittiği, %88.3'ünün (n=303) Marmara bölgesinde yaşadığı, %46.9'unun (n=161) devlet yurdunda kaldığı saptandı. Öğrencilerin %66.5'inin (n=228) hemşirelik bölümünü isteyerek seçtiği ve %70'inin (n=240) ise alttan herhangi bir dersi olmadığı bulundu. Çalışmaya katılan öğrencilerin olumsuz değerlendirilme korkusu toplam puan ortalaması 29,98±7,57, öz yeterlilik algı düzeyleri toplam puan ortalaması ise 61,65±10,72 olarak bulundu. Olumsuz değerlendirilme korkusu ile öz yeterlilik algı düzeyleri arasında düşük düzeyde negatif yönde istatiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu saptandı (r=-.441; p=.000).

Çalışma bulguları olumsuz değerlendirilme korkusu ölçeğinden alınan puanlar yükseldikçe genel öz yeterlilik algısının düştüğünü ortaya koymuştur.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, KAYGI, OLUMSUZ DEĞERLENDİRİLME KORKUSU, ÖZ YETERLİLİK, ÖZ YETERLİLİK ALGISI

S-002 - SON SINIFTA ÖĞRENİM GÖREN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİMLERİ BOYUNCA YAŞADIKLARI SORUNLAR: PORTEKİZ İLE KARŞILAŞTIRMALI BİR ÇALIŞMA

Feride TAŞKIN YILMAZ[1], Kadriye ALDEMİR[1], Seyit Ahmet ARSLAN[1], Taylan Can COŞKUN[1], Safa KARASU[1], Mesut Berat ERGÜN[2], Maria Hermínia BARBOSA[2],

[1]Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu, [2]Instituto Politecnico Da Guarda, Portekiz ,

Araştırma, Türkiye ve Portekiz'de bir üniversitede öğrenim gören son sınıf hemşirelik öğrencilerinin eğitimleri boyunca yaşadıkları sorunları belirlemek ve karşılaştırmak amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı ve karşılaştırmalı gerçekleştirilen çalışmanın örneklemini, 08-26 Ocak 2018 tarihleri arasında Türkiye'de bir üniversitenin hemşirelik bölümünde (N=131) ve Portekiz'de bir üniversitenin hemşirelik bölümünde (N=68) son sınıfta öğrenim gören, veri toplama formlarını eksiksiz dolduran ve çalışmaya katılmayı kabul eden 199 öğrenci oluşturmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından literatür incelemesi doğrultusunda hazırlanan öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini ve hemşirelik eğitimi boyunca yaşadıkları sorunları belirlemeye yönelik 16 sorudan oluşan anket formu kullanılarak elde edilmiştir. Portekiz'de öğrenim gören öğrenciler için formun dil uzmanı tarafından İngilizce çevirisi yapılmış olup gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra veriler toplanmıştır. Kurumlardan yazılı izinler alındıktan sonra yapılan araştırma verilerinin istatistiksel değerlendirmesinde ortalama, yüzdelik dağılım ve ki kare testi kullanılmıştır.

Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.37±1.81 yıl ve %68.6'sı kadındır. Hemşirelik mesleğini isteyerek seçen Türk öğrencilerin oranı %70.2, Portekiz öğrencilerin oranı ise %91.2 olup istatistiksel olarak anlamlıdır (p=0.000). Türk öğrencilerinin %65.6'sı iş olanağının fazla olması ve %16.8'i mesleği sevmesi nedeniyle, Portekiz öğrencilerin %16.2'si iş olanağının fazla olması ve %77.9'u mesleği sevmesi nedeniyle hemşireliği tercih ettiğini ifade etmiştir (p=0.000). Türk öğrencilerin %55'i, Portekiz öğrencilerin %29.8'i imkanı olsa mesleği değiştirmek istediğini belirtmiştir (p=0.000). Türk ve Portekiz öğrencilerin eğitimleri boyunca yaşadığı en sık sorunlar; uygulama alanının yetersiz olması (sırası ile %72.5 ve %2.9; p=0.000), laboratuar uygulamalarının yetersiz olması (sırası ile %61.3 ve %61.8; p>0.05), klinik uygulama süresinin yetersiz olması (sırası ile %50.4 ve %13.2; p=0.000), öğretim elemanlarının sayıca yetersiz olması (sırası ile %49.6 ve %13.2; p=0.000), alanında uzman öğretim elemanlarının yetersiz olması (sırası ile %42.0 ve %55.9; p=0.043), eğitim yöntemlerinin yetersiz olması (sırası ile %41.2 ve %11.8; p=0.000), hemşirelerin öğrenciye rol model olmaması (sırası ile %29.8 ve %7.4; p=0.000), klinik alanda hemşireler tarafından öğrencinin desteklenmemesi (sırası ile %28.2 ve %22.1; p=0.221), haftalık ders saatlerinin yetersiz olması (sırası ile %2.3 ve %58.8; p=0.0.000) şeklinde yanıtlanmıştır.

Çalışmada her iki ülkede örneklem grubuna alınan öğrencilerin eğitimleri boyunca yaşadıkları sorunların farklılık gösterdiği, örneklem grubuna alınan Türk son sınıf hemşirelik öğrencilerinin eğitimleri boyunca daha çok uygulama aşamasında, Portekiz öğrencilerin ise teorik aşamasında sorunlar yaşadığı belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, EĞİTİM, ÖĞRENCİ HEMŞİRE, TÜRKİYE, PORTEKİZ

S-003 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KLİNİK UYGULAMALAR SIRASINDA YAŞADIKLARI STRES DURUMLARINDA BİYO-PSİKO-SOSYAL CEVAPLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

YASİN ALDEMİR[1], EMİNE ÇAKIR[1], HANDE CENGİZ[1], DİLEK AYGİN[1],

[1]SAKARYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ,

Öğrenciler eğitim hayatına başladığından itibaren akademik performansı ve yaşam kalitesini etkileyen stres faktörleri ile karşı karşıya kalmaktadır. Dolayısı ile öğrencilerin strese maruz kalma durumlarında baş etme yöntemlerini bilmeleri onların bireysel ve akademik anlamda gelişimleri açısından önem taşımaktadır. Araştırma, hemşirelik öğrencilerinin klinik uygulamalar sırasında karşılaştıkları stres durumlarında biyo-psiko-sosyal cevaplarının değerlendirilmesi amacıyla planlandı.

Tanımlayıcı tipteki araştırmanın örneklemini klinik uygulamaya çıkan 145 (%24) hemşirelik öğrencisi oluşturdu. Veriler öğrenci bilgi formu ve Karaca ve ark. (2015) tarafından Türkçe geçerliği ve güvenirliği yapılan "Hemşirelik öğrencileri için biyo-psiko-sosyal skala (HBPSS)" ile toplandı. Ölçekten alınabilecek toplam puan 0-84 arası olup, yüksek puanlar daha fazla semptom varlığını ve zayıf biyo-psiko-sosyal durumu göstermektedir. Verilerin değerlendirilmesinde, yüzdelik, ortalama/standart sapma, independent sample t test ve OneWay ANOVA testi kullanıldı. İstatistiksel anlamlılık $p<0.05$ olarak kabul edildi.

Araştırmaya katılan 2., 3. ve 4. sınıf hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalaması 20,46±1,633, %69,7'si kadın, hepsi bekar olup %69'u 2. sınıf, %17,9'u 3. sınıf, %13,1'i ise 4. sınıftı. Öğrencilerin sadece %8.3'ü ön lisans/lisans eğitimleri sırasında strese yönelik bir kurs, eğitim almışlardı. HBPSS puan ortalaması 33,94± 14,61 (min:1 max:84) olarak hesaplandı ve bu ortalamaya göre öğrencilerde semptom varlığının düşük seviyede, biyo-psiko-sosyal durumlarının ise güçlü olduğu şeklinde yorumlandı. Ölçeğin alt boyutlarından alınan puanlara bakıldığında; sosyal davranış belirtileri alt boyutu 10,79±4,71 puan (min:0 max:24), duygusal belirtiler alt boyutu 12,57± 5,66 puan (min:1 max:28), fiziksel belirtiler alt boyutu 10,57±14,61 puan (min:0 max:32) idi. Toplam HBPSS bilgi puanı ve ölçek alt boyutları ile cinsiyet ve daha önce eğitim alan/almayanlar arasında anlamlı fark bulunmadı ($p>0.05$). Sınıf düzeyleri ile Toplam HBPSS bilgi puanı, sosyal davranış ve duygusal belirtiler alt boyutları arasında anlamlı derecede fark bulundu ve farkı yaratan grup olan ikinci sınıfların 3. ve 4. sınıflara göre puanları anlamlı düzeyde daha düşüktü ($p<0.05$). sınıf düzeyi arttıkça puanların bu alanlarda yükseldiği; yani daha fazla semptom yaşadıklarını ve biyo-psiko-sosyal durumlarının zayıfladığı anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak; öğrencilerin genel olarak stres karşısında biyo-psiko-sosyal durumlarının güçlü olduğu saptandı. Ancak öğrencilerin stres yaratan durumlarla karşılaşma süreleri arttıkça semptom yaşama durumlarının arttığı belirlendiği için, stresin etkilerini azaltmada etkin rol alabilmeleri için stres ve stres mekanizması, baş etme yöntemleri hakkında düzenli olarak teorik ve uygulamalı eğitim verilmesi gerektiği düşüncesindeyiz.

ANAHTAR KELİMELER: ÖĞRENCİ, HEMŞİRE, STRES, BİYOPSİKOSOSYAL YANIT

S-004 - HEMŞİRELİK 1. VE 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNDE HEMŞİRELİK MESLEĞİNE YÖNELİK İMAJ ALGISI

MEDİNE ERKAN[1], LEYLA ZENGİN[1], ÖMER ÇAKMAK[1],

[1]DİCLE ÜNİVERSİTESİ,

Meslek imajı, bir kişinin, bir topluluğun veya bir kurumun kendisi ile ilgili olarak başkalarında oluşturmak istediği izlenim olarak tanımlanmaktadır. Hemşirelik imajı ise, toplum tarafından meslek üyelerine karşı duyulan saygı, üyelerin sosyal statüsü, yetenekleri ve davranış biçimleri hakkında paylaşılan yargı ve düşünceler olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışma; Hemşirelik 1. ve 4. sınıf öğrencilerinde hemşirelik mesleğine yönelik imaj algısının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Bu araştırma; Dicle Üniversitesi Atatürk Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü'nde öğrenim görmekte olan 1. ve 4. sınıf öğrencilerinde 15-30 Ocak 2018 tarihleri arasında tanımlayıcı olarak yürütülmüştür. Araştırmada örneklem seçimine gidilmeden araştırmaya katılmayı kabul eden 169 (1. Sınıf 74 ve 4. sınıf 95) öğrenci ile araştırma tamamlanmıştır. Veriler, Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği (HMİÖ) ve araştırıcı tarafından oluşturulan anket formu kullanılarak toplanmıştır. Veriler yüz yüze görüşme yöntemi ile toplanmış, bilgisayar ortamında istatistiksel yazılım programı kullanılarak sayı-yüzde-ortalama ile değerlendirilmiştir.

Araştırmaya katılan 1. Sınıf öğrencilerinin; yaş ortalaması 19.1±1.4, %64.8'i kadın, %47.2'sinin annesi okuryazar olmadığı, %29.7'sinin babası ilkokul mezunu olduğu, %78.3'nün çekirdek aile tipine sahip olduğu ve %70.2'sinin ailesi ile birlikte yaşadığı belirlenmiştir. Araştırmaya katılan 4. Sınıf öğrencilerinin; yaş ortalaması 22.4±1.1, %52.6'sının kadın, %36.8'nin annesi okuryazar olmadığı, %26.3'nün babası ilkokul mezunu olduğu, %75.8'nin çekirdek aile tipine sahip olduğu ve %60'nın ailesi ile birlikte yaşadığı belirlenmiştir. 1. Sınıf öğrencilerinin HMİÖ toplam puan ortalaması 118.97±8.97 olup orta düzeyde hemşirelik imaj algısına sahip olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, HMİÖ alt boyut puan ortalamaları; mesleki nitelik 24.65±4.29, çalışma koşulları 27.56±3.32, cinsiyet 28.41±4.60, eğitim 28.41±4.60, mesleki statü 14.39±4.56, dış görünüm 7.08±2.84 olarak belirlenmiştir. 4. sınıf öğrencilerinin HMİÖ toplam puan ortalaması 139.47±13.9 olup iyi düzeyde hemşirelik imaj algısına sahip olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, HMİÖ alt boyut puan ortalamaları; mesleki nitelik 23.40±5.09, çalışma koşulları 29.26±3.28, cinsiyet 23.93±4.50, eğitim 11.11±2.51, mesleki statü 13.15±5.18, dış görünüm 7.10±3.02 olarak belirlenmiştir.

Yapılan çalışmada hemşirelik 1. sınıf öğrencilerinin hemşirelik imaj algısı orta düzeyde olduğu, 4. sınıf öğrencilerinin ise hemşirelik imaj algısının iyi düzeyde olduğu belirlenmiştir. Sonuç olarak mesleki eğitim düzeyi artıkça hemşirelik imaj algısının artığı belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRE, ALGI, HEMŞİRELİK MESLEĞİNE YÖNELİK İMAJ TUTUM ÖLÇEĞİ-HMİÖ

S-005 - HEMŞİRELİĞİN GELECEK VİZYONU; ÖĞRENCİLERİN HEMŞİRELİK EĞİTİMİ VE MESLEKİ YAŞAMLARINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Ebrar DUYMUŞ[1], Şehide Sena ÖZTÜRK[1], Dilhan AYDIN[1], Selin DİNÇ[1], Erdem GONCE[1], Özlem BAŞIBÖYÜK[1], Hatice AKIŞ[1], Fatma KOÇ[1], Sümeyye YİĞİT[1], Pınar DOĞAN[1]

[1]İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ,

Geleceğe ilişkin öngörülerde bulunmanın hemşirelik bakımının niteliğini arttıracağı ve hemşirelerin meslekleri adına stratejiler geliştirmelerine yardımcı olacağı fikri giderek artmaktadır. Bu çalışmada, hemşireliğin gelecek vizyonuna ışık tutmak için öğrencilerin hemşirelik eğitimi ve mesleğine yönelik görüşleri incelenmesi amaçlanmıştır.

Tanımlayıcı nitelikteki çalışma Ekim-Aralık 2017 tarihleri arasında bir vakıf üniversitesinin hemşirelik bölümünün Birinci(n=98) ve Dördüncü(n=85) sınıfında okuyan, 18 yaş üstü ve ankete katılmayı kabul eden 183 öğrenci ile gerçekleştirildi. Veriler Tanımlayıcı bilgi formu ve öğrencilerin hemşirelik eğitimine yönelik görüşlerini inceleyen sorulardan oluşan anket formu ile toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler kullanıldı.

Öğrencilerin bireysel özellikleri incelendiğinde; yaş ortalamasının 20,41±2,25 olduğu, %79,2'ünün kadın, %53,6'sının birinci sınıfta öğrenim gördüğü, %62,6'sının düz lise mezunu olduğu ve %76'sının mesleği isteyerek seçip, %61,2'sinin en az bir klinik uygulama deneyimine sahip olduğu belirlendi. Birinci sınıf öğrencilerinin hemşirelik eğitiminden beklentileri sorgulandığında, öğrencilerin %51,0'inin alacakları hemşirelik eğitiminin iyi bir eğitim olacağına inanırken, %49,0'u eğitimlerinin başlangıcında öğretim elemanlarının bir hemşirelik öğrencisi olarak kendilerini değerli hissettirdiklerini düşünmekteydi. Ek olarak öğrencilerin yanlızca %27,6'sının hemşirelik mesleğinde geleceğe dair beklentilerinin olumlu olduğu belirlendi. Dördüncü sınıf öğrencilerinin aldıkları eğitimi değerlendirme sonuçları incelendiğinde, %42,4'ü mezun olduğunda klinik alana tam anlamıyla hazırlanabildiği bir hemşirelik eğitimi aldığını, %36,5'i öğretim elemanlarının kendilerini motive edici ve olumlu olduğunu, %32,9'u eğitimin öğrenci-sağlık ekibi iletişimini güçlendirecek biçimde olmadığını ve %47,1'i mezun olduğunda sağlıklı/hasta bireyin bakımını bütüncül olarak gerçekleştirebilecek yeterlilikte hissettiğini belirtmekteydi. Ek olarak bu öğrencilerin %37,6'sı yeniden meslek seçme şansları olsa hemşirelik mesleğini seçmeyeceğini ifade etmekteydi.

Çalışma sonuçları, hemşirelik öğrencilerinin çoğunluğunun mesleği isteyerek seçmiş olmalarına rağmen eğitimlerinin başlangıcında beklentilerinin istenilen ve beklenilen düzeyde yüksek olmadığını ve eğitim sürecinin sonunda aldıkları eğitim ve gelecek mesleki yaşamlarına yönelik de güçlü bir yetkinlik hissetmedikleri belirlenmiştir. Çok merkezli olarak tekrar değerlendirmelerinin yapılmasıyla beraber, öğrencilerin birinci sınıftan başlanarak öz güvenli, alanında yetkin ve mesleki aidiyet duygusuyla beslenecek bir eğitim sürecinde geçirilmelerinin önemli adımlar olacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, EĞİTİM, GELECEK

S-006 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN İMAJ ALGILARI İLE KLİNİK ORTAMDAKİ DOYUM DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Buse Nur GEDİK[1], Dilan İrem ÇELİK[1], Burcu BAYRAK[1], Sevil ÇINAR[1],

[1]Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

Bu çalışmanın amacı öğrencilerin hemşirelik mesleğine yönelik imaj algıları ve klinik doyumlarını değerlendirmektir.

Tanımlayıcı özellikteki araştırma 1 Ocak-8 Mart 2018 tarihleri arasında elektronik ortam üzerinden çalışmaya katılmayı kabul eden ve veri toplama formlarını eksiksiz yanıtlayan 91 öğrenci ile yapılmıştır. Araştırmanın verileri Kişisel Bilgi Formu, Öğrenci Doyum Ölçeği-Kısa Form ve Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği ile elde edilmiştir. Öğrenci Doyum Ölçeği, hemşirelik okullarında öğrenim gören öğrencilerin doyumunu belirlemek üzere Baykal (2002) tarafından geliştirilmiştir. Ölçekte ortalama puan "1"e yaklaştıkça öğrencinin doyumunun düşük olduğu, puan "5"e yaklaştıkça doyumun yüksek olduğu şeklinde değerlendirilmektedir. Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği, hemşirelerin hemşirelik mesleğinin imajına ilişkin tutumlarının belirlenebilmesi için Karasar (2007) tarafından geliştirilmiştir. Değerlendirmede 5'li Likert tipi kullanılmıştır. Ölçekten alınan puan arttıkça hemşirelerin mesleki imaj algıları da olumlu yönde artmaktadır. Veriler IBM SPSS Statistics 22 programına aktarılarak analizler tamamlanmıştır. Çalışma verileri değerlendirilirken kategorik değişkenler için frekans dağılımları (kişi sayısı ve yüzdeleri), Pearson Korelasyon testi ve Anova kullanılmıştır.

Çalışmaya katılan öğrencilerin; %50.5' i 18-20 yaş arasında; %86.8'i kadın, %54.9'u 2. sınıf, %64.8'i anadolu lisesi mezunu olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %83.5'i hemşirelik bölümünü bilerek yazdığını, %67'i hemşirelik bölümünde okumaktan memnun olduğunu, %69.2'si kendisini bu bölüme uygun hissettiğini belirtmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, çalışma şartlarının zorluğu (%63.7), mesleği ile ilgili öğrencilerin çok tedirgin eden faktör olarak tespit edilmiştir. Öğrencilerin %62.6'sı hastane uygulamaları sırasında keyifle ve huzurla çalışamadıklarını belirtmişken; %62.6'sı hastaların bakım ve tedavileri konusunda bilgileri doğrultusunda hastaya müdahale edebildiklerini belirtmiştir. Öğrencilerin %29.2'sinin bir uygulamayı korkusuz, stressiz ve kendilerini vererek en iyi hocaları yanındayken yaptıkları, %49.5'inin uygulamalarda en fazla hemşirelerden yardım aldıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin klinik uygulamalarda en fazla karşılaştıkları sıkıntı görevinin dışında sorumluluk almasıdır(%41.8). Hemşirelik öğrencilerinin, öğrenci doyum puan ortalamaları 165.5±25.2, hemşirelik mesleğine yönelik imaj puan ortalamaları 71.5±26.1 olarak belirlenmiştir. Hemşirelik öğrencilerinin öğrenci doyum puanı ile hemşirelik mesleğine yönelik imaj puanı arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($r=2969$, $p<0.001$).

Hemşirelik öğrencilerinin öğrenci doyumu arttıkça hemşirelik mesleğine yönelik imajı artmaktadır. Etkili klinik uygulama ortamlarının sağlanması için öğrencilerin daha aktif görev almasının sağlanmasıyla öğrenci doyumunun artacağı ve klinik uygulamaların daha verimli hale geleceği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: ÖĞRENCİ DOYUMU, HEMŞİRELİK İMAJI, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ

S-007 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ALDIKLARI HEMŞİRELİK EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ VE BEKLENTİLERİ

Öznur CAKSİ[1], Şebnem ÖZCAN[1], Betül TUNCA[1],

[1]Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

Hızlı bir değişim ve dönüşümün yaşandığı günümüzde üniversite öğrencilerinin yarının dünyasının belirsizlikleriyle başa çıkabilecek şekilde üst düzey düşünme becerileri kazandırılarak hazırlanması gereklidir. Sağlığın sürdürülmesi, iyileştirilmesi ve bozulduğunda tedavi edilmesi gibi kritik bir alanda hizmet veren hemşirelerin de eğitimi bu açıdan daha da önem kazanmaktadır. Bu çalışma 4.sınıf hemşirelik öğrencilerinin aldıkları hemşirelik eğitimine ilişkin görüş ve beklentilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Bu çalışma tanımlayıcı tipte yapılmıştır. Çalışmada hemşirelik 4.sınıf öğrencilerine ulaşılması hedeflenmiştir. Sosyal medya aracılığıyla ve kartopu yöntemi kullanılarak Türkiye'de farklı illerden 225 hemşirelik son sınıf öğrencisine ulaşılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından literatür taranarak oluşturulan veri toplama aracılığı ile toplanmıştır. Veri toplama formu sosyal medya aracılığıyla online olarak 4.sınıf hemşirelik öğrencilerine ulaştırılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler (sayı, yüzde, aritmetik ortalama) kullanılmıştır. Veri toplama formuna katılımcılara araştırmanın amacını açıklayan bir metin yazılarak, çalışmaya katılımın gönüllülük esasına dayalı olduğu belirtilmiştir.

Katılımcıların yaş ortalaması 22.29 ± 0.7, %80,6'sı kadındır. Öğrencilerin %58.1'i en uzun süre şehir merkezinde, %31.1'i ilçede yaşamıştır. Öğrencilerin %59.5'i bölümünü isteyerek seçmiştir ve %95.5'i sınıf tekrarı yapmamıştır. Öğrencilerin %50.9 'unun okulunda entegre eğitim, %45.9'unun okulunda klasik eğitim, %3.2'inin ise probleme dayalı eğitim modelleri uygulanmaktadır. Öğrencilerin %72.7'si eğitimlerinin empati kurma becerilerini geliştirdiğini, %64.6'sı eğitimlerinin sorumluluk bilincini arttırdığını, %62.9'u eğitimlerinin değerlerinin&davranışlarının birbiriyle uyumlu olmasını sağladığını belirtirken; %62.3'ü eğitim ortamlarının kapasitelerinin öğrenci sayısına uygun olmadığını, %44.8'i eğitim ortamlarının öğrenmek için elverişli olmadığını, %35.9'u ise eğitim ortamında materyallerin yeterli sayıda olmadığını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin eğitim sisteminden beklentileri incelendiğinde %97.3'ünün eğitimlerinin problem çözme becerilerini geliştirmesi, %96'sının eğitimlerinin eleştirel düşünme becerisini geliştirmesi, %95.4'sının eğitimlerinin iletişim becerilerini geliştirmesi gerektiğini bekledikleri saptanmıştır. Öğrencilerin en az beklentisi %2.7 ile eğitim programının öğrencinin kendi kendine öğrenmesini teşvik etmesi, %0.9 ile eğiticilerin öğrencileri değerlendirmek için yazılı sınavların yanı sıra farklı yöntemler de kullanması gerektiğidir.

Modern hemşirelik eğitiminde hemşire; düşünen, aklını kullanan, problem çözme yetisine sahip, kendi öğrenme gereksinimlerinin farkında, sorumluluklarının bilincinde ve insana bütüncül yaklaşabilen bir profesyonel olmalıdır. Bu profesyonelliğe ulaşmak için eğitim ortamları, eğiticiler ve bireysel ihtiyaçlar göz önünde bulundurulmalıdır. Çalışmaya katılan 4.sınıf hemşirelik öğrencilerinin görüşleri ve beklentileri de bu yöndedir. Bu nedenle mevcut eğitim sisteminde yeni gelen kuşağın özelliklerini,gereksinimlerini dikkate alan ve yenilikçi bireyler yetiştirmeye uygun düzenlemeler yapılması önerilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ, EĞİTİM SİSTEMİ, ÖĞRENCİLERİN GÖRÜŞLERİ

S-008 - HEMŞİRELERİN ÖRGÜTSEL DEĞİŞİME KARŞI TUTUMLARININ ANALİZİ: BİR KAMU HASTANESİ ÖRNEĞİ

Müslüme AKYÜZ[1], Cemile Sarıdoğan[1], Hilal Sönmez[1],

[1]Cumhuriyet Üniversitesi,

Günümüzde yeni teknoloji ve yeni tedavi yöntemlerinin gelişmesiyle birlikte, hemşirelik hizmetleri içinde "değişim" kavramı bir zorunluluk haline gelmiştir. Değişim beraberinde yeni durumlar ortaya çıkardığı için çalışanlar bu sürece katılım sağlasalar dahi, gelişen duruma karşı zorluk yaşayabilmekte hatta değişime karşı direnç gösterebilmektedir. Bu çalışma da bir kamu hastanesinde çalışan hemşirelerin; değişim sürecine ilişkin görüşleri, değişimin etki düzeyinin belirlenmesi ve bu düzeyin hemşirelerin tanımlayıcı özelliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada Malatya ilinde görev yapan 152 adet hemşirenin konu ile ilgili görüşleri değerlendirme kapsamına alınmıştır. Veri toplama yöntemi olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Anket, iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm de, araştırmaya katılan hemşirelerin demografik özelliklerini tespit etmeye yönelik demografik sorular (cinsiyet, yaş, medeni durum vb.), ikinci bölümde ise, hemşirelerin örgütsel değişime karşı tutumlarını belirlemeye yönelik 29 ifadeden oluşan "Değişime Karşı Tutum Ölçeği" yer almaktadır. Araştırmaya katılan hemşirelerin tanımlayıcı özelliklerini incelemek ve örgütsel değişim düzeylerini saptamak için tanımlayıcı istatistiklerden (frekans, standart sapma, ortalama), çalışma kapsamında incelenen değişkenin, demografik özelliklere göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği belirlemek için ise t-testi ve The Analysis Of Variance (ANOVA) testleri kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan hemşirelerin demografik özellikleri incelendiğinde % 77'sinin kadın, % 67,1'nin evli, % 58,6'sının 36-45 yaş aralığında, % 25'inin 6-10 yıl arasında çalışma deneyimine sahip olduğu, % 68,4'ünün lisans mezunu, % 39,3'ünün Cerrahi kliniğinde çalıştığı belirlenmiştir. Çalışmada hemşirelerin değişime karşı tutumları dört alt boyutta incelenmiştir. Çalışmaya katılan hemşirelerin "değişimde kurumsal politika" ortalaması (72,494±15,650), "değişimin sonuçları" ortalaması (73,856±13,576), "değişim süreci" ortalaması (71,998 ±12,466), "değişimde yönetim tarzı" ortalaması (62,566±14,452) olarak belirlenmiştir. Hemşirelerin değişime karşı tutumlarına ilişkin bulgular incelendiğinde, DKTÖ toplam puan ortalaması (70,228±14,036) olarak bulunmuştur. Hemşirelerin değişime karşı tutumlarının demografik özelliklere göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği belirlemek için yapılan t-testi ve ANOVA testleri sonucunda ise cinsiyet, medeni durum, yaş, çalışma süresi ve çalışılan birim ile anlamlı farklılıklar görülmemişken eğitim durumu değişkeni ile anlamlı farklılıklar belirlenmiş ve anlamlı farkın lisansüstü mezunları arasındaki hemşirelerde olduğu tespit edilmiştir.

Yapılan analizler sonucunda hemşirelerin değişime karşı tutumlarının pozitif yönde geliştiği ve değişime lisansüstü hemşirelerin daha kolay uyum sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: DEĞİŞİM, DEĞİŞİME DİRENÇ, ÖRGÜTSEL DEĞİŞİM

S-009 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİM STRES DÜZEYLERİ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ

Yeter DURGUN OZAN[1], Mesude DUMAN[1], Aliye BÜYÜKBAYRAM[1], İlknur ÇOBAN[1],

[1]Dicle Üniversitesi Atatürk Sağlık Yüksekokulu,

Hemşirelik öğrencilerinin eğitim stres düzeyleri ve ilişkili faktörlerin belirlenmesidir.

Araştırma, Türkiye'nin doğusunda bir üniversitede, Şubat 2018'de tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırma için, kurumdan ve öğrencilerden izin alınmıştır. Araştırmanın evrenini araştırmanın yürütüldüğü tarihte en az bir dönem klinik uygulamalı ders almış olan 399 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın örneklem büyüklüğü 196 olarak hesaplanmış, 216 öğrenci ile araştırma tamamlanmıştır. Veri toplamada kişisel bilgi formu ve Hemşirelik Eğitimi Stres Ölçeği (HESÖ) kullanılmıştır. HESÖ 32 sorudan oluşmakta ve likert tipi bir ölçek olup, her soruya 0-3 puan verilmektedir. Akademik ve uygulama stresi olmak üzere 2 alt boyutu bulunmaktadır. Ölçekten 0-96 arasında puan alınabilmektedir. Alt boyut veya toplam puanın artması stresin arttığını göstermektedir. Veri değerlendirilmesinde SPSS-16.0 paket programı kullanılarak sayı-yüzde-ortalama, bağımsız gruplarda t testi ve ANOVA testi kullanılmıştır. Yanılgı düzeyi 0.05 kabul edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.6 olup, %41.7'si dördüncü sınıf öğrencisi, %60.2'si kız, %79.6'sı çekirdek aile yapısına sahip, %56,5'inin doğum yeri il ve %51.9'u gelirinin giderine eşit olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin %58.3'ünün bölümü ilk beş sırda tercih etiği ve HESÖ toplam puan ortalaması 62.61±16.92 olarak saptanmıştır. Akademik stres puan ortalaması 31.24± 8.41, uygulama stresi puan ortalaması 31.36±9 olarak bulunmuştur. Kız öğrenciler ile erkek öğrencilere arasında HESÖ toplam puan, uygulama stresi ve akademik stres puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmıştır ($p<0.05$). Kız öğrencilerin puanları daha yüksek saptanmıştır. Ayrıca sınıf ve bölüm tercih sıralaması arttıkça akademik stres düzeyinin arttığı da saptanmıştır ($p<0.05$).

Araştırmanın sonucunda öğrencilerin genel olarak eğitim streslerinin yüksek olduğu, kız öğrencilerin eğitim streslerinin erkeklerinkinden fazla olduğu ve sınıfın ve bölüm tercih sıralamasının artmasının akademik stresi arttırdığı saptanmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda; kız öğrencilerin kişilik yapısı, sınıfın artmasının öğrencilerinin mezuniyet ve atanma stresini arttırması ve bölümü tercih sıralamasının yüksek olmasının gerçekten istenilmeyen bölümün okunuyor olmasından dolayı eğitim stresini arttırdığı düşünülmektedir. Bu bağlamda; eğitim stresine yol açan sebeplerin daha iyi belirlenmesi için nitel çalışmalar yapılması, öğrencilerin eğitim stresi konusunda eğitmenlerin farkındalık düzeyinin arttırılması, öğrencilerin stres ile başa çıkma becerilerini güçlendirmek için kendini tanıma ve strese neden olabilecek durumları bilme becerileri kazandıracak eğitim programları düzenlenmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, EĞİTİM, STRES

S-010 - HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE KISA MESAJ KULLANIMI

Ayşe KARA[1], Zeynep ADIYAMAN[1], Sümbüle KÖKSOY VAYISOĞLU[1], Emine ÖNCÜ[1],

[1]Mersin Üniversitesi,

İnternet ve akıllı telefonların hayatımıza girmesiyle birlikte hemşirelik eğitiminde de kullanılan kısa mesajlaşma uygulamasını değerlendirmek amaçlanmıştır.

Günümüzde teknolojide hızlı değişimler yaşanmakta ve bu yenilikler günlük hayatımızın her alanında yer almaktadır. Hızlı gelişen teknoloji eğitim alanlında da yerini almış eğitimcilerin teknolojiyi takip etme ve eğitim müfredatlarını teknolojiye entegre etmeleri zorunluluk haline gelmiştir. Teknolojik gelişimlerden biri olan internet dünya çapında herkes tarafından kullanılabilen büyük bir ağdır. İnternetin gelişmesi bilgi aktarım ve paylaşımını artırmıştır. İnternet aracılığıyla elektronik posta, sohbet, dosya transferi gibi pek çok işlem yapılabilmektedir. Son dönemlerde ülkemizde internet kullanımı hızla artmaktadır. İnternetin eğitim amaçlı kullanımı sayesinde öğrenme zamanı ve ortamı esneklik kazanmış, istenilen her an ve her yer öğrenme ortamına dönüşmüştür. İnternet teknolojisi sıklıkla cep telefonu ve tablet yardımıyla her ortamda kullanılabilmektedir. Özellikle akıllı telefonlar sadece telefon olarak değil küçük cep bilgisayarı olarak kullanılmaktadır. Hızla artan akıllı telefonlar beraberinde bir takım sorunları da getirmesine rağmen doğru kullanıldığında çok etkin bir öğrenme aracı olabilmektedir.

Mobil cihazların kullanımının kullanıcıların bilgiye anında ulaşımını sağladığı, kişisel öğrenmeyi, öğrencinin ilgi, katılım ve işbirliğini teşvik ettiği, web 2.0 teknolojilerinin, hemşirelik eğitiminde klinik bir eğitim aracı olarak kullanılmasının öğrenci- öğrenci ve öğrenci -öğretmen iletişimini desteklemekte önemli bir araç olduğu vurgulanmaktadır. Literatürde mobil telefonlarda kısa mesajlaşma uygulamalarına yönelik az sayıda çalışmaya rastlanmıştır. İngiltere'de tıp öğrencileri ile klinikte yapılan bir çalışmada; klinikte probleme dayalı öğrenmeyi desteklemek için kurulan kısa mesajlaşma gruplarının grup eşgüdümünü artırdığı, öğrenmeyi teşvik ettiği ve katılımcılar arasında sosyalleşmeyi artırdığı bildirilmiştir. Hemşirelik öğrencileri ile yapılan bir çalışmada, birinci basamak sağlık hizmetleri modülüne, sağlığı değerlendirme teori ve klinik yeterliliği artırmak için bir kısa mesajlaşma grubu kurulmuş ve dönem sonunda öğrencilerin görüşleri değerlendirilmiştir. Çalışma sonunda öğrenciler, kısa mesajlaşma uygulamalarının kullanımının teori ve klinik uygulamayı bütünleştirmede, sınavlara hazırlık için kaynaklara ulaşımda, açıklama fırsatı sunmasında, anonimlik konularında kullanışlı olduğunu bildirmişlerdir. Diş hekimliği fakültesinde yapılan bir başka nitel çalışmada öğrenciler fakülte hocalarının onayı ile kullanılan teknolojinin öğrenme ortamının kalıcı bir parçası olmasını istediklerini ifade ederken fakülte hocaları böyle uygulamanın ancak üniversite tarafından sağlanıp izlenebilen bir ortamda faydalı olacağını bildirmişlerdir.

Günümüzde akıllı cep telefonu kullanımıyla hızla artan grup mesajlaşma uygulamaları eğitim amaçlı kullanılabilir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK EĞİTİMİ, KISAM MESAJ, MOBİL TELEFON

S-011 - HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİNİN ÖĞRETİLMESİNDE ROL PLAYİN KULLANIMI HAKKINDA MEZUNLAR NE DÜŞÜNÜYOR?

Gülizar TOPÇU[1], Elvan Rabia GEZEN[1], Gülcan UYANIK[1], Gülbu TANRIVERDİ[2],

[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı, [2]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü,

Bu araştırma, halk sağlığı hemşireliğinin öğretilmesinde rol play yönteminin kullanılması hakkında mezun öğrencilerin düşüncelerinin belirlenmesi amacıyla yapıldı.

Tanımlayıcı olan bu araştırmanın evrenini Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümünden 2014, 2015, 2016, 2017 yıllarında mezun olan toplam 376 öğrenci oluşturdu. Evrenden örneklem seçimine gidilmeyip ulaşılan, çalışmaya katılmayı kabul eden, gönüllü olan ve geri bildirimde bulunan 115 mezun çalışmaya dahil edildi. Veriler literatür doğrultusunda araştırmacılar tarafından google formda oluşturulan anket formunun kişisel veya sosyal medya grupları yoluyla mezunlara ulaştırılması yoluyla bir aylık süre içinde toplandı. Veriler Excel'de tanımlayıcı istatistik ile analiz edildi.

Ulaşılan mezunların % 72.8'nin çalıştığı saptandı. Mezunların %85'i rol playlerin konuyla ilgili daha önce fark etmedikleri şeyleri düşündürdüğünü; %84'ü derslerin daha eğlenceli ve keyifli hale geldiğini; %82.3'ü ezbere dayalı bir öğretim yöntemi olmamasını çok sevdiklerini; %80.5'i öğretici olduğunu; %79.5'i canlandırılan konuların kalıcı olduğunu; %79.5'i konuları anlamalarına yardımcı olduğunu; %78.8'i olayları yorumlamalarında faydalı olduğunu; %77.9'u rol playler sonunda yapılan soru cevap kısmının konunun iyice pekişmesini sağladığını; %76.1'i eğitim sürecine yönelik görüşlerin olumlu olmasına katkı sağladığını; %75.5'i mesleki bakış açılarının gelişmesine olumlu katkı sağladığını; %73.9'u bireyler ile iletişim kurarken ve sağlık eğitimi yaparken katkı sağladığını; %73.7'si yargılayarak doğruyu bulmalarını sağladığını; %72.6'sı kendilerine ekiple çalışma disiplini kazandırdığını; %71.4'ü canlandırılan konuların anlaşılmasının diğer anlatım yöntemlerine göre daha etkili olduğunu; %70.8'i eğitim sürecine yönelik görüşlerinin olumlu olmasına katkı sağladığını; %70.2'si eski ve yeni öğrendiği konular arasında ilişki kurmasını sağladığını düşündükleri belirlendi. Mezunların %79.5'i canlandırdıkları konuları ilerleyen zamanlarda daha kolay hatırlamalarını sağladığını, % 70'i hemşireliğe katkısı olduğunu ve %66'sı teorik bilgiyi gerçek hayata uygulamalarına yardımcı olduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte mezun öğrencilerin %41.6'sı hazırlamanın çok zamanlarını aldığını; % 35'i çalışmak için bir araya gelmekte zorlandıklarını; % 39.3'ü bazı kişilerin daha az çalıştığını; % 28.6'sı provalar için yer bulmakta zorlandıklarını ifade ettikleri belirlendi. Mezunların %80.5'i rol playleri sonraki dönemlerde, %50.4'ü diğer derslerde, %76.3'ü ise diğer üniversitelerde Halk Sağlığı Hemşireliği derslerinde kullanılmasını önerdiği saptandı.

Mezun öğrenciler halk sağlığı hemşireliği dersinin rolplaylerle işlenmesine yönelik genel olarak olumlu görüşte olmakla birlikte olumsuz görüşlerinde yer aldığı belirlendi. Bu yöntemin halk sağlığı hemşireliği derslerinde kullanılmasının yaygınlaştırılması ve olumsuz etkileyen faktörlerin azaltılmasına yönelik planlamalar yapılması önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ, DERS, ROL PLAY, HEMŞİRELİK, MEZUN ÖĞRENCİ

S-012 - TÜRKİYE'DE HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ KONGRELERİNDE SUNULAN BİLDİRİLERİN ÖZELLİKLERİ: DOKÜMAN İNCELEMESİ

Ece Emine AKKAYA[1], Esra CAN[1], Fulya BOZDEMİR[1], Ayşe BİÇER[1], Melike YALÇIN GÜRSOY[1],

[1]ÇOMÜ SAĞLIK YÜKSEKOKULU,

Bu araştırma, Hemşirelik Öğrencileri Kongrelerinde sunulan bildirilerin özelliklerini incelemek amacı ile yapıldı.

Doküman incelemesi olan bu araştırmanın verileri Ekim 2017-Şubat 2018 tarihleri arasında toplandı. Veri olarak 2013-2017 tarihleri arasında düzenlenen Hemşirelik Öğrencileri Kongrelerinde sunulan bildirilerin yer aldığı online veya basılı olarak ulaşılan kongre kitapları kullanıldı. Ancak 2015 yılında düzenlenen 14. Ulusal Hemşirelik Öğrencileri Kongresi (UHOK) kitapçığına erişim sağlanamadığından çalışmaya dâhil edilmedi. Bu araştırmada, kongrelerde sunulan toplam 1877 bildiri incelendi. Veriler; SPSS 16,0 paket programı kullanılarak, sayı ve yüzde ile değerlendirildi.

Toplam dört bildiri kitabında yer alan bildirilerin %29,9'unun 12., %29'unun 13., %26,2'sinin 15., %14,6'sının 16. Ulusal Hemşirelik Öğrenci Kongresinde sunulduğu, %73,2'sinin poster bildiri olduğu belirlendi. Gerçekleştirilen kongrelere bildiri ile katılanların geldikleri bölgelere bakıldığında; Konya'da gerçekleştirilen 12. UHOK'a katılımcıların %24,8'inin Marmara, %23,9'unun İç Anadolu Bölgesinden geldiği, Trabzon'da gerçekleştirilen 13. UHOK'a %26,6'sının İç Anadolu, %23,9'unun Marmara, %22'sinin Karadeniz Bölgesinden geldiği görüldü. Eskişehir'de gerçekleştirilen 15. UHOK'a katılımcıların %26,6'sının İç Anadolu, %25,4'ünün Marmara Bölgesinden geldiği, İstanbul'da gerçekleştirilen 16. UHOK'a katılımcıların %26'sının Marmara, %22,5'inin İç Anadolu, %13,8'inin Ege Bölgesinden geldiği görüldü. Araştırmaların %59,5'inin fakülte/yüksekokulda, %86,3'ünün öğrenci ve öğretim elemanı/üyesi ile birlikte yürütüldüğü görüldü. Bildirilerin %89,4'ünün araştırma tipinde olduğu, bunların %61,5'inin tanımlayıcı, %10,7'sinin kesitsel, %2,6'sının nitel ve %0,9'unun deneysel araştırma tasarımında olduğu belirlendi. Araştırmaların %34'ünde en az bir ölçek kullanıldığı, %64,4'ünde kullanılan istatistiksel analiz yöntemin belirtildiği, %84,3'ünde etik izinle ilgili herhangi bir bilgi yer almadığı saptandı. Araştırmaların %40'ının hemşirelik bölümü öğrencileriyle, %24,4'ünün yetişkin bireylerle, %15,1'inin hemşirelerle ilgili konularda yapıldığı görüldü. Araştırmaların örneklem gruplarını ise hemşirelik öğrencilerinin (%39,3), öğrencilerin (%15,7) ve hemşirelerin (%11,2) oluşturduğu belirlendi. Bildirilerde incelenen çalışma konularının ise; hemşirelikte araştırma (%58,7), bilişim ve teknoloji (%15,8), hemşirelik eğitimi (%5,6), hemşirelik mesleği (%4,6) ve hemşirelik bakımı (%4,2) ile ilgili konularda olduğu görüldü.

Hemşirelik öğrencileri kongrelerinde sunulan bildiri sayısında son iki kongrede azalma olduğu, bildirilerin çoğunluğunun tanımlayıcı araştırma türünde hazırlandığı ve en sık işlenen konuların ise hemşirelikte araştırma olduğu sonucuna varıldı. Ayrıca gerçekleştirilen kongrelere katılımın büyük ölçüde yakın illerden olduğu, bu nedenle doğu veya güneydoğu illerinden katılımın çok az olduğu görüldü. Sonraki yıllarda düzenlenecek Hemşirelik Öğrenci Kongrelerinde öğrencilerin katılımının desteklenmesi, öğrencilerin bilimsel araştırmalara dâhil olması konusunda cesaretlenmesi önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ, KONGRE, BİLDİRİ

S-013 - ÇOCUKLARDA KAN ALMA SIRASINDA 2 FARKLI YÖNTEMLE VİDEO İZLETİLMESİNİN ENJEKSİYON AĞRISI VE KORKUSUNA ETKİSİ

Dilara KORUCULAR[1], Demet İNANGİL[2], Gözde DEMİR[1], Gizem EVCİL[1], İmtisal GÜNAY[1], Şemdin KIZIL[1], Feyza LEVENT[1], Farida NAJAFGULIYEVA[1],

[1]İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ, [2]İSTANBUL SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ,

Hemşirenin yaygın bir işlevi olan enjeksiyonlar tedavi edici etkisinin yanısıra, hastada ağrı, rahatsızlık ve korku oluşturan bir durumdur. Hastanelerde özellikle çocuk hastaların iğne ile ilişkili uygulamalarda şiddetli acı hissetikleri ve korktukları bilinmektedir. İnvaziv girişimlerde oluşabilecek ağrı ve anksiyetenin kontrolü üzerine, hemşirelerin bağımsız uygulayabileceği bilişsel teknik gibi farmakolojik olmayan yöntemleri kullanması önemlidir. Bu nedenle çalışmada dikkati başka yöne çekme üzerine yarar sağlayan teknolojik ürünlerin, çocuklarda kan alımı esnasında oluşabilecek ağrı ve korkuya olan etkisini araştırmak amaçlanmıştır.

Bu çalışma prospektif, randomize kontrollü, deneysel klinik çalışmadır. Kan alma ünitesinde sağlık bakım personeli tarafından venöz kan örneği alınan 7-12 yaş aralığındaki çocuklarla yürütülmüştür. 120 hasta randomize olarak sırayla VR(Virtual reality-artırılmış gerçeklik), tablet ve kontrol olmak üzere üç gruba ayırılmıştır. VR grubunda gözlük yardımıyla üç boyutlu, tablet bilgisayar grubunda iki boyutlu çizgi film videoları çocuğun ilgi duyduğu alana göre seçilip izletilmiştir. Kan alma işlemi bittikten hemen sonra, kan alımı esnasındaki ağrı düzeyi "Yüzler Ağrı Kıyaslama Ölçeği" ile, korku düzeyi ise "Çocuklarda Korku Skalası" ile çocuk, ebeveyn ve bir gözlemci araştırmacı tarafından belirlenmiştir.

Çalışmaya katılan hastaların yaş ortalaması 9,11±1,7 olup, %55'i erkekti. Kan alma işlemi sırasında çocukların algıladıkları ağrı puan ortalaması VR grubunda 0,47±1, tablet grubunda 1,72±1,35, kontrol grubunda 2,47±1,82 olup yöntemler arasında ileri düzeyde anlamlı fark olduğu saptandı($p=0,0001$). Korku puan ortalaması ise VR grubunda 0,65±0,92, tablet grubunda 2,57±1,41, kontrol grubunda 2,3±1,60 olup 3 yöntem arasındaki farkın ileri düzeyde anlamlı olduğu görüldü($p=0,0001$). Ağrı ve korku puan ortalamalarına göre gruplar arasındaki farkı VR grubunun oluşturduğu, tablet ile kontrol grubu arasında anlamlı fark olmadığı belirlendi($p>0.05$). Bununla birlikte çocuğun belirttiği ağrı ve korku puan ortalaması ile ebeveyn ve gözlemcinin belirttikleri ağrı ve korku puan ortalamaları arasında anlamlı fark olmadığı bulundu($p>0.05$). Cinsiyet, yaş, BKI, ailenin eğitim durumu ve ağrı deneyimine göre ağrı ve korku puan ortalamaları arasında anlamlı fark olmadığı saptandı($p>0,05$).

Araştırma bulguları, çocuklarda kan alma sırasında artırılmış gerçeklik ile üç boyutlu çizgi film izlemenin diğer yöntemlere göre ağrı ve korkuyu azalttığını gösterdi. Artırılmış gerçekliğin dikkati başka yöne çekmede tablet bilgisayara göre üstünlüğü olduğu görüldü. Hemşirelerin invaziv girişim sırasında oluşabilecek ağrı ve anksiyetenin kontrolü için kanıta dayalı uygulamaları çalışmalarla desteklemesi, klinik alanda gelişen teknolojiyi hasta yararına kullanması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: ENJEKSİYON, AĞRI, KORKU, TEKNOLOJİ

S-014 - HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN GÜDÜLENME VE ÖĞRENME STRATEJİLERİNİN İNCELENMESİ

Yağmur KÖSELER[1], Gökhan SEZGİN[1], Hatice SÜMER[1], Serap YILDIRIM[1],

[1]EGE ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Güdülenmiş ve uygun öğrenme stratejilerini seçip kullanabilen öğrenciler, hem okul yaşantılarında hem de gelecek yaşantılarında daha başarılı olabilmektedirler. Bu nedenle öğrencilerin akademik güdülenme ve öğrenme stratejilerini belirlemek önemlidir. Araştırma, hemşirelik fakültesi öğrencilerinin güdülenme ve öğrenme stratejilerini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı araştırma, 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi'nde öğrenimini sürdüren ve sınıflar bazında tabakalandırılmış örneklem yöntemiyle evreni temsil gücü belirlenmiş 719 öğrenciyle yapılmıştır. Veriler; tanıtıcı bilgi formu, Güdülenme ve Öğrenme Stratejileri Ölçeği (GÖSÖ) ile toplanmıştır. Araştırma verilerinin analizinde t- test, ANOVA, Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testi kullanılmıştır.

Öğrencilerin yaş ortalaması 21.22±1.57 olup, %85.4'ünün kadın, %99.3'ünün bekar, %77.7'sinin anadolu lisesi mezunu, %29.6'sının 4. sınıf olduğu, %75.7'sinin gelir durumunu orta düzeyde algıladığı, % 87.9'unun çekirdek aileye sahip olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin %53.5'inin annesinin, %41.0'ının babasının ilkokul mezunu olduğu, %56.2'sinin yurtta kaldığı, %95.7'sinin bir işte çalışmadığı belirlenmiştir. Fakülteyi isteyerek tercih eden öğrencilerin oranı %58.1 olup, %55.5'inin günde 1-3 saat çalıştığı, %75.1'inin not ortalamasının 2.00-3.00 arası olduğu, %75.4'ünün güdülenme ve öğrenme stratejilerini (GÖS) orta düzeyde değerlendirdiği, %65.4'ünün GÖS'ü geliştirmek için destek almak istediği bulunmuştur. Öğrencilerin Güdülenme alt ölçek puan ortalaması 140.69±20.02, Öğrenme Stratejileri alt ölçeği puan ortalaması ise 219.73±33.55'dir. Öğrencilerin Güdülenme alt ölçeği puan ortalamasının dağılımı, öğrencilerin sınıflarına, gelir durumu algılarına, annelerinin eğitim durumuna, bölümü isteyerek tercih etme durumlarına, günde ortalama çalışma saatlerine, zamanı etkin yönetebilme durumlarına, kendi GÖS'lerini değerlendirme durumlarına, GÖS'ü geliştirmek için destek alma isteklerine göre anlamlı bulunurken ($p<005$, $p<0.01$), cinsiyetlerine, medeni durumlarına, mezun oldukları liseye, aile yapılarına, baba eğitim durumlarına, kaldıkları yere, not ortalamalarına ve bir işte çalışma durumlarına göre anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Benzer şekilde, öğrencilerin Öğrenme Stratejileri alt ölçek puan ortalamasının dağılımı ise, öğrencilerin sınıflarına, bölümü isteyerek tercih etme durumlarına, günde ortalama çalışma saatlerine, zamanı etkin yönetebilme durumlarına, kendi GÖS'lerini değerlendirme durumlarına, GÖS'ü geliştirmek için destek alma isteklerine göre anlamlı saptanırken ($p<005$, $p<0.01$) cinsiyetlerine, medeni durumlarına, mezun oldukları liseye, gelir durumu algılarına, aile yapılarına, anne ve baba eğitim durumlarına, kaldıkları yere, not ortalamalarına ve bir işte çalışma durumlarına göre anlamlı saptanmamıştır ($p>0.05$).

Öğrencilerin hem güdülenme hem de öğrenme stratejilerinin orta düzeyde olduğu sonucuna varılmış olup, öğrencilerin GÖS'lerinin aralıklı olarak değerlendirilmesi, GÖS'lerini etkileyen faktörler göz önüne alınarak öğrencilerin desteklenmesi ve rehberlik edilmesi önerilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ, GÜDÜLENME, ÖĞRENME STRATEJİLERİ

S-015 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN HEMŞİRELERİN BAKIM VERİCİ ROLLERİNE İLİŞKİN TUTUMLARI: CİNSİYET İLE İLİŞKİSİ

Feride TAŞKIN YILMAZ[1], Mukaddes ALKAN[1], Raziye PADEMLİ[1],

[1]Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu,

Hemşireliğin çağdaş rolleri arasında yer alan "bakım verici rolü" hemşirenin en temel, vazgeçilmez ve otonomisini güçlendiren en önemli rolü olarak bilinmektedir. Araştırma, kadın ve erkek hemşirelik öğrencilerinin hemşirelerin bakım verici rollerine ilişkin tutumlarını belirlemek ve karşılaştırmak amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı olarak gerçekleştirilen çalışmaya, 11-29 Aralık 2017 tarihleri arasında bir üniversitenin hemşirelik bölümünde öğrenim gören, veri toplama formlarını eksiksiz dolduran ve çalışmaya katılmayı kabul eden 382 öğrenci katılmıştır. Veriler tanılama formu ve Koçak, Albayrak ve Duman (2014) tarafından Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılan Hemşirelerin Bakım Verici Rollerine İlişkin Tutum Ölçeği (HBRTÖ) kullanılarak toplanmıştır. HBRTÖ, "Hastanın öz bakım gereksinimlerinin giderilmesi ve hemşirenin danışmanlık rolüne ilişkin tutum", "Hemşirenin bireyi koruma ve haklarına saygılı olma rolüne ilişkin tutum" ve "Hemşirenin tedavi sürecindeki rolüne ilişkin tutum" olmak üzere üç alt boyuttan oluşmakta, ölçeğin genelinden alınabilecek puan 16-80 arasında değişmekte ve puan yüksekliği hemşirelerin bakım verici rollerine ilişkin tutumlarının olumlu olması şeklinde yorumlanmaktadır İstatistiksel değerlendirmede ortalama, yüzdelik dağılım ve bağımsız gruplarda t testi kullanılmıştır.

Öğrencilerin yaş ortalaması 20.77±1.60 yıl olup %66.8'i kadındır. Öğrencilerin %11.3'ü daha önce hemşirelik dışında başka bir bölüm okuduğunu, %69.6'sı hemşirelik mesleğini isteyerek seçtiğini ve %46.1'i kolay iş bulma imkanı nedeniyle hemşireliği tercih ettiğini belirtmiştir. Katılımcıların %49.7'si hemşirelik mesleğinden memnun olduğunu ifade etmiş olup, %36.9'u akademisyen, %26.7'si yönetici hemşire ve %23'ü klinik hemşiresi olarak çalışmak istediğini belirtmiştir. Öğrencilerin %87.4'ü hemşirelik bakımını "Hastanın holistik bakış açısı ile fiziksel, sosyal, psikolojik bir bütün olarak ele almaktır" şeklinde tanımlamış ve %43.7'si bakım verme açısından cinsiyetin etkili olduğunu belirtmiştir. HBRTÖ genel puan ortalamaları incelendiğinde; kadın öğrencilerin puan ortalamasının 66.71±12.25, erkek öğrencilerin puan ortalamasının 62.74±13.71 olduğu ve puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir ($p=0.005$). Kadın ve erkek öğrencilerin HBRTÖ alt boyut puan ortalamaları karşılaştırıldığında, tüm alt boyutlarda istatistiksel anlamlı farklılık belirlenmiş olup (sırası ile; $p=0.016$, $p=0.001$ ve $p=0.015$), kadın öğrencilerin tüm alt boyutlarda puan ortalamalarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Çalışmada kadın ve erkek hemşirelik öğrencilerinin hemşirelerin bakım verici rollerine ilişkin tutumlarının farklılık gösterdiği, erkeklere göre kadınların hemşirelerin bakım verici rollerine ilişkin tutumlarının daha olumlu olduğu belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ, HEMŞİRELİK BAKIMI, CİNSİYET

S-016 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN OLUMLU DÜŞÜNME BECERİ DÜZEYLERİ İLE YENİLİKÇİLİK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

ÇİLEM PEHLİVAN[1], GAMZE ŞEKER[1], NİHAN ALTAN SARIKAYA[1], SEVCAN ÖZ[1],

[1]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ruh Sağlığı Ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, EDİRNE,

Günümüzde hemşireler yenilikçiliğe önem vererek hasta bakım sonuçlarını iyileştirme ve sağlık sistemi maliyetlerini azaltan faaliyetlerle uğraşmaktadır. Olumlu düşünme becerisinin yenilikçi düşünceyi desteklediği belirtilmektedir. Bu nedenle bu çalışma hemşirelik bölümü öğrencilerinin olumlu düşünme beceri düzeyleri ile bireysel yenilikçilik düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla tanımlayıcı ve ilişki arayıcı olarak yapıldı.

Araştırmanın evrenini 5 Şubat–15 Şubat 2018 tarihleri arasında bir devlet üniversitesinin 1. 2. 3. ve 4. sınıfında okuyan hemşirelik bölümü öğrencileri (545) oluşturdu. Örnekleme, araştırmanın yapıldığı tarihlerde üniversitede bulunan, çalışmaya katılmaya gönüllü olan hemşirelik bölümü öğrencileri (n=388) alındı. Çalışma öncesi araştırma yapılan kurumdan kurum izni, etik kurul izni (Sayı:TÜTF-BAEK2018/22) ve çalışmaya katılan öğrencilerden çalışmanın amacı açıklanarak sözlü ve yazılı izin alındı. Veriler, literatür taranarak oluşturulan veri toplama formu, Akın ve ark. (2015) tarafından geçerlilik ve güvenirliği yapılan Olumlu Düşünme Becerileri Ölçeği (ODBÖ), Sarıoğlu Kemer ve Altuntaş (2014) tarafından Türkçe geçerlik güvenirliği ve hemşireliğe uyarlaması yapılan Bireysel Yenilikçilik Ölçeği ile toplandı. Araştırmanın verileri, SPSS 20 istatistik programı ile analiz edildi. Yüzdelik dağılımlar, ortalamalar, standart sapma, Kolmogorov Smirnov testi yapıldıktan sonra Mann-Whitney U, Kruskal Wallis testi ve Sperman Korelasyon testi ile değerlendirildi. Bireysel Yenilikçilik Ölçeğinin Cronbach's Alpha değeri 0.85, Olumlu Düşünme Becerileri Ölçeğinin Cronbach's Alpha değeri ise 0.82 olarak bulundu.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.49±1.84 olarak bulundu. Öğrencilerin %86,9'unun (n=337) kız olduğu, %29,1'inin (n=113) 4. sınıfa gittiği, %48,2'sinin (n=187) ise ailenin ilk çocuğu olduğu saptandı. Öğrencilerin %82,2'si (n=319) gelecek konusunda umutlu olduğunu, %94,3'ü (n=366) geleceğe yönelik hedeflerinin olduğunu, %70,6'sı (n=274) etrafındaki olumsuz düşüncelerden etkilendiğini, %75'i (n=291) yaratıcı fikirler geliştirdiğini ve %70,1'i (n=291) yeni bir şey oluşturmada risk aldığını belirtti. Çalışmaya katılan öğrencilerin olumlu düşünme becerileri ölçeği toplam puan ortalaması 15,44±4,62, bireysel yenilikçilik ölçeği toplam puan ortalaması ise 64.38±8.85 olarak bulundu. Olumlu düşünme becerileri ölçeği ile bireysel yenilikçilik ölçeği puanı arasında zayıf düzeyde pozitif yönde istatiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu saptandı (r=,367; p=.000). Öğrencilerin cinsiyetleri, gelecek konusunda umutlu olma, etrafındaki olumsuz düşüncelerden etkilenme, yaratıcı fikirler geliştirme ve yeni bir şey oluşturmada risk alma durumları ile olumlu düşünme becerileri ve bireysel yenilikçilik puanları arasında istatiksel olarak anlamlı bir fark bulundu ($p<0.05$).

Çalışma bulguları olumlu düşünme becerileri ölçeğinden alınan puanlar arttıkça bireysel yenilikçilik ölçeği puanının arttığını ortaya koymuştur.

ANAHTAR KELİMELER: BİREYSEL YENİLİKÇİLİK, HEMŞİRELİK, OLUMLU DÜŞÜNME, OLUMLU DÜŞÜNME BECERİLERİ

S-017 - HASTALARIN ANKSİYETE DÜZEYLERİ VE HEMŞİRELİK BAKIM MEMNUNİYETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

BÜŞRA AY[1], Yrd.Doç.Dr. ARZU YÜKSEL[1],

[1]AKSARAY ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Bu çalışma, dahili ve cerrahi servislerinde yatan hastaların anksiyete ve hemşirelik bakım memnuniyetinin değerlendirilmesi amacı ile tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmanın örneklemini Ocak-Şubat 2018 tarihleri arasında bir eğitim ve araştırma hastanesi cerrahi ve dahili kliniklerinde yatarak tedavi gören ve serviste en az 3 gün yatan 141 hasta oluşturmuştur.Verilerin toplamasında "Hasta Tanıtım Formu"', "Beck Anksiyete Ölçeği" ve "New Casttle Hemşirelik Bakım Memnuniyet Ölçeği"kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 23.0 paket programı ile Frekans, Yüzde, Ortalama, Standart Sapma, Kolmogorov-Smirnov, Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis testi kullanılmıştır.

Hastaların anksiyete puan ortalamaları 13.00±12.91 olarak saptanmıştır.Hastaların, hemşirelerle olan iletişim ve aldığı bakımdan memnun olma, kendisine yapılan işlem öncesi bilgi alma ve çekirdek aileye sahip olma durumlarına göre anksiyete düzeyleri istatistiksel olarak anlamlı düzeyde düşük bulunmuştur. Hastaların hemşirelik bakımından duyduğu memnuniyete ilişkin toplam puan ortalaması 57.06±16.07 olarak belirlenmiştir.Hastaların hemşirelerle olan iletişim ve aldığı bakımdan memnun olma, kendisine yapılan işlem öncesi bilgi alma ve geniş aileye sahip olma durumlarına göre hemşirelik bakım memnuniyet düzeyleri istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu saptanmıştır. Beck Anksiyete Ölçeği veNew Casttle Hemşirelik Bakım Memnuniyet Ölçeği($r = -.239$, $p<0.05$) arasında negatif yönde bir ilişki belirlenmiştirNew Casttle Hemşirelik Bakım Memnuniyet Ölçeği'den alınan puanlar yükseldikçe Beck Anksiyete Ölçeği'den alınan puanların düştüğü saptanmıştır.

Bu sonuçlara göre hemşirelik bakım memnuniyet düzeyi arttıkça anksiyetenin azaldığı belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: ANKSİYETE, HASTA ALGISI, HASTA MEMNUNİYETİ, HEMŞİRELİK BAKIMI.

S-018 - HEMŞİRELİK İMAJINDAKİ DEĞİŞİMİN BEYAZ PERDEYE YANSIMASINA İLİŞKİN BİR DÖKÜMAN İNCELEMESİ

BERNA REŞİTOĞLU[1], TUĞBA TAŞKIN[1], FUNDA ASLAN[1],

[1]Hacettepe Üniversitesi,

Hemşireler ile ilgili yapılan ya da içinde hemşire figürünün geçtiği filmlerin bulunulan dönem içinde hemşirelerin imajına ve nasıl tasvir edildiğine ilişkin benzersiz bir bakış açısı sunacağı belirtilmektedir.

Bu çalışma niteliksel araştırma dizaynının bir türü olan doküman incelemesi şeklinde gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda yerli ve yabancı olmak üzere 12 filme ulaşılmış ve araştırmacılar tarafından bu filmler izlenerek bağımsız olarak kodlar oluşturulmuştur. çalışmanın güvenirliğini sağlamak için kodlar arası uyumu kontrol edilmiş ve gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Bu çalışmada ulusal ve uluslararası olmak üzere toplam 12 film incelenmiş ve beş tema oluşturulmuştur. Bu temalar hemşirelik mesleğinde bilgi beceri, otonomi, hemşirelik bakımı, hemşirelik rolleri ve cinsel obje temalarıdır. Bu kapsamda yapılan değerlendirmede hemşirelik mesleğinde bilgi ve beceriyi vurgulayan 3 yerli, 3 yabancı film olduğu gözlenmiştir. Örneğin Çanakkale yolun sonu filminde hemşirenin eğitimli ve zeki kişiliği ön plana çıkarılmıştır. Toplumsal olarak yıkılmak istenen bir imge olan hemşirelerin cinsel obje olarak görülmesinin ise 2 yabancı 3 yerli filmde öncelendiği görülmektedir. Yine önemli hemşirelerin önemli bir yönü olan otonominin ise 2 yerli 2 yabancı filmde sergilendiği bu kapsamda hemşirelerin sahip oldukları yetkinlikler ile bağımsız karar alarak acil invazif girişimlerde bulunabildikleri ve bireysel görüşmeler yaptıkları belirlenmiştir.Tartışma: film incelemelerinin sonunda özellikle yabancı eski tarihli filmlerde hemşirelik mesleğinin cinsel obje olarak görülmesinin yıllar geçtikçe filmlerde kendini daha fazla bilgi, beceri ve otonomi özelliklerine bıraktığı fakat yerli filmlerde ise cinsel obje imgesinin halen ısrarla devam ettirildiği görülmektedir. Stanley'in (2008) film incelemesi yöntemi ile hemşirelerin medyada nasıl tasvir edildiğini araştırdığı niteliksel araştırmasında 1900-2007 yılları arasında daha önceki yıllarda çekilmiş filmlerde hemşirelerin daha feminen karakterileri ile ön plana çıkarken özerk ve karar verici rollerinin geri planda kaldığı; daha yakın tarihli filmlerde ise kendinden daha emin ve profesyonel olan karakterler olarak vurgulandığı görülmektedir. Uluslararası boyutta yıllar içinde toplumun gözünde hemşire imajı daha yetkin bir hale gelirken ne yazık ki bizim ülkemizde için durumun böyle olmadığı görülmektedir.

Bu ve benzeri yapılacak çalışmalar ile; hemşirelik mesleği üyeleri için film endüstrisinin, hemşireleri ve hemşirelik mesleğini nasıl algıladığı ve filmlerde nasıl tasvir edildiğine ilişkin farkındalığın oluşması ve sonrasında bu tasvirin doğru yapılması yönünde ki çabalarının önemli olduğu düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: SİNEMA, DEĞİŞİM, İMAJ, HEMŞİRE

S-019 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK DÜZEYİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Pınar GÜLEN[1], Özge BOZKURT[1], Ayse SEZER BALCI[1], Nurcan KOLAÇ[1],

[1]MARMARA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin girişimcilik düzeyleri ve etki eden faktörleri saptamak amacı ile planlanmıştır.

Araştırmanın Yöntemi Bu araştırma tanımlayıcı türde tasarlanmıştır. Araştırma Şubat - Mart 2018 tarihleri İstanbul ilinde bir devlet Üniversitesi'nde 2017-2018 akademik yılında Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümüne kayıtlı olan tüm hemşirelik öğrencileri ile yürütülmüştür.(N: 988), Örneklem seçimi yapılmayıp hemşirelik öğrencilerinin tamamına ulaşılması hedeflenmiştir. Araştırmanın bağımlı değişkeni, üniversite öğrencileri girişimcilik ölçeği, bağımsız değişkenleri ise yaş, cinsiyet, medeni durum, doğum yeri, öğretim durumu, anne ve babanın öğretim durumu ve meslekleri oluşturmuştur. Veriler toplanmadan önce araştırıcılar tarafından literatür doğrultusunda geliştirilen anket formu ile toplanmaktadır. Anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğrencilerin sosyo- demografik özelliklerini içeren, 16 soru bulunmaktadır. İkinci bölümde ise öğrencilerin girişimcilik durumlarını belirlemek amacıyla, Yılmaz ve ark (2009)tarafından geliştirilen Üniversite Öğrencileri Girişimcilik Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 36 maddeden oluşan 5'li likert tipinde bir ölçektir. Ölçek Hiçbir zaman (1), Nadiren (2), Bazen (3), Sık sık (4) ve Çok sık (5) olarak değerlendirilmektedir. Ölçek toplam puanı:36-64 puan arası olanlar "Çok düşük girişimcilik",65-92 puan arası olanlar "Düşük girişimcilik", 93-123 puan arası olanlar "Orta düzeyde girişimcilik",124-151 puan arası olanlar "Yüksek girişimcilik" ve 152-180 puan arası olanlar "Çok yüksek girişimcilik" düzeyine sahip olarak değerlendirilmektedir. Ölçek toplam puanının artması girişimcilik düzeyinin yüksek olduğunu göstermektir. Veriler öğrencilerin, okulda uygun oldukları zamanlarda araştırma hakkında bilgilendirildikten sonra formlar dağıtılmış ve formları kendi ifadeleri ile doldurmaları istenmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde sosyo-demografik veriler için sayı yüzde ve ortalama testleri kullanılacaktır. Üniversite Öğrencileri Girişimcilik Ölçeği için puan ortalama testleri kullanılacaktır. Araştırmaya başlamadan önce Üniversitenin Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nden Etik Kurul İzni ve kurumdan yazılı izin alın alınmıştır. Ayrıca Üniversite Öğrencilerinde Girişimcilik Ölçeği nin kullanılması için gerekli izin alınmıştır.

Araştırma süreci devam ettiğinde araştırmanın bulguları henüz değerlendirlmemiştir.

araştırmanın bulguları henüz değerlendirlme aşamasındadır.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK,GİRİŞİMCİLİK ÖĞRENCİ

S-020 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİ DERNEKLERİNİ TANIYALIM: DÜNYA VE TÜRKİYE ÖRNEKLERİ

KÜBRA AKÇAKOYUN[1], SEÇİL GACANER[1], AYLA BAYIK TEMEL[1],

[1]EGE ÜNİVERSİTESİ,

Hemşirelik öğrencilerine mezuniyet öncesinde mesleki örgütlerin tanıtılması, mesleki bilincin arttırılması mesleki örgütlenmenin güçlenmesinde son derece önemlidir. Eğitim programlarında hemşirelikte örgütlenme, hemşirelik yasaları, tarihi gelişimi konuları işlenerek öğrencilerde duyarlılık geliştirilmeye çalışılmaktadır. Dünyada hemşirelikte mesleksel örgütlenme ilk kez ABD'de 1896 yılında, Türkiye'de ise 1933 yılında Türk Hemşireler Derneği (THD)' nin kurulmasıyla başlamıştır. Türkiye'de ilk hemşirelik öğrenci derneği 2006 yılında kurulmuştur ve THD çatısı altında öğrenci komisyonu bulunmaktadır. Hemşirelik öğrencilerinin derneklere üye olmaları ve meslek adına faaliyetler göstererek bilinçlenmelerinin sağlanması, mezuniyet sonrasında da bu tutum ve davranışları sürdürmelerine yarar sağlayacaktır. Uluslararasılaşma açısından dünyadaki diğer dernekleri tanımaları mesleki farkındalıklarını arttıracaktır. Dünyada farklı ülkelerde ve ülkemizde faaliyet gösteren hemşirelik öğrenci derneklerinin bazı özelliklerinin tanıtılması amaçlanmıştır.

Tanımlayıcı çalışmada Google, Google Akademik ve Pubmed arama motorlarından kilit sözcükler (student nurse, nursing, association, council, national), kıtalara göre ülke isimleri belirtilerek yaklaşık 60 öğrenci hemşire derneği belirlendi. Ancak bu derneklerin büyük çoğunluğunun sitelerinin erişime kapalı olduğu, hiç veri içermediği saptandı. Bazı hemşirelik derneklerinin öğrenci hemşireleri de üye olarak kabul ettiği ve öğrenci komisyonlarının olduğu belirlendi. Bu çalışmaya bağımsız kurulmuş, yeterli bilgi içeren 11 dernek alındı. Web sitelerinde dernekle ilgili açıklamalar (kuruluş yılı, misyon, vizyon, faaliyetler, üye sayısı, bağlantılı olduğu dernek, slogan, etik kod varlığı, yayın Organı, burs verme durumu, sosyal medya hesapları gibi) incelendi.

Derneklerin misyonları kapsamında; hemşirelik eğitimini destekleme, teşvik, kaliteli hemşirelik bakımı, geleceğin işgücünün geliştirilmesi, liberal eğitim, uluslararası iş birliği gibi kavramları kapsadığı saptandı. Tümünün sosyal medya hesapları bulunmaktadır. Üye sayıları 102.000' e kadar yükselebilmektedir. Sezgi, ilham, yaratıcılık, iletişim, destek, "hepimiz için", "liderlik", "profesyonellik", "ben yok biz varız" gibi sloganlarının olduğu görülmektedir. Beş derneğin yayın organı bulunmaktadır. Dernekler konferans, kariyer günleri, sempozyum, kongre gibi etkinlikler de düzenlemektedirler.

Hemşirelik öğrencileri arasında dernekleşmenin 1916 yıllarında başladığı, en fazla ABD ve Kanada gibi gelişmiş ülkelerde bulunduğu, derneklerin sitelerinin güncellenmediği ve erişilemediği, verilerin standart ve yeterli bilgileri içermediği fark edildi. Dünyadaki derneklere göre Türkiye'deki derneklerde üye sayısı yetersizdir. Eğitimi sürecinde öğrencilerin mesleki örgütleri tanıması, üye olması ve etkinliklere katılmaları meslek üyeleri ve akademisyenler tarafından desteklenmeli, sosyal medya hesapları ile öğrenciler ve dernek arasında iletişim güçlendirilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRE, ÖĞRENCİ, DERNEK

S-021 - ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN HIV/ AIDS HAKKINDAKİ BİLGİ DÜZEYİ VE TUTUMLARININ BELİRLENMESİ

Tuğba AKTAŞ[1], Edanur TEKE[2], İsmail BEKLEN[2], Rabiha ÇİFTÇİ[2], Büşra ÇELİKEL[2], İlknur GÖKŞİN[2], Güler DURU AŞİRET[2],

[1]AKSARAY Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, [2]Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Bu çalışma Aksaray Üniversitesi öğrencilerinin İnsan Bağışıklık Yetmezliği Virüsü (HIV) ve Kazanılmış Bağışıklık Yetmezliği Sendromu (AIDS) hakkındaki bilgi ve tutumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır

Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma 15.11.2017-05.01.2018 tarihleri arasında Aksaray Üniversitesi'nde öğrenimine devam eden 624 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmanın verileri, literatür taranarak oluşturulan tanıtıcı bilgiler formu kullanılarak toplanmıştır. Bu formda yer alan dört soru öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini belirlemeye yönelik iken ve 37 soru öğrencilerin HIV/ AIDS hakkındaki bilgi ve tutumlarının belirlenmesine yöneliktir. Araştırmanın verileri SPSS istatistik programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin tanımlayıcı özellikleri sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılarak özetlenmiştir.

Çalışma kapsamındaki öğrencilerin yaş ortalamasının 20.27±2.16 olduğu ve %58.8'inin (367) kız olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin, %47'sinin sağlık bilimleri fakültesinde, %18.6'sının fen edebiyat fakültesinde, %10.7'sinin mühendislik fakültesinde, %7.1'inin iktisadi idari bilimler fakültesi ve %6.9'unun spor bilimleri fakültesinde öğrenimine devam ettiği belirlenmiştir. Sağlık bilimleri fakültesi öğrencilerinin %68.3'ünün hemşirelik, %31.7'inin sağlık yönetimi bölümü öğrencisi olduğu saptanmıştır. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin yarıya yakının (%42) birinci sınıfta olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %84'ü HIV/ AIDS hakkında bilgisinin olduğunu ve %44.2'si bilgi kaynağının eğitim hayatı sürecinde öğretmen/öğretim üyesi olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin %83'ü AIDS hastalığının sebebinin bir virüs olduğunu belirtirken, %17.3'ü genetik bir hastalık olduğunu belirtmiştir. Örneklem kapsamındaki öğrencilerin %63.3'ü AIDS hastalığına yakalanmaktan korktuğunu ve %32.8'i bu hastalığa yakalanırsa bu durumu ailesine ve arkadaşlarına söylemeyeceğini ifade etmiştir. Öğrencilerin %55.8'i AIDS hastalığını önleyecek bir tedavi ya da aşının günümüzde olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin HIV/ AIDS hastalığı/hastasına yönelik tutumları incelendiğinde; %47.8'i AIDS hastası ile yan yana olmak istemediğini, %51.3'i AIDS hastasının kendisine dokunmasını istemediğini, %44.4'ü AIDS hastası ile aynı ortamda çalışmak istemediğini, %39.6'sı AIDS'li hastaların sağlıklı insanlardan uzak tutulması gerektiğini düşündüğünü ve %74.4'ü AIDS hastası ile asla evlenmek istemediğini ifade etmiştir. Öğrencilerin %56.7'si AIDS'ten korunmanın en iyi yolunun eğitim olduğunu ve tamamına yakını (%85.4) AIDS hakkında toplumun yeterince bilgi sahibi olmadığını ve bu nedenle seminerler ve konferanslar düzenlenmesi gerektiğini belirtmiştir.

Öğrencilerin çoğunluğunun HIV/AIDS'e ilişkin bilgi düzeylerinin yeterli düzeyde ve HIV/AIDS hastalığına/hastalarına karşı olumlu bir tutum içinde oldukları belirlenmiştir. Öğrencilerin büyük bir kısmının HIV/AIDS'in bulaş yolları hakkında bilgi sahibi ve hastalıktan korunmada en iyi yolun eğitim olduğu ve eğitimin ülkemizde yaygınlaştırılmasını istedikleri belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: HIV, ÖĞRENCİ,HEMŞİRE, BİLGİ,TUTUM

S-022 - SAĞLIK ÇALIŞANLARI EN ÇOK HANGİ HASTALIKTAN KORKUYOR?

Feride TAŞKIN YILMAZ[1], Yasemin ZENGİN[1], Gamze ÇETİN[1],

[1]Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu,

Araştırma, sağlığın korunması ve geliştirilmesi, tanı, tedavi ve bakım uygulamalarında sorumluluğu bulunan sağlık çalışanlarının en çok korktuğu hastalığı belirlemek ve bu hastalığa yönelik bireysel korunma yöntemlerini saptamak amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı olarak, 02-29 Ocak 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen çalışmaya, Sivas ilinde bir kamu hastanesinde görev yapan ve çalışmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden 128 sağlık çalışanı (59 hemşire, 25 ebe, 21 doktor, 23 sağlık memuru/paramedik/laborant) dahil edilmiştir. Veriler araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan, bireylerin sosyodemografik özelliklerini, hastalık korkusunu ve hastalıktan korunma yöntemlerini sorgulayan anket formu ile toplanmıştır. İstatistiksel değerlendirmede ortalama ve yüzdelik dağılım kullanılmıştır.

Çalışmaya katılan sağlık çalışanlarının yaş ortalaması 36.46±8.99 yıl ve %76.6'sı kadındır. Meslekte çalışma süresi ortalaması 14.75±9.71 yıl olan katılımcıların %21.9'u kronik bir hastalığının bulunduğunu, %31.2'si halen sigara içtiğini ve %21.9'u alkol kullandığını belirtmiştir. Sağlık çalışanlarının %55.5'i birinci derece yakınlarında kronik hastalığa sahip birey olduğunu ifade etmiştir. Katılımcıların %54.7'si iyi düzeyde ve %29.7'si orta düzeyde genel sağlık durumunu tanımlamış olup %32.1'i geleceğe yönelik sağlıkla ilgili kaygılarının olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların %73.5'i herhangi bir hastalık tanısı almaktan korktuğunu belirtmiş ve en fazla kanser (%48.4), AIDS (%18.8), inme (%12.5) ve Alzheimer/demans (%7.8) şeklinde korkulan hastalıkları tanımlamıştır. Sağlık çalışanlarına belirtmiş oldukları hastalık tanısı almanın neden korkuttuğu sorulduğunda; %46.1'i başkasına bağımlı olmaktan, %46.1'i çocuklarına bakamamaktan, %41.4'ü sürekli yatağa bağımlı kalmaktan, %38.3'ü erken ölmekten, %23.4'ü sürekli ilaç kullanmaktan, %21.1'i sürekli doktor kontrolünde olmaktan, %16.4'ü bilincini kaybetmekten, %10.9'u engelli olmaktan, %7'si işe gidememekten, %6.2'si cinsel hayatını etkileyeceğinden ve %5.5'i eşinin kendini terk etmesinden dolayı korktukları şeklinde yanıt alınmıştır. Katılımcıların %31.2'si tanı almaktan korktuğu hastalığa yönelik risk faktörlerinden herhangi birinin kendisinde bulunduğunu belirtmiştir. Sağlık çalışanlarının %58.6'sı belirtmiş oldukları hastalıktan korunmak için önlem alınabileceğine inandıklarını, %46.1'i belirtmiş oldukları hastalıktan korunmak için sağlığa zarar verici davranışlardan (sigara, alkol gibi) uzak durduğunu, %43.7'si sağlıklı beslendiğini, %31.3'ü yılda bir kez doktor kontrolü eşliğinde yaşına uygun sağlık taramalarını (tansiyon, kan şekeri gibi) yaptırdığını ve %23.4'ü stresten uzak durmaya çalıştığını belirtmiştir.

Sağlık çalışanlarının yaklaşık dörtte üçünün hastalık tanısı almaktan korktuğu, özellikle kanser tanısı almanın ve hastalık nedeniyle başkasına bağımlı olma düşüncesinin sağlık çalışanlarını korkuttuğu belirlenmiştir. Buna rağmen sağlık çalışanlarının sağlığını koruyucu davranışları istendik düzeyde uygulamadığı tespit edilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: SAĞLIK ÇALIŞANI, HASTALIK, KORKU.

S-023 - SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIK AÇISINDAN MÜLTECİLERE BAKIŞ AÇISININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Gülüzar SAFİ[1], Gizem AKYÜZ[1], Feyza Nur MURAT[1], Sevgi ÖYSÜZ[1], Kübra Nur UZUN[1], Hülya BULUT[1], Burçin IRMAK[1],

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Bu çalışma Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sağlık açısından mültecilere bakış açısının değerlendirilmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapıldı.

Araştırmanın evrenini bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören toplam 2000 öğrenci oluşturdu. Araştırmada örneklem seçimine gidilmeyerek fakültenin Hemşirelik, Beslenme ve Diyetetik, Fizik Tedavi Ve Rehabilitasyon bölümünde öğrenim gören, çalışmaya katılmaya gönüllü olan toplam 689 öğrenci ile çalışma tamamlandı. Araştırma verileri toplanmadan önce çalışmanın yürütüldüğü kurumdan yazılı izin alındı. Araştırmacılar tarafından literatürden yararlanarak geliştirilen anket formu öğrencilere dağıtılarak cevaplamaları istendi. Anket formu öğrencilerin ülkemizdeki mültecilere sağlık açısından bakışlarını 0-10 arasında puanlamayla değerlendiren toplam 19 sorudan oluştu. İfadelerin puanlanmasında 0-3 puan az katılıyorum, 4-7 puan orta katılıyorum ve 8-10 puan çok katılıyorum olarak gruplandırıldı. Veriler sayı, yüzde, frekans ile değerlendirildi.

Araştırmaya katılan 689 öğrencinin yaş ortalaması 20.49 ±1.58, %60.2'si hemşirelik bölümünde, %86.9'u kadın ve %28.7 si üçüncü sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin %53.3'ü mültecilerin ülkemizde olmasını istemediklerini belirtti. Öğrencilerin %43'ü mültecilerle yaşamaktan çok rahatsız olduklarını ve %52.5'i mültecilere daha çok ayrımcılık ve yardım yapıldığını düşündüklerini ifade etti. Öğrencilerin %60.1'i mültecilerin ülkemize sağlık sorunlarını artmasına neden olduğunu ve bu sağlık sorunlarının en başında bulaşıcı hastalıkların (%61.4) olduğunu belirtti. Ayrıca öğrencilerin %45.3'ü "mülteciler için ayrı hastaneler olması" ifadesine az katıldığını belirtmektedir. Öğrencilerin %49.9'u mültecilerin sağlık bakımının kalitesini çok etkilediğini ve sağlık bakım kalitesini en çok etkileyen üç faktörün ise kalabalık (%31.8), kültür farklılığı (%10.4) ve olumsuz sağlık koşulları (%9) olduğunu ifade etmektedir. Öğrencilerin %37'si her mülteci bireyi orta düzeyde sağlık yönünden risk altında değerlendirmiştir. Öğrenciler "Mülteci çocuklarda ishal, kızamık, sıtma, solunum yolu enfeksiyonu gibi bulaşıcı hastalıklar görülür" ifadesine %56.9; "Mülteci kadınlarda istenmeyen gebelikler, riskli gebelikler veya düşükler, doğum komplikasyonları görülür" ifadesine %66 çok katıldıklarını belirtmişlerdir. Aynı zamanda öğrencilerin mültecilerin sağlık açısından en çok aile planlaması (%24.1), kişisel bakım-hijyen (%19.6) ve bulaşıcı hastalıklar (%9.7) hakkında bilgilendirilmesi gerektiğini düşündükleri görülmektedir.

Çalışmada, Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin çoğunlukla mültecilerin ülkemizde olmasından ve onlarla beraber yaşamaktan rahatsızlık hissettiği belirlenmiştir. Öğrenciler tarafından mültecilerin sağlık sorunlarının artmasına neden olduğu ve bu hastalıkların daha çok bulaşıcı hastalıklar olduğu düşünülmektedir. Mültecilerin sağlık bakımını kalitesini etkilediği belirtilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: MÜLTECİ, SAĞLIK, HASTALIK,ÖĞRENCİ GÖRÜŞÜ

S-024 - SVO'LU HASTANIN BAKIMINDA KAVRAM HARİTASI KULLANIMI: OLGU SUNUMU

Senem DEREBAŞI[1], Betül KÜL[1], Bilge UĞRAŞ[1], Kübra YALÇINKAYA[1], Filiz SALMAN[1],

[1]Ankara Üniversitesi,

Kalp; kanı vücuda pompalayan, vücut ısısını dengeleyen, asit baz dengesini sağlayan ve hormon, enzim taşınmasında görev alan bir organdır. Aort kapağı ise kalpten çıkan ana damarın ağzındaki kapaktır. Yaşla birlikte bu kapakta kireçlenme ve darlık görülür. Bu durum cerrahi operasyon gerektirir. Bu çalışmada aort replasmanı ve aort kök değişimi ameliyatı olan hastanın bakım süreci kavram haritası kullanımının hemşirelik bakımına yansıtılmasını göstermek amaçlanmıştır.

75 yaşındaki erkek hasta 15 yıldır diyabetes mellitus ve 10 yıldır hipertansiyon hastasıdır. Hastanın son aylarda yorgunluk, sağ kolunda kuvvetsizlik, hareket kısıtlılığı gibi şikayetleri bulunmaktadır. Yapılan tetkiklerde hastada aort kapakta kireçlenme görülmüş bunun sonucunda Aralık 2017'de aort kapak replasmanı ve kök değişimi ameliyatı gerçekleştirilmiştir. Postoperatif 6.günde sağ taraf güçsüzlüğü, konuşamama ve solunum şikayetleri ile yoğun bakıma alınmıştır. Hastanın SVO geçirdiği gözlemlenmiştir. Hasta hala yoğun bakımda iken durumu düzelmemiş, bunun sonucunda hasta NG ile beslenmeye başlanmış ve entübe edilmiştir. Hasta sağ tarafını tamamen kullanamamaktadır. Yoğun bakımda tedavisi devam eden hastanın sakral bölgesinde 1.5x1.5 cm boyutunda nekrotik basınç yarası mevcuttur. Olguda veriler Gordon tarafından geliştirilmiş 'Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri(FSÖ)' modeline göre toplanmış ve kavram haritası yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Öncelikle Aort replasmanı operasyonundan SVO gelişimine ardından hemşirelik tanılarına ulaştıran süreçler kavramsallaştırılmıştır. Veriler hasta ve kurumu açığa çıkarmayacak şekide sunulmuştur.

Sonuç olarak; 'Kanama riski', 'Düşme riski', 'Fiziksel mobilitede bozulma', 'Konstipasyon riski', 'İletişimde bozulma', 'Deri bütünlüğünde bozulma', 'Kan glikoz düzeyinde değişim', 'Komplikasyon gelişme riski', 'Oral mukoz membranda bozulma', 'Ödem', 'Sıvı elektrolit dengesizliği', 'Ağrı', 'Ölüm korkusu', 'Böbrek fonksiyonlarında bozulma', 'Şok' ve 'Aspirasyon riski' hemşirelik tanılarına ulaşılmıştır. Ulaşılan tanılar beklenen hasta sonuçlarını yansıtacak şekilde kavram haritasında gösterilmiştir.

Hemşirelik sürecinde kavram haritası kullanımı bilginin sürekliliğini sağlayabilir ve bakım kalitesini arttırabilir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK BAKIMI, HEMŞİRELİK SÜRECİ, KAVRAM HARİTASI, SVO, AORT REPLASMANI

S-025 - 2015-2017 NANDA TANILARINA GÖRE PNÖMONİLİ BİREYDE HEMŞİRELİK BAKIMI: OLGU SUNUMU

Melek KİRENLİ[1], Sevda EFİL[1], Hilalnur DEMİR[1],

[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu,

Pnömoni; bakteriler, virüsler, parazitler ve mantarların akciğerlere ulaşması ve çoğalmasıyla akciğer parankim dokusunun akut enflamasyonu olarak tanımlanmaktadır. Kronik hastalığı olan bireylerde yaşlanma nedeniyle oluşan değişimler (akciğer fonksiyonunda azalma) ve eşlik eden pnömoni hastanın yaşam kalitesini olumsuz etkileyerek, mortalite ve morbidete de artışa sebep olmaktadır. Pnömoni hastalarında oluşabilecek olumsuz tabloları önleme, enfeksiyon kontrolü, hava yolu açıklığı ve etkili solunum, hastanın optimal gaz değişimini sağlama, yeterli/dengeli beslenme ve yeterli hidrasyonu sağlamak amacıyla hemşirelik bakımı önemlidir.

Kalp yetersizliği ve epilepsi öyküsü olan 62 yaşındaki erkek hasta, son 1 ayda aktivite sırasında nefes darlığı yaşaması ve yüksek ateş şikayetiyle acil servise başvurdu. Yapılan tetkikler sonucunda oksijen tedavisine başlanan hastaya pnömoni tanısı konuldu. Farmakolojik tedaviye rağmen nefes darlığı giderek artan hasta, yakın gözlem ve tedavi amacıyla göğüs hastalıkları servisine yatırıldı.

Var olan kronik hastalıkları olumsuz etkileyebilecek olan; tedavi, beslenme, egzersiz gibi risk faktörlerini kontrol altına almakta zorlanıyor. İştahının azaldığını ve bir haftada üç kilo verdiğini ifade eden hastanın BKİ 25,53kg/m2 olarak değerlendirildi. Hasta tuzsuz diyet ile oral besleniyor. Pretibial ödemi sağ ayak +2, sol ayak +1 mevcut. Akciğer sesleri oskülte ile raller, öksürük ve balgamı var. Hasta 2 yastık kullanarak gece 2-3 saat uyuyabildiğini ifade etti. Nefes darlığı devam eden hastada doku perfüzyonunda azalma ile ilişki akut böbrek yetersizliği geliştiği görüldü. Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Hemşirelik Bakım Modeli doğrultusunda değerlendirilen H.Ç.'de "Etkisiz sağlık yönetimi, dengesiz beslenme; beden gereksiniminden az, elektrolit dengesizliği, sıvı-volüm fazlalığı, gaz değişiminde bozulma, uyku düzeninde bozulma, aktivite intoleransı, etkisiz solunum örüntüsü, enfeksiyon, düşme riski, oral mukoz membranda bozulma riski" hemşirelik tanıları belirlendi ve bu tanılara yönelik hemşirelik girişimleri uygulandı.

Yapılan hemşirelik bakımı ve hasta eğitimi sonrasında; hastanın solunum ve öksürme egzersizlerini yapabildiği, tedavi saatlerini takip ettiği, diyetine uyumunun arttığı, elektrolit dengesinin düzeldiği, sekresyonlarında azalma olduğu ve spO2 %88'den %96'ya yükseldiği görüldü.

ANAHTAR KELİMELER: PNÖMONİ, HEMŞİRELİK BAKIMI, FONKSİYONEL SAĞLIK ÖRÜNTÜLERİ

S-026 - SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN YAŞLANMA ENDİŞESİ İLE SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞLARI KAZANMASI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ

Havva YİĞİT[1], Hüseyin YUSUFOĞLU[2], Güler DURU AŞİRET[2],

[1]AKSARAY Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, [2]Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Bu çalışma Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin yaşlanma endişesi ile sağlıklı yaşam biçimi davranışları kazanması arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma 15.11.2017-05.02.2018 tarihleri arasında Aksaray Üniversitesi'nde öğrenimine devam eden 395 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmanın verileri, literatür taranarak oluşturulan tanıtıcı bilgi formu, Yaşlanma Endişesi Ölçeği ve Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği II kullanılarak toplanmıştır. Öğrencilere veri toplama formu verilmeden önce araştırmanın amacı hakkında bilgi verilip bilgilendirilmiş olurları alınmış ve araştırmaya katılmayı kabul eden öğrencilere bu form uygulanmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için ilgili birimden yazılı izin ve yerel etik kuruldan etik izin alınmıştır. Araştırmanın verileri SPSS istatistik programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin tanımlayıcı özellikleri sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılarak özetlenmiştir. Ölçeklerin birbiri ile ilişkisi Pearson korelasyon testi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasının 20.18±2.24 yıl ve %73.7'sinin kadın olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %76.5'i hemşirelik bölümünde eğitimine devam etmekte ve %31.6'sının birinci sınıfta olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin yaşlılığa yönelik ifadeleri arasında; güçsüzlük (n=262), hastalık (n=251), çocuk ruhlu olma (n=202) ve yalnızlık (n=172) yer almaktadır. Öğrencileri Yaşlanma Endişesi Ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamasının 64.92± 10.39 olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği II'den aldıklarım toplam puan ortalamasının ise 145.70±18.56 olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin yaşlanma endişesi ile sağlıklı yaşam biçimi davranışları kazanma durumu arasındaki ilişki incelendiğinde, öğrencilerin yaşlanma endişesi arttıkça belirtilen sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını kazanma eğiliminin arttığı belirlenmiştir ($r=0.802$, $p<0.001$).

Araştırma kapsamındaki öğrencilerin yaşlanma endişesinin yüksek olduğu ve buna bağlı olarak da yaşlılığa ilişkin olumsuz tutuma sahip oldukları belirlenmiştir. Öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının iyi düzeyde olduğu ve yaşlanma endişesi arttıkça sağlıklı yaşam biçimi davranışları kazanma eğiliminin arttığı belirlenmiştir. Sağlık bilimleri fakültesinde okuyan öğrencilerin gelecekte yaşlı bireylere sık sık hizmet vereceği düşünüldüğünde, öğrencilerin yaşlılığa ilişkin olumsuz tutumlarının değiştirilmesi amacıyla eğitim verilmesi gerekmektedir. Aynı zamanda öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını sürdürülmesi ve geliştirilmesi amacıyla her fırsatta teşvik edilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: YAŞLI, ÖĞRENCİ, ENDİŞE, SAĞLIKLI YAŞAM,HEMŞİRE

S-027 - HEMŞİRELİK EĞİTİMİ ALAN BİRİNCİ SINIF VE SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DUYGUSAL ÖZ YETERLİLİK İLE DUYGUSAL BECERİ VE YETKİNLİK DÜZEYLERİ

Emine UZUN[1], Gülcan KULA[1], Özge SUKUT[1],

[1]İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi,

Bu araştırma; bir hemşirelik fakültesinde okuyan birinci ve son sınıf hemşirelik öğrencilerinin duygusal öz yeterlik ve duygusal beceri ve yetkinlik düzeylerini belirleme ve sınıflar arası farklılığını belirlemek amacıyla planlandı.

Araştırmanın örneklemini, İstanbul'da bir devlet üniversitesinde kurum ve etik izin alındıktan sonra, birinci ve dördüncü sınıfta okuyan 642 öğrenciden araştırmaya katılmayı kabul eden, verilerin toplandığı süre aralığında devamsızlık yapmayan, soruları eksiksiz dolduran 345 öğrenci oluşturdu. Veriler, araştırmacılar tarafından oluşturulan veri toplama formu, Totan ve ark. (2010) tarafından Türkçe geçerlilik güvenirliği yapılan 32 soru ve 4 alt boyuttan oluşan Duygusal Öz-yeterlik Ölçeği ve Vatan (2015) tarafından Türkçe geçerlilik güvenirliği yapılan 45 soru ve 3 alt boyuttan oluşan Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçeği (DYBÖ) ile toplandı. Ölçekler araştırmaya dahil edilmeden önce ölçeklerin uyarlamasını yapan araştırmacılardan elektronik posta ortamında izin alındı. Bu araştırmada iç tutarlılık kat sayıları Duygusal Öz-yeterlik Ölçeğinde 0,934, alt boyutlarında da 0,788 ile 0,830 arasında değişkenlik göstermektedir. DYBÖ'de 0,926, alt boyutlarında ise 0,795 ile 0,892 arasında değişkenlik göstermektedir. Araştırmanın verileri t-testi, tanımlayıcı analizler yapılarak SPSS ortamında değerlendirildi.

Öğrencilerin; yaş ortalamasının 20,06±1,96, %83,5'inin (n=288) kadın, %64,3'ünün 1. Sınıf öğrencisi olduğu bulundu. Öğrencilerin %65,2'si duygusal, %64,1'i mantıklı, %49'u sosyal, %40'ı aktif, %35,4'ü utangaç, %29'u girişken olarak kendilerini tanımladılar. %63,8'i okul başarısını orta düzeyde olarak tanımladı. %64,3'ü de okulu isteyerek seçtiğini ifade etti. Öğrencilerin %9,9 hemşirelik ile ilgili bir yerde çalıştığını ifade etti. Öğrenciler; Duygusal Öz-yeterlik Ölçeğinden 112,42±17,97, Duyguları Düzenleme alt boyutundan 30,61±5,27, Duyguları Düşünceye Destekleyici Olarak Kullanma alt boyutundan 28,08±4,85, Duyguları Anlama alt boyutundan 28,58±5,14, Duyguları Algılama alt boyutundan ise 25,13±4,45 puan aldığı bullundu. Duygusal Beceri ve Yetkinlik Ölçeğinden 162,15±20,87, Algılama-Anlama alt boyutundan 49,60±8,10, Sergileme ve Adlandırma alt boyutundan 55,09 ±8,43, Düzenleme alt boyutundan 57,45±7,69 puan aldığı bulundu. Araştırmaya katılan öğrencilerden, dördüncü sınıfa giden öğrencilerin birinci sınıfa giden öğrencilere göre Duyguları Anlama ($p<0,05$), Duyguları Algılama ($p<0,05$), Duygusal Beceri ve Yetkinlik ($p<0,01$), Algılama-Anlama ($p<0,01$), Sergileme ve Adlandırma ($p<0,01$), Düzenleme ($p<0,05$) puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu görüldü.

Araştırmaya katılan öğrencilerden dördüncü sınıf öğrencilerinin birinci sınıf öğrencilerine oranla üst düzeyde duygusal öz yeterlilik algısı ile duygusal beceri ve yetkinlik düzeylerinin daha yüksek olduğu görüldü.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, DUYGUSAL ÖZYETERLİLİK, DUYGUSAL BECERİ, DUYGUSAL YETKİNLİK, DUYGUSAL ZEKA

S-028 - OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARDA VÜCUT BOYU, KİLOSU VE BEDEN KİTLE İNDEKSİNİN BAZI PARAMETRELER İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

TANJU OĞUL[1], ŞEYDA DURMAZ[2], GAMZE ŞEFİKOĞULLARI[3], ZEHRA YILDIRIM[3], ALEYNA GENÇ[3], FATMA YILMAZ KURT[1],

[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, [2]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Yüksek Lisans Öğrencisi, [3]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Lisans Öğrencisi,

Bu çalışma okul öncesi dönem çocuklarının boy, kilo ve Beden Kitle İndeksi (BKİ) değerlerinin anne sütü alma süresi, ebeveynlerin bazı antropometrik ölçümleri ve çocuk sayısı gibi parametreler ile ilişkisinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Çalışma, 2017-2018 eğitim öğretim yılı içerisinde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Çocuklar Evi, Kreş ve Ana Okulu'nda öğrenim gören okulöncesi çocuklar ve ebeveynleri ile tanımlayıcı türde gerçekleştirildi.Çalışmanın evrenini tüm okulöncesi dönem çocukları ve ebeveynleri oluşturdu.Evrenden örneklem seçme yöntemine gidilmeden tüm çocuklar ve ebeveynlerinin çalışma kapsamına alınması hedeflendi.Bu bağlamda 113 çocuk ve 60 ebeveyn (anne ve baba) çalışma kapsamına alındı. Veriler, literatür ışığında araştırmacılar tarafından geliştirilen veri toplama formu aracılığıyla elde edilerek SPSS 19 istatistik paket programı ile analiz edildi.

Çocukların boy, kilo ve BKİ ortalamaları yaşları ve cinsiyetlerine göre Neyzi ve arkadaşları (2008) tarafından gerçekleştirilen Türk çocuklarının antropometrik ölçüm sonuçlarıyla uyumlu bulundu.Çocuklarının yaş gruplarına göre annelerin boy, kilo ve BKİ ortalamaları "Normal" kategorisinde saptanırken, BKİ ortalaması babalarda "Fazla Kilolu" kategorisinde bulundu.Ebeveynlerin ortalama çocuk sayısının eğitim seviyesi artışıyla doğru orantılı artış gösterdiği görüldü.Anne sütü alma oranının tüm yaş grupları ve cinsiyetlerde %100'e yakın olduğu saptandı.Tek başına anne sütü alma süresinin kız çocuklarında ortalama 5,74 ay; erkek çocuklarında ise 5,63 ay olduğu tespit edildi.Ayrıca ek besinlerle birlikte anne sütü alma süresi ortalama olarak kız ve erkek çocuklarında sırasıyla 13,6 ve 11,3 ay olarak bulundu.Babalarının kilo ortalamaları ile kız çocuklarının kilo ortalamaları arasında pozitif yönde ve anlamlı düzeyde bir ilişki bulundu.Anne eğitim seviyesi yükseldikçe tek başına anne sütü alma süresinin düştüğü fakat bu düşüşün istatistiksel olarak anlamlılık ifade etmediği görüldü.Ebeveynlerin çocuk sayısı artışı ile çocuklarının BKİ değerleri arasında negatif yönde ve anlamlı düzeyde bir ilişki olduğu tespit edildi.Tek başına anne sütü alma süresiyle çocukların boy, kilo ve BKİ değerleri arasında pozitif yönde ve anlamlı düzeyde bir ilişki olduğu saptandı.Benzer ya da tersi bir ilişki ek besinlerle birlikte anne sütü alma süresiyle söz konusu antropometrik ölçümler arasında görülmedi.

Çalışma sonucunda okul öncesi çocukların antropometrik ölçümlerinin Neyzi ve arkadaşlarının (2008) gerçekleştirdiği Türk çocuklarının antropometrik ölçüm sonuçlarıyla uyumlu olduğu görülmüştür.Ülkemiz genelinde benzer çalışmaların periyodik aralıklarla gerçekleştirilerek çocukların antropometrik ölçüm kayıtlarının güncel tutulmasını, bu ölçümleri şekillendiren faktörlerin tespiti ve izlemini gelecek nesillerin sağlığı açısından önemli bulmakta ve önermekteyiz.

ANAHTAR KELİMELER: ÇOCUK, OKUL ÖNCESİ, BEDEN KİTLE İNDEKSİ, VÜCUT AĞIRLIĞI, VÜCUT BOYU

S-029 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN POZİTİF RUH SAĞLIĞI DURUMLARININ BELİRLENMESİ

Ümmühan KOPAL[1], Songül DURAN[2],

[1]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ KEŞAN HAKKI YÖRÜK SAĞLIK YÜKSEKOKULU HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, 3. Sınıf Öğrencisi, [2]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ KEŞAN HAKKI YÖRÜK SAĞLIK YÜKSEKOKULU HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Gençlik dönemi, bireyin sosyal ve fiziksel değişiklikler yaşadığı, duygusal, davranışsal, cinsel, ekonomik, akademik ve toplumsal birçok çatışma yaşadığı, psikososyal ve cinsel olgunlukla birlikte kimlik bulma çabalarının arttığı bir çelişkiler dönemidir. Bu dönemde üniversite gençliğinin ruhsal sağlığı, toplumsal sağlığın önemli bileşenlerinden biri olmaktadır (Kaya, Genç, Kaya ve Pehlivan, 2007). Birey, aile ve toplumun sağlığını korumak ve geliştirmek, bakım ve tedavi sorumluluğunu üstlenmek üzere eğitilen ve geleceğin sağlık bakım profesyonelleri olan hemşirelik öğrencilerinin öncelikle kendilerinin biyo-psiko-sosyal yönden sağlıklı olmaları gerekmektedir (Duran, Karadaş ve Kadder, 2016). Gelecekteki sağlık bakımını sunan profesyoneller olacak hemşirelik öğrencilerinin diğer üniversite öğrencilerine göre olumsuz duyguları daha yoğun yaşayabildikleri belirtilmiştir (Cha ve Sok, 2013). Hemşirelik öğrencilerinin pozitif ruh sağlığı durumlarının tespit edilmesi, gerekli desteğin belirlenmesi ve sağlanması öğrencinin bireysel, eğitsel ve mesleki açıdan gelişimi için çok önemlidir. Bu nedenle bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin pozitif ruh sağlığı durumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Araştırma, Edirne ilinde bir üniversitede öğrenim gören hemşirelik bölümü öğrencilerinin pozitif ruh sağlığı düzeylerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Kasım 2017-Ocak 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen araştırmanın evrenini 221 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem büyüklüğü hesaplanmamış, evrenin tamamına ulaşılması hedeflenmiş, katılım oranı %87 olarak hesaplanmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında; öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini içeren anket formu ve Pozitif Ruh Sağlığı Ölçeği kullanılmıştır. Veriler SPSS 21 programında değerlendirilmiş, tanımlayıcı istatistiklerden, Mann WhitneyU, Kruskal Wallis ve One Way Anova analizlerinden yararlanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak alınmıştır.

Öğrencilerin pozitif ruh sağlığı ölçeği puan ortalaması 72.61±13.99 olarak saptanmıştır. Ölçekten alınabilecek minumum(39) ve maksimum(156) puan ortalamasına göre bu değer orta düzeye yakındır. Anadolu lisesinden mezun olanlar lise mezunlarına göre; asgari ücretin altında ekonomik gelire sahip olanlar asgari ücret ve üzerinde geliri olanlara göre; en uzun süre ile köyde yaşayanlar il merkezi ve ilçede yaşayanlara göre daha yüksek pozitif ruh sağlığı puan ortalamasına sahiptir. Annesi ilkokul mezunu olanların ortaokul ve lise mezunlarına göre; babası ilkokul mezunu olanların lise mezunu olanlara göre pozitif ruh sağlığı ölçek puan ortalaması yüksek düzeyde saptanmıştır.

Hemşirelik öğrencilerinin daha iyi bakım sunmaları için kendi pozitif ruh sağlıklarının yüksek düzeyde olması gerekmektedir. Bu çalışmada öğrencilerin Pozitif ruh sağlığı puan ortalaması ortalama değerin biraz altındadır. Buna yönelik öğrencilerin ruhsal iyi oluşlarını iyileştirmeye yönelik destek programlarının yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRE, ÖĞRENCİ, POZİTİF RUH SAĞLIĞI

S-030 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ÖLÜME KARŞI TUTUMLARI

Sule TEKE[1], Zeynep OTAY[1], Zülfünaz ÖZER[1], Rukiye PINAR BÖLÜKTAŞ[1], Dilek YILDIRIM[1],

[1]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,

Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin ölüme karşı tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı tipte olan araştırmanın örneklemini hemşirelik bölümünde eğitim gören öğrencilerden (N=176) araştırmaya katılmayı kabul eden 130 kişi oluşturmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan "Bilgi Formu" ve "Ölüme Karşı Tutum Ölçeği" (ÖKTÖ) ile toplanmıştır. Otuz iki maddeden oluşan ve Türkçe versiyonu bulunan ÖKTÖ ile ölüme karşı tutum; ölüm korkusu, ölümden kaçınma, tarafsız kabullenme, kabul edici yaklaşım ve ölümü kabullenmeme olmak üzere beş boyutta değerlendirilmektedir. Likert tipi puanlama sahip ölçekten (1-kesinlikle katılmıyorum; 7-kesinlikle katılıyorum) alınabilecek en yüksek puan 224'tür; puanın yüksekliği ölüme karşı tutumun daha olumlu olduğunu gösterir. Mevcut çalışmada ÖKTÖ'nün iç tutarlılığı 0.80'dir. Çalışmada veriler yüz yüze görüşme yöntemi ile toplanmış, SPSS versiyon 24 ile yüzdelik hesabı, t testi, tek yönlü varyans analizi ve korelasyon analizi kullanılarak çözümlenmiştir.

Yaş ortalaması 20.56 olan öğrencilerin %83.2'si kız ve %33.8'i 1.sınıfta okumakta olup, %84.6'sı hemşirelik okumaktan memnundur. Öğrencilerin %12.5'i son 1 yıl içinde birinci dereceden bir yakınını kaybetmiştir. Öğrencilerin %28.5'u terminal dönemdeki hastaya bakım verdiğini ve bakım verirken çaresizlik duygusu yaşadığını, %63.8'i terminal dönemdeki hastaya bilgi verilmesi gerektiğini, %53.1'i terminal dönemdeki hastayla ilgili aldıkları eğitimin yeterli olmadığını ve %79.2'si ölüm haberini doktor–hemşirenin birlikte vermesinin uygun olduğunu ifade etmiştir. ÖKTÖ'den alınan ortalama puan 143 olup öğrencilerin ölüme karşı tutumu nispeten olumludur. Kız öğrenciler, son bir yıl içerisinde yakınlarını kaybedenler daha çok ölüm korkusu yaşamakta($p<0.05$), terminal dönemde bireye bilgi verilmesini istemeyenler ölümden daha çok kaçınmakta($p<0.05$), son sınıf öğrencileri 2. sınıf öğrencilere göre ölümü daha tarafsız kabullenmekte($p<0.05$), 3. Sınıf öğrenciler 1. Sınıf öğrencilere göre ölümden daha çok kaçınmaktadırlar($p<0.05$). Terminal dönemdeki birey ve ailesine destek olmaya çalışan öğrenciler, bu hastaların diğer hastalardan farkı olmadığını düşünen öğrencilere göre ölümü daha kolay kabullenmektedirler($p<0.05$). Ölçek alt boyutlarında ölüm korkusu ile ölümden kaçınma arasında, ölümü tarafsız kabullenmeyle ölümü kabul edici yaklaşım arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmuştur($p<0.05$).

Öğrencilerin ölüme karşı olumlu tutum geliştirmeye yönelik girişimlerin planlanması, konunun müfredat programlarında daha fazla yer verilmesi gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: ÖLÜM, HEMŞİRELİK, ÖĞRENCİ.

S-031 - DÜZCE ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BAKIM DAVRANIŞLARINI ALGILAMALARI

EBRU ALAKUŞ[1], GİZEM TURGUT[1], NERMİN ÇAMLI[1], SÜMEYYE DÜZGÜN[1], KÜBRA ÇAKIR[1], HATİCE ÇELİK[1], SALİHA BOZ[1], DENİZ ORUÇ[1],

[1]DÜZCE ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Bu araştırma Düzce Üniversitesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin bakım davranışlarına yönelik algılamalarını belirlemek amacı ile yapılmıştır.

Araştırma tanımlayıcı kesitsel tipte yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören klinik uygulamaya çıkan öğrenciler oluşturmuştur (N=574). Örneklem seçilmemiş, 6 Mart -24 Mart tarihleri arasındaki günlerde derslere devam eden, araştırmaya katılmaya gönüllü olan 389 kişi katılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan anket formu ve Eskimez ve Acaroğlu tarafından 2012 yılında Türkçe geçerlilik ve güvenirlik çalışması yapılan Bakım Değerlendirme Ölçeği (BDÖ) ile toplanmıştır. Verilerin analizinde sayı, yüzdelik dağılımları, ortalama, standart sapma, t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır.-

Araştırmaya katılan öğrencilerin %77.6'sının kız, %80.2' sinin çekirdek aile tipinde olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin %69.2'sinin hemşireliği isteyerek tercih ettiği, %73.0'ının daha önce bakım almadığı, %58.6' sının hasta olan bir yakınına bakım vermediği, %95.4'ünün bakım verme ve alma sürecinde olumsuz deneyim yaşamadığı, %85.9'unun bakımı hemşirenin birincil görevi olarak gördüğü tespit edilmiştir. Hemşirelik mesleğini isteyerek seçen, bakım vermenin hemşirenin temel görevi olduğunu belirten, bakım verme ve bakım alma deneyimi olan öğrencilerin Bakım Değerlendirme Ölçeği ortalama puanının daha yüksek olduğu bulunmuştur ($p<0.05$).

Öğrencilerin bakım davranışları algılamalarının iyi düzeyde olduğu; öğrencilerin bakım davranışları algılamalarını cinsiyet, aile tipi, mesleği isteyerek tercih etme, bakım alma ve bakım verme ile ilgili deneyim yaşama, bakımı hemşirenin birincil görevi olarak görme faktörlerinin etkilediği belirlenmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda; öğrencilerin mesleği isteyerek tercih etmelerinin sağlanması; hemşirelik eğitimi süresince öğrencilerin olumlu bakım davranışlarının sürekliliğinin sağlanmasına yönelik uygulamaların yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: ALGILAMA, BAKIM, DAVRANIŞ, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ

S-032 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KANITA DAYALI HEMŞİRELİK UYGULAMALARINA İLİŞKİN BİLGİ VE GÖRÜŞLERİ

Figen DIĞIN[1], Ayça ŞOLT KIRCA[1], Ayşe DÜZGÜN[1], Mervet ÇİÇEK[1], Gamze BAYRAKLI[1],

[1]KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ,

Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin kanıta dayalı hemşirelik uygulamalarına ilişkin bilgi ve görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı nitelikteki çalışmaya herhangi bir örneklem seçim yöntemi uygulanmadan Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik son sınıf öğrencilerinden çalışmaya katılmayı kabul eden öğrenciler (n:55) dahil edildi. Araştırmanın verileri, Aralık 2017 – Şubat 2018 tarihleri arasında toplandı. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından literatür desteği ile hazırlanan Öğrenci Tanıtım Formu ve Hemşirelik Öğrencilerinin Kanıta Dayalı Hemşirelik Uygulamalarına İlişkin Bilgi Ve Görüşleri soru kağıda kullanılmıştır. Çalışma için kurum izni alınmıştır. Verilerin analizinde SPSS ve tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 22±1,21(min:20, max:27) olup, % 80.0'i kadın, ve %20,0'si erkektir. Öğrencilerin %74,5'i okula kendiği isteği ile gelmiştir. Öğrencilerin %49,0'u evde arkadaşları ile birlikte yaşarken, %49,1'inin en günde en fazla 4 saat internet kullandığını ve bu süreyi en yüksek oranda tıbbi bilgiye ulaşmak için kullandığını belirtmiştir. Öğrencilerin %96'sı kanıta dayalı hemşirelik uygulamaları terimini daha önce duyduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin %83,6'sının literatür taraması yaptığı ve tarama için %85,5'inin Google Akademik tercih ettiği saptanmıştır. Katılımcıların %94,5'i kanıta dayalı hemşirelik uygulamalarının gerekliliğine inandığını ve %65,5'inin uygulama alanlarında kanıta dayalı hemşirelik uygulamalarını yaptığını belirtmiştir. %61,8'inin uygulamaları yapmadan önce 'Biz bunu neden yapıyoruz?' sorusunu düşündüğü, %27,3' ünün birimdeki hemşirelerin uygulamalarına yada üst bilgisine başvurduğu belirlenmiştir. %25,5'inin en iyi uygulamayı bulmak için internet araştırması yaptığı, %98,2'sinin geleneksel uygulamaları tercih etmediği, %89,1'i hemşirelik uygulamalarının kanıta dayalı olmasının bakım kalitesini arttırdığına ve bakım sonuçlarını iyileştirdiğine inandığı belirlenmiştir. Öğrencilerin %85,5'inin kanıta dayalı uygulamaların yaşama geçirilmesi için hemşirelerin araştırmaları eleştirel olarak değerlendirme becerilerinin geliştirilmesi ve uygulamaların bilimsel bilgiye dayandırılması gerektiğini ifade etmişlerdir. %81,8'i hemşirelik uygulamalarında kanıta dayalı uygulamaların gelişmesi için hemşirelerin araştırma bilgi ve becerisini arttırması gerektiğine inandığını belirten öğrencilerin, %76,4'ü hemşirelikte uygulamaların kanıta dayalı olmasının hasta memnuniyetini arttıracağını düşünmektedirler.

Öğrencilerin çoğunluğunun kanıta dayalı hemşirelik uygulamaları ve yararları hakkında bilgi sahibi olduğu belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda; hemşirelik öğrencilerinin eğitim müfredatında kanıta dayalı hemşirelik uygulamalarına daha fazla yer verilmesi, uygulama alanlarında kanıta dayalı uygulamaları engelleyen bariyerlerin belirlenmesine ilişkin çalışmaların planlanması ve öğrencilere konu ile ilgili uygulama alanlarında rehberlik edilmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, KANITA DAYALI UYGULAMA, ÖĞRENCİ, HEMŞİRELİK EĞİTİMİ

S-033 - KLİNİK HEMŞİRELERİNİN ÖĞRENCİ HEMŞİRELERE BAKIŞ AÇILARININ BELİRLENMESİ

Esra ÖZKAN[1], Elif DÖNMEZ[1], Şengül ÜZEN CURA[1],

[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi,

Bu çalışma, klinik alanda çalışan hemşirelerin öğrenci hemşirelere bakış açılarını belirlemek üzere tanımlayıcı olarak yapıldı.

Araştırmanın örneklemini, Çanakkale ilinde bir araştırma hastanesinde görev yapan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 57 hemşire oluşturdu. Araştırmanın yapılabilmesi için kurumdan yazılı izin alındı. Araştırmanın verileri Ocak 2018- Şubat 2018 tarihleri arasında toplandı. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan 'hemşire tanılama formun'dan yararlanıldı. Bu form iki bölümden oluşturuldu. Birinci bölümde hemşirelerin sosyo-demografik özellikleri; ikinci bölümde ise, hemşire öğrencilere bakış açılarına ilişkin sorular sorgulandı.

Hemşirelerin demografik özellikleri incelendiğinde, yaş ortalaması 36 ± 3 yaş olduğu, %54,2'sinin evli, %52,5'inin çocuk sahibi olmadığı, %62,7'sinin lisans mezunu olduğu belirlendi. %84,7'si hemşire öğrencilerle aynı klinikte çalışmakta memnun olduklarını belirtti, memnun olmayan %15,3 ise, memnun olmamalarına gerekçe olarak, öğrencilerin isteksiz tavırlar, eğitmenlerin başlarında olmaması, öğrencilerin yaptıkları uygulamaların sorumluluklarını kendilerine mahal edilmesini belirtti. %93,2'sinin hemşire öğrencilere klinik ortamda yeterince yardım ettikleri ve %89,8'inin onları meslektaş olarak gördükleri saptandı. %72,9'u öğrenci hemşirelerin yeterli donanıma sahip olmadığını düşündüğü belirlendi. %42,4'ü öğrencilerin mesleğe saygılı fakat ilgisiz olduklarını belirtmektedir. Lise ve üniversite düzeyindeki öğrenci hemşirelerde farklılıklar görüp görmedikleri sorgulandığında ise, %76,3 fark olduğunu belirtti. Farklılık olarak ise, üniversite düzeyindeki hemşire öğrencilerin teorik olarak daha donanımlı ama pratik olarak daha zayıf oldukları belirttikleri belirlendi. Klinikte öğrenci hemşirelerle çalışırken yaşanılan sorunlara, %79,7'si telefonla uğraşmaları, %57,6 hastayı düzenli takip etmemeleri, %25,4 oranında klinik kıyafet düzenlerinin uygun olmaması, %35,6 oranında bakım ve tedavi sonrası atıkları yanlış atık torbasına atma olarak belirtti.

Bulgulara bakıldığında genel olarak hemşirelerin hemşire öğrencilerle çalışmaktan memnun oldukları, fakat onların eğitimi üzerinde sorumluluk almak istemedikleri gözlendi.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRE, ÖĞRENCİ HEMŞİRE, STAJ, MEMNUNİYET

S-034 - HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ DERSİ TUTUM ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Esin SAPÇI[1], Zeynep GÜNGÖRMÜŞ[1],

[1]Gaziantep Üniversitesi,

Literatür incelendiğinde, hem Halk Sağlığı Hemşireliği dersi hem de diğer hemşirelik alan derslerine yönelik öğrencilerin tutumlarını ve görüşlerini yansıtacak, böylece derse yönelik ön yargıları yıkarak daha etkin sunu ve başarı sağlayacak bir tutum ölçeğinin geliştirilmediği saptanmıştır. Literatürde ilk defa yapılan bu çalışmanın, Halk Sağlığı Hemşireliği dersinin başarısına anlamlı katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu araştırma, üniversitelerin hemşirelik lisans kademesinde eğitim gören 3. ve 4. Sınıf öğrencilerinin Halk Sağlığı Hemşireliği dersinin teorik ve uygulamasına yönelik olumlu ve olumsuz tutumlarını ölçmeyi amaçlayan geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmektir.

Araştırma da ilk olarak hemşirelik ve farklı alan literatürlerinden ölçek geliştirme çalışmaları göz önüne alınarak 42 maddelik taslak ölçek oluşturulmuştur.Bu taslak ölçek 14 uzman hemşire öğretim üyesinin görüşüne sunulmuştur. Uzmanlardan alınan görüşler sonucunda; 42 madde dersin hem teorik hem de uygulamasına yönelik uyalanmış ve madde havuzu 84'e çıkarılmıştır.Ölçek geliştirmeyle ilgili geçerlik-güvenirlik çalışması toplam 304 öğrenciye 84 maddelik, 5'li Likert tipinde "0" kesinlikle katılmıyorum, "1" katılmıyorum, "2" kararsızım, "3"katılıyorum ve "4" kesinlikle katılıyorum şeklinde puanlanan, öğrenci hemşirelerin Halk Sağlığı Hemşireliği dersinin teorik ve uygulamasına yönelik tutumlarını ölçmeye yönelik bir ölçek oluşturulmuştur.

Araştırma verileri SPSS 20 ve AMOS 14 programlarıyla analiz edilmiştir.Ölçekteki maddelerin kapsam geçerlik indeksleri 0.87-1.00 arasında değişmiş, tüm ölçek maddeleri için 0.93 olarak uyumun olduğu saptanmıştır.Ölçeğin geçerliği için tekrarlanan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda istendik değerin altında kalan maddeler çıkartılmış ve geriye 34 madde kalmıştır. Kalan maddeler için doğrulayıcı faktör analizi uyum değerleri istendik düzeyde bulunmuştur(CMIN/DF:1.698, RMSEA 0.048, CFI:0.927, NNFI:0.900, GFI:0.853, AGFI:0.829, PCLOSE:0.723).Ölçeğin güvenirliği için yapılan iç tutarlık analizi cronbach alfa katsayısı; teorik alt boyutunda 0.883, uygulama alt boyutunda 0.891 ve genel toplam için 0.941 olarak bulunmuştur.Ölçekteki tüm maddelerin(34 madde) madde toplam puan korelasyonları anlamlı şekilde yüksek bulunuştur.

Halk Sağlığı Hemşireliği Dersi Tutum Ölçeği öğrenci hemşirelerin dersin teorik ve uygulamasına ilişkin olumlu ve olumsuz tutumlarını ölçen yüksek düzeyde geçerlik ve güvenirlik göstergelerine sahip bir ölçme aracıdır. Geliştirilen Halk Sağlığı Hemşireliği Dersi Tutum Ölçeği 34 maddeden oluşmaktadır.Ölçek dersin teorik ve uygulamasına yönelik tutum olmak üzere iki alt boyut içerir. Ölçeğin değerlendirilmesi alt boyutlar üzerinden gerçekleşir.Her bir alt boyut 0-4 arası puanlanmakta birlikte, puanların 0'a doğru azalması olumsuz tutumun, 4'e doğru artması olumlu tutumun düzeyine işaret etmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: DERS, GEÇERLİK, GÜVENİLİRLİK, HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ, ÖLÇEK, TUTUM

S-035 - İÇİNDE HEMŞİRE GEÇEN BEŞ SOSYAL MEDYA HABERİ: ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN GÖRÜŞLERİNİN NİTEL ANALİZİ

Feyza YAVUZ[1], Asuman BOZ[1], Damla ŞAHİN BÜYÜK[1], Aynur ÇETİNKAYA[1],

[1]MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Profesyonel bir meslek grubu olarak hemşireler özel, kamu ve meslek yaşamı arasındaki sınırları korumak ile sorumludur. Ancak online aktiviteler ve sosyal medya kullanımı arttıkça sınırlar arasındaki çizgiler de bulanıklaşmaktadır. Bu nedenle yapılacak paylaşımların hemşireleri, meslek örgütlerini ve işverenleri ilgilendiren birçok boyutu göz önünde bulundurulmalıdır. Bu çalışma ile son yıllarda hemşireler arasında artan sosyal medya kullanımı ve hemşirelerin öne çıkan bazı sosyal medya paylaşımları hakkında öğrenci hemşirelerin görüşlerininin nitel yaklaşımla değerlendirilmesi amaçlandı.

Araştırma nitel çalışma biçiminde tasarlandı. Bu araştırmanın çalışma grubu Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinden oluşacak biçimde planlandı (N=850). Örneklem sayısı veri doygunluğuna göre belirlendi ve araştırma toplam 40 hemşirelik öğrencisi ile sonlandırıldı (n= 40). Araştırma için etik kurul izni ve katılımcı onamları alındı. Veriler tanıtıcı bilgi formu ve araştırmacılar tarafından oluşturulan hemşirelerin sosyal medyada gündem olan ve topluma yansıyan beş sosyal medya paylaşımına ilişkin görsel ve her görselin altında öğrenci hemşirelerin görselden daha önce haberdar olma durumları, görselle ilgili ne hissettikleri ve ilgili görselin hemşirelik mesleğine olumlu ve olumsuz etkilerinin neler olabileceği ile ilgili sorulardan oluşan görüşme formu kullanılarak toplandı.Verilerin analizi araştırmacılar tarafından elde kodlanarak nitel veri çözümlemesi ile gerçekleştirildi.

Katılımcıların yaş ortalaması 20,37±1,86, %67,4'ü kız, %65,1'i mesleğe bağlı olduğunu ifade etmekte, %65,1'i hemşirelik ile ilgili haberleri internet, %67,4'ü ise sosyal medya aracılığıyla takip etmekte, %95,3'ü sosyal medya kullanmakta, sosyal medya hesabı olarak %95,3'ü İnstagram, %60,5'i Facebook, 39,5' i Swarm, 39,5' i Snapchat, 34,9'u Twitter kullanmakta, %51,2'si sosyal medyada günde ortalama 1-3 saat geçirmektedir. Nitel veriler çözümlendiğinde sosyal medyada hemşire görmek ana teması altında 3 tema belirlendi. Bu üç temanın isimleri ve aldıkları frekans sayıları sırasıyla; duygu durum değişimi yaratıyor (f=194), mesleğin imajını zedeliyor (f=124), etik değer ve ilkeleri akla getiriyor (f=117) şeklindedir.

Bu veriler doğrultusunda hemşirelik öğrencilerinin hemşirelerin sosyal medya paylaşımlarına ilişkin görüş olarak en çok duygu durumu değişikliği ile tepki verdikleri ve mesleğe olumsuz etkisinin daha fazla olduğunu düşündükleri söylenebilir. Çalışmanın bulguları sosyal medyayı aktif olarak kullanan hemşirelik mesleği adaylarının hemşirelerin sosyal medyada öne çıkan paylaşımları hakkındaki görüşlerini bilinmesi ve bu konuda sağlık sektöründe bir gelecek projeksiyonu çizebilmek açısından yol göstericidir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRE, SOSYAL MEDYA,NİTEL ANALİZ

S-036 - HEMŞİRELİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUM VE ERKEK HEMŞİRELERE İLİŞKİN GÖRÜŞLER: KUŞAKLAR BAZINDA DEĞERLENDİRME

Gülcan EYÜBOĞLU[1], Pakize ÖZBEK[2], Şevval DEMİREL[2], Ceylan KÜCE[2],

[1]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Ankara, [2]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Toplumun bir mesleğe ilişkin tutumu, o mesleğin toplumdaki yerini ve önemini belirleyen önemli bir etkendir. Toplumun değerleri, inançları, algıları ve tutumları kuşaklar arasında farklılık gösterebilmektedir. Bu düşünceden hareketle araştırma, hemşirelik mesleğine yönelik tutum ve erkek hemşirelere ilişkin görüşlerin kuşaklar bazında değerlendirilmesini sağlamak amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Araştırmanın örneklemini, bilişsel, duyuşsal ve sözel olarak iletişim kurmayı engelleyen herhangi bir sorunu olmayan, araştırmaya katılmaya gönüllü 295 birey oluşturmuştur. Doğum tarihi 1946-1964 arasında olanlar Bebek Patlaması Kuşağı, 1965-1979 arasında olanlar X Kuşağı, 1980-1994 arasında olanlar Y Kuşağı, 1995-2009 arasında olanlar Z Kuşağı olarak gruplandırılmıştır. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından alan yazın doğrultusunda hazırlanan Tanıtıcı Özellikler Formu, Erkek Hemşirelere İlişkin Görüşler Formu, ve Çoban (2010) tarafından geliştirilen Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği (HMYTÖ) aracılığı ile Ocak - Mart 2018 tarihleri arasında yüz yüze görüşülerek toplanmıştır. Araştırma verileri toplanmadan önce, araştırmaya katılmayı kabul eden bireylerden sözlü izin alınmıştır. Veriler, SPSS 21 paket programında sayısallaştırılmıştır. Verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, Ki Kare testi, Kruskall Wallis ve Mann Whitney U analizi kullanılmıştır.

Örneklemin %21.0'ı (n=62) Bebek Patlaması Kuşağı, %24.4'ü (n=72) X Kuşağı, %24.4'ü (n=72) Y Kuşağı ve %30.2'si (n=89) Z Kuşağında bulunmaktadır. Katılımcıların %53.2'i (n=157) kadın, %38.3'ü (n=113) lise mezunu, %52.2'si (n=155) bekar, %52.9'u (n=156) ailesinde sağlık çalışanı bulunduğunu, %86.8'i (n=256) ailesinde erkek hemşire bulunmadığını, %50.2'si (n=148) daha önce erkek hemşireden sağlık hizmeti almadığını belirtmektedir. Kuşaklara göre erkek hemşirelere ilişkin görüşler arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.001$). Kuşaklara göre ″hemşirelik mesleğini tercih etme durumu″ ve ″hemşirelik mesleğinin özelliklerine ilişkin tutumları″ puanları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).

Araştırma kapsamındaki tüm kuşaklardaki bireylerin, hemşirelik mesleğinin özellikleri ve hemşirelik mesleğinin genel durumuna ilişkin tutumu çoğunlukla olumlu yöndedir. Z Kuşağında bulunan bireylerin diğer kuşaklara göre daha olumlu tutuma sahip olduğu saptanmıştır. Bunun, kuşaklar arasındaki değer, inanç ve karakter özellikleri farklılıklarından kaynaklandığı düşünülebilir. Araştırma sonuçlarına göre tüm kuşaklardaki bireyler çoğunlukla, kadınların daha merhametli ve bakım vermeye daha yatkın olduklarını düşünmekle birlikte erkek hemşirelere ilişkin olumlu görüşlere sahiptir.

ANAHTAR KELİMELER: KUŞAK, HEMŞİRELİK, ERKEK HEMŞİRE, TUTUM.

S-037 - TOPLUMUN SAĞLIK ÇALIŞANLARINA UYGULANAN ŞİDDETE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Feride TAŞKIN YILMAZ[1], Arzuhan ÇETİNDAĞ[1], Damla ÇETİN[1], Berivan İNAL[1],

[1]Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu,

Son zamanlarda sağlık kurumlarında hasta, hasta yakınları ya da başka bireyler tarafından sözel ya da davranışsal tehdit, fiziksel saldırı veya cinsel saldırı şeklinde uygulanan şiddet, sağlık çalışanlarının güvenliği açısından risk oluşturmaktadır. Çalışma, toplumun sağlık çalışanlarına uygulanan şiddete ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı ve kesitsel olarak, 02 - 29 Ocak 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen çalışmaya Sivas ili Suşehri ilçe merkezinde yaşayan, daha önce sağlık hizmeti almış olan, sağlık çalışanı olmayan ve çalışmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden 127 birey dahil edilmiştir. Veriler araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan, bireylerin sosyodemografik özelliklerini ve hemşire algısını sorgulayan anket formu ile toplanmıştır. İstatistiksel değerlendirmede ortalama ve yüzdelik dağılım kullanılmıştır.

Çalışmaya katılan bireylerin yaş ortalaması 34.75±9.60 (min=25, max=64) yıl olup, %54.3'ü kadın, %42.5'i ilköğretim mezunu, %62.2'si evli ve %45.7'si işçi/memurdur. Katılımcıların %23.6'sı daha önce sağlık çalışanı ile tartışması olduğunu belirtmiş olup %61.4'ü sağlık kurumunun idaresine şikayet ederek, %21.3'ü Sağlık Bakanlığı İletişim Merkezi (SABİM)'ne ve %6.3'ü savcılığa suç duyurusunda bulunarak hak arama yollarına gittiğini ifade etmiştir. Bireylerin %52.8'i şiddeti yapanların eğitimsiz olmaları, %46.5'i uzun süre beklemek durumunda kalmaları, %38.6'sı hasta ve yakınlarının çok sabırsız olmaları, %36.2'si sağlık çalışanlarının görevlerini iyi yapmamaları ve %24.4'ü sağlık çalışanlarının işlerinin çok yoğun olması gibi nedenlerle son zamanlarda sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin artış gösterdiğini belirtmiştir. Katılımcıların %64.4'ü devlet hastanelerinde, %27.6'sı 112 Acil Sağlık Hizmetlerinde sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olayının en fazla yaşanabileceğini; %30.7'si muayene sırasında fazla bekletilme, %29.9'u iletişim sorunları ve %18.1'i hasta ile ilgili kötü haber verme gibi durumlarda sağlık çalışanlarının en fazla şiddete maruz kalabileceğini belirtmiştir. Bireylerin %54.3'ü doktorun, %37'si hemşirenin en fazla şiddete uğrayabileceğini; %33.1'i en fazla kadın sağlık çalışanlarının şiddete maruz kalabileceğini düşündükleri saptanmıştır. Katılımcıların %46.5'i yasal düzenlemeler, %36.2'si halka yönelik eğitimler, %25.2'si halka yönelik eğitimler ile şiddetin önlenebileceğini belirtmiştir. Bireylerin %72.4'ü sağlık çalışanlarına şiddeti haksızlık olarak düşündüğünü belirtirken %27.6'sı bazı durumlarda şiddetin gerekli olduğunu düşündüğünü ifade etmiştir.

Elde edilen bulgulara göre bireylerin bir kısmının sağlık çalışanlarına uygulanan şiddeti onayladığı; bekleme/bekletilme, iletişim ve sağlık çalışanlarının iş yoğunluğu gibi nedenlerle şiddet olaylarının yaşanabileceğini, kadın sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin daha fazla olabileceğini ve yasal düzenlemeler, halk eğitimleri gibi uygulamalar ile sağlık çalışanlarına uygulanan şiddetin önlenebileceğini düşündükleri belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: SAĞLIK ÇALIŞANI, ŞİDDET, KAMU OYU

S-038 - ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN KÜLTÜREL ZEKA DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Belkıs TELLİ[1], Tuğba BAĞLAMA[1], Handan EREN[1], Ayşe Sonay TÜRKMEN[1],

[1]KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ ,

Hemşirelik bölümünde eğitim gören öğrencilerin kültürel zeka düzeylerini belirlemek.

Çalışma 25 Ocak-5 Şubat 2018 tarihlerinde bir üniversitenin sağlık bilimleri fakültesinde öğrenim gören ve araştırmaya katılmayı kabul eden 283 hemşirelik öğrenci ile yürütülmüştür. Veriler kişisel bilgi formu ve Kültürel Zeka Ölçeği ile toplanmıştır. Elde edilen veriler sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, bağımsız gruplarda t-testi, tek yönlü varyans analizi ve Turkey HSD ileri analizi ile değerlendirilmiştir.

Öğrencilerin yaş ortalaması 20,52±1,80 (min:18, maks:31), %76,3'ü kadın (216), %97,2'si bekardır. %89,4'ü anadolu lisesi ve düz liselerden mezundur. Çalışmaya katılan öğrencilerin çoğunu (%31,4), birinci sınıfa devam etmekte olan öğrenciler oluşturmuş, ankete cevap verenlerin %68,2'si ekonomik durumunu geliri giderine eşit şeklinde ifade etmiştir. Uzun süre yaşadığı yeri il olarak ifade eden öğrencilerin oranı %48,8, köy olarak ifade eden öğrencilerin oranı ise %15,5'dir. Herhangi bir yabancı dil bilmeyen öğrenci oranı (%41,3) ve bir tane yabancı dil bilen öğrenci oranı (%38,2) birbirine yakındır ve çoğu (%93) Türkiye dışında bir ülkede yaşamamıştır. Öğrenciler kültürel zeka ölçeğinin üst biliş alt boyutundan 14,65±3,81, biliş alt boyutundan 18,15±4,43, motivasyon alt boyutundan 17,16±4,51, davranış alt boyutundan 17,06±4,58, ölçek toplam puanından ise 67,30±13,88 puan almışlardır. Öğrencilerin cinsiyet, medeni durum, mezun olunan okul, devam etmekte olduğu sınıf, bildiği yabancı dil sayısı ile ölçek alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmüştür ($p<0,05$).

Öğrenci hemşirelerin kültürel zeka düzeylerinin orta değerin altında olduğu ve demografik özelliklerden etkilendiği sonucuna varıldı.

ANAHTAR KELİMELER: KÜLTÜREL ZEKA, ÖĞRENCİ HEMŞİRE

S-039 - HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN RUHSAL HASTALIĞI OLAN BİREYLERE KARŞI TUTUMLARI VE BU TUTUMU ETKİLEYEN FAKTÖRLER

KÜBRA GÜLIRMAK[1], EMRE ÖZTÜRK[2], SERAP GÜLEÇ[1],

[1]ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI, [2]ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Bu araştırmanın amacı, 19 Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde 2017-2018 bahar dönemi kapsamında öğrenim görmekte olan hemşirelik bölümü öğrencilerinin, ruhsal hastalığı olan bireylere yönelik tutumları ve bunu etkileyen faktörleri belirlemektir.

Tanımlayıcı tipte olan araştırmanın evrenini 19 Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılı bahar döneminde öğrenim gören 200 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. Örneklem seçme yöntemine gidilmeyip, gönüllülük esasına dayalı olarak veriler toplanmıştır. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından literatür incelenerek oluşturulan sosyo- demografik özellikler soru formu ve Işıklı S. (1998) tarafından geliştirilen Akıl Hastalarına Yönelik Tutum Ölçeği (AHYTÖ) kullanılmıştır. AHYTÖ 22 maddeden oluşan 5'li likert tipi bir ölçektir. Puanlama da olumlu tutum ifadeleri için (Tamamen katılıyorum=5, katılıyorum=4, fikrim yok=3 katılmıyorum=2, hiç katılmıyorum=1) biçiminde yapıldıktan sonra olumsuz ifadeler (1,3,7,9,11,13,14,16,17,18,19 ve 21) dönüştürülerek toplam puan elde edilir. Yüksek puan olumlu tutumu ifade eder.

Verilerin değerlendirilmesi SPSS programı ile yapılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, t testi, ANOVA ve korelasyon testleri kullanılmıştır. Araştırmada anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak alınmıştır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 38, en yüksek puan ise 104'tür. Araştırmaya katılmaya gönüllü olan üniversite öğrencilerinin %85.9'unun kadın, yaş ortalamalarının 20.74±1.77 olduğu ve %40.1'inin 1.sınıf öğrencisi olduğu belirlenmiştir. Araştırmaya dahil edilen üniversite öğrencilerinin ailede ruhsal hastalık bulunma durumunun %85.9 olduğu ve %67.2'sinin ise arkadaşlarında ruhsal hastalık olmadığını görülmüştür. Öğrencilerin %92.7'si ruhsal hastalığı olan bireylerin damgalanmasında sosyal medya/tv/gazete vb iletişim araçlarının etkisi olduğunu düşünmektedir. Üniversite öğrencilerinin AHYTÖ toplam ölçek puanının 64.02±7.52 olduğu belirlenmiştir. Ölçekteki maddelerin toplamından elde edilen puanın yüksekliği, bireyin ruhsal sorunu olan bireylere yönelik tutumunun olumlu olduğunu göstermektedir. Psikiyatri hemşireliği dersi alan öğrenciler ile AHYTÖ puan ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$). Katılımcıların cinsiyetleri, arkadaşlarında veya aile bireylerinde ruhsal hastalığı sahip olma durumuna göre AHYTÖ puan ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). *Araştırma verileri toplanmaya devam etmektedir.

Sonuç olarak üniversite öğrencilerinin ruhsal sorunu olan bireylere yönelik tutumlarının olumlu olduğu ve bu tutumu psikiyatri hemşireliği alma durumunun pozitif yönde etkilediği belirlenmiştir. Ailede veya arkadaş çevresinde ruhsal sorunu olan bireylerle sahip olma durumunun tutumu etkilemediği saptanmıştır. Ayrıca sosyal iletişim araçlarının bu kişileri damgalamada etkili olduğunu düşündükleri görülmüştür.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, ÖĞRENCİ, RUHSAL HASTALIK, TUTUM

S-040 - SAĞLIK YÜKSEKOKULU HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN MESLEK SEÇİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ

Nuriye EFE ERTÜRK[1], Eylem ÇİÇEK[1], Derya EVGİN[2], Derya YANIK[1],

[1]Batman Üniversitesi, [2]Hacı Bektaş Veli Üniversitesi,

Meslek seçimini etkileyen faktörlerin bilinmesi mesleğin benimsenmesini ve uygulanabilirliğini etkilemektedir. Mesleğin isteyerek icra edilmesi kişisel doyumu arttırarak, verilen bakımın kaliteli olmasını sağlayacaktır. Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin mesleği seçme nedenlerini ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır

Araştırmanın evrenini Batman Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik bölümünde öğrenim gören 290 öğrenci oluşturmaktadır. Bu çalışmada örneklem seçimine gidilmeyip araştırmaya katılmayı kabul eden 158 öğrenci örneklem kapsamına alınmıştır. Araştırmanın verileri öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından oluşturulan öğrenci tanıtım formu ve Zysberg ve Berry tarafından hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen nedenleri belirlemek amacıyla geliştirilen Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği (HMSÖ) ile toplanmıştır. Ölçeğin geçerlilik ve güvenirliliği 2010 yılında Önler ve Saraçoğlu tarafından yapılmıştır. Ölçek 17 sorudan oluşmaktadır. Ölçeğin mesleki uygunluk ve yaşamsal nedenler olmak üzere iki alt boyutu bulunmaktadır. Araştırmanın etik kurulu onayı alınmıştır.

Araştırmaya katılan bireylerin %49.7'si 21-23 yaş aralığında, %59.1'i kadın, 27.7'si ikinci sınıf, %49.1'i Anadolu lisesi mezunu, %67.3'ü il merkezinde yaşamakta, %58.5'inin gelir durumu gider durumuna eşit, %46.5'inin annesinin okuma yazma bilmediği, %25.2'sinin baba eğitim durumunun lise mezunu olduğu, %59.7'sinin 6 ve üzeri kardeş sayısına sahip olduğu, %95'inin annesinin ev hanımı olduğu, %45.3'ünün hemşirelik bölümünü ikinci girişte tercih ettiği, %73.0'ının hemşirelik bölümünü tercih sırasının 1-3 arasında olduğu, %55.3'ünün mesleği isteyerek seçtiği, %23.9'unun mesleği iş bulma olanaklarının fazla olması nedeniyle tercih ettiği, %16.4'ünün mesleğe toplumun bakışını beğenmediği için tercih etmek istemediği, %52.2'sinin lisans eğitimine verilen eğitimi yeterli bulmadığı, %65.4'ünün tekrar hemşirelik mesleğini tercih etmek istemediği ve %52.8'inin akademik kariyer planladığı belirlenmiştir. Öğrencilerin tanıtıcı özelliklerine göre ölçek ve alt boyutları puan ortalamaları karşılaştırıldığında kız öğrencilerin, 18-20 yaş grubunda olanların, 2. sınıfta okuyanların ölçek toplam puan ve mesleki uygunluk alt boyutu puan ortalamalarının diğerlerine göre daha yüksek olduğu ve aralarındaki farkın istatistiksel açıdan önemli olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$)

Öğrencilerin, hemşirelik mesleğini isteyerek seçmesine rağmen tekrar hemşirelik mesleğini tercih etmek istemedikleri, verilen lisans eğitimini yeterli bulmadıkları ve mesleği akademik düzeyde devam ettirmek istedikleri, her iki cinsiyette de hemşireliğin insanların gözünde saygın bir meslek olarak görülmediği ve hemşire olmayı büyük oranda istemedikleri belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, MESLEK SEÇİMİ, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ

S-041 - HEMŞİRE ADAYLARIN TOPLUMA HİZMET UYGULAMALARINA İLİŞKİN ALGILARI

Feride TAŞKIN YILMAZ[1], Müslüme AKYÜZ[1], Yağmur ŞİMŞEK[1], Beyza Nur ARDIÇ[1],

[1]Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu,

Topluma hizmet uygulamaları, öğrencilerin teorik bilgilerle kalmayıp bu bilgileri hayata geçirebileceği, toplumun bireyleriyle buluşturacağı bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Hemşirelik eğitiminin de toplumun sağlığı ve insanlık için hayati olan hizmetler sunma noktasında primer sorumluluğu bulunmaktadır. Çalışma, hemşire adayların topluma hizmet uygulamalarına ilişkin algılarını ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı olarak gerçekleştirilen çalışmanın örneklemine, 02-19 Ocak 2018 tarihleri arasında bir üniversitenin hemşirelik bölümünde öğrenim gören, veri toplama formlarını eksiksiz dolduran ve çalışmaya katılmayı kabul eden 361 öğrenci katılmıştır. Veriler öğrenci tanılama formu ve Demir, Kaya ve Taşdan (2014) tarafından geliştirilen Topluma Hizmet Uygulamaları Ölçeği (THUÖ) kullanılarak toplanmıştır. THUÖ, 5'li likert tipinde olup düşünme süreç ve becerileri (18 madde), farkındalık (10 madde) ve fayda (5 madde) olmak üzere üç alt boyuttan ve 33 maddeden oluşmaktadır. Ölçekten alınabilecek puan 33-165 arasında değişmekte, elde edilen toplam puanın yüksek olması topluma hizmet uygulamalarına ilişkin algının olumlu yönde olduğunu göstermektedir. İstatistiksel değerlendirmede ortalama, frekans, t testi ve tek yönlü ANOVA kullanılmıştır.

Öğrencilerin yaş ortalaması 20.25±1.73 yıl olup %67.9'u kadındır. Öğrencilerin %70.4'ü hemşirelik mesleğini isteyerek seçtiğini ve %64.3'ü hemşirelik mesleğinden memnun olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların %16.1'i üniversite yaşantısı süresince en az bir kez topluma hizmet uygulamasına katıldığını ifade etmiştir. Öğrencilerin THUÖ'nden aldıkları puan ortalamaları incelendiğinde sırasıyla, düşünme süreç ve becerileri alt boyut puan ortalaması 71.85±13.13, farkındalık alt boyut puan ortalaması 43.63±7.61, fayda alt boyut puan ortalaması 15.31±5.90 ve genel ölçek puan ortalaması 130.88±21.19 olarak bulunmuştur. Ölçek maddelerine bakıldığında öğrencilerin %74.8'i "Genel olarak insanlara yardımcı olmak önemlidir" maddesine, %68.4'ü "Topluma hizmet yoluyla faydalı hizmetler sunmak önemlidir" maddesine ve %67'si "Kaliteli toplumlar elde etmek için toplumları geliştirmek önemlidir" maddesine "Tamamen katılıyorum" şeklinde yanıt vermişlerdir. Ayrıca çalışmada cinsiyet, sınıf ve hemşirelik mesleğinden memnun olma ile THUÖ puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmazken ($p>0.05$), hemşirelik mesleğini isteyerek seçen ve üniversite yaşantısı süresince en az bir kez topluma hizmet uygulamasına katılan öğrencilerin THUÖ puan ortalamasının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir (sırası ile $p=0.006$; $p=0.009$) ($p<0.05$).

Çalışmada hemşire adayların topluma hizmet uygulamalarına ilişkin algılarının olumlu yönde olduğu, özellikle mesleği isteyerek seçme ve üniversite döneminde topluma hizmet uygulamalarına katılma durumlarının topluma hizmet uygulamalarına ilişkin algılarını olumlu etkilediği saptanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ, TOPLUMA HİZMET, ALGI

S-042 - HEMŞİRELERİN SİHİRLİ MESLEKİ DEĞNEKLERİ

Feride TAŞKIN YILMAZ[1], Nilgün ÇAĞLAYAN[1], Fatma ÇAVDAR[1], Gözde Hilal KORKMAZ[1],

[1]Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu,

Araştırma hemşirelerin hemşirelik mesleğini geliştirmek için uygulama, beklenti ve değişim önerilerini tespit etmek amacıyla yapılmıştır.

Çalışmaya 15-31 Ocak 2018 tarihleri arasında Sivas ilinde bir kamu hastanesinde görev yapan, çalışmaya katılmayı kabul eden 30 hemşire katılmıştır. Çalışmada veri toplama tekniği olarak hemşirelerin kendilerini daha kolay ifade edebilmesi için araştırmacı tarafından uzman görüşü alınarak hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veri formu sosyodemografik ve mesleki bilgileri içeren nicel verilerden ve "Elinizde sihirli bir değnek olsa hemşirelik mesleğini geliştirmek için neler yapardınız?" sorusunu sorgulayan nitel veriden oluşmaktadır. Veriler hemşireler tarafından formun yazılı olarak doldurulması ile elde edilmiştir. İstatistiksel değerlendirmede ortalama, yüzdelik dağılım ve içerik analizi kullanılmıştır.

Hemşirelerin yaş ortalaması 36.46±9.38 yıl olup, %90'ı kadın ve %66.7'si lisans mezunudur. Katılımcıların çalışma süresi 14.96±9.23 yıl olup, %56.7'si klinik hemşiresi olarak çalışmaktadır. Hemşirelerin %70'i hemşireliği isteyerek seçtiğini, %73.3'ü mesleki geleceğini düşündüğünde iyimser hissettiğini ve %53.3'ü mesleğinden memnun olduğunu belirtmiştir. Hemşirelerin elinde sihirli bir değnek olsa hemşirelik mesleğini geliştirmek için uygulama, beklenti ve değişim önerilerine dair yanıtları incelendiğinde; hemşirelikte branşlaşmanın/uzmanlaşmanın sağlanması, görev tanımlarına uygun hemşirelik hizmetlerinin sunulması, primer hemşirelik modelinin uygulanması, Sağlık Bakanlığı bünyesinde hemşireliğin yardımcı sağlık personeli kategorisinden çıkartılması, Sağlık Meslek liselerinin kapatılması, lisans eğitiminin zorunlu olması, ödüllendirme, manevi destek gibi uygulamaların yaygınlaştırılması, okul-hastane işbirliğinin sağlanması, mesleki kurslara, kongrelere katılım için ödenek oluşturulması, mesleki örgütlenmenin geliştirilmesi, hemşirelerin performansa göre değerlendirilmesi, toplumun mesleki bakış açısının iyileştirilmesi, erkek hemşirelerin farklı ünvan kullanması, çalışmak istediği alanlarda hemşirelerin çalıştırılması, çalışma saatlerinin azaltılması, ücretlerin artırılması, yıpranma payının verilmesi, çalışma ortamlarında sosyal aktivite olanaklarının arttırılması, özlük haklarının iyileştirilmesi, mesleki yıl ve kıdeme göre pozisyon değişikliğinin sağlanması gibi farklı boyutlarda yanıtlar alınmıştır.

Çalışmada hemşirelerin mesleki, ekonomik ve sosyal alanlarında daha fazla gelişim talep ettikleri belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, MESLEKİ GELİŞİM, ÖNERİ

S-043 - HEMŞİRE ÖĞRENCİLERİN ORGAN BAĞIŞINA BAKIŞI

Rabia SOHBET[1], Kübra Etöz[2], Zehra Bekçioğulları[2], Uğur AKAR[2], Neslihan Sariye Yıldırım[2],

[1]Gaziantep Ünv.sbf., [2]Gaziantep Ünv.sbf,

AMAÇ: Organ bağışı, hasta insanı iyileştirme, yaşama süresini uzatabilme, nitelikli bir yaşam sağlayabilme , insanlığın sürekli üstünde durduğu,daha iyisini amaçladığı bir konudur.Organ bağışları henüz arzu edilen düzeylerde değildir.Sorunun hukuksal ve teknik alt yapısında önemli ilerlemeler sağlanmasına karşın bireylerin bu konudaki eksik bilgileri veya taraflı yaklaşımları çözüm arayışlarını gittikçe zorlaştırmaktadır.Bu nedenle her yıl binlerce insan umuduna ulaşmak için sıra beklerken hayatlarını kaybetmektedirler. Diğer yandan her yıl talep edilenden daha fazla organ toprak altına gönderiliyor. Bu alandaki boşluğu gidermek ve organ tedariki ile nakli konusunda dünyada ve Türkiye'de görülen sorunları analiz edip,uygun politika önermelerinde bulunmak amacıyla hazırlanmıştır.

GEREÇ-YÖNTEM: Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik 3.sınıfta öğrenim gören 250 öğrenci evreni oluşturmaktadır. Anket 16.11.2017 tarihinde sınıfta bulunan kendi isteği ile çalışmaya katılmayı kabul eden toplam 221 öğrenciye uygulanmıştır.Anket formunda sosyo demografik sorular ve organ bağışı hakkındaki bilgi düzeylerinin ölçüldüğü toplam ……soru yer almaktadır. Verilerin analizi SPSS 15.00 istatistik paket programında değerlendirilmiş verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikleri kullanılmıştır.

BULGULAR: Araştırma 221(142 kadın 79 erkek) kişiye uygulanmıştır. Katılımcıların %89'u 19-22 yaş aralığında %64ü kadındır.%59,3 'ü organ bağışında yaş sınırı olduğunu belirtmiştir. %33'ü organ bağışı hakkındaki bilgileri internet aracılığıyla öğrenmeyi tercih ettiklerini belirtmiştir. %33'üorgan bağışı kartını nerden alınacağını bilmemektedir. %43,4'ü yakınlarının ölümü durumunda organlarını bağışlayacağını ifade etmiştir. %40,7'si eğer organ bağışlarsam bu böbrek olur demiştir. %55,7'lik kısım bitkisel hayata girmiş kişinin organlarının alınabileceğini ifade etmiştir. %51,1'i dini inançların organ bağışına bir engel olmadığını belirtmiştir . %76 yeteri kadar kamu spotu yapılmadığını ifade etmiştir.

SONUÇ: Öğrencilerin organ nakli ve bağışı hakkında yeterli bilgiye sahip değildir. Bundan dolayı organ bağışı ülkemizde üzerinde önemle durulması ve toplumun her kesiminin yeterince bilgilendirilmesi gerekmektedir. Konuya ilgi duyulması ve bilgilendirmeyi sağlayacak eğitim programlarının hazırlanması ve ilkokullardan başlayarak, tüm eğitim kurumlarına verilmesi sağlanmalıdır. Yeterli kamu spotu yapılmadığı düşünüldüğünden bu konuda insanların daha çok bilinçlenmesi, duyarlı olması için organ bağışı hakkında kamu spotlarının sayısının arttırılması yönünde çalışmalar yapılmalıdır

ANAHTAR KELİMELER: Organ Tedariki, Organ Bağış Kartı, Türk İktisat Literatürü

S-044 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN YARATICI DÜŞÜNME BECERİLERİNİN BELİRLENMESİ

Handan SEZGİN[1], Ayşe KORKMAZ[1], Hüner AKDAĞ[1], Gizem KARTAL[1], Esra BİLİCİ[1],

[1]DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ,

Yaratıcılık bir düşünme biçimidir ve hayal gücü ile çok yakın ilişkisi vardır. Yenilikçi çözümlere duyulan en büyük ihtiyaç sağlık alanında olmuştur. Hemşirelikte yaratıcılık; problem çözme, bakım ortamlarının iyileştirilmesi ve yeni fikirler üretmek için önemli bir yetenektir. Bu tanımlayıcı çalışmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin yaratıcı düşünme beceri düzeylerini belirlemektir.

Yöntem: Bu çalışma Etik Kurul ve Kurum izinleri alındıktan sonra, Mayıs 2017 tarihinde sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik bölümünde okuyan gönüllü lisans ve yüksek lisans öğrencilerinin (n:299, %65.5) katılımı ile gerçekleştirildi. Çalışmada örneklem seçimine gidilmeyip evrenin tamamına ulaşılması hedeflendi (N:369). Verilerin toplanmasında "Öğrenci Tanıtım Formu" ve "Yaratıcı Düşünme Becerileri" ölçeği (Aksoy 2004) kullanıldı. Veriler SPSS 20.0 paket programında analiz edilerek tanımlayıcı ve hipotez testleri kullanıldı. İstatistiksel anlamlılık değeri $p<0.05$ olarak kabul edildi.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %71,6'sının kadın ve yaş 22,32±3,83 (18-40) yıl, ve akademik ortalamalarının 2,62±0,63 (1,04-4,00) olduğu, %69.5'inin gelirinin gidere denk, %47.8'inin ailesiyle yaşadığı, %14.4'ünün bilimsel etkinliklere, %41,5'inin ise sosyal etkinliklere katıldığı, %75,3'ünün kitap okuduğu ve %69,2'sinin kütüphaneyi kullandığı saptandı. Hemşirelik öğrencilerinin yaratıcı düşünme becerileri ölçeği puan ortalamasının 45,10±8,45 (24-78) ve %23,4'ünün orta düzeyde, %57,5'inin ortanın üzerinde, %19'unun ise oldukça yaratıcı olduğu saptandı. Ölçek puanı ile öğrencilerin bulundukları sınıf ve bilimsel etkinliklere katılma durumu değişkenleri arasında istatistiksel anlamlı fark bulundu ($p<0.05$).Yaş, cinsiyet, akademik ortalama, kardeş sayısı, anne baba eğitimi ve çalışma durumu, gelir algısı, kalmakta olduğu yer, kitap okuma ve sosyal etkinliklere katılım, kütüphane kullanım durumu değişkenlerine göre ölçek puanı arasında istatistiksel anlamlı fark saptanmadı ($p>0.05$).

Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin büyük bölümünün ortanın üzerinde yaratıcı düşünme becerisine sahip oldukları ve bilimsel etkinliklere katılan öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerinin daha yüksek olduğu bulundu. Globalleşen dünyanın beklentilerini karşılayabilecek nitelikte, yaratıcı düşünme becerisi yüksek hemşireler yetiştirebilmek için hemşirelik eğitiminde inovatif stratejilerin uygulanması ve bilimsel etkinliklere katılımlarının teşvik edilmesini önermekteyiz.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRE , ÖĞRENCİ, YARATICI DÜŞÜNME BECERİLERİ

S-045 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ORGAN BAĞIŞINA İLİŞKİN TUTUMLARININ BELİRLENMESİ

Zeynep DABANLI[1], Güler DURU AŞİRET[2],

[1]AKSARAY Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, [2]Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Bu çalışma Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümü öğrencilerinin organ bağışına ilişkin tutumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma 15.11.2017-25.02.2018 tarihleri arasında Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde öğrenimine devam eden 170 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmanın verileri, literatür taranarak oluşturulan tanıtıcı bilgiler formu kullanılarak toplanmıştır. Öğrencilere tanıtıcı bilgi formu verilmeden önce araştırmanın amacı hakkında bilgi verilip bilgilendirilmiş olurları alınmış ve araştırmaya katılmayı kabul eden öğrencilere bu form uygulanmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için ilgili birimden yazılı izin alınmıştır. Araştırmanın verileri SPSS istatistik programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin tanımlayıcı özellikleri sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılarak özetlenmiştir.

Çalışma kapsamındaki öğrencilerin yaş ortalamasının 21.54±2.27 olduğu ve %63.5'inin (108) kız olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin, %'39.4'ünün hemşirelik 3. Sınıf öğrencisi olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %65.3'ü organ bağışı hakkında bilgisinin olduğunu ve %31.9'u bilgi kaynağının mesleki eğitim sürecindeki öğretim elemanlarının olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin %93.5'i ailesinde organ bağışında bulunan kimsenin olmadığını, %94.1'i daha önce kendisinin organ bağışında bulunmadığını ve %65.9'u organ bağışında bulunmak istediğini belirtmiştir. Organ bağışında bulunmak isteyen öğrencilerin %64.3'ü öldükten sonra organlarını bağışlamak istediğini, %97.6'sı ailesinden birine organ bağışında bulunmak istediğini, %74.4'si çok yakın bir arkadaşına organını bağışlayabileceğini ve %50'si tanımadığı bir insana organını bağışlayabileceğini ifade etmiştir. Öğrencilerin %78.2'si organ bağışının gerekli olduğunu ve insanları organ bağışına teşvik ettiğini belirtmiştir.

Bu araştırmada öğrencilerin çoğunun organ bağışına ilişkin tutumunun olumlu olduğu saptanmıştır. Öğrencilerinin organ bağışına ilişkin olumlu tutumunun artırılması amacıyla hemşirelik lisans müfredatı içerisinde organ bağışına ilişkin daha fazla bilgi verilmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: ORGAN BAĞIŞI, TUTUM, HEMŞİRELİK

S-046 - SAĞLIK ALGISI VE TAMAMLAYICI ALTERNATİF TEDAVİLER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN TUTUM, BİREYSEL KULLANIM VE BİLGİ ARAYIŞ DURUMLARI

PELİT DÜNDAR[1], BENSU KARACAN[1], CANAN KARADAŞ[1],

[1]HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Bu çalışma; hemşirelik öğrencilerinin Tamamlayıcı Alternatif Tıp Tedavileri (TAT) ile ilgili tutumlarını, TAT kullanım ve bilgi arayış durumlarını belirlemek ve sağlık algısı ile ilişkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı tipte olan bu çalışmada veriler, demografik özellikleri, öğrencilerin TAT kullanımını ile ilgili 18 soruluk bilgi formu, 11 soruluk Holistik Tamamlayıcı ve Alternatif Tedavi Tutum Ölçeği (HTAT) ve 15 soruluk Sağlık Algısı Ölçeği (SA) ile toplanmıştır. İnternet üzerinden hazırlanmış bir anket formu ile Ocak-Şubat 2018 tarihlerinde 257 hemşirelik öğrencisine ulaşılmıştır.

Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21±1,93 olup %84'ü kadındır. Öğrencilerden %22,6'sı birinci sınıf, %27,2'si ikinci sınıf, %28'i üçüncü sınıf ve %22,2'si dördüncü sınıftır. TAT kullanan öğrenci oranı %34,24 'tür. Bu öğrencilerin %79,5'i stresle baş etme ve %27,27 konsantrasyonu artırma amacıyla TAT'a başvururken; diğerleri kilo kontrolü, soğuk algınlığı, uyku ve ağrı yönetimi amacıyla kullandığını ifade etmiştir. En sık kullanılan TAT yöntemlerine bakıldığında ise %63,63 müzikterapi ve %62,5 masajdır. TAT kullananların %78,4'ü fayda gördüğünü belirtirken; çalışmaya katılan öğrencilerin %24,9'u TAT'ın plasebo etkisi gösterdiğini ifade etmiştir. TAT'a yönelik daha fazla çalıma yapılması gerektiği görüşüne katılanların oranı ise %82,1'dir. Öğrencilerin %77'si TAT'a yönelik eğitim almak istediklerini ve %74'ü eğitim programına TAT konularının eklenmesini istediğini belirtmiştir. Öğrencilerin %86'sı hasta öyküsü alınırken TAT kullanımının sorulması gerektiğini ve %88,3'ü hastalarının talep etmesi durumunda TAT'a yönelik bilgilendirme yapılması gerektiğini düşünmektedir. Öğrencilerin HTAT puan ortalaması 32,12±9,98 olarak belirlenmiş olup; sınıflara göre HTAT ortalamaları benzerlik göstermektedir. Öğrenciler arasında TAT'a yönelik orta düzeyde pozitif tutuma saptanırken; öğrencilerin cinsiyeti, sınıfı ve gelir düzeyi açısından istatistiksel anlamlılık bulunamamıştır. Öğrencilerde sağlık algısı orta düzeyde olmakla birlikte; ikinci sınıf öğrencileri en yüksek SA puan ortalamasına sahiptir. Ölçeğin"kesinlik" ve "kontrol merkezi" alt boyutlarına göre HTAT açısından anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0,05$). Ek olarak; SA ölçeğinin kontrol merkezi alt boyutu ile HTAT arasında zayıf ve ters yönde ilişki vardır ($p=0,02$).

Hemşirelik öğrencileri arasında TAT kullanımı yaygın olmamakla birlikte; öğrenciler, TAT'a yönelik olumlu bir tutuma sahiptir. Öğrencilerin TAT ile ilgili daha fazla bilgiye ihtiyaç duyduğu ve hastalarına bakım sunarken bu bilgileri kullanmak istedikleri belirlenmiştir. Bu çalışma doğrultusunda öğrencilerin TAT ile ilgili bilgi gereksinimlerinin detaylı olarak saptanması ve TAT ile ilgili derslerin eğitim programına entegre edilmesini gerektiğini önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ, SAĞLIK ALGISI, TAMAMLAYICI ALTERNATİF TEDAVİLER

S-047 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE MESLEK ALGISININ EMPATİK YAKLAŞIM ÜZERİNE ETKİSİ

AYŞENUR DÖNMEZ[1], DERYA TÜLÜCE[2],

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÜÇÜNCÜ SINIF ÖĞRENCİSİ, [2]HARRAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ DR. ÖĞRETİM ÜYESİ,

Öğrencilerin lisans eğitimi süresince aldıkları eğitimlerin onların meslek ile ilgili görüş ve düşüncelerinde değişikliğe neden olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle, bu çalışma hemşirelik öğrencilerinde meslek algısının empatik yaklaşım üzerine etkisi belirlemek amacıyla kesitsel tipte yapıldı.

Gereç-yöntem: Çalışma örneklemini bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde öğrenim gören 560 öğrenci oluşturdu. Çalışma verileri aralık 2017 tarihinde toplandı. Çalışmaya, gönüllü öğrenciler dahil edildi. Veri toplamak amacıyla öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini değerlendiren ve araştırmacılar tarafından oluşturulan bir anket formu, Hemşirelik Mesleğini Algılama Ölçeği ve Empatik Eğilim Ölçeği (EEÖ-A) ve Empati Beceri Ölçeği (EEÖ-B) kullanıldı. Çalışmanın yapılabilmesi için gerekli izinler yazılı olarak alındı. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 18 paket programı kullanıldı. Verilerin analizinde sayı, yüzde, sıklık, ANOVA testi ve Pearson korelasyonu kullanıldı.

Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.16+1.55 olarak bulundu. Çalışmaya katılan öğrencilerin %81.6'sının kadın, %100'ünün bekar, %22.3'ünün birinci sınıf, %30.0'unun ikinci sınıf, %27.0'sinin üçüncü sınıf, %20.7'sinin dördüncü sınıf, %74.6'sının ailesinden uzakta üniversite okuduğu, %86,4'ünün gelir durumu orta düzey olduğu, %51.3'ünün mesleği isteyerek seçtiği, %71.4'ünün hemşirelikten memnun olduğu bulundu. Hemşirelik mesleği algılama ölçeği toplam puanı, mesleki nitelik ortalama puanı ve mesleki statü ortalama puanı sırasıyla 90.17+11.39, 73.92+9.08 ve 16.18+4.64 olarak bulundu. Öğrencilerin EEÖ-A ortalama puanı 68.71+7.05 ve EEÖ-B 137.60+23.00 (n=515) olarak saptandı. Öğrencilerin yaş ortalamaları ile hemşirelik mesleğine algılama ölçeği mesleki statü ve toplam puan ortalamaları (p:0.005; p:0.019) ve empatik eğilim ölçeği puan ortalaması (p: 0.019) arasında istatistiksel olarak pozitif yönde ilişki saptandı. Hemşirelik mesleği algılama ölçeği toplam puanı, mesleki nitelik ve mesleki statü puan ortalamaları ile empatik eğilim ölçeği puan ortalaması arasında istatistiksel olarak pozitif yönde ilişki bulundu (p: 0.000; p: 0.000, p:0.000). Hemşirelik mesleği algılama ölçeği mesleki statü puan ortalamaları ile empatik beceri ölçeği puan ortalaması arasında istatistiksel olarak pozitif yönde ilişki bulundu (p: 0.001).

Hemşirelik öğrencilerinin yaşları arttıkça mesleki statüsü ve meslek algılama puanları anlamlı olarak artmaktadır. Hemşirelik mesleğini nitelik ve statü olarak algılama düzeyi artan öğrencilerin empatik eğilimlerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Aynı zamanda öğrencilerin mesleki statü düzeyleri arttıkça empati beceri düzeyleri de artış göstermektedir. Bu doğrultuda, hemşirelik öğrencilerinden beklenen empati beceri düzeylerinin arttırılması için mesleki algılama düzeylerinin geliştirilmesine yönelik yaklaşımlar önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ, MESLEKİ ALGI, EMPATİK EĞİLİM, EMPATİK BECERİ

S-048 - LİSE ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYA KULLANIMI VE BAĞIMLILIK DURUMLARI

Rabia SOHBET[1], SACİDE SİNCAR[2], Melisa Yıldırım[2], Oruç Yılmaz[2], Mustafa Sefa Demir[2],

[1]Gaziantep Ünv.sbf., [2]Gaziantep Ünv.sbf,

GİRİŞ-AMAÇ: Hem bireysel hem de toplumsal ilişkilerde önemli yer sahibi olan sosyal medya hayatın odak noktası haline gelmiştir. Sosyal medyaya olan bu bağımlılık artık psikolojik sorunlara yol açmakta, insanları yalnızlaştırmaktadır. Bir hastalık ya da psikolojik bir sorun olarak da nitelendirilen sosyal medya bağımlılığı, sosyal ağların aşırı derecede kullanımı şeklinde tanımlanabilmektedir. Sosyal medya bağımlılığı bireylerde özgüven kaybına neden olmaktadır. Çalışmamızın buradaki amacı hayatına bir sınavla şekil verecek olan lise öğrencilerinin bu stresli senelerinde sosyal medya kullanım durumu ve hayatlarındaki sosyal medyanın yerinin değerlendirilmesi amaç edilmiştir.

METOD-MATERYAL: Araştırmamız Ünsal Ören Temel Lisesinde öğrenim gören lise öğrencilerine 22 Kasım 2017 tarihinde toplam 730 öğrenciden 369 öğrenciye gözlem altında anket uygulanmıştır. Anketimizde toplam 22 soru bulunmaktadır ve soruların 5'i açık 17'si kapalı uçlu sorulardır. Sorulardan 5 tanesi sosyodemografik özellikleri anlamaya, 17 tanesi bireylerdeki sosyal medya bağımlılığını saptamaya yönelik sorulardır. Verileri SPSS for windows 15.0 istatistik paket programında değerlendirilmiştir.

BULGULAR: Araştırmaya katılan öğrencilerin %74'ü 16-17 yaş aralığındadır. Doğum yerleri %79 Güney Doğu Anadolu bölgesidir. Öğrencilerin %53,9'u kadın, %43,4'ü erkektir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %45.5'inin sosyal medyayı aktif olarak kullandığı ve en aktif kullanılan sitenin %45.8 ile İnstagram olduğu belirlenmiştir. Araştırmaya katılanların %57'sinin sosyal medyaya günde en fazla iki saatini ayırdığı saptanmıştır. Katılanların sosyal medyada yaptıkları paylaşım türü %53'ü fotoğraf olarak bulunmuştur. Katılanların %34'ü çevredekilerden çok nadir tepki aldığı belirlenmiştir. Katılanların %40'ı iş ve çevrelerini çok nadir ihmal etmektedir. %55,6'sının arkadaşlarıyla beraberken vakitlerini sohbet ağırlıklı geçirdiğini söylemiştir. %39'unun sosyal medya kullanırken harcadığı zaman yüzünden okul veya iş performansının çok nadir etkilendiği ayrıca %47.2'sinin gece yatmadan önce sosyal medya hesaplarını kontrol ettiği, %42,3'ü sosyal medyayı kullanmaktan vazgeçebileceklerini söylemiştir. Öğrencilerin %51.2'si bu bağımlılığın alkol ve uyuşturucudan daha kötü alışkanlık olduğunu düşüncelerini belirtmiştir. Sosyal medya kullananların %31.7'si hesaplarına baktığımızda kendisi hakkında büyük bilgi sahibi olacağımızı belirtmiştir.

SONUÇ ve ÖNERİLER: Sosyal medyanın ilişkileri ve iş ve okul performansını azda olsa etkilediği belirlenmiştir. Çalışmamızda sosyal medyada aktif olarak kullanılan türün açık ara önde İnstagram olması ve yapılan paylaşımların çoğunluğu fotoğraf olması önemlidir. Bu gençlerin benlik arayışının olduğu dönemde eksiklik duyguları geliştirme riski göstermektedir. İleride daha kötü psikolojik rahatsızlık görülme riskini azaltmak adına gençlerin aileleriyle beraber desteklenmesi sosyal medya kullanımına kısıtlılık getirilmesi, gerekirse terapilere yönlendirilmeleri gerekmektedir

ANAHTAR KELİMELER: Sosyal Medya Kullanımı, Bağımlılık, Kişisel Gelişim, Lise Öğrencileri

S-049 - KAOS TEORİSİ VE HEMŞİRELİK

MUHAMMET SAİT DEMİR[1], AHMET KARAMAN[1], SEHER DENİZ ÖZTEKİN[1],

[1]İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi,

Bu derlemenin amacı, Kaos Teorisi ile hemşireliğin ilişkisini açıklamaktır.

Fizik, kimya ve matematiksel deneylerle doğadaki olayları açıklamaya ve yorumlamaya çalışan Kaos Teorisi, 20. yüzyılın sonlarına doğru tüm bilim alanlarını etkilemiştir. Kaos Teorisi'nde, bir sistemde meydana gelen küçük değişikliklerin, ilerleyen süreçte daha büyük değişikliklere yol açtığı (kelebek etkisi), davranışların pek çok etkene bağlı olarak şekillenmesine karşın, bireyin kendi davranışları ya da farklı bireylerin davranışları arasında benzerliğin olduğu, bir bütünün en küçük parçasına benzediği (fraktallar-öz benzerlik), sistemlerde meydana gelen davranışların rastgele olmadığı, o davranışa neden olan bir çekicinin olduğu belirtilir. Yaşam bilimlerinde incelenen biyolojik sistemlerin karmaşık yapısı, Kaos Teorisi'nin bu alanlarda kullanımına imkan tanır. Karmaşık yapılarla ilgili bütün yaklaşımların odak noktası olan insan da Kaos Teorsi'nin sağlık bilimlerinde de uygulanmasına olanak sağlar.

Kaos Teorisi'nin temel özelliklerinden birisi olan ve kelebek etkisi olarak ifade edilen yaklaşımla, hastalıkların gelişim sürecinin başlangıcı incelenerek saptanabilir ve hastalıkların erken tanılanmasında yeni yaklaşımlar ortaya çıkarılabilir. Hemşirelik bakım girişimleri kapsamında, özellikle yoğun bakım ünitesinde bulunan hastalara uygulanan endotrakeal aspirasyona bağlı olarak bronkospazm gelişmesi, ardından oksijen satürasyonunun azalması ve gerekli girişimler uygulanmadığında da diğer parametrelerde bozulmayla birlikte hastanın genel durumunun kötüleşmesi, Kaos Teorisi'nde açıklanan kelebek etkisi kavramına örnek olarak verilebilir. Ayrıca, Kaos Teorisi'nde açıklanan, bir bütün ile o bütünü oluşturan parçaların benzerliğini ve bir bütünün hiçbir parçasının birbirinden ayrı düşünülemeyeceğini ifade eden fraktal yapılar, hemşirelik bakımının planlanması ve uygulanmasında bireyin tüm boyutlarıyla ele alınması gerekliliğini savunan bütüncül yaklaşımı desteklenmektedir. Sağlık profesyonellerinin odak noktası olan, tedavi ve bakım girişimlerinin uygulandığı hasta ya da sağlıklı birey de, Kaos Teorisi'nde ifade edilen çekicilere örnek olarak verilebilir.

Sonuç olarak, sağlık bakım hizmetleri kapsamında pek çok sorunla karşılaşan hemşireler, karmaşık olayların Kaos Teorisi'nde belirtilen özelliklerini göz önünde bulundurarak, hasta ya da sağlıklı bireyin sorunlarının çözüme kavuşturulması amacıyla detaylı düşünerek, tedavi ve bakım girişimlerine yön verebilir.

ANAHTAR KELİMELER: KAOS TEORİSİ, HEMŞİRELİK, HEMŞİRELİK BAKIMI

S-050 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KANITA DAYALI HEMŞİRELİĞE YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ: TÜRKİYE VE KIRGIZİSTAN ÖRNEĞİ

Emine Aslıhan KESKİN[1], Orhan BAYAR[2], Volkan BIYIKLI[2], Bilge BAL ÖZKAPTAN[2], Uulkyz CHOTUROVA[3],

[1]Sinop Üniversitesi , [2]Sinop Üniversitesi, [3]Osh State University ,

Kanıta dayalı hemşirelik; ülkemizde son on yıldır gündemde olan bir kavramdır. Kanıta dayalı hemşirelik, bakım uygulamalarının bilimsel bir temele dayandırılarak bakımda profesyonelleşmeyi sağlayan bir yaklaşımdır. Kanıt temelli yaklaşımlar hasta bakım sonuçlarını da olumlu yönde yansımaktadır. Hemşire adaylarının ve hemşirelerin kanıta dayalı hemşireliğe yönelik olumlu tutuma sahip olmaları yaşadıkları ülkede konu ile ilgili aldıkları eğitim, araştırma eğilimi, sorgulama yeteneği ve profesyonelleşme algısı ile yakından ilişkilidir. Bu çalışmanın amacı; ülkemizde ve Kırgızistan'da ki hemşirelik öğrencilerinin kanıta dayalı hemşireliğe yönelik tutumlarının belirlenmesidir.

Tanımlayıcı özellikte olan bu araştırma, 2017-2018 bahar yarıyılında ülkemizdeki çeşitli üniversitelerde ve Kırgızistan Osh Üniversitesi'nde hemşirelik eğitimi alan üniversite öğrencileriyle yapılmıştır. Araştırma; örneklem grubu seçilmeksizin google forms yoluyla oluşturularak sosyal medya ve e-mail yoluyla paylaşılan veri toplama formunu elektronik ortamda doldurmayı kabul eden toplam 340 öğrenci ile yapılmıştır. Verilerin toplanmasında literatür doğrultusunda hazırlanan ve sosyo-demografik özelliklerden oluşan ''Öğrenci Tanıtım Formu'' ve ''Kanıta Dayalı Hemşireliğe Yönelik Tutum Ölçeği'' kullanılmıştır. Çalışma kapsamındaki tüm veriler için tanımlayıcı istatistikler ortalama ± standart sapma, sayı ve yüzde şeklinde verilmiştir. Verilerin normal dağılımına Shapiro-Wilk testi ile bakılarak normal dağılan verilerde parametrik, normal dağılmayan verilerde nonparametrik testler kullanılmıştır.

Çalışmaya katılan öğrencilerin %84,7'si kız, %15,3'ü erkek olup yaş ortalaması 19.75±8.10'dur. Öğrencilerin kanıta dayalı hemşireliğe yönelik tutum puanları 27 ile 75 arasında değişmekte olup ortalama puan 68.42±10.08 olarak bulunmuştur. Kızların erkeklere göre, ülkemizdeki öğrencilerin Kırgızistan'daki öğrencilere göre ve mesleğini kendi isteği ile tercih edenlerin diğerlerine göre ölçek puan ortalamaları istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($p<0.05$).

Çalışma sonucunda her iki ülkedeki hemşirelik öğrencilerinin kanıta dayalı hemşirelikle ilgili genellikle pozitif bir tutuma sahip olduğu belirlenmiştir. Hemşirelik eğitimi sürecinde kanıta dayalı hemşirelik konusunda gerekli bilgi ve tutumu öğrencilere kazandırmak hemşireliğin profesyonel kimliğini olumlu yönde etkileyecektir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ, KANITA DAYALI HEMŞİRELİK, TUTUM

S-051 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MOBİL TELEFON YOKSUNLUĞU KORKUSUNUN (NOMOFOBİ) DERS BAŞARISINA ETKİSİ

Sözel Bildiri

Sennur KULA ŞAHİN[1], Berna Nur BERKER[1], Barış AKBOĞA[1], Berkay ÜN[1], Mehmet DİLBAZ[1],

[1]İstinye Üniversitesi,

Günümüzde cep telefonundan yoksun kalma korkusu (nomofobi) özellikle gençlerde daha fazla görülmektedir. Cep telefonundan yoksun kalma korkusu gençlerin akademik ders başarılarında ve gelecek hayatlarında olumsuz birçok etki oluşturabileceğinden gençlerdeki bu akıllı telefon bağımlılığının önüne geçilmelidir. Cep telefonundan yoksun kalma korkusu gelişen bireyler telefonlarını yanına almadıklarında, şarjı bittiğinde vb. kaygı ve endişeye kapılıp farklı davranış biçimleri göstermektedirler. Bunlar gece yatarken telefonu kapatmama, şarj aletini yanına alma sık sık kontrol etme gibi davranışlardır. Bu çalışma hemşirelik bölümü öğrencilerinin cep telefonundan mahrum kalma korkusunun, akademik başarıya etkisini belirlemek amacı ile tanımlayıcı kesitsel türde gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışma 10-20 Şubat 2018 tarihleri arasında bir özel üniversitede okuyan hemşirelik birinci ve ikinci sınıf öğrencilerin tamamı (n=98) çalışmaya alınmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak sosyo-demografik özellikler formu ve nomofobi ölçeği kullanılmıştır. Nomofobi ölçeği; Yıldırım ve Correira (2015) tarafından geliştirilen ve Yıldırım vd. (2015) tarafından Türkçe'ye uyarlanıp 20 maddeden ve dört alt boyuttan oluşmaktadır. Çevrimiçi olamama, iletişimi kaybetme, cihazdan yoksunluk ve bilgiye ulaşamama alt boyutlarını oluşturmaktadır. Ölçekte veriler 5'li likert (1.Kesinlikle Katılmıyorum, 5.Kesinlikle Katılıyorum) olarak alınmıştır. Çalışmanın istatistiki analizlerinde SPSS.22 programı kullanılmış olup Tanımlayıcı istatistikler, ANOVA, student T ve Mann Whitney U testleri kullanılmıştır.

Çalışmada öğrencilerin % 99'u 18-24 yaş aralığında, %85,7'si kız, % 62,2'si birinci sınıfta oldukları ve % 78'i ailesinin yanında yaşadıkları belirlenmiştir. Yine öğrencilerin % 36,9'unun genel not ortalamasının 2.6- 3.0 aralığında olduğu, saptanmıştır. Nomofobi ölçeğinden alınan puan ortalamaları (3,3±0,68) ile GANO ortalamaları arasında istatistiksel anlamlı fark bulunmamıştır. (p:0,05) Erkek ve kız öğrenciler karşılaştırıldığında Nomofobi puanları arasında anlamlı bir fark olduğu ve kız öğrencilerin cep telefonundan yoksunluk korkularının daha yüksek olduğu ortaya çıkmaktadır. (p:0,05) Ölçek alt boyut puan ortalamaları karşılaştırıldığında çevrimiçi olamama alt boyut puan ortalamaları 5 puan üzerinden; 2,6971±0,77, iletişimi kaybetme alt boyut puan ortalamaları 3,6505±0,86, cihazdan yoksunluk alt boyut puan ortalamaları 3,1294±0,84, Bilgiye ulaşamama alt boyut puan ortalamaları 3,1510±0,68 olarak bulunmuştur.

Hemşirelik bölümü öğrencilerinin nomofobi ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları ile akademik ders başarıları arasında istatistiksel anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Nomofobinin öğrenciler üzerinde etkisini daha geniş örneklem üzerinde gösteren yeni çalışmaların yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: NOMOFOBİ, MOBİL TELEFON YOKSUNLUĞU, AKADEMİK BAŞARI, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ

S-052 - GERİATRİ EĞİTİMİNİN YAŞLI AYRIMCILIĞI TUTUMUNA ETKİSİ

REMZİYE KERTİŞCİ[1], HÜLYA BAYBEK[1], ARZU KIVRAK[1],

[1]FETHİYE SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Literatürde yaşlı ayrımcılığının en çok yapıldığı yerlerden birinin sağlık hizmetleri olduğu ve çoğunlukla gençler tarafından yapıldığı belirtilmektedir. Gençlerin yaşlı ayrımcılığına ilişkin olumsuz tutumlarının ortadan kaldırılabilmesi için, yaşlılığı doğal bir süreç olarak görmeleri, yaşlı kişilere yönelik olumlu tutum ve doğru bilgiye sahip olması önemlidir. Çalışmada geriatri hemşireliği eğitiminin hemşirelik öğrencilerin yaşlılara yönelik tutumlarına etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Çalışma evrenini Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesinde okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Geriatri Hemşireliği dersi Fakülte müfredat programında 4.sınıfta yer almaktadır. Örnekleme geriatri hemşireliği dersini alan 100 öğrenci ve dersi almamış olan 100 öğrenci olmak üzere 200 öğrenci dördüncü sınıf öğrencileri arasından gönüllülük ilkesine göre belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %62,5'ini kadınlar ve %55'ini 22-23 yaş grubundaki öğrenciler oluşturmuştur. Araştırma deneysel olmayan tasarım modelinde, tanımlayıcı ve analitik olarak yapılmıştır. Veriler anket yöntemi ile 1-28 Şubat 2018 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Vefikuluçay tarafından geliştirilerek geçerlilik ve güvenirliliği sınanmış olan 23 sorudan oluşan "Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Üç alt boyuttan oluşan ölçekten alınabilecek maksimum puan "115", minimum puan ise "23"dür. Ölçekte genel olarak alınan puanlar yükseldikçe yaşlıya yönelik olumlu tutumun var olduğu sonucuna varılmaktadır. Araştırmada ölçek ve alt ölçek ortalamaları normal dağılım göstermediği için ($p<0.05$) istatistiksel değerlendirilmede Mann Whitney U testi kullanılmış ve 0.05 önemlilik düzeyi olarak kabul edilmiştir. Çalışma gerekli izinler alınarak yürütülmüştür.

Yaşlı bireyin sosyal yaşamını sınırlamaya ilişkin inanç ve algılarının (19.50±4.13) düşük seviyede, olumlu inanç ve algılarının (17.69±6.55) ortalamanın altında, olumsuz inanç ve algılarının ise (17.40±3.14) orta seviyede olduğu ayrıca yaşlı ayrımcılığına ilişkin olumlu tutumlarının da (54.58±8.74) orta seviyede olduğu görülmektedir. Geriatri hemşireliği eğitimi alan öğrencilerin almayanlara göre, yaşlı bireyin sosyal yaşamını sınırlamaya ilişkin inanç ve algılarının daha olumlu ($p=0.016$) ve yaşlı bireye yönelik olumlu inanç ve algılarının daha yüksek ($p=0.003$) olduğu belirlenmiştir. İki grubun yaşlıya yönelik olumsuz ayrımcılık tutumları ve yaşlı ayrımcılığı tutumları arasında anlamlı fark yoktur ($p>0.05$).

Lisans öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına yönelik tutumlarının olumlu yönde geliştirilmesinin ve ahlaki duyarlılıklarının arttırılmasının, yaşlı bakımına olumlu yönde katkılar sağlayacağı ve hemşirelik mesleğin önemini arttıracağı düşünülmektedir. Bu nedenle hemşirelik fakültelerinde geriatri dersinin yaygınlaştırılması önerilir.

ANAHTAR KELİMELER: YAŞLI, HEMŞİRE, ÖĞRENCİ, YAŞLI AYRIMCILIĞI, TUTUM

S-053 - TOPLUMDA ERKEK HEMŞİRE ALGISI

Sevgi YİĞİT[1], Derya KARA[1], Emine SATILMIŞ[1], Sevda YILDIRIM[1],

[1]Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

Birey, aile ve toplumun sağlığını koruma, yükseltme hastalık halinde bakım, tedavi ve rehabilitasyonunda görev alan sağlık bakım profesyonelleri olan hemşirelerin mesleki imajları, toplumların kültürel anlayışından, tutumlarından ve kalıplaşmış yargılardan etkilenerek oluşmaktadır ve hemşirelik mesleği toplumda bir kadın mesleği olarak bilinmektedir. Buna karşın son yıllarda dünyada ve ülkemizde erkek hemşire sayısının giderek artması hemşireliğin kadın mesleği olduğuna dair algıyı değiştirmektedir. Bu çalışma, toplumun erkek hemşire algısını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı ve kesitsel tipte olan çalışmanın anket formu literatür taraması doğrultusunda araştırmacılar tarafından oluşturulmuştur ve çalışma internet ortamında 1 Ocak - 15 Şubat 2018 tarihleri arasında yapılmıştır. Anket formu 713 kişi tarafından doldurulmuştur ve analizler de 713 kişi üzerinde yapılmıştır.

Katılımcıların %58,6'sı kadındır ve yaş ortalaması 26,87±10,91'dir. Çalışmaya katılan bireylerin %11,4'ünün ailesinde erkek hemşire bulunmaktadır ve %58,3'ü daha önce bir erkek hemşireden sağlık bakımı aldığını ifade etmiştir. Katılımcıların %91,7'si erkeklerin de hemşirelik yapması gerektiği ifadesine katılıyorken, yaklaşık yarısı (%49) oğlunun hemşire olmasını istememektedir. %72,8'i hemşirelik mesleğinde sadece kadınların olması gerektiği fikrini reddederken %7,20'si kabul etmektedir. Katılımcıların %80,2'si erkek hemşirelerin iyi bakım verdikleri ve %46'sı erkek hemşirelerin işlerini, kadın hemşirelerden daha iyi yaptıkları fikrini savunurken, erkek hemşirelerin sadece erkek hastalara bakım vermesi gerektiği fikrini reddedenlerin oranı %52,2'dir. Erkek hemşireden sağlık bakımı almaktan utanmam diyenlerin oranı %56,2 iken, katılımcıların %30,8'i kararsız kalmıştır. Bunun yanında, erkek hemşireden sağlık bakımı almak isterim diyen katılımların oranı %58'dir. Erkek hemşirelerin meslekte olması hemşirelik mesleği hakkındaki olumsuz düşünceleri değiştirir ifadesine katılan bireylerin oranı %53,2'dir. Katılımcıların %65'i erkeklerin hemşirelik mesleğinde olması hemşirelik mesleğinde herhangi bir değişiklik yaratmaz ifadesine ve %48,7'si de erkeklerin hemşirelik mesleğine girmesi sağlık bakım kalitesini artırır ifadesine katılmaktadır. Katılımcıların %66,2'si erkek hemşirelerin bütün bölümlerde çalışabileceğini düşünürken %29'u meslekte yönetici olarak yer alması gerektiğini düşünmektedir. Erkek hemşirelere, hemşirelikten başka bir unvan verilmesi fikrini reddedenlerin oranı %45,7'dir ve katılımcıların %59'u erkek hemşirelerin kadın hemşireler kadar merhametli olamayacağı fikrini reddetmektedir.

Çalışma sonuçlarına göre, toplumda erkek hemşireler kabul görmekle birlikte insanların hala erkek hemşireler hakkında negatif düşüncelerinin olduğu ancak erkek hemşirelerin gerek otoriteler gerekse medya aracılığıyla desteklenmesiyle meslekte tamamen yer almaları sağlanabilecektir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRE, ERKEK HEMŞİRE, ALGI, İMAJ

S-054 - SOSYAL MEDYA ÜZERİNDEN KADINA YÖNELİK ŞİDDET KONUSUNDA GÖRÜŞ VE DÜŞÜNCELERİN BELİRLENMESİ

Mavinur ŞEMSETTİNOĞLU[1], Ayşe KOYUN[1],

[1]AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ AFYON SAĞLIK YÜKSEKOKULU,

Bu çalışmanın amacı sosyal medya üzerinden kadına yönelik şiddet konusunda görüş ve düşüncelerin belirlenmesidir.

Bu çalışma tanımlayıcı tipte yapılmış olup, Ocak-Şubat 2018 tarihleri arasında yürütülmüştür. Veriler Google formlar kullanılarak çoktan seçmeli ve açık uçlu olacak şekilde katılımcıların sosyodemografik özellikleri ile kadına yönelik şiddet konusundaki görüş ve düşüncelerini ortaya çıkaran 28 online soru ile toplanmıştır . Hazırlanan formun linki (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSezlM_IMIqdZ-R5VBBtD6Z_Cs-ecaVfwUbUXKSq8y7VRGF4Ww/viewform) birkaç sosyal medya hesabı üzerinden kullanıcılar ile paylaşılmıştır. İlgili tarihler arasında 472 kullanıcıdan geri dönüş olmuştur. Katılımcılara ait veriler SPSS programı, Google Formların uzantıları olan e-tablo ve e-grafikler üzerinden değerlendirilmiştir.

Katılımcıların yaş ortalaması 23.8±7.3, %71.4'ü kadın, %73.5'i üniversite mezunu, %83.1'i bekâr, %32.8'i çalışmakta ve %62.3'ü il merkezinde yaşamaktadır. Katılımcıların %89.6'sı şiddet türlerini (fiziksel, sözel, cinsel vb.) bilmiş ve 325'i sözel, 156'si fiziksel, 22'si cinsel şiddete maruz kalmış, %51.3'üne hiç tanımadığı birileri şiddet uygulamış ve %69.3'ü şiddetin nedenini psikolojik sorunlara bağlamıştır. Katılımcıların %52.1'i şiddete maruz kalma durumunda tepkisinin resmi kurumlara başvurmak olacağını, %85.6'sı böyle bir durumda ilk polise gideceğini belirtmiştir. Katılımcıların %53.2'si ülkemizdeki kadınların kendini ifade etme özgülüğüne yeterince sahip olmadığını, %96.2'si çocuk doğurmanın şiddeti önlemeyeceğini, %22.5'i toplumsal düzene uymayan kadının cezalandırılması gerektiğini ve %53.8'i kadınların günümüz hayatında kendi hür iradeleriyle karar vermeleri için yasaların yeterli olmadığını düşünmektedir. Katılımcıların %26.9'u birinin ölüm tehdidine şahit olmuştur. Katılımcıların %83.5'i kadın cinayetlerini önlemek adına alınan tedbirlerin yetersiz olduğunu, %82.2'si suçluların adil yargılanmadığını düşünmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre katılımcıların çoğu şiddete maruz kalmıştır ancak kadına yönelik şiddeti meşru görmemektedir. Katılımcıların yarısına şiddet uygulayan kişi bir yabancı olarak bildirilmiştir. Katılımcılar şiddete müdahale etme konusunda resmi kurumlara önemli sorumluluklar yüklemekte ancak yapılanları yeterli bulmamaktadır. Şiddet yaşanma durumunda başvuru yapılacak kurumun kolluk kuvvetleri olarak bildirilmiş olması, mağdur kişilerin ilk olarak hak arama davranışını burada başlatacaklarını göstermektedir. Bu anlamda şiddet karşısında sorunu temelinden çözecek daha kapsamlı yasal düzenlemelerin yapılması ve caydırıcı tedbirlerin alınması önerilir. Zamanında yapılan etkin müdahaleler, gelecek nesilleri kadına yönelik şiddete karşı daha duyarlı hale getirebilir.

ANAHTAR KELİMELER: KADIN, ŞİDDET, SOSYAL MEDYA

S-055 - HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN KAN BAĞIŞINA KARŞI TUTUMLARININ BELİRLENMESİ

Elçin EFTELİ[1], Senan ERGİN[1], Havva Pınar BAĞLAN[1], Özlem ÜNVER[1],

[1]Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,

Kan bağışı gönüllülük esasına dayanan, hem topluma hem de bağış yapan kişiye faydalı davranışlardandır. Kan bağışı yapılması toplumsal olarak kişisel sorumluluklarımızdan biridir ve toplum içerisinde yardımlaşma, dayanışma gibi değerlerimizi geliştirerek toplumsal sorumluluklarımızı yerine getirmemizde farkındalık uyandırmaktadır. Kan bağışına yönelik toplumsal bilincin oluşması ve gelişmesi eğitim ile gerçekleştirilebilir. Tanımlayıcı tipteki bu araştırmanın amacı Hemşirelik bölümü öğrencilerinin kan bağışına yönelik tutumlarının belirlenmesidir.

Araştırma 2017-2018 öğretim yılında Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde eğitim gören ve araştırmaya katılmayı kabul eden 402 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmada "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve "Kan Bağışı Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Veriler sayı, yüzde, student t testi ve varyans analizi ile değerlendirilmiştir.

Araştırmaya katılanların yaş ortalamalarının 20,52±1,77 olduğu ve %76.4'ünün kadın ve % 23.6'sının erkek olduğu belirlendi. Öğrencilerin kan bağışı tutumu toplam puan ortalamaları 83,47±9,47'dır. Öğrencilerin ölçek toplam puan ortalamaları ile cinsiyet, sınıf, kan bağışına ilişkin ders ve eğitim alma durumları arasında istatistiki olarak bir fark olmadığı belirlenmiştir. Ölçeğin alt boyutları değerlendirildiğinde; Öğrencilerin kan bağışı tutum ölçeği toplumsal ve sosyal sorumluluk, endişe ve toplumsal görüş ve anlayış boyutu puan ortalaması sırasıyla 50,32±5,28, 22,17±6,29, 10,97±3,46'dır. Toplumsal ve sosyal sorumluluk alt boyutu ortalamasının kadınlarda daha yüksek ve istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlendi. Öğrencilerin sınıf, kan bağışına ilişkin ders ve eğitim alma durumları ile toplumsal ve sosyal sorumluluk, endişe ve toplumsal görüş ve anlayış alt boyutları arasında herhangi bir fark olmadığı belirlendi.

Çalışmada hemşirelik bölümü öğrencilerinin kan bağışı tutum ve davranışlarının olumlu olduğu belirlenmiştir

ANAHTAR KELİMELER: KAN BAĞIŞI, TUTUM, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ

S-056 - HEMŞİRELERİN İLETİŞİM BECERİLERİ X VE Y KUŞAĞINDA OLMA DURUMUNA GÖRE FARKLILIK GÖSTERİR Mİ?

Ezgi SAVCI[1], Kübra ÇAKICI[1], Fatma ATLI[1], CANAN UÇAKCI ASALIOĞLU[1],

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ,

Çalışma, X kuşağındaki hemşirelerle Y kuşağındaki hemşire/öğrenci hemşirelerin iletişim beceri düzeylerini karşılaştırmak amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Çalışma Ocak 2017 ve Nisan 2017 tarihleri arasında, Gazi Üniversitesi 4. Sınıf Hemşirelik Bölümü öğrencileri ve hemşireler ile yürütülmüştür. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından oluşturulan anket formu ve İletişim Becerileri Envanteri kullanılmıştır. Anket formunda katılımcıların yaşı, cinsiyeti, medeni durumu, çalışma yılı ve çalışma süresine ilişkin sorular yer almaktadır. İletişim becerileri ölçeğinin zihinsel, duygusal ve davranışsal olmak üzer üç alt boyutu vardır. Ölçeğin genelinden alınabilecek en yüksek puan 225, en düşük puan ise 45'dir. Her bir alt ölçekten alınabilecek en yüksek puan 75, en düşük puan ise 15'dir. Ölçek, puanların yüksekliği o bireyin iletişim beceri düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir. Veriler yüz yüze görüşme yöntemi kullanılarak toplanmıştır. Çalışma için uygulama yapılan kurumlardan yazılı izin ve etik kuruldan etik izin alınmıştır. Ayrıca katılımcılarda yazılı ve sözlü onam alınmıştır. Araştırmada elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS 23.0 (Statistical Package for Social Sciences, sürüm 23.0, for Windows) paket veri programında değerlendirilmiştir.

Katılımcıların %8,9'u erkek, 91,1'i kadın ve %28,6'si X, %71,4'ü Y kuşağındadır. Katılımcıların %48,2'si evli, %51,8'i bekardır. Katılımcıların eğitim durumuna bakıldığında %7,1'i lise, %87,5'i üniversite ve %5,4'ü lisan ve üzeri mezundur. Bununla birlikte katılımcılardan %40,2'si çalışmazken (öğrenci), %59,8'i ise herhangi bir klinikte çalışmaktadır. Çalışan hemşirelerin çalışma sürelerine bakıldığında; %7,1'i bir yıldan az süredir, %3,6'sı 1-5 yıl arası, %14,3'ü 5-10 yıl arası ve %43,8'i 11 yıl ve daha uzun süredir çalışmaktadır. Katılımcıların iletişim beceri envanteri puanlarına bakıldığında; toplam ölçek puan ortalaması X kuşağında 144,50±23,95, Y kuşağında 160,42±12,76; zihinsel alt boyut puan ortalaması X kuşağında 56,33±5,86, Y kuşağında 49,25±12,00; duygusal alt boyut puan ortalaması X kuşağında 46,53±5,30, Y kuşağında 50,05±4,59 ve davranışsal alt boyut puan ortalaması X kuşağında 48,71±9,32, Y kuşağında 54,03±4,99 olarak bulunmuştur. X ve Y kuşağında bulunan hemşirelerin/hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerileri envanteri alt boyut ve toplam ölçek puan ortalaması arasında anlamlı fark bulunmuştur ($p \leq 0,05$).

Sonuç olarak çalışmaya katılan hemşire/hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerinin yüksek olduğu (155,87); X ve Y kuşağı arasında bireylerin iletişim becerileri açısından anlamlı fark olduğu saptanmıştır. Çalışmanın daha büyük örneklem grubunda yapılması önerilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, İLETİŞİM BECERİSİ, X KUŞAĞI, Y KUŞAĞI

S-057 - YURTTA KALAN ÖĞRENCİLERİN EPİLEPSİDE İLKYARDIM KONUSUNDAKİ BİLGİ DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ

Özge MISTIK[1], Hicran YILDIZ[2],

[1]Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Epilepsi zaman zaman nöbetlerin eşlik ettiği bir nörolojik sistem hastalığıdır. Yurtta kalan öğrencilerin epilepside ilkyardım konusundaki bilgi düzeyinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı nitelikteki araştırmanın evrenini 2018 yılında özel bir yurtta kalan tüm öğrenciler, örneklemini ise bu öğrenciler arasından çalışmaya katılmayı kabul eden 106 öğrenci oluşturmuştur. Veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan, sosyodemografik özellikler ile epilepsiye ilişkin bilgileri içeren bir anket formu ve epilepside ilk yardım uygulamalarını içeren 34 maddelik bilgi testi aracılığı ile toplanmıştır. Epilepside ilkyardım bilgi testinde her doğru cevaba 1 puan verilmiştir. Yurt müdürlüğünden izin alındıktan sonra gönüllülük esasına dayalı olarak anketler bireyler tarafından doldurulmuştur. Veriler SPSS 22.0 programında, yüzdelikler, ortalamalar, Kruskal Wallis ve Mann Whitney U testi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Yaş ortalaması 22.00±6.92 olan bireylerin %38.7'si kadındır. Öğrencilerin %39.6'sı birinci sınıfta ve %4.7'si sağlık alanında öğrenim görmektedir. Öğrencilerin %67'sinin annesi ev hanımı, %29.2'sinin babası çiftçidir. Öğrencilerin %30.2'sinin annesi ilkokul, %31.1'inin babası lise mezunudur. Öğrencilerin %9.4'ünün kronik hastalığı vardır ve ilaç kullanmaktadır. Öğrencilerin %19.98'inin ailesinde kronik hastalığı olan, %12.3'ünün kronik hastalık nedeniyle ölen birey bulunmaktadır. Öğrencilerin %11.3'ü epilepsi konusunda eğitim almıştır. Öğrencilerin %54.7'si epilepsi konusunda bilgi sahibidir ve %28.3'ü bu bilgiyi internetten edinmiştir. Öğrencilerin %9.7'si epilepsi de ilkyardım konusunda eğitim almıştır. Öğrencilerin %17.9'u epilepside ilkyardım konusunda bilgi sahibidir ve %8.5'i bu bilgiyi internetten edinmiştir. Öğrencilerin %93.4'ü epilepside ilkyardım konusundaki bilgisini yetersiz bulmaktadır. Öğrencilerin %71.7'si epilepside ilkyardım konusunda bilgi almak istemektedir. Öğrencilerin epilepside ilkyardım bilgi testi puanı ortalama 31.43±4.60'tır. Epilepsi ve/veya epilepside ilkyardım konusunda eğitim almış olmanın ve epilepsi konusunda bilgi sahibi olmanın epilepside ilkyardıma ilişkin bilgi düzeyini etkilediği saptanmıştır ($p<0.05$). Yaş, cinsiyet, sınıf, bölüm, kronik hastalığı olma, ilaç kullanıyor olma, ailede kronik hastalığı olan veya kronik hastalık nedeniyle ölen birey bulunması, anne babanın mesleği ve öğrenim durumlarının epilepside ilkyardım konusundaki bilgi düzeyini etkilemediği saptanmıştır.

Öğrencilerin epilepside ilkyardım konusundaki bilgi düzeyi yüksek bulunmuştur. Bunula birlikte, öğrencilerin büyük bir kısmı epilepside ilkyardım konusunda eğitim almak istemektedir. Öğrencilere bu konuda yapılacak eğitimin epilepside ilkyardım konusundaki bilgilerinin pekişmesine yardımcı olacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: EPİLEPSİ, İLKYARDIM, ÖĞRENCİ

S-058 - SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN İLAÇ KULLANMA NEDENLERİ

Rabia SOHBET[1], seda sibel ASLAN[2], Nisanur Yücedal[2], Aysu Kayar[2], Gülnur Aksüt[2], Fatma Zorlu [2],

[1]Gaziantep Ünv.sbf., [2]Gaziantep Ünv.sbf,

İlaçlar, organizmadaki işlevi ya da süreci değiştirirler ve hastalıklara tanı koymada, hastalıkların tedavisinde, önlenmesinde, hastalık semptomlarını ortadan kaldırmada, cerrahi işlemleri kolaylaştırmada kullanılırlar. Günümüzde ise bazı ülkelerde ilaçlar gelişigüzel kullanılmaktadır. Reçeteli ilaçların reçetesiz bir şekilde illegal yollardan satılabildiği, bu ilaçların rahat bir şekilde satın alınabildiği ve bilinçsiz bir şekilde kullanıldığı bilinmektedir. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre Akılcı İlaç Kullanımı; "Kişilerin klinik bulgularına ve bireysel özelliklerine göre uygun ilacı, uygun süre ve dozajda, en düşük fiyata ve kolayca sağlayabilmeleri" olarak tanımlanmıştır. Akılcı ilaç kullanımı hastaya doğru tanının konması, sorunun dikkatlice tanımlanması, tedavi amaçlarının belirlenmesi, değişik seçenekler içinden etkinliği kanıtlanmış (güvenilir) tedavinin seçilmesi, uygun bir reçete yazılması, hastaya açık bilgiler ve talimatlar vererek tedaviye başlanması, tedavinin sonuçlarının izlenmesi ve değerlendirilmesini kapsayan sistematik bir yaklaşım biçimidir. Gaziantep Üniversitesi Sağlık Meslek Fakültesi hemşirelik bölümünde okuyan öğrencilerine yapılan ankette öğrencilerin neden ilaç kullandıklarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Tanımsal tipteki bu araştırmanın evreni Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde 2.sınıf hemşirelikte okuyan veri formunu cevaplamayı kabul eden 200 öğrenci örneklemi oluşturmuştur. Veriler 13 Kasım 2017 tarihinde araştırmacılar tarafından hazırlanan anket formu ile toplanmıştır. Verilerin analizi SPSS 15.0 bilgisayar istatistik paket programında değerlendirilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %31,0'i 19, %32,5'i 20 yaş grubundadır. Öğrencilerin %12,5'inin kronik hastalığının olduğu, %86,0'ının kronik hastalığının olmadığı cevabı alınmıştır. İlaç kullanma nedenleri arasında %65,0'ının baş ağrısı yer almıştır. Prospektüs okumaya %71,0'i evet cevabı vermiştir. İlaç kullanmayı ne zaman bıraktığına %50,5'inin yakınmalar sona erdiğinde, %31,0'ın hekim önerisi üzerine bıraktıkları cevabı verilmiştir. Bu çalışma sonucunda öğrencilerin ilaç kullanma nedenleri arasında baş ağrısı, nezle-gribin birinci sırada yer aldığı saptanmıştır. Öğrencilerin yarıdan fazlasının son bir ayda ilaç kullandıkları ve son bir ayda %84'ün reçetesiz ilaç kullandığı; reçetesiz olarak kullandıkları ilaçların %25,5'inin analjezik, %24,5'inin antibiyotik olduğu belirlenmiştir.

Bu sonuçlar doğrultusunda; Üniversite öğrencilerine akılcı ilaç kullanım amaçları hakkında bilgi verilmesi, Öğrencilere reçetesiz ilaç kullanmanın zararlarına yönelik konferans, sempozyum vb. düzenlenmesi önerilebilir. Araştırma sonucunda öğrencilerin akılcı ilaç kullanımı konusundaki bilgilerinin pekiştirilmesi ve alternatif tedavi yöntemleri hakkında eğitim yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: AKILCI İLAÇ KULLANIMI,ANALJEZİK,ANTİBİYOTİK

S-059 - TEHLİKE SİNYALLERİ ÇALIYOR: HEMŞİRE AKADEMİSYEN OLMAK İSTEYENLER KİMLER?

Yeter DURGUN OZAN[1], Mesude DUMAN[1], İlknur ÇOBAN[1], Aliye BÜYÜKBAYRAM[1],

[1]Dicle Üniversitesi Atatürk Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü,

Hemşirelik öğrencilerinin mesleğe yönelik imaj algısının akademik kariyer planlamaları üzerine etkisini incelemektir

Araştırma tanımlayıcı olarak Şubat 2018'de Türkiye'nin doğusunda bir üniversitenin hemşirelik bölümü öğrencileri ile yapılmıştır. Araştırmanın evreni 480'dir. Evreni bilinen grupta yapılan örneklem hesabına göre %5 güven aralığı ile örneklem sayısı 214 olarak hesaplanmıştır. Araştırmanın güvenilirliğini arttırmak amacıyla araştırmanın yapıldığı dönemde ulaşılabilinen ve araştırmaya katılmaya gönüllü toplam 264 öğrenci ile araştırma tamamlanmıştır. Veri toplamada kişisel bilgi formu ve hemşirelik mesleğine yönelik imaj ölçeği kullanılmıştır. Ölçekten alınan puan 42-210 arasında değişmekte olup toplam puan 42-75 çok zayıf, 76-109 zayıf, 110-143 orta, 144-177 iyi ve 178-210 çok iyi imaj algısının olduğunu ifade etmektedir. Araştırmanın analizinde sayı, yüzde, ortalama, t testi, ANOVA ve ileri analizler için Bonferroni düzeltmeli t testi kullanılmıştır. Yanılgı düzeyi 0.05 kabul edilmiştir. Araştırma için, yazılı kurum izni ve öğrencilerden sözel izin alınmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21,3 olup, %34,1'i dördüncü sınıf, %60.2'si kız, %80.7'si çekirdek aile yapısına sahip, %56,4'ünün doğum yeri il ve %51.5'i gelirinin giderine eşit olduğunu belirtmiştir. Hemşirelik mesleği öğrencilerin %63,3'ünün ilk beş tercihi içerisinde, %56'sı hemşire olmayı istediğini, %53'ü hemşirelik mesleğinin prestijini orta düzey bulduğunu ve %49,2'si akademik kariyer yapmayı planladığını belirtmiştir. Öğrencilerin %89,8'i kariyer planlama ile ilgili eğitim ve %88,6'sı danışmanlık almadığını belirtmiştir. Öğrencilerin hemşirelik mesleğine yönelik imaj algısı puan ortalaması 112 olup orta düzeydedir. Hemşire olmayı isteyenlerin hemşire olmayı istemeyenlere göre imaj algısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmıştır (p=0.01). Hemşire olmak istemeyenlerin imaj algı puanı daha düşük bulunmuştur. Akademik kariyer yapmayı planlayan öğrenciler ile planlamayan öğrencilerin imaj algısı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmıştır (p=0,005). Akademik kariyer yapmak isteyen öğrencilerin imaj algı puanı daha düşük bulunmuştur. Öğrenciler akademik kariyer yapmak isteme nedenini, mesleğe katkı sağlamak, kendini geliştirmek ve hemşirelik mesleğini sevmemek olarak belirtmiştir.

Öğrencilerin hemşirelik mesleği imaj algısının orta düzey olduğu, hemşirelik imaj algısı düşük olan, hemşireliği sevmeyen öğrencilerin hemşire olmak istemedikleri ve akademik kariyer yapmak istedikleri saptanmıştır. Sürekli danışmanlık ve eğitimlerle öğrencilerin mesleki imaj algısını olumlu yönde etkileyecek planlamalarının yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, İMAJ, KARİYER

S-060 - YABANCI UYRUKLU BİREYLERİN HEMŞİRELİK İMAJINI ALGILAYIŞLARI: ÜLKELER ARASI BENZERLİK VE FARKLILIKLAR

MERVE AKBUDAK[1], TUĞÇE YENİ[1], KÖKSAL BAYRAK[2], CELAL TABAK[2], MERVE TARHAN[3], PINAR DOĞAN[4], AHU KÜRKLÜ[5],

[1]İstanbul Medipol Üniversitesi, Öğrenci, [2]İstanbul Medipol Üniversitesi, Öğrenci, [3]İstanbul Medipol Üniversitesi, Öğr. Gör., [4]İstanbul Medipol Üniversitesi, Yrd.Doç.Dr., [5]Bahçeşehir Üniversitesi, Öğr. Gör. ,

Son yıllarda tüm dünyada görülen sağlık turizminde, bireyler gidecekleri ülkeleri tercih etmelerinde kendi ülkesine yakın ya da daha yüksek düzeyde sağlık hizmeti sunabilme kapasitesi en büyük etkendir. Birey ve yakınları ile en uzun ve yakın teması olan hemşirelerin bu tercihin sürdürülmesinde önem kazanacağı düşünülmektedir. Bu noktadan hareketle çalışma, yabancı uyruklu bireylerin vatandaşı olduğu ülke ile ülkemiz arasındaki hemşirelik imajına yönelik algılarının benzer ve farklı yanlarını ortaya çıkarılması amacıyla gerçekleştirildi.

Tanımlayıcı-ilişki arayıcı nitelikteki çalışma 1 Ocak-1 Mart 2018 tarihleri arasında 18 yaş üzerinde olan ve İstanbul'da özel bir hastanede ayaktan ya da yatarak hizmet alan 214 yabancı uyruklu birey ile gerçekleştirildi. Verilerin toplanmasında Bireysel Özellikler Formu ve Hemşirelik İmajı Ölçeği (HİÖ) olmak üzere iki bölüm ve 39 sorudan oluşan anket formu kullanıldı. Katılımcılardan kendi ülkelerinde ve Türkiye'de çalışan hemşireleri göz önünde bulundurarak HİÖ'ni iki kere yanıtlamaları istendi. Tanımlayıcı istatistikler, bağımsız gruplarda t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılarak veriler analiz edildi.

Katılımcıların %56,3'ünün Asya, %28,8'inin Avrupa ve %14,9'unun Afrika kökenli olduğu görüldü. Avrupa kökenli bireylere göre Afrika kökenli bireylerin, hem kendi ülkelerindeki hem de Türkiye'deki hemşireleri düşünerek yanıtladıkları HİÖ'nin iletişim alt boyutundan aldıkları puan ortalaması istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulundu ($p<0,05$). Afrika kökenli bireylerin, Asya ve Avrupa kökenli bireylere göre Türk hemşireleri düşünerek yanıtladıkları HİÖ'nin ''Hemşireler insanı dinler'' ve ''Hemşireler soru sorulmasına izin verir'' ifadesinden aldıkları puan ortalaması istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulunurken ($p<0,005$), ''Hemşireler doçent, profesör olabilir'' ifadesinden aldıkları puan ortalamasının istatistiksel olarak anlamlı derecede düşük olduğu belirlendi ($p<0,05$).

Çalışmanın sonuçları, Avrupa, Asya ve Afrika kökenli bireylerin hem vatandaşı oldukları ülkedeki hem de ülkemizdeki hemşirelik imajı algılarının benzer olduğunu ve Afrika kökenli bireylerin Asya ve Avrupa kökenli bireylere göre hemşirelerin iletişim özelliklerini daha güçlü algıladıklarını göstermektedir. Daha geniş ölçekli çalışmalara ihtiyaç olmakla birlikte hemşirelik imajını yönelik iyileştirmelerin çözülmesi gereken küresel bir sorun olduğu sonucuna varılabilir.

ANAHTAR KELİMELER: BENZERLİK, FARKLILIK, HEMŞİRELİK, İMAJ, KÜRESELLEŞME, SAĞLIK TURİZMİ

S-061 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN EMPATİK EĞİLİMİ İLE MESLEĞE YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Bahar ASLAN[1], Seher ÇEVİK[1], Pınar SERTBAŞ[2], Elif ÖZFİDAN[2],

[1]İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, [2]İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ 3. SINIF ÖĞRENCİSİ,

Araştırma hemşirelik öğrencilerinin empatik eğilimi ile mesleğe yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Araştırma hemşirelik öğrencilerinin empatik eğilimi ile mesleğe yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla tanımlayıcı ve ilişki arayıcı olarak yapıldı. Araştırmanın evrenini İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi 2017-2018 eğitim öğretim yılında eğitim alan öğrenciler oluştururdu. Araştırmada örneklem seçimine gidilmedi evrenin tamamına ulaşılmaya çalışıldı ve çalışmanın yapıldığı tarihlerde 206 öğrenciye ulaşıldı. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından oluşturulan Kişisel Tanıtım Formu, Empatik Eğilim Ölçeği ve Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği kullanıldı. Verilerin değerlendirilmesinde ise tanımlayıcı istatistik, bağımsız gruplarda t testi, Oneway ANOVA ve Kolerasyon analizi kullanıldı.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.1±2.47, %61'i kadın, %28.8'i 1 sınıf, %61.5'inin gelirinin giderine denk olduğu, %50.8'inin hemşirelik bölümünü iş bulmak için tercih ettiği, %51.5'inin bölüme olumsuz baktığı, %93.8'inin empatik yaklaşım kullandığı bulundu. Hemşirelik öğrencilerinin EEÖ puan ortalamasının 66.0±8.49, HMYTÖ meslek özellikleri alt boyut puan ortalaması 4.25±0.57, meslek tutumu alt boyut ölçeği puan ortalaması 3.70±0.58 ve meslek tercihi alt boyut ölçeği puan ortalaması 3.30±0.67 olduğu görüldü. Öğrencilerin empatik eğilimlerinin yüksek ve hemşirelik mesleğine yönelik tutumlarının olumlu olduğu saptandı. Cinsiyetin, gelir durumunun, bölüme bakış açısının ve bölümü tercih nedeninin HMYTÖ meslek tercihi alt boyut puan ortalamasını anlamlı düzeyde etkilediği görüldü. Araştırma sonucunda empatik eğilim ve HMYTÖ meslek özellikleri ve meslek tutumu alt boyutları arasında pozitif yönde zayıf ilişki, meslek tercihi alt boyutu ile arasında ise pozitif yönde orta düzeyde ilişki saptandı.

Araştırma sonucunda hemşirelik öğrencilerinin empatik eğilimlerinin yüksek olduğu ve hemşirelik mesleğine yönelik tutumlarının olumlu olduğu saptandı. Hemşirelik eğitimde empatik eğilime daha fazla yer verilmesi, mesleğe yönelik tutumun iyileştirilmesi konusunda farkındalık sağlanması ayrıca çalışmanın farklı ve daha geniş gruplarla tekrarlanması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ, EMPATİK EĞİLİM, MESLEĞE YÖNELİK TUTUM

S-062 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KÜLTÜRLERARASI DUYARLILIK VE ETNİK MERKEZCİLİK DÜZEYLERİ

İDİL ŞAHİN[1], ŞEBNEM BİLGİÇ[2],

[1]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ LİSANS ÖĞRENCİSİ, [2]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ HEMŞİRELİK ESASLARI ANABİLİM DALI,

Çalışmanın amacı hemşirelik öğrencilerinin kültürlerarası duyarlılık ve etnik merkezcilik düzeylerini, etkileyen faktörleri belirlemektir.

Tanımlayıcı tipteki araştırma bir üniversitenin hemşirelik bölümünde gerçekleştirildi. Araştırmada Kişisel Bilgi Formu, Kültürlerarası Duyarlılık Ölçeği (KDÖ) ve Etnik Merkezcilik Ölçeği (EMÖ) kullanıldı. Çalışma Ocak-Mart 2018 tarihlerinde araştırmaya katılmayı kabul eden 460 hemşirelik öğrencisi ile yürütüldü.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.56±1.62 olup, öğrencilerin %86.3'ü kadın ve %61.7'si Fen/Anadolu Lisesi mezunudur. Öğrencilerin %77.0'ı Marmara Bölgesinde yaşadığını, %72.4'ü hemşireliği isteyerek seçtiğini, %51.5'i başka kültürlerle bir arada olmayı istediğini, %54.1'i başka kültürlerde arkadaşı olduğunu ve %69.8'i başka kültürlere sahip insanlarla çalışmak istediğini belirtmiştir. Öğrencilerin KDÖ puan ortalaması 76.67±7.27 ve EMÖ puan ortalaması ise 55.40±6,68 bulunmuştur. Öğrencilerin sınıf, cinsiyet, başka kültürlerle bir arada olmayı isteme ve başka kültürlerden arkadaşı olma ile KDÖ ve EMÖ arasında anlamlı fark bulunmuştur. Öğrencilerin başka kültürlerle çalışmayı isteme ile KDÖ arasında anlamlı fark bulunmuştur. Ayrıca öğrencilerin KDÖ ve EMÖ puanları arasında negatif yönde anlamlı ilişki saptanmıştır.

Öğrencilerin kültürlerarası duyarlılık düzeylerinin ortalamanın üzerinde ve etnik merkezcilik düzeylerinin ise ortalamanın altında olduğu saptanmıştır. KDÖ puan ortalaması birinci sınıf öğrencilerinde, kadın öğrencilerde, başka kültürlerle bir arada olmayı isteyen, başka kültürlerden arkadaşı olan ve başka kültürlerle çalışmayı isteyen öğrencilerde daha yüksektir. EMÖ puan ortalaması ise birinci sınıf öğrencilerinde, erkek öğrencilerde, başka kültürlerle bir arada olmayı istemeyen,başka kültürlerden arkadaşı olmayan öğrencilerde daha yüksektir.Öğrencilerin kültürlerarası duyarlılıkları arttıkça etnik merkezcilik düzeylerinin azaldığı belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ, KÜLTÜRLERARASI DUYARLILIK, ETNİK MERKEZCİLİK

S-063 - ÜNİVERSİTE SINAVINA HAZIRLANAN ÖĞRENCİLERDE SINAV ÖNCESİ STRES VE BAŞA ÇIKMA YÖNTEMLERİ

Rabia Sohbet[1], Müjde Kerkez[1], Sevilay POLAT[1], Yüsra Atalan,[1], Sedat Taşkın[1], Pınar Uçar[1], Sakine Savuk[1],

[1]Gaziantep Ünv. SBF ,

Günümüzdeki toplumsal, sosyo-ekonomik ve politik alanlardaki hızlı değişimler sonucu, yüksek öğretime verilen önem giderek artmaktadır. Ancak üniversite giriş sınavları gençleri ve ailelerini büyük bir baskı altında bırakmaktadır. Yaşamın en çalkantılı,belki de en kritik evresini yaşamakta olan ergenler zorlayıcı sınav koşullarına farklı düzeylerde kaygı ile tepki verebilmektedir Bu çalışmanın amacı Üniversiteye giriş sınavına hazırlanan lise son sınıf öğrencilerin sınav stresi ve başa çıkma yöntemlerinin belirlenmesi ve bu düzeylerin hangi etkenlere göre değişkenlik gösterdiğini incelemektir.

Araştırmanın evrenini Gaziantep Ayten Kemal Akınal Anadolu Lisesi'nde son sınıfta okumakta olup 156 öğrenci oluşturmuştur. Verilerinin toplanmasında ilk 12 soru sosyo-demografik özellikler (cinsiyet, anne/baba sağ-ölü olma durumu, anne/baba eğitim durumu, anne/baba mesleği, aile gelir durumu), geriye kalan 18 soru öğrencilerin eğitimdeki hedefleri, değişen sınav sisteminin öğrenciler üzerinde yarattığı stres ve bununla baş etme yöntemlerini öğrenmeye yönelik bilgi formu kullanılmıştır. Araştırmanın yürütülmesi için çalışmaya katılan bireylerden sözel izinleri alınmıştır. Veriler SPSS 15.0 FOR WİNDOWS istatistik Paket Programından analiz edilmiş bulguları, frekansları belirlenmiştir.

Bulgular, son sınıf öğrencilerinin eğitimlerinin devamı için yükseköğretime geçmek istediklerini ancak bunun anne-baba eğitim düzeyi ile ilişkili olmadığını göstermektedir. Öğrencilerinin yapılan eğitim sisteminden memnun olmadığını görülmüştür. Sınav öğrencilerde strese yol açmış olup , bu durumun yorgunluğa neden olduğu görülmüştür.Öğrencilerin sınav sistemi ile ilgili değişiklikleri sıklıkla ve sosyal medyadan takip ettikleri görülmüştür. Bunun yanı sıra, stresin ders çalışmalarını engellediği ve baş etme yöntemlerinde daha çok aile desteğine ihtiyaç duyulduğu görülmüştür. Aynı zamanda başetmede müzik dinlemeyi tercih ettikleri görülmüştür. Öğrencilerin başetme yöntemlerinde herhangi bir ilaca başvurmadıkları görülmüştür.

Sonuç olarak; Öğrenci sınava hazırlık döneminde yoğun strese maruz kalmakta ve bu nedenle psikolojik sorunlar yaşayabilmektedir. Bu stresli süreci bir nebze yumuşatmak ve öğrenciyi rahatlatmakta çevresinde ki insanların rolü elbetteki büyüktür. Üniversite sınavı hayatta başarılı ve mutlu olabilmek için tek yol değildir. Unutulmamalıdır ki, üniversite sınavı bizi hayatta başarıya ve mutluluğa götüren yollardan sadece biridir.

ANAHTAR KELİMELER: ANAHTAR KELİMELER: STRES KAYGI , STRESLE BAŞETME, DEĞİŞEN SINAV SİSTEMİ.

S-064 - TOPLUMDAKİ BİREYLERİN FARKLILIKLARI VE FARKLILIKLARA BAKIŞ AÇISI İLE HEMŞİRELİK HİZMETLERİNDEN MEMNUNİYETLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

AYDAN ÇANKARA[1], HATİCE YILMAZ[1], NAGEHAN TÜRKOĞLU[2], YELİZ TOPÇU[2], ELİF ÇITLAK[2], SADOKAT TOSHNIYAZOVA[2], MERVE TARHAN[3], PINAR DOĞAN[4],

[1]İstanbul Medipol Üniversitesi, Öğrenci, [2]İstanbul Medipol Üniversitesi, Öğrenci, [3]İstanbul Medipol Üniversitesi, Öğr. Gör., [4]İstanbul Medipol Üniversitesi, Yrd.Doç.Dr.,

Toplumdaki bireylere seçme şansı verilse kendine benzer özellikleri olan hemşireleri seçeceği ve bu hemşirelerin sağladıkları bakımdan daha fazla memnun kalacağı düşünülmektedir. Bireylerin gözünden hemşire insan gücünün barındırması gereken farklılıkları belirleyebilme düşüncesinden yola çıkılarak gerçekleştirilen çalışmada toplumdaki bireylerin farklılıkları ve farklılıklara yönelik bakış açısı ile hemşirelik hizmetlerinden memnuniyet düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlandı.

Tanımlayıcı-ilişki arayıcı nitelikteki çalışma 1 Şubat-1 Mart 2018 tarihleri arasında 18 yaş üzerinde olan, İstanbul'da ikamet eden ve hastane yatış deneyimi bulunan 564 birey ile gerçekleştirildi. Verilerin toplanmasında Bireysel Özellikler Formu, Farklılıklara Yönelik Tutum Soruları ve Newcastle Hemşirelik Bakımından Memnuniyet Ölçeği (HBMÖ) olmak üzere üç bölüm ve 75 sorudan oluşan anket formu kullanıldı. Tanımlayıcı istatistikler, ki-kare testi, Mann Whitney-U testi ve Kruskal Wallis analizi kullanılarak veriler analiz edildi.

Katılımcıların %59'unun devlet hastanesinde çalışan hemşirelerden hizmet aldıkları görüldü. %39,7'si hemşirelerin hiçbir farklılığını gözetmeksizin hizmet alabileceğini belirtirken, %42,4'ü kişilik, %33,5'i cinsiyet ve %29,3'ü eğitim özellikleri kendisine benzer bir hemşireden hizmet almayı tercih ettiğini belirtti. Yüz üzerinden hesaplanan HBMÖ'nden aldıkları puan ortalaması 64,16±19,12 olarak bulundu. Hemşirelik hizmetleri açısından en az ''evdeymiş gibi hissettirmelerinden'' (2,92±1,32) ve en fazla ''mahremiyete gösterdikleri saygıdan'' (3,48±1,19) memnun oldukları belirlendi. Toplumdaki bireylerin farklılıkları ve farklılıklara ilişkin algıları ile hemşirelik hizmetlerinden memnuniyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadı (p>0,05).

Çalışmanın sonuçları, toplumdaki bireylerin farklılıkları ve farklılıklara ilişkin algıları ile hemşirelik hizmetlerinden memnuniyetleri arasında ilişki bulunmadığını göstermektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun devlet hastanesinde çalışan hemşirelerden hizmet alması bu durumu etkileyen bir sebep olabilir. Toplumun hemşirelik hizmetlerinden memnuniyetlerinin farklı değişkenlerle inceleyen ve farklılıkların hemşirelik mesleğine ve bakımına yansımalarını açıklayan geniş ölçekli çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: BENZERLİK, FARKLILIK, HEMŞİRELİK, MEMNUNİYET

S-065 - YENİDOĞANLARDA GİRİŞİMSEL UYGULAMALARDA ANTİSEPTİK KULLANIMI

Aslı AKDOĞAN[1], Şevval DURGUN[1],

[1]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi,

Yenidoğan derisi erişkininkine benzese de farklılıklar göstermektedir ve bu nedenle dışarıdan gelecek travmalara karşı savunmasızdır. Dünyada yenidoğan ünitelerinde antiseptikler sık kullanılmasına rağmen en uygun ve güvenli antiseptik kullanımı konusunda çözüm hala tartışılmaktadır. Bu derlemenin amacı, yenidoğanlarda antiseptiklerin kullanımı ile ilgili literatürü incelemek ve gözden geçirmektir.

Bu derleme 01.02.2018-5.03.2018 tarihleri arasında Türkçe ve İngilizce olan, tam metnine ulaşılabilen Ulakbim,Pubmed, ve CINAHL Complete veritabanları taranarak çalışıldı.

Alkol, göbek bakımında etkin antiseptik özelliği ve düşük maliyeti nedeniyle sık tercih edilse de özellikle prematüre bebeklerde derinin immatüritesi nedeniyle ciltte ciddi yanıklara ve ölümlere sebep olabilmektedir. Bu nedenle kullanımı güvenli değildir. Povidon İyot, yenidoğanlarda yara ve lokal dezenfeksiyonda, göbek bakımında etkili bir antiseptik olsa da, cilt nekrozuna yol açması ve perkütan emilimi iyot yüklenmesi ile geçici, ciddi hipotiroidiye neden olduğundan öncelikle pretermlerde kullanımından kaçınılmalıdır. Klorheksidin, göbek bakımında ve özellikle cerrahi girişimler öncesi kullanılan, düşük toksisite ve yüksek antibakteriyel özelliktedir. Hekzaklorofen, Staphylococcus aureus (S.aureus) ve omfaliti azalttığı için kullanılmış ancak 1970 yılında ensefalopatiyi takiben kullanımı kesilmiştir. Sonrasında tekrar S.aureus insidansı yükseldiğinden bazı yerlerde yeniden kullanıma başlanmıştır.

İncelenen literatür taramaları sonucunda ve son olarak 2017 yılında yapılan kanıt düzeyi yüksek randomize kontrollü çalışmaya göre; antiseptik kullanılması gereken durumlarda klorheksidin, alkol ve iyot solüsyonlarına göre daha uygun bir seçenek olarak bulunmuştur. Alkol, iyot ve hekzaklorofen kullanımı hakkında hala net bir çözüme ulaşılamamıştır ve araştırmalar devam etmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: YENİDOĞAN, GİRİŞİMSEL UYGULAMA, ANTİSEPTİK

S-066 - HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN MERHAMET YORGUNLUĞU DÜZEYLERİNİ HANGİ FAKTÖRLER ETKİLER?

ZEYNEP ÇAKIRBEY[1], AYŞE SONAY TÜRKMEN[1],

[1]KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ,

Bu çalışma, hemşirelik bölümü öğrencilerinin mesleğe başlamadan önceki merhamet düzeyini ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılında Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerde gerçekleştirildi. Hemşirelik Bölümünde toplam 460 kayıtlı öğrenci bulunmaktadır. Veriler 01.02.2018- 01.03.2018 tarihleri arasında toplandı. Veri toplama tarihlerinde derse gelen ve araştırmaya katılmayı kabul eden toplam 300 öğrenci araştırma kapsamına alındı. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen anket formu ve Merhamet Ölçeği ile toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama, t testi, ki-kare kullanıldı. Anlamlılık $p<0,05$ olarak kabul edildi.

Öğrencilerin sınıflara göre dağılımları benzer olup yaş ortalamaları 20,7±1,9 yıl idi. Öğrencilerin çoğunluğu çekirdek aile yapısında (%79,7), kız (%76,3) ve bekar (%98) olup yurtta kalmakta (%71) idi. Öğrencilerin çoğunluğunun anne (%95,3), baba (%86,3), kardeş (%86,7), dede (%59,7), nine (%65,3) ile ilişkileri iyi idi. Öğrenciler genellikle bölümü iş olanağının iyi olması nedeni ile (%44,7), isteyerek (%67,3) tercih ettiklerini bildirdi. Öğrenciler en çok ailelerine (%85,3), yaşlıya (%81,7) ve hastaya (%79,3) karşı merhametli idi. Öğrencilerin Merhamet Ölçeği alt boyutlarından en yüksek puanı sevecenlik (4,13±0,71), en düşük puanı İlişki Kesme (1,80±0,67) alt boyutundan aldıkları bulundu. Kız öğrencilerin, bölümü isteyerek seçenlerin, sigara tütün kullanmayanların, ailesine, yaşlıya, hastaya karşı merhametli olanların sevecenlik, paylaşımların bilincinde olma ve bilinçli farkındalık alt boyutlarından daha yüksek puan aldıkları belirlenmiştir ($p<0,05$).

Öğrencilerinin merhamet düzeylerinin iyi düzeyde olduğu, ancak bazı demografik özelliklerden etkilendiği sonucuna varılmıştır. Özellikle merhamet yorgunluğu açısından risk altında olan öğrencilerin desteklenmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ,MERHAMET YORGUNLUĞU,MERHAMET ÖLÇEĞİ

S-067 - ÖĞRENCİLERİN İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ UYGULAMASINDA YAŞADIKLARI SORUNLAR

Elif GÜL[1], Merve KAPICI[1], Hilalnur DEMİR[1], Sevda EFİL[1],

[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu,

İç hastalıkları hemşireliği dersini almış öğrencilerin klinik uygulamalar sırasında yaşadıkları güçlükleri tesbit etmek amacıyla planlanmıştır.

Tanımlayıcı olan araştırmanın evrenini, bir üniversitenin hemşirelik okulunda iç hastalıkları hemşireliği dersini almış 3. ve 4. sınıf öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem seçimine gidilmeyip, evrenin tamamına ulaşılmak hedeflenmiş ve kabul eden 162 öğrenciyle tamamlanıştır. Veri toplama aracı olarak literatür doğrultusunda hazırlanan 38 sorudan oluşan "Öğrencilerin İç Hastalıkları Hemşireliği Dersi Uygulamasında Yaşadıkları Sorunlar" formu uygulandı. Elde edilen veriler SPSS 20 programında analiz edilerek, Ki-Kare ve Fisher's Exact testi kullanıldı. Çalışma için Sağlık Yüksekokulu Müdürlüğü'nden kurum izni alındı.

Katılımcıların %82,7'sinin kadın, %76,5'inin 18-21 yaş arası, %55,6'sının 3. sınıf, %20,3'ünün sağlık meslek lisesi mezunu olduğu bulundu. Öğrencilerin %39,5'i hemşirelik bölümüne isteyerek geldiğini, %74,7'si mesleği sevdiğini, %72,8'i uygulama alanında kendisinden sorumlu öğretim elemanlarını rol model aldıklarını belirtti. Uygulamada yaşadıkları stresin; dersin zor olması, yetersiz bilgiye sahip olmak ve tek başına uygulama yapmak olduğu görüldü. Fiziki koşulların yetersiz olması (%75,13) ve görev dışı sorumluluk almanın (%60,5) uygulamada en çok yaşanılan sorun olduğu görüldü. Öğrenciler uygulamada yaşanan sorunların çözümüne yönelik; klinisyen hemşirelerin destekleyici tavır sergilemeleri gerektiğini önerdi. Klinik uygulamalarda öğrenciler performansın objektif ölçülmemesi, uygulamaların öğrenci ile beraber yapılmaması ve motivasyonu arttırıcı davranışların eksikliğini; öğretim elemanı ve destek elemanı (hemşire) ile yaşadıkları sorunlar olarak ifade etti. %67,3'ü veri toplama formunu etkin kullanırken, etkin kullanamadığını düşünenler formun karmaşık ve yoğun olmasını sorun olarak görmektedir. Veri toplama aşamasında; fonksiyonel sağlık örüntülerinden "cinsellik/üretkenlik" ve "değer/ inançlar" alanında, bakım planı hazırlarken "öncelik sırasını belirleme" ve "ilişkili faktörleri ortaya koyma" aşamalarında daha çok zorlandıklarını ifade ettiler. Öğrencilerin mezun olduğu okul ile uygulamada yaşanan sorunlar karşılaştırıldığında; diğer mezunların (düz lise, anadolu, lisans), sağlık meslek lisesi öğrencilerine göre 'hastanın öğrenciye karşı güven sorunu yaşaması' anlamlı olarak ($p<0,05$) daha yüksek bulundu.

Teorik bilgi anlatımı tamamlandıktan sonra uygulamaya çıkılması, akran uygulamalarının desteklenmesi, fiziki koşullarının iyileştirilmesinde hastane ile iş birliğinin sağlanması, hemşirelerin beklentileri ile öğrencilerin sorumluluklarının örtüşmesi, öğretim elemanı, destek eleman ve klinisyen hemşirelerin öğrenci ile yapılan uygulamalarda motivasyonu arttırıcı davranışlar sergilemeleri, klinisyen hemşire ile öğrenci iş birliğinin sağlanması, kullanılan formların ve hemşirelik sürecinin uygulamaya çıkılmadan önce öğrenciye aktarımının daha etkin olması, klinik hemşireleri ile eğitimcilerin işbirliğinin sağlanması önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK EĞİTİMİ, ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRMESİ, UYGULAMA, SORUN, GÜÇLÜK, ÖNERİLER

S-068 - HEMŞİRELİK İKİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN, KARARLILIK DÜZEYLERİ İLE ZAMAN YÖNETİMİ BECERİLERİNİN BELİRLENMESİ VE KLİNİK UYGULAMA BAŞARILARI ÜZERİNE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

YASİN ALDEMİR[1], EMİNE ÇAKIR[1], HAVVA SERT[1], AHMET SEVEN[1], MERYEM PELİN[1], SERAP ÇETİNKAYA[1], ÖZNUR ADADIOĞLU[1],

[1]SAKARYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Araştırma Sakarya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde 2017-2018 eğitim-öğretim yılı, bahar döneminde eğitim alan hemşirelik ikinci sınıf öğrencilerinin kararlılık düzeyleri ile zaman yönetimi becerilerinin belirlenmesi ve klinik uygulama başarıları üzerine etkisinin değerlendirilmesi amacıyla yapıldı.

Tanımlayıcı ve kesitsel özellikte planlanan çalışma, 1-9 Mart 2018 tarihinde, Kurum izni alındıktan sonra, çalışmaya gönüllü olarak katılan 85 hemşirelik ikinci sınıf öğrencisi ile yapıldı. Sosyo-demografik özellikleri içeren tanıtım formu, Zaman Yönetimi Ölçeği (ZYÖ) ve Kararlılık Ölçeği (KÖ) kullanılarak toplanan verilerin analizi bilgisayar ortamında yüzdelik, ortalama, standart sapma, parametrik ve non-parametrik testler kullanılarak yapıldı.

Yaş ortalaması 20,40±1,51 olan öğrencilerin; %54,'inin erkek, %74,1'inin anadolu lisesi mezunu, hemşirelikte temel ilke ve uygulamalar dersi klinik uygulama not ortalamasının 73,46±15,79, iç hastalıkları hemşireliği dersi klinik uygulama not ortalamasının 77,52±15,88 olduğu ve %82'isinin zaman yönetimi eğitimi almadığı belirlendi. Öğrencilere gün içinde kendilerine en çok zaman kaybettiren faktörün ne olduğu sorulduğunda %65,9'u internette vakit geçirme, %25,9'u bilgisayarda oyun oynama, %14,1'i televizyon izleme cevabını verdi. Öğrencilerin ZYÖ puan ortalamasının 82,73±12,87 ve KÖ puan ortalamasının 25,56±4,79 olduğu saptandı. Kadınların zaman yönetim becerisi puanlarının erkeklere göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülürken ($p<0,05$), cinsiyetin kararlılık puan ortalamalarını etkilemediği belirlendi ($p>0,05$). Mezun olunan okulun, zaman yönetim becerisi ve kararlılık düzeylerini etkilemediği saptandı ($p>0,05$). ZYÖ ile KÖ puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde pozitif yönde ilişki olduğu ($p<0,05$), Kararlılık artıkça zaman yönetim becerisinin de daha iyi olduğu belirlendi. ZYÖ, KÖ puan ortalamaları ile yaş, gün içinde bilgisayarda oyun oynama, televizyon izleme, sosyal medya kullanma, arkadaşlarla dışarıda gezme süresi arasında anlamlı ilişki saptanmadı ($p>0,05$). Kararlılık düzeyi öğrencilerin klinik başarılarını etkilemezken, zaman yönetim becerisi iyi olanların klinik uygulama başarılarının anlamlı düzeyde daha iyi olduğu belirlendi ($p<0,05$).

Öğrencilerin klinik uygulama başarısını, zaman yönetimi becerilerinin etkilediği kararlılık düzeylerinin ise etkilemediği belirlendi.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, KARARLILIK, ÖĞRENCİ, ZAMAN YÖNETİMİ

S-069 - BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN MESLEKİ İMAJ ALGILARININ İNCELENMESİ

Serap ÜNSAR[1], İrem YILDIZ[1], İlknur YÜCEL[1],

[1]Trakya Üniversitesi,

Bu çalışma bir üniversite hastanesinde çalışan hemşirelerin mesleki imaj algılarını incelemek ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla tasarlanmıştır.

Bu araştırma 1 Şubat 2018-28 Şubat 2018 tarihleri arasında Edirne ilindeki bir üniversite hastanesi kliniklerinde çalışan, rastgele örneklem yöntemi ile seçilen toplam 109 hemşire ile yürütülmüştür. Araştırmanın verileri kişisel özellikler bilgi formu ve hemşirelik mesleğine yönelik imaj ölçeği kullanılarak elde edildi. Verilerin analizinde, SPSS 20.0 programında yüzdelik, ortalama, Mann Whitney U testi, Kruskall Wallis analizi ve korelasyon analizleri kullanıldı.

Hemşirelerin yaş ortalaması 31,05±7,20 idi. Çalışma grubunun %71,6'sı kadın, %53,2'si evli, %83,5'i servis hemşiresi, %48,6'sı dahili birimler hemşiresi olarak çalışıyordu. Hemşirelerin mesleki imaj ölçeği toplam puan ortalaması 145,09±10,60 idi. Yaş ve meslekte çalışma süresi ile mesleki nitelikler alt boyut puanları arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulundu. Yaş ve mesleki deneyim arttıkça mesleki niteliklerin olumsuz yönde algılandığı bulundu. Eğitim durumu, medeni durum, cinsiyet ile mesleki imaj ölçeği toplam ve alt boyut puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadı ($p<0.05$). Hemşirelerin dış görünüş alt boyut puan ortalaması ile çalıştığı bölümü isteyerek seçme durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulundu ($p<0.001$). Çalıştığı bölümü isteyerek tercih eden hemşirelerin dış görünüş algılamaları daha olumluydu.

Bu araştırmanın sonucunda hemşirelerin mesleki imaj algıları orta düzeye yakın bulundu. Hemşirelerin mesleki imaj algılarını olumlu yönde artırmak için çalışma koşullarının ve mesleki niteliklerin iyileştirilmesine yönelik kurum politikaları geliştirilmesi, hastane yöneticileri ve hemşirelerle sorun çözmeye yönelik interaktif seminer toplantı vb düzenlenmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, İMAJ, ALGI

S-070 - ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YAŞAM KALİTESİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Beyzanur ŞAHİN[1], Büşra SALTABAŞ[1], Çağla KARKA[1], Hilal UĞUZ[1], Deniz SÖNMEZ[1], Rukiye PINAR BÖLÜKTAŞ[1],

[1]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi SBF, Hemşirelik Bölümü,

DSÖ'ye göre yaşam kalitesi (YK) "bireyin yaşadığı kültür ve değerler sistemi içinde kendi yaşamını nasıl algıladığı"dır. Üniversite dönemi kişilerde bedensel ve ruhsal durumun değişiklik gösterdiği, kişinin düşünce yapısının şekillendiği ve davranışa aktarıldığı bir süreçtir. Üniversite YK, öğrencilerin üniversitelerinden memnuniyet seviyesini ve üniversite yaşamı boyunca yaşadıkları olumlu veya olumsuz duyguları oluşturan deneyimleri içermektedir. Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin YK'ni belirlemektir.

Tanımlayıcı tipteki araştırma 2016-2017 eğitim öğretim yılında İstanbul Sabahattin Zaim Üniversite'nde eğitim gören 244 son sınıf öğrencisinde yapılmıştır. Veriler Genel Bilgi Formu ve Sirgy tarafından geliştirilen, ülkemize Kangal Demir tarafından uyarlanan Üniversite Yaşam Kalitesi Ölçeği (ÜYKÖ) ile toplanmıştır. ÜYKÖ 3 ana boyut (akademik yönden memnuniyet, sosyal yönden memnuniyet, imkan ve hizmetlerden memnuniyet), bu boyutlara ilişkin sınıf ortamı, öğrenci kulüpleri, üniversitenin itibarı, akademik kadro, ulaşım, barınma, sağlık, iletişim vb 17 alt boyut ve 74 maddeden oluşur. Değerlendirme "Hiç Memnun Değilim (1)" ve "Çok Memnunum (5)" olmak üzere 5 dereceli Likert tipi ölçek üzerinden yapılır; alınacak yüksek puanlar üniversite YK'den kaynaklanan memnuniyeti, düşük puanlar ise memnuniyetsizliği gösterir. Veriler öğrenciler ile yüzyüze görüşülerek toplanmış, SPSS 24. sürümünde işlenmiştir.

Öğrencilerin çoğunluğu kadın (%79.9), çekirdek aileye mensup olup (%86,1) , ailesinin yanında kalmakta (%71,7), ekonomik durumunu iyi olarak (%48.8) tanımlamaktadır; %11.5'i kronik bir sağlık sorunu olduğunu, %8.6'sı sürekli ilaç, %20.5'i sigara, %8.6'sı alkol kullandığını; %89.3'ü okuduğu bölümü isteyerek seçtiğini; %29.5'i bir öğrenci kulübüne üye olduğunu ve %93.4'ü sürekli görüştüğü arkadaş grubu olduğunu belirtmiştir. ÜYKÖ'de yer alan üç boyutta da en yüksek puanı Sağlık Bilimleri Fakültesi (SBF) öğrencilerinin aldığı, Eğitim Fakültesi (EF) öğrencilerinin akademik ve imkan ve hizmetler yönünden en az memnun olan grup olduğu, sosyal yönden ise en fazla memnun olan grubun SBF öğrencilerinin olduğu, bunu Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi'nin (MDBF) izlediği görülmüştür. Akademik yönden memnuniyet alt boyutunda, SBF ile EF öğrencileri arasında ($P<0.01$), EF ile İTBF arasında ($p<0.05$), EF ile MDBF arasında ($p<0.01$); İmkan ve hizmetler yönünden memnuniyet alt boyutunda ise SBF ile EF arasında ($p<0.05$) anlamlı fark bulunmuştur. Sosyal yönden memnuniyet fakültelere göre farklılık göstermemektedir.

Araştırma ile kaliteli yaşam sürülen bir üniversite var etmek için gerekli veriler sağlanmıştır. Kalitenin yükseltilmesine yönelik yapılacak iyileştirme çalışmalarının öğrencilerin başarı durumlarını etkileyeceği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: ÜNİVERSİTE, ÖĞRENCİ, YAŞAM KALİTESİ

S-071 - HEMŞİRELİK 3. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN AKILLI TELEFON BAĞIMLILIKLARI

Rabia SOHBET[1], SACİDE SİNCAR[1], MAHLİ DURGUN[1], HATİCE GİZEM EKER[1], NESLİHAN TIRAŞ[1], MERYEM PAMUK[1],

Son 20 yılda teknolojinin ve telefonun hayatımıza bu denli girmesiyle birlikte; insanların iş, haberleşme, sosyalleşme, araştırma ve sayısız nedenden ötürü yaşamımızın her alanında teknoloji dünyasına bağlanma gereksinimi ortaya çıkmıştır. Çok kolay ulaşabilme ve bilgiye hızlı ulaşılmasından dolayı 7'den 70'e herkesin akıllı telefon bağımlılığına doğru gidildiği bilinen bir gerçektir. Bu anket çalışması akıllı telefonların günümüz koşullarında hemşirelik 3. Sınıf öğrencilerini nasıl, ne kadar etkilediğini; bu etkilerin olumlu ve olumsuz taraflarını ortaya koymak için yapılmıştır.

Araştırmamız Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 3.sınıf öğrencilerine 9-16 Kasım 2017 tarihlerinde gözlem altında anket uygulanmıştır. Anket toplam 200 öğrenciye uygulanmıştır. Anket formunda 2 açık,13 kapalı soru ve 30 sorudan oluşmaktadır. Araştırmanın verileri literatür kaynakları taranarak hazırlanan anket formu aracılığıyla belirlenmiştir. Anket formu uygulanmadan önce sözel izin alınmıştır. Anket verileri SPSS FOR WİNDOWS istatistik paket programı bilgisayar programına aktarılıp analiz edilmiştir.

Öğrencilerin %63'ü 19-21 yaş aralığındadır. %59,5'i kadın, %50'sinin doğum yeri Güneydoğu Anadolu Bölgesidir. %61,5'inin annesi ilkokul mezunu ve %62.5'unun annesi ev hanımıdır. %41.5'unun babası ilkokul mezunu ve %24'ünün babası emeklidir. %66'sının geliri-gidere eşittir. %97'si akıllı telefon kullanıyor. %61.5'unun ilk telefon alma yaşı 15-18 yaş aralığındadır. %66.5'i telefonların insanlar arasında iletişim kopukluğuna neden olduğunu düşünüyor. %42.5'i günde 5-8 saatini telefona harcıyor. %51.5'inin telefonu kullanma amacı sosyal medyadır. %26,5'i kısmen telefon kullanım nedeniyle planlanmış işlerini yetiştiremiyor. %30'u telefon sebebiyle kısmen konsantrasyon bozukluğu yaşıyor. %28'i aşırı akıllı telefon kullanımına bağlı baş dönmesi bulanık görme sorunu yaşamıyor. %29,5'i telefon kullanırken bileklerinde boyun arkasında ağrı hissetmiyor. %29'u kısmen uykularını yeterli alamıyor, kendini yorgun hissediyor. %32,5'i akıllı telefon kullanırken kısmen sakinleşiyor ve rahatlıyor. %33'ü akıllı telefon kullanırken kendini kısmen keyifli ve coşkulu hissediyor. %28'5'i akıllı telefon kullanırken kendini kısmen güvende hissediyor. %30'u kısmen akıllı telefon ile stresten kurtulmak mümkün , %25,5'i kısmen akıllı telefon kullanmaktan daha eğlenceli bir şey yoktur , %25,5'i kısmen akıllı telefonum olmazsa hayatım bomboş olur diyor, %29'u akıllı telefon kullanırken özgür hissetmiyorum, %21'i akıllı telefonunu kullanamamak bir arkadaşını kaybetmek kadar acı verici olabilir diyor.

Çalışmamıza göre akıllı telefonların gençlerin hayatlarının hepsi olmasa da büyük kısmını olumsuz yönde etkilediği sonucuna varılmıştır. gençlerin akıllı telefonlarla ilgili bilinçlendirilmesi ve daha verimli kullanılması için çalışmalar yapılmalısı gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: AKILLI TELEFON, HEMŞİRELİK, İLİŞKİLER

S-072 - YOĞUN BAKIMDA ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN DUYGUSAL DURUMLARININ ÖLÜME KARŞI TUTUMLARI ÜZERİNE ETKİSİ

ŞEVVAL PEKER[1], SİNEM YILDIRIM[1], HACER CEREN ARIKAN[1], VİLDAN KOCATEPE[1], VESİLE ÜNVER[1],

[1]ACIBADEM MEHMET ALİ AYDINLAR ÜNİVERSİTESİ,

Yoğun bakım üniteleri; yaşamı kritik olan hastaların tedavi ve bakımlarının sürdürüldüğü, çalışanların daha sık ölmek üzere olan kişilere bakım verdiği birimlerdir. Hemşirelerin ölüm vakası ile karşılaştığı durumlarda, öncelikle ölüme ilişkin kendi duygularını tanıyıp kontrol edebilmesi gerekmektedir. Tanımlayıcı tipte yapılan bu çalışmanın amacı; yoğun bakımda çalışan hemşirelerin duygusal durumlarının ölüme karşı tutumları üzerine etkisini incelemektir.

Çalışma Temmuz- Aralık 2017 tarihleri arasında özel bir sağlık grubunun İstanbul ilindeki hastanelerinin yoğun bakım ünitelerinde çalışan hemşirelerin (n=100) katılımıyla gerçekleştirildi. Veriler, Sosyodemografik Veri Formu, Ölüme Karşı Tutum Ölçeği ve Duygu Gereksinimi Ölçeği kullanılarak toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde yüzde, sayı, minimum- maksimum değerleri, ortalama, standart sapma, korelasyon analizi, kullanılarak karşılaştırma çalışmaları yapıldı.

Çalışmaya katılan hemşirelerin yaş ortalaması 24,8±5,312'di. Hemşirelerin mesleki deneyim süreleri ortalama 3,83 ± 5,15 yıl; yoğun bakımda çalışma süreleri ortalama 2,77±3,78 yıldır. Hemşirelerin %62'si (n=62) genel yoğun bakım, %8'i (n=8) yeni doğan yoğun bakım, %4'ü (n=4) çocuk yoğun bakım, %14'ü (n=14) kardiyoloji yoğun bakım ve %12'si (n=12) kardiyovasküler cerrahi yoğun bakım ünitesinde çalışmaktadır. Hemşirelerin 23'ü ölümle karşılaştığında çaresizlik, 4'ü başarısızlık, 8'i korku, 73'ü üzüntü hissettiğini belirtti. Hemşirelerin Duygu Gereksinimi Ölçeği ile Ölüme Karşı Tutum Ölçeği puanları arasındaki ilişki incelendiğinde duygulara yaklaşma alt boyutu ile ölüm korkusu (r=,278), tarafsız kabullenme (r=,237), yaklaşım kabullenme (r=,303) ve ölüme karşı tutum toplam puanı (r=,341) arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulundu (p<0,05). Duygulara yaklaşma puanları ile ölümden kaçınma (r=,037) ve kaçış kabullenme puanları arasında ise anlamlı bir ilişki bulunmadı (p>0,05) . Duygulardan kaçınma puanları ile ölüm korkusu (r=,278), ölümden kaçınma (r=,480), kaçış kabullenme (r=,335) ve ölüme karşı tutum toplam puanları (r=,499) arasında istatistiksel açıdan anlamlı pozitif yönde ilişki olduğu görüldü (p<0,05). Duygulardan kaçınma puan ortalamaları ile tarafsız kabullenme (r=,133) yaklaşım kabullenme puanları (r=,180) arasında anlamlı bir ilişki bulunmadı (p>0,05). Hemşirelerin yaş ortalamalarının, mesleki deneyim ve yoğun bakımda çalışma sürelerinin ölüme karşı tutumlarını etkilemediği saptandı (p>0,05).

Özellikle yaşamı kritik olan hastaların tedavi ve bakımlarının sürdürüldüğü yoğun bakım ünitelerinde her bireyin ölümü kabullenme ve ölümle başa çıkma mekanizmaları farklıdır. Bu araştırma sonucunda; hemşirelerin duygusal durumlarının ölüme karşı tutumlarını etkilediği, gerektiğinde bu ünitelerde çalışan hemşirelerin duygusal durumlarının takip edilmesinin ve bu açıdan desteklenmesinin önemli olduğu değerlendirildi.

ANAHTAR KELİMELER: YOĞUN BAKIM, ÖLÜM, TUTUM, DUYGUSAL DURUM

S-073 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN İSTASYON TEKNİĞİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

BÜŞRA ŞAHİN[1], ESRA USLU[1], GÖZDE GÖKHAN[1], GÜL DEMİR[1], SELMA ATAY[1],

[1]ÇANAKKALE ON SEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ,

Günümüzde bireylerin problem çözebilen, yaratıcı ve akıl yürütebilen özellikte olmaları gerekmektedir. Öğretim sürecinde de bu yeterlilikleri bireylere sunan yöntem ve tekniklerin öğretim sürecinde işe koşulması ihtiyacı doğmaktadır. İşte bu ihtiyaca cevap veren tekniklerden biri olan İstasyon tekniği, öğrencileri araştırma ve keşfetmeye teşvik ederek onlara zengin yaşantılar sunan, açık, eleştiren ve sorgulayan bireyler yetiştirilmesini amaçlayan, öğrencilerin kendi öğrenme sorumluluğunu üstlenmesini sağlayan, özgün ve ortak ürünlerin oluşturulduğu öğrenme ortamları oluşturan, öğrencilerin öğretmen rehberliğinde araştırarak ve sorgulayarak bilgiye ulaştığı bir teknik olarak tanımlanmaktadır. Araştırmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin istasyon tekniğine ilişkin görüşlerini belirlemektir.

Araştırmanın evrenini, bir Üniversitenin Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü birinci sınıf öğrencileri, örneklemini ise, araştırmaya katılmayı kabul eden toplam 80 öğrenci oluşturmuştur. Hemşireliğe Giriş ve Temel Kavramlar dersinde öncelikle öğrencilere istasyon tekniğinin ne olduğu, nasıl uygulandığı anlatılmış, konu sunumları yapıldıktan sonra, konu özeti öğrencilere istasyon tekniği kullanılarak yaptırılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak literatür taranarak oluşturulmuş anket formu kullanılmıştır.

Çalışma sonuçlarında, araştırmaya katılan öğrencilerin %71.4'ünün bayan, % 48.4' ünün Anadolu lisesi mezunu olduğu, yaş ortalamalarının ise 18.6+1.02 olduğu bulunmuştur. Çalışmaya dahil edilen öğrencilerin, %89.0'u istasyon tekniğini daha önce duymadığını ve %44.4'ü çoklu öğrenme stilini kullandığını belirtmiştir. İstasyon tekniğinin avantajlarına yönelik öğrencilerin %52.7'si ilginç fikirler duymasını sağladığını, % 50.5'i grup çalışmasını sağladığını, % 48.8'i derse aktif katılımı sağladığını belirtmiştir. Öğrencilerin %30.0' ı slogan grubunda bulunmaktan keyif aldığını belirtmiştir. Dezavantaj olarak ise çoğunlukla (%36.6) grupların kalabalık olmasını belirtmiştir.

Sonuç olarak, istasyon tekniğine ilişkin öğrencilerin olumlu görüşlerinin olması bu tekniğin alternatif fikir üretebilen, problem çözebilen ve klinik karar verebilen hemşirelerin yetişmesine katkı sağlayacağı için derslerde kullanılması önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: İSTASYON TEKNİĞİ, ÖĞRENCİ GÖRÜŞÜ

S-074 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN DUYGUSAL ZEKA VE İLETİŞİM BECERİLERİ DÜZEYLERİ; ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Beyza Mutlu [1], Yasemin Usta [1], Deniz Altıparmak [1],

Hemşirelik bölümünde okuyan öğrencilerin duygusal zeka ve iletişim beceri düzeyleri ve etkileyen faktörlerin karşılaştırılması

Araştırmamız tanımlayıcı olarak S.Ü. Sağlık Bilimleri Fakültesinde 15-30 ocak 2018 tarihinde hemşirelik bölümünde eğitim alan 404 öğrenciye anket uygulaması yapılmıştır.Çalışmaya katılan öğrencilerden onam alınmıştır. çalışmada veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu, Gözden Geçirilmiş Schutte duygusal zeka ölçeği ve iletişim becerileri ölçeği yazarlardan izin alınarak kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS programında değerlendirilmiştir. Araştırmada elde edilen veriler yüzde oranı, bağımsız gruplarda t testi, tek yönlü ANOVA, Tukey HDS testi, Korelasyon analizi kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrenci hemşirelerin % 82,9 kız, %60,4 beş yıldan fazla ilde yaşamını sürdürüyor, %78,5 maddi durumlarını orta olarak değerlendirmekte %55,4'ünün annesi ilkokul mezunu, %37,4 babası ilkokul mezunu, %51,7 hemşirelik bölümünü isteyerek seçtiğini ve %62,9'u hemşirelik bölümünden eğitim almaktan memnun olduğunu ifade etmektedir. öğrencilerin Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka toplam puanı (142,72±17,45) ölçek alt boyut puanları iyimserlik/ Ruh halinin düzenlenmesi (43,10±6,6) duyguların kullanımı (20,93±3,54) duyguların değerlendirilmesi (33,73±5,89), İletişim Becerileri Ölçeği toplam puanı (94,00±13,75) ölçek alt boyut puanları iletşim ilke ve temel beceriler (37,84±5,95) kendini ifade etme (14,99±2,59) etkin dinleme ve sözel olmayan iletişim (22,89±3,87) iletişim kurmaya isteklilik (18,26±13,75) olarak bulunmuştur. araştırma kapsamına alınan öğrencilerin yaşları , bulundukları sınıf anne ve babalarının eğitim düzeyi uzun süre yaşadıkları yer ile duygusal zeka ölçeği ve iletişim becerileri ölçeği atl boyutları arasında anlamlı fark bulunmadı ($p>0,05$) Duygusal zeka ve iletişim becerileri ölçek toplam puanları arasında pozitif yönde zayıf kuvvette bir ilişki vardır.($p=0,00$ $r=0,421$) İletişim ilkeleri ve temel beceriler ile etkin dinleme ve sözel olmayan iletişim alt boyutları arasında pozitif yönde yüksek kuvvette bir ilişki vardır. ($p=0,00$ $r=0,783$) duygusal zeka ölçeğinden alınabilecek üst puan 201, iletişim becerileri ölçeği üst puanı 125 dir. Araştırmaya katılan öğrencilerin duygusal zeka ve iletişim becerileri düzeylerinin iyi olduğu söylenebilir. araştırmamızda iletişim kurmaya isteklilik alt boyutu ile medeni durum karşılaştırıldığında evli ya da bekar olmanın fark yaratıcı bir değişken olmadığı görülmüştür. korkut tarafından yapılan çalışmada da iletişim kurmaya isteklilikte evli ya da bekar olmanın fark yaratıcı bir değişken olmadığı yorumlanmıştır.

Ölçeklerden alınan toplam puanların öğrencilerin duygusal zeka ve iletişim becerilerinin iyi düzeyde olduğu görülmüştür.

ANAHTAR KELİMELER: ÖĞRENCİ, HEMŞİRE, DUYGUSAL ZEKA, İLETİŞİM

S-075 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KÜLTÜRLERARASI DUYARLILIKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Neriman Şevval TÜRKKAN[1], Ahmet TEMURLENK[1], Pelin KARAÇAY[1],

[1]KOÇ ÜNİVERSİTESİ,

Son yıllarda dünya şartlarının değişmesi birbirinden farklı kültürlerin bir araya gelmesi kültürel farklılıklara duyarlı ve bakım verirken bu farklılıkları göz önünde bulunduran hemşirelerin mezun edilmesi gerekliliğini beraberinde getirmektedir. Bu nedenle, hemşirelik öğrencilerinin eğitimleri süresince kültürel farklılıklarla ilgili eğitim almaları, toplumun kültürel gereksinimlerine yanıt verecek bilgi ve becerilere sahip olmaları önemlidir. Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin kültürlerarası duyarlılıklarının ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak planlandı.

Araştırmanın evrenini üniversitelerin hemşirelik bölümlerinde okuyan lisans öğrencileri oluşturdu. Örneklemi ise hemşirelik bölümlerinde okuyan ve çalışmaya katılmaya gönüllü öğrenciler oluşturdu. Örnekleme ulaşmak için Hemşirelik Öğrencileri Derneği ve sosyal medya hesapları kullanıldı. Araştırmanın verileri, sosyo-demografik özellikleri içeren sorular ve Kültürlerarası Duyarlılık Ölçeği kullanılarak veri toplama formu aracılığı ile toplandı. Veri toplama formu elektronik ortamda oluşturuldu. Oluşturulan link sosyal medya hesaplarında ve Hemşirelik Öğrencileri Derneği temsilcileri aracılığı ile paylaşıldı. Verilerin toplanmasına Koç Üniversitesi Biyomedikal Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan onay alındıktan sonra başlandı. Hemşirelik öğrencileri, soru formunu elektronik ortamda gönderilen link aracılığı ile doldurdu. Araştırmada verilerin analizi SPSS for Windows 24.0 (Statistical Package for the Social Sciences) programını kullanarak yapıldı.

Araştırmaya toplam 197 hemşirelik öğrencisi katıldı. Araştırma kapsamına alınan öğrencilerinin yaş ortalaması 20.83±1.23, %87,8'i kadın ve %48,7'si 3.Sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin Kültürlerarası Duyarlılık ölçeğinden aldıkları toplam puan 91,47±12,81'dir. Ölçeğin beş alt boyutundan aldıkları puanların ortalaması sırası ile; iletişimde sorumluluk alt boyutu 23,85±3,68, kültürel farklılıklara saygı alt boyutu 23,82±4,41, iletişimde kendine güvenme alt boyutu 17,46±3,32 ve iletişimden hoşlanma alt boyutu ise 10.73±2,42 olarak bulundu. Öğrencilerin Kültürel Duyarlılık Ölçeği toplam puanı ile cinsiyet, kaçıncı sınıfta olduğu, mesleği tercih etme durumu, yaşanılan bölge, mesleğe bakış açısı, eğitimleri sırasında kültürlerarası eğitim alma durumu, yabancı dil bilme durumu, öğrenci değişim programına katılma isteği ve mezuniyet sonrası yurt dışında çalışma isteği arasında istatiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı, yaş ile ölçeğin total puanı arasında da anlamlı bir ilişki bulunmadığı saptandı. Başka bir kültürdeki insanlarla etkileşimde bulunma isteği ile ölçekten alınan toplam puan arasında ise anlamlı istatiksel fark olduğu ((p=0,000, Z=-3,764) belirlendi.

Hemşirelik öğrencilerin kültürel duyarlılık düzeylerinin iyi olduğu saptandı. Öğrencilerin kültürel duyarlılıklarının artırılması için hemşirelik çekirdek programında yer alan kültürlerarası becerilerin kazandırılması hedeflenmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: KÜLTÜRLERARASI DUYARLILIK, ,KÜLTÜRLERARASI HEMŞİRELİK EĞİTİMİ, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ

S-076 - SAĞLIK BİLİMLERİNDE ÖĞRENİM GÖREN Z KUŞAĞININ HİJYEN ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ"

Sennur KULA ŞAHİN[1], Berna Nur BERKER[1], Berfin SÖĞÜT[1], Furkan SÖĞÜT[1], Sebiha CANDAŞ[1],

[1]İstinye Üniversitesi,

2000 yılından sonra doğan dijital nesil ya da Z kuşağı adıyla anılan yeni neslin dijital bir çağda doğmuş ve büyümüş olmaları nedeni ile önceki nesillerden farklı olabileceği öngörülmektedir. Türkiye nüfusunun yaklaşık % 17'sini oluşturan Z kuşağı gençlerinin teknoloji ve sosyal medyayı çok kullanmaları, sağlıklı yaşam davranışlarını etkilemektedir. Gençlik dönemi, bedensel ve ruhsal değişikliklerin yaşandığı, kendine özel davranış özellikleri gösteren bu dönem, Z kuşağında daha fazla etkileyebileceğinden bahsedilmektedir. Z kuşağının günde en az üç ile beş saat teknoloji ve sosyal medyayı kullanmalarına bağlı hijyenik alışkanlıklarında ya da bakımlarında aksamalara neden olabilmektedir.

Sağlık bilimlerinde eğitim ve danışmanlık hizmeti vermek üzere öğrenim gören Z kuşağının temel hijyenik alışkanlıkları kazanması beklenir. Bu çalışma, sağlık bilimlerinde öğrenim gören Z kuşağının hijyen alışkanlıklarının incelenmesi amacı ile tanımlayıcı ve kesitsel türde yapıldı. Çalışma bir özel üniversitenin sağlık bilimlerinde öğrenim gören hemşirelik (n=60), ebelik (n= 36), beslenme ve diyetetik (n=67), fizik tedavi ve rehabilitasyon (n=49) ve tıp fakültesi (n=52) birinci sınıf olmak üzere 273 öğrenci üzerinde gerçekleştirildi. Veriler 10 – 20 Şubat 2018 tarihleri arasında kişisel veri formu ve hijyen ölçeği kullanılarak toplandı. HI23 ölçeğinin turkce geçerlilik ve güvenirliliği Altun ve ark. (2010) yılında yapılmış beş alt boyuttan (genel hijyen, ev içi hijyen, besin hijyen, el hijyen ve kişisel hijyen) oluşmaktadır. HI23 ölçeği dört noktalı likert tip formatında değerlendirilen 23 maddeden oluşmaktadır. Çalışmada istatiksel değerlendirmesinde ki-kare, yüzdelik dağılım ve one-way anova testi uygulandı.

Çalışmada öğrencilerin % 81,9'u kız, % 73,6'sı 19 – 22 yaş aralığındadır. Çalışmada sağlık bilimlerinde öğrenim gören öğrencilerin genel hijyen alışkanlıklarının iyi düzeyde (3.35 ±0.37), kız öğrencilerin genel hijyen alışkanlıkları, erkeklerden daha iyi olduğu bulundu. Farklı bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin hijyen alışkanlıkları karşılaştırıldığında ise sadece ev içi hijyen alışkanları boyutunda anlamlı farklılık saptandı. Hemşirelik bölümü öğrencilerinin ev içi ve el hijyeni alt boyutlarında, diğer bölümlerde öğrenim gören öğrencilerden daha yüksek puan ortalamalarına sahip olmasına karşın anlamlı farklılık olmadığı belirlendi.

Bu çalışma sonucunda sağlık bilimlerinde öğrenim gören Z kuşağının hijyen alışkanlıklarının daha iyi olması için eğitim programlarının düzenlenmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HİJYEN, ALIŞKANLIKLAR, ÖĞRENCİ, Z KUŞAĞI, SAĞLIK BİLİMLERİ

S-077 - BİR DEVLET ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEK SEÇİMİ YETERLİLİĞİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

İlknur YÜCEL[1], İlknur DİNDAR[1], Kübra İNCİRKUŞ[1],

[1]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Bu çalışmada amaç, Edirne ilindeki bir üniversitenin hemşirelik bölümü öğrencilerinin meslek seçimi yeterlilik düzeylerinin ve meslek seçimini etkileyen faktörlerin incelenmesidir.

Çalışmanın evreni; 6-9 Mart 2018 tarihleri arasında Edirne ilindeki bir üniversitenin hemşirelik bölümünde okuyan ve araştırmaya katılmayı kabul eden toplam 581 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında örneklem seçimine gidilmemiş olup, belirlenen tarihler arasında ulaşılabilen tüm bireyler çalışmaya dahil edildi. Veriler, araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda oluşturulmuş "Anket Formu", Vurucu ve Çetin tarafından 2010 yılında geliştirilen 11 maddelik "Meslek Seçimi Yeterliliği Ölçeği" ile toplandı. Veriler bilgisayar ortamında, SPSS 20.0 programıyla değerlendirildi. Verilerin analizinde; ortalama, standart sapma, frekans, yüzde, t testi ve korelasyon analizleri kullanıldı. Anlamlılık düzeyi $p<0,05$ alındı.

Çalışma kapsamında ulaşılan 216 öğrencinin yaş ortalaması 20,56±1,98 idi. Örneklemin çoğunluğu kadın (%88), birinci sınıf (%37,5), yurtta kalan (%72,2), büyük şehirde yaşayan (%47,2), sigara (%85,6) ve alkol (%80,1) kullanmayan öğrencilerden oluşmaktaydı. Öğrenciler genel olarak aylık gelirlerinin giderlerine eşit olduğunu (%72,7), anne ve babalarının sağ olduğunu (%94,4), annelerinin (%57,9) ve babalarının (%40,3) ilkokul mezunu olduğunu, annelerinin çalışmadığını (%70,8), babalarının çalıştığını (%82,9) bildirdi. Öğrencilerin %70,4'ü hemşireliği isteyerek seçtiğini, %73,6'sı meslek seçiminden memnun olduğunu, %81'i bölümünü değiştirmeyi düşünmediğini belirtti. Meslek seçiminde genel olarak aile (%53,7) ve sosyal çevrenin (%16,2) etkili olduğu bulgulandı. Ölçek puan ortalaması 2,96±0,73 olarak bulundu. Buna göre öğrencilerin kendi meslek seçimleri için yaptıkları değerlendirme 3 puan seviyesinde ve orta düzeydedir. Meslek Seçimi Yeterliliği Ölçeği puan ortalamaları; yaşı ve sınıfı daha küçük olanlarda, mesleği isteyerek seçtiğini, meslek seçiminden memnun olduğunu ve bölümü değiştirmeyi düşünmediğini belirten öğrencilerde anlamlı olarak daha yüksek bulundu ($p<0,05$).

Araştırma sonucunda mesleğini isteyerek seçen ve memnun olan öğrencilerin meslek seçim yeterliliği daha yüksekti ve öğrencilerin meslek seçiminde en etkili kişiler aile üyeleriydi. Çalışmada elde edilen bulgular, ilgili üniversitede öğrenim gören ve belirlenen tarihlerde ulaşılabilen öğrencilerle sınırlıdır. Bu doğrultuda başta aileler olmak üzere meslek seçiminde etkili olan kişilerin ve meslek seçimi yapacak olan lise öğrencilerinin hemşirelik hakkında bilgilendirilmelerine, hemşirelik öğrencilerinin mesleklerini sevme ve memnuniyet düzeylerini etkileyen faktörlere yönelik daha büyük örneklem gruplarında ve uzun süreli çalışmalar önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, MESLEK SEÇİMİ, MESLEK SEÇİMİ YETERLİLİĞİ, ÖĞRENCİ

S-078 - DOWN SENDROMLU BİREYLERDE HİJYENİK EL YIKAMA ALIŞKANLIĞININ KAZANDIRILMASINDA DANSIN YERİ

Şükriye HALICI[1], Gizem KARAKAYA[1], Büşra ERDİNÇ[1], Rukiye Dilek AKSAKAL[1], Hülya YAZICI UÇAR[1],

[1]Nuh Naci Yazgan Üniversitesi,

Bu araştırmada, down sendromlu bireylerde, hijyenik el yıkama alışkanlığını kazandırmada dansın etkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Araştırmanın Yeri Bu araştırma Kayseri'de Milli Eğitim Bakanlığına ve Makbule Ölçen Özel Eğitim Kurumları Genel Müdürlüğü'ne bağlı Ali Çelikoyar Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi'nde yapılacaktır. 2009 yılından beri hizmet veren Merkezde Zihinsel Engelliler Destek Eğitim Programı kapsamında aile eğitimi, iş- uğreş eğitimi, okuma yazma eğitimi verilmekte; spor, müzik ve sosyal etkinlikler yapılmaktadır. Öğrencilerin temel özel eğitimlerini tamamlamalarına yönelik olarak öz bakım becerileri, toplumsal uyum, kavram geliştirme, dil gelişimi ve konuşma, Türkçe, bilgisayar eğitimi, bağımsız yaşam becerileri, basit matematik, hayat bilgisi gibi dersler de verilmektedir. Merkezin toplam öğrenci sayısı 218 'dir. Merkezde 12 Öğretmen, 1 Psikolog ve 2 Fizyoterapist görev yapmaktadır. Araştırmanın Örneklemi Çalışma, IQ seviyelerine göre az ve orta düzeyde zeka geriliği olan 10 öğrenci ile yapılacaktır. Örneklem sayısı ve kimlerin örnekleme alınacağına Merkezde görev yapan psikologla yapılan görüşme ve değerlendirmelerin sonucunda karar verilmiştir. Verilerin Toplanması Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından hazırlanan Öğrenci Tanılama Formu ve El Yıkama Becerisi Değerlendirme Formu kullanılacaktır. (Ek 1- Öğrenci Tanılama Formu, Ek -2. El Yıkama Becerisi Değerlendirme Formu) Öğrenci Tanılama Formu: bu formda, öğrencinin cinsiyeti, yaşı, anne-babanın öğrenim durumu ve meslekleri gibi sosyo-demografik bilgilerle ilgili sorular yer almaktadır. El Yıkama Becerisi Değerlendirme Formu: Bu form, hijyenik el yıkama beceri basamaklarını içermektedir. İlgili literatür ve Dünya Sağlık Örgütü'nün El Yıkama Rehberi'nden yararlanılarak araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır.

Proje çalışmaları devam etmektedir.

Proje çalışmaları devam etmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HİJYEN, ENGELLİ,DANS,MÜZİK

S-079 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE MOBBİNGİN GÜDÜLENME KAYNAKLARI VE SORUNLARINA ETKİSİ

Yeşim CEYLANTEKİN[1], Ayşe MURTAZAOĞLU[1],

[1]Afyon Kocatepe Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu,

Çalışmamızda hemşirelik öğrencilerinin mobbinge maruz kalma durumları, buna karşı verdikleri tepkileri, çözüm seçeneklerini belirlemek ve mobbingin güdülenme davranışlarına etkisini belirlemek amaçlanmıştır.

Tanımlayıcı tipteki araştırma, Afyon Sağlık Yüksekokulu'nda 2018-2019 Eğitim-öğretim yılında hemşirelik bölümünde öğrenim gören gönüllü 2,3,4.sınıf (n=123) hemşirelik öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak literatür taraması sonrasında araştırmacılar tarafından geliştirilen 26 sorudan oluşan "Veri Toplama Formu" ve öğrencilerin güdülenme düzeylerini belirlemek için 24 sorudan oluşan "Güdülenme Kaynakları ve Sorunları Ölçeği" (Acat ve Köşgeroğlu, 2006) kullanıldı. Verilerin analizinde SPSS 22.0 paket programı kullanılmış, verilerin analizinde yüzdelik, ortalama, frekans, standart sapma dağılımları ile hesaplanmıştır. Çalışmanın etik kurul izni Afyon Kocatepe Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulundan (02.02.2018-2018/2-48 sayılı karar) alınmıştır.

Öğrencilerin yaş ortalaması 21.7±2.07 dir. Araştırmaya katılan öğrencilerin % 71.5'i kadındı. Öğrencilerin %71.5'i mesleği isteyerek seçtiğini, %69.9'u mesleği sevdiğini, %54.5'i mesleğini ya da bölümünü değiştirmek istemediğini belirtmiştir. Öğrencilerin %41.5'i meslekte çalışmak için hazır olduğunu, öğrencilere mobbingle ilgili görüşleri sorgulandığında %86.2'si terimi duyduğunu, %61.3'ü mobbinge uğradığını ve %49.4'ü sorumlu hemşireden kaynaklı mobbing yaşadığını belirtmiş, % 82.9'u hemşirelikte mobbingin diğer mesleklere göre daha fazla oranda olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin %37.6'sı mobbingin meslekten soğuttuğunu, %45.1'i özgüvenini azaltarak hayat enerjisini olumsuz yönlendirdiğini belirtmiştir. Mobbinge maruz kalma nedeni olarak hiçbir nedenin olmaması (%38.3) ve stajyer öğrenci olması (%34.6) gösterilmekte. Mobbinge uğradığında öğrenciler arkadaşları ile paylaştığını belirtmiş(%48.5). Öğrencilerin %57.3'ü mobbinge stajda karşılaşmıştır. Mobbingi önlemek için öğrenciler çalışan, sorumlu ve stajyer hemşirenin rollerinin hak ve sorumluluk çerçevesinde net açıklanmasının gerekli olduğunu düşünmekte, (%23.3) mobbingin güdülenme ve çalışma motivasyonuna olumsuz etkileri olduğunu belirten öğrenciler, aldığı hemşirelik eğitiminin kariyerini olumlu etkileyeceğini düşünmekte(%35). Öğrencilerin içsel güdülenme faktörü güvenilirlik katsayısı alfa değeri ise =.817 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin %61.8'i hemşirelikle ilgili bilgi ve becerilerini öğrenmede işini severek yapan ve onu motive edecek kişi ile çalışmanın istekliliğini arttırdığını düşünmekte.Öğrenciler "Birlikte eğitim aldığım grubun istekliliği beni etkiler" sorusuna %52.8'i tamamen katıldığını söylemiştir. Benzer şekilde "İletişim kurduğum insanların yarattığı baskı öğrenmemi etkiliyor" sorusuna %28.5'i tamamen katıldığını ifade etmiş. Öğrencilerin hemşirelik mesleğini seçme nedeni ile okuduğu bölümü değiştirmeyi düşünmesi karşılaştırıldığında aralarındaki farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$).

Hemşirelik öğrencilerinin staj uygulama yerlerinde daha fazla mobbing yaşadığı bunun da motivasyon,güdülenme davranışlarını ve mesleki başarıyı olumsuz etkilediği sonucuna varılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRE,MOBBİNG,PSİKOLOJİK ŞİDDET

S-080 - ÖĞRENCİ GÖZÜYLE TÜRKİYE VE ALMANYA'DAKİ HEMŞİRELİK SİSTEMİ: ERASMUS DENEYİMİ

Duygu DİŞLİ[1], Nevin HOTUN ŞAHİN[1], Benjamin KÜHME[2],

[1]İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, [2]Hochschule Osnabrück University Of Applied Sciences,

Çalışmanın amacı günümüzde geçerli ve kullanılmakta olan Almanya ve Türkiye'deki hemşirelik sistemlerini öğrenci bakışı ile kültürel uyum ve farkındalık açısından gözden geçirmektir.

Bu tanımlayıcı yazıda bilimsel makaleler, yasa ve prosedürler, klinik tecrübeyle sağlanan veriler ile eğitim sistemi ve klinik uygulama sistemleri incelenmiştir.

Eğitim sistemi için en belirgin fark: Hem Almanya hem de Türkiye'de hemşirelik eğitimine ayrılan saat eşit olmakla birlikte, Türkiye'de eğitimin üniversite düzeyinde olduğu ve Almanya'daki eğitimin henüz bu seviyeye gelmediği görülmektedir. Türkiye'deki yüksek lisans ve doktora programlarının çok önceden beri yürütüldüğü, Almanya'nın ise hemşirelik eğitimi açısından henüz bu bilimsel yapıya sahip olmadığı görülmüştür. Klinik sistemin en belirgin farkı: Almanya'nın aksine, aile üyeleri, Türkiye'de hastanede yatış süresince hasta bakımında önemli ve etkili rol oynamaktadır. Türkiye'de aile üyeleri hasta bakımına direkt olarak katılırken, Almanya'da hasta yakınlarının sadece ziyaretçi rolü üstlendiği gözlemlenmiştir. Yasal durum: Türkiye'de özel bir Hemşirelik Yasası bulunmaktadır. Almanya'da hemşirelik mesleği "Pflegekraft (Krankenschwester/Krankenpfleger)" adı altında yapıldığı göz önünde alındığında, şu anda yasa olarak "Pflegeberufereformgesetz" yürürlüktedir.

Türkiye'de hastaların yakınlarının hastanın bakımında etkin rol oynamasının iş yükü üzerinde olumlu bir etkisi olmasına rağmen, zaman zaman hemşirelik mesleğinin toplumdaki statüsünün düşmesine ve profesyonellikten uzaklaştırmasına neden olmaktadır. Bu durum sonucunda Almanya'da, hemşirenin mesleki sınır ve sorumluluklarını daha kesin bir şekilde belirlediği, bakım verici rolünü bu sınırlar dahilinde gerçekleştirdiği, bakıma holistik bir yaklaşımla katıldığı görülmüştür.

ANAHTAR KELİMELER: ERASMUS, HEMŞİRELİK, SİSTEM, TÜRKİYE, ALMANYA

S-081 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ALGILANAN SOSYAL YETKİNLİKLERİ İLE ŞİDDETE YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Canan ARDA[1], Remziye SEMERCİ[1], Melahat AKGÜN KOSTAK[1], İlknur YOLDAŞ[1],

[1]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Sosyal yetkinlik, bireyin pozitif tepkiye neden olacak ve negatif tepkiden uzaklaşmaya yardımcı olacak biçimde diğer bireylerle etkileşimini sağlayan, sosyal olarak kabul görmüş öğrenilmiş davranışlardır. Sosyal yetkinlik algısının gelişmediği kişilerde olumsuz davranışlar, iletişimde yetersizlik, öfke patlamaları, madde kullanımına yönelim olduğu bildirilmiştir. Bu kapsamda, bu çalışmanın amacı hemşirelik öğrencilerinin algılanan sosyal yetkinlikleri ile şiddete yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Tanımlayıcı ve analitik tipteki çalışma, 15.02.2018-05.03.2018 tarihleri arasında Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören 297 öğrenci ile yürütüldü. Veriler 'Anket Formu', 'Algılanan Sosyal Yetkinlik Ölçeği' ve 'Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği' ile toplandı. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, Mann Whitney U, Spearman korelasyon analizi kullanıldı. Sonuçlar %95'lik güven aralığında ve anlamlılık $p<0.05$ düzeyinde değerlendirildi.

Öğrencilerin yaşı 20,33±1,74, %85,9'u kız, %80,8'i çekirdek aile yapısında ve %79,8'inin aile geliri orta düzeyde idi. Öğrencilerin %38'inin aile içi şiddete tanıklık ettiği, %26,6'sının aile bireyleri tarafından şiddete maruz kaldığı; %19,5'inin duygusal şiddete, %13,1'inin fiziksel şiddete maruz kaldığı belirlendi. Öğrencilerin yaşları ile 'Algılanan Sosyal Yetkinlik Ölçeği' puanları ve 'Şiddeti Olağanlaştırma' alt boyut puanları arasında pozitif korelasyon vardı ($p<0,05$). Öğrencilerin 'Algılanan Sosyal Yetkinlik Ölçeği' puanları ile 'Şiddetin Türleri' ve 'Şiddetin Farklı Boyutları' 'Şiddeti Onaylamama' alt boyut puanları arasında negatif korelasyon ($p<0,05$), 'Algılanan Sosyal Yetkinlik Ölçeği' puanları ile 'Şiddeti Olağanlaştırma' alt boyut puanları arasında pozitif korelasyon vardı ($p<0,001$). Öğrencilerin cinsiyetleri ile 'Şiddete Yönelik Tutum', 'Şiddetin Türleri', 'Şiddeti Olağanlaştırma' ve 'Kadına Yönelik Şiddet' alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı fark vardı ($p<0,05$). Öğrencilerin aile gelir düzeyi ile Şiddeti Onaylamama toplam puan ortalamaları arasında anlamlı fark var idi ($p<0,05$). Öğrencilerin şiddete maruz kalma durumları ve maruz kaldıkları şiddet türleri ile toplam 'Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği' ve 'Şiddeti Olağanlaştırma' alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı fark var idi ($p<0,05$).

Öğrencilerin algıladıkları sosyal yetkinlikleri arttıkça şiddeti olağanlaştırma tutumlarının azaldığı, yaşları arttıkça, algılanan sosyal yetkinliklerinin arttığı görüldü. Kız öğrencilerin, erkekler göre kadına şiddeti ve şiddeti olağanlaştırmaya karşı daha tepki gösterdikleri belirlendi. Aile bireyleri tarafından şiddete maruz kaldığını belirten öğrencilerin şiddete yönelik olumsuz tutumlarının daha az, şiddeti olağanlaştırma tutumlarının daha fazla olduğu belirlendi.

ANAHTAR KELİMELER: ALGILANAN SOSYAL YETKİNLİK, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ, ŞİDDET

S-082 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KÜLTÜRLER ARASI DUYARLILIKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

DERYA SULUHAN [1], AHSEN SULTAN UYGUN[1], Ayşe KARAMAN[1], ECEM NUR BOZKURT[1], DİLEK YILDIZ[1], BERNA EREN FİDANCI[2],

[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi,

Bu çalışmada, hemşirelik öğrencilerinin sağlığı koruma, geliştirme ve hasta bakımında kültürler arası duyarlılığının değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Tanımlayıcı, kesitsel bir çalışma olarak dizayn edilen bu çalışma, Gülhane Hemşirelik Fakültesi'de 1-9 Mart 2018 tarihleri arasında gerçekleştirildi. Çalışmanın evrenini hemşirelik öğrencilerinin tamamı (n=415), örneklemini ise çalışmaya dahil edilme kriterlerine uyan ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan 249 öğrenci oluşturdu. Veriler, Veri Toplama Formu ve Kültürler Arası Duyarlılık Ölçeği (KADÖ) ile kullanılarak elde edildi. Elde edilen veriler SPSS 18.0 paket programında uygun istatistiksel yöntemlerle analiz edildi. Sonuçlar %95'lik güven aralığında, anlamlılık $p<0.05$ düzeyinde değerlendirildi.

Araştırmaya katılan Çalışmaya katılan öğrencilerin %81.7'si (n=203) kadın; %43.7'si 1.sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin KADÖ toplam puan ortalaması 93.88±12.78, birinci sınıf öğrencilerinin 86.97±11.22, üçüncü sınıf öğrencilerinin 86.35±10.45 dördüncü sınıf öğrencilerinin ise 87.53±11.03'tür. Ölçeğin alt ölçek boyutları incelendiğinde; iletişimde sorumluluk alt boyutundan 16.50±8.32, kültürel farklılıklara saygı alt boyutundan 27.52±9.12, iletişimde kendine güvenme alt boyutundan 16.03±7.82, iletişimden hoşlanma alt boyutundan 21.83±2.21 ve iletişimde dikkatli olma alt boyutundan 10.79±3.54, puan aldıkları belirlendi. Dördüncü sınıf hemşirelik öğrencilerinin üçüncü ve birinci sınıf öğrencilerine göre ölçek toplam puan ortalamalarının daha yüksek olduğu ve aradaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı fark oluşturmadığı belirlendi (KW=1.709; p=0.317). Klinik uygulama yapan öğrencilerin klinik uygulama yapmayan öğrencilere göre ölçek toplam puan ortalamalarının daha yüksek olduğu ve aradaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı fark oluşturduğu belirlendi (Z=1.783; p=0.027).

Çalışmada hemşirelik öğrencilerinin kültürler arası duyarlılıklarının yüksek olduğu, klinik uygulama yapmanın kültürler arası duyarlılığı olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir. Bu nedenle; hemşirelik öğrencilerinin ilk yıldan itibaren ders müfredatına kültüre duyarlı bakım verme konuları eklenmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: KÜLTÜR, FARKINDALIK, BAKIM, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ

S-083 - HASTA BAKIMI VE UYGULAMALARI SONRASINDA MEYDANA GELEN KİŞİSEL DEĞİŞİKLİKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

EMİNE ÇAKIR[1], YASİN ALDEMİR[1], HANDE CENGİZ[1], DİLEK AYGİN[1],

[1]SAKARYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ,

Bakım verme, bakım veren bireyler açısından çok boyutlu olarak algılanan bir deneyimdir. Bakım verme; büyük oranda samimiyet ve sevginin artması, bakım verme deneyimi sayesinde anlam bulma, kişisel gelişim, yakın ilişkilerin gelişmesi, diğer bireylerden sosyal destek alma, kendine saygı duyma, kişisel doyum sağlama gibi olumlu özelliklerinin yanında pek çok güçlüğün de yaşanmasına yol açabilmektedir. Bakım verme güçlüğü, bakım verme ile ilişkili olarak fiziksel, psikolojik, emosyonel, sosyal ve ekonomik sorunlar olmak üzere çok boyutlu bir tepkidir. Araştırma, öğrenci hemşirelerin klinik uygulamaya başladıktan sonra bakım verme sürecinin başlamasıyla yaşantılarının nasıl değiştiğini değerlendirmek amacı ile yapıldı.

Yüz doksan hemşirelik öğrencisi ile tanımlayıcı tipte yapılan araştırmanın verileri, Can (2010) tarafından Türkçe geçerlik ve güvenirliği yapılan "Bakas Bakım Verme Etki Ölçeği (BBVEÖ)" ile toplandı. Ölçekten alınabilecek toplam puan 15-105 arası olup, puan arttıkça "iyi yönde değişim", azaldıkça "kötü yönde değişim" olarak yorumlanmaktadır. Verilerin değerlendirilmesinde, yüzdelik, ortalama/standart sapma, Mann-Whitney U, Kruskall Wallis testleri kullanıldı. $p<0.05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi.

Araştırmaya katılan hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalaması 20,39±1,37 olup, %73,7' si kadın, tümü bekâr, %53,7'si 2. sınıf, %34,2'si 3. sınıf, %12,1'i 4. sınıftı. Öğrencilerin çok az bölümü (%12,6) ön lisans/lisans eğitimleri sırasında "kişisel eğitime yönelik" bir kurs/eğitim aldığını belirtti. HBPSS puan ortalaması 74,73±11,71 (min:48 max:105) olarak hesaplanan ve toplam puanı orta seviyenin üzerinde olan öğrencilerin "iyi yönde değişim" içinde oldukları şeklinde yorum yapıldı. Bakıma ihtiyacı olan hastaya bakım vermenin sonucu olarak yaşamındaki değişiklikleri değerlendirmeleri istendiğinde, öğrencilerin çoğunluğu %31,6 oranı ile "en iyi yönde değişti +1" ifadesini kullandı. BBVEÖ toplam puanı ile cinsiyet, sınıf düzeyleri ve daha önce eğitim alan/almayanlar arasında anlamlı fark bulunmadı ($p>0.05$).

Sonuç olarak; öğrencilerin ölçek puanına göre hasta bakımı uygulamaları sonrasındaki kişisel gelişimlerinin "iyi yönde değişim" içinde olduğu görüldü. Hasta profili değiştikçe, bakıma duyulan gereksinim arttıkça, bakım verici rolünü üstlenen kişiler fiziksel ya da psikolojik olarak yoğun baskı altında kalabilmektedirler. Sağlık çalışanlarına psikolojik açıdan destek olunması, motivasyonlarının artırılmasına ve kişisel gelişimlerine yönelik olarak programlara katılmalarının sağlanması çalışan memnuniyetini artıracaktır. Dolayısıyla tüm bunlar bakımın kalitesine olumlu katkı sağlayarak hasta memnuniyetini de artıracaktır.

ANAHTAR KELİMELER: ÖĞRENCİ, HEMŞİRE, BAKIM, KİŞİSEL GELİŞİM

S-084 - HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE SOSYAL SORUMLULUK BİLİNCİNİN GELİŞTİRİLMESİ: TOPLUMSAL DUYARLILIK ÇALIŞMASI DERSİ ÖRNEĞİ

SEDA NUR KARGA[1], GÜLSÜM ATICI[2], AYŞE DİNDAR[3], ESRA KELEŞ[4], MERVE KOLCU[5], SELDA ÇELİK[6], MERDİYE ŞENDİR[7],

[1]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ İKİNCİ SINIF ÖĞRENCİSİ, [2]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ İKİNCİ SINIF ÖĞRENCİSİ, [3]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ,HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ İKİNCİ SINIF ÖĞRENCİSİ, [4]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ,HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ İKİNCİ SINIF ÖĞRENCİSİ, [5]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ ANA BİLİM DALI , [6]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANA BİLİM DALI , [7]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, HEMŞİRELİK ESASLARI ANA BİLİM DALI ,

Bu çalışmada; hemşirelik eğitiminde sosyal sorumluluk bilincinin geliştirilmesi amacıyla yürütülecek toplumsal duyarlılık çalışmalarının öneminin vurgulanması amaçlanmıştır.

Toplumsal duyarlılık çalışmalarına temel oluşturan sosyal sorumluluk kavramı günümüzde giderek artan bir öneme sahiptir. Türk Dil Kurumu'na göre sorumluluk, "kişinin kendi davranışlarını veya kendi yetki alanına giren herhangi bir olayın sonuçlarını üstlenmesi" anlamına gelmektedir. Sosyal sorumluluk ise, bireylerin davranışlarını toplumsal sonuçlarını gözeterek düzenlemeleri olarak tanımlanmaktadır. Sosyal sorumluluk bilincinin geliştirilmesi ile toplumsal fayda sağlanması ve toplumda fark yaratılması hedeflenmektedir

Günümüzde giderek önemi artan sosyal sorumluluk bilinci geliştirme hem bireylere hem de kurumlara önemli sorumluluklar yüklemektedir. Ülkemizde son yıllarda bazı üniversiteler tarafından sosyal sorumluluk bilincinin geliştirilmesi amacıyla, toplumsal duyarlılık çalışmaları yürütülmektedir. Sağlık Bilimleri Üniversitesi (SBÜ) Hemşirelik Fakültesi'nde de 2017-2018 Eğitim-Öğretim Güz döneminde toplumsal duyarlılık çalışması dersi yürütülmüştür. Toplumsal duyarlılık çalışması dersi kapsamında Hemşirelik Fakültesi 2. sınıf öğrencilerinden oluşan 21 öğrenci tarafından "Bir Damla Bin Umut Projesi", "Tutunacak El Projesi", "Küçük Yardımlarla Büyük Mutluluklara" ve "Hemşire Abla Sobe Projesi" gerçekleştirilmiştir. "Bir Damla Bin Umut Projesi" Türk Kızılayı Kadıköy Şubesi'nde yürütülmüş olup, kan bağışının önemine ilişkin bilgilendirme ve tanıtım faaliyetlerinde bulunulmuştur. "Tutunacak El Projesi" Darülaceze Başkanlığı'nda yürütülmüş olup, kurumda kalan yaşlı bireylerin bakımının desteklenmesine yardımcı olunmuştur. Yürütülen diğer projelerden "Küçük Yardımlarla Büyük Mutluluklara Projesi" Hacı Habibullah Geredevi Vakfı (HAGEV) ile yürütülmüş olup, yardıma muhtaç yetim çocukların ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik yardım kampanyası yürütülmüş ve ihtiyaç sahiplerine proje ekibi tarafından ulaştırılmıştır. "Hemşire Abla Sobe Projesi" ise SBÜ Sultan Abdülhamit Han Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Kliniği'nde gerçekleştirilmiş olup, klinikte yatarak tedavi gören çocukların hastaneye uyum sürecinin kolaylaştırılması amacıyla oyun oynama, müzik dinleme, resim yapma gibi faaliyetlerde bulunulmuştur. Toplumsal duyarlılık çalışması dersi sonunda üniversite bünyesinde projelerin gerçekleştirildiği kurumların yöneticileri, fakülte öğrencileri, SBÜ akademik ve idari personelinin dahil olduğu kapanış programı gerçekleştirilmiştir. Bu programda; her bir proje için faaliyetler ve sonuçlar paylaşılmıştır.

Toplumsal duyarlılık çalışması dersi kapsamında yürütülen sosyal sorumluluk projeleri ile kısa sürede hem öğrenci hem projelerin birlikte yürütüldüğü kurumlar hem de yararlanıcılar adına alınan olumlu geri bildirimler, üniversite bünyesinde etkin sosyal sorumluk projelerinin yürütülmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda fakülte bünyesinde gelecek eğitim-öğretim dönemlerinde toplumsal duyarlılık çalışması dersi bünyesinde sosyal sorumluluk projelerinin arttırılarak devam ettirilmesi planlanmaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: SOSYAL SORUMLULUK, TOPLUMSAL DUYARLILIK ÇALIŞMASI, HEMŞİRELİK

S-085 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL VE ENTELEKTÜEL AKTİVİTELERİ İLE AKADEMİK BAŞARI DURUMLARI VE YAŞAM DOYUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

HATİCE KAHYAOĞLU SÜT[1], BURCU KÜÇÜKKAYA[1], ESRA CUMUR[2], ECEM ÖZDEMİR[2],

[1]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI, [2]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 4. SINIF LİSANS ÖĞRENCİSİ,

Bu çalışmada, hemşirelik öğrencilerinin sosyal ve entelektüel aktiviteleri ile akademik başarı durumları ve yaşam doyumları arasındaki ilişkiyi incelemek amaçlanmıştır.

Kesitsel tipteki bu araştırma, Şubat-Mart 2018 tarihleri arasında Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde eğitim gören 1., 2., 3. ve 4. sınıf n=455 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Araştırma verileri araştırmacılar tarafından literatür incelenerek oluşturulan anket formu ve Yaşam Doyum Ölçeği (YDÖ) ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra Ki-Kare testi, Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis testi ve Spearman Korelasyon analizi yöntemleri kullanılmıştır.

Öğrencilerin yaş ortalaması 20.5±1.8 ve %86,6'sının cinsiyeti kadındır. Öğrencilerin %47.7'sinin genel not ortalaması 2.51-3.00 arası olup akademik başarı durumlarının orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. 2.51-3.00 arası not ortalamasına sahip öğrencilerin diğerlerine göre (0.00-2.00, 2.01-2.50, 3.01-3.50, 3.51-4.00) anlamlı olarak daha fazla yabancı dil bildiği ($p=0.004$) ve konuştuğu ($p<0.001$), kitap fuarına gittiği ($p=0.011$), ayda 1-2 kez sinemaya gittiği ($p=0.045$) ve kültürel gezilere katıldığı ($p=0.003$) saptanmıştır. Öğrencilerin YDÖ puan ortalaması 14.4±4.3 olarak bulunmuştur. YDÖ puan ortalamaları ile genel not ortalamaları arasında anlamlı ilişki ($p=0.073$) bulunmamıştır. Ancak 3.51-4.00 olarak en yüksek not ortalamasına sahip n=17 öğrencinin YDÖ puan ortalamasının (17.5±6.7) diğer not ortalamalarından daha yüksek olduğu saptanmıştır. Yabancı dil bilen ($p=0.007$), yabancı dil konuşan ($p=0.002$), arkadaş ilişkilerini iyi olarak tanımlayan ($p<0.001$), sosyal ilişkilerinden çok memnun olan ($p<0.001$), sporla ilgilenen ($p<0.001$), kitap okuma alışkanlığı olan ($p<0.001$), gazete okuma alışkanlığı olan ($p=0.008$) ve kültürel gezilere katılan ($p<0.001$) öğrencilerin YDÖ puan ortalamaları daha yüksek olup daha iyi düzeyde yaşam doyumuna sahip oldukları belirlenmiştir.

Akademik başarı durumu orta düzeyde olan hemşirelik öğrencileri sosyal ve entellektüel açıdan daha fazla aktiftirler. Sosyal ve entellektüel açıdan daha aktif olan öğrencilerin yaşam doyumları da daha yüksektir. Ancak akademik başarı durumu ile yaşam doyumu arasında bağlantı yoktur. Buna göre; disiplinli bir meslek adayı olan hemşirelik öğrencilerinin eğitimleri sadece akademik başarıyı artırmak odaklı olmamalıdır. Eğitimleri sürecinde, sosyal ve entelektüel aktivitelere daha fazla yönlendirilmeleri yaşam doyumlarını artıracaktır.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, ÖĞRENCİ, SOSYAL VE ENTELEKTÜEL AKTİVİTE, AKADEMİK BAŞARI, YAŞAM DOYUMU

S-086 - SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE AKRAN DESTEĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

HALİL ÖZDİL[1], MUSTAFA MERT CAN[1], TUĞBA YILMAZ ESENCAN[2],

[1]BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ, [2]Zeynep Kamil Kadın Ve Çocuk Hastalıkları Eğitim Ve Araştırma Hastanesi,

Bu çalışma, Sağlık bilimleri fakültesinde okuyan öğrencilerin birbirleriyle olan problemleri tanımlamak ve gördükleri eksik yönleri güçlendirmek amacıyla planlanmıştır. Akran desteği, aynı yaş grubundaki bireylerin akran grubuna ilişkin etkileşimlerini tanımlamaktadır. Aynı yaş grubundaki bireylerin birbirleriyle olan etkileşimi fazladır. Akanların bu özelliği kullanılarak farklı bölümlerdeki öğrencilerin birbirleriyle olan problemlerini çözmede yararlanılmaktadır.

Araştırma tanımlayıcı olarak, İstanbul ilinde Avrupa yakasında bulunan bir vakıf üniversitesinin sağlık bilimleri fakültesinde okuyan ve çalışmaya katılma konusunda gönüllü olan 78 hemşire, 43 fizyoterapi ve rehabilitasyon, 42 beslenme ve diyetetik, 41 çocuk gelişimi öğrencisi olmak üzere toplam 204 katılımcı ile yapıldı. Verilerin toplamasında sosyo-demografik bilgileri ve konu ile ilgili görüşlerinin alındığı 7 sorudan oluşan veri toplama formu ve 17 sorudan oluşan Akran Desteği Ölçeği kullanıldı. Veriler araştırmacılar tarafından yüz yüze görüşme tekniği ile toplandı. Araştırmadan elde edilen verilerin istatiksel değerlendirilmesinde SPSS 21.0 paket programı kullanıldı.

Araştırmaya katılanların ortalama yaşı 20,8 olup, %36,3' ünün 18-20 yaş aralığında, büyük çoğunluğunu hemşirelik ve fizyoterapi ve rehabilitasyon bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Katılımcıların %77,9'unun bölümünü sevdiği, bölümün sevilmesinde etkili olan faktörler incelendiğinde %51,5'inin insanlara yardım etmek olduğu saptanmıştır. Katılımcıların %71,6'sı ileride mensubu olacakları mesleklerin karşılığını almadığını düşünmektedirler. Akran desteği ölçek puanları incelendiğinde bölümlere göre fiziksel, akademik, duygusal destek alt boyutları arasında anlamlı bir fark saptanmıştır ($p<0.05$). Çocuk gelişimi bölümü öğrencilerinin diğer bölümlere göre fiziksel ve akademik destek sağlamada anlamlı bir fark olduğu ($p<0.05$), duygusal destek sağlamada ise bölümler arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır ($p>0.05$).

Araştırmada hemşirelik bölümü öğrencilerinin fiziksel, akademik ve duygusal alt boyutlarında diğer bölümlere göre yetersiz olduğu, çocuk gelişimi bölümü öğrencilerinin bütün boyutlarda yeterli olduğu saptanmıştır. Hemşirelik bölümü öğrencilerinin neden bu durumda oldukları konusunda daha fazla çalışmaya ihtiyaç olduğu ve hem öğrenciler hem de öğretim üyeleri tarafından daha fazla desteğe ihtiyaçları olduğu sonucuna varılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: AKRAN DESTEĞİ, HEMŞİRE, BESLENME VE DİYETETİK, FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON, ÇOCUK GELİŞİMİ

S-087 - ATOPİK DERMATİTLİ HASTALARDA DEPRESYON, ANKSİYETE VE STRES DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ

EMİNE ATAR[1], SONGÜL DURAN[2],

[1]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ KEŞAN HAKKI YÖRÜK SAĞLIK YÜKSEKOKULU, HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, [2]TRAKTRAKYA ÜNİVERSİTESİ KEŞAN HAKKI YÖRÜK SAĞLIK YÜKSEKOKULU, HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Deri hastalıkları kozmetik kaygının ötesinde, artrit gibi sakatlığa yol açan hastalıklar kadar anksiyete, depresyon ve diğer psikolojik problemlere yol açabilmekte ve bunda cinsiyet, yaş, lezyon yerleşim yeri gibi hasta ve hastalığa ait birçok faktör rol oynamaktadır (Yarpuz ve ark., 2008). Çeşitli dermatolojik şikayetlerle yatan hastalardan psikiyatrik konsültasyon gerektirenlerle yapılan bir çalışmada hastaların %40.9'unda depresyon, %9.1'inde BTA (Başka Türlü Adlandılamayan) anksiyete bozukluğu tanısı konmuştur (Ermertcan Türel ve ark. 2004).Görünür cilt hastalıkları, genellikle göz ardı edilerek kozmetik bir kaygı olarak bazen yanlış değerlendirilse de yaygın bir sağlık problem olarak karşımıza çıkmaktadır (Roosta, Black, Peng & Riley, 2010). Bu çalışmanın amacı, AD hastalarının stres, depresyon ve anksiyete düzeylerini belirlemek ve stres, depresyon ve anksiyete düzeyi açısından sağlıklı kontrollerle karşılaştırmaktır.

Araştırma, Trakya Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi (Hastane)' si Dermatoloji Klinik/Polikliniği'ne gelen çalışmaya katılmaya gönüllü dermatitli ve sağlıklı bireyler ile yürütülmüştür. Aralık 2017- Şubat 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen araştırmaya 150 kişi alınmıştır (75 sağlıklı, 75hasta). Araştırmada araştırmacı tarafından hazırlanan hasta sosyo-demografik formu, Depresyon, Stres, Anksiyete Ölçeği (DASS-42 Ölçeği) katılımcılara uygulanmıştır. Deney ve kontrol grubunun sosyo-demografik özellikler açısından (y eşitlenmesi sağlanarak istatiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Veriler SPSS 21 programında değerlendirilmiş, tanımlayıcı istatistiklerden, Mann Whitney U, Kruskal Wallis analizlerinden yararlanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak alınmıştır.

Dermatit hastaları ve kontrol grubunun DAS puan ortalaması karşılaştırıldığında ölçek puan ortalamaları arasında anlamlı fark saptanmamıştır ($p> 0.05$). Dermatitli hastaların %58.7'si stres ölçeği açısından normal aralıkta, %82.3'ünün depresyon ölçeği açısından normal aralıkta, %49.3'ü anksiyete ölçeği bakımından normal aralıkta olduğu belirlenmiştir. Dermatitli hastalarda cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, gelir düzeyi, alkol kullanma durumuna göre DAS ölçeği puan ortalaması arasında anlamlı fark saptanmamıştır ($p> 0.05$). Bu çalışmada çalışan dermatitli hastalarda depresyon ve anksiyete ölçeği puan ortalaması çalışmayanlara göre daha yüksek düzeyde saptanmıştır ($p<0.05$). Ayrıca sigara içen dermatitli hastalarda stres ölçeği puan ortalaması sigara içmeyenlere göre daha yüksek düzeyde saptanmıştır.

Bu çalışmada çalışmayan hastalarda depresyon ve anksiyete çalışanlara göre daha yüksek düzeyde, sigara içen grupta da stres düzeyi daha yüksek düzeyde saptanmıştır. Buna yönelik çalışmayan hasta grubuna uğraş aktivitesi edinmelerinin sağlanması, sigara içen gruplara da stresi yönetme becerisi kazandırma eğitimlerinin düzenlenmesi yararlı olabilir.

ANAHTAR KELİMELER: ATOPİK DERMATİT, DEPRESYON, ANKSİYETE, STRES

S-088 - GIDA MÜHENDİSLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN BESLENME ALIŞKANLIKLARI

Rabia SOHBET[1], Müjde Kerkez[2], Bünyamin Erdinç[2], Melike Nur OĞLAKÇI[2], Gamze Yiğit[2], Hasret Altungül[2],

[1]Gaziantep Ünv.sbf., [2]Gaziantep Ünv.sbf,

Beslenme, yaşam süresini ve kalitesini etkileyen en önemli etmenlerden biridir. Yetersiz ve dengesiz beslenme obezite, kanser, diyabet gibi birçok kronik hastalığa neden olabilmektedir. Herhangi bir sağlık probleminin oluşmaması için olumsuz davranışlar tespit edilmeli ve bu davranışların değiştirilmesi için uygulama ve önerilerde bulunulmalıdır. Bu çalışma; Gaziantep Üniversitesi Gıda Mühendisliği ve 2.sınıf öğrencilerinin sahip oldukları beslenme bilgi ve alışkanlıkları ile sağlıklı yaşam gereklerinden düzenli spor yapma ve sigara-alkol kullanma düzeylerini belirleyerek duruma uygun öneriler geliştirmek amacıyla yapılmıştır.

Verilerin toplanmasında 30 soru bulunmakta olup ilk 6 soru sosyodemografik özellikler diğer 24 tanesi ise konu ile ilgilidir. Araştırmanın yürütülmesi için bireylerden sözel izin alınmıştır. Veriler SPSS 15.0 FOR WİNDOWS istatistik paket programı kullanılmış ve çalışma bulguları, frekansları belirlenmiştir. Araştırmaya %47,5 kız,%52,5 ‘i erkek toplam 200 öğrenci dâhil edilmiştir.

Bulgular; araştırmaya katılan öğrencilerin %48,5 i ailesiyle yaşamaktadır. Öğrencilerin %43’ü sağlıklı beslenmediği belirtmiş olup ,%90’ının herhangi bir beslenme eğitimi almadıkları görülmüştür. Öğrencilerin en çok önem verdikleri ana öğünün sabah kahvaltısına (%34) olduğu görülmüştür. Öğün atlama nedeni olarak %40,5’i zaman bulamadığını belirtmiştir. Yemek seçerken %29,5’i temiz olmasına önem verdiğini göstermiştir. Ana öğün seçimlerinde evleri (% 73)tercih ederken ara öğünlerde okulları kullandıkları görülmüştür. Öğün atlamanın birçok hastalığa neden olduğunu bilen öğrenciler aynı zaman da %50 ‘si spor yapmamakta %35,5’i sigara tüketmektedir. Öğrencilerin %73,5’i sporun iştahı açtığını belirtmiştir. Öğrencilerin %21,5 hazır gıda ürünleri tükettiğini belirtmiştir.

Sonuç olarak; öğrencilerin çoğunluğu beslenme ihtiyaçlarını okullardaki öğle yemekleri dışında tümüyle dış mekanlarda karşılamaktadır. Dolayısıyla, öğrencilerin büyük ölçüde zaman tükettikleri bu mekanlarda sağlıklı ve dengeli beslenmeden çok, açlıklarını gidermek amacıyla öğün geçiştirdikleri bilinmektedir. Üniversite dönemi öğrencilerin ileriye yönelik beslenme alışkanlıklarının yerleştiği kritik bir dönemdir. Üniversite eğitimiyle birlikte aktif spor yaşamlarını da devam ettirebilen öğrenciler için beslenme, gerek sağlıklı yaşam açısından gerekse de eğitim ve spor yaşamındaki başarılar bakımından son derece önem taşımaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: Beslenme, Üniversite Öğrenci, Hazır Gıdalar

S-089 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE SORUNLARINA YÖNELİK TUTUMLARI

Fatmanur BALKAYA[1], Derya DOĞAN[1], Ebru ÇELİK[1], Nursel GÜLYENLİ[1],

[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi,

Araştırma hemşirelik öğrencilerinin çevresel sorunlara yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla yapıldı.

Araştırma tanımlayıcı bir araştırma olup, evrenini Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim görmekte olan 580 öğrenci oluşturdu. Veriler 01-09 Mart 2018 tarihleri arasında araştırmaya katılmayı kabul eden 259 öğrenciyle yüz yüze olarak anket yöntemiyle topladı. Öğrencilere ‘’Birey Tanılama Formu’’, ‘’Çevresel Sorunlara Yönelik Tutum Ölçeği’’ uygulandı. Ölçek 45 sorudan ve beş alt boyuttan oluşup, ölçekte en düşük 0 en yüksek 90 puan alınmaktadır. Ölçeğin orjinalinde cronbach alpha değer.77 iken bu çalışmada .83’tür. Veri analizinde SPSS 19.0 ile tanımlayıcı istatistikler, Cronbach alpha, Mann Whitney U ve Kruskal-Wallis testi uygulandı.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %83.4’ü kadındır ve yaş ortalaması 20,67±1,9’du. Öğrencilerin ölçek toplam puan ortalaması 67.7±10.5 olup kadın öğrencilerin ölçek toplam puanı ortalaması daha yüksek bulundu ($p<0,05$). Medeni durum, aile tipi, yaşamın yarısından fazla geçirildiği yer, ekonomik durum, anne- baba eğitimi ve çevreye yönelik üniversite öncesi eğitim alma durumları çevre sorunlarına yönelik tutumda anlamlı bulunmadı. Çevresel konularla ilgilenme ve arkadaşlarıyla çevresel konular hakkında konuşma, tepkide bulunma ($p<0,05$), alma(duyarlı olma) ($p<0.01$) ve kişilik haline getirme ($p<0.05$) alt boyutlarında anlamlı bulundu. Üniversite öncesi çevreye ilişkin ders alma anlamlı bir farklılık oluşturmazken, üniversitede alınan eğitimin kişilik haline getirme alt boyutunda anlamlı bir farklılık oluşturduğu saptandı (U:4961,$p=0,02$). Çevresel örgütlere üye olmanın değer verme alt boyutu üzerinde anlamlı bir etkisi olduğu saptandı($p<0.05$). Çevreyle ilgili aktivitelere katılma, alma(duyarlı olma)alt boyutu üzerinde anlamlı bir etkisi olduğu saptandı ($p<0,05$). Beş alt boyuttan sadece tepkide bulunma (U:3288, $p=0.002$) ve örgütlenme(U:3279, $p=0.002$) alt boyutlarında cinsiyetle arasında anlamlı bir fark bulunmuş olup, kadınların bu alt boyutlarda puanları daha yüksek bulundu. Okunulan sınıf ile toplam ölçek puanı, ölçek alt boyutlarından tepkide bulunma ve örgütlenme alt boyutlarında birinci sınıftan dördüncü sınıfa doğru artış olduğu ($p<0,01$), ancak değer verme alt boyutunda birinci sınıftan dördüncü sınıfa doğru düşüş olduğu diğer boyutların etkilenmediği görüldü ($p<0.05$).

Bu çalışma, öğrencilerin çevresel sorunlara yönelik tutumlarının etkili bir eğitim verildiğinde ve çevresel aktivitelere katınıldığın zaman gelişebileceğini göstermektedir. Bu nedenle, öğrencilerin bilgi ve farkındalıklarını arttırmak ve olumlu bir tutum elde etmek için çevresel sorunları içerecek şekilde eğitim programları tasarlanmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ, ÇEVRE SORUNLARINA YÖNELİK TUTUM, ÇEVRESEL SORUNLAR, HEMŞİRELİK

S-090 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN TIBBİ HATALARA KARŞI TUTUMLARI

Doç. Dr. Serap ALTUNTAŞ[1], Gülcan GÜVEN[1], Kübra ÖZTÜRK[1], Esra IŞIK[1],

[1]BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ,

Giriş: Tıbbi hatalar, tüm hemşireler için önemli bir konu olmakla birlikte, hemşirelik öğrencileri açısından da büyük bir önem taşımaktadır. Özellikle tıbbi hatalara karşı tutumlar, hemşirelik öğrencilerinin çalışma hayatında tıbbi hatalara karşı nasıl bir yaklaşım sergileyecekleri yönünde bir öngörü sağlar. Bu nedenle de daha mesleki eğitimleri sırasında hemşirelik öğrencilerinin tıbbi hatalara karşı tutumları değerlendirilmeli ve uygun olmayan tutumlar çalışma hayatına başlamadan düzeltilmelidir. Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin tıbbi hatalara karşı tutumlarını belirlemek amacıyla tanımlayıcı ve kesitsel olarak gerçekleştirilmiştir.

Gereç- Yöntem: Araştırma bir devlet üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde 2.,3. ve 4. Sınıfta eğitim gören 193 öğrencinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında "Kişisel Bilgi Formu" ile "Tıbbi Hatalarda Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Veri toplamadan önce katılımcılardan sözel izin ve kurum izni alınmıştır. Veriler sınıf ortamında toplanmış, bilgisayar ortamında istatistik paket programı ile araştırmacılar tarafından değerlendirilmiştir.

Bulgular: Verilerin değerlendirilmesi sonucunda hemşirelik öğrencilerinin tıbbi hatalarda tutum ölçeği puan ortalamasının X= 3.82 ± .30 olduğu, "tıbbi hata yaklaşımı" tutum puanlarının (X=3.96 ± .42) yüksek, "tıbbi hata algısı" (X= 2.91 ± .77) tutum puanlarının ise düşük olduğu belirlenmiştir. Ayrıca hemşirelik öğrencilerinin öğrenim gördükleri sınıflara göre "tıbbi hata yaklaşımı" ve "tıbbi hata nedenleri" alt boyutunda, cinsiyete göre de "tıbbi hata algısı" ve "tıbbi hata yaklaşımı" alt boyutlarında tutum farklılığı olduğu ($p < .05$) saptanmıştır.

Sonuç: Araştırma sonucunda hemşirelik öğrencilerinin genel olarak tıbbi hatalara karşı ve tıbbi hata yaklaşımı konusunda olumlu tutum içinde oldukları, tıbbi hata algısı konusunda ise tutumlarının istenilen düzeyde olmadığı ortaya çıkmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, TIBBİ HATA

S-091 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE BİREYSEL YENİLİKÇİLİK

Seher ÇEVİK[1], Bahar ASLAN[1], Elif ÖZFİDAN[2], Pınar SERTBAŞ[2],

[1]İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, [2]İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ 3. SINIF ÖĞRENCİSİ,

Hızla değişen dünyada değişime uyum sağlayabilmek, bireysel, örgütsel ve mesleki yaşamı sürdürebilmek için organizasyonların, yöneticilerin, çalışanların ve hatta bireylerin kendilerini sürekli olarak yenilemeleri ve yenilikçiliği bir davranış haline getirmeleri gerekmektedir. Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinde bireysel yenilikçiliğin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Araştırma hemşirelik öğrencilerinde bireysel yenilikçiliğin incelenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapıldı. Araştırmanın evrenini İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi öğrencileri oluştururken, örneklemini araştırmanın yapıldığı tarihlerde ulaşılan 200 hemşirelik öğrencisi oluşturdu. Veriler araştırmacılar tarafından oluşturan Kişisel Tanıtım Formu ve Bireysel Yenilikçilik Ölçeği (BYÖ) kullanılarak toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistik, bağımsız gruplarda t testi ve one way ANOVA testi kullanıldı.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasının 20.3±1.68, %63' ünün kadın, %56' sının gelirinin giderine denk olduğu, %64.5' inin il merkezinde yaşadığı, %30.5' inin haftada 8-21 saat internet kullandığı ve %54.5' inin interneti sosyal medyaya girmek için kullandığı saptandı. Hemşirelik öğrencilerinin BYÖ puan ortalamasının 63.4±9.06 olduğu ve bireysel yenilikçiliklerinin yüksek olduğu görüldü. Ayrıca yaş, cinsiyet, gelir durumunun, yaşanılan yerin, internet kullanım saati ve amacının bireysel yenilikçiliği etkilemediği bulundu.

Araştırmanın sonucunda hemşirelik öğrencilerinin bireysel yenilikçiliğinin yüksek olduğu bulundu. Hemşirelik eğitiminde yenilikçiliğe geniş yer verilmesi ayrıca araştırmanın daha geniş ve farklı gruplarla yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, BİREYSEL YENİLİKÇİLİK, ÖĞRENCİ

S-092 - FÜTÜRİZM VE HEMŞİRELİK: GELECEKTE BİZİ NELER BEKLİYOR?

Gönül BODUR[1], Gizem GÜNDÜZ[1], Elif HASMADEN[1],

[1]İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi,

Bu makalede fütürizm kavramı ve hemşireliği etkileyecek gelecek eğilimlerinin üzerinde duruldu.

Makale, fütürizm, gelecek ve hemşirelik anahtar kelimeleriyle Pubmed, Sciencedirect veritabanları taranarak oluşturuldu.

Fütürizm, 1900'lü yılların başında İtalya'da bir sanat hareketi olarak gelişmesine ve modern teknolojiyi benimsemiş uygulayıcıların öncülüğüne rağmen, 1940'ların ortalarında teknolojik tahminlerden ortaya çıkmış ve bundan sonra küresel bir harekete dönüşen bir akım olmuştur. TDK (2017), fütürizmi "gelecekçilik", Oxford Dil Sözlüğü (2017) bir fütüristi "geleceği inceleyen ve şu anki eğilimlere dayalı olarak tahmin eden biri" olarak tanımlamaktadır. Gelecek öngörüsü, bugünkü seçimlerin geleceği şekillendirebileceği hatta yaratabileceği olgusuyla kurulmuş geleceğe yönelik aktif bir yaklaşımdır. İlgili tüm paydaşların bir araya gelerek karar, uygulama ve yaygınlaştırma süreçlerine dâhil olmaları çalışmanın başarısında çok kritik rol oynamaktadır. Fütüristler, gelecekteki olası olayları belirlemek için çeşitli stratejiler kullanırlar. Bu stratejiler arasında; eğilim analizi, stratejik planlama, önceliklerin belirlenmesi, senaryoların oluşturulması, toplumsal ve mesleki istatistikler, patent göstergeleri gibi çok sayıda araç kullanılmaktadır. Bu yönüyle öngörü çalışmaları, bilim, teknoloji, ekonomi, sağlık, çevre ve toplumun uzun dönemli gelecekleri ile ilgili bütün kesimlerin geniş katılımıyla çalışılan alan için sistematik düşünmenin ve daha geniş bir perspektiften bakarak bir arada çalışabilmeyi öğrenme açısından önemlidir. Fütüristler, kurumsal danışmanlık yapabilir ya da üniversitelerde akademik çalışmalarda bulunabilirler. Dünyanın pek çok ülkesinde stratejik öngörü üzerine lisans ve lisansüstü programlar bulunmaktadır. Dünyada hemşirelik ile ilgili gelecek çalışmaları ise 2000'li yıllarda ivme kazanmıştır. Hemşire fütüristler, geleceğe ilişkin öngörülerde bulunmanın hemşirelik bakımının niteliğini artıracağını, hemşirelerin meslekleri adına stratejiler geliştirmelerine yardımcı olacağını savunmuştur. Gelecekte demografik değişimler, çevresel değişimler, yaşlı nüfusun artması, genetik gelişmeler, biyoteknoloji, yeni hastalıklar, yapay zekâ ve robotlar gibi trendler; hemşireliği doğrudan etkileyecek, hemşirelerin rol ve sorumluluklarını değiştirecektir. Literatür incelendiğinde; hemşirelerin dünyadaki yeni eğilimler doğrultusunda eğitim ve danışmanlık, bireysel vaka yöneticiliği, sağlık bilişimi ve teknoloji okuryazarlığı, evde bakım ve yaşlı bakımına yönelik rollerinin öneminin artacağı görülmektedir. Ancak fütürizm henüz hemşirelik alanında yeterince bilinmemektedir. Ülkemizde fütürizm ile ilgili akademik çalışmalar sınırlıdır. Dernek çalışmaları, öngörü raporları ve etkinlikler öne çıkmakla beraber lisansüstü programların açılması önerilmektedir.

Sonuç olarak dijital dönüşümün yaşandığı günümüzde geleceğe ve sağlığa yönelik trendler hızla gelişmektedir. Yarının hemşirelerinin yenilikleri takip eden, yeniliklere açık, değişimlerin farkında olan ve bu değişimleri mesleklerine olumlu şekilde yansıtabilen bireyler olması oldukça önemlidir.

ANAHTAR KELİMELER: FÜTÜRİZM, GELECEK, HEMŞİRELİK, ÖNGÖRÜ

S-093 - PERİFERAL IV KATETER YERLEŞTİRME İŞLEMİNE BAĞLI AĞRIYI AZALTMADA İKİ FARKLI YÖNTEMİN ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Senem DUMAN[1], Tülay BAŞAK[1],

[1]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ GÜLHANE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Bu çalışmada yetişkin hastalarda periferal IV kateter yerleştirme esnasında iğne girişine bağlı ağrının azaltılmasında dikkati başka yöne çekme tekniklerinden kart gösterimi ve sanal gerçeklik gözlükleriyle üç boyutlu video gösteriminin etkinliğinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Tek kör,randomize-kontrollü olarak yapılan bu çalışmanın örneklemini Ankara'da bir eğitim ve araştırma hastanesi acil birimine başvuran periferal IV kateter yerleştirilmesi planlanan 120 hasta oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemi, bilgisayarda bir randomizasyon programı kullanılarak üç gruba ayrılmıştır. Periferal IV kateter yerleştirme esnasında birinci gruba (n=40); hiçbir müdahalede bulunulmamış, ikinci gruba (n=40); dikkat dağıtıcı resimler içeren kartlar gösterilmiş, üçüncü gruba (n=40) ise sanal gerçeklik gözlükleriyle üç boyutlu video gösterimi yapılmıştır. İşlemden hemen sonra, Visual Anolog Skala ile ağrı değerlendirilmesi yapılmıştır. Elde edilen veriler, SPSS 21.0 paket programı aracılığıyla değerlendirilmiştir. Tanımlayıcı istatistikler; sayımla belirlenen değişkenler için sayı ve yüzde, ölçümle belirlenen değişkenler için ortalama ve standart sapma şeklinde gösterilmiştir. Verilerin normal dağılıma uygunluğu Kolmogorov-Smirnov testi ile değerlendirilmiştir. Karşılaştırmalı istatistiklerde tek yönlü varyans analizi (One-way Anova) ve ileri istatistiksel testler kullanılmıştır. İstatistiksel kararlarda $p < 0.05$ seviyesi anlamlı farklılığın göstergesi olarak kabul edilmiştir.

Araştırma kapsamına alınan hastaların yaş ortalaması 34.00 ± 13.65 olup, %58.3'ü kadın %41.7'si erkektir. Periferal IV kateter yerleştirme işlemine bağlı ağrı ortalaması kontrol grubunda 4.72±3.14, kart gösterilen grupta 3.32±2.81, video gösterilen grupta ise 3.50±2.84 olup, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p> 0.05$). Periferal IV kateter yerleştirme işlemine bağlı memnuniyet kontrol grubunda 5.12±3.41, kart gösterilen grupta 7.95±2.84, video gösterilen grupta ise 8.20±3.03 olup, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p< 0.05$).

Periferal IV kateter yerleştirme esnasında iğne girişine bağlı ağrının azaltılmasında dikkati başka yöne çekme tekniklerinden kart gösterimi ve sanal gerçeklik gözlükleriyle üç boyutlu video gösteriminin etkisi bulunmamaktadır. Ancak hastalar sanal gerçeklik gözlükleriyle üç boyutlu video gösterimi eşliğinde periferal IV kateter yerleştirme işleminden daha fazla memnun kalmıştır. Bu nedenle periferal IV kateter yerleştirirken, hastaların memnuniyet düzeylerinin artırılması için sanal gerçeklik gözlükleriyle üç boyutlu video gösterimi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: IV KATETER, İŞLEME BAĞLI AĞRI , HEMŞİRELİK

S-094 - ENGELLİ FARKINDALIĞINA YÖNELİK VERİLEN EĞİTİMİN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN TUTUMLARINA ETKİSİ

Betül AKTEPE[1], Tülay BAŞAK[1, 2, 2],

[1]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ GÜLHANE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Bu araştırmada hemşirelik öğrencilerine engelli farkındalığına yönelik verilen bir eğitim programının onların engelli bireylere yönelik tutumları üzerindeki etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Ön test-son test düzeninde tasarlanmış olan bu çalışmanın evrenini Ankara'da bulunan bir hemşirelik fakültesinin son sınıf öğrencilerini kapsamakta olup, örneklemini ise araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden 50 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama formu, öğrencilerin sosyodemografik özellikleri, engelli bireylere yönelik algılarını içeren sorular ve Özürlülere Yönelik Tutum Ölçeği'nden oluşmaktadır. Özürlülere Yönelik Tutum Ölçeği; 2009 yılında TC Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı tarafından geliştirilmiş olup, geçerlilik güvenirlik çalışması yapılmıştır. Ölçek, 43 maddeden ve altı alt boyuttan (eğitim ortamı, kişilerarası ilişkiler, çalışma yaşamı, aile yaşamı, kişisel özellikler, yetkinlik ve bağımsız yaşam) oluşmaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük toplam puan 43, en yüksek toplam puan 215'tir. Bu ölçekten yüksek puan almak, özürlülere yönelik olumlu tutumları ifade etmektedir. Elde edilen veriler, bilgisayar ortamında SPSS 21.0 paket programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Verilerin tanımlanmasında sayı, yüzde, ortalama, minimum, maksimum, ortanca ve standart sapma kullanılmıştır. Verilerin normal dağılıma uygunluğu Kolmogorov-Smirnov testi ile değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde paired sample t testi kullanılmıştır. $p \leq 0.05$ düzeyi istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Öğrencilerin yaş ortalaması 23.35±2.47'dir. Öğrencilerin %80'inde ailesinde ya da akraba çevresinde engelli bir birey bulunmamaktadır. Öğrencilerin %74'ü engellilerin topluma katılımlarının ve toplumun aktif bir üyesi olmalarının önündeki en büyük engeli nedir? sorusuna toplumun önyargıları olduğunu belirtmiştir. Toplam ölçek puan ortalamaları, eğitim öncesi 199.40 ± 12.02 iken, eğitim sonrası 208.86 ± 7.78 olup, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.01$). Ayrıca eğitim öncesi ve sonrası kişilerarası ilişkiler çalışma yaşamı, aile yaşamı, yetkinlik ve bağımsız yaşam alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($p<0.05$).

Engelli farkındalığına yönelik verilen eğitimin hemşirelik öğrencilerinin engelli bireylere yönelik tutumlarını olumlu yönde artırdığı belirlenmiştir. Bu nedenle hemşirelik eğitim müfredat programlarına engelli farkındalığına yönelik eğitimlerin planlanması ve yürütülmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: ENGELLİ, FARKINDALIK, HEMŞİRELİK, EĞİTİM, TUTUM

S-095 - BİREYLERİN SAĞLIK OKURYAZARLIĞI DÜZEYİ İLE AKILCI İLAÇ KULLANIMINA İLİŞKİN BİLGİ VE UYGULAMALARI

Arife KIL[1], Cemile KÜTMEÇ YILMAZ[1],

[1]Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Bu çalışma, bireylerin sağlık okuryazarlığı düzeyi ile akılcı ilaç kullanımına ilişkin bilgi ve uygulamalarının değerlendirilmesi amacı ile yapılmıştır.

Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma, 15 Kasım 2017 – 1 Mart 2018 tarihleri arasında Aksaray Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi polikliniklerine başvuran 416 birey ile yürütülmüştür. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu, ilaç kullanımına ilişkin özellikleri belirlemeye yönelik sorular içeren form ve Yetişkin Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği (YSOÖ) kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemlerin yanı sıra örneklemin normal dağılım göstermemesi nedeni ile Mann-Whitney U testi ve Kruskal-Wallis testi kullanılmıştır.

Araştırma kapsamındaki bireylerin yaş ortalamasının 33.85±14.8 yıl, %56.5'inin kadın, %50'sinin üniversite ve üzeri eğitim düzeyinde, %49.6'sının evli olduğu belirlenmiştir. Herhangi bir hastalık durumunda bireylerin %30.6'sının hemen doktora başvurduğu, %51.2'sinin biraz bekleyip iyileşmemesi durumunda doktora gittiği, %19'unun herhangi bir bitkisel yöntem kullandığı saptanmıştır. Çalışmamızda bireylerin ilaç kullanım özellikleri değerlendirildiğinde %47.3'ünün doktora danışmadan ilaç kullanma alışkanlığı olduğu, en fazla soğuk algınlığı/gribal enfeksiyonlar için önerilen ilaçlar ile (%65.1) analjeziklerin doktora danışmadan kullanıldığı (%46.5) belirlenmiştir. Çalışmaya katılan bireylerin %50.6'sının kullandıkları ilaçların prospektüsünü okuduğu, %64.2'sinin ilaçların son kullanma tarihini kontrol ettiği, %55.2'inin ilaçlarını düzenli kullandığı, %83.9'unun eczane dışı herhangi bir yerden ilaç almadığı, %44'ünün aldığı ilacın reçeteye yazılan ilaç olup olmadığını kontrol ettiği ve %27'sinin ilaçlarla birlikte alınmaması gereken yiyecekler hakkında bilgileri olduğu saptanmıştır. Buna karşılık bireyler hastalık belirtileri geçince ilaçları kullanmayı bıraktığını (%46.5) ve doktora danışmadan ilaç dozunu değiştirdiğini (%25.3) ifade etmiştir. İlaç kullanımında bireylerin açlık-tokluk durumuna (%83.8), ilaç kullanma saatlerine (%44.9), önerilen ilaç dozuna (%43.2), diğer ilaçlarla birlikte alınıp alınamayacağına (%13.8) ve alkol ile etkileşimine (%9.4) dikkat ettikleri saptanmıştır. Çalışmaya katılan bireylerin YSOÖ puan ortalamasının 14.09±4.30 olduğu saptanmıştır. Medeni durum, eğitim durumu, kronik hastalık varlığı, hastalık durumunda doktora danışma, reçete dışı ilaç kullanma alışkanlığı olma, ilaç prospektüsünü okuma, hastalık semptomları geçtikten sonra ilaç kullanmayı bırakma durumu, reçete ile aldığı ilaçları kontrol etme değişkenleri ile YSOÖ puan ortalamaları arasındaki farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır.

Çalışma kapsamındaki bireylerin sağlık okuryazarlığının orta düzeyde olduğu ve bireylerin bazı akılcı ilaç kullanım özellikleri ile sağlık okuryazarlığı düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: SAĞLIK OKURYAZARLIĞI, AKILCI İLAÇ, FARKINDALIK

S-096 - ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN YAŞLILIĞA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

GAMZE BALTA[1], SILA ÖZ[1], AYSUN BABACAN GÜMÜŞ[2], SEVİNÇ ŞIPKIN[2],

[1]ÇANAKKALE 18 MART ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEK OKULU HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, [2]ÇANAKKALE 18 MART ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEK OKULU ,

Bu çalışmanın amacı öğrenci hemşirelerin yaşlılığa yönelik görüşlerini belirlemektir.

Çalışma tanımlayıcı bir araştırma olarak 2017-18 akademik yılı bahar yarıyılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Hemşirelik bölümünde öğrenim gören öğrencilerin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya dahil edilmede gönüllülük esas alınmış, 53 öğrenci araştırmaya katılmayı kabul etmiştir. Çalışmada araştırmacılar tarafından hazırlanan Anket Formu kullanılmıştır. Veriler tanımlayıcı istatistikler kullanılarak değerlendirilmiştir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20,00 (SD=1,26), %73,6'sı kız, %26,4'ü erkektir. Öğrencilerin %84,9'u ailesinin yapısını çekirdek aile olarak belirtmiştir. Öğrencilerin %69,8'inin annesi, %64,2'sinin babası ilkokul mezunudur. Yaşlılığı nasıl tanımlarsınız, sorusunu öğrencilerin %28,3'ü "fiziksel ve ruhsal gerileme" %22,6'sı "kendine yetememek", %11,3'ü "tecrübe", %9,4'ü "hayatı tamamlamaya yaklaşmak", %3,8'i "insanın yaş alması", %3,8'i "buruşmak", %3,8'i "emeklilik / emekli olup bir yerler gezmek", %1,9'u "dipsiz bir kuyu", %1,9'u "çocuklaşmak" olarak belirtmiştir. Yaşlılık dönemini bilgelik olarak değerlendirenlerin oranı %41,5, tecrübe olarak değerlendirenlerin oranı %75,5, yalnızlık olarak değerlendirenlerin oranı %41,5, saygı olarak değerlendirenlerin oranı %62,3, hastalık olarak değerlendirenlerin oranı %81,1, ölüm olarak değerlendirenlerin oranı %54,7, bağımlılık olarak değerlendirenlerin oranı %41,5, kayıp olarak değerlendirenlerin oranı %32,1'dir. Öğrencilerin %37,7'si yaşlı bireylerin kendi evlerinde kalması gerektiğini, %34'ü çocuklarının yanında kalması gerektiğini, %11,3'ü çocuklarıyla beraber kendi evinde kalması gerektiğini, %3,8'i huzurevinde ya da bakımevinde kalması gerektiğini düşünmektedir. Öğrencilerin %84,9'u kendi ailesindeki yaşlıların huzurevinde ya da bakımevinde kalmasını istememektedir. Ancak %71,7'si yaşlı bireylerle aynı ortamda yaşayabileceğini belirtmiştir.

Öğrenci hemşirelerin yaşlılık dönemi ile ilgili olumlu olduğu kadar olumsuz görüş ve değerlendirmelere de sahip oldukları görülmektedir. Hemşirelik eğitim müfredatlarına gerontoloji ve geriatri ile ilgili derslerin konulması, öğrenci hemşirelerin uygulama alanlarında yaşlı bireylerle daha fazla birlikte olmaları ve çalışmaları yaşlılık dönemine ve yaşlılara yönelik olumlu görüş ve yaklaşımların oluşturulmasında yararlı olabilir.

ANAHTAR KELİMELER: YAŞLILIK, YAŞLI, ÖĞRENCİ HEMŞİRE,GÖRÜŞ

S-097 - FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN İŞLENMİŞ GIDALARA BAKIŞI

Rabia SOHBET[1], Müjde KERKEZ[1], Burcu ÇULPAN[1], Büşra YALAR[1], Sinem Dağdelen[1], Fırat Koçyiğit[1],

[1]Gaziantep Ünv. SBF ,

Son yıllarda insanların yaşam koşullarındaki gelişmeler, kolay ve değişik şekillerde, mevsim dışında da hazırlanabilen doğal özelliklerini koruyan işlenmiş gıda ürünlerine olan talebi artırmaktadır. Raf ömrü kısa olduğu için çabuk tüketilmek zorunda olan taze gıdaların işlenmesi ile ömürlerinin uzatılması, hem tüketici isteklerinin karşılanması hem de ekonomiye katma değer sağlanması açısından önem taşımaktadır. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin işlenmiş gıdalar konusundaki bilincini ve bakış açısını ölçmek amaçlanmıştır.

Tanımlayıcı tipteki araştırmada veri toplama aracı olarak 28 sorudan oluşan bir anket formu kullanılmıştır. Araştırma evrenini Gaziantep Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi 2.sınıf öğrencilerinden oluşan 200 kişi oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında; ilk 9 soru sosyodemografik özellikler(cinsiyet, yaşadığı bölge, anne/baba eğitim durumu, anne/baba mesleği, aile gelir durumu) olup diğer 19 soru ise bireylerin gıda ürünleri satın alırken dikkat ettikleri parametreler, tüketim alışkanlıkları ve gıda güvenliği ile ilgili sağlık riskleri karşısında bilgi düzeyleri ve tutumları incelenerek belirlenmiştir. Araştırmanın yürütülmesi için bireylerden sözel izin alınmıştır. Veriler SPSS 15.0 FOR WİNDOWS istatistik paket programı kullanılmış ve çalışma bulguları, frekansları belirlenmiştir.

Bulgular; işlenmiş gıdaların tüketicilerin gıda alışverişlerinde dikkate aldıkları kriterlerin önem değerlendirmeleri arasında daha çok sevdiği ürünler olduğu için tükettiğini gösterirken bunların temiz olmadığını bildiklerini göstermiştir. Öğrenciler bu gıdaları alırken herhangi bir özelliğine bakmadığını yaşamların belirli aralıklarında tekrar aynı gıdayı tercih ettiklerini göstermiştir. Aynı zamanda veriler öğrencilerin gıda güvenliği hakkında bilgi sahibi olmadıklarını göstermektedir. alınan gıdalar sonucu hazımsızlık yaşadıklarını ancak bu gıdalar vucüdumuza zarar vermediklerini savundukları belirlenmiştir. İşlenmiş gıdaları alırken gıda medyacılığının etkili olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin bu gıdaları tüketirken cinsiyet farkı olmadığı belirlenmiştir.

Sonuç olarak; öğrencilerin hazır gıdaları tüketirken beslenme ihtiyaçlarını karşılamak için tercih ettikleri görülmektedir. Bireylerin tercih ederken aldıkları ürünlerin kontrollerini yapmadıklarını bilinçsiz tercihlerini göstermektedir. Üniversite öğrencilerine beslenme değişikliği için eğitim planlanmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: Anahtar kelimeler: İşlenmiş Gıda, Biyoteknoloji, Gıda Güvenliği

S-098 - HEMŞİRELERİN STRESLE BAŞ ETME DÜZEYLERİ VE TIBBİ HATA YAPMA EĞİLİMLERİNİN BELİRLENMESİ

TUĞÇE AKBULUT [1], Yrd.Doç.Dr. ARZU YÜKSEL [1],

[1]AKSARAY ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Amaç: Bu çalışma, hemşirelerin stresle baş etme düzeyleri, tıbbi hata yapma eğilimleri ve bunları etkileyebilecek faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı olarak yapılan çalışmanın örneklemini, 2018 Ocak-Mart ayları arasında bir eğitim ve araştırma hastanesinde çalışan ve araştırmaya katılmaya gönüllü 197 hemşireyle gerçekleştirilmiştir. Veriler, "Hemşire Bilgi Formu", "Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği" ve "Hemşirelikte Tıbbi Hataya Eğilim Ölçeği" ile toplandı. Çalışmanın verilerinin değerlendirilmesinde, ortalama ve yüzdelik hesaplamalar ile Kruskal Wallis Testi ile Mann-Whitney U Testi kullanılmıştır

Bulgular: Hemşirelerin stresle başa çıkma tarzı alt boyut puanları; kendine güvenli yaklaşım (1.84±0.43), iyimser yaklaşım (1.80±0.40), sosyal destek arama (1.79±0.42), kendine güvensiz yaklaşım (1.27±0.43), boyun eğici yaklaşım (1.27±0.54) olarak saptanmıştır. Hemşirelerin tıbbı hayatı önlemekle ilgili eğitim alma durumu ile iyimser yaklaşım arasında istatistiksel olarak anlamlılık bulunmuştur ($p<0.05$). Üniversite mezunu hemşirelerin diğer mezunlarına göre boyun eğici yaklaşımı istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha az kullandıkları bulunmuştur ($p<0.05$). Hemşirelerin Tıbbi Hataya Eğilim Ölçeğinden alınan toplam puan ortalamasının 4.41±0.41 ve tıbbi hata yapma eğilimlerinin düşük olduğu belirlendi. Hemşirelerin alt boyutlara ilişkin aldıkları en yüksek puan ortalamalarının ilaç ve transfüzyon uygulamaları (4.65±0.36) ve enfeksiyonun önlenmesi (4.47±0.44), en düşük puan ortalamalarının ise iletişim (4.11±0.69) olduğu saptanmıştır. Hemşirelerin istediği bölümde çalışma durumu ile "iletişim, eğitim alma durumu ile ilaç ve transfüzyon uygulamaları, malzeme güvenliği ve iletişim alt boyut puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.05$).

Sonuç: Hemşirelerin büyük bir çoğunluğunun baş etme yöntemlerinden daha çok kendine güvenli yaklaşımı kullandıkları, tıbbi hata yapma eğilimlerinin düşük olduğu görülmekle birlikte tıbbi hataların azaltılmasına yönelik eğitimlerin yapılması, hasta güvenliği bilincinin oluşturulmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir

ANAHTAR KELİMELER: BAŞ ETME, HEMŞİRE, STRES, TIBBİ HATA.

S-099 - AKUT PSİKİYATRİ KLİNİKLERİNDE TEDAVİ GÖRMÜŞ HASTALARIN SON 1 YILDA ALDIKLARI HEMŞİRELİK TANILARI

NAZİFE KURT[1], Yrd. Doç. Dr. MELİKE DİŞSİZ[2], AYDAN AKKURT YALÇINTÜRK[3],

[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Bilimleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, [2]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Doğum Ve Kadın Hastalıkları Anabilim Dalı Üsküdar İstanbul, [3]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Bilimleri Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi,

Bu çalışma, bir kamu hastanesinin akut psikiyatri servislerinde tedavi görmüş hastaların aldıkları hemşirelik tanılarını incelemek amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı ve retrospektif olarak yapılan çalışmada, Kasım 2016-Kasım 2017 tarihleri arasında bir kamu hastanesinin akut psikiyatri servislerine yatışı yapılmış 16073 hastanın verileri kullanılan hastane bilgi yönetim sistemi kullanılarak değerlendirilmiştir. Hastaların bazı demografik özellikleri ve NANDA doğrultusunda belirlenen hemşirelik tanıları kaydedildi. Veriler yüzdelik dağılımla değerlendirildi.

Çalışmaya alınan hastaların %34'ünü kadınlar, %66'sını erkekler oluşturdu. Hastaların şizofreni (%27.34), zihin ve davranış bozukluğu, opioid, ilaç, alkol, hallüsinojen kullanımı (%25,60), bipolar affektif bozukluk (%23), depresyon (%23) uyumda bozukluk (%1.06) tanıları vardı. Hemşirelerin hastanenin hasta bilgi yönetim sistemine girdikleri veriler doğrultusunda belirledikleri NANDA tanıları değerlendirildiğinde 76 farklı NANDA tanısı koydukları ve 16073 hastaya toplamda 1.330.976 defa NANDA tanısı belirledikleri saptandı. Belirlenen tanılar incelendiğinde; fizyolojik başlık altında %73 düşme riski, %3 öz bakım eksikliği, %3 kan basıncında değişiklik, ağrı gibi tanılar yer alırken ruhsal başlık altında %41.1 bireysel ve grup etkinliklerine katılmada isteksizlik, %7.41 bireysel baş etmede yetersizlik, %6.7 kendine ve başkalarına zarar verme riski, %6.66 ruhsal sıkıntı hissi,%6.40 alkol-madde yoksunluğuna bağlı sıkıntı hissi, %4.36 suicid riski en fazla belirlenen tanılar olduğu tespit edildi.

Bu çalışmada en fazla tanılanan alanların, düşme riski, bireysel ve grup etkinliklerine katılmada isteksizlik olduğu belirlendi. Psikiyatri kliniklerinde fiziksel sağlık sorunlarının daha çok tanılandığı, buna karşın ise psikososyal sorunların tanılanmasına da ağırlık verildiği sonucuna varılmıştır

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK,PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ,HEMŞİRELİK TANILARI

S-100 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ÖZNEL SIKINTILARINI AÇMA DÜZEYLERİ İLE SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

BİRGÜL OSMAN[1], DAMLA KARA[1], NİHAN ALTAN SARIKAYA[1],

[1]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ruh Sağlığı Ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, EDİRNE,

Üniversite öğrencilerinin yaşadıkları yalnızlık, stres, kaygı gibi olumsuz duygular, öğrencilerde sosyal destek ihtiyacını oluşturmakta ve çeşitli alanlarda psikolojik danışma gereksinimlerini meydana getirmektedir. Öğrencilerin psikolojik yardım alma durumları yaşam doyumunu ve iyilik halini artırmaktadır. Bu nedenle bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin öznel sıkıntılarını açma düzeyleri ile sosyal destek algı düzeylerini belirlemek ve arasındaki ilişkiyi saptamak amacıyla tanımlayıcı ve ilişki arayıcı olarak yapıldı.

Araştırmanın evrenini 5 Şubat–19 Şubat 2018 tarihleri arasında bir devlet üniversitesinin 1. 2. 3. ve 4. sınıfında okuyan hemşirelik bölümüne kayıtlı olan 584 öğrenci oluşturdu. Örnekleme, araştırmanın yapıldığı tarihlerde üniversitede bulunan ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan 386 hemşirelik bölümü öğrencileri alındı. Çalışma öncesi araştırma yapılan kurumdan kurum izni, etik kurul izni (Sayı:TÜTF-BAEK2018/24) ve çalışmaya katılan öğrencilere çalışmanın amacı açıklanarak sözlü ve yazılı izin alındı. Veriler, literatür taranarak oluşturulan veri toplama formu, Gürsoy ve Gizir (2017) tarafından geçerlilik ve güvenirliği yapılan Öznel Sıkıntıları Açma Ölçeği, Eker ve ark. (2001) tarafından geçerlilik ve güvenirliği yapılan Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ile toplandı. Araştırmanın verileri, yüzdelik dağılımlar, ortalamalar, standart sapma, Kolmogorov Smirnov testi yapıldıktan sonra Mann-Whitney U, Kruskal Wallis testi ve Sperman Korelasyon testi ile SPSS 20 istatistik programı kullanılarak değerlendirildi. Öznel Sıkıntıları Açma Ölçeğinin Cronbach's Alpha değeri 0.89, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin Cronbach's Alpha değeri ise 0.81 olarak bulundu.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.52±1.93 olarak bulundu. Öğrencilerin %85.8'inin (n=331) kız olduğu, %31.3'ünün (n=121) 1. sınıfa gittiği, %84.7'sinin (n=327) Marmara bölgesinde yaşadığı, %37'sinin (n=143) babası, % 50'sinin (n=193) annesinin ilkokul mezunu olduğu saptandı. Öğrencilerin %16.3'ü üniversitede bireysel rehberlik hizmeti aldığını belirtti. Çalışmaya katılan öğrencilerin öznel sıkıntıları açma ölçeği toplam puan ortalaması 40.84±8.87, çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeği toplam puan ortalaması ise 63.63±14.77 olarak bulundu. Algılanan sosyal desteğin en çok özel insan altboyutundan kaynaklandığı belirlendi. Öznel sıkıntıları açma ölçeği puanı ile çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeği puanı arasında zayıf düzeyde pozitif yönde istatiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu saptandı (r=,301; p=.000).

Çalışma verileri, hemşirelik öğrencilerinin sosyal destek algı düzeyleri ölçeğinden alınan puanlar arttıkça öznel sıkıntıları açma ölçeğinden alınan puanların arttığını ortaya koymuştur.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, KENDİNİ AÇMA, ÖZNEL SIKINTI, SOSYAL DESTEK

S-101 - LİSE ÖĞRENCİLERİNDE DİYABET BİLGİ DÜZEYİ VE SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞI

Hediye GÜLMEZ[1], Kübra YILMAZ[1], Semra EYİ[1],

[1]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ KEŞAN HAKKI YÖRÜK SAĞLIK YÜKSEKOKULU,

Araştırma lise düzeyinde eğitim alan öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları (SYBD II) ile diyabet bilgi düzeyleri ve bunlar arasındaki ilişkin saptanması ve tanıtıcı özelliklerin etkisinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın evren ve örneklemini toplam 200 öğrenci oluşturdu. Araştırma verileri Tanıtıcı Özellikler Formu, SYBD II Ölçeği ve diyabet bilgi düzeyi anketi ile toplandı. Araştırmacılar eğitim öncesi SYBD II Ölçeği ve diyabet bilgi düzeyi ön testini yaptı. Daha sonra diyabet bilgilendirme sunumu "powerpoint" tekniği ile 40 dakikada anlatıldı. Anlatımdan iki hafta sonra son test uygulandı. Veriler SPSS 21 programında sıklık, yüzdelik, bağımlı gruplarda t-testi ile değerlendirildi.

Araştırmada SYBD II Ölçeği puan ortalaması 126.14±19.41'dir. Manevi gelişim alt ölçeği puan ortalaması 24.66±4.72 ile en yüksek, fiziksel aktivite alt ölçeği ise 18.19±5.02 ile en düşük değere sahiptir. İstatiksel anlamlılık olmasada yaşı 15, cinsiyeti erkek, 1.sınıf, ailesi asgari ücretin üzerinde gelire sahip, kentsel bölgede yaşayan, kardeşi olmayan, fazla kilolu olan, eğitimi boyunca yurtta kalan ve ailesinde diyabetli birey olanda SYBD II ölçek puan medyanı yüksek bulundu. SYBD II ile annenin ve babanın eğitim durumu ve okuduğu okul türü arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptandı. Annesi lisans ve lisansüstü, babası lise eğitimine sahip öğrencilerin diğer öğrencilere göre daha olumlu sağlık davranışları gösterdiği belirlendi. Sağlık eğitimi alan öğrencilerin sağlık eğitimi almayan öğrencilere göre daha olumlu sağlık davranışları gösterdiği belirlendi. Öğrencilerden 1.derecede obez, 4. Sınıf, okulda sağlık eğitimi alan, ailesi asgari ücretin üzerinde gelire sahip olan, eğitimi süresince yurtta kalan ve ailesinde diyabetli birey olanların diyabet ön test bilgi düzeyi puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmıştır. Diyabet son test bilgi düzeyi puan ortalamaları arasında ise yaşı 14, 1.sınıf, okulda sağlık eğitimi alan, ailesi asgari ücretin üzerinde gelire sahip olan, eğitimi süresince yurtta kalan ve ailesinde diyabetli birey olanlarda istatistiksel olarak anlamlı fark saptandı. Sağlıklı yaşam biçimi davranışları ve diyabet ön test son test bilgi düzeyleri arasındaki ilişki incelendiğinde, pozitif yönde ve anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edildi.

Lise öğrencilerine yönelik sağlık ile ilgili eğitim programlarının planlanarak, uygulamaya geçirilmesi ve böylelikle öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarında farkındalık yaratılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞI, DİYABET, LİSE

S-102 - AMELİYATHANEDE İNTÖRNLÜK DENEYİMİ

Yasemin SARIKAYA[1],

[1]Uludağ Üniversitesi,

DANIŞMAN YRD. DOÇ. DR. NURSEL VATANSEVER ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ Hemşirelik eğitiminin son sınıfında yer alan intörnlük programı, eğitim sürecinin önemli bir bölümünü oluşturmakta, öğrencilikten profesyonelliğe geçişte ve teorik bilgileri klinik sahada kullanma becerisi kazanmadaolanak sağlamaktadır. Amaç:Bu çalışmanın amacı, bir kamu üniversitesi hemşirelik bölümü öğrencisinin intörnlük programı kapsamında bulunduğu ameliyathanede gözlem ve deneyimlerini aktarmaktır.

Ameliyathanedeintörnlüğe başlamanın bu sahada işe başlamak isteyen bir öğrenci açısından önemi çok büyüktür.Ameliyathane hemşireliği, hasta ve ekibin güvenliği açısından dikkat ve sorumluluk gerektirmektedir.Ameliyathanede intörn hemşire olarak; ameliyathane hemşireliğinin görev, yetki ve sorumluklarını, ameliyathane bölümlerini (anestezi ve uyanma odaları, giysi değiştirme odaları, el yıkama bölgeleri, dinlenme odaları, alet temizliği ve sterilizasyon odaları),ameliyat öncesi yapılan hazırlıkları(hasta doğrulamamalzeme/setlerin hazırlığı ve açılması),ameliyathanede sirküle ve scrubhemşirelerin uygulamalarını, ameliyathane içerisi hemşire-ekip-hasta iletişimini gözlemleme şansına sahip oldum. Bununla birlikte sirküle ve scrub hemşirelere yardım ettim ve ilerleyen süreçte gözetim altında sirküle ve scrub olarak ameliyatlardauygulamalara katıldım. Ameliyathanede sirküle ve scrub hemşireyle birlikte dikkat edilmesi çok önemli olan cerrahi asepsi yöntemlerinde kendimi geliştirme fırsatı buldum. Bu süreçte Genel Cerrahi, Çocuk Cerrahi, Kadın-Doğum, Plastik Cerrahi ameliyathanelerinde uygulamalara katıldım. Bu sırada yaklaşık 70 kadar ameliyatı gözlemleme ve katılma şansına sahip oldum.

İntörn öğrenci olarak teorik bilgilerimi klinik sahada kullanma becerisini geliştirme, bağımsız olarak mesleğimi yürütebilme, kendime güvenme, teknik beceriler, çalışanlar ve hastalarla iletişim, bütüncül hasta bakımı konusunda kademe kademe gelişim gösterdiğimi hissettim.

ANAHTAR KELİMELER: ANAHTAR KELİMELER:İNTÖRN ÖĞRENCİ, İNTÖRN HEMŞİRE, AMELİYATHANE, AMELİYATHANE HEMŞİRELİĞİ

S-103 - HEMŞİRELİK LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN KARİYER UYUMU VE İYİMSERLİK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Melek ŞENER[1], Gülşen SAYAR[1], Hilal KÖSE[1], Gül Hatice TARAKÇIOĞLU ÇELİK[2],

[1]Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, 4. Sınıf Öğrencisi, [2]Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Esasları ABD Araştırma Görevlisi,

Kariyer planlama; bireyin sahip olduğu bilgi, yetenek, beceri ve güdülerini geliştirerek içinde bulunduğu yapı içinde ilerleyişini planlamasıdır. Kariyer planlama, hemşirelik öğrencilerinin öğrenim yaşamlarının bir parçası haline gelmekte, yeniliklere açık ve değişime karşı durmak yerine değişim yaratan bireyler olabilmelerinin önünü açmaktadır. Bu araştırmada lisans eğitimi alan hemşirelik öğrencilerinin gelecekteki iş yaşamlarına ilişkin kariyer uyum ve iyimserliklerini belirlemek amaçlanmıştır.

Tanımlayıcı tipte yapılan bu araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından oluşturulan kişisel bilgiler formu ve Erdoğmuş Zorver (2011) tarafından geliştirilen Kariyer Uyumu ve İyimserliği Ölçeği aracılığıyla toplanmıştır. Google Dokümanlar ile belirtilen formlar sosyal medyada Ocak-Şubat 2018 tarih aralığında gün aşırı paylaşılmıştır. Gönüllülük esas alınarak düzenlenen bu araştırmaya 157 kişi cevap vermiş ancak 5 kişinin verileri eksik olduğu için değerlendirmeye alınmamış ve araştırma 152 kişi ile tamamlanmıştır. Araştırma kapsamında ölçek sahibinden yazılı izin alınmış, öğrenci hemşirelerde formları isim belirtmeksizin doldurmuşlardır.

Araştırmaya katılan öğrenci hemşirelerin; %88.2'si kadın, yaş ortalaması 21.8±1.5'dir ve %63.8'i 21 yaş üstüdür. Öğrenci hemşireler, 19 farklı üniversitede eğitim gördüklerini belirtmiştir ve %65.8'i dördüncü sınıfta eğitim görmektedir. Öğrencilerin %56.6'sı kendi isteği ile hemşireliği tercih ettiğini, %63.8'i hemşirelik bölümünden memnun olduğunu belirtirken, "Hemşirelik mesleğinde kalmak isteme" durumuna , %41.4'ü "kararsızım" ya da "istemiyorum" cevabını vermiştir. Öğrenci hemşirelerin Kariyer Uyumu ve İyimserliği Ölçeğinden aldıkları puan ortalaması 68.78±13.87, alınan minumum puan 27, maksimum puan 90'dır. Kariyer Uyumu ve İyimserliği Ölçeği verilerinin Skewnwess (-0.537) ve Kurtosis (-0.238) değerleri ile yapılan Kolmogorov-Smirnov analizine göre (KS=0.072, p=0.052) normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Öğrenci hemşirelerin cinsiyet, sınıf, hemşirelik bölümünü tercih sıraları ve hemşirelik mesleğinde devam etme istekleri ile ölçek puan ortalaması arasında herhangi bir ilişki bulunmamıştır ($p>0.05$). Ancak yaş, kariyerle ilgili planı olma, kariyerle ilgili eğitim alma, kariyer planı ile ilgili danışman desteği alma, hemşirelik bölümünü tercih nedeni ve hemşirelik bölümünden memnun olma ile ölçek puan ortalaması arasında anlamlı ilişki bulunmuştur ($p<0.05$). 21 yaş üstü olan (71.00±13.14), kariyer planı olan (69.60±13.79), kariyerle ilgili eğitim alan (75.66±9.91), kariyer planı ile ilgili danışman desteği alan (75.72±10.46), kendi isteği ile hemşirelik bölümünü tercih eden (71.41±12.57) ve hemşirelik bölümünde eğitim almaktan memnun olan (71.86±12.50) öğrenci hemşirelerin ölçek puan ortalamaları daha yüksek bulunmuştur.

Öğrenci hemşirelerin kariyer uyum ve iyimserliği ölçeği puan ortalamasının iyi olduğu ancak yarısına yakınının ortalamanın altında puan aldığı saptanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: KARİYER İYİMSERLİĞİ, KARİYER PLANLAMA, KARİYER UYUMU, ÖĞRENCİ HEMŞİRE

S-104 - HEMŞİRE ADAYLARININ MESLEKİ DEĞERLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

GÜLNUR AKKAYA[1], DUYGU GÜL[1], MERAL BETÜL TEMÜR[1], SELEN KARAYEL[1], HÜMEYRA EMİNÇ[1],

[1]ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YO HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Hemşirelik öğrencilerinin mesleki değerlere ilişkin algı ve davranışlarının değerlendirilmesi literatürde önemle vurgulanmaktadır. Mesleki değerler, meslek adayı ve üyelerinin kalıcı olarak öğrenmesi ve içselleştirilmesi gereken inançlarla mesleğin ideallerine yönlendiren, etik kodlar ise bu ideale ulaşmada mesleğin ahlaki normlarını yansıtan ve aynı zamanda içeriğinde mesleki değerleri de barındıran yegane rehberlerdir. Bu doğrultuda hemşirelik öğrencilerinin mesleki değerlerini etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın evreninin bir hemşirelik okulunda okuyan tüm öğrenciler oluşturmuştur. Örneklemi ise araştırmaya katılmayı kabul eden 412 gönüllü öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma 18 Şubat -5 Mart 2018 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmaya başlamadan önce okul yönetiminden ve bir üniversitenin tıp fakültesi klinik araştırmalar kurumundan etik kurul onayı alınmıştır.Öğrencilerden de sözlü onam alınmıştır. Araştımada sosyo demografik özellikler formu ve revize edilen hemşirelerin mesleki değerler ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin Türkçe geçerlik güvenirliğini yapan Rengin Acaroğlu'ndan ölçek kullanım izni e-mail ile alınmıştır.

Araştırma sonuçları SPSS 24 paket programı ile değerlendirilmiştir.Puanların normal dağılıma uygunluğunun belirlenmesi için çarpıklık ve basıklık değerleri incelenmiştir. Ölçeklerden elde edilen basıklık ve çarpıklık değerlerinin +3 ile -3 arasında olması normal dağılım için yeterli görülmektedir.Buna göre puanlar normal dağılıma uygundur. Bu gerekçe ile çalışmada parametrik test tekniklerinden t testi ve ANOVA testi kullanılmıştır. Bu araştırma için alt ölçeklerin cronbah's alpha değerleri sırasıyla; bakım alt ölçeğinin 0,935, profesyonelliğin 0,893 ve güvenin 0,763'tür. Analiz sonucuna göre bakım puanı; yaşa, sınıfa, mezun olunan lise türüne, hemşirelik bölümünü isteyerek seçenlerde, hemşireliği isteyerek seçenlerde, gelecekte hemşirelik yapmak ve hemşire akademisyen olmak isteyenlerde yüksektir. Profesyonellik puanı 1.sınıflarda sınıflarda, hemşire akademisyen olmak isteyenlerde,hemşirelik bölümünü okumayı sevenlerde yüksek bulunmuştur.Güven puanı sınıfa, mezun olunan lise türüne, hemşirelik bölümünü isteyerek seçenlerde,hemşireliği isteyerek seçenlerde, gelecekte hemşirelik yapmak ve sağlık meslek lisesi öğretmeni olmak isteyenlerde, bölümü severek okuyanlarda, hemşirelik mesleğini sevenlerde yüksek bulunmuştur.

Araştırmanın sonucunda ikinci sınıf öğrencilerin bakım, profesyonellik ve güven puanları düşük bulunmuştur. En yüksek puanlar birinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinde, hemşireliği sevenlerde, hemşirelik yapmak isteyenlerde bulunmuştur. Araştırmanın sonucunda, öğrenci hemşirelerde mesleki değerlerin geliştirilmesi için ikinci sınıfta okutulmak üzere "değerler eğitimi" seçmeli dersinin açılması ve diğer üniversitelerde de yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: ÖĞRENCİ HEMŞİRE, MESLEKİ DEĞERLER

S-105 - MESLEKİ İMAJI OLUŞTURAN HEMŞİRELİK METAFORLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

HATİCE ATEŞ[1], VİLDAN CIRIK[1], EMİNE EFE[1],

[1]AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ, HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Sağlık profesyonellerinin "hemşirelik" kavramına yönelik sahip oldukları metaforlar (zihinsel imge) hemşireliğin mesleki imajını (izlenim) oldukça etkilemektedir. Metaforlar aracılığıyla "hemşirelik" kavramının doktorlar, hemşireler ve hasta bakımında yardımcı sağlık personelleri (hastabakıcılar) tarafından nasıl algılandığının anlaşılması; mesleğin imajının belirlenmesine ve geliştirilmesine katkı sağlayacaktır. Bu çalışmanın amacı, sağlık profesyonelleri içerisinde yer alan doktorların, hemşirelerin ve hastabakıcıların "hemşirelik" ile ilgili metafor tanımlarını ve nedenlerini belirlemektir.

Araştırma, metafor analizine dayalı nitel bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini, 2018 yılında Akdeniz Üniversitesi Hastanesi'nde çalışan doktorlar, hemşireler ve hastabakıcılar olmak üzere toplam 1619 kişi oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem seçimine gidilmeden toplam 1002 (%61,8) kişiye ulaşılmıştır. Araştırma uygulanmadan önce etik kurul onayı alınmış ve ön uygulaması yapılmıştır. Veriler, bireysel tanıtım formu ve yarı yapılandırılmış sorular aracılığıyla araştırmacılara tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Katılımcıların "hemşirelik" kavramına ilişkin oluşturdukları metaforların analizinde betimsel analizden yararlanılmıştır. Hemşirelik kavramına ilişkin oluşturulan metaforlar belirlenmiş, metafor tablosu hazırlanmış ve kategoriler oluşturulmuştur.

Araştırmada; hemşire (%33), doktor (%29,7) ve hastabakıcı (%37,2) olmak üzere toplam 1002 kişi yer almaktadır. Hemşirelerin çoğunluğu lisans mezunu iken doktorların çoğunluğu lisansüstü mezunu, hastabakıcıların çoğunluğu da ilköğretim mezunudur. Araştırmaya katılan doktorların ve hemşirelerin çoğunluğu "hemşire ne iş yapar" açık uçlu sorusuna "hastanın bakım, tedavi ve takibinden sorumludur" ifadesini vermelerine rağmen, hastabakıcıların çoğunluğu ise "hemşire damar yolu açar ve tansiyon ölçer" şeklinde tanımlamışlardır. Metaforlar; bitki, hayvan, insan, makina, nesne, eşya, gıda, soyut kavram ve diğer olmak üzere 9 ana tema altında 1002 tane alt temadan oluşmaktadır. Ayrıca metaforlar; olumlu, olumsuz, hem olumlu hem de olumsuz şeklinde yorumlanmıştır. Metaforlar ve nedenleri değerlendirildiği zamanher bir meslek grubundan dikkat çekici ifadeler bulunmaktadır. Bunlardan birisi; Hemşirelik 'anne' gibidir. Çünkü anne gibi bireyin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bütüncül olarak özverili bir şekilde çalışır (Hemşire; 20-29 yaş aralığında, kadın, lisans mezunu, çalışma yılı 0-5, kardiyoloji bölümünde istemeyerek çalışan). Bir diğeri; Hemşirelik 'kahraman' gibidir. Çünkü çalışma şartları zor olsa da doktorun en büyük yardımcısıdır (Doktor; 20-29 yaş aralığında, lisans mezunu, çalışma yılı 0-5). Diğer bir ifade ise; Hemşirelik 'başlat düğmesi' gibidir. Çünkü kıdemlisi veya doktoru okey vermeden uygulama yapamaz (Hastabakıcı; 20-29 yaş aralığında, ön lisans mezunu, acil serviste çalışıyor, ailesinde hemşire var).

Hemşirelerin, doktorların ve hastabakıcıların hemşireliğin mesleki imajını oluşturan metafor tanımlarında çoğunlukla olumsuz ifadeleri kullandıkları görülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRE, İMAJ, METAFOR

S-106 - HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN AKREDİTASYON SÜRECİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Buğra Kaan URANOĞLU[1], Gül ERTEM[1], Ayşegül BİLGE[2], Fisun ŞENUZUN AYKAR[1],

[1]EGE ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ , [2]EGE ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Giriş: Uluslararası eğilimlerin çoğu yükseköğretimde kalite güvencesi gerekliliğini, akredite olunması gerektiğini ortaya koymuştur. Akreditasyon yetkinlik, yetki ve güvenirliğin onaylandığı sertifikalı bir kalite güvencesidir. Bir başka deyişle akreditasyon kuruluşların çalışma alanlarında hizmet ürün kalite sistemleri laboratuarların ve çalışanlarının yeterli kapasiteye sahip olup olmadığının bağımsız ve yetkili bir örgüt tarafından değerlendirilmesi ve onaylanması işidir. Akreditasyonun amacı yükseköğretim kurumları tarafından sağlanan eğitim kalitesinin kabul edilebilir düzeylere uygun olduğunun saptanmasıdır. Hemşirelik okullarının akredite olması, öğrencilerin devlet tarafından finanse edilen programlara katılabilmelerine olanak sağlamaktadır. Akredite olmuş kurumlardan mezun olan öğrenciler daha ileri eğitim yapmak için diğer akredite olmuş okullara kayıt açısından avantaj kazanmaktadır. Hemşirelik okullarının akreditasyonu aynı zamanda hemşirelere, iş piyasasında da daha fazla rekabet etme olanağı kazandırmaktadır. İşverenler akredite olmuş ve ulusal standartlara uygun kriterlerde eğitim veren okullardan mezun olmuş hemşireleri tercih etmektedir. Amaç: Bu çalışmanın amacı; eğitim programı akredite olmuş olan hemşirelik fakültesinde eğitim gören öğrencilerin kurumun akreditasyon sürecine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem ve Bulgular: Araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında bir hemşirelik fakültesinde öğrenimini sürdüren öğrenciler, örneklemini ise gönüllü olarak araştırmaya katılan 208 öğrenci oluşturmuştur. Katılımcılara anket uygulanarak sorular sorulmuştur.

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin %88.9'u kadın, %10.1'i erkek olup, yaş ortalamaları ise 21 ±0.14 olarak bulunmuştur. Mezun oldukları lise durumuna göre %6.3 düz lise, %78.8 anadolu lisesi ve %14.9'u sağlık meslek lisesi mezunudur. Öğrencilerin "akreditasyonun ne demek olduğunu biliyor musunuz" sorusuna %87'sinin "evet", öğrenim gördükleri okulun kim tarafından akredite edildiğini bilme durumları sorulduğunda %51'inin doğru bildiği saptanmıştır. "Katılımcılara sizce akreditasyon nedir" diye sorduğumuzda büyük çoğunluk "kalitenin tescillenmesi, uluslararası denklik sağlanması, yeterlilik" olarak tanımlamışlardır. Akreditasyonun size katkıları nedir diye sorduğumuzda ise katılımcılar büyük oranda "mezun olduktan sonra kaliteli iş bulma imkânı sağlar(tercih edilirlikte artış), eğitimde kalitenin artışı, uluslararası kurumlarda lisansüstü eğitim fırsatlarında artış" şeklinde cevaplar vermişlerdir. Akreditasyonun kuruma getirisi sorulduğunda ise "Tercih edilebilirlikte artış, eğitim standartlarında artış, uluslararası alanda kabul görme" cevaplarını vermişlerdir. Öğrencilerin akreditasyondan memnun olma durumları sorulduğunda %96.6'sı evet cevabını vermiştir.

Sonuç olarak; araştırmamıza katılan öğrencilerinin öğrenim gördükleri kurumun akreditasyon sürecine ilişkin çoğunun olumlu düşünceye sahip oldukları belirlenmiştir. Akreditasyon sürecini başlatmayan hemşirelik okullarının da biran önce bu süreci başlatmaları ve mezunlarının diğer ülkelerdeki mezuniyet sonrası programlara katılabilmelerine olanak sağlanması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: AKREDİTASYON, SÜREÇ, HEMŞİRELİK, KALİTE

S-107 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN HEMŞİRELİK EĞİTİMİNE YÖNELİK YAŞADIKLARI STRES VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

Nuran GÜLER[1], Tuğçe YAĞMUR[1], Sevdenur YILDIZ[1],

[1]CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Çalışma, hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik eğitimine yönelik yaşadıkları stres ve ilişkili faktörlerin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı tipte olan çalışmanın evrenini 2017-2018 öğretim yılında hemşirelik bölümünde öğrenim gören tüm lisans öğrencileri oluşturmuştur. Örnekleme 360 öğrenci alınmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan öğrencilere ait sosyodemografik özellikleri içeren soru formu ve Hemşirelik Eğitimi Stres Ölçeği kullanılmıştır. Anket formları öğrencilerin sözel onamları alınarak sınıf ortamında dağıtılmış ve araştırmacının gözetiminde doldurmaları sağlanmıştır. Araştırmanın yürütülebilmesi için üniversitenin etik kurulundan, ölçeği geliştiren yazarlardan ve araştırmanın yapılacağı hemşirelik bölümünden gerekli izinler alınmıştır.Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 18.0 program kullanılacak, demografik veriler yüzde, ortalama, standart sapma ile; ölçek puanlarına ilişkin hesaplamalar t testi ile ve demografik özellikler ile ölçek puan ortalamalarının karşılaştırılması ise varyans analizi ile değerlendirilmiştir.

Çalışma kapsamına alınan öğrencilerin ölçekten aldıkları toplam puan ortalaması 62.28± 18.674'dür. Ölçek alt boyut puan ortalamaları incelendiğinde ise akademik stres alt boyut puan ortalamasının 31.41 ± 9.641 ve uygulama alt boyutu puan ortalamasının ise 30.87 ± 9.832 olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ile HESÖ puan ortalamalarına bakıldığında öğrencileri bulunduğu sınıf, cinsiyeti, okul başarısı ve kaldığı yer ile toplam HESÖ ve HESÖ alt boyut puan ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur($p<0,05$). Öğrencilerin yaşı, medeni durumu, son mezun olduğu okul, bölüme isteyerek gelme, ekonomik durum, kronik hastalık varlığı, sigara İçme durumu ile toplam HESÖ ve HESÖ alt alan puan ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır($p>0,05$).

Araştırmada elde edilen bulgular literatürle karşılaştırıldığında hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik eğitimleri sırasında yaşadıkları stres düzeylerinin ortalamanın üstünde olduğu, üçüncü sınıfta, yurtta kalan, okul başarısı orta düzeyde olan ve kız öğrencilerinin hemşirelik eğitimine yönelik stres düzeylerinin yüksek olduğu saptanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: STRES, HEMŞİRELİK EĞİTİMİ, HEMŞİRELİK, ÖĞRENCİ

S-108 - MEME KANSERİ ERKEN TANI YÖNTEMLERİ FARKINDALIĞINI ARTIRMADA BİR MODEL: WEB TABANLI EĞİTİM

AYŞE EBRAR ÖZBALIKCIOĞLU DİLEK ÇİLİNGİR[1], MERVE KAYA AYDANUR AYDIN[1], PINAR ÇOLAK CEMİLE AKTUĞ[2], FURKAN DURAK [2], BERNA OTURGAN [2], NEJLA KÖKSAL [2], ESRA GÜLSEVER [2], KADER DURMAZ SEMA KOÇAN[3], AYLA GÜRSOY[4],

[1]KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, [2]GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, [3]RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU, [4]ULUSLARARASI KIBRIS ÜNİVERTSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Meme kanseri erken dönemde tanılandığında tedavi olasılığı yüksek olan bir kanser türüdür. Ancak ülkemizde kadınların erken tanı yöntemlerine başvuruları istenilen düzeyde değildir. Bu nedenle kadınların erken tanı yöntemlerine ilişkin farkındalıklarını ve bu yöntemleri kullanımlarını artıracak yöntemlere gereksinim bulunmaktadır. Çalışmanın amacı, kadınlara web tabanlı meme kanseri eğitiminin erken tanı yöntemleri bilgi ve uygulama durumlarındaki etkisini belirlemektir.

Araştırma, Doğu Karadeniz Bölgesi'nin üç farklı ilindeki üniversite öğrencileri ve annelerinden oluşan 455 katılımcı ile tamamlandı. Belirtilen amaç doğrultusunda, çalışmada yer alan üç üniversitenin öğrencileri kendi aralarında oluşturdukları iletişim ağını kullanılarak ilk aşamaya ait formların katılımcılar tarafından doldurulmasını sağladı. Bu aşamada veri toplama aracı olarak; tanıtıcı özellikler, erken tanı yöntemleri bilgi ve tutum belirleme durumu soru formları ve Champion Sağlık İnanç Modeli Ölçeği kullanıldı. Bu aşamayı tamamlayan katılımcılara araştırmacılar tarafından tasarlanan internet sitesi gönderildi. İnternet sitesi meme kanseri erken tanı yöntemleri kullanım sıklığını, meme kanseri belirtilerini ve uygulamaların videolarını içerecek şekilde düzenlendi. Erken tanı yöntemleri kullanımlarını artırmaya yönelik her katılımcıya üç ay boyunca aylık hatırlatmalar yapıldı. Hatırlatmalar sonrası katılımcılardan meme kanseri erken tanı yöntemleri bilgi ve tutum belirleme durumu soru formu ve Champion Sağlık İnanç Modeli ölçeği yeniden uygulandı. Verilerin değerlendirilmesinde; Mann Whitney U, tek yönlü varyans analizi, korelasyon ve bağımsız gruplarda iki ortalama arasındaki farkın önemlilik testi kullanıldı.

Katılımcıların yaş ortalamaları 26.2 (±9,2) ve %11.9'unun ailesinde meme kanseri öyküsü olduğu belirlendi. Bireylerin %58'inin erken tanı yöntemi hakkında bilgisi olduğu, %93,9'unun kendi kendine meme muayenesini, %28.4'ünün klinik meme muayenesini ve %17.4'ünün mamografiyi duyduğu bulundu. Araştırmadaki kişilerin erken tanı yöntemlerine ilişkin bilgiyi en çok sağlık elemanından edindiği belirlendi (%29.2). Ailesinde meme kanseri öyküsü olan katılımcıların tamamının erken tanı yöntemlerine ilişkin bilgisi olduğu saptandı. Erken tanı yöntemlerine ilişkin uygulama yapmayan kadınların yapanlardan daha fazla olduğu bulundu. Araştırma grubundaki kadınların web tabanlı eğitim öncesi ve sonrası meme kanseri erken tanı yöntemlerine ilişkin ölçek puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulundu ($p<0.05$). Meme kanseri konusunda bilgisi olan katılımcıların diğerlerine göre KKMM öz-etkililik algıları anlamlı olarak daha yüksek, KKMM engelleri ise daha düşük saptandı ($p<0.05$).

Bu çalışma web temelli meme kanseri erken tanı yöntemleri eğitiminin sağlık inançlarını, kendi kendine meme muayenesi bilme ve uygulama durumlarını olumlu yönde etkilediğini göstermektedir.

ANAHTAR KELİMELER: MEME KANSERİ, ERKEN TANI YÖNTEMLERİ, FARKINDALIK, WEB TABANLI EĞİTİM, HATIRLATICI

POSTER BİLDİRİLER

P-001 - TÜRK TOPLUMUNDAKİ ERKEK HEMŞİRE ALGISI

Büşra Aleyna ÖNVER[1], Erdal CEYLAN[1],

[1]Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi,

Ülkemizde 1954 yılında çıkarılan Hemşirelik Kanunu, erkek hemşire yetiştirilmesine olanak tanımazken Ocak 2007'de yayımlanan "Hemşirelik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile hemşirelikte cinsiyet ayrımı ortadan kalkmış ve günümüzde erkekler yasal olarak hemşirelik mesleğinin bir üyesi haline gelmiştir. Bu değişikliği takiben hemşirelik eğitimi alan erkeklerin sayısı hızla artmış, Türkiye genelinde 2006-2007 akademik yılında 27 olan erkek hemşirelik öğrencisi sayısı 2015'te 14.929'a ulaşmıştır. Bu kapsamda çalışmamızın amacı, toplumdaki erkek hemşire algısının incelenmesidir.

Bu derleme, Google Schoolar veri tabanında "Erkek hemşire algısı, Toplumsal cinsiyet, Hemşirelik" anahtar kelimeleri kullanılarak yapılan tarama sonucu elde edilen özgün araştırmalar, derlemeler ve dergilerin incelenmesiyle hazırlanmıştır.

Yapılan çalışmalar sonucunda erkek hemşirelerin hemşirelik mesleğinde yer almaları ile ilgili toplumun olumlu algı ve düşünceleri olarak; erkek hemşire sayısının olması gerektiğinden az olduğu, hemşirelik mesleğinin fiziksel güç gerektiren bir meslek olması sebebiyle erkeklere daha uygun olduğu, hemşireliğin kadın mesleği olarak görülmeyip erkek sayısının artırılması gerektiği, erkeklerin sayısının artması ile hemşirelik mesleğinin değerinin artacağı düşünülmektedir. Ayrıca erkek hemşirelerin sayısının artmasının toplumsal statüyü artıracağı, erkeklerin de en az kadınlar kadar hemşirelik mesleğini iyi yapabilecekleri, erkeklerin artması ile hasta bakım kalitesinin artacağı, erkek hastaların erkek hemşirelerden daha az çekindiği ve erkek hemşirelere hastanenin her alanında çalışabilecekleri gözüyle bakıldığı belirlenmiştir. Olumsuz algı ve düşünceleri olarak ise; toplumun çoğunun erkek hemşireler için "hemşire" dışında farklı bir isim bulunması gerektiği, hemşireliğin kadın mesleği olarak görülmesi ve seçen erkeklere bazı kesimlerde tepki gösterildiği, kadın hastaların erkek hemşirelerden çekineceği, bu yüzden kadın ve çocukların çoğunlukta olduğu bölümlerde çalışmamaları gerektiği, erkeklerin bu mesleğe katılmaları sebebiyle kadınların ilerlemelerini önleyecekleri düşüncesinin olduğu, farklı meslek gruplarına ait üniversite öğrencilerinin erkek hemşire kavramını komik bulduğu ve erkek hemşirelerin klinik uygulama kapsamındaki ev ziyaretlerinde evlere kabulde zorluk yaşadıkları belirlenmiştir.

Yapılan araştırmalar sonucunda erkek hemşirelere yönelik olumlu ve olumsuz tutumlar göz önünde bulundurulduğunda; olumlu tutum ve düşüncelerin fazla olduğu ve toplumda erkek hemşireleri benimsenme durumu görülmektedir. Hemşirelik mesleğinde bakım vermenin cinsiyetten daha önde olduğuna dikkat edilmelidir. Bu konuda araştırmaların devamının gelmesi ve toplumun bilinçlendirilmesi konusunda çalışmaların yapılması gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: ERKEK HEMŞİRE ALGISI, TOPLUMSAL CİNSİYET, HEMŞİRELİK

P-002 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MADDE KULLANIM ÖZELLİKLERİ

Rabia SOHBET[1], Yasemin ASLAN[1], Yusuf H. Ertaş[1], Şükran Kaya[1], Zehra Özdirek[1], Yıldız AYDIN[1],

Bağımlılık yapıcı madde kullanımı, tüm dünyada ciddi bir halk sağlığı sorunudur Dünyada ve Türkiye'de gençlerin madde kullanmasıyla ilgili araştırmalar daha çok ilköğretim ve lise dönemini kapsamaktadır. Üniversite yılları, ergenliğin karmaşasına ek olarak evden ve aileden ayrılma, yeni bir çevreye uyum, bir mesleğe aday olma ve iş bulmaya ilişkin belirsizlikler gibi birçok sorunların olduğu yıllardır. Bu sorunlara bağlı gelişen aşırı kaygı ve stresin, üniversite öğrencilerinde tütün, alkol ve madde kullanımını artırdığı ileri sürülmektedir. Bu araştırma Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi 3.sınıf Hemşirelik bölümü öğrencileri madde kullanım bozukluklarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Metod materyal : Araştırmanın örneklemeni 3.Sınıf hemşirelik öğrencilerinden 200 birey oluşturmaktadır. İstatiksel analizlerle SPSS paket programında, ortalamalar ve standart sapmaları belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin ortalama yaşları 19-21 olarak belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %31'inin sigara kullandığı, %21'inin arkadaş çevresi yüzünden madde kullandığı ve %23'ününde bu maddeleri sık sık kullandığı belirlenmiştir. Öğrencilerin %14'ünün madde kullanmaya başladıktan sonra solgun cilde sahip olduğu ve %15'inin duygularında değişim olduğunu söylemiştir. Öğrencilerin %33'ünün ailesinde madde bağımlısı olduğunu %84'ünün okuduğu üniversitede madde kullanımı hakkında eğitim verilmediğini söylemiştir. Madde kullananların çoğunun sigara kullandığı tespit edilmiştir.

Sonuç: Öğrencilerin 14-19 yaş aralıklarında adölesan dönemlerinde madde kullanımına daha eğilimli oldukları belirlenmiştir. Bunun sebepleri arasında daha çok arkadaş çevresinin etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Üniversitede madde kullanımı hakkındaki eğitimlerin yetersiz olduğu, madde kullananların çoğunun sigara kullandığı ve bunun sonucunda duygu değişimi ve hafif depresyon yaşadıkları görülmüştür.

ANAHTAR KELİMELER: MADDE, KULLANIM, BOZUKLUK, AİLE, ARKADAŞ ÇEVRESİ, MERAK

P-003 - HEMŞİRELİK LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETİM ELEMANLARININ ETİK VE ETİK OLMAYAN TUTUMLARINA İLİŞKİN ALGILARININ BELİRLENMESİ

Aydan Eda URVAYLIOĞLU[1], Veysel KAPLAN[2], Elif ACAR[3], Ayşe SERİN[3],

[1]Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi İç Hastlaıkları Hemşireliği AD., [2]Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ruh Sağlığı Ve Hastlaıkları Hemşireliği AD., [3]Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 4. Sınıf Öğrencisi,

Hemşirelik lisans öğrencilerinin öğretim elemanlarının etik ve etik olmayan tutumlarına ilişkin algılarını belirlemektir.

Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırmanın evrenini, İç Anadolu Bölgesi'nde bir il merkezindeki üniversitenin hemşirelik bölümü lisans öğrencileri (N=379) oluşturmuştur. Örneklem seçilmemiş, evren üzerinde çalışılmıştır. Araştırmaya katılıma gönüllü 1. sınıf (74), 2. Sınıf (71), 3. Sınıf (83), 4. Sınıf (64) tan toplam 292 hemşirelik lisans öğrencisi örneklemi oluşturmuştur (katılım oranı=%77). Veriler, araştırmacılar tarafından literatür incelenerek oluşturulan soru formu ve hemşirelik lisans öğrencilerinin öğretim elemanlarının etik/etik olmayan tutumlarına ilişkin algılarının belirlenmesi ölçeği ile elde edilmiştir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır.

Hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalaması 20,6±0,9, %75'i kadın, %52,4'ü anadolu lisesi mezunu, %46,9'unun ekonomik durumu orta düzeydir. %83,9'u kendi isteği ile hemşirelik bölümünü tercih ettiğini, %50,7'si kendisini derslerinde kısmen başarılı bulduğunu ifade etmiştir. Hemşirelik lisans öğrencilerinin, öğretim elemanlarının etik/etik olmayan tutumlarına ilişkin algılarının belirlenmesi ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalaması 50,2637±8,42 bulunmuş olup, öğrencilerin öğretim elemanlarının tutumlarının çoğunu etik olarak algıladıkları belirlenmiştir. Öğrenciler, ölçekteki ters ifadelerden; bazen öğrencilere küçük hediyeler verebilir veya öğrencilerden hediye kabul edebilir (n:194), öğretim elemanı öğrencilerin derse geç gelmelerine veya erken ayrılmalarına hoşgörü göstermelidir (n:182), ders anlatırken müstehcen örnekler verebilir veya fıkra anlatabilir (n:155), öğrencilerle kendi özel yaşamına dair paylaşımlarda bulunabilir (n:150), sınavlarda herhangi bir öğrenciyi kopya çekerken yakalarsa yalnızca uyarmalıdır (n:157) ifadelerini etik davranış olarak algıladıkları belirlenmiştir.

Bu sonuçlardan, öğrencilerin öğretim elemanlarının tutumlarının çoğunu etik davranış olarak algıladıkları düşünülebilir. Eğitimciler etik değerlerin öğrenilmesi ve uygulanmasında önemli rol oynarlar bu nedenle öğrencilerde bu değerlerin gelişimi açısından en iyi yol onlara bu konuda model olmaktır.

ANAHTAR KELİMELER: AKADEMİK ETİK, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ, HEMŞİRELİK EĞİTİMİ

P-004 - HEMŞİRELİK LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETİM ELEMANLARININ İLETİŞİM BİÇİMLERİNE İLİŞKİN ALGILARININ BELİRLENMESİ

Veysel KAPLAN[1], Aydan Eda URVAYLIOĞLU[2], Şeyma TANYAL[3], İlkay KORUYUCU[3],

[1]Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ruh Sağlığı Ve Hastlaıkları Hemşireliği AD., [2]Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi İç Hastlaıkları Hemşireliği AD., [3]Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 4. Sınıf Öğrencisi,

Bu çalışma, hemşirelik lisans öğrencilerinin öğretim elemanlarının iletişim biçimlerine ilişkin algılarını belirlenmek amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı nitelikteki bu çalışmanın evrenini bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümünde eğitim gören 379 lisans öğrencisi oluşturmuştur. Örneklem seçilmemiş, evren üzerinde çalışılmıştır. Çalışmaya katılıma gönüllü 1. sınıf (83), 2. Sınıf (86), 3. Sınıf (72), 4. Sınıf (62) tan toplam 303 hemşirelik lisans öğrencisi örneklemi oluşturmuştur (katılım oranı=%79,9). Veriler, araştırmacılar tarafından literatür incelenerek oluşturulan soru formu ve öğretim elemanlarının iletişim biçimleri ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik, bağımsız değişkenlerde t-testi, varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

Hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalaması 20,42±0,9, %79,2'si kadındır. %49,5'i kendi isteği ile hemşirelik bölümünü tercih ettiğini, %56,4'ü bölümden orta düzeyde memnun olduğunu bildirmiştir. Hemşirelik lisans öğrencilerinin öğretim elemanlarının iletişim biçimleri ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalaması 80,86±0,84'dür. Ölçeğin saydamlık alt boyutundan alınan ortalama puan 29,05±0,35, saygı alt boyutundan alınan ortalama puan 20,03±0,32, sosyal rahatlık alt boyutundan alınan ortalama puan ise 31,77±0,27'dir. Öğretim elemanlarının iletişim biçimleri ölçeğinin toplam puan ortalaması ile öğrencilerin bölümden memnuniyet düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Hemşirelik bölümünden memnuiyet düzeyleri yüksek olan öğrencilerin öğretim elemanlarının iletişim biçimleri ölçeğinden aldıkları puanın daha yüksek olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin öğretim elemanlarının iletişim biçimleri ile ilgili en çok katıldıkları davranışlar; öğretim elemanlarımız içinde bulundukları söyleşi ortamında konuşulan konular hakkında fikir bildirmeye önem verir (%45,4), öğretim elemanlarımız görüşlerini ikna edici biçimde açıklayabilir (%42,5), öğretim elemanlarımız derste öğrencileriyle iletişimde başarılı olmaktadır (%33,2), öğretim elemanlarımızın öğrencilerle iletişimi yargılayıcı değil açıklayıcıdır (%31,1) maddeleridir. Öğrencilerin öğretim elemanlarının iletişim biçimleri ile ilgili en az katıldıkları davranışlar ise; öğretim elemanlarımız kendilerini savunmakta zorluk çeker (%39,6), öğretim elemanlarımız düşüncelerini ifade ederken doğru kelimeleri bulmakta zorlanır (38,8), öğretim elemanlarımız öğrencileri kendileriyle eşit görerek iletişim kurar (%19) maddeleridir.

Bu sonuçlar doğrultusunda öğrencilerin, öğretim elemanlarının iletişim biçimlerinden memnun olduğu ve öğretim elemanlarının etkili bir iletişim kurduklarını düşündükleri söylenebilir.

ANAHTAR KELİMELER: ANAHTAR SÖZCÜKLER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ, ÖĞRETİM ELEMANLARI, İLETİŞİM

P-005 - HEMŞİRELİK MESLEĞİNİN TOPLUMDAKİ İMAJI

RUMEYSA ERDEM[1], ASLI OKTAY[1], SEVCAN ÖZ[1], NİHAN ALTAN SARIKAYA[1],

[1]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ruh Sağlığı Ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, EDİRNE,

İmaj, kişinin bir topluluğa karşı bıraktığı izlenimdir. Mesleki imaj ise toplumun o meslek grubunu nasıl algıladığı, değerlendirdiği ve bu değerlerin toplum tarafından kabul görmesidir. Bir mesleğin toplumdaki imajı, o mesleğin statüsü ile oldukça ilişkilidir (Emiroğlu 2000). Geçmişten günümüze hep var olan hemşirelik, doğasında şefkat, fedakarlık, şifa verme olduğu için kadın ile özdeşleşmiştir. Neredeyse tüm dillerde kız kardeş, süt anne gibi terimler için kullanılan "hemşire" kelimesi, anlam itibariyle kadın cinsiyetini çağrıştırmakta ve hemşirelik mesleği, ülkemiz dahil birçok toplum tarafından kadın mesleği olarak algılanmaktadır (Kahraman ve ark., 2015; Tezel ve ark., 2008). Geçmişten beri hemşirelik mesleği kadınla özdeşleştiği için Türkiye'de erkekler hemşire olamazken; 2007 yılında düzenlenen yasa ile erkeklere hemşire olma yolu açılmıştır. Böylece hemşirelik mesleğinde cinsiyet ayrımı ortadan kalkmıştır (Kaya ve ark., 2011). Fakat diğer ülkelere benzer şekilde erkek hemşire sayısı Türkiye'de de oldukça düşüktür (Kahraman ve ark., 2015). Bu derleme hemşirelik mesleğinin toplumdaki imajının fark edilmesi amacıyla yapılmıştır.

Bu derleme toplumun hemşirelik mesleğine ve erkek hemşirelere bakış açısını içeren güncel ve literatür bilgileri taranarak hazırlanmıştır.

Literatürde hemşirelik mesleği imajının getirdiği toplumsal cinsiyetçi düşünceler nedeniyle erkek hemşirelerin, kadınlar ile özdeşleştirilmiş mesleklerde zorluk yaşadığı belirtilmektedir (Zamanzadeh ve ark., 2014; Ünver ve ark., 2016). Yapılan bir çalışmada hemşirelik bölümü okuyan erkek öğrenciler, kendisinin hemşire olacağı için aile, akraba ve arkadaş çevresi tarafından gülünüp dalga geçildiğini, alay konusu olduklarını (Kahraman ve ark., 2015), diğer bir çalışmada ise erkek öğrencilerin benzer sıkıntılar yaşadıkları, diğer bölümlerdeki arkadaşları tarafından soğuk esprilere maruz kaldıkları, sosyal izolasyon yaşadıkları belirlenmiştir (Ünver ve ark., 2016). Yaşanılan zorluklardan dolayı, bu gibi sorunlar erkek hemşirelerde, meslekten soğuma ve mesleğe karşı ilgisizliğe neden olduğu vurgulanmaktadır (Kahraman ve ark., 2015).

Yeni mezunlarla birlikte erkek hemşire istihdamının artmasının, hemşireliğin kadına özgü bir meslek olmaktan çıkıp, cinsiyet ile ilgili olumsuz düşünceleri azaltacağı, hemşirelik imajının topluma karşı olumlu yönde geliştireceği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRE, HEMŞİRELİK İMAJI, ERKEK HEMŞİRE

P-006 - RADYOTERAPİ VE/ VEYA KEMORADYOTERAPİ ALAN HASTALARDA SEMPTOM KÜMELEMESİ

Sevinç KUTLUTÜRKAN[1], Nazmiye UĞUR[2],

[1]GAZİ ÜNİVERİSTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ/ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, [2]GAZİ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HASTANESİ,

Beyin tümörlü hastalar tanı ve tedavi süresince bir çok semptomu bir arada yaşamaktadır. Bu çalışma beyin tümörlü hastaların radyoterapi veya kemoradyoterapi süresince yaşadıkları semptomları belirlemek ve kümelemek için yapılmış çalışmadır.

Gazi Üniversitesi Sağlık, Araştırma ve Uygulama Merkez'inde Radyasyon Onkoloji ve Ayaktan Kemoterapi Ünitesinde, beyin tümörü tanısı radyoterapi ve/ veya kemo- radyoterapi alan hastalardan oluşturmaktadır. Araştırma kriterlerine uyan beyin tümörü nedeniyle, radyoterapi ve/ veya kemo- radyoterapi alan (20) hasta ile ''Memorial Semptom Değerlendirme Ölçeği'' kullanılarak yapılmış tanımlayıcı bir çalışmadır.

Hastaların tanıtıcı özellikleri; hastaların % 50'si kadın, % 50' si erkek; 18- 35 yaş arası % 40, 36- 59 yaş %40, 60 ve üzeri % 20 olmak üzere toplamda 20 hasta değerlendirilmiştir. Hastaların son bir hafta içinde yaşadıkları semptomların dağılımı; halsizlik yada enerji kaybı %80, saç dökülmesi % 40, yiyeceklerin tadını almada değişiklik % 50, ağız kuruluğu % 80, kendini sinirli hissetme % 30, bulantı % 30, ağız yaraları % 30, kendini üzgün hissetme % 30, endişelenme % 50, el ve ayaklarda uyuşukluk/ karıncalanma % 60, şişkinlik hissi % 20, dikkati toplamada zorluk % 60, ağrı % 40, uyumada zorluk % 60' dır. Hastaların son bir hafta içinde yaşadıkları semptomların şiddeti; hastaların ''şiddetli'' olarak yaşadıkları semptomlar, ağız yaraları % 80, saç dökülmesi % 75, ağız kuruluğu % 50, halsizlik yada enerji kaybı % 40' dır. Hastaların ''orta'' olarak yaşadıkları en sık semptomlar, endişelenme % 70' dir. Hastaların son bir hafta içinde yaşadıkları semptomların sıklığı; hastaların ''neredeyse sürekli'' olarak yaşadıkları semptomlar, halsizlik yada enerji kaybı %60, ağız kuruluğu % 80'dir. Hastaların '' sık sık'' yaşadıkları en sık semptomlar, dikkati toplamada zorluk % 40'dur. Hastaların son bir hafta içinde yaşadıkları semptomların verdiği sıkıntı; hastaların ''oldukça'' yaşadıkları semptomlar, ağız kuruluğu %80, ağız yaraları % 80' dır.

Bu çalışmadan elde edilen bulgular; radyoterapi veya kemoradyoterapi alan beyin tümörlü hastaların semptom deneyimlerini anlamada ve uygun hemşirelik müdaheleleri için bir fikir oluşturacaktır. Semptomlara yönelik hemşirelik girişimlerinin niteliğini arttırmada katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: BEYİN TÜMÖRÜ, SEMPTOM KÜMELEMESİ, RADYOTERAPİ, KEMORADYOTERAPİ, MEMORİAL SEMPTOM DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

P-007 - HEMŞİRELİKTE TAMAMLAYICI TERAPİLER: RENKLERLE SANATSAL TEDAVİ, ÇAKRALAR VE REİKİ

Gözde ÖZSEZER KAYMAK[1], Merve ATAÇ[2], Özlem TEKİR[3],

[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, [2]İstanbul Üniversitesi, [3]Balıkesir Üniversitesi,

Günümüz sağlık alanında, görsel sanatların alternatif tedavi yöntemleri içerisinde ele alınması, görsel sanatların tedavi (terapi) amaçlı kullanılmasına olanak sağlamaktadır. 21. yüzyılın başlarından beri sanat terapisi duygusal çatışmaları uzlaştırması, farkındalığı arttırması, sosyal becerileri geliştirmesi, davranışları yönetmesi, problemleri çözmesi, kaygıyı azaltması, gerçeğe yöneltmesi ve öz-saygıyı arttırması anlamında terapötik olarak değerlendirilmektedir. Bazı renklerin rahatlatıcı, bazı renklerin de insanda hareketliliği artırdığı bilinmektedir. İnsan vücudunda belirli noktalarda, "çakra" adı verilen, farklı frekansları olan ve endokrin sistem ve sinir sistemiyle ilişkili olan enerji merkezleri bulunmaktadır. Çakraların her birinin hem bedeni hem de bilinci etkileyen belirli fonksiyonu, frekansı, adı, notası, duyu-su, mantrası, şekli ve rengi vardır. Çakralarda kırmızı, turuncu, sarı, yeşil, mavi, lacivert ve mor gökkuşağının renkleri vardır. Çakraların renklerinin vücutta etkileri olduğu bilinmektedir. Reikinin etki mekanizması kesin olarak açık olmamakla birlikte organların elektromanyetik alanlar yoluyla iletişimde olduğu ve tıkanmış kanallardaki enerjinin tekrar dolaşmasına yardımcı olduğu düşüncesi kabul edilmektedir. Bu doğal şifa yönteminde enerji, elle dokunularak aktarılır. Hasta bakımında dokunarak mesleğini icra eden hemşire de, yalnızca evrensel yaşam enerjisini aktaran bir kanal olup, bu süreçte enerji kaybetmeden, aksine güçlenip enerjiyle dolarak akan enerjiyi aktarır. Aktarılan enerji reiki alıcısının ihtiyacına göre belirlenir. Reiki; noninvaziv, yan etkisi olmayan, var olan tedavi üzerine olumsuz etkisi olmayan, farklı akut ve kronik durumları önleyen ve tedavisine yardımcı olan, uygulanması kolay ve maliyet etkili bir tedavi şeklidir. Rehabilitasyon üniteleri, hospisler, acil bakım üniteleri, psikiyatri klinikleri, ameliyathaneler, huzurevi/yaşlı bakım evleri, pediatri klinikleri, kadın doğum ve jinekoloji klinikleri ve yeni doğan bakım kliniklerinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Sonuç olarak hemşireler, hastaya fiziksel, emosyonel, mental ve spiritüel iyilik halini içeren holistik yaklaşımla bakım verirken; hastanın çevresiyle enerji etkileşimi içinde olduğunu da kabul ederek reiki, terapötik dokunma gibi geleneksel olmayan enerji terapilerini sıklıkla kullanmaya başlamışlardır. Anahtar Kelimeler: tamamlayıcı terapi, hemşirelik, reiki

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRE, RENK TERAPİSİ, REİKİ

P-008 - SİİRT ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE İNTERNET BAĞIMLILIĞI DÜZEYİ

ABDUSSAMED DEMİRDAĞ[1], SİMLA ADAGİDE[1],

[1]SİİRT ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSESOKULU,

Bu çalışma Siirt Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik öğrencilerinde internet bağımlılığı düzeyini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı tipteki araştırmanın evrenini; Siirt Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu'nda öğrenim gören toplam 317 öğrenciden oluşturmaktadır. Örnek seçimine gidilmeden gönüllük esasına dayalı tüm evrendeki sayıya ulaşılmıştır. Araştırmada Kişisel Bilgi Formu ve İnternet Bağımlılığı Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmamızda elde edilen verilerin istatistiksel analizinde SPSS programı kullanılmıştır. Veriler değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiklerle hesaplanmış ve ilişkiler ki-kare analizi ile incelenmiştir.

Öğrencilerin; % 51.4'ü erkek, % 89'u internete cep telefonundan bağlanmakta, % 57.7'si interneti sosyal medya hesaplarına erişim amacıyla kullanmakta, % 85.5'nin sosyal medya hesabı bulunmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin % 93.7 bağımlı olmayan, % 6'sı riskli bağımlı ve % 0.3 ise internet bağımlısı olarak belirlenmiştir. Cinsiyete göre; erkeklerin % 7.4'i riskli-bağımlı grupta iken, kadınların % 4.5'i bu gruptadır ve gruplar arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır (p=0.351). İnternete erişim araçlarına göre riskli-bağımlılığına bakıldığında % 4.7'si cep telefonu ile internete erişim sağlamaktadır ve gruplar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur (p=0.00).

Araştırmamızda riskli-bağımlı öğrencilerin oranı % 6 ile düşük bir oranda bulunmuştur. Çalışmamızda saptanan düşük internet bağımlılığı oranı, örneklemin, internet erişimi yüksek olması beklenen büyük şehirde yaşayan bireylerden oluşmaması ile açıklanabileceği gibi, internet bağımlılığı tanısının klinik değerlendirme olmaksızın yalnızca bağımlılık ölçek değerlendirmesi ile konulmasına da bağlı olabilir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, İNTERNET, BAĞIMLILIK

P-009 - ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN ÜLKEDEKİ MÜLTECİLERE/SIĞINMACILARA KARŞI BAKIMDAKİ TUTUM VE DAVRANIŞLARININ İNCELENMESİ

EZGİ GÜL[1], SEVİL SİSLİGÜN[1], YASEMİN ÖZHANLI[1], TULUHA AYOĞLU[1],

[1]İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ FLORENCE NIGHTINGALE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Öğrenci hemşirelerin Türkiye'deki Suriyeli mültecilere/sığınmacılara yönelik bilgi, tutum ve davranışlarının belirlenmesidir. Gereç-Yöntem: Major veri tabanlarında (Pubmed, CINAHL, ULAKBİM vb.) Türkiye'deki mülteci/sığınmacı sorunları kapsamlı bir şekilde tarandı.

Son yıllarda ülkeler arasındaki yeni enerji kaynakları bulma, silah sanayisinde ilerleme kaygısı, hükmetme, siyasi görüş, etnik farklılıklar gibi değişkenler, çatışmalara ve ciddi güvenlik sorunlarına neden olmaktadır (1). Bu ülkelerdeki insanlar, öz vatanlarından ayrılarak başka ülkelerde mülteci/sığınmacı olarak yaşamlarını sürdürmeye çalışmaktadır (2).Türkiye, jeopolitik bir coğrafyada bulunma ve bu bölgelere yakınlığı nedeniyle sıklıkla mülteci/sığınmacı sorunlarıyla karşı karşıyadır (3). Ülkemize son mülteci göçü, Suriye'de 2011 Nisan ayında çıkan savaş ile olmuştur. Savaştan kaçarak ülkemize sığınmak zorunda kalan Suriyeli vatandaşların sayısının giderek arttığı; kayıtlı Suriyeli mülteci sayısının toplam 3,424,237 kişi olduğu; büyük çoğunluğunun ise, çocuklar ve kadınlardan oluştuğu belirtilmektedir (4,5). Eğitim, toplumsal ve geleneksel yapı, değerlerdeki farklılıkları nedeniyle sığınmacılar, göç ettikleri yerlerdeki toplumlar tarafından ötekileştirilmektedir.6 İnsan kaynaklı gelişen bu durumların psiko-sosyal olumsuzluklar dışında sağlık sorunlarını da beraberinde getirdiği bilinmektedir (5). Göç edenlerin ve yerleşik toplumun yaşam kalitesini yükseltecek çalışmalara gereksinimin olduğu bu dönemde, sağlık profesyoneli olarak hemşirelere önemli görevler düşmektedir.

Savaş veya iç karışıklıklar nedeniyle gelişen mülteci/sığınmacı göçü, çok sayıda insanın uygun olmayan yaşam koşullarında yaşamlarını devam ettirmek zorunda kalmalarına ve sağlık sorunlarına yol açmaktadır. Bunlar sıklıkla, beslenme bozukluğu, ishal, bulaşıcı ve infeksiyöz hastalıklar, büyüme-gelişme gerilikleri, anemi, cinsel istismar, istenmeyen/riskli gebelikler; psikiyatrik sorunlardır (5). Literatürde, kamp bölgesinde mültecilerin yaşam koşullarının iyi olmasına karşın kronik hastalıkların yaygın olduğu, çocukların rutin aşılarının eksik olduğu (7) ve öğrenci hemşirelerin mülteci/sığınmacılara bakım verirken en sık yaşadığı sorunun iletişim sorunları olduğu saptanmıştır (8,9). Sığınmacıların düşük ücretlerle ağır koşullarda çalışmasını uygun bulmayan hemşirelik ve tıp öğrencilerinin sayısının oldukça yüksek; bu öğrencilerin insanlara olan tutumlarında siyasi ve dini farklılıklar bakımından bakış açısını değiştirdiğini düşünenlerin oranının ise anlamlı olduğu saptanmıştır.

Yaşadığımız toplumun ve hemşirelik mesleğinin bir üyesi olarak birçok toplumsal sorunla karşılaşmamız ve bu sorunların her geçen gün artması farklı çözümlerin gereksinimlerini ortaya çıkarmaktadır (7). Bu anlamda gelecekte mesleğin bir üyesi olarak öğrencilere, mültecilerin kültürel farklılıklarını göz önünde bulundurarak, başta dil ve iletişim problemleri olmak üzere yaşam koşullarının iyileştirilmesi, sağlık sorunlarının çözümü, sosyal yapıya uyum gibi konularda bakımın planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesinde önemli sorumluluklar getirdiği söylenebilir (10).

ANAHTAR KELİMELER: MÜLTECİ, SIĞINMACI, ÖĞRENCİ HEMŞİRE, KÜLTÜREL FARKLAR, HEMŞİRELİK BAKIMI

P-010 - GELECEKTE HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE ÖNGÖRÜLER

CANGÜL BOLAT[1], ZÜLFÜNAZ ÖZER[1], ELİF KOCAAĞLAR[1],

[1]İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ,

Bilim sürekli değişim ve gelişim içinde olan bir sistemdir ve bilim ile uğraşan insanların kendisini bu süreç içinde yenileyebilmesi ve düşünce dünyasının buna ayak uydurabilmesi gerekmektedir. Sürekli olarak bir araştırma öğrenme içinde olacak hemşireler en yeni gelişmelere hakim olmalı ve hasta bakımlarında bunların uygulamalarını pratiğe çevirebilmelidir. Bunun sonucu olarak hemşirelik eğitiminde durum kritiği yapılması ve teknolojiyi gerekli durumlarda verimli ve etkili biçimde kullanılması öğrencilere kazandırılmalıdır. Sağlık bakım sistemi, teknoloji, demografik, bilimsel gelişmeler hemşirelik eğitiminin değişmesine etki eden temel faktörlerdir. Değişen ve gelişen sistemde hemşirelerden sağlık bakım sisteminin hangi temeller üzerine kurulduğu konusunda farkındalık sahibi olması, kendine kazandırdığı kişisel yetenek ve bilgi birikimi ile sağlık sistemi politikalarını pratikte gerçekleştirebilmesi beklenmektedir. Hemşirelik sosyal meslek gruplarından olduğu için eğitim sistemi ekonomi, siyasi oluşumlardan, felsefi akımlardan etkilenmekte, gelecekte etkileşim devam edecektir. Hemşirelik mesleğinin varlığını sürdürebilmesi açısından gelecekteki koşullara uyum sağlayabilmesi açısından meslek eğitimlerine gelecek çalışmalarının da eklenmesi gerekmektedir. Uzmanların yaptığı fikir alış verişleri sonucunda ortak bir paydada buluşulup fütürizm dersinin seçmeli ders olarak okutulması ve gelecek günü etkinlikleri düzenlenebilir. Hemşirelik gelecekte kağıt üzerine yazılı olarak değil, gelişen teknolojiyle birlikte mobil uygulamalar, web tabanlı eğitim ve bakım sistemleri olarak karşımıza çıkacaktır. Hemşirelik eğitiminde enfeksiyon kontrolü, küresel sağlık, küresel göç, savaş, sağlık ekonomisi, bilişim, genetik, kariyer planlama, palyatif bakım, kronik hasta bakımı, çevre sağlığı gibi derslerin yer alması öngörülmektedir. Elbette gelişen teknolojiyle birlikte pek çok alanında imkanların artmasının yanında olumsuz olarak çevreye verilen zararlarla başka sorunlar ortaya çıkmakta bu da bir madalyonun iki yüzü gibi birbirine tamamen iki zıt koşulu meydana getirmektedir. Nükleer kirlilik, kanser, AIDS, küresel ısınma, deprem, terör gibi küresel sorunlar hemşireliğin gelecekte baş etmesi gereken temel sorunlardır. Hemşirelikte araştırma ve uygulama merkezlerinin kurulmasıyla doktora sonrası araştırma eğitimlerinin sürdürülmesi, mesleki danışmanlık birimlerinin kurulması, hemşirelik eğitimi ve hemşirelik bakım hizmetlerinin entegrasyonunun artması, diğer sağlık profesyonelleri ile bütünleşik programların arttırılması, ortak klinik uygulama programlarının oluşturulması, hemşire eğitimcilerin uygulama sahalarında daha aktif rol alması gibi öngörüler de bulunmaktadır. Hemşirelik mesleği bir süreklilik içinde olduğu için eğitimcilerin mesleğin geçmişi ve gelecekteki beklentiler arasında bir köprü kurup hemşire adaylarını bu yığınsal bilgilerden ziyade sitemli bir şekilde ve tecrübelerini paylaşarak yönlendirmesi gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, GELECEK, EĞİTİM.

P-011 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ ÜNİFORMADAKİ DEĞİŞİKLİKLER HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİN BELİRLENMESİ

Aydana KAHVECİ[1], Meral YAYLACI[1], Yasemin DURMAZ[1],

[1]Selçuk Üniversitesi,

Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin kullanımda olan mesleki üniformalar hakkındaki memnuiyetleri ve düşüncelerini belirlemek amacı ile yapıldı.

Tanımlayıcı olarak yapılacak bu çalışma, Aralık 2016-Ocak 2017 tarihleri arasında Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde okuyan 1.- 4. sınıflarda okuyan 352 öğrenci ile yapıldı. Çalışmanın verileri, kişisel bilgi formu ve üniforma hakkında sorular içeiren anket formu kullanılarak toplandı. Verilerin istatistiksel değerlendirilmesi, bilgisayar ortamında SPSS (Statistical Package for Social Science) 22 programı kullanılarak sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılarak yapıldı.

Çalışmaya katılanların yaş ortalaması 20 -+2, cinsiyet dağılımının %85'i kadın %15'i erkektir. Araştırma yapılan grupların %44'ü 1.sınıf %56'i 4.sınıftır. Öğrencileri % 40' ının bölümü isteyerek seçtiği ve % 31' inin şu anda kullanılan üniformalardan memnun olduğu belirlendi. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%77) üniforma kullanımının gerekli olduğunu düşünürken % 60' ı kullanılan üniformaların değişmesi gerektiğini belirtmiştir. Yapılmış olan yönetmelik değişikliğinin enfeksiyon (% 31.5) ve cinsiyet nedeni ile (% 25.3)olduğunu düşünenlerin daha yoğunlukta olduğu saptandı.

Sonuç olarak yönetmelikler sık değişmesine rağmen üniformada istenen memnuniyetin sağlanamadığı ve bununla ilgili olarak yeni düzenlemelere ihtiyaç duyulabileceği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: MESLEKİ ÜNİFORMA, MEMNUNİYET,YÖNETMELİK

P-012 - TOPLUMUN YENİ YÜZÜ; GENÇ NESİL HEMŞİRELER

Esra MOLLA CHASAN[1],

[1]Akdeniz Üniversitesi,

Sağlığınız parmaklarınızın ucunda sloganıyla genç nesil hemşireler olarak eğitimi her alanda canlı tutmak amacıyla Kredi Yurtlar Kurumu (KYK) öğrencilerine meme kanseri konusunda farkındalık yaratmak önemlidir. Bu çalışmada amaç kendi kendine meme muayenesini öğreterek erken teşhisin yaygınlaşmasını sağlamak ve sağlıklı yaşam için farklı bakış açıları kazandırmaktır.

Kredi Yurtlar Kurumu kız öğrencilerine kendi kendine meme muayenesi hakkında bilgi verilerek farkındalık oluşturulmuştur.

Cerrahi dersinde meme kanseri konusuyla ilgili verilen bilgiler ışığında, düzenli bir şekilde kendi kendine meme muayenesi ile memede oluşan kitleyi daha erken safhada fark etmenin önemine ilişkin farkındalık oluşmuştur. Bu farkındalık 20 yaş ve sonrası her kadının yapabileceği basit egzersizler tedavi sürecini olumlu yönde değiştirilebileceğini düşündürmüştür. Bu doğrultuda bu eğitim faaliyetleri planlanmış, sunum içeriği oluşturulmuş ve KYK İl Müdürlüğü tarafından onaylanmıştır. Sunum esnasında KYK öğrencilerine hastalığın dışında tedavi sürecinde olan bireyleri anlamanın ve onları topluma geri kazandırmanın önemi vurgulanmıştır. “Kanser nedir, iyi huylu ve kötü huylu tümör varlığında hangi belirtiler ortaya çıkar” gibi başlıklarla dikkat çekilmiştir. KYK öğrencilerine KYK eğitim kadrosunun desteğiyle eğitim gerçekleştirilmiştir. Sunum içeriğinde insan için değerli olan yaşam ve onu etkileyen hastalıklar, hastalarla iletişimi kolaylaştıran empati kurmanın önemine yönelik bir videoya yer verilmiştir. Dikkatle vurgulanan yaşama dair her şey görsel materyallerle desteklenmiştir. Sunumda hedeflenen, topluma ışık saçan gençler olarak sağlıklı yaşamı sürdürmeye katkı sağlamaya ve farkındalık geliştirmeye yer verilmiştir. Sadece eğitim ile sınırlandırılmamış ve katılımcıların kendi kendine meme muayenesi uygulamasını yapmaları sağlanmıştır.

Yapılan kendi kendine meme muayene ile 100 kişi içerisinde 3 kişide kitle tespit edilmiştir. Sunum sonucunda katılanların yeterli seviyede eğitici seminerlerin verilmemesi ve bundan dolayı insanların bu tarz muayeneleri bilmedikleri için korktukları belirtilmiştir. Doğru adımların sonucunda, topluma duyarlılıkla birlikte değişim sürecinin başlatılacağı, eğitim faaliyetleriyle desteklenerek toplumun yaşam standartlarının değiştirilebileceği bir kez daha ortaya konulmuştur.

ANAHTAR KELİMELER: KENDİ KENDİNE MEME MUAYENESİ, ERKEN TEŞHİS, DUYARLILIK, TOPLUM EĞİTİMİ.

P-013 - ÇANAKKALE' DE 2 GÜNLÜK OBEZİTE TARAMASI

Emre KURTULDU[1], Özlem Öztürk [1], İrem Buse Adıyan[1], Büşra Demir [1], Nazmiye Kocaman [1], Hüsnü Uyar[1], Ömer Ünver[1], Mehmet Çoban[1], Arife Silahçılar[1], Seyran Şenveli[1]

[1]ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ,

Obezite genel olarak bedenin yağ kütlesinin yağsız kütleye oranının aşırı artması sonucu boy uzunluğuna göre vücut ağırlığının arzu edilen düzeyin üstüne çıkmasıdır. Türkiye'de de tüm dünyada olduğu gibi obezite prevelansı giderek artmaktadır.Türkiye'de obezite prevelansı 24788 kişinin tarandığı TURDEP çalışmasının sonuçlarına göre %22 bulunmuştur. TEKHARF çalışmasında 2000 yılında obezite prevalansı %21.9, kadınlarda %43, erkeklerde %21.1 olarak saptanmıştır. Türkiye'de kadınlardaki obezite prevelansı dünya ortalamalarına göre çok daha yüksek bulunmuştur, yüksek doğum sayısının ve düşük eğitim düzeyinin kadınlardaki obezite ile ilişkili olduğu anlaşılmıştır. Obezitenin prevalansının hesaplanmasında Vücut kitle indeksi (VKİ) yaygın olarak kullanılan bir yöntemdir VKİ 30 kg/m2 'den yüksek olan erişkinlerde ölüm riskinin arttığı gösterilmiştir.Obezite, morbidite ve mortalitede ciddi bir artışa neden olmaktadır. Obezite prevelansının artması beraberinde obeziteye bağlı hastalıkların da sıklığının artmasına neden olmaktadır Bu çalışmanın amacı çanakkale ilinde yetişkinlerin obezite oranını konusunda bilgi sahibi olmaktır.

Çalışma 28-29 eylül 2017 tarihlerinde Turkcell Gelibolu Maratonu etkinlikleri kapsamında halka açık bir alanda çalışmaya katılmayı kabul eden toplam 215 kadın ve erkek üzerinde tanımlayıcı olarak yapılmıştır.Kadın ve erkek her bireyin kilo ve boy ölçümü araştırmacılar tarafından yapılmıştır.Vücut Kitle İndeksleri (VKİ) hesaplanmıştır. Veriler istatistiksel olarak sayı ,yüzde ve ki-kare testi ile incelenmiştir.

Çalışmaya katılanların 113'ü erkek , 102' si kadındır. Yaş ortalaması 33,89 olarak bulunmuştur. Kilo ortalaması 71.38 kg, boy ortalaması 170 cm ve VKİ 24.53 olarak alınmıştır. VKİ aralığına bakıldığında 18.5 ve altı aralığı %5.6 , 18.5-24.9 aralığı %53.5, 25-29.9 aralığı %26.5, 30-34.9 aralığı %11.2, 35-39.9 aralığı ise %3.3 olarak bulunmuştur. VKİ ve cinsiyet arasındaki farka bakıldığında VKİ oranı 24.9 ile 34.9 aralığında erkeklerde kadınlara oranla anlamlı oranda daha yüksek sonuçlar çıkmıştır(p=0,003).Bu sonuç litaratürle doğru orantıda değildir.

Çalışmamızda kadın grubunun VKİ' nin daha standart aralıklarda bulunması bize kilolu ve obez kadınların çalışmaya katılmayı kabul etmediğini düşündürmüştür.Bundan sonra yapılacak bu türlü çalışmalar halka açık alanlar yerine daha fazla mahremiyetin korunduğu yerlerde yapılmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: OBEZİTE, VKİ,

P-014 - DİYABET RİSK FARKINDALIĞI: BİR METROPOL ÖRNEĞİ

Feza KOÇ[1], Sümeyye KALAYCI[1], Betül DAĞ[1], Büşra KANIBOZ[1], Giray ERDOĞAN[1], Gülhan COŞANSU[1],

[1]İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi,

Hasta sayısı ve görülme oranı her gün artmakta olan Tip 2 diyabet dünya için sadece bir sağlık krizi olmanın çok ötesinde toplumsal bir sorundur. Diyabet sinsi seyreden bir hastalıktır ve uzun yıllar belirti vermeyebilir. Bu süreçte diyabetin erken dönemde tanılanmasında "risk taramaları" büyük önem taşımaktadır. Toplum temelli diyabet taramalarının yararı ve maliyet etkinliği tartışılmakla birlikte yapılan taramaların toplumsal farkındalık yaratmak adına önemli olduğu vurgulanmaktadır. Çalışmanın amacı; erişkin bireylerde diyabet risk faktörlerini ve bireylerin risk farkındalıklarını belirlemektir.

Tanımlayıcı tipte planlanan çalışmaya İstanbul'daki bir kent meydanında yapılan diyabet farkındalık etkinliğe katılan 18 yaş üstü ve diyabeti olmayan 875 kişi katıldı. Veriler; bir anket formu ve Finnish Type 2 Diabetes Risk Score (FINDRISC) anketi ile toplandı. Veriler SPSS for Windows 21.0 ile %95 güven aralığında, anlamlılık $p<0.05$ düzeyinde değerlendirildi. Katılımcılardan sözlü onam ve İÜ Sosyal Bilimler Etik Kurulundan etik onam alındı.

Çoğunluğu erkek olan katılımcıların(%62,4) yaş ortalaması 48,23 ± 15,54, %35,7'si ilkokul mezunudur. Bireylerin %57'si hayatında hiç kapsamlı sağlık kontrolü yaptırmadığını ifade ederken %27,5'u sigara, %9,9'u alkol kullandığını belirtmiştir. Grubun beden kitle indeksi (BKİ) ortalaması 28,34± 4,89, olup %39,2'si fazla tartılı, %35,1'i obezdir. Bireylerin FINDRISC puan ortalaması 10,44 ± 5.23 bulunurken, kadınların puan ortalaması erkeklerden yüksek bulundu ($t=-3.37$, $p=0.001$). Grubun %35,2'sinin sedanter yaşam tarzına sahip olması, %36,5'inin uygun beslenme biçimini sürdürmemesi ve yaklaşık yarısından fazlasının (%55,3) akrabalarında diyabet öyküsü olması dikkat çekici idi. Katılımcıların %97'si diyabetin önemli bir hastalık olduğunu, %89,3'ü önlenebilir olduğunu ifade ederken %61,6'sı kendini diyabet açısından riskli bulduğunu belirtti. Kendini riskli bulanların FINDRISC puan ortalaması kendini riskli bulmayanlara göre anlamlı derecede yüksek hesaplandı ($t=-5.21$, $p=0.000$).Bu çalışmada katılımcıların yaklaşık yarısı düşük – hafif risk grubunda olmasına rağmen, herhangi bir müdahale yapılmazsa 117 kişinin 10 yıl içinde diyabet tanısı alma olasılığı bulunduğu hesaplandı.

Çalışma grubun kilo probleminin olduğunu, 1/3 inden fazlasının fiziksel aktivite düzeyinin yetersiz olduğunu ve sağlıklı beslenmediğini, yarıdan fazlasının aile öyküsünde diyabetli birey olduğunu, FINDRISC puanına göre yarıdan fazlasının orta ve üstü risk grubunda olduğunu, bununla birlikte yaklaşık 2/3'ünün kendini diyabet açısından riskli bulduğunu yani risk farkındalığının olduğunu ortaya koymuştur.Risk puanı yüksek olmamakla birlikte özellikle değiştirilebilir risklerin yoğun olması bu gruba yönelik sağlığı koruma-geliştirme programlarının planlanmasının zorunluluk olduğunu düşündürmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: DİYABET, RİSK, FARKINDALIK, FİNDRİSK, DİYABET RİSKİ

P-015 - HIZLA KÜRESELLEŞEN DÜNYADA HEMŞİRELİK LİSANS ÖĞRENCİLERİNDE KÜLTÜREL ZEKÂ DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ

Fatma Betül ACIOĞLU[1], Merve KANAK[1], Ayşegül SARICA[1], Nigar ÜNLÜSOY DİNÇER[1],

[1]ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ,

Bu çalışma ile hemşirelik lisans öğrencilerinin kültürel zeka düzeyini saptamak, değerlendirme yaparak Kültürel Zekâ gelişimi için etkili olan etmenleri belirlemek ve meslek hayatına profesyonel bir başlangıç yapması için katkıda bulunulması amaçlanmıştır

Bu çalışma bir devlet üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde toplam 142 hemşirelik lisans öğrencisi ile 2016-2017 eğitim öğretim yılı bahar döneminde, öğrencilerinin kültürel zekâ düzeyini ve kültürel zekâ gelişimi için etkili olan etmenleri belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilere "Sosyodemografik Soru Formu" ve "Kültürel Zekâ Ölçeği" uygulanmıştır. "Sosyodemografik Soru Formu" araştırmacılar tarafından hazırlanmış olup, katılımcıların kültürel zekâ düzeyini etkileyeceği düşünülen 13 sorudan oluşmaktadır. Kültürel Zekâ Ölçeği ise 20 maddeden oluşan; üst biliş, biliş, motivasyon, davranış olmak üzere dört farklı boyut içeren ve 7'li likert tipi derecelendirmesi bulanan bir ölçektir. Çalışma için etik kurul izni (31.03.2017/23) kurum izni ve öğrencilerden yazılı onam alınmıştır

Çalışma sonucunda öğrencilerin kültürel zekâ ölçek toplam puan ortalaması 85,65±19,56 bulunmuş ve "Orta Düzey" olarak değerlendirilmiştir. Kültürel zekâ puanları, farklı kültürden bireylerle bir arada bulunmuş öğrencilerde bilişsel boyutta ve farklı kültürden bireylere bakım vermiş olan öğrencilerde davranışsal boyutta daha yüksek olup istatiksel olarak aralarında anlamlı fark bulunmuştur ($p<0.05$). Bununla birlikte öğrencilerin yaş, yabancı dil düzeyi ve farklı kültürden bireylere hemşirelik bakımı vermek isteme durumlarına göre istatiksel olarak anlamlı fark bulunamamıştır ($p>0.05$).

Sonuç olarak çalışmamızda hemşirelik öğrencilerinin kültürel zekâ düzeylerine etkisi bulunan iki önemli etken; farklı kültürden bir bireye bakım vermek ve farklı kültürden bireyler ile bir arada bulunmaktır. Bu sonuçlar Transkültürel Hemşirelik açısından oldukça önemlidir. Hemşirelik öğrencileri ve hemşirelerin, bireysel kültürel zekâ düzeylerini farklı kültürden bireylere bakım vererek arttırabileceğini bilmesi, bakım kalitesini ve transkültürel alandaki bakımın etkinliğini olumlu yönde etkileyebilir. Hemşirelik öğrencilerinin kültürel zekâ düzeylerinin, hemşirelik lisans eğitimleri boyunca desteklenmesinin, profesyonel olarak Transkültürel Hemşirelik alanına katma değer katacağı düşünülmektedir. Son olarak literatürde hemşirelik öğrencileri ve hemşireler üzerinde yapılan kültürel zekâ araştırmaları yetersizdir. Çalışmanın daha geniş kapsamda ve uluslararası hemşirelik öğrencilerileri ve hemşirelerle tekrarlanması önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: KÜLTÜREL ZEKÂ, HEMŞİRELİK, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ

P-016 - LİSE ÖĞRENCİLERİ AKILCI İLAÇ KULLANIMI HAKKINDA NE BİLİYOR?

MEHMET ALPEREN TURGUT[1],

[1]KARAMANOĞLU MEHMET BEY ÜNV,

Bu çalışma lise öğrencilerinin akılcı ilaç kullanım durumunu değerlendirmek amacı ile yapılmıştır.

Tanımlayıcı olarak yapılan bu araştırmanın evrenini Karaman ili merkez ilçesindeki okulların beşinci sınıfına devam eden öğrenciler oluşturdu. Örnekleme, küme örnekleme yöntemi ile belirlenen iki okulda öğrenim gören, toplam 200 öğrenci alındı. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen anket formu ve "Çocuklar İçin Aile İlişkileri Ölçeği" kullanılarak sınıf ortamında toplandı. Verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, bağımsız gruplarda t testi, ANOVA ve Tukey testleri kullanıldı.

BULGULAR: Öğrencilerin lise türüne göre dağılımları benzer olup, %64,9'u kız öğrenci idi. Öğrencilerin %92,9'u çekirdek aile yapısında olup %61,8'inin ekonomik durumu orta idi. Öğrencilerin çoğunluğu ilaçları oda sıcaklığında, serin ve kuru bir yerde (%83,9), buzdolabında saklanacaksa kapağında sakladığını (%95,8), arta kalan ilaçlarını daha sonra kullanmak üzere sakladığını (%61,8), tekrar kullanırken son kullanma tarihine (%93,5), hastalığına uygunluğuna (%98,3) dikkat ettiğini belirtti. Öğrencilerin yaklaşık yarısı hasta olmadan ilaç yazdırdığını bildirdi (%47,9). En çok yazdırılan ilaçlar soğuk algınlığı ilacı (%46,2), ağrı kesiciler (%35,7) ve antibiyotikler (%30,3) idi. Öğrencilerin %46,5'i ilacı kullanmadan önce prospektüsünü okuduğunu, %91,5'i yazılı/görsel medyada reklamı çıkan ilaçları kullandığını belirtti. Öğrencilerin ilaç kullanımı ile ilgili bilgi ve uygulamaları lise türü, aile tipi ve ekonomik durumlarına göre değişmekte idi ($p<0,05$). Buna göre sağlık meslek lisesinde okuyan, kız ve ekonomik durumu iyi olan öğrenciler daha bilinçli ilaç kullanmakta idi.

Öğrencilerin ilaç kullanımı konusunda daha çok bilgiye ihtiyacı olduğu sonucuna varıldı. Özellikle hastalık durumunda ilaçların tamamının tüketilmesinin önemi, hekim önerisi olmadan ilaç kullanılmaması gerektiği gibi konularda bilgi verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir. Bu yüzden okullarda ilaç kullanımı ile ilgili eğitimlerin verilmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: : ADÖLESAN, İLAÇ, BİLİNÇSİZ İLAÇ KULLANIMI

P-017 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN FERTİLİTEYİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERE İLİŞKİN BİLGİ VE TUTUMLARI

BURCU KÜÇÜKKAYA[1], HATİCE KAHYAOĞLU SÜT[1], YASEMİN KOYUNOĞLU[2], MERAL KAYA[2], CANSU YONĞAÇ[2],

[1]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI, [2]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 3. SINIF LİSANS ÖĞRENCİSİ,

Bu çalışmada, hemşirelik öğrencilerinin fertiliteyi etkileyen faktörlere ilişkin bilgi ve tutum durumlarını incelemek amaçlanmıştır.

Kesitsel tipteki bu araştırma, Ekim-Aralık 2017 tarihleri arasında Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde eğitim gören 1., 2., 3. ve 4. sınıf n=396 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Araştırma verileri araştırmacılar tarafından literatür incelenerek oluşturulan anket formu ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistik kullanılmıştır.

Öğrencilerin yaş ortalaması 20.19±1.80 olup %87,1'inin cinsiyeti kadındır. Öğrencilerin fertiliteyi etkileyen faktörlere ilişkin bilgi durumlarına bakıldığında; %73.5'i ileri yaşın, %77.5'i obezitenin, %82.3'ü üreme organı anomalilerinin, %82.3'ü testiküler hastalıkların, %85.1'i hormonal bozuklukların, %75.8'i hipotalamik- hipofizer hastalıkların, %76.0'sı cinsel yolla bulaşan hastalık geçirme durumunun, %76'sı mesleki maruziyetlerin, %82.1'i potansiyel kimyasal ve fiziksel toksik maddelere maruz kalmanın fertiliteyi olumsuz etkileyeceğini düşündüğü belirlenmiştir. Öğrencilerin %83.3'ünün sigara tüketiminin, %79.3'ü alkol kullanımının, %79.8'i madde kullanımının, %54'ü düzenli egzersiz yapmamanın, %85.4'ü sağlıksız beslenme ve hormonal gıda tüketiminin, %57.8'i uyku düzensizliğinin, %74'ü anksiyeteli olmanın, %68.7'si dizüstü bilgisayar kullanımının ve %67.7'si cep telefonu kullanımının fertiliteyi olumsuz etkileyen yaşam biçimi faktörleri olduğunu düşündüğü tespit edilmiştir. Öğrencilerin fertiliteyi etkileyen yaşam biçimine ilişkin tutum ve davranış durumları incelendiğinde; %78.3'ünün sigara, %81.3'ünün alkol ve %99.7'sinin madde kullanmadığı, %58.6'sının düzenli egzersiz yapmadığı, %63.1'inin sağlıklı beslendiği, %57.3'ünün uykusunun düzensiz olduğu, %69.9'unun anksiyeteli yapıya sahip olduğu, %54.0'ünün dizüstü bilgisayar ve %98.2'sinin cep telefonu kullandığı saptanmıştır.

Hemşirelik bölümü öğrencilerinin çoğunun fertiliteyi etkileyen faktörlere ilişkin bilgileri vardır. Ancak bilgileri olmasına rağmen birçoğunun fertiliteyi olumsuz yönde etkileyecek yaşam biçimine ilişkin tutum ve davranış sergiledikleri görülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, ÖĞRENCİ, FERTİLİTE, BİLGİ, TUTUM

P-018 - ŞİZOFRENİ TANILI BİREYLERİN İSTİHDAMI: MEVCUT DURUM VE ÖNERİLER

İlknur YILMAZ[1], Selen ÇETİN[1], Gizem ŞAHİN[2],

[1]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, [2]İstanbul Üniversitesi,

Bu derlemenin amacı, şizofreni tanılı bireylerin istihdamı ile ilgili yapılmış çalışmaların gözden geçirilmesidir.

Şizofreni; duygu, düşünce ve davranış gibi alanlarda önemli sorunlar ile seyreden, bireyin alışılagelmiş algılama ve yorumlama biçimlerine yabancılaşarak, kendine özgü bir içe kapanım dünyasına çekildiği bir ruhsal bozukluktur. Şizofreninin neden olduğu yıkıma bağlı olarak, bireyler mesleki işlevselliklerinde sorun yaşamaktadır. Aynı zamanda toplumda ruhsal bozukluğu olan bireylere karşı hâkim olan olumsuz tutum da işverenlerin şizofreni tanılı bireylere istihdam imkânı sağlamamasına yol açmaktadır. Bu nedenle, şizofreni tanılı bireylerin istihdamı özel olarak ilgilenilmesi ve yakın takibi yapılması gereken konulardan biridir

Bireylere istihdam sağlanırken bireysel farklılıkları, çalışma hayatından beklentileri, yetenekleri ve sosyodemografik özellikleri gibi birçok başlık göz önünde bulundurulmalıdır. İstihdam programına; bireyin ön hazırlığını, çalışma yaşamına uyumunu, sürekliliğini, takibini ve desteğini sağlayacak sistemler dâhil edilmelidir. Yapılan çalışmalar incelendiğinde; özellikle yurt dışı istihdam çalışmalarında temel olarak, bu sistemleri içeren desteklenmiş ve rekabetçi istihdam yaklaşımlarının yer aldığı görülmektedir. Yurt içi ve yurt dışı araştırma örnekleri ile mevcut durumun incelemesi ve öneriler bildiri sunumunda verilecektir.

Şizofreni tanılı bireyler toplumda uzun yıllardır istihdam sorunu yaşamasına rağmen gerek yurt içi gerek yurt dışı istihdam alanları konusunun literatürde kendine yeni yer bulmaya başlamış olduğu ve özellikle yurt içi kaynakların yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İncelenen çalışmalarda, şizofreni tanılı bireylerin istihdamının, ruhsal bozukluğun seyri üzerinde olumlu etkisinin olduğu ve bireyin benlik saygısını arttırdığı bulunmuştur.

ANAHTAR KELİMELER: ŞİZOFRENİ, İSTİHDAM, PSİKİYATRİK TANI

P-019 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN GÖZÜYLE HEMŞİRELİK YÖNETMELİĞİNİN KLİNİĞE YANSIMALARI

DİDEM TIRPAN[1], AYŞENUR DÖNMEZ[1], SONGÜL KEKLİK[1], MİHRAC KARACIĞA[1], SEDEF BOZKURT[1], ESRA KİRİK[1], SELÇUK DUMLUPINAR[1], TUĞBA KARATAŞ[2],

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, [2]GAZİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ İÇ HASTALIKLARI ANA BİLİM DALI,

2011 yılında yürürlüğe giren, çalışılan birim/ünite/servis alanlarına göre hemşire görev, yetki ve sorumluluklarının kliniklerde uygulanma durumumun gözlenmesidir.

Araştırma, yoğun bakım üniteleri (hematoloji, kardiyoloji, nöroloji, iç hastalıkları yoğun bakım) ile servis ve ünitelerde (onkoloji, göğüs hastalıkları, geriatri, gastroenteroloji, çocuk hastalıkları, endokrin, kardiyoloji, nöroloji, hematoloji yataklı servisleri ve ayaktan kemoterapi ünitesi) Aralık 2017-Ocak 2018 tarihleri arasında haftada iki gün (Perşembe ve Cuma) 08-16 saatleri arasında gözlem yapılarak yürütülmüştür. Çalışmada 31 hemşire gözlemlenmiştir. Verilerin toplanması için Hemşire Bilgi Formu ve 2011 Hemşirelik Yönetmeliği temel alınarak oluşturulan 70 maddelik gözlem formu kullanılmıştır. Hemşire Bilgi Formunda, hemşirelerin yaşı, eğitim düzeyi, çalıştığı klinik, çalışma yılı, mevcut klinikteki çalışma süresi soruları bulunmaktadır. Oluşturulan gözlem formunda ise hemşirelerin yapması istenen görev, yetki ve sorumluluklar "yaptı", "kısmen yaptı" ve "yapmadı" seçenekleriyle lisans öğrencileri tarafından gözlemlenerek değerlendirilmiştir.

Çalışma için 31 hemşire gözlemlenmiş ve hemşirelerin yaş ortalaması 31,18±5,52 olarak bulunmuştur. Ortalama çalışma sürelerinin 9 yıl, %80.6'sının (n=27) lisans, %9.7'sinin (n=3) ise lisansüstü eğitimi mezunu olduğu, %29'unun (n=9) yoğun bakımda, kalan %71'inin (n=22) ise servis ve ünitelerde (onkoloji, göğüs hastalıkları, geriatri, gastroenteroloji, çocuk hastalıkları, endokrin, kardiyoloji, nöroloji, hematoloji yataklı servisleri ve ayaktan kemoterapi ünitesi) çalıştığı görülmüştür. Çalışmaya katılan yoğun bakım hemşireleri tarafından hemşirelik yönetmeliğine uygun şekilde en fazla uygulanan görev ve sorumluluklar sırasıyla; hastayı monitörize ederek kardiyak ritmi izlemek (%29, n=9), hastanın respiratuar sorunlarını takip ederek gerekli uygulamaları yapmak (%29, n=9), aspirasyon, oksijen tedavisi, pozisyon değiştirme gibi temel girişimsel uygulamaları yerine getirmek (%29, n=9), bası yaralarını önleme ve risk değerlendirme (%29, n=9) ve alınan sıvı ve doku örneklerinin laboratuar sonuçlarını takip etmek (%29, n=9) olarak belirlenmiştir. En az uygulanan görev ve sorumluluk ise pace-makerlı hastanın izlemidir. Servis hemşireleri tarafından hemşirelik yönetmeliğine uygun şekilde en fazla uygulanan görev ve sorumluluklar, tüm uygulamaların kayıt altına alınması (%96.7, n=30), reçete edilen farmakolojik ajanların bilimsel esaslara göre yerine getirilmesi (%87, n=27) ve hastanın genel durumundaki değişikliklerin takip edilmesidir (%84, n=26). En az uygulanan görev ve sorumluluklar ise mesleki ve bilimsel etkinliklere katılma (%3, n=1) ve eğitim, danışmanlık ve araştırma faaliyetlerinin yürütülmesidir (%12.9, n=4).

Çalışmaya katılan hemşirelerin yönetmelik doğrultusunda görev, yetki ve sorumluluklarını yerine getirdiği ancak çalışılan birim/servis/ünite ve alanlara göre olması gereken hemşirelik görev, yetki ve sorumluluklarının farkındalığının arttırılması, kliniklerde uygulanma durumunun olumlu yönde arttırılması gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ, HEMŞİRELİK YÖNETMELİĞİ, KLİNİK

P-020 - KÜLTÜRLERARASI HEMŞİRELİK BİLGİSİ BİZE NE KAZANDIRIR?

BENGİSU AKSU[1], MELTEM ÇAVUŞOĞLU[1], SİMGE TUZLUCA[1], ŞEVVAL ŞEN[1], FİGEN YARDIMCI[2],

[1]EGE ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, [2]EGE ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI,

Kültürlerarası hemşireliğin amacı, kültürlerarası hemşirelik bilgisi geliştirmek; bu bilgiyi hemşirelik uygulamalarına katmak; kültürlerarası kavram, kuram ve uygulamaları hemşirelik eğitim, araştırma ve klinik uygulamalarıyla bütünleştirmektir. Bu derlemenin amacı kültüre özgü ve etkili bakım sağlamada kültürlerarası hemşireliğin önemini vurgulamaktır.

Hemşirelikte kültür kavramını 1969'da ICN kullanmış, 1974'te Kültürlerarası Hemşireler Birliği kurulmuştur. İlk kez M.Leininger tarafından 1979 yıllarında "Transkültürel Hemşirelik" kavramı kullanılmıştır.Kültür toplumda nesillerce aktarılan değerler, inançlar, örf ve adetler bütünü olarak tanımlanmaktadır. Toplumda çok kültürlülüğü etkileyen yaş, cinsiyet, ırk, etnik yapı, sosyoekonomik düzey, eğitim, inanç gibi faktörlerin varlığı kültürlerarası iletişimde empati kurabilen, farklılıkları anlayabilen bireylere gereksinimi arttırmıştır. Kültürlerarası duyarlılığın en önemli göstergesi farklı kültürlere etnomerkezcilik olmaksızın saygı duymaktır. Türk toplumundaki çok kültürlülük kültürel yönden uygun olan bir hizmet gerektirir. Transkültürel Hemşirelik, her hastaya sağlık-hastalık kavramlarına uygun, inanç ve değerlerine saygılı bakım verilmesi için kültürleri araştıran, analiz eden, karşılaştıran bir hemşirelik koludur. Farklı kültürlerdeki hastalara bütüncül bakım verilmesi ve kültürlerine uygun yaklaşım önemlidir. Kültürel duyarlılık, bakım verirken bireylerin kültürel ihtiyaçlarının farkında olmak, kültürel geçmişi ve etnik yapısı farklı olan bireylerin söylemediği şeyler ve tutumları hakkında yargılamadan onlar için daha çok şey yapabilmektir. Ülkenin sağlık düzeyinin, sağlık bakım kalitesinin yükseltilmesi amacıyla sağlık kültürünün geliştirilmesinde ve etkili bakım vermede hastayla sürekli iletişim ve etkileşim halinde olan hemşirelerin önemli bir rolü vardır. Transkültürel bakım becerisi olan hemşire, hemşirelik bakımıyla sosyokültürel bilgiyi harmanlayıp hastaya bireysel bakım vermelidir.Çok kültürlü toplumlarda sağlık politikaları eşitlik ilkesini referans alarak toplumun gereksinimlerini karşılayacak biçimde sağlık çalışanlarının eğitilmesini içermelidir. Hemşirelik bu grupta kültürel gereksinimleri karşılayan en önemli meslektir. Hemşirelerin sahip olması gereken kültürel bilgi, tutum ve becerinin bir kombinasyonudur. Kültürel farkındalığın kazanılması kültürel yeterliliğin başlangıç noktası olup profesyonel uygulamalar için temel bir konudur. Kültürel yeterlilik bir sonuç değil bir süreçtir ve amacı farklı kültürlere bakım veren sağlık çalışanının performans ve becerisini artırmaktır.

Hemşireler çeşitli kültürlere sahip toplumların, ailelerin ve bireylerin birbirinden farklı gelenek, inanç ve değerlerinin olduğuna anlamaya yönelik bakış açısı kazanmalıdır. Çeşitliliğe ilişkin bilgi farklı bireylerin sağlıklı ve iyi olma hallerini devam ettirmeye yönelik bakımda başarılı olmayı sağlar. Kültürel yeterlilik dinamik, yaşam boyu bir öğrenme sürecidir.

ANAHTAR KELİMELER: KÜLTÜR, ÇOK KÜLTÜRLÜ TOPLUM, HEMŞİRELİK, TRANSKÜLTÜREL HEMŞİRELİK

P-021 - SAĞLIK ÇALIŞANLARININ SAĞLIK SEKTÖRÜNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN DEĞİŞİMLERE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ: NİTELİKSEL BİR ARAŞTIRMA

Oya ÇELEBİ ÇAKIROĞLU[1], Göksu ULUTAŞ[2], Arzu Kader HARMANCI SEREN[3],

[1]İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, [2]İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ FLORENCE NIGHTINGALE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, [3]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, HEMŞİRELİKTE YÖNETİM ANABİLİM DALI,

En önemli kaynağı insan gücü olan sağlık sektöründe büyük değişimler yaşanmaktadır. Gerçekleşen bu değişimlerin başarılı olabilmesi için sağlık çalışanlarının görüşlerinin belirlenmesi büyük önem taşımakta olup, bu konuda sınırlı sayıda çalışma olduğu görülmektedir. Bu araştırma sağlık çalışanlarının değişim kavramına ve sağlık sektöründe meydana gelen değişimlere yönelik görüşlerini belirlemeyi amaçlamaktadır.

Araştırma niteliksel tasarımdadır. Hekim ve hemşirelerden oluşan 16 kişilik çalışma grubuna, kartopu örnekleme yöntemi kullanılarak ulaşılmıştır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan ve dokuz adet yarı yapılandırılmış soruyu içeren görüşme rehber formu veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Görüşme rehber formunun güvenirliğini sağlamak amacıyla iki uzmandan görüş alınmıştır. Ardından iki sağlık çalışanı ile pilot görüşme yapılarak veri toplama aracına son hali verilmiştir. Bir kamu üniversitesinin Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'ndan etik uygunluk alınmıştır. Araştırma verileri, niteliksel araştırmalarda en fazla tercih edilen veri toplama yöntemi olan derinlemesine görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Görüşme süreci ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınmıştır. Araştırmada yer alan katılımcılardan bilgilendirilmiş onam yazılı olarak alınmıştır. Görüşme sürecinden elde edilen veriler hiçbir değişiklik yapılmadan bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Dökümü yapılan veriler bağımsız iki araştırmacı tarafından içerik analizi yöntemi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre sağlık çalışanları değişim kavramını yazınla uyumlu bir şekilde "var olan durumun farklılaşması" olarak tanımlamış, değişimin pozitif ve negatif yönde olabileceğini ifade etmişlerdir. Katılımcıların görüşlerinin ve beyanlarının değerlendirilmesi sonucunda değişimin "hizmetten yararlananları etkilediği yönler" ve "hizmeti sunanları etkilediği yönler" olmak üzere iki ana tema belirlenmiştir. Performans sistemi ve sağlık hizmetlerinin özelleştirilmesi, sağlık sektöründe gerçekleştirilen en önemli iki değişim olarak vurgulanmıştır. Katılımcılar sağlık çalışanlarını en çok etkileyen değişimin performans sistemi olduğunu, hizmet sunumunda niteliğe değil niceliğe önem verildiğini, bütün sağlık çalışanlarını kapsamaması sebebiyle eşitsizliğe sebep olduğunu ifade etmişlerdir. Sektörde gerçekleşen değişimler uygulanırken yöneticilerin baskıcı bir yaklaşım sergilediklerini ve kendilerinin fikirlerinin alınmadığını ifade etmişlerdir. Ayrıca sağlık çalışanlarının değişime yönelik tutumlarının değişimin sonucunda bireysel olarak elde edeceği faydaya ya da zarara negatif, nötr ya da pozitif yönde olabildiği saptanmıştır.

Katılımcıların değişim kavramını literatürdeki tanımlarla benzer bir şekilde ifade ettikleri saptanmıştır. Sağlık sektöründeki değişimlerin daha çok hizmet alanlar odaklı gerçekleştirildiği ancak bu değişimlerin genellikle pozitif yönde gelişim göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRE, HEKİM, SAĞLIK ÇALIŞANI, DEĞİŞİM, SAĞLIK SEKTÖRÜNDE DEĞİŞİM

P-022 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KADINA YÖNELİK AİLE İÇİ ŞİDDETE İLİŞKİN DENEYİMLERİNİN VE TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Hatice ERÖREN[1], Şenay ÜNSAL ATAN[1],

[1]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

Araştırma, hemşirelik öğrencilerinin kadına yönelik aile içi şiddete ilişkin deneyimlerinin ve tutumlarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı tipteki bu araştırmaya, Kasım 2017-Mart 2018 tarihleri arasında Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi birinci ve ikinci sınıfta eğitim görmekte olan 341 öğrenci katılmıştır. Veri toplama aracı olarak 26 sorudan oluşan bir anket formu kullanılmıştır. Veriler SPSS 25'te kodlandıktan sonra sayı yüzde dağılımları yapılmıştır.

Öğrencilerin %88'i kadındır, yaş ortalaması 20,2669± (min: 18, max:35) ve %52,2'si yurtta yaşamaktadır. Öğrencilerin %95,3'ü kadına yönelik şiddet ile ilgili herhangi bir eğitim almadığını ifade etmiştir. Öğrencilerin %57.5'inin kadına yönelik şiddete tanık olduğu, tanık olanların %29,7'inin yaşadığı çevrede, %25,2'inin aile içinde tanık oldukları bulunmuştur. Öğrencilerin %9,1'i şiddete maruz kaldıklarını, şiddete maruz kalanların %30,8'i ebeveynlerinden duygusal ve sözel şiddete maruz kaldıklarını belirtmiştir. Öğrenciler şiddetin nedeni olarak ilk sırada ''Öfke (%92,1)'', ikinci sırada '' Stres ile baş edememeyi (% 85,3)'' , üçüncü sırada ''Çocuğun sosyal öğrenme ile şiddeti örnek almasını (%78)'' belirtmişlerdir. Öğrencilerin %85,9'u kadına yönelik şiddeti önlemek için yeterince önlem alınamadığını, %71,3'ü şiddete maruz kalındığında polise, %96,8'i ''Adli Makamlara (Cumhuriyet Başsavcılığı ve Aile Mahkemeleri)'', %81,8'i ''Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri'ne'' başvurulabileceğini belirtmiştir. Kadına yönelik şiddeti önlemede öğrenciler '' Eğitim ile toplumun bilinçlendirilmesini'' ,'' Cezaların yaptırım gücünün arttırılmasını'' ve '' annelerin çocuk yetiştirme konusunda bilinçlendirilmesini'' önermişlerdir.

Sonuç olarak geleceğin sağlık personeli olacak hemşirelik öğrencilerinin bir kısmının kendilerinin de şiddete maruz kaldıkları ve şiddete ilişkin farkındalığının olduğu tespit edilmiş olup, eğitimleri süresince kadına yönelik şiddet ile ilgili eğitimlerin yapılması nitelikli sağlık personeli yetiştirilmesi açısından önemlidir.

ANAHTAR KELİMELER: AİLE İÇİNDE KADINA YÖNELİK ŞİDDET, HEMŞİRELİK, ÖĞRENCİ HEMŞİRE

P-023 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN GÖZÜNDEN MESLEKİ ÖRGÜTLENME(ME) OLGUSUNA DAİR NİTEL BİR ÇALIŞMA

Asuman BOZ[1], Feyza YAVUZ[1], Damla ŞAHİN BÜYÜK[1], Aynur ÇETİNKAYA[1],

[1]MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Bir meslek ancak kendine özgü değerleri, mesleğe bağlı, meslek bilinci oluşmuş ve gelişimi için bütünleşmiş üyeleri olduğu sürece profesyonel kimlik kazanabilmektedir. Hemşireliğin kendi eğitimi ve uygulaması üzerinde söz sahibi olması anlamına gelen "Hemşirelik otonomisi" ancak örgütlenmiş hemşireliğin gücünü arttırmakla mümkün olacaktır. Günümüzde sadece hemşireler için değil, hemşirelik öğrencilerinin de örgütlenmesine zemin hazırlayan dernek ve komisyonlar mevcuttur.Bu çalışmayla hemşirelik öğrencilerinin mesleki örgütlenme ve örgütlenmeme olgusuna ilişkin görüş ve deneyimlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Bu araştırma nitel biçiminde tasarlandı ve çalışma grubu Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinden oluştu (N=850). Örneklem sayısı veri doygunluğuna göre belirlendi ve araştırma toplam 44 hemşirelik öğrencisi ile sonlandırıldı (n= 44). Araştırmanın yürütülebilmesi için gerekli etik kurul izni ve katılımcı onamları alındı. Veriler tanıtıcı bilgi formu ve öğrenci hemşirelerin örgütlenmeye ilişkin görüşlerinin belirlenmesine yönelik dört açık uçlu sorudan oluşan veri toplama aracı kullanılarak toplandı. Nitel veriler araştırmacılar tarafından elde kodlandı ve içerik analizi ile çözümlendi. Bulgular alıntılar sunularak temaların altında alanyazın ile yorumlandı.

Katılımcıların yaş ortalaması 20,77±3,01, %81,8'i kız, %38,6' sı demokratik ve aynı oranla koruyucu aile yapısında, %59,8'i hemşirelik mesleğini kendi isteği ile seçmiş, % 38,6'si mesleğe isteyerek gelmiş ve hala istemekte, %58,3' ü hemşirelik mesleğinin kendisine uygun olduğunu ifade etmekte, %68,2'si herhangi bir derneğe üye değildir. Nitel veriler çözümlendiğinde öğrencilerin "mesleki örgüllenme (me)" olgusu altında 4 tema belirlendi. Bu temalar ve aldıkları frekans sayıları sırası ile; engelleyici faktörler (f=120), gelişim-yenilik (f=73), örgüte işlerlik kazandırma (f=68) ve biz duygusu (f=45) şeklindedir.

Bu bulgulara göre "mesleki örgütlenme (me)" teması altında en fazla oranda engelleyici faktörlerin bildirildiği görülmektedir. Araştırma bulgularının hemşirelikte örgütsel gücü artırmak için yapılması gerekenleri belirleme açısından yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRE, MESLEKİ ÖRGÜTLENME, NİTEL ANALİZ

P-024 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN AİLE İÇİ ŞİDDETE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Muhammed Enes MERİÇ[1], Fatmanur BALKAYA[1], Sevinç ŞIPKIN[1], Aysun BABACAN GÜMÜŞ[1],

[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi,

Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin aile içi şiddete yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Çalışma 2017-18 akademik yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Hemşirelik bölümünde öğrenim gören öğrencilerle yapılmıştır. Çalışmada örneklem seçim yöntemi kullanılmamış, evrenin tümüne ulaşılmaya çalışılmıştır. Çalışmaya dahil edilmede gönüllülük esas alınmış, 319 öğrenci araştırmaya katılmayı kabul etmiştir. Çalışmada araştırmacılar tarafından hazırlanan Öğrenci Bilgi Formu ve Anket Formu kullanılmıştır. Veriler SPSS 19.0 programında tanımlayıcı istatistikler kullanılarak değerlendirilmiştir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20,31 (SD=1,64), %80,3'ü kız, %19,7'si erkek, %98,4'ü bekardır. Katılımcıların %99,1'i aile içi şiddetin toplumsal bir sorun olduğunu düşünmektedir. Aile içi şiddet, sadece aileyi ilgilendiren özel bir sorundur ifadesine öğrencilerin %88,1'i katılmazken, %12,5'i katıldığını, %5,6'sı bir fikri olmadığını belirtmiştir. Öğrencilerin %95,3'ü aile içi şiddetin, aile bireylerinde önemli fiziksel sorunlara yol açtığını düşünmektedir. Kimi durumlarda aile içinde şiddet uygulamak bir çözüm yolu olabilir ifadesine katılanların oranı %8,8, fikri olmayanların oranı %6'dır. Katılımcıların %87,8'i aile içi şiddet olguları ile karşılaştığında sağlık profesyonellerinin bu duruma müdahale etmesi gerektiğini, %87,5'i sağlık profesyonellerinin aile içi şiddeti önlemede önemli görevler üstlenmesi gerektiğini belirtmiştir. Aile içi şiddetin bildirilmesi gereken yasal bir durum olarak görenlerin oranı %87,8'dir. Öğrencilerin %73,4'ü aile içinde şiddeti en fazla uygulayanların erkekler olduğunu, %83,1'i ise aile içinde şiddete en fazla kadınların, %53'ü çocukların maruz kaldığını düşünmektedir. Aile içi şiddetle ilgili toplumu bilgilendirmek aile içi şiddeti azaltır ifadesine katılanların oranı %78,6'dır.Öğrencilerin %83,3'üne göre dayak ailede çocukları disipline etmede kullanılmamalıdır. Toplumsal cinsiyet eşitliğine inanan öğrencilerin oranı %74'tür. Kadının eşinden fazla para kazanması kadına şiddeti arttırır ifadesine katılanların oranı %28,2, fikri olmayanların oranı %38,2, evini geçindiremeyen erkek ailesine daha fazla şiddet uygular ifadesine katılanların oranı %61,1, fikri olmayanların oranı %27,9'dur.

Hemşirelik öğrencilerinin çoğu aile içi şiddetin toplumsal ve yasal bir sorun olduğunu, aile içi şiddeti önlemede önemli görevleri olduğunu düşünmektedir. Ancak her dört öğrenciden biri toplumsal cinsiyet eşitliğine inanmamaktadır. Çalışmanın hemşirelik bölümü öğrencileri dışındaki örneklemlerde tekrarlanması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: AİLE İÇİ ŞİDDET, HEMŞİRELİK, ÖĞRENCİ HEMŞİRE

P-025 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYAYA BAKIŞI

AHMET YAKAR[1], FERİHA VURGUN[1], SEDEF MÜLAYİM[1], AYSUN GÜMÜŞ BABACAN[1], SEVİNÇ ŞIPKIN[1],

[1]ÇANAKKALE ON SEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ,

Bu çalışmanın amacı hemşirelik öğrencilerinin sosyal medyayla ilgili görüşlerini belirlemektir.

Araştırmanın evrenin Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Hemşirelik bölümünde 2017-18 akademik yılında öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Evrenin tümüne ulaşmak amacıyla örneklem seçimine gidilmemiş, çalışmaya katılmayı kabul eden ve anket formlarını dolduran 407 gönüllü öğrenci ile çalışma tamamlanmıştır. Veri toplamada araştırmacılar tarafından hazırlana Anket Formu kullanılmıştır. Veriler sınıf ortamında araştırmacılar tarafından toplanmıştır. Veriler SPSS 16.0 programında tanımlayıcı istatistikler kullanılarak analiz edilmiştir

Katılımcıların yaş ortalaması 20,43 (SD=1,90), %76,4'ü kız, %23,6'sı erkektir. Öğrencilerin %95,1'i sosyal medyayı kullandığını, %52,1'i sıklıkla, %25,3'ü sürekli, %15,7'si bazen, %6,4'ü nadiren kullandığını belirtmiştir. Öğrencilerin %66,3'ü sosyal medyayı güvenilir bulmadığını, bunun nedenlerini gizlilik yok, uygunsuzluk, yanlış bilgi sahte hesaplar olarak ifade etmiştir. Sosyal medyanın yararlı olduğunu düşünenlerin oranı %72,5'tir. Öğrencilerin sosyal medyayı kullanma amaçları sırasıyla serbest zaman geçirme, eğlenme, iletişim kurma, bilgi alma ya da sağlama, gündemi takip etme ya da gündem yaratma şeklindedir. Sosyal medyada gerçek adını kullananların oranı %91,9, Türkçeyi doğru kullananların oranı %83'dür. Sosyal medyada en çok hangi konular hakkında yorum yapıyorsunuz sorusuna öğrencilerin %67,1'i günlük olaylar, %35,1'i moda ve alışveriş, %18,4'ü spor, %14,7'si politika, %7,6'sı din olarak yanıt vermiştir. Öğrencilerin %93,6'sı sosyal medyada etkinlikleri desteklerken seçici olduğunu, %81,1'i sosyal medyada sağlıkla ilgili sayfaları takip ettiğini, %39,3'ü sosyal medyada hemşirelikle ilgili etkinliklere katıldığını, %69,5'i sosyal medyada hemşirelikle ilgili bir gruba üye olmanın kendisine güç vereceğini belirtmiştir.

Hemşirelik öğrencileri arasında sosyal medyayı kullanma oldukça yaygındır. Öğrencilerin çoğu sosyal medyayı yararlı bulmakta, ancak güvenilir bulmamaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: SOSYAL MEDYA, ÖĞRENCİ HEMŞİRE, HEMŞİRELİK

P-026 - YAŞLI BİREYLERDE UMUT YÖNETİMİNDE HEMŞİRELERİN SORUMLULUKLARI

Aydan AKKURT YALÇINTÜRK[1], Yrd. Doç. Dr. Melike DİŞSİZ[2], Nazife KURT[3],

[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Bilimleri Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi, [2]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Doğum Ve Kadın Hastalıkları Anabilim Dalı Üsküdar İstanbul, [3]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Bilimleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi,

Umut yönetimi fiziksel, sosyal ve ekonomik değişiklikler sonucu daha fazla duygusal yıkıma uğrayan yaşlı bireyler için büyük öneme sahiptir. Dolayısı ile hemşirelik bakımının da önemli bir parçasıdır. Mezuniyet sonrası birer sağlık profesyoneli olarak çalışacak olan hemşirelik bölümü öğrencilerinde yaşlılarda umut yönetimi konusuna dikkat çekmek ve sorumlulukları konusunda bilgilendirme yapmak derlememizin asıl amacıdır.

Türk Dil Kurumu Sözlüğünde "umut", "olması beklenilen veya olacağı düşünülen şey" şeklinde tanımlanmaktadır. Umut yönetimi ise umutlu olma halinin var edilmesi ve desteklenmesi veya umutsuzluğun ortadan kaldırılması ya da azaltılması şeklinde tanımlanır.Temel hemşirelik referanslarında umudun maneviyatın içinde yer aldığı, umudun hastalıkta ya da başa çıkılması zor olan durumlarda kişinin ayakta kalmasını sağlayan bir enstrüman olduğu söylenmektedir. Yaşlılık doğası gereği umutların sınırlandığı-azaldığı bir dönemdir. Özellikle eşini yakınını kaybetmiş, evinden ayrılmış, fiziksel kapasitesi düşmüş yaşlılarda var olan olanaklar çerçevesinde sınırlı umutlar şekillenebilmekte, bunların yanında ölme süreci ve öte dünya ile ilgili kimi beklentiler de ön plana geçmektedir. Umudu belirleme, destekleme ve koruma yönünde yapılan müdahaleler sırasında hemşirenin durumun niteliğine göre üç farklı yol izleyebileceği söylenebilir. Bunlar yaşlı kişinin umut kaynaklarının geliştirilmesi, umudunun kuvvetlendirilmesi ve umudunu olumsuz etkileyen faktörlerin azaltılması-yok edilmesidir. Yaşlılık özelinde umudu desteklemek için hemşirenin yapacağı girişimler; iyi iletişim kurma, kişinin yanında var olduğu mesajını verme ve kişiye dokunma, aktif olarak dinleme, empati geliştirme, mahremiyete saygı gösterme, ilişkinin-iletişimin devamlılığını sağlama yönünde hasta yakınlarını teşvik etmedir. Yaşlı özelinde sağlık hizmetlerinin sunumu sırasında kişiyi sürekli desteklemenin yanı sıra bilgilendirmenin, onun savunucusu olmanın ve ona arkadaşça yaklaşmanın benimsenmesi önem taşımaktadır. Bu süreçte bakımın devamlılığının sağlanması, etkili iletişim tekniklerinin kullanılması ve günlük yaşam aktivitelerinin hastanın azami katılımı ile gerçekleştirilmesi, hastanın yaşam kalitesinin artmasına böylece umudunun daha yüksek düzeyde olmasına yardımcı olmaktadır. Grup terapilerinin umudu desteklemede yardımcı bir araç olduğu ve psikososyal açıdan olumlu etkilere yol açtığı bilinmektedir. Bu terapiler yaşam süresini uzatmaktan çok, geri kalan yaşamın nasıl daha kaliteli yaşanacağı konusunda kişilere destek olmakta, aynı hastalıktan muzdarip olanların deneyimlerini paylaşmalarına ve daha olumlu bakış açıları kazanmalarına olanak sağlamaktadır.

Sonuç olarak yaşlı nüfusun artması ile birlikte onlara bakım veren hemşirelerin umut yönetimi konusunda sorumluluklarını bilmesi ve girişimlerini bu yönde planlaması daha fazla önemli hale gelmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: YAŞLI, UMUT YÖNETİMİ, HEMŞİRELERİN SORUMLULUKLARI

P-027 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN "BAKIM" KAVRAMINA İLİŞKİN METAFOR ALGILARI

Nurcan ÇALIŞKAN[1], Ceyda Su GÜNDÜZ[1], Oğuzhan CİNDO[1], Nilay KARAMAN[1], Betül PÜTÜN[1], Işılay ŞAHİN[1],

[1]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Gündelik hayatı anlamlandırabilmek ve olay, nesne ve olguları daha iyi açıklayabilmek için dilin sembolik temsil gücü açısından büyük önem kazanan metaforlar kullanılmaktadır. Hemşireliğin en temel varoluş nedeninin bakım olduğun düşünüldüğünde hemşirelik öğrencilerinin bakım kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgelerin belirlenmesi mesleğe bakış açılarının görülebilmesi açısından önemlidir. Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin "bakım" kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeleri metaforlar aracılığıyla belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı olarak yapılan araştırmanın evrenini, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümüne kayıtlı tüm öğrenciler oluşturmuştur. Örneklem seçimine gidilmemiş, araştırmaya katılmaya gönüllü 162 öğrenci çalışmaya alınmıştır. Veriler 05-08 Şubat 2018 tarihleri arasında, öğrencilere tanıtıcı bilgilerin ve tamamlanması istenilen "Bakım……benzer. Çünkü ……..…" cümlesinin yer aldığı veri toplama formu uygulanarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzdelik hesapları kullanılmıştır. Elde edilen bulgularda hemşirelik öğrencilerinin bakımla ilgili algılarını ortaya koyan metaforlar kategoriler altında toplanmıştır. Araştırmanın yapılması için kurumdan öğrencilerden yazılı onam alınmıştır.

Öğrencilerin %87.7'si kadın, %96.9'u genel lise mezunu, %1.2'si daha önce hemşirelik alanında çalışmış, %80.2'si hemşirelik bölümünü seçmekten memnun, % 51.2'sinin akademik ortalaması 3-4 arasındadır. Kolay iş bulmayı öğrencilerin %70.4'ü, insanlara yardımcı olmayı %63.6'sı, puan yeterliliğini % 47.5'i hemşirelik bölümünü seçme nedeni olarak göstermiştir. Bakımla ilgili oluşturulan metaforlar sırasıyla; iyileştirme/sağlık, şefkat/sevgi/fedakarlık, yardım, temel ihtiyaç, emek/karşılık alma, bütüncüllük, özen/ilgi, mutluluk/huzur kaynağı, süreklilik, hemşire, zorluk, bireye özgülük, saygı göstergesi, empati, düşük statü, işbirliği, kutsallık ve hizmet olmak üzere 18 kategori altında toplanmıştır. Kategorilerin altında bitki yetiştirme, kaliteli ve sağlıklı yaşam, yeni doğmuş bebek, anne, parmak izi, makyaj gibi birçok metafor yer almaktadır.

Bu çalışmadan elde edilen bulgular ışığında öğrencilerin bakımla ilgili algılarının genel olarak olumlu olduğu görülmüş ve bakımı iyileştirme, sağlığı geliştirme, şefkat, sevgi, fedakarlık ile özdeşleştirdikleri belirlenmiştir. Öğrencilerin bakımın bütün yönleri ile ilgili farkındalık düzeylerinin artırılabilmesi için eğitim süresince bakımın özelliklerinin vurgulanması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ, METAFOR, BAKIM KAVRAMI

P-028 - HEMŞİRELERİN YENİLİKÇİ DAVRANIŞLARI İLE KANITA DAYALI UYGULAMALARA KARŞI TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

BETÜL SÖNMEZ[1], EBRU ÇOBAN[1], ÇİÇEK EL[1], NUR SENA KAYACAN[1],

[1]İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ FLORENCE NIGHTINGALE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tasarımdaki bu çalışmada, hemşirelerin yenilikçi davranışları ile kanıta dayalı uygulamaya ilişkin tutumları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlandı.

Gelişigüzel örnekleme yöntemi kullanılan araştırmanın örneklemini , İstanbul'da kamuya bağlı bir üniversite hastanesinde çalışan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 200 hemşire oluşturdu. Veriler, etik onay ve kurum izni alındıktan sonra hemşirelerin demografik bilgilerini içeren Tanıtıcı Bilgi Formu, Kanıta Dayalı Hemşireliğe Yönelik Tutum Ölçeği ve Yenilikçi Davranış Ölçeği ile yüz yüze görüşülerek toplandı. Verilerin analizinde, tanımlayıcı istatistiksel yöntemler, değişkenler arası ilişkilerin değerlendirilmesinde korelasyon analizi ve lineer regresyon analizi kullanıldı.

Hemşirelerin %90,5'i kadın olup %63,5'inin servislerde, %11'inin yoğun bakım ünitesinde çalışmaktadır. Yaş ortalaması 34,23±7,76 ve meslekte çalışma yılı ortalaması 12,25±8,40'dır. Hemşirelerin %65'i lisans mezunu, %23,5'i lisansüstü mezunu olup %64'ü vardiyalı, %36'sı sürekli gündüz çalışmaktadır. Hemşirelerin yenilikçi davranış ölçeği puan ortalaması 3,88±0,63 olarak belirlendi. Kanıta Dayalı Uygulamalara İlişkin Tutum Ölçeği toplam puan ortalaması 62,28±8,13 olup, inanç ve beklentiler alt boyutunda 29,64±3,93, uygulama niyeti alt boyutunda 15,92±2,61 ve kanıta dayalı hemşireliğe yönelik duygular alt boyutunda 16,72±3,00 olarak saptandı. Hemşirelerin kanıta dayalı uygulamalara ilişkin tutumu ile yenilikçi davranışları arasında orta düzeyde anlamlı ilişki saptandı. Hemşirelerin kanıta dayalı hemşireliğe yönelik tutum puanı üzerinde etkili olabilecek faktörlerin belirlenmesi amacıyla oluşturulan modelin anlamlı olduğu ve modelin açıklayıcılık oranının %23,4 olduğu saptandı. Hemşirelerin yenilikçi davranış puanı ve eğitim düzeyinin kanıta dayalı hemşireliğe yönelik tutum puanı üzerinde anlamlı düzeyde etkili olabileceği belirlendi.

Hemşirelerin yenilikçi davranış puanı ve kanıta dayalı hemşirelik uygulamalarına ilişkin tutum puanları yüksektir. Bu çalışma sonuçları, hemşirelerin yenilikçi davranış ile kanıta dayalı hemşireliğe yönelik tutumları arasında anlamlı ilişkinin olduğunu ve yenilikçi davranış puanının artmasının kanıta dayalı hemşireliğe yönelik tutum puanını arttıracağını göstermektedir.

ANAHTAR KELİMELER: KANITA DAYALI HEMŞİRELİK, TUTUM, YENİLİKÇİ DAVRANIŞ, YENİLİK, HEMŞİRE

P-029 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE DAMGALAMA EĞİLİMİ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

Derya KAPUSUZ[1], Fatmanur ALTINDAL[1], Göksu DÖNMEZ[1], İlknur ÇÖMEZ[1], Tuba ÇÖMEZ[1], Leyla KÜÇÜK[1],

[1]İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi,

Damgalama, bireyin içinde yaşadığı toplumun "normal" kabul ettiği ölçütlerin dışında kalması sebebiyle, kişilere saygınlığını azaltıcı atıflarda bulunulmasıdır. Gerçeği yansıtmayan bu atıflar sıklıkla farklı, yabancı, ürkütücü, rahatsız edici, kabul edilemez ve utanç verici nitelikte olup, kişilere karşı, şüphe, dışlama tutumu ve ayrıştırmanın oluşmasına sebep olmaktadır Profesyonel sağlık bakım ekibi içerisinde yer alan hemşirelik mesleği üyeleri, kendi ön yargılarından arınarak, hasta bakım ve tedavisinin her aşamasında holistik ve hümanistik bir yaklaşım ve tutum sergilemelidir. Bu yaklaşım ve tutumun benimsenmediği durumlarda hastalar gerekli ve yeterli düzeyde bakım alamamakta, fiziksel ve ruhsal sağlığı doğrudan etkilenerek bozulmakta ve hastalık yükünün artması ile aile, dolayısıyla toplum ekonomik, sosyal ve ruhsal birçok açıdan olumsuz yönde etkilenmektedir. Damgalamanın çok boyutlu olarak ele alındığı bu araştırmada, hasta bakımında sorumluluklar üstlenecek olan henüz mesleğin eğitim aşamasındaki geleceğin hemşireleri, hemşirelik öğrencilerinin damgalama eğilimlerinin ve damgalama ile ilişkili olan faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırma, bir hemşirelik fakültesinde devam etmekte olup, veri toplama süreci henüz tamamlanmamıştır. Ön çalışma olarak 4. sınıfa devam eden 166 öğrenciden veriler toplanmıştır. Araştırmada, araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda geliştirilmiş olan anket formu ve damgalama ölçeği kullanılmıştır. Katılımcıların %84.3'ünün kadın olduğu, %30.7'sinin ailesinde dezavantajlı birey bulunduğu, %48.5'inin hemşirelik bölümünü ilk tercihi olarak yazdığı ve %14.5'inin damgalanmaya maruz kaldığı belirlenmiştir. Katılımcıların, %80.7'sinin dezavantajlı bir bireye bakım verme deneyimi olduğu ve %69.3'ünün bakım verirken zorluk yaşadığı bir hasta grubu olduğu saptanmıştır. Özelliklerine göre kategorize edilen hasta grupları içerisinde, öğrencilerin %39.2 ile çocuk hastalarda, %36.1 ile psikiyatrik bozukluğu olan hastalarda ve %34.3 ile farklı dilde konuşan hastalarda zorluk yaşadığı belirlenmiştir. Zorluk yaşanılan durumlara bakıldığında ise; %38.6 oranında hemşirelik bakımı verirken ve %35.5 oranında hastaya tedavi uygularken olduğu saptanmıştır. Katılımcıların damgalama ölçeği puan (min22-max110) ortalaması 48.48±11'dir. Bu ortalama öğrencilerin damgalama eğiliminin ortanın altında olduğunu göstermektedir. Cinsiyet ile ölçek toplam puanı arasında anlamlı bir ilişki bulunmazken; kadın öğrencilerin damgalama ölçeğinden aldıkları puanların erkek öğrencilerden daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Çalışmanın veri toplama süreci devam etmekte olup, ön çalışma verilerinin değerlendirilmesi sonucunda; öğrencilerin büyük bir oranının dezavantajlı bir bireye bakım verdiği, en çok çocuk, psikiyatrik ve farklı dilde konuşan hastalarda, tedavi uygulama ile hemşirelik bakımı verme sürecinde zorluk yaşadıkları ve öğrencilerin damgalama eğilimlerinin düşük olduğu belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: DAMGALAMA, ÖĞRENCİ HEMŞİRE, ÖTEKİLEŞTİRME, BAKIM

P-030 - HEMŞİRELİK MESLEĞİNİN GELECEĞİ: ÖĞRENCİLERİN BEKLENTİLERİ

SEDA SÖGÜT[1], FİRDEVS AYBİKE ÇOLAK[2], ZEYNEP YARİŞ[2], AKİF UDÜL[2], ESMA İNCEDERE[2],

[1]ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU, EBELİK BÖLÜMÜ, [2]ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU,HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin sorunlarını belirlemek ve öğrencilerin hemşirelik eğitimine ve mesleğine yönelik beklentilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Bu çalışma tanımlayıcı tipte bir araştırmadır. Çalışmanın evrenini 2017- 2018 eğitim öğretim yılında Sağlık Yüksekokulu'nda öğrenim gören 2.,3.,ve 4. sınıf öğrencileri (n= 450) oluşturdu. Araştırmanın örnekleminde basit rastgele örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Örneklemi 226 öğrenci oluşturmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan hemşirelik mesleğinin sorunları , hemşirelik mesleğinin sorunlarına yönelik çözüm önerileri, hemşirelik eğitiminden beklentileri, hemşirelik mesleğinden beklentileri ve erkeklerin hemşirelik mesleğine katılmasının avantajları bölümlerinden oluşan soru formu kullanılarak toplanmıştır. Verileri SPSS 22.0 istatistik programında değerlendirildi, verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel metotları (Frekans, Yüzde) kullanıldı.

Öğrencilerin %75,2'i (170) kadın, %24,8'si (56) erkektir. Yaş ortalaması 20 olup, %33,2'si (75) 2. sınıf, %31'i (70) 3. sınıf , %35,8'i (81) 4. sınıfta öğrenimini görmektedir. Hemşirelik mesleğinin sorunlarına yönelik olarak öğrencilerin %93,8'i iş yükünün fazla olduğunu, % 91,6'sı çalışma koşullarının kötü ve zor olduğunu %90,2'sinin meslekte izinlerin az olduğunu, %86,4'ü ekip içinde statü belirsizliğinin olduğunu ve %82,5'i ekip içi iletişim bozukluğu olduğunu ifade etmiştir. Hemşirelik mesleğinin sorunlarına yönelik çözüm önerileri ise; öğrencilerin tamamına yakını hemşirelik eğitiminde birlik sağlanması, yöneticilerin meslekten olması gerektiğini, topluma hemşirelik mesleğinin tanıtılması ve mesleğe ait dernekler kurulması ve herkesin üye olması gerektiğini belirtmiştir. Hemşirelik mesleğinden beklentiler olarak, öğrencilerin büyük çoğunluğu hemşirelerin görev ve sorumlulukların belirlenmesi, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve alanında uzman hemşire yetişmesi gerektiğini, mezuniyet sonrası eğitimlerin gerçekleştirilmesi gerektiğini, hemşirelik eğitiminden beklentiler olarak ise, 96,9' u uygulamalarda öğrencilerin görev ve sorumluluklarının daha iyi belirlenmesi, %95.5'i okulların kapasitelerine göre öğrenci alımlarının yapılması gerektiğini ve % 65,3'ü sadece fakülte düzeyinde eğitim verilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Öğrencilerin %91,6'sı erkek hemşirelerin fiziksel güç gerektiren uygulamalarda destek olduğunu ve %80,9'unun ise mesleğin toplumsal statüsünün arttırdığını bildirmiştir.

Öğrencilerin çoğunun hemşirelik eğitimine ve hemşirelik mesleğine yönelik beklentilerinin olduğu saptanmıştır.Bu sonuçlar doğrultusunda ülkemizin değişen ve gelişen sosyokültürel yapısı ile sağlık sistemimiz dikkate alınarak; öğrencilere hemşirelik mesleğini tanıtma programlarının yapılması, öğrencilerin görüşleri alınarak eğitim programlarında gerekli düzenlemelerin yapılması ve hemşirelik sorunlarına kalıcı çözümler üretilmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, EĞİTİM, ÖĞRENCİLER

P-031 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE AKADEMİK ÖZ YETERLİLİĞİN BENLİK SAYGISINA ETKİSİ

Burak ARSLAN[1], Afitap ÖZDELİKARA[1], Ahsen TAŞTAN[1],

[1]Ondokuz Mayıs Üniversitesi,

Bireylerin bir akademik görevi başarılı şekilde yapabileceklerine ilişkin inançlarına akademik öz yeterlilik, kendileriyle ilgili değerlendirmelerine ise benlik saygısı denir. Her iki kavramda bireyin kariyer planlamasına yön verir niteliktedir. Bu nedenle araştırma Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin akademik öz yeterlilik düzeylerinin benlik saygısına etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı desende planlanan araştırma Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde öğrenim gören ve çalışmaya katılmayı kabul eden 244 öğrenci ile Kasım 2017-Şubat 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmada herhangi bir örneklem seçim yöntemine gidilmemiş, çalışmaya katılmaya gönüllü olan tüm öğrenciler dahil edilmiştir. Araştırmada, literatür ışığında hazırlanan 10 soruluk sosyodemografik veri formu, 'Akademik Özyeterlik Ölçeği' ve 'Benlik Saygısı Değerlendirme Ölçeği-Kısa Formu ' kullanılmıştır. Akademik Özyeterlik Ölçeği (AKÖ); akademik çaba, akademik başa çıkma ve akademik planlama olmak üzere 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçekten alınan puan arttıkça akademik öz yeterlilik düzeyi artmaktadır. Benlik Saygısı Değerlendirme Ölçeği-Kısa Formu (BSDÖ-KF); olumlu ve olumsuz olmak üzere iki boyuttan oluşmaktadır. Olumlu boyutta puanlar arttıkça benlik saygısı yükselmekte, olumsuz boyutta ise puanlar sıfırdan negatif yöne doğru uzaklaştıkça benlik saygısı düşmektedir. BSDÖ-KF'den alınabilecek puanlar 70 ve (-70) arasında değişmektedir. Verilerin analizinde IBM SPSS 20 paket programında yüzdelik hesapları, tanımlayıcı istatistikler ve Pearson korelasyon testleri ile yapılmıştır.

Çalışmamız 244 katılımcı ile tamamlanmış olup katılımcıların %84.4'ü kadın, %38.1'i 2. sınıfta, %45.9'unun babası ortaöğretim ve %61.9'unun annesi ilköğretim mezunu, %69.3'ü Anadolu lisesi mezunudur. Katılımcıların %47.5'i kendi akademik başarısını "orta" düzeyde değerlendirmiş ve %38.1'i genel akademik not ortalamasının 4'lük sistem üzerinden 3.01-3.50 aralığın da olduğunu belirtmiştir. Akademik öz yeterlilik ölçek madde puan ortalaması 3.20±0.69 olarak belirlenirken, en yüksek puan ortalamasının 3.44±0.81 ile akademik çaba alt boyutuna ait olduğu bunu sırasıyla 3.15±0.73 ile akademik başa çıkma ve 3.08±0.77 akademik planlama izlemiştir. BSDÖ-KF toplam puan ortalaması 30.32±16.73 olarak belirlenirken, olumlu boyut puan ortalaması 51.76±9.54, olumsuz boyut puan ortalaması -21.43±10.53 olarak saptanmıştır. Akademik öz yeterlilik ile benlik saygısı arasında pozitif yönde orta düzeyde ($p<0.01$, $r=0.363$) anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır.

Araştırma kapsamındaki öğrencilerin akademik öz yeterlilikleri orta seviyede ve benlik saygıları pozitif yöndedir. Akademik öz yeterlilik düzeyi benlik saygısını etkilemektedir. Hemşirelik öğrencilerine akademik anlamda kendilerini ifade edebilecekleri ortamların sunulması akademik öz yeterlilik ve benlik saygısı gelişimine katkı sağlayacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ, BENLİK SAYGISI, AKADEMİK ÖZYETERLİLİK

P-032 - ADÖLESAN ONKOLOJİK HASTADA ETKİLİ İLETİŞİM NASIL OLMALIDIR?

Büşra ALTUN[1], Dilan DURUŞ[1], Nurdan CÖDDEL[1], Meryem Eda ATILMAN[1], Hülya BULUT[1],

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

HEMŞİRELERİN VE ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN ADÖLESAN ONKOLOJİK HASTA İLE ETKİLİ İLETİŞİM KURMASINI SAĞLAMAK

İletişim insanın kendini, duygu ve düşüncesini gereksinimlerini anlatma ve başkalarını anlama yoludur. Yapılan çalışmalar, hemşirelerin etkili kişiler arası ilişkiler ve iletişim becerisi geliştirmesinin hastalar üzerinde olumlu etkiler (hizmetten memnuniyetin artması, hastalık ve tedaviye uyum, iyileşmeye motivasyonun artması) yarattığını göstermektedir.

Kanser erken tanı ve tedavi edilmediği takdirde çoğunlukla ölüme yol açan, tedavi sürecinde depresyon, anksiyete ve uyum bozuklukları başta olmak üzere çeşitli derecelerde psikososyal sorunlara neden olabilmektedir. Özellikle adölesanlarda psikososyal sorunlar diğer yaş dönemlerine göre daha fazla görülmektedir. Bunun yanında kanser tanısı konulan adölesan hastalarda kemoterapinin neden olduğu semptomlar ve beden imajındaki değişiklik, düşük benlik saygısı, okula ara verme, arkadaş ilişkilerinin kesintiye uğraması ve otonomi kaybı gibi nedenlerle iletişimin daha zor olduğu belirtilmektedir.

Kanser tanısı konulan adölesanlara bakım veren hemşirelerin, tanı ve tedavinin getirdiği zorlu yaşam koşullarının farkında olarak, adölesan döneminin gelişimsel özellikleri doğrultusunda adölesanı, fiziksel yönden olduğu kadar psikososyal açıdan da değerlendirmesi gerekmektedir. Hemşireler psikososyal destek sağlarken etkili iletişim tekniklerini kullanmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: İLETİŞİM, ONKOLOJİ, ADÖLESAN

P-033 - BUGÜN KENDİN İÇİN NE YAPTIN?: BİR FARKINDALIK ÇALIŞMASI

Kübranur GÜÇ[1], Büşra ÇETİNKAYA[1], Münire MARAZ[1], Zeynep Ezgi ÖZSEVİNÇ[1], Ali AY[1],

[1]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Bu çalışmada sağlık bilimleri fakültesi öğrencilerinin ve akademisyenlerinin hayatlarını etkin düzenleyebilecekleri ve sosyal yaşamlarında aktif rol oynayabilecekleri konusunda farkındalık yaratmak ve motivasyonlarını arttırmak amaçlanmıştır.

Tanımlayıcı nitelikte olan bu çalışmanın katılımcıları Gazi Üniversitesi Sağlık bilimleri Fakültesi öğrencileri ve akademisyenleridir. Çalışmaya akademisyen ve öğrencilerden oluşan, yaş ortalaması 22,3±3,9 olan 57 kişi gönüllü olarak katılmayı kabul etmiştir. Çalışma 25-29 KASIM 2017 tarihleri arasında yapılmıştır. Çalışmanın verileri Hemşirelikte Öğretim Dersi kapsamında yapılan bir posterin değerlendirilmesi ve postere yönelik yorumların alınması ile elde edilmiştir. Katılımcıların kendilerine zaman ayırarak motive olmaları amacıyla hazırlanan posterin kendilerinde farkındalık oluşturup oluşturmadığına yönelik sorular sorulmuş ve yorum yapmaları istenmiştir. Poster içeriğinde 2 soru ile beraber 6 olumlu ve 6 olumsuz ifade yer almaktadır. Posterin uygulanmasında Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi dekanlığından izin alındıktan sonra poster 1 hafta boyunca fakülte girişinde sergilenmiştir. Katılımcılardan posteri incelemeleri ve posterde kendileri ile ilgili olan bölümde yer alan soruları okuyup evet ya da hayır şeklinde cevap vermeleri istendi. Verdikleri cevaba denk düşen kutucuktaki yorumu okuyup kendi cevaplarını dile getirmeleri istendi. Daha sonra kendileri için ne yaptıkları sorusu soruldu ve yaptıklarını yazmaları istendi. Kişilere son olarak posterin hayatlarında bir farkındalık yaratıp yaratmadığı sorularak uygulama tamamlandı. Veriler, IBM SPSS Statistics 20 ile analiz edilmiştir.

Çalışmaya katılanların %91,2(52)'si öğrenci, %64,9(37)'u kadın ve %77,2(44)'si hemşirelik bölümündendir. Katılımcıların tamamı posterin kendilerinde farkındalık oluşturduğunu ve bundan sonra kendilerine zaman ayırmak konusunda %52,6(30)'sı kendilerini olumlu düşünmeye sevk ettiğine ilişkin ifadeler kullanmışlardır. Ancak akademisyen katılımcıların tamamı posterin kendilerine zaman ayırma konusunda farkındalık oluşturduğunu belirtmesine karşın %40(2)'ı kendilerine zaman ayırma konusunda olumsuz ifadeler kullandıkları ve bu sonucun istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir($p<0.05$). Bunun yanında çalışmaya katılan erkek öğrencilerden hemşirelik bölümünden 7(%53,8), fizik tedavi ve rehabilitasyon bölümünden 4(%66,6) öğrencinin yine kendilerine zaman ayırma konusunda olumsuz ifadeler kullandıkları ve bu sonucun da istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir($p<0.05$).

Bu çalışmada sosyal hayatlarında kendilerine zaman ayırıp etkin uğraşlara sahip olan bireylerin; kendilerine zaman ayırmak yerine bahaneler uydurarak zamanlarını etkin kullanamayan bireylerden daha mutlu ve motive olduğu belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: FARKINDALIK, MOTİVASYON, SAĞLIK ÇALIŞANLARI

P-034 - PEKİ ONLAR NE DÜŞÜNÜYOR? HEMŞİRE YARDIMCILIĞI ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ BAKIŞ AÇILARININ BELİRLENMESİ

Nilay ÇAVUŞ[1], Esin GEYİKÇELİ[1], Seray GÖCEN[1], Yunus GÜNAL[1], Şengül ÜZEN CURA[1],

[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi,

Bu çalışma, 2018 yılında ilk defa mezun verecek olan hemşire yardımcılığı bölümümde okuyan öğrencilerin klinik alanda çalışmaya yönelik beklentilerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır

Araştırmanın örneklemini, Çanakkale İlindeki sağlık meslek lisesinde hemşirelik yardımcılığı bölümü 3. ve 4. Sınıfta öğrenim gören 50 öğrenci oluşturmuştur. O gün okulda bulunmayan 1 öğrenci örneklem dışı bırakılmıştır. Çalışmanın yapılmasında Çanakkale Milli Eğitim Müdürlüğü'nden izin alınmıştır. Veriler Şubat 2018 tarihinde toplanmıştır. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan 'öğrenci tanılama formun'dan yararlanılmıştır. Bu form iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri ikinci bölümde ise mesleki bakış açıları sorgulanmaktadır.

Öğrencilerin %80'inim kadın olduğu, %68 oranında anne eğitim durumunun, %48 oranında ise baba eğitim durumunun ilkokul mezunu olduğu, ailelerin gelir durumu %48 oranında 1350-2000 TL arasında olduğu belirlendi. Mesleki bakış açılarının sorgulandığında ise, %72'sinin hemşire olarak mezun olmayı düşünerek bu bölümü seçtiği, %96 oranında hemşire yardımcısı olarak atanmak istemedikleri, bunun nedeni olarakta %64 oranında yetkilerinin yetersizliğini belirttikleri saptandı. Öğrencilerin %48si hemşire yardımcılığının yetki ve sorumluluklarını bilmemekte, %62si kendisini hemşirenin iş yüküne yardım eden sağlık personeli olarak görmekte, %82si hemşirelik eğitiminde lise eğitiminin yeterli olduğunu düşünmekte, %42si göreve başladıklarında iletişim, sorumluluk ve yetki ile ilgili sorunlar yaşayacağını düşünmektedir. Mesleki alanda ise %66'sı teori %54 bakım, %54 sağlık personeliyle iletişimde, kendilerini yetersiz görmektedir. Klasik olarak sorulan bir soruda meslek ile ilgili endişeleri sorgulandığında, %36sı atanma ve kadroyu, %50sı üniversite kazanmayı sorun olarak gördükleri belirlendi.

Yapılan çalışma bulgularında çoğunlukla öğrencilerin hemşire olarak mezun olmayı düşünerek bu bölümü seçtiği ve büyük bir çoğunluğunun hemşire yardımcısı olarak atanmak istemedikleri belirlendi. Hemşire yardımcılığı bölümünün klinik yetki ve sorumluluklarının tam olarak belirlenmemiş olmasının, klinik ortamda hemşire ve hemşire yardımcılığı arasında görev ve iletişim kargaşasına sebep olabileceği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRE YARDIMCILIĞI, HEMŞİRE, GÖRÜŞ

P-035 - SON DÖNEMDE TOPLUMUN ERKEK HEMŞİRELERE KARŞI TUTUMU: 2018'E KADAR OLAN DEĞİŞİM

Hilal UYSAL[1], Bahar KARAKOÇ[1], Yasemin KIYAK[1],

[1]İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ FLORENCE NIGHTINGALE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Araştırma son dönemde toplumun erkek hemşirelere karşı tutum ve düşüncelerinin değerlendirilmesi amacıyla planlandı ve uygulandı.

Araştırma Şubat-Mart 2018 tarihlerinde bir hastanenin polikliniklerine başvuran, çalışmaya katılmaya istekli olan 644 bireyin erkek hemşirelere karşı tutum ve düşüncelerinin değerlendirilmesi amacıyla planlandı ve uygulandı.

Araştırmaya katılan bireylerin %65.4'ü kadın, %34.6'sı erkekti ve çoğunluğu 17-36 yaş grubunda (%46) ve 37-51 yaş grubundaydı (%31.7). Araştırmaya katılan hastaların %38.2'si vücut bakımı için kesinlikle kadın hemşire tercih ettiğini (4.20±0.82) ($p<0.05$), özel bölge traşının yapılması için de hem kadın (3.32±0.77) hem erkek katılımcılar (3.30±0.89 ($p>0.05$) kesinlikle kadın hemşire tercih ettiklerini belirttiler. Araştırmada bireylerin çoğunluğu (%43.9) hemşireliğin hem kadınların hem de erkeklerin yapacağı bir meslek olduğunu, çoğunluk erkeklerin hemşirelik mesleğinde olmasının hemşirelik mesleğini geliştireceğine (%44.4) ve hemşireliğin toplumdaki statüsünün gelişeceğine katıldığını (%45.3) belirtti. Araştırmada erkek katılımcılar kesinlikle kadın hemşirenin bakım vermesini istediğini (3.19±0.86) ($p<0.05$) belirtti. Özellikle de 17-36 yaş gurubundaki kadın katılımcılar, erkek hemşirelerin kadın hastalara dokunurken yanlış şeyler düşünebileceğini ($p<0.05$) belirtti. 71-91 yaş grubu katılımcılar, hemşirelik mesleğinin hem kadın hem de erkeklerin yapacağı bir meslek olduğunu (2.37±1.09) ($p<0.05$), erkeklerin hemşirelik mesleğinde olmasının hemşireliğin toplumdaki statüsünü değiştireceğini düşündüğü (2.79±0.88) ($p<0.05$), hastaların erkek ya da kadın hemşireyi seçme hakkı olması gerektiğini (2.66±1.40) ($p<0.05$) belirtti. 17-36 yaş grubu katılımcılar, hemşirelik mesleğinde sadece kadınların olması gerektiğini (4.08±0.95) ($p<0.05$), hemşireliğin kadın mesleği olduğunu düşündüğünü (3.83±1.16) ($p<0.05$), erkeklerin hemşirelik mesleğinde olmasının hemşireliğin toplumdaki statüsünün kötüye gitmesine neden olacağını (3.97±0.93) ($p<0.05$) belirttiler.

Araştırma sonuçları literatürle bağlantılı olarak değerlendirildiğinde, erkek hemşirelerin hemşirelik mesleğinde daha yoğun olarak yer almaya başlamaları ile toplumun hemşirelik mesleğine bakışında değişimler olmaya başladığını göstermektedir. Bu durumun hemşirelik bakımı kalitesini nasıl etkileyeceği konusunda araştırmaların yapılması gerekliliğini de düşündürmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: ERKEK HEMŞİRELİK, TOPLUM, TUTUM

P-036 - YAPAY ZEKÂNIN SAĞLIĞIN GELECEĞİNE YANSIMALARI: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GÖZÜNDEN KALİTATİF ÇALIŞMA ÖRNEĞİ

Gönül BODUR[1], Melisa DİNÇER[1], Zeynep TUTAK[1], Gonca ERTAŞ[1], Selda VURAN[1], Dilek KUVAN[1],

[1]İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi,

Araştırma, üniversite öğrencilerinin yapay zekânın sağlık bakım sisteminin geleceğine yansımalarına yönelik görüşlerinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirildi.

Araştırma, kalitatif araştırma yönteminin kullanıldığı tanımlayıcı bir çalışmadır. Bu çalışma, İstanbul'daki bir devlet yurdunda kalan üniversitelerin (tıp, mühendislik, hemşirelik, ekonomi, hukuk, sosyoloji vb.) farklı bölümlerinde okuyan son sınıf öğrencilerinden basit rastgele yöntem ile seçilen 12 öğrenci ile gerçekleştirildi. Araştırmada araştırmacılar tarafından hazırlanan "Bilgi formu" ve "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Rehber Formu" kullanılarak 12 öğrenci ile bireysel derinlemesine görüşmeler yapıldı. Veriler, bilgisayara aktarıldıktan sonra içerik analizi yöntemi ile analiz edildi.

Araştırma sonuçları; öğrencilerin yapay zekâyı robot, makine öğrenme ve kişisel asistan olarak tanımladıklarını, yapay zekâ ile ilgili bilgi sahibi olduklarını, bilgiye sosyal medya, ünlü mucitler, bilim-kurgu filmleri ve bilimsel yayınlardan ulaştıklarını gösterdi. Öğrenciler yapay zekânın gelecekte etkileyeceği alanları; sağlık, savunma, sosyal hayat, güvenlik, ulaşım olarak sıraladı. Öğrenciler yapay zekânın sağlık sistemine etkisini; sağlıkta robot kullanımının artması, hasta takiplerinin kolaylaşması (evde bakım, yaşlı, kronik hastalık, uzaktan vb.), cerrahi operasyonlarda robotların kullanılması, robotların yaşlıların takibinde kullanılması, tanı ve tedavinin kolaylaşması, yapay zekânın biyomedikal uygulamalara katkı sağlaması, robotların hasta taşımada kullanılması, yapay sinir ağlarıyla insan beyninin çözülmesi, yatağa bağımlı hastalarda robot kullanılması, robotların hastaların bilgilerini saklaması temaları ile ifade etti. Öğrenciler yapay zekânın hemşireliğe etkisini; hemşire sayısının azalması, hemşirelerin iş yüklerinin azalması, hemşirelik mesleğinin yok olması, hasta takiplerinin kolaylaşması, hata paylarının azalması, robotların hasta taşımada kullanılması, robotların hastaya pozisyon vermede kullanılması, robotların yaşam bulgularını ölçmede kullanılması, robotların psikomotor beceri eğitimlerinde kullanılması, robotların ilaç hazırlamayı kolaylaştırması temaları ile ifade etti. Öğrenciler yapay zekânın gelecekte zamandan tasarruf sağlaması, insanlığa yarar sağlaması, insanların yükünü azaltması, bilimsel araştırmalarda kullanılması, hemşireliğe yarar sağlaması gibi fırsatları; robotlara duygu yüklenmesi, robotların insan kontrolünden çıkması, yapay zekânın insanların yerini alması, insanların sosyalleşmelerinin azalması, insanları işsiz bırakması gibi tehditleri olduğunu ifade etti. Öğrencilerin çoğunluğu, dünyanın yapay zeka ile ilgili gelişmelere hazır olduğunu ancak ülkenin hazır olmadığını ifade etti.

Sonuçlar yapay zekânın sağlığın ve hemşireliğin geleceğine yansımalarına ilişkin üniversite öğrencilerinin fütüristler ve ilgili literatürle paralel olumlu görüşlere sahip olduğunu gösterdi. Bu sonuçlar doğrultusunda ilgili eğitim programlarında yapay zeka ve gelecek ile ilgili konuların yer alması, bilimsel araştırmaların arttırılması, fırsatlardan yararlanarak yapay zekanın sağlık bakım uygulamalarına entegre edilmesi önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: YAPAY ZEKA, SAĞLIK, GELECEK, ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ, KALİTATİF ARAŞTIRMA

P-037 - KAVRAM HARİTASI YÖNTEMİ İLE HEMŞİRELİK BAKIM PLANI OLGU SUNUMU

Kadir ÇELİK[1], Emre EROKTAY[1], Okan KAYA[1], Selma ATAY[1],

[1]ÇANAKKALE ON SEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ,

Günümüzde hemşirelik uygulamalarının giderek karmaşıklaşması ve hasta bakımının değişken olması hemşire eğitimcilerin, öğrencilerin problem çözme, yaratıcı düşünme ve klinik karar vermeyi kolaylaştıracak şekilde yeni stratejiler kullanmalarını gerektirmektedir. Kavram haritası bir kavramın alt kavramları ve kavramlar arasındaki ilişkileri hiyerarşik bir şekilde görmeye yardım eden bir şemadır. Bu çalışmada; 76 yaşında siroz tanısı olan bayan hastanın kavram haritalı bakım planı örneği oluşturulmuştur.

Adı soyadı: N Y Yaş:76 Cinsiyet: Kadın Medeni Durumu: Dul Meslek: Ev Hanımı Eğitim Durumu: İlkokul, BKİ:18, Tıbbi tanı ; siroz Özgeçmişi: 9 yıl önce safra kesesi ameliyatı, 6 yıl önce osteoporoz tanısı ve 1 yıl önce sol hemipjeji tanısı konulmuştur. Soygeçmiş: Babası lösemi , kardeşi siroz ve demans Boşaltım Sistemi: Diyare geçmişi var , idrar sondası takılı, dışkılama normal , dışkıda koku Solunum sistemi: Ara sıra nefes darlığı var, solunum sayısı=36, 2lt/dk oksijen desteği alıyor Bilinç Düzeyi : yer ve zaman oryantasyonu yok, kişi oryantasyonu var +3 gode ödem mevcut Karında asit var Ağızda kuruluk hassasiyet mevcut, Deride döküntü ve grade 2 bası yarası

Hemşirelik sürecinin uygulamaya aktarılmasında bakım planları sutun formatında hazırlanmaktadır. Pek çok çalışmada vurgulandığı gibi, kavram haritalı bakım planları görsellik, neden-sonuç ilişkisi kurmada kolaylık sağladığı, bulmaca çözer gibi zevkli yapıldığı için sutun formatlı bakım planı hazırlanmasına alternatif olabilir.

ANAHTAR KELİMELER: KAVRAM HARİTASI, HEMŞİRELİK SÜRECİ

P-038 - ÜLKEMİZDE HEMŞİRELİKTE İNOVASYON

Gülşah AKGÜL[1], Hilmi KAHRAMAN[1], Cansu KARADENİZ[1], Gülay AKMAN[1],

[1]Ondokuz Mayıs Üniversitesi,

Bu derlemenin amacı ülkemizde hemşirelikte inovasyon alanındaki gelişmeleri ortaya koymaktır.

Yenileşim anlamında kullanılan inovasyon, basit bir yenileşim hareketi değil aynı zamanda yapılan yenilik sonucunda yararın ortaya çıkmasıdır. İnovasyon hemen her alanda mevcuttur. Hemşirelik alanında inovasyon ise hemşire yaratıcıdır anlayışından türemiştir. Florence Nightingale ile başlayan bu serüvendeki amaç, hasta bakım kalitesini artırırken bakımın maliyetini azaltmaktır. Küreselleşen dünya ile birlikte bakımın alıcısı olan kişi veya gruplar yenilikçi hemşirelik uygulamalarını talep etmektedir. Bu nedenle hasta merkezli bakım, kanıta dayalı uygulama ve bilgi teknolojileri kavramları hemşirelik alanında önem kazanmıştır. Tarihe bakıldığında 1956 yılında İngiltere'de yenidoğan hemşiresi J. Ward'ın, ilk fototerapi uygulamasını yenidoğanlara uygulayarak sarılığın azaltması ve bu yöntemin kullanımının yaygınlaşması, hemşirelik alanındaki ilk inovasyon örneğini oluşturmuştur. Türk mucit hemşire Özlem Bekteş'in 2009 yılında stoma sızıntılarını durdurmak amacıyla geliştirdiği, yurt içi ve dışı patentleri alınan 'Stomakit' aparatı ise ülkemizde hemşirelikte inovasyon çalışmalarının önemli bir örneği olarak gösterilmektedir. Ayrıca Zeynep Kamil Hastanesi mucit hemşireleri, patentlerini aldıkları inovatif ürünlerle okunma ve izlenme sayısı yüksek olan gazete ve televizyon haberlerinde sıkça yer almaktadır. Örneğin, 11.02.2018 tarihli Habertürk gazetesinde "Zeynep Kamil'in Mucit Hemşireleri" başlıklı habere yer verilmiştir. Zeynep Kamil Hastanesi mucit hemşirelerinin diğer inovasyon çalışmaları arasında uterus masaj kemeri (UMKEM), güvenlik kontrollü cerrahi iğne, silikon tabanlı IV kanül, küvöz içi sese duyarlı inovatif ürünler sayılabilir. Bazı üniversitelerin düzenlediği hemşirelikte yaratıcılık yarışmaları ülkemizde hemşirelerin inovasyon alanında çalışmalarını motive eden ve destekleyen önemli bir uygulamadır. Son yıllarda hemşirelik alanında yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinde inovasyonla ilişkili konuların çalışılması bu gelişime katkı sağlamaktadır. Ayrıca ülkemizde 2012 yılından itibaren ulusal düzeyde düzenlenmeye başlanan ve 2018 yılı itibariyle uluslararası nitelik kazanan hemşirelikte inovasyon kongreleri, bu alanda dünya çapında yaşanan gelişmelerin konuşulduğu ve tartışıldığı bilimsel bir platform oluşturmaktadır. Hemşirelerin yaratıcılık, problem çözme ve girişimcilik özelliklerini desteklemek amacıyla 2016 yılında kurulan İnovatif Hemşireler Derneği profesyonel bir meslek grubunun inovasyon yapmasının gerekliliğini savunarak hemşirelik alanındaki inovasyon çalışmalarını ve bu alandaki kongreleri desteklemektedir. Hemşirelikte inovasyon alanında yarışmalar, kongreler düzenlenmesi ve İnovatif Hemşireler Derneğinin kurulmasıyla hemşirelikte inovasyonun geliştirilmesi ve bakımın kalitesinin artırılması amaçlamaktadır. Tüm bu gelişmelerin sonucu olarak da kitle iletişim araçlarında yer alan hemşirelik alanında geliştirilen inovatif ürünlere yönelik haberlerin sayısı artmaktadır. Ancak bu alanda yapılan bilimsel çalışmaların sayısı oldukça sınırlıdır.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, İNOVASYON, MEDYA

P-039 - CERRAHİ BAKIMDA TEKNOLOJİK YENİLİKLER

Sonay BALTACI GÖKTAŞ[1], Gizem KUBAT BAKIR[1],

[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi,

Değişen yaşamla birlikte bakım olgusuna temellenen hemşirelikte değişim, gelişime uğramıştır. Bakım verme hemşireliğin değişmeyen, özgün temel rolüdür. Teknolojik gelişmeler hemşirelik bakımını geliştirmiş, ilerlemesi için olanak sağlamıştır. Makalenin amacı; cerrahi bakım teknolojisinde yenilikleri incelemek, hemşireliğe katkısını ortaya koymaktır.

Cerrahi hastasının bakımında güncel teknolojiler bilgi teknolojisi sistemleri, telesağlık hizmetleri, programlanmış barkodlu infüzyon sistemleri, minimal invaziv cerrahi teknik, gamma knife radyocerrahisi, yara bakım teknolojisi, nanoteknoloji önemli yer tutmaktadır. Bilgi teknolojisi sistemleri; hemşirelik klinik kayıtları, bakım değerlendirme, laboratuvar sonuçları, iş yükü değerlendirmesi, maliyeti azalma vb. uygulamalarında kullanılmaktadır. Güvenli kayıt tutmalarını sağlamak, mesleki gelişimlerini artırmak, maliyeti azaltmak, hasta eğitimini, hasta transferi sağlamak için yararlanılan hemşirelik bakımının aşamaların kullanılan sistemlerdir. Telesağlık hizmetleri; tanı ve izlemeye yardımcı olması için, evdeki hastayla hemşire arasındaki fizyolojik verilerin uzaktan incelenmesi için kurulmuş ağlardır. İletişim teknolojileri kullanılarak hastaların sağlık durumu hakkında bilgi edinme, bakımını sağlama, hasta eğitimi içeren, hemşirelik bakımı kalitesini arttıran uygulamalardır. Programlanmış barkodlu infüzyon sistemleri; yanlış ilaç uygulamalarını önlemek için önceden programlanmış yazılımla hastaya doğru doz ilaç uygulamak için planlanmış programıdır. Minimal invaziv cerrahi teknik; nöral görüntüleme teknikleri, lazer teknolojisi, endoskop, navigasyon tekniklerindeki gelişmeler minimal invaziv cerrahinin gelişimine destek olmuştur. Günümüzde küçük insizyonlardan, hatta insizyon olmadan tüm elektif cerrahi işlemler yapılabilir hale gelmiştir. Az analjezik kullanımı, daha kısa hastanede kalış süresi, düşük insizyonel morbidite, daha hızlı normal aktiviteye dönüş gibi yararları nedeniyle tercih edilmektedir. Gamma knife radyocerrahisi; beynin anormal alanlarında, herhangi kesiye gerek kalmadan ameliyat yapabilmelerine sağlayan iyi tasarlanmış yöntemdir. Genel anestezi gerektirmeyen, düşük morbiditeye sahip, hastalara ayaktan uygulanan ve hastaların günlük yaşamlarına dönüş sürelerinin daha kısa olmasını sağlayan, cerrahi yara açılmaması nedeniyle enfeksiyon, kanama riski az olan tedavi şeklidir. Yara bakım teknolojisi; Ağrıyı azaltmak, epitelizasyonu hızlandırmak, pansuman değişim sıklığını azaltmak, tedavi süresini kısaltmak için hidrokolloidler, aljinatlar, fiberler, kollajenler, hidrojeller, köpük ve film örtüler gibi materyaller hemşirelik bakımda kullanılmıştır. Nanoteknoloji; tıbbi görüntüleme, farmakoloji, yara iyileşmesi, dokuların yenilenmesi, kronik hastalıkların tedavisi, aşı ve genetik alanında uygulamaya girmiştir. Test ve tanı işlemlerinin hızla gerçekleştirilmesi, kanserin erken dönemde tanılanması, enfeksiyon gelişimin önlenmede yararlar sağlamaktadır.

Teknolojinin cerrahide kullanılması hemşirelik bakımını kolaylaştırmakta, iş yükünü, maliyeti, hastada gelişebilecek komplikasyonları azaltmakta, hastanın konforunu arttırmakta, cerrahi hastaların daha hızlı iyileşmesine olanak sağlamaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: CERRAHİ, HEMŞİRE, TEKNOLOJİ, HEMŞİRELİK BAKIMI

P-040 - LİTVANYA'DA ERASMUS ÖĞRENCİSİ OLMAK

Yasemin SARIKAYA[1], Nurcan ÖZYAZICIOĞLU[2],

[1]Uludağ Üniversitesi, [2]Uludağ Üniversitesi Bölüm Başkanlığı,

ÖĞRENCİ YASEMİN SARIKAYA PROF. DR. NURCAN ÖZYAZICIOĞLU ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, BURSA Giriş: Erasmus öğrenim hareketliliği proğramı Avrupa Birliği ülkeleri arasında yükseköğretim kurumları ve öğrencilerinin işbirliğini teşvik etme, eğitimin niteliğini yükseltme, farklı kültürler ve yaşam biçimlerini tanıma, karşılıklı bilgi aktarımını sağlamayı amaçlamaktadır. Hemşirelik mesleğinde sağlık ve hastalık kavramlarının farklı/kapsamlı bir kültürel anlayış içinde değerlendirilmesi gerekmekte, sağlıkla ilgili değerleri kavrama, yaşam biçimlerini geliştirme ve kültürel değişkenler göz önünde tutularak hemşirelik bakımı planlanmalıdır. Bu nedenle hemşirelik eğitimi alan öğrenciler için farklı kültür, dil, din, ırk, ülke insanlarını tanımada vazgeçilmez bir unsur olan Erasmus programı büyük öneme sahiptir.

Bu sunu 2016-2017 Eğitim-Öğretim yılı Erasmus öğrenim hareketliliği ile Litvanya'nın Šiauliai şehrinde hemşirelik Bölümü 3. sınıf öğrencisinin klinik gözlem, uygulama, bakım ve kazanımlarının aktarılması amacına yöneliktir. Litvanya'daki sağlık sisteminde asıl hemşireler ve asistan hemşireler olmak üzere çalışan 2 grup hemşire bulunmaktadır. Lisans mezunu olan asıl hemşireler esas olan hemşirelik uygulamalarını yapmakla, asistan hemşireler ise Türkiye'deki hemşire yardımcısına benzer şekilde klinikte yatak yapma, asta odasının düzenini ve temizliğini sağlama, hasta taşıma, hastanın beslenmesine yardımcı olma gibi görevleri bulunmaktadır. Her klinikte bir asıl hemşire ve 2 asistan hemşire görevlidir. Asıl hemşire kendi görevleri dışında bu diğer iki asistan hemşireyi ve uygulama için gelen lisans öğrencilerini koordine etmekle görevlidir. Hemşirelerin yanında uygulama yapan lisans öğrencileri asıl hemşirenin yapmış olduğu uygulamaları gözlemleme ve deneyimleme fırsatına sahip olmaktadır. Bu proğram ile Litvanya'nın eğitim sistemleri, klinik uygulamaları, diğer kültürden gelen öğrencilerin farklı bakış açıları hakkında bilgi sahibi olunmuştur.

Sonuç: Erasmus öğrenci değişim programı ile Litvanya'da mesleki bilgi ve bakım becerilerinin geliştirilmesine ilişkin yeni tecrübeler kazandırmaktadır. Farklı bir kültür ve dilden olan insanları tanıma, farklı bir eğitim/öğretim sistemi, bilgi ve tecrübe kazanma, çok kültürlü ortamda eğitim, yabancı dili geliştirme, farklı kültürlerdeki kurum ve kişilerle iletişim kurma becerisini geliştirme ve yeni arkadaşlar edinme konularında bu programının yeni deneyimler kazandırmada etkili olduğu söylenebilir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRE, ERASMUS ÖĞRENİM HAREKETLİLİĞİ PROGRAMI, LİTVANYA, YABANCI ÖĞRENCİ.

P-041 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEĞİ TERCİH ETME NEDENLERİ VE HEMŞİRELİK MESLEĞİNİN İMAJINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

Şerife Bilge DURAN[1], Merve Hilal KILIÇ[1], İlkay KESER[2],

[1]Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi 3. Sınıf Öğrencisi, [2]Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği AD. Öğr. Üyesi,

Bu sistematik derleme çalışması, öğrencilerin hemşirelik mesleğini tercih etme ve mesleğin imajına ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik Aralık 2008-Ocak 2018 tarihleri arasında yayınlanmış çalışmaların gözden geçirilmesi ve çalışmalardan elde edilen verilerin sistematik biçimde incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Çalışmanın verileri elde etmek için google akademik veri tabanı, 01.01.2018 - 05.01.2018 tarihleri arasında, "hemşirelik eğitimi", "hemşirelik öğrencisi", "mesleki imaj", anahtar sözcükleri kullanılarak taranmıştır. Tarama sonucunda 1090 çalışmaya ulaşılmış ve araştırmaya dahil edilme kriterlerine uyan toplam 11 çalışma değerlendirilmeye alınmıştır. Tüm çalışmalar yöntemleri ve bulguları açısından sistematize edilerek incelenmiştir.

Değerlendirmeye alınan çalışmaların tamamı tanımlayıcı çalışmalardan oluşmaktadır. Araştırmalarda farklı ölçüm araçları ve araştırmacılar tarafından hazırlanan anket formları kullanılmıştır. Çalışmalardan elde edilen bulgular incelendiğinde, öğrencilerin hemşirelik mesleğini tercih etmesinde, istihdam edilebilirliğin kolay olması, yardım odaklı bir meslek olması ve çevresel yönlendirmenin rol oynadığı belirlenmiştir. Öğrencilerin eğitimlerinin ilk yıllarında, hemşirelik mesleğinin imajına yönelik daha fazla oranda olumsuz düşünceye sahipken, mesleki eğitim ilerledikçe mesleki imaja ilişkin düşüncenin pozitif yönde gelişim gösterdiği saptanmıştır. Mesleki imaj gelişiminde hem eğiticilerin hem de klinisyen hemşirelerin öğrencilere uygun rol modeli olmasının önemli olduğu, sevgi, sabır, güleryüz, merhamet gibi duygularının öğrencilerin mesleğe ilişkin olumlu imaj geliştirmelerinde önemli faktörler olduğu saptanmıştır.

Hemşirelik mesleğini tercih etme ve mesleğe ilişkin imaj geliştirmede çevresel veya kişisel bir çok faktörün etkili olduğu, mesleki imajın algılanmasında eğitim yaşamında elde edilen öznel deneyimlerinde son derece önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda, geleceğin profesyonelleri olacak hemşirelik öğrencilerinin olumlu bir mesleki imaj geliştirebilmeleri için, eğitim süreci içinde uygun rol modelleri ile bir arada olmalarının sağlanması, özellikle ilk yıllarda öğrencilerin bu konuda desteklenmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK EĞİTİMİ, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ, MESLEKİ İMAJ

P-042 - ÇOCUK-AİLE İLİŞKİLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ

Özkan KAYA[1],

[1]KARAMANOĞLU MEHMET BEY ÜNV,

Bu çalışma ebeveyn-çocuk ve aile ilişkilerini belirlemek amacı ile yapıldı

Tanımlayıcı olarak yapılan bu araştırmanın evrenini Karaman ili merkez ilçesindeki okulların beşinci sınıfına devam eden öğrenciler oluşturdu. Örnekleme, küme örnekleme yöntemi ile belirlenen iki okulda öğrenim gören, toplam 200 öğrenci alındı. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen anket formu ve "Çocuklar İçin Aile İlişkileri Ölçeği" kullanılarak sınıf ortamında toplandı. Verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, bağımsız gruplarda t testi, ANOVA ve Tukey testleri kullanıldı.

Çocukların yaş ortalaması 11,11±0,66 yıl olup cinsiyetlere göre dağılımları benzerdi. Annelerin %44'ü ilkokul, %28'i ortaokul, %27'si lise ve üzeri okullardan mezun ve %67'si ev hanımı idi. Babaların eğitim durumlarına göre dağılımları benzerdi. Çocukların yarıya yakını ilk çocuk (%47) idi. Çocukların aile ilişkileri ölçeği alt boyut puan ortalamaları destekleyici alt boyutu için 26,75±3,14, engelleyici alt boyutu için 14,86±3,33 olarak belirlendi. Ölçek alt boyutlarından alınan puanları açısından annenin eğitim durumu (F=3,604; p=0,029), çocukların cinsiyeti (t=-2,774; p=0,006), çocuk sırasına (F=4,600 p=0,011) göre gruplar arasında farklılık olduğu belirlendi. Annesi lise ve üzeri okullardan mezun olan çocukların aile ilişkilerini daha destekleyici buldukları belirlendi. Ayrıca erkek çocukların (15,49 ± 3,50) ve ailenin ikinci çocuğu olanların (15,67±3,72) aile ilişkilerini daha engelleyici buldukları belirlendi

SONUÇ: Çocukların aile ilişkilerini destekleyici bulma oranları engelleyici bulma oranlarından daha yüksek olup bu puanlar bazı demografik özelliklere göre değişmekte idi.

ANAHTAR KELİMELER: AİLE İLİŞKİLERİ, ÇOCUK, ÇOCUK-EBEVEYN İLİŞKİLERİ, EBEVEYN

P-043 - ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KONTRASEPTİF YÖNTEMLER HAKKINDAKİ BİLGİ DÜZEYLERİ

Serife KAŞIKÇI[1], Seyran ŞENVELİ[2],

[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü 3.sınıf Öğrencisi, [2]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Öğretim Görevlisi,

Kontrasepsiyon istenmeyen gebeliklerin önlenmesi için uygulanan yöntemlerin bütünüdür. Kontraseptif yöntemler ve cinsel yolla bulaşan hastalıklar hakkındaki bilgileri yeterli olmayan gençler cinselliği özgürce yaşamaya başlarlar. Bu da onları istenmeyen gebelikler ve cinsel yolla bulaşan hastalıklar gibi çeşitli sorunlarla karşı karşıya bırakır. Bu araştırma; Çanakkale'de üniversite eğitimi alan gençlerin kontraseptif yöntemler hakkındaki bilgilerini değerlendirmek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır

Araştırmanın evrenini 2017-2018 öğretim yılında Çanakkale'deki üniversite öğrencileri oluşturmuştur. Örneklem olarak; şehirdeki öğrenci yurtları, kafe, alışveriş merkezi gibi yerlerde rastgele seçilen ve çalışmaya gönüllü olarak katılan 100 kadın ve 100 erkek üniversite öğrencisi seçilmiştir. Verilerin toplanmasında, araştırmacılar tarafından literatür incelemesi ile oluşturulan soru formu kullanılmıştır. Değerlendirmede yüzdelik test kullanılmıştır

Öğrencilerin %37'si daha önce cinsel aktivitede bulunmuştur. %66.5'i kontraseptif yöntemleri bildiğini belirtmiştir. Kontraseptif yöntemlerden; kondom %58, RİA %20.5, doğum kontrol hapı %50.5, enjeksiyon %7.5, ertesi gün hapı %22.5, vajinal halka %3, spermisitler %1.5, deri altı implant %4, vazektomi %4, tüp ligasyon %8, geri çekme %13, takvim yöntemi %4, laktasyon %2 ve vajinal duş %2.5 oranlarında bilinmektedir. Öğrencilerde kontaseptiflerle ilgili eğitim alma oranı %22.5 dir. %14'ü okullardan, %2.5' i seminerlerden, %5.5' i internetten ve %0.5' i ebeveynlerden kontraseptiflerle ilgili eğitim aldıklarını belirtmiştir. Öğrencilerden %63.5 i aile planlaması eğitimi almak isterken, sadece %26.5 i bu eğitimin nereden alınacağını bildiğini belirtmiştir.

Üniversite öğrencileri arasında cinsel aktivite oranı azımsanmayacak derecededir. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu kontraseptif yöntemleri bildiğini belirtmektedir. Ancak sadece kondom ve doğum kontrol hapı daha çok bilinmektedir. Kontraseptiflerle ilgili eğitim alanlar azdır ve okullarda bu konuyla ilgili eğitim alma durumu düşüktür. Aile planlaması eğitimi almak isteyen gençlerin oranı azımsanmayacak kadar yüksek olmakla beraber; aile planlaması eğitimi ve hizmetlerine nereden ulaşabileceklerini çoğunlukla bilmemektedirler. Üniversite eğitimi sırasında; özellikle hemşire akademisyenler ve hemşire öğrenciler üniversite öğrencilerine üreme sağlığı, aile planlaması eğitimlerini planlı ve sürekli olarak yapabilirler. Sağlık eğitiminin önemli bir uygulayıcısı olan hemşireler, bireylerin sağlıkla ilgili davranış değişikliklerini başarılı bir şekilde başlatmaları ve sürdürebilmelerinde anahtar kişilerdir.

ANAHTAR KELİMELER: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ,KONTRASEPTİF YÖNTEMLER,AİLE PLANLAMASI,EĞİTİM

P-044 - TÜRKİYE 'DEKİ YENİDOĞAN YOĞUN BAKIM ÜNİTELERİNDE KANGURU BAKIMININ UYGULANMA DURUMU

Elif TEKİN[1], Emel BULUT[1], Kalbinur EZİZİ[1], Melike KARATAŞ[1], Nilüfer TEKİN[1], Ümmü Rabia AKSU[1], Sema BAYRAKTAR[1],

[1]BEZMİALEM VAKIF ÜNİVERSİTESİ,

Kanguru bakımı çok uzun zaman önce tanımlanmasına rağmen günümüzde yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde uygulamalara istenilen düzeyde yansıtılamamıştır. Bu nedenle ülkemizdeki yenidoğan yoğun bakım ünitelerindeki kanguru bakımının uygulanma durumlarının incelenmesi amaçlanmıştır.

İlgili anahtar kelimeler ile veri tabanlarında tarama yapılmıştır. Tarama sonuçlarına göre ülkemizdeki yenidoğan yoğun bakım ünitelerindeki kanguru bakımı deneyimleri ve istatistiklerine ulaşılamamıştır. Amerika ve Avrupa 'da yapılan çok merkezli çalışmalar bulunmaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri 'nde 2002 yılında kanguru bakımına ilişkin uygulamaların, bilgi, engel ve algıların değerlendirildiği çalışmaya 537 yenidoğan yoğun bakım ünitesi katılmıştır. Bu hastanelerde çalışan hemşirelerin kanguru bakımı uygulama oranları %82 olarak bulunmuştur. Yapılan bu çalışmada kanguru bakımının uygulanmasında engel olarak bebeğin güvenliği hakkında endişe duyulması , hemşirelerin ve ailelerin kanguru bakımını başlatma ve katılım konusunda isteksiz davranmaları belirlenmiştir. Avrupa birliği ülkelerinde; Belçika, Danimarka, Fransa, İtalya, Hollanda, İspanya, İsveç ve Birleşik Krallık' ta 2009 yılında 284 yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde kanguru bakımının kullanılma durumu incelenmiştir. Gerçekleştirilen çalışmada, Birleşik Krallık ve Belçika'daki tüm birimlerin kanguru bakımını kullandığı, İtalya 'da ünitelerin % 80 'inde, Fransa'da % 73 'ünde ve İspanya 'da ise % 41 olarak bildirilmiştir. Bu çalışamaya göre ülke politikalarının kanguru bakımının uygulanma oranlarını etkilediği görülmüştür. Ülkemizde yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde kanguru bakımı uygulanma oranlarını gösteren, çok merkezin bulunduğu çalışmalar bulunmamaktadır. Ankara ili içindeki birkaç merkezde Çalık ve ark (2015) 'nın yaptığı çalışmada 143 yenidoğan hemşiresi çalışmaya alınmıştır. Bu hemşirelerden %72 'sinin kanguru bakımını servislerinde uyguladıkları görülmüştür. Uygulanmama nedenleri olarak; fiziki koşulların yetersizliği, hemşire sayısının azlığı, fazla iş yükü ve kanguru bakımındaki bilgi eksikliği gösterilmiştir. Yapılan çalışmaların azlığı ve merkezler hakkında yeterli verilerin olmaması nedeniyle, yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde kanguru bakım uygulamalarının istenilen düzeyde olup olmadığı hakkında kesin bilgilere ulaşılamamıştır.

Yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde kanguru bakımının uygulanma durumlarının belirlenmesi ve gelişmesi için; • Hemşirelere kanguru bakımını güvenli ve etkili bir şekilde sağlamak için ihtiyaç duydukları bilgi ve becerileri vurgulayan eğitim verilmesi, • Bireyselleştirilmiş gelişimsel bakım ve önemi hakkında hemşirelerin bilgilendirilmesi, • Hemşire sayısının arttırılması ve iş yoğunluğunun azaltılması, • Ebeveynlerin kanguru bakımı hakkında eğitilmesi • Prematüre annelerinin kanguru bakımına başlaması için cesaretlendirilmesi, • Yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde kanguru bakımı için uygun alanların oluşturulması, • Yenidoğan yoğun bakımlarda kanguru bakımı ile ilgili araştırmaların yapılması ve istatistiklerin tutulması • Kanguru bakımı protokollerinin ve prosedürlerinin oluşturulması gereklidir.

ANAHTAR KELİMELER: YENİDOĞAN, PRETERM YENİDOĞAN, KANGURU BAKIMI, YENİDOĞAN YOĞUN BAKIM ÜNİTESİ, HEMŞİRELİK BAKIMI

P-045 - ERKEK HEMŞİRELERDEN BAKIM ALAN HASTALARIN MEMNUNİYETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: GEÇERLİK GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Hilal UYSAL[1], Murat YİĞİT[1], Büşra Cansu KARVEL[1],

[1]İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ FLORENCE NIGHTINGALE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Araştırma, erkek hemşirelerden bakım alan hastaların, aldıkları bakımın kalitesi ile ilgili memnuniyetlerinin değerlendirilmesi amacıyla ve geçerlik güvenirlik çalışması olarak tanımlayıcı bir çalışma olarak planlandı ve uygulandı.

Araştırma, Şubat-Mart 2018 tarihlerinde iki hastanenin medikal ve cerrahi kliniklerinde yatan en az 1 gün erkek hemşireden bakım alan, çalışmaya katılmaya istekli olan 363 hastanın aldıkları bakımın kalitesi ile ilgili memnuniyetlerinin değerlendirilmesi amacıyla ve çalışmada kullanılan "Newcastle Hemşirelik Bakımından Memnuniyet Ölçeği (NHBMÖ)"nin geçerlik güvenirlik çalışması olarak planlandı ve uygulandı.

Araştırmaya katılan hastaların %55.6'sının kadın, %44.4'ünün erkek olduğu, hastaların %18.7'sinin 17-36 yaş grubu, %29.5'inin 37-51 yaş grubu, % 39.1'inin 57-70 yaş grubu, %12.7'sinin 71-91 yaş grubunda olduğu saptandı. Araştırmaya katılan hastaların çoğunluğunun (%75.8) kentsel bölgede yaşadığı tespit edildi. Araştırmada kullanılan NHBMÖ'nün toplam puanının 75.063±13.284 olduğu, Cronbach alfa katsayının 0.972 olduğu ve erkek hemşirelerden bakım alan hastaların memnuniyet düzeylerinin "çok memnun" kategorisinde olduğu bulundu. Çalışmada erkek hemşirelerden bakım alan hastaların hemşirelik bakımından memnuniyet düzeylerinin çok yüksek olduğu saptandı. Araştırmada NHBMÖ toplam puanı ile her bir maddeden alınan puan arasındaki ilişki incelendiğinde, ölçeğin korelasyon katsayılarının 0.769 ile 0.865 arasında olduğu ve ölçeğin iç tutarlılığının yüksek olduğu ve ölçek maddelerinin bu hali ile kullanılmasının uygun olduğu tespit edildi.

Araştırmada elde edilen sonuçlar, iki hastanenin medikal ve cerrahi kliniklerinde en az 1 gün erkek hemşireden bakım alan hastaların bakımdan memnuniyet düzeylerinin çok yüksek olduğunu gösterdi. Hastaların, erkek hemşirelerin klinikte hastaların bakım gereksinimleri hakkında yeterli bilgiye sahip olduğu, iyi huylu, hastalara karşı yardım sever, merhametli, saygılı ve becerikli oldukları yönünde düşüncüye sahip oldukları saptandı.

ANAHTAR KELİMELER: ERKEK HEMŞİRELİK, HEMŞİRELİK BAKIMI, MEMNUNİYET.

P-046 - BİR GRUP HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİNİN DERSTE AKILLI CEP TELEFONLARI İLE KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİSİ YÖNTEMİNE YÖNELİK DÜŞÜNCELERİ: PİLOT ÇALIŞMA

Taner ONAY[1], Gül DİKEÇ[1],

[1]İstinye Üniversitesi,

Bu çalışmanın amacı İstanbul'daki bir vakıf üniversitesindeki hemşirelik bölümünde öğrenim gören hemşirelik öğrencilerinin, derslerinde kullanılan eğitim teknolojisi yöntemine yönelik düşüncelerinin belirlenmesidir.

Çalışma verileri 2017-2018 eğitim öğretim yılı, güz yarıyılı sonunda öğrencilerin "Hemşirelikte Temel İlkeler" dersi kapsamında toplandı. Öğrencilere ders tekrarı öğrencilerin akıllı telefonları ile sisteme kayıt olarak tekrar sorularını cevaplayabildikleri bir eğitim teknolojisi yöntemi ile yapıldı. Ders sonunda öğrencilere online olarak, araştırmacılar tarafından literatür taranarak hazırlanan anket formu gönderildi ve değerlendirmeleri istendi. Çalışmaya toplam 53 hemşirelik birinci sınıf öğrencisi katıldı.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamaları 18,60±0,68, günlük ortalama akıllı cep telefon kullanım süreleri 8,66±6,26 saat bulundu. Öğrencilerin %81,1'inin uygulanan eğitim teknolojisi yöntemini daha önce kullandıkları, %88.7'si kullanılan uygulama ile dersi anlama ve ders tekrarının daha kolay olduğu, %91.7'sinin ders konusunun tekrarı için faydalı bir uygulama olduğunu düşündükleri, %84.9'u bu uygulama gibi eğitim teknolojilerinin derste kullanılmasını istedikleri ve % 81.1'inin kendi ders performanslarını değerlendirebilecekleri bir uygulama olduklarını belirttikleri görüldü.

Hemşirelik öğrencilerin uygulanan eğitim teknolojisi yöntemden çoğunlukla memnun oldukları ve hemşirelik eğitimde kullanılmasının faydalı olacaklarını düşündükleri belirlendi. Özellikle genç jenerasyonda akıllı telefon kullanım sürelerinin artması ve bu durumun hemşirelik eğitiminin yararına kullanılması; dersin daha etkin ve keyifli hale gelmesi açısından bu tür eğitim teknolojileri yöntemlerinin hemşirelik eğitimde kullanılması önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK EĞİTİMİ, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ, EĞİTİM TEKNOLOJİSİ, AKILLI TELEFON

P-047 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KÜLTÜREL ZEKÂ VE EMPATİ DÜZEYLERİNİN KÜLTÜRLERARASI DUYARLILIKLARI İLE İLİŞKİSİ

TUBA SEVGİ[1], SÜMEYYE TÜRKMEN[1], MERVE MERT KARADAŞ[1], CANSU AKDAĞ TOPAL[1],

[1]HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ,

Kültür, bir grup insan tarafından öğrenilen, paylaşılan, nesilden nesile aktarılan değerler, inançlar, tutum ve davranışlar, örf ve adetler olarak tanımlanmaktadır. Çok kültürlü toplumlarda kültürel çeşitliliğe dayalı karmaşık, benzer ve farklı kültürel anlayışlar yaygındır. Bu kültürel anlayışlar; yaş, cinsiyet, ırk, etnik özellikler gibi pek çok faktörle şekillenir. Hemşirelik öğrencilerinin, iletişim, dini inanç ve yaşam biçimi kendi kültüründen farklı olan bireylere bakım verirken güçlük yaşadıkları düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin kültürel zeka, kültürel duyarlılık ve empati kurma becerileri arasındaki ilişkiyi belirlemektir.

Verilerin toplanmasında, sosyo-demografik veriler, Kültürel Zekâ Ölçeği, Temel Empati Ölçeği ve Kültürlerarası Duyarlılık Ölçeği kullanılmıştır. Çalışmayı bir üniversitenin hemşirelik fakültesi 1, 2, 3 ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmuştur ve evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılmıştır. Araştırmada 285 öğrenciye ulaşılmıştır.Toplanan veriler, SPSS programında, yüzdelik, standart sapma, t-testi ve korelasyon analizleri kullanılarak değerlendirilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %32.6 birinci sınıf, %21.1 ikinci sınıf, %24.2 üçüncü sınıf, %22.1 dördüncü sınıf olduğu belirlenmiştir. Transkültürel hemşirelik kavramını, araştırmaya katılan öğrencilerin sadece %2.5'inin duyduğu saptanmıştır. Toplam Kültürel Zeka Ölçeği puan ortalaması, 94.9±16.5, toplam Kültürel Duyarlılık Ölçeği puan ortalaması 88,1±8.8, empati puan ortalaması 56,8±5.7'dir. Araştırma sonucunda birinci sınıfların kültürlerarası duyarlılık ölçeği puan ortalaması 89±8.7 olduğu, ikinci sınıfların 86.5±9.8, üçüncü sınıfların 87.06±9.2 ve dördüncü sınıfların 89.2±7.5 olarak hesaplanmıştır. Birinci sınıfların kültürel zeka ölçeği puan ortalaması 97.9±15.6 olduğu, ikinci sınıfların 92.4±17.1, üçüncü sınıfların 92.2±17.3 ve dördüncü sınıfların 94.9±16.2 olarak hesaplanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler doğrultusunda kültürel zeka ölçeği ile kültürler arası duyarlılık ölçeği arasında pozitif anlamlı orta düzeyde ilişki olduğu saptanmıştır ($p<0,05$).

Araştırmadan elde edilen veriler doğrultusunda lisans düzeyi öğrencilerde kültürel zeka ile kültürlerarası duyarlılık arasında pozitif anlamlı orta düzeyde ilişki olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin empati düzeyleri ile kültürel duyarlılıkları arasındaki ilişkiyi inceleyecek daha büyük örneklem ile çalışmalar yapılabilir. Dünya'da artan kültürel etkileşim nedeniyle transkültürel hemşirelik giderek önem kazanmaktadır. Bu nedenle öğrenci hemşirelerin lisans eğitiminde kültürel zeka, empati ve kültürlerarası duyarlılık gelişimine yönelik derslerin olması, öğrencilerin transkültürel hemşireliğe karşı bakış açısını geliştirmede katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: KÜLTÜRLERARASI HEMŞİRELİK, EMPATİ, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ

P-048 - BİRİNCİ VE DÖRDÜNCÜ SINIF HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE İLETİŞİM BECERİLERİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Sezer DUMAN[1], Yasemin TOPAK[2], Nazike DURUK[3], İrem ÖZEL BİLİM[2], Aysun YILMAZ[4], Nedime KÖŞGEROĞLU[5],

[1]ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ-Lisans 2. Sınıf Öğrencisi, [2]ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ-Arş. Grv, [3]ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ -Yard. Doç, [4]ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ- Yard. Doç, [5]ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ-Prof. Dr,

Bu araştırma Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin, algıladıkları iletişim beceri düzeylerinin, 1. ve 4. sınıflar arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla yapıldı.

Bu araştırma ESOGÜ SBF 'nde Ocak –Şubat 2018 tarihinde ,tanımlayıcı kesitsel olarak yapılmıştır. Araştırmaya, iletişim ile ilgili dersi almış ve araştırmaya katılmaya gönüllü hemşirelik bölümü 1. ve 4. sınıf öğrencilerinden 212 öğrenci dahil edildi.Araştırmada iletişim becerisi algılarına ilişkin veriler Korkut (1997) tarafından geliştirilen üniversite öğrencileri üzerinde daha sonra geçerliği ve güvenirliği yapılan "İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği (İBDÖ)" ve öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu" ile toplanmıştır. Verileri SPSS 21 istatistik programında değerlendirilmiş, verilerin analizinde; frekans, t, Kruskal-Wallis H (KW), Mann-Whitney U (U) testleri kullanılmıştır. Ölçek toplam 25 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin en yüksek puanı 125 , en düşük puan ise 25 olup ters yönlü soru bulunmamaktadır. İstatistikî analizlerde anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak seçilmiştir

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi 1. Ve 4. Sınıf hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerileri değerlendirme ölçeği puan ortalamaları 99,35±11,48 çıkmıştır.Öğrencilerin % 94 ü aile ilişkilerinin birbirine bağlı olduğunu,%97 si de arkadaşları ile ilişkilerinin iyi olduğunu belirtmişlerdir.Öğrencilerin %35 i inin uğraştığı bir sanatsal faaliyet vardır.Arkadaşlarlarıyla ve ailesiyle ilişkilerinin iyi olduğunu belirten ve sanatsal faaliyetle uğraşan öğrencilerin İBDÖ puanlarıyla aralarında anlamlı bir fark bulunmamıştır.($p>0.05$).Öğrencilerden okul başarısı yüksek olanların iletişim becerileri puanları anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur($p<0.05$). 1.sınıf öğrencilerinin İBDÖ puan ortalamaları ,4.sınıflara göre daha yüksek çıkmıştır.Fakat bu fark anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$).

Araştırmamızın sonucunda Eskişehir Osmangazi Üniversitesi 1. ve 4. Sınıf öğrencilerinin İBDÖ puan ortalamalarının yüksek olduğu, iletişim becerisi algılarının akademik başarı algısı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği, araştırma kapsamındaki diğer değişkenlerle anlamlı bir farklılık göstermediği saptanmıştır. Öğrencilerin iletişim becerisi düzeyinin, sınıf düzeyi arttıkça artış göstermemesi, eğitim öğretim ders müfredatının iletişim becerileri açısından yeniden gözden geçirilmesi ve düzenlenmesi gerektirmektedir. Akademik başarı algısı ile İBDÖ puan ortalaması arasındaki anlamlı ilişki nedeni ile öğrencilerin akademik başarısını artırmaya yönelik sosyal ve akademik faaliyet çalışmaların artırılması, dolaylı olarak iletişim becerisi algısını da artırmaya katkı sağlayacaktır

ANAHTAR KELİMELER: İLETİŞİM BECERİLERİ DÜZEYİ,HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ

P-049 - İNTRAVENÖZ GİRİŞİM UYGULANACAK ÇOCUKLARDA EMLA KREM UYGULANMASI AĞRI OLUŞMA RİSKİNİ NASIL ETKİLEMEKTEDİR?

Merve KARAGÖZOĞLU[1],

[1]Koç Üniversitesi Hastanesi,

Uluslararası Ağrı Araştırmalarının Teşkilatı'na göre ağrı; "Var olan veya olası doku hasarına eşlik eden veya bu hasar ile tanımlanabilen, hoşa gitmeyen duysal ve emosyonel deneyim" ve "Ağrı bir korunma mekanizması" olarak tanımlanmaktadır. Herhangi bir travma, hastalık veya gerekli çeşitli tıbbi girişimlere bağlı olarak ortaya çıkan ağrı, çocuklar tarafından yaşanan en sık istenmeyen deneyimlerden biridir. İnvaziv girişimlerde ağrıyı azaltmak için pek çok farmakolojik ve nonfarmakolojik yöntemler kullanılmaktadır. Farmakolojik yöntemlerden EMLA krem çocuklarda etkin topikal dermal anestezi sağlamaktadır. Bu çalışmada literatür doğrultusunda intravenöz girişim öncesi Emla krem uygulamanın ağrıya etkisini sistematik olarak derlenmesi amaçlandı.

1 Kasım-6 Aralık 2017 tarihleri arasında "child, pain, emla cream,intravenous (iv) cannulation" anahtar kelimesi kullanılarak yayın dili Türkçe ve İngilizce olan, 2000'den günümüze intravenöz girişim uygulanacak çocukları içeren, tam metnine ulaşılabilen, Ebschost, Medline, Cohrane veritabanlarında taranan çalışmalar araştırma kapsamına alındı.

Veritabanları tarandığında toplam 30 yayın listelendi ve incelendi. İncelenen 30 yayının 22' inin makalelerin seçim kriterlerine uymadığı belirlenmiş olup, seçim kriterlerine uyan 8 makale bu çalışmada sistematik olarak analiz edildi.

Sonuç olarak incelenen çalışmalarda çocukların yaşadıkları ağrı sıklıkla yapılan invaziv girişimler sırasında olmaktadır. Ağrılı işleme hazırlanmamış çocukların işlemden sonra radial nabızlarında artış olduğu, yüzlerinin kızarmış, ürkmüş, korkmuş ve heyecanlı oldukları gözlenmiştir. Çocuklar ağlayarak, çığlık atarak, gözlerini kapatarak, dudaklarını ısırarak, karşı koyarak tepki göstermişlerdir. EMLA krem kuru ve bütünlüğü bozulmamış cilde uygulandıktan sonra üzeri bir örtü ile kapatılır ve bir saat bırakılır. Bu şekilde cilde penetre olan EMLA krem 5 mm derinliğe kadar anestezi sağladığı kanıtlanmıştır. Literatürde, krem EMLA' nın çocuklarda özellikle intravenöz girişimlerde, lomber ponksiyonlarda, subkutan enjeksiyonlarda, deri transplantasyonlarında, sünnet girişimlerinde ve aşı uygulamalarında ağrıyı azaltmada etkili olduğu belirtilmektedir. İntravenöz girişim öncesi lokal anestetik etkili krem EMLA uygulamasının ağrıyı anlamlı derecede azalttığı saptanmıştır ve çocuklar daha az ağrı deneyimi yaşamaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: CHİLD, PAİN, EMLA CREAM,İNTRAVENOUS CANNULATİON

P-050 - AKÇAAĞAÇ ŞURUBU İDRAR HASTALIĞI TANILI KARDEŞLERİN HEMŞİRELİK BAKIMI: OLGU SUNUMU

Şeyma ALİOĞLU[1], Nihal ÖZGÜR[1], Efnan ALTINER[1], Müjde ÇALIKUŞU İNCEKAR[1], Suzan YILDIZ[1],

[1]İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ FLORENCE NIGHTINGALE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Akçaağaç Şurubu İdrar Hastalığı (Maple Syrup Urine Disease: MSUD) tanılı iki kardeşin evdeki bakımının kavram haritası kullanılarak yapılmasıydı. Anneden çalışma için izin alındı.

Anne 39, baba 43 yaşında; ilkokul mezunu ve sağlıklılar. İlk çocuk 18 yaşında, erkek, sağlıklı; ikinci çocuk postnatal 12. günde kusma, emememe nedeniyle ex. Anne ve baba 4. dereceden akraba, ailede bilenen önemli hastalık yoktur. Birinci olgu annenin üçüncü gebeliğinden ikinci yaşayan çocuk, miadında 3400 gr doğmuştur. Beş günlükken emmeyi yavaşça kesmeye başlaması, morarması, kasılması nedeniyle 12. günde MSUD tanısı almıştır. İkinci olgu annenin dördüncü gebeliğinden yaşayan üçüncü çocuk; miadında 3300 gr doğmuş, MSUD tanılı kardeşi nedeniyle tedbir amaçlı hiç emzirilmemiş ve ikinci gününde MSUD tanısı almıştır.

Anne ile çocuklar 1-31 Ocak 2018 arasında izlenerek hemşirelik bakımı verildi. Birinci olgu; 15 yaşında, 47 kg, 144 cm boyunda olup; güvercin göğüs, hipertoni, kas gücünde azalma, epilepsi nöbetleri, yürüyememe, konuşamama, kendini besleyememe, idrar tutamama, gelişim geriliği ve motor fonksiyonlarda bozulma görüldü. İkinci olgu; 7 yaşında, 23 kg, 110 cm boyunda olup; fizik muayenesinde herhangi bir semptom bulunmadı. Gelişimi normaldi. Birinci olguya Braden Risk Değerlendirme Ölçeği, Comfort Ağrı Skalası kullanıldı. Harizmi Düşme Riski Ölçeği iki olguya uygulandı. Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri doğrultusunda birinci olguya; etkisiz sağlık yönetimi, etkisiz korunma, oral dentisyonda bozulma, bozulmuş üriner boşaltım, refleks üriner inkontinans, bağırsak inkontinansı, yatak içi hareketlilikte bozulma, bozulmuş fiziksel hareketlilik, özbakım eksikliği, uyku örüntüsünde bozulma, bozulmuş sözel iletişim, bozulmuş bireysel kimlik, bozulmuş beden imajı, bozulmuş sosyal etkileşim, etkisiz başetme tanıları ile; kan şekerinde dalgalanma, sıvı-elektrolit dengesizliği, konstipasyon, akut konfüzyon, infeksiyon, düşme ve yaralanma riskleri tanılarıyla bakım verildi. İkinci olguya etkisiz sağlık yönetimi, etkisiz başetme tanılarıyla; kan şekerinde dalgalanma, sıvı-elektrolit dengesizliği, akut konfüzyon, infeksiyon, düşme ve yaralanma riski tanılarıyla bakım verildi.

Anne ve çocuklara bütüncül yaklaşımla sistematik hemşirelik bakımı yapıldı. Anne yeterli olmadığı bakımlarda eğitildi. Evde bakımı sürdürülen çocukların desteklenmesinin ve bakım vericisine uygun eğitimler verilerek çocukların bakım kalitesinin yükseltilmesinin önemli olduğu sonucuna ulaşıldı.

ANAHTAR KELİMELER: AKÇAAĞAÇ ŞURUBU İDRAR HASTALIĞI, EVDE BAKIM, ÖZEL GEREKSİNİMİ OLAN ÇOCUK, PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİ

P-051 - WHİPPLE AMELİYATI SONRASI HEMŞİRELİK YAKLAŞIMI: OLGU SUNUMU

Saniye Nur AKBABA[1], Şeyma İNAÇ[1], Semanur ÇELİK[1], Merve TORUN[1], Zühal ERDOĞAN[1], Mevlüde KARADAĞ[1],

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Pankreas kanseri görülme sıklığı dünya genelinde giderek artmaktadır. Whipple ameliyatı, pankreas kanserinin tedavisinde en fazla tercih edilen cerrahi yöntemler arasında yer almaktadır. Bu yöntemde pankreasın baş bölümü, bazı durumlarda gövdesi, etrafındaki lenf bezleri, mide ve ince bağırsağın bir kısmı, safra kanalının bir bölümü ve safra kesesi alınarak safra kanalı ince bağırsağa direk bağlanır. Bu sunuda pankreas kanseri nedeniyle whipple ameliyatı uygulanan ve bakım, eğitim ve danışmanlık verilen bir olgu yer almaktadır.

F.Ç., 42 yaşında, ilkokul mezunu, evli ve 4 çocuk annesidir. Son üç aydır bulantı, halsizlik, dengesizlik şikayetleri devam eden hasta 05.02.2018 tarihinde hastanemiz genel cerrahi kliniğine yatışı yatırılmış ve bir gün sonra genel anestezi altında whipple ameliyatı uygulanarak 18.02.2018 tarihinde taburcu edilmiştir.

Ameliyat sonrası dönemde hastamız Ağrı, Anksiyete, Uyku Örüntüsünde Bozulma, Beden Gereksiniminden Az Beslenme, Fiziksel Harekette Bozulma, Bireysel Bakımda Yetersizlik, Konstipasyon, Bilgi Eksikliği hemşirelik tanıları ile Gaz Değişiminde Bozulma, Kanama, Sıvı Elektrolit Dengesizliği, Oral Mukoz Membranda Değişim, Yara İyileşmesinde Gecikme, Rol Performansında Değişim, Bireysel Baş Etmede Yetersizlik, Travma ve Enfeksiyon riskleri yönünden izlenerek hemşirelik girişimleri uygulanmıştır. Ameliyat sonrası on ikinci günde evde bakımı, dikkat edilecek durumlar, beslenmesi ve gelişebilecek komplikasyonlar hakkında bilgilendirilerek taburcu edilmiştir.

Whipple ameliyatı sonrası iyileşme sürecinde hasta merkezli bakım, takip, eğitim, danışmanlık ve hastalık yönetimi ile yaşanan sorunlar ve komplikasyonlar azaltılabilir.

ANAHTAR KELİMELER: WHİPPLE AMELİYATI, CERRAHİ, HEMŞİRELİK BAKIMI

P-052 - YATAĞA BAĞIMLI BİREYLERE ÖZGÜ TABURCULUK EĞİTİMİ: BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ PİLOT UYGULAMA ÖRNEĞİ

Seda ORHAN[1], Seda KUBAT[1], Hatice Songül ÇİÇEK[1], Bayram ERNEZ[1], Şeker BİNALİ[1], Meltem BADUR[1], Hasan Fehmi DİRİK[1], Şeyda SEREN İNTEPELER[1],

[1]DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ,

Bu çalışma ile yatağa bağımlı bireylere özgü, evde bakım gereksinimlerini kapsayan, aile ve bakım verenlerin yapısına uygun, etkili ve kullanışlı bir taburculuk planı oluşturulması amaçlanmıştır. Alt amaç kapsamında ise, öğrenci hemşireler taburculuk eğitimi hazırlığı ve uygulamasını deneyimleyerek meslek yaşamına hazırlanmışlardır.

Taburculuk eğitim planında yer alması gereken ana başlık ve alt başlıkları belirlemek üzere kapsamlı literatür taraması yapılarak kanıta dayalı rehberler, makale ve kaynak kitap incelemesi yapılmıştır. Belirlenen başlıklara ve içeriğe ilişkin hekim, hemşire, sorumlu hemşire, fizyoterapist, diyetisyen ve hemşirelik öğretim elemanlarından uzman görüşü alınmıştır. Taburculuk eğitiminin anlaşılırlığını desteklemek üzere ek eğitici-öğretici broşür hazırlanmıştır. Bir üniversite hastanesinin nöroloji, kardiyoloji, geriatri, göğüs, dahiliye birimlerinde pilot uygulama olarak hasta ve hasta yakınlarına taburculuk eğitimi verilmiştir. Yapılan eğitimin etkinliğini değerlendirmek amacıyla hastalarla taburculuk sonrasındaki 15 gün ile 1 aylık süre içinde yapılandırılmış telefon görüşmeleri gerçekleştirilmiştir.

Taburculuk ana başlıkları; hijyen, beslenme, pozisyon, egzersiz, ekipman, ilaç yönetimi, evde bulundurulması önerilen malzeme listesi, hastaneye başvurulması gereken durumlar ve hastaya özgü ek konular olarak belirlenmiştir. Hazırlanan taburculuk planı ve destekleyici eğitsel materyallerin, hasta ve hasta yakınlarına hijyen gereksinimleri ve uygulamalarının neler olduğu ve nasıl yapılacağı, beslenme aralıkları ve içerikleri, pozisyon sıklığı ve pozisyon verme adımları, ekipman kullanımı ve bakımı, ilaçların zamanında ve tam alınması, evde bakımda gerekli olan malzemelerin neler olması gerektiği, hangi durumlarda hastaneye başvuracaklarına ilişkin faydalı bilgiler sunduğu saptanmıştır.

Birim ve hasta gereksinimleri göz önünde bulundurularak bir taburculuk eğitimi planı oluşturulması; ekip üyeleri ve hasta/hasta yakınları ile etkileşimin artırılması ve kanıta dayalı rehberlerden yararlanılması açılarından öğrenci hemşirelerin profesyonel gelişimlerine katkı sağlamaktadır. Ayrıca, bu çalışmanın taburculuk eğitiminin önemine ilişkin farkındalığı artırmada ve tekrarlı yatışların önlenmesi konularında da hemşire ve hemşire yöneticilere rehberlik edeceği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: YATAĞA BAĞIMLI BİREY, TABURCULUK EĞİTİMİ, ÖĞRENCİ HEMŞİRE.

P-053 - M-ÖĞRENME VE HEMŞİRELİK EĞİTİMİ

Tuba AKER[1], Funda KARDAŞ ÖZDEMİR[1],

[1]Kafkas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kars,

Hızla değişen dünyada hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik bilgisine daha kolay ulaşabilmeleri için yenilikçi öğretim stratejileri gereklidir. Mobil teknoloji, hemşirelik eğitiminde kullanılabilecek en önemli yeniliklerden biridir. Teknolojideki gelişmelerle birlikte ortaya çıkan M-öğrenme (mobil öğrenme) ile eğitim materyalleri istenilen yerde, istenilen zamanda öğrencilere sunularak öğrenme kalıcı hale getirilebilir. Bu derlemenin amacı; hemşirelik eğitiminde M-öğrenmenin önemini literatür doğrultusunda ortaya koymaktır.

Yirminci yüzyılın ortalarından itibaren yaşanan hızlı teknolojik ilerlemeler ve tıp bilimindeki gelişmeler hemşirelik uygulamalarını da etkilemiştir. Hemşirelik uygulamalarında ve eğitiminde kullanılan teknolojiler oldukça çeşitli hale gelmiştir.

Öğretme ve öğrenmeyi desteklemek için teknolojinin kullanılması ile, öğrencilere istedikleri zaman, istedikleri yerde, istedikleri kadar ve kendilerine uygun olan eğitim sağlanmaktadır. M-öğrenme, bu isteklere cevap veren bir modeldir. M-öğrenme, öğretmen, akran ve kaynakları bakım noktasında buluşturarak kesintisiz öğrenme sürecinin oluşmasına olanak sağlamaktadır.

Sonuç olarak; hayatlarının bir parçası mobil cihazlar olan öğrenciler arasında, M-öğrenmenin geleneksel hemşirelik eğitimini desteklemek ve tamamlamak amacıyla kullanılabilir hale gelmesi için ülkemizde hemşirelik eğitiminde teknolojik gelişmelere ayak uyduracak eğitim planlarının yapılması gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: MOBİL, ÖĞRENME, HEMŞİRELİK, HEMŞİRELİK EĞİTİMİ

P-054 - TÜRKİYE DE SİMÜLASYON ALANINDA YAPILAN HEMŞİRELİK ARAŞTIRMALARI

FEYZA DAĞLI[1], HÜLYA BAYBEK[2], ARZU KIVRAK[2], REMZİYE KERTİŞCİ[2], AYŞE DAĞLI[2],

[1]PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, [2]FETHİYE SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Hemşirelik eğitiminde simülasyonun kullanımı, öğrenci sayısının artması, uygulama alanındaki sınırlılıklar, eğitici sayısındaki yetersizlik ve en önemlisi hasta güvenliğinin sağlaması gibi nedenlerden dolayı önem kazanmaktadır. Hemşirelik eğitiminde simülasyon uygulamalarının sonuçlarını/etkinliğini değerlendiren çalışmalar gittikçe artmaktadır. Bu çalışma 2008-2018 yılları arasında hemşirelik eğitiminde simülasyon kullanımını incelemeye yönelik yapılan çalışmaları analiz etmek ve araştırmacılara somut veri sunmak amacıyla planlanmıştır.

Çalışma, konuyla ilgili yayınların geriye dönük olarak taranması biçiminde gerçekleştirilmiştir. Literatür incelemesi formatında yapılan bu çalışmada amaca uygun olarak mevcut literatür "Simülasyon", "Sağlık" ve "Hemşirelik " anahtar kelimeleri verilerek taranmıştır. Tarama süresi, konunun güncel olması nedeniyle 2008-2018 tarihleri olarak gerçekleştirilmiştir. Tarama 2 farklı Türkçe arama motorunda (Akademik Google ve Ulakbim) yapılmıştır. Literatür tarama sürecinde on-line tam metnine ulaşılabilen tüm hakemli hemşirelik dergileri incelemeye alınmıştır. Konuyla ilgili kongrelerde sunulan sözel ya da poster bildiriler, tam metin yayınlanmamış olan çalışmalar, Türkçe dilinde yazılmamış olanlar çalışma kapsamına dahil edilmemiştir. Tarama sonucu simülasyon alanında 256 yayına ulaşılmıştır. Değerlendirme dışı bırakılan çalışmalardan 10'u yabancı dilde yazılmış olması, 126'sı hemşirelik alanı dışında olması, 95'i tam metnine ulaşılamaması, 7'si simülasyonun hemşirelik alanındaki gelişmeleri tam anlamıyla aktarmadığı için değerlendirme dışı bırakılmıştır.

Araştırmaya dahil edilen 18 literatürün 16 tanesi derleme (%88.90), 2 tanesi (%11.10) orjinal araştırma türündedir. Araştırma tarzında yapılan çalışmalardan birincisi yarı deneysel (ön test-son test) ikincisi de tanımlayıcı tipte yapılmış araştırmadır. Yarı deneysel model ile yapılan araştırma 2015-2016 yılında 49 birinci sınıf öğrencisine verilen 1 aylık simülatör eğitiminden önce ve sonra "Sorun Çözme Envanteri" uygulanmıştır. Çalışmada simülasyon laboratuvarının öğrencilerin sorun çözme güveni ve yaklaşma-kaçınma davranışlarını değiştirmediği, ancak kişisel kontrol ve toplam sorun çözme ortalamalarını olumlu yönde etkilediği yani öğrencinin sorun çözme becerilerini arttırdığı saptanmıştır. Tanımlayıcı tipte yapılan araştırma ise 2012 yılında 24 ikinci sınıf öğrencisi ile yürütülmüş, veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Öğrenciler klinik ortama çıkmadan önce laboratuvar ortamında verilen beceri geliştirme uygulamalarının kendilerine yararlı olduğunu, klinik uygulama beceri eğitiminin sanal ortamda senaryo/bilgisayar ve maket (simulasyon) kullanarak yapılmasının yararlı olacağını düşündüklerini ifade etmişlerdir.

Hemşirelik alanında simülasyon kullanımına yönelik yeterli sayıda çalışma bulunmamaktadır. Öğrencilere katkı sağlaması nedeniyle, simülasyon uygulamasının hemşirelik eğitiminde bir eğitim yöntemi olarak kullanılması ve yaygınlaştırılmasına yönelik kapsamlı çalışmaların yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: SİMÜLASYON, HEMŞİRELİK, EĞİTİM

P-055 - GELECEĞİN TOPLUMUNU OLUŞTURACAK BEBEKLER KİRLİ ELLERLE Mİ BÜYÜYOR?

Nuriye DEĞİRMEN[1], Sibel DAĞLIYAR[1], Buse ATMALI[1],

[1]DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU,

Dünya Sağlık Örgütü 5 yaş altı çocuklarda 4 ölümden 1'inin sağlıksız ortamlardan kaynaklandığını (2017 raporu), yetersiz hijyenden her yıl çocukların 1.7 milyonunun ölmesine neden olduğunu, el hijyeninin, diyarelerin %45'e kadar azaltılmasında basit ve maliyet etkin olduğunu belirtmiştir (2011 raporu). Bebek ölümleri, enfeksiyon kontrolü, temizlik ürünleri, anne eğitimi, sağlığa, eğitime ayrılan payda sınırlı kaynakların dağıtımı, yarar zarar dengesi tıp etiğinde tartışılan konulardır. Bebeklerde enfeksiyon kontrolü ve el hijyeni bebek sağlığının korunması açısından çocuk hakkıdır. Bu çalışmada, bebek bakımında annelerin el hijyeni tutumlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Araştırma 2017 kasım-2018 ocak arasında, Eskişehir'de yaşayan 0-3 yaş aralığında bebeğe sahip 170 anneye (18-43 yaş) anket uygulanarak gerçekleştirilmiş, tanımlayıcı niteliktedir. Araştırmada sosyo-demografik ve el hijyeni tutumlarını belirleyen anket uygulanmıştır. SPSS 24 programında, frekans ve chi-square analizleriyle değerlendirilmiştir.

Annelerin, %62,9'unun (n:107) el hijyeni hakkında bilgilendirilmediğini bildirmesi, %35,9'unun (n:61) bebeğin tırnaklarını iki haftada bir kestiğini ifade etmesi düşündürücüdür. Anneler, bebeğin ellerini; %5,9'u (n:10) temizlemiyorum, %31,2'si (n:53) sabunlu su ile, %13,5'i (n:23) sadece su ile, %42,9'u (n:73) ıslak mendil ile, %2,9'u (n:5) antiseptik solüsyon ile, %3,5'i (n:6) organik ürün ile cevaplamışlardır. Annelerin ekonomik durum azaldıkça organik ürün kullanımının azaldığı (($p<0,05$), Tuvalete girmeden önce el yıkama durumuna dönük; ilkokul mezunu annelerin lise mezunu annelere göre daha az yıkadığı ($p<0,05$), ekonomik durumları daha iyi olanların bilgilendirilme durumlarının da yüksek olduğu ($p<0,05$), üniversite mezunu annelerin bebeklerinin altını değiştirmeden önce ilkokul mezunu annelere göre daha çok el yıkadığı ($p<0,05$), annelerden haftada bir tırnaklarını kesenlerin bilgilendirilme durumunun, iki haftada bir kesenlerinkinden daha fazla olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$).

Annenin ekonomik durumu düşüklüğü ürün potansiyelinde; eğitim düşüklüğü bilinçlenme seviyesinde azalmaya neden olduğunu göstermiştir. Annelerin el hijyeni tutumları yetersiz olup, eğitim almaları gerektiği ve hijyen ürünlerine ulaşılabilirliğin artırılabilmesi için girişimlere gereksinim olduğu, bebek ölümlerini azaltmak, sınırlı kaynakların adil dağıtımında enfeksiyon kontrolüne daha fazla pay ayırma, koruyucu hizmetlerle enfeksiyonların önlenebileceği önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: EL HİJYENİ, ANNE, BEBEK SAĞLIĞI

P-056 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ŞİDDETE YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ

TUĞÇE GÜNDOĞAN[1], SONGÜL DURAN[1],

[1]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ KEŞAN HAKKI YÖRÜK SAĞLIK YÜKSEKOKULU, HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Şiddet insan yaşamının her alanında görülebilen ve dünyada giderek artan bir toplum sağlığı sorunudur (Duran ve Ünsal 2014). Dünya Sağlık Örgütü1 (DSÖ) şiddeti "bireyin kendisine, başkasına, belirli bir topluluk veya gruba yönelik yaralama, ölüm, fiziksel zarar, bazı gelişim bozuklukları veya yoksunluk ile sonuçlanabilen, tehdit ya da fiziksel zor kullanma" olarak tanımlamıştır (Karabulutlu, 2015). Şiddet tüm toplumun ruh ve beden sağlığını tehdit edebilmekte, bireylerin diğer insanlara ve yaşama karşı güvenini sarsabilmekte, sosyal gelişimlerini engelleyebilmekte, bireylerin öz güvenini azaltabilmekte ve bireylere korku, endişe, savunmasızlık gibi duygular yaşatmaktadır (Adıbelli, Saçan ve Türkoğlu, 2018).Sağlık çalışanlarının hastalar ve meslektaşları ile olan tutum ve davranışlarında şiddet algısından uzak olarak sorumluluklarını yerine getirmeleri önem taşımaktadır. Bu nedenle hemşirelik öğrencilerinin şiddete yönelik tutumlarının belirlenmesinin, şiddete karşı farkındalık geliştirme ve şiddeti önleme için önemli olduğu belirtilmiştir (Sinan, Tosun, Ünal, 2017). Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin şiddetin farklı boyutlarına ilişkin tutumlarını belirlemek amaçlanmıştır.

Araştırma, Edirne ilinde bir üniversitede öğrenim gören hemşirelik bölümü öğrencilerinin şiddete yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Kasım 2017-Ocak 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen araştırmanın evrenini 253 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem büyüklüğü hesaplanmamış, evrenin tamamına ulaşılması hedeflenmiş, katılım oranı %84.6 olarak hesaplanmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında; öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini içeren anket formu ve "Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği" (ŞYTÖ) kullanılmıştır. Veriler SPSS 21 programında değerlendirilmiş, tanımlayıcı istatistiklerden, Mann Whitney U, Kruskal Wallis ve Speramen korelasyonu analizlerinden yararlanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak alınmıştır.

Öğrencilerin şiddete yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalaması 214.88±25.43'tür. Ölçekten alınabilecek minumum ve maksimum puan ortalamasına göre bu değer yüksektir. Toplam puanın yükselmesi şiddeti onaylamama ve kabul etmeme açısından olumlu tutumların olduğunu göstermektedir. Kız öğrencilerin, şiddeti onaylamama ve kabul etmeme açısından olumlu tutumlarının daha yüksek düzeyde olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Ayrıca kardeş sayısı ile öğrenciler ŞYTÖ puan ortalaması arasında istatiksel yönden negatif yönde bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin şiddeti onaylamama ve kabul etmeme açısından olumlu tutumlarının olması istendik ve olumlu bir sonuçtur. Kardeş sayısı ile ŞYTÖ arasında negatif bir ilişki olması bu yönde daha detaylı bir araştırma yapılması gerektiğini göstermektedir.

ANAHTAR KELİMELER: ŞİDDET, HEMŞİRELİK, TUTUM

P-057 - İLGİLİ GRUPTA, TESTİS KANSERİ EĞİTİMİNİN BİLGİ DÜZEYİNE ETKİSİ

ZÜLFİYE BIKMAZ[1], VİLDAN TUNA[2], MERVE GÜL DİLEK[2], AYŞE DÜZGÜN[2], İREM YILMAZ[2], LOKMAN IŞIKTAŞ[2], GÖRKEM ÇAY[2],

[1]KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU SAĞLIK YÖNETİMİ BÖLÜMÜ, [2]KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Bu çalışmanın amacı, ders faaliyetleri dışında düzenlenen testis kanseri bilinçlendirme eğitimine gönüllü katılım gösteren öğrencilerin testis kanserine ilişkin görüşlerindeki değişimin belirlenmesidir.

Bu araştırma, Sağlık Yüksekokulunda yapılan testis kanseri bilgilendirme toplantısına katılım gösteren öğrenciler çalışmanın evrenini oluşturmuştur. Olasılıksız örnekleme ile eğitime katılan ve eğitim öncesi ve sonrası verilen anketi tam dolduran 22 kişi çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Verilerin analizi bilgisayar ortamında SPSS programı aracılığı ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde, normallik testi için tek örneklem Kolmogorov Smirnov testi, betimleyici istatistikler ve bağımlı gruplarda t testi yapılmıştır.

Katılımcıların yaş ortalaması 21,41±2,59 (min: 18, max: 29)'dur. %95,5'i Hemşirelik ve %40,9'ü 3.sınıf öğrencisidir. Katılımcıların Beden Kitle İndeksi ortalaması 22,9±2,1 (min:19,00, max:26,9)'dir. Katılımcıların %100,0'ı bekardır. %68,2'si sigara ve %63,6'sı alkol kullanmamaktadır. %72,7'si düzenli olarak spor yapmamaktadır. Eğitim öncesi; katılımcıların %13,6'sı Kendi Kendine Testis Muayenesi (KKTM) yapmadığı ve yapmayanların da %57,9'u şikayeti olmadığı için KKTM yapmadığı ve bunu gereksiz bulduğu belirlenmiştir. %50,0'ı Testis kanserini kısmen korunabilecek bir hastalık olarak görmektedir. %59,1'i testis kanserinin tedavi edilebileceğine inanmaktadır. %86,4'ü eğitime kadar daha önce Testis kanseri ve KKTM konusunda eğitim almadığını belirtmiştir. Testis kanseri en sık görüldüğü yaş aralığı için %27,3'ü 25-35 yaşları arasında ve aynı orandaki katılımcı ise 35-50 yaşları arasında görüldüğünü belirtmiştir. %77,3'ü eğer Testis kanseri sonucu testisini kaybederse, derinden etkilenerek uzun süre üzüntü hali yaşayacağını ve %59,1'i cinsel fonksiyonlarını yerine getiremeyeceği için kaygı duyacağını düşündüğünü belirtmiştir. Eğitim sonrası Testis kanserinden korunabileceğini düşünenlerin oranı %63,6 ve tedavi edilebileceğine düşünenlerin oranı %81,8'dir. Eğitim öncesi ve sonrası öğrencilerin testis kanseri bilgi düzeyinde istatistiksel açıdan anlamlı fark olduğu bulunmuştur ($t(21)=-3,64$, $p=0,002$)). Eğitimden sonra kanserden korunmak için kişinin yaşam kalitesini arttırmaya yönelik davranış değişikliğine gitmeyi düşünme oranı %100,0'dır.

Örneklem sayısının az olması, öğrencilerin bir zorunluluk olmadığı sürece yapılan eğitim faaliyetlerine katılım oranının oldukça düşük olduğu yönünde bir gösterge olduğu düşünülmektedir. Sayının az olmasının bir diğer nedeninin de toplumsal bakış açısıyla ilgili olarak hala cinsellik çağrıştıran konuların tabu olarak algılanma yönündeki etkisi olduğu da düşünülmektedir. Yapılan bilgilendirme toplantısı sonucunda konuya ilgi duyan gruplarda bilgi ve algı düzeyinde pozitif yönlü değişim olduğu belirlenmiştir. Kişilerin sağlık düzeylerini yönetebilmeleri için bu tarz eğitimlerin yapılmasının gerektiği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: TESTİS KANSERİ, ÖĞRENCİ, EĞİTİM

P-058 - KUMLUCA İLÇESİNDEKİ ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN FİZİKSEL AKTİVİTE DÜZEYLERİ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

Emine İLASLAN[1], Seçil TAYLAN[1], Nur Seda BURSALIOĞLU[1], Hamza ALPKAYA[1], Habip GÜNDOĞDU[1], Sevgi AKSOY[1], Ömer Kaan DEMİRGİL[1], Zekiye ERGEN[1],

[1]Akdeniz Üniversitesi Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Farklı yaşlarda hareketsizlik çoğu ülkede önemli bir sorundur. Gençler arasında fiziksel aktivitenin dünya çapında düşüş gösterdiği, obeziteyi arttırdığı bilinen bir gerçektir ve yapılan birçok çalışma da bunu desteklemektedir. Araştırma Kumluca ilçesindeki üniversite öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerini ve ilişkili faktörlerin incelenmesi amacıyla yapıldı.

Araştırmaya Meslek Yüksek Okulu ve Hemşirelik Bölümü öğrencilerinden çalışmayı kabul eden 150 öğrenci dahil edildi. Çalışmada araştırmacı tarafından hazırlanan öğrencilere ilişkin özellikleri içeren 23 soruluk bir form ve fiziksel aktivite düzeylerini ölçmek için Öztürk'ün (2005) Türkçeye uyarladığı Uluslararası Fiziksel Aktivite anketi (IPAQ) kısa formu kullanıldı. Veriler SPSS 16,0 (Statistical Package of Social Science) programında değerlendirilmiştir. İstatiksel analizde Kolmogrov-Smirnov testi sonucunda değişkenlerin normal dağılıma uygunluk göstermediği saptanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra (ortalama, standart sapma, frekans) verilerin iki grup arası değerlendirmelerinde Mann Whitney U testi, ikiden fazla grup arası değerlendirmelerinde Kruskall Wallis testi kullanılmıştır. Sonuçlar α= 0,05 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %50,7'si kız, %49,3'ü erkek, yaş ortalamaları 20,09±2,4 ve Beden Kitle İndexleri (BKI) 22,95±7,8 (14,8-103,8) olarak bulundu. Öğrencilerin fiziksel aktivitelerinin toplam puan ortalaması orta düzey aktivite olarak bulundu (2569,7±3833,3). Erkek öğrencilerde fiziksel aktivite düzeyi ile hesaplanan MET değerinin (1588,7±1970,6) kadın öğrencilere (3577,1±4896,1) göre daha düşük olduğu ancak BKI değerlerinin kadın öğrencilere göre daha kabul edilebilir değerlerde olduğu tespit edildi (erkek= 21,56±4,1 kadın=24,36±10,07). Fiziksel aktivite düzeyinin belirlenmesinde evde arkadaşıyla kalma, spor salonuna gitmeme ve herhangi bir spor branşıyla ilgilenmeme negatif yönde belirleyici bir etkiye sahipken ($p<.05$), okula yürüyerek gitme pozitif ve anlamlı ilişkiye sahip olduğu belirlendi ($p<.05$).

Bu çalışmanın sonuçlarına göre öğrencilerin fiziksel aktivite düzeyi normalin altında bulunmuştur. Sportif aktivitelerin öğrencilerin fiziksel aktivite düzeyleri üzerinde anlamlı etkisi olduğu görülmektedir. Öğrenciler arasında sağlık ve aktif yaşam stili için temel oluşturulması önemlidir.

ANAHTAR KELİMELER: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİ, FİZİKSEL AKTİVİTE DÜZEYİ

P-059 - EBELİK VE HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN KAN BAĞIŞI TUTUM DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

ZÜLFİYE BIKMAZ[1], MİRAÇ KARGAOĞLU[2], İREM YILMAZ[2],

[1]KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU SAĞLIK YÖNETİMİ BÖLÜMÜ, [2]KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Bu çalışma Hemşirelik ve Ebelik bölümü 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin kan bağışı ile ilgili bilgi düzeylerinin belirlenmesi ve kan bağışı tutumunu etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla planlanmıştır.

Araştırmanın tasarımı tanımlayıcı tiptedir. Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik ve Ebelik bölümü 1. sınıf ve 4. sınıf öğrencileri çalışmanın evrenini oluşturmuştur. Herhangi bir örnekleme yöntemine gidilmemiş ve çalışmaya gönüllü olarak katılım gösteren 175 öğrenci üzerinden veri analizi yapılmıştır. Veriler araştırıcılar tarafından hazırlanan anket ve Çelik ve Güven'in (2015) geliştirdiği Kan Bağışı Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Çalışmanın yapılabilmesi için kurum izni alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde, betimleyici istatistikler, parametrik ve non-parametrik istatistikler kullanılmıştır.

Katılımcıların %92,0'ı kadın, yaş ortalaması 20,54±2,25 (min:18, max:32) ve %64,6'sı hemşirelik bölümü ve %53,7'si 1. sınıf öğrencisidir. %77,7'si kan bağışlamayı düşünüyor, %22,3'ü daha önce kan bağışlamış ve daha önce kan bağışında bulunmayanların %67,7'si ise kendi hastalanacağı için ve %23,2'si ise bağışlanan kanın ihtiyacı olanlara ulaştırılmayacağı ve çöpe gideceği konusunda kaygısı sebebi ile kan bağışlamadığı belirlenmiştir. %12,1'i kan bağışı yapmanın kendisi için önemli bir hastalığın başlangıcı olacağını düşünmektedir. %10,3'ü ilaç kullanan bireylerin kan bağışında bulunabileceği görüşündedir. %2,9'u hamilelerin de kan bağışında bulunabileceği ve %86,3'ü kan bağışlayabilmek için kilonun önemli olduğu görüşündedir. %64,6'sı kan transfüzyonlarında yoksul ya da zengin hastalar arasında fırsat eşitliği sağlandığı, %84,6'sı bağışlanan kanların titiz test edilmemesi sebebi ile bulaşıcı hastalıkların yayılmasına sebep olacağı görüşünde olduğu belirlenmiştir. Toplumsal ve sosyal sorumluluk, toplumsal görüş ve anlayış ve genel ölçek puan ortalamaları açısından 1. sınıf ve 4. sınıflar arasında istatistiksel açıdan anlamlı fark olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Kan Bağışı Tutum Ölçeği ve alt boyut puan ortalamaları açısından bölümden kaynaklı istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$).

Kan bağışı toplumsal ve sosyal bir sorumluğun göstergesidir. Sağlık açısından hem topluma rol model olmaları hem de kan bağışına yönelik sağlık eğitimi vermeleri açısından önemli bir role sahip olmalarından dolayı sağlık çalışanı adaylarının kan bağışı bilgi düzeyleri ve kan bağışına ilişkin tutumlarının ölçülmesi ve bu doğrultuda eğitimler düzenlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: KAN BAĞIŞI TUTUMU, HEMŞİRE, EBE, ÖĞRENCİ

P-060 - HEMŞİRELERDE MERHAMET: DİĞER MESLEKLERE GÖRE FARKLILIK GÖSTERİYOR MU?

Feride TAŞKIN YILMAZ[1], Fatma ÇAVDAR[1], Nilgün ÇAĞLAYAN[1], Gözde Hilal KORKMAZ[1],

[1]Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu,

Yardım etme, gönüllülük, empati, sempati gibi kavramlarla benzerlik gösteren merhamet, diğer insanları sıkıntılı ve ihtiyaç duydukları zamanlarında onları desteklemeye yönelik, davranışsal, bilişsel ve duygusal bir tutum olarak tanımlanmaktadır. Merhamet hemşireler için hasta bakımında önemli bir değerdir. Araştırma, hemşirelerin merhamet düzeylerini belirlemek ve diğer meslek grupları ile karşılaştırmak amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı olarak, 13 Kasım - 23 Aralık 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilen çalışmaya, Sivas'ın Suşehri ilçesinde kamu merkezlerinde görev yapan ve çalışmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden 127 birey (29 hemşire, 20 ebe, 18 doktor, 30 öğretmen ve 30 polis) dahil edilmiştir. Veriler araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan, bireylerin sosyodemografik ve mesleki özelliklerini sorgulayan tanılama formu ve Akdeniz ve Deniz (2016) tarafından Türkçe geçerlik ve güvenirliği yapılan Merhamet Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Merhamet Ölçeği 24 sorudan oluşmakta olup ölçekten alınabilecek puan 24-120 arasında değişmektedir. İstatistiksel değerlendirmede ortalama, yüzdelik dağılım ve tek yönlü ANOVA testi kullanılmıştır.

Çalışmaya katılan bireylerin yaş ortalaması 36.91±9.21 yıl, %56'sı kadın, %78.4'ü evli ve %60.8'i lisans mezunudur. Meslekte çalışma süresi ortalaması 13.90±9.10 yıl olan katılımcıların %17.5'i yönetici pozisyonunda çalıştığını, %%76.3'ü mesleğini isteyerek seçtiğini ve %58.8'i mesleğinden memnun olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların mesleklere göre Merhamet Ölçeği'nden aldıkları puan ortalamaları karşılaştırıldığında, hemşirelerin (69.93±7.07), ebelerin (69.65±8.17), doktorların (71.55±5.58), öğretmenlerin (70.20±7.46) ve polislerin (68.73±7.65) puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir ($p>0.05$).

Çalışmada hemşirelerin diğer meslek gruplarına göre merhamet düzeylerinin farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, MERHAMET, MESLEK

P-061 - ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BESLENME ALIŞKANLIKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ : LİTERATÜR İNCELEMESİ

GÜLCE KARAKUŞ[1], TUĞÇE AKÇİL[1],

[1]LEFKE AVRUPA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ,

Öğrencilerin beslenme alışkanlıklarının belirlenmesi, yanlış beslenme sorunlarının önüne geçilmesi açısından önemlidir. Bu araştırmada ,üniversite öğrencilerinin beslenme alışkanlıkları ile ilgili yapılmış çalışmaların değerlendirmesi amaçlanmıştır.

Bu araştırma, İnternet ortamında kayıtlı ulaşıla bilinen, üniversite öğrencilerinin beslenme şekilleri ve alışkanlıklarına ilişkin çalışmaların incelendiği tanımlayıcı bir çalışmadır. Çalışmanın evrenini Google Akademik veri tabanında kayıtlı olan 'Üniversite öğrencilerinin beslenme şekilleri', 'beslenme alışkanlıkları anahtar kelimeleri kullanılarak ulaşılan makaleler oluşturmuştur. Veri tabanında kriterlere uygun 14 makaleye ulaşılmıştır. Çalışmalar araştırmacılar tarafından hazırlanan çalışma inceleme formu ile birbiriyle aynı ve yakın soruların tespit edilip sonuçlarının birleştirilip değerlendirilmesiyle incelenmiştir.

Üniversite öğrencilerinin beslenme şekilleri', 'beslenme alışkanlıkları konusunda 2007 yılından günümüze 14 çalışmaya ulaşılmış, bunların 7 tanesi Sağlık Yüksek Okulu, 3ü Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, 1i Gastronomi, 1i Çocuk Gelişimi, 1i Turizm Fakültesi, 1i Uygulamalı bilimler yüksekokulu Üniversitelerin Sağlık bilimleri fakülteleri öğrencileri, tarafından yapıldığı saptanmıştır. Araştırmaların çoğunluğununda araştırma tasarımının tanımlayıcı olduğu, üniversite de okuyan öğrencilerin % 85.35 nin genellikle dışarıda yani ailesinden uzakta öğrenim gördüğü, %59.21 inin öğün atladıkları büyük bölümünün günde 2 öğün beslendiği, yemek seçiminde ücret başta gelmekle birlikte % 50.45 inin yemeğin doyurucu olması ve % 49 oranında da mekanın temizlik koşulları sırasıyla göze çarpmaktadır. Çalışmaların pek azında düzenli ve sağlıklı beslenmenin başarıya etkisi bakılmış ve düzenli ve sağlıklı beslenen öğrencilerin daha başarılı olduğu gözlenmiştir.

Araştırma sonucunda üniversite öğrencilerinin genel beslenme düzeylerinin düşük olduğu sağlıklı beslenme bilgilerinde eksiklik olduğu ve maddi olanaklarının kısıtlı olması nedeniyle yemek seçiminde çekimser davrandıkları saptanmıştır. Öğrencilere sağlıklı beslenme ile ilgili sürekli eğitimlerinin verilmesi okullarda öğrenci bütçesine uygun, sağlıklı besinlerin yer aldığı kantin ve yemekhanelerin arttırılması kanaatindeyiz.

ANAHTAR KELİMELER: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ, BESLENME ALIŞKANLIĞI

P-062 - TOPLUMUN TESTİS KANSERİ KONUSUNDAKİ BİLGİ DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ: BİR SEMT MERKEZİ ÖRNEĞİ

Melike Tuğba TÜRKMEN[1], İmren ÇETİN[1], Sevgi DİLEK[1], Hicran YILDIZ[1],

[1]Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Günümüzde diğer birçok kanser türü gibi, testis kanseri prevalansı da giderek artmaktadır. Çalışma, gençlerin testis kanserine ilişkin farkındalık düzeyinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı nitelikteki araştırmanın evrenini 2018 yılında kafelerin fazla olduğu bir semt merkezinde yer alan en kalabalık 5 kafeye gelen tüm bireyler, örneklemini ise bu bireyler arasından çalışmaya katılmayı kabul eden 75 birey oluşturmuştur. Kafe sahiplerinden izin alındıktan sonra gönüllülük esasına dayalı olarak anketler bireyler tarafından doldurulmuştur. Veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan, sosyodemografik özellikler ile testis kanserine ilişkin bilgileri içeren bir anket formu aracılığı ile toplanmıştır. Veriler SPSS 22.0 programında, yüzdelikler ve ortalamalar kullanılarak değerlendirilmiştir.

Yaş ortalaması 24.97±8.69 olan bireylerin %73.3'ü kadındır. Bireylerin %64'ü bekardır. Bireylerin %28'i Bursalıdır ve Bursa merkezde yaşama süresi ortalama 10.48±10.25'tir. Bireylerin %64'ü öğrenci ve %60'ı lisans mezunudur. Bireylerin %64'ü erkeklere özgü kanser türlerinden en az birini bilirken,%16'ı hiç birini bilmemektedir. Bireylerin %65.3'ü testis kanseri konusunda bilgi sahibidir, %4'ü testis kanseri tanısı konulan bireyle karşılaşmıştır. Bireylerin %13.3'ü kendi kendine testis muayenesinin (KKTM) nasıl yapılacağını ve %12'si testis kanseri belirtilerini bildiğini, %5.3'ü yakınlarından birinde testis muayenesi belirtileri ortaya çıksa fark edebileceğini ifade etmektedir. Bireylerin %48'i testis kanseri konusunda bilgi almak istemektedir. Bireylerin %94.7'si testis kanseri konusunda topluma yönelik yeterli bilgilendirme yapılmadığını; %93.1'i testis kanserine ilişkin farkındalık çalışmalarının yapılması gerektiğini düşünmektedir. Bireylerin hepsi KKTM konusunda eğitim hiç eğitim almamıştır. Bireylerin %94.7'si KKTM düzenli olarak yapılması gerektiğini, %70.7'si KKTM'nin testis kanseri tanısında çok etkili olduğunu belirtmektedir. Bireylerin %12'i KKTM işlem basamaklarını doğru olarak bilmektedir.

Bireylerin testis kanseri konusundaki bilgi düzeyi çok düşük bulunmuştur. Toplumda testis kanseri konusundaki bilgi düzeyinin arttırılması ve farkındalık oluşturulması için bu kanser türüne ve KKTM'ne ilişkin eğitimlerin yapılması önerilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: TESTİS KANSERİ, BİLGİ, KENDİ KENDİNE MUAYENE, TOPLUM

P-063 - ANNELERİN 0-6 YAŞ ÇOCUKLARINDAKİ İSHALE BAKIŞ AÇISI

Rabia SOHBET[1], Büşra Güzel[1], Mehmet Ali Bozkurt[1], Nur Elvan Baran[1], Ömer Faruk ÖZENÇ[1], Mehmet Harun DEMİR[1],

İshal gelişmekte olan ülkelerde çocukların morbidite ve mortalitesine neden olan en yaygın sebeplerden birisidir. Büyük çoğunluğu gelişmekte olan ülkeler olmak üzere dünyada her yıl ishalden 45.000.000 çocuk yaşamını kaybetmektedir. İshallerin sıklığı ve nedenleri toplum sağlık koşullarına göre farklılık göstermektedir. Ülkemizde infeksiyonlar ishale yol açan farklılıkların başında yer alır. Bu araştırma Gaziantep Üniversitesi Şahinbey Uygulama ve Araştırma Hastanesinde bulunan annelerin 0-6 yaş çocukları için ishale bakışı, ishal hakkındaki bilgi düzeyi ve tedavi şekillerini öğrenmek amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı araştırma 5-15 Kasım 2017 tarihlerinde Gaziantep Üniversitesi Şahinbey Uygulama ve Araştırma Hastanesinde çocuk servisinde bulunan 250 anneden sözel onay alınarak anket uygulanmıştır. Anket formunda 8'i açık 16'sı kapalı uçlu olmak üzere 24 soru bulunmaktadır. Soruların 7 tanesi demografik, 17 tanesi konuyla ilgilidir. Anket ön uygulaması yapılarak değerlendirme dışı bırakmıştır. Yapılan anket verileri 'SPSS for Windows' 15.00 paket programında değerlendirilmiştir.

annelerin %49'u 26-34 yaş aralığında olduğu annelerin %53'ünün 0-2 yaş çocukları olduğu saptanmıştır. Çalışmamızda %84'ü ishali ciddi bir hastalık olarak görürken, %16'sı hastalığı ciddi görmemiştir. Annelerin %62'si çocuğunu doktora götürürken, %38'i geleneksel yönteme başvurmuştur. Çocukların yılda ishal olma sıklığı %81'inin 0-4, %13'nün 4-8, %6'sinin 8-12 olduğu saptanmıştır. Çocukların ishal olunca günlük dışkı sayısı %46'sında 6-10, %39'ında 3-6 olduğu saptanmıştır. ishalli geçen süre %38 0-3 gün, %30 3-6 gün, %32 6-9 gün olduğu saptanmıştır. İshal olan çocukların %42'sinde 1-4 defa kusma, %52'sinde 4-7 defa kusma saptanmıştır. İshalli çocuklarda %6'sının dışkısı kanlı, %25'nin dışkısı köpüklü, %68'dışkısı su gibi olduğu saptanmıştır. Çocukların %66'sının hazır süt kullandığı saptanmıştır. Çocukların %17'sinin anne sütü almadığı, %18'nin anne sütünü 0-6 ay %38'nin 6-12 ay, %26'sının 12-24 ay aldığı saptanmıştır. Çocukların %45'i içme suyu hazır su kullanırken , %41'i şehir suyu, %14'ü kaynatılmış su içtiği saptanmıştır.

Kadınların %84'ü ishali ciddi bir hastalık olarak görmektedir. Katılımcıların çoğunlukla gelir gidere eşit veya az olduğu görülmekte, yaşam kalitesini arttırmak için aile planlamasının yapılıp az sayıda çocuk sahibi olması gerektiği ve buna ek olarak annelerin bu konuda gerekli eğitimlerden geçirilip daha sağlıklı bireyler yetiştirmeleri önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Çocukluk Çağı, İshal, Anne Bakışı

P-064 - ÇOCUKLARDA VÜCUT ISISININ AİLELER TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Berna BAYRAK[1],

[1]Yeditepe Üniversitesi,

Çalışma , herhangi bir nedenle hastaneye başvuran çocukların ailelerinin ateş konusundaki bilgi düzeylerinin saptanması , ateş karşısındaki tutum , davranış ve korkularının belirlenmesi ve bunları etkileyen etmenlerin incelenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

çalışmaya katılmayı kabul eden ebeveynlerin ateş konusundaki bilgilerini saptamak için , çoktan seçmeli ve açık uçlu olmak üzere 23 sorudan oluşan bir anket formu uygulanmıştır. ebeveynlere çocuklarının yaşı kaç çocukları olduğu, ailenin ateşi kaç derece olarak tanımladığı, termometrenin olup olmadığı, nasıl ölçüm yapıldığı,ateş ile ilgili nereden ve kimden bilgi aldıkları,ne kadar süre içinde doktora başvurdukları , ateş ölçüm sınırlılıkları,kullandıkları ateş düşürücüler ve ateşin olası nedenleri,zararları ile ilgili sorular yöneltilmiştir.

Çalışmamızda ebeveynlerin çocuk sayısı ile ateşi tanımlama,anlama, evde ateş ölçer bulundurma arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmamıştır.

Çalışmamıza katılan ailelerin ateş ile ilgili genel bilgi düzeyinin Türkiye'de yapılmış olan önceki çalışmalara oranla arttığı, fakat halen azımsanmayacak oranlarda panik, kaygı yaşandığı, buna bağlı olarak yanlış uygulamaların devam ettiği görülmüştür. Toplumun ateş konusunda eğitilmesi düşüncesiyle hazırlanacak bir programa rehber olması için daha güvenilir ve net verilerin elde edilmesi amacıyla çeşitli sosyokültürel düzeyde ebeveyn ve farklı yaş grubunda hastaları içeren çok merkezli çalışmalara ihtiyaç olduğu düşüncesindeyiz. Daha fazla süreğen eğitim ile ateşli çocuğun yönetimi geliştirilebilir, acil birimlerine başvurular azaltılabilir.

ANAHTAR KELİMELER: ATEŞ,VÜCUT ISISI,EBEVEYN ATEŞ BİLGİSİ

P-065 - İNFERTİL KADINLARDA CİNSEL SORUNLARA İLİŞKİN HEMŞİRELİK YAKLAŞIMLARI

Selin KİRSİZ[1], Nurhayat TANRıVERDİ[1], Nazlıcan GÜMÜŞ[1],

[1]İstanbul Arel Üniversitesi,

İnfertil kadınlarda cinsel sorunlar ve hemşirelik yaklaşımlarının vurgulanması

İnfertilite bir yıl korunmasız, haftada üç dört kez cinsel ilişki olmasına rağmen gebe kalamama ya da gebeliği sürdürememe durumu olarak tanımlanır. DSÖ tarafından infertilite bir halk sağlığı sorunu olarak kabul edilmektedir. Her altı çiftten birinde görülen infertilite, sosyal, kültürel ve psikolojik yönleri ile birey/çiftlerin fiziksel, psikolojik ve ekonomik olarak da zorlanmalarına neden olan yaşamsal bir krizidir. Ülkemizde 1-1.5 milyon çiftin infertil olduğu tahmin edilmektedir.

İnfertilite tedavi sürecinin uzun olması nedeniyle birey/çiftin cinsel yaşamları olumsuz etkilenmektedir. Zamanlanmış koitus ve cinsel ilişkide gebeliğin amaç olması en önemli nedenler arasındadır. Cinsel fonksiyon bozukluğu her iki cinste cinsel yanıt döngüsünde ve cinsel istekte bozukluklar ile karakterize, psikofizyolojik değişikliklere bağlı olarak ortaya çıkan bir sorundur. İnfertil çiftlerde cinsel fonsiyon bozukluğu; sık görülen, yaşam kalitesini, özgüveni azaltan,yalnızlık duygusuna neden olan ve kişiler arası ilişkilerini etkileyen bir sağlık sorunudur Aggarwal ve ark. 2013 yılında fertil (267) ve infertil kadınlar (170) ile yaptığı karşılaştırmalı çalışmada, infertil kadınlarda en sık cinsel uyarılma bozukluğunun (%70), fertil kadınlarda ise cinsel isteksizliğin (%40) ve orgazm sorunlarının (%40) yaygın olduğunu bildirmiştir . Bayar ve ark. 2014 yılında primer infertil 50 çiftin tedaviye başlamadan önce ve tedaviye başladıktan 3 ay sonra CİB oranlarını karşılaştırmak amacıyla yapılan çalışma sonucunda çiftlerde infertilite tedavisinden önceki CİB'nun kadınlarda %72, erkeklerde %48 oranında artış gösterdiğini tespit edilmiştir

İnfertilite tanı ve tedavi sürecinin her aşamasında infertil bireylerle çalışan hemşirelere cinsel sağlığın korunması, gelişimi ve yaşam kalitesinin yükseltilmesinde önemli görevler düşmektedir İnfertilite tedavisi aylar, hatta yıllar sürebildiğinden çiftin ilişkisini olumsuz etkileyebilmektedir. Cinsel sorunlara yönelik danışmanlık ve desteğin sağlanmasında hemşirelere önemli görevler düşmektedir. Hemşire bireyi bir bütün olarak ele almalıdır. Hemşirelerin infertil bireylerin cinsel yaşamlarını değerlendirmede, özellikle cinsel danışmanlık ve rehberlikte ALARM cinsel yanıt modeli, P-LI-SS-IT, BETTER ve KAPLAN gibi modellerin kullanımı önerilmektedir

ANAHTAR KELİMELER: İNFERTİLİTE, CİNSEL SORUNLAR, HEMŞİRELİK, KADIN

P-066 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN SPİRİTÜEL BAKIMA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Burcu ÜNVER[1], Tuğçe DİKAL[1], Günnur TÜRE[1], Sevcan KILIÇ[1],

[1]Hacettepe Üniversitesi,

Bu araştırma Ankara'da bulunan hemşirelik öğrencilerinin spiritüalite ve spiritüel bakıma ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapışmıştır.

Araştırma tanımlayıcı olarak Ocak-Şubat 2018 tarihleri arasında yapılmıştır. Evrenini Ankara'da bulunan hemşirelik okulları 2., 3. ve 4. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş ve araştırmaya katılmayı kabul eden 228 hemşirelik öğrencisi araştırma kapsamına alınmıştır. Araştırmanın verileri Google anket aracılığıyla Tanıtıcı Bilgiler Formu ve Manevi Bakım Dereceleme Ölçeği ile toplanmıştır. Maneviyat ve Manevi Bakım Dereceleme Ölçeği 2002 yılında McSheey, Draper ve Kendric tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin Türkiye'de geçerlik ve güvenirlik çalışması 2007 yılında Ergül ve Bayık-Temel tarafından yapılmıştır (1). Beşli Likert tipi bir ölçektir. Maddelerin puanlaması kesinlikle katılmıyorum 1'den tamamen katılıyorum 5'e doğru yapılmaktadır. Ölçek toplam 17 maddeden oluşmaktadır. On üç madde düz, dört madde ters şekilde puanlanmaktadır. Ölçeğin maneviyat ve manevi bakım, dinsellik ve bireysel bakım olmak üzere 3 alt boyutu vardır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 17, en yüksek puan ise 85'tir. Alınan puanın yüksek olması maneviyat ve manevi bakıma ilişkin algılama düzeyinin iyi olduğunu göstermektedir. Ölçeğin Cronbach's alfa katsayısı 0.76'dır (1, 2). Verilerin istatistiksel değerlendirilmesinde; tanımlayıcı istatistik, t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi 0.05 olarak alınmıştır.

Araştırma kapsamına alınan hemşirelik öğrencilerinin %87.3'ünün kadın, %30.7'si 4. Öğrencisi olup üçte birine yakını (%36,4) spiritüel bakım ile ilgili bilgiye sahip olduğunu, %28.'i bu bilgiye eğitim aracılığıyla ulaştığını ifade etmiştir. %21.5'i klinik uygulamalarda hastalarına bakım verirken spiritüel alanlarına ilişkin uygulama yaptıklarını, bunların ise %.... şu uygulama oluşturduğu belirtilmiştir. Hemşirelik öğrencilerinin %77,2'si hemşirelik bakımında bütüncüllüğün gerekli olmadığını ifade etmiştir. %..... öğrenci Spiritüalite ve spiritüel bakımın anlamı için …… olarak ifade etmişlerdir. Araştırmada MMBDÖ'den alınan toplam puan ortalaması 20.06±9.05'dir. Araştırmada MMBDÖ'den alınan en yüksek puan 84,0'dır. Araştırmada maneviyat ve manevi bakım alt boyutu puan ortalaması 17.02±3.54, dinsellik alt boyutu puan ortalaması 13.26±2.46, bireysel bakım alt boyutu puan ortalaması 10.27±2.18 olarak bulunmuştur. Araştırmada cinsiyet, sınıf düzeyi, manevi bakımla ilgili bilgi sahibi olma durumu, hemşirelikte bütüncül bakımın gerekli olup olmadığını düşünme durumuna göre MMBDÖ ölçek toplam puan ortalaması karşılaştırıldığında bulunan fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0.05$).

Hemşirelik öğrencilerinin spiritüalite ve spirittüel bakımı algılama düzeylerinin düşük olduğu saptanmış buna karşın konu ile ilgili bilgi gereksinimleri olduğu düşünülmüştür

ANAHTAR KELİMELER: SPİRİTÜALİTE, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ, BAKIM

P-067 - BACAK AMPUTASYONUNDA SEMPTOMATİK HEMŞİRELİK BAKIMI: OLGU SUNUMU

Figen DIĞIN[1], Merve Gül DİLEK[1],

[1]KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ,

Olgumuz 18 yaşında, Filistin'li, erkek ve bekar hastadır. Sol bacak silah yaralanması nedeniyle operasyonu geçiren hasta, yara yeri enfeksiyonu ile hastaneye yatışı yapıldı. Yara yeri kızarık, pürülan–akıntılı mevcuttu. Hastanın nekroze cildinin debritmanı için bilgilendirilmiş onam alınarak amputasyon operasyonundan önce 8 kez debritman ve VAC uygulaması yapıldı. Ekstremite dolaşımının bozulması nedeniyle, bilgilendirilmiş onam alınarak embolektomi uygulandı. Daha sonra güdük onarımı ve diz dezartikülasyonu operasyonu gerçekleştirildi. Hastanın kan değerlerinin düşük olduğu belirlendi (Hb: 6.6; Hct: 20.0). Hastanın vital bulgularında filiform ve taşikardik nabız, hipotansiyon (100/60 mm hg), ateş (40-42°C), cilt soğuk, soluk, nemliydi. Hastanın vital bulguları ve yara yeri sık sık gözlemlendi. Hastanın deri turgoru ve kapiller dolumu gözlemlendi. Hastaya pnömoni ve olası akciğer enfeksiyonlarını önlemek için derin solunum ve öksürme egzersizleri öğretildi. Doktor istemine göre alınan kültür sonuçlarında yara kültüründe ESBL ürediği belirlendi. Hastaya order edilen antibiyotik tedavisi ve temas izolasyonu uygulandı. Hasta dehidratasyon yönünden takip edildi ve aldığı-çıkardığı takibi yapıldı. Hastanın günlük vücut bakımları yapıldı ve kateterleri enfeksiyon açısından gözlemlendi. VAC ve yara yeri pansumanları düzenli aralıklarla değiştirildi. Tüm katater ve yara bakımı aseptik kurallara göre yapıldı. Hastanın sık sık pozisyonu değiştirildi, basınç bölgeleri desteklendi. Derin ven trombozunu önlemek için ekstremite elevasyonu ve antikoagülan tedavi uygulandı. Hastanın diyetine uygun olarak bol proteinli ve kalorili beslenmesi sağlandı. Hastanın ağrı değerlendirmesi yapıldı, Hasta beden imajındaki bozulma nedeniyle yaşadığı duyguları ifade etmesi için desteklendi. Hasta kendi ile benzer durumda olan hastalarla görüştürülüp tercüman aracılığıyla iletişim kurması sağlandı. Hasta günlük yaşam aktivitelerini yerine getirmede desteklendi ve katılımı sağlandı.

Sonuç olarak, hastanın ameliyat sonrası bakımı, hemşirelik süreci ışığında planlanarak uygulandı. Hastanın semptom yönetimi sağlandı. Bütüncül hemşirelik bakımı ile hastanın ameliyat sonrası ortaya çıkan komplikasyonlar tedavi edildi ve iyileşme sürecinde hasta psikolojik olarak desteklendi. Hasta yeni hayatına uyum sağlaması için cesaretlendirildi.

ANAHTAR KELİMELER:

P-068 - BİR VAKIF ÜNİVERSİTESİNDE HEMŞİRELİK EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN AKRAN EĞİTİMİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

ÖZDEN KELLECİ[1], YAĞMUR ŞANCI[2],

[1]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi,Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik Bölümü, 2. Sınıf Öğrencisi,İstanbul, [2]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi,Sağlık Bilimleri Fakültesi,Hemşirelik Bölümü, Arş.Gör,İstanbul,

Eğitim bilimleri alanında akran eğitimi ile ilgili farklı uygulamaların olduğu fakat özellikle hemşirelik eğitiminde akran eğitimi uygulamalarıyla ilgili yeterli çalışmanın olmadığı gözlenmektedir.Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin akran eğitimine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla planlanmıştır.

Bu araştırma 2017-2018 öğretim yılı bahar döneminde bir vakıf üniversitesinin hemşirelik bölümünde tanımlayıcı nitelikte yapıldı.Araştırma kapsamını üniversitede hemşirelik bölümünde öğrenim gören (n:211) öğrenci oluşturdu.

Çalışmaya katılanların %89.1'ini kadınlar oluşturmaktadır.Sınıflar arası öğrencilerin çalışmaya katılım oranları eşit olup,bu öğrencilerin %5,2'si daha önce akran eğitimi aldıklarını ve bu eğitimin de beklentilerini karşıladıklarını ifade etmiştir. Akran eğitiminin kelime anlamını öğrencilerin %76.3'ü yaşıt destekli öğretim olarak tanımlamışlardır.Öğrencilerin %71.6'sı akademik başarı, %68.2'si sigaradan korunma, %63'ü kilo kontrolü, %57.8'i cinsel sağlık, %43.6'sı diyabete uyum konularında akran eğitimi uygulanabileceğini ifade etmişlerdir.Hemşirelik eğitimi süresince öğrencilerin %69.2'si kariyer planlama, %56.9'u ilaç doz hesaplamaları, %51.7'si simülasyon beceri uygulamaları, %50.2'si oryantasyon süreci, %46'sı ingilizce eğitimi alanlarında akran eğitimini almak istediklerini ifade etmişlerdir.Öğrencilerin %61.6'sı akran eğitiminin birinci sınıfta verilmeye başlanmasını uygun görmüşlerdir.Hemşirelik eğitiminde akran eğitimi almanın öğrencilerin %77.7'si kliniğe ve uygulamalara ilişkin anksiyeteyi azaltacağını, %73'ü akran grubunda eğitim konularının daha rahat konuşulup ve öğrenileceğini, %72.5'i kişiyi cesaretlendireceğini ve programa katılımı arttıracağını, %65.4'ü akran grubunda işbirliği ve takım ruhunun gelişeceğini, %62.6'sı akran grubunda eşit statüye sahip olduğunu hissetme ile işbirlikçi öğrenme ilişkisi kurulacağını, %59.2'si kendilerine olan güveni arttıracağını ve akran grubunda bireylerin otoriteden uzakta daha rahat konuşacaklarını, %54.5'i akran eğitimcilerinin, arkadaşlarıyla daha uzun vakit geçirdikleri için bilgileri daha etkili bir şekilde aktarabileceklerini,%43.1'i akran eğitimi sürecinde düzeltmelerin anında olup, yanılgıların hızlı bir şekilde düzeltilebileceğini, %40.8'i akran grubu liderlik yeteneği olan gençlere liderlik deneyimi sağlayacağını ifade etmiştir. Hemşirelik eğitiminde akran eğitimini almanın öğrencilerin %68.7'si seçilen akranların iyi birer öğreten olamama ihtimali olabileceğini, %55'i öğreten ve öğrenen akran arasında eşit bir ilişki kurulamama riski olacağını, %36'sı kişilerin kendi akran mentorlerini seçemeyebileceklerini, %22.7'si yeni bir öğretim yöntemi olmasına bağlı anksiyete yaşayacaklarını ifade etmişlerdir.Öğrencilerin %92.4'ü akran eğitimi sonrası öğrenmede kalıcılık olacağını ifade ederken %91'i de akran eğitimi hemşirelik bakım ve uygulamalarını kolaylaştıracağını ifade etmiştir.

Yapılan çalışma sonucunda akran eğitimi uygulamalarının öğrenciler üzerinde;kliniğe ve uygulamalara ilişkin anksiyeteyi azaltacağı,eşit statüye sahip olduğunu hissederek işbirlikçi öğrenme ilişkisi kurulabileceği,kendilerine olan güveni arttıracağını,bireylerin otoriteden uzakta daha rahat öğrenecekleri,düzeltmelerin anında olup yanılgıların hızlı bir şekilde düzeltilebileceği saptanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: AKRAN EĞİTİMİ, HEMŞİRELİK EĞİTİMİ, ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

P-069 - DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ EĞİTİMDE AKREDİTASYON SÜRECİNDE ÖĞRENCİ TANITIM FAALİYETLERİ: LİDERLİK ÖRNEĞİ

Çağla AKGÜL[1], Yağmur DİRİK[1], Rozeri BAKAN[1], Gizem POLİS[1], Ayşegül SATICI[1], İlhan KÜÇÜK[1], Erkan MEÇO[1], Menevşe SAMUR[1], Şeyda SEREN İNTEPELER[1],

[1]DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi (DEÜHF) verdiği hemşirelik eğitiminin kalitesini yükseltmek amacıyla, gerçekleştirilen öğrenci faaliyetlerinin duyurulmasını sağlamaktır.

DEÜHF yaklaşık dört yıldır hazırlık çalışmalarını sürdürdüğü eğitim akreditasyonu için, 2018 yılı Ocak ayında Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (HEPDAK)'ne başvurmuştur. Bu süreç ile fakültemiz bünyesinde bulunan öğretim elemanlarının faaliyetlerinin yanında öğrencilerin de sürece dahil edilmesi için hedefler oluşturulmuştur: *Akreditasyon sürecinin içeriği ve oluşturulan hedeflerin öğrenim gören tüm öğrencilere bildiriminin sağlanması, *Akreditasyon sürecinin tanıtımı için faaliyetlerin düzenlenmesi, *Akreditasyon sürecinde akran desteğinin sürdürülmesi ve tüm sınıfların katılımının sağlanmasıdır. Bu hedefler sonucunda yapılan çalışmalar: *Fakülte öğrencilerine eğitimde akreditasyonu ve süreci hakkında bilgi verilmesi amacıyla tüm sınıfların katılımının sağlandığı bilgilendirme toplantıları düzenlenmiştir. Bu toplantılara fakültede öğrenim gören tüm öğrencilerin katılımı sağlanmıştır. *Hemşirelik fakültesinde "Akreditasyon Öğrenci Komitesi" oluşturulmuştur. Komiteye her sınıf düzeyinden en az 10 öğrencinin üyeliği sağlanmıştır. Komiteyi oluşturmada dördüncü sınıfta öğrenim gören yedi öğrenci gönüllü olarak liderlik etmiştir. *Lider öğrenciler ilk olarak üçüncü sınıfta olan öğrencilere akran desteği sağlayarak öğrencilerin fakülte bünyesinde kurulmasını istedikleri kulüpler/topluluklar hakkında öneri ve görüş toplanmıştır. *Faaliyetlerin ve tanıtımın devamını sağlamak amacıyla fakülte binasında stantlar kurulmuş ve düzenli bilgilendirmeler yapılmıştır. *Bilgiyi desteklemek ve öğrencilerin farkındalığını artırmak amacıyla öğrencilerin dikkatini çekebilecek broşürler dağıtılmış ve okulum girişine asılacak afişler hazırlanmıştır. *Eğitimi HEPDAK tarafından akredite edilen Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi öğrencileri ile görüşülerek akreditasyonun öğrenciye sağladığı avantaj/dezavantajlarla ilgili bilgi edinilmiş ve fakültede öğrenim gören öğrencilerle örnek teşkil etmesi açısından paylaşıldı.

Belirlenen hedefler doğrultusunda fakülte öğrencilerinin akreditasyon sürecine ilişkin farkındalıkları ve akreditasyona uyumları sağlandı. Bu süreçte, tüm sınıflardaki öğrencilere liderlik edilerek akreditasyon sürecinin izleyenler tarafından devamlılığı için altyapı oluşturuldu.

ANAHTAR KELİMELER: AKREDİTASYON, LİDERLİK, ÖĞRENCİ, EĞİTİM

P-070 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BİYOLOJİK RİTİM KONUSUNA İLİŞKİN BİLGİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Fırat AÇIKGÖZ[1], Nevra KALKAN[1],

[1]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ankara,

Hemşirelik, hastanın bakımı ve tedavisi sırasında 24 saat boyunca yanında olan vardiyalı çalışma sistemiyle çalışan bir meslektir. İnsan vücudunun gündüz saatlerinde aktivite halinde ve uyanık olma, gece saatlerinde ise uykuda olma düzeni nedeniyle vardiyalı çalışma sistemi biyolojik ritmin bozulmasına ve bireyin çok yönlü zarar görmesine neden olmaktadır. Hemşirelik öğrencilerinin çalışma yaşamına başlamaları ile birlikte birçoğunu beklemekte olan vardiyalı çalışma sisteminin biyolojik ritim üzerine etkisi konusunda yeterli bilgi düzeyine sahip olmadıkları görülmektedir. Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin biyolojik ritim konusuna ilişkin bilgi düzeylerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Araştırmanın evrenini, bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde okuyan, 2017-2018 eğitim öğretim yılı güz döneminde Hemşirelikte Öğretim dersini alan 123 öğrenci; araştırmanın örneklemini ise, araştırmaya katılmayı kabul eden, eğitim öncesi ve sonrası anket formuna yanıt veren 48 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmada Hemşirelikte Öğretim dersi kapsamında "Burada herkes öğretmen" ve "Elma dersem git,armut dersem gitme" interaktif eğitim yöntemleri kullanılarak biyolojik ritmin vücut üzerine etkileri konusunda yaklaşık 25 dakika süren bir eğitim verilmiştir. Eğitimden bir hafta önce ve bir hafta sonra araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda oluşturulan 4'ü tanımlayıcı özellikler, 20'si biyolojik ritim konusuna ilişkin ifadeler olmak üzere toplam 24 sorudan oluşan anket formu uygulanmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin değerlendirilmesinde sayı, ortalama ve yüzdelik hesapları kullanılmıştır.

Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20,45 ve % 95,8'i kız öğrencidir.Eğitim öncesi belirtilen ifadelere doğru cevap verme yüzdesi %70,6 iken, eğitim sonrasında%75,5 olarak artış göstermiştir. Eğitim sonrasında toplam 13 soruya verilen doğru cevap yüzdesi artmıştır. Eğitim öncesi en çok doğru cevap verilen ifade "Biyolojik saat vücudun metabolik işlevlerini düzenlemektedir" (%97,9)iken; eğitim sonrasında en çok doğru cevap verilen ifade ise "Organizmaların fizyolojik ve biyokimyasal işlevlerinde 24 saatlik dönem içinde tekrarlayan dalgalanmalara sirkadiyen ritim adı verilir" (%100)ifadesi olmuştur.

Dünyanın neresinde olursa olsun hemşirelik mesleği, vardiya sistemiyle çalışması nedeniyle birçok önemli zorlukla karşılaşmaktadır. Tüm bu zorluklar hemşirelik meslek grubu için evrensel bir benzerliktir. Dolayısıyla hemşirelere, öğrencilik hayatlarında öğrenmeleri açısından; biyolojik ritmin ne olduğu, çalışma şartlarının biyolojik ritmi nasıl etkilediği ve ritim bozulduğunda tekrar düzenleyebilmek için neler yapılabileceği vb. konularda eğitim verilmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: BİYOLOJİK RİTİM, SİRKADİYEN RİTİM, VARDİYA, HEMŞİRELİK

P-072 - HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNDE ANKSİYETE DURUMUNUN KARİYER KARARI YETKİNLİK BEKLENTİSİNE ETKİSİNİN BELİRLENMESİ

KÜBRA AY[1], ÖZLEM İNAN[1], İLKNUR UÇAR[1], ÇİSEM SEVİLMİŞDAL[1], GİZEM KARAGÖZ[1], MELTEM KÜRTÜNCÜ[1], HİCRAN YILDIZ[2],

[1]BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, [2]ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Çalışma, hemşirelik bölümü öğrencilerinde anksiyete durumunun kariyer kararı yetkinlik beklentisine etkisinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı nitelikteki araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim öğretim yılında hemşirelik bölümü 3. ve 4. sınıfta öğrenim gören tüm öğrenciler, örneklemini ise bu bireyler arasından çalışmaya katılmayı kabul eden 300 öğrenci oluşturmuştur. Veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan bir anket formu, sürekli ve durumluk anksiyete ölçeği ve kariyer kararı yetkinlik beklentisi ölçeği aracılığı ile elde edilmiştir. Veriler SPSS 22.0 programında, yüzdelikler, ortalamalar kullanılarak değerlendirilmiştir.

: Yaş ortalaması 22.03±1.46 olan öğrencilerin %77.7'i kadındır. Öğrencilerin %60.7'si 3.sınıf ve %39.3'ü 4.sınıftır. Öğrencilerin %47.7'si yurtta kalmaktadır. Öğrencilerin annelerinin yaş ortalaması 47.35±5.42, babalarının 51.29±5.79'dur. Öğrencilerin annelerinin %60'ı ve babalarının %42'si ilkokul mezunudur. Öğrencilerin annelerinin %13.7'si ve babalarının %63.7'si tam zamanlı çalışmaktadır. Öğrencilerin %34'ünün ailesinin aylık geliri 2000-3000 TL'dir. Öğrencilerin %91.3'ünün anne ve babası birliktedir. Öğrencilerin %30'u 2, %30'u 3, %19.7'si 4 kardeştir. Öğrencilerin %43.3'ü birinci çocuktur. Öğrencilerin durumluk anksiyete puanı ortalaması 36.48±6.86, sürekli anksiyete puanı 39.24±7.48 ve kariyer kararı yetkinlik beklentisi puanı 94.88±15.80'dir. Öğrencilerin durumluk ve sürekli anksiyete puanları ile kariyer kararı yetkinlik beklentisi puanı arasında anlamlı ilişki saptanmıştır ($p<0.05$). Cinsiyet, sınıf, anne babanın birlikte olma durumu, anne ve babanın yaşı, anne ve babanın öğrenim durumu, anne babanın çalışma durumu, ailenin ekonomik durumu, kardeş sayısı, kaçıncı çocuk olduğu, kiminle yaşadığı öğrencilerin kariyer kararı yetkinlik beklentisi puanını etkilememektedir ($p>0.05$).

Öğrencilerin durumluk ve sürekli anksiyete düzeyi kariyer kararı yetkinlik beklentisini etkilemektedir. Öğrencilerde anksiyeteye neden olan faktörlerin belirlenmesine ve anksiyete ile kariyer yetkinlik beklentisi arasındaki ilişkiyi tanımlamaya yönelik daha fazla sayıda çalışma yapılması önerilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: ANKSİYETE, HEMŞİRE, KARİYER, ÖĞRENCİ

P-073 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN EMPATİ DÜZEYLERİ VE PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ

Fatma Hülya ÜSTÜNDAĞ[1], Neşe BAYAR[2], Elif YILMAZ[2], Gülşah TÜREL[2],

[1]İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ, [2]İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ ,

Bilimsel temele dayanan karar verme yeteneği, problem çözme stratejileri ve empati kurabilme becerileri profesyonel hemşireden beklenilen bir davranıştır.Hemşirelik öğrencilerin bakım verirken göstereceği davranışların niteliğini ve kişilerarası ilişki becerisinin etkinliğini belirleyecek empati ve problem çözme becerilerinin gelişerek davranışa dönüşmesi, başarılı meslek üyeleri olmalarına katkı sağlayacaktır. Bu doğrultuda çalışma, hemşirelik bölümü öğrencilerinin empatik eğilim ve problem çözme becerileri ile bu becerileri arasındaki ilişkiyi incelemek amacı ile planlandı ve aşağıdaki sorulara yanıt arandı; Hemşirelik bölümü öğrencilerinin empatik eğilim ve problem çözme beceri düzeyleri nedir? Öğrencilerin empatik eğilim düzeyleri ve problem çözme becerileri arasında ilişki var mıdır?

Tanımlayıcı türdeki araştırmanın evrenini İstanbul'da bir üniversitesinin Hemşirelik bölümünde öğrenim gören 255 öğrenci oluşturdu.Örneklem ise, verilerin toplandığı gün okulda bulunan ve araştırmaya gönüllü katılan 223 öğrenciden oluştu.Veriler, Sosya-Demogratik Bilgi Formu, Empati Eğilim Ölçeği (EEÖ) ve Problem Çözme Envanteri (PÇE) kullanılarak toplanmıştır.Verilerin istatistiksel analizinde SPSS (23.0)programı kullanıldı. Tanımlayıcı istatistiksel analizlerinden sayı,yüzde,ortalama ve standart sapma ile hesaplandı. Verilerin dağılımı Kolmogorov Smirnov testi, Gruplar arası karşılaştırmalar Mann Whitney U test ve Kruskal Wallis Test kullanılarak değerlendirildi. $p<0.05$ düzeyi istatistiksel olarak önemli kabul edilmiştir.

Çalışmaya alınan öğrencilerin yaş ortalamasının 20.91±2.25 olduğu, %35.9'inin 3.sınıf %88.3'kadın, %64.1'i ailesiyle yaşamakta olduğu, %35.4'ünün bir kardeşe sahip oldukları, %87'i yaşamını şehirde geçirdiği belirlendi.Öğrencilerin %62.3 ailesinde sadece babasının çalıştığı, %59.6'unun ailesinin destekleyici tutum sergilediğini, %57'sinin kendi isteğiyle hemşirelik bölümü seçtiği ve %46.6'sının hemşirelik bölümünde okuyor olmaktan memnun oldukları belirlendi.Öğrencilerin EEÖ puan ortalaması 68.68± 8.78 dır.PÇE puan ortalaması 96.12±20.27 ve ölçek alt boyut puan ortalamaları ise problem çözme yeteneğine güven 31.08±9.81, yaklaşma kaçınma 47.76±10.83 kişisel kontrol 20.85±3.43 olarak saptanmıştır.

Çalışmada hemşirelik öğrencilerinin cinsiyet, anne babanın çalışma durumu, öğrencilerin mesleğini seçme şekli, bölümünde okumaktan memnun olma durumuna göre PÇE toplam puan ortalamaları arasında fark olduğu saptanmıştır.Hemşirelik öğrencilerinin PÇE alt boyutları olan PÇ puanları ile cinsiyet, anne-baba çalışma durumu, anne babanın aile içindeki tutumu ve hemşirelik bölümünü seçme şekliyle arasında anlamlı fark olduğu,YK alt boyutu puanları ile cinsiyet, anne babanın çalışma durumu, anne babanın aile içindeki tutumu, hemşirelik mesleğini seçme şekli, hemşirelik bölümünde okumaktan memnun olma durumu arasında anlamlı fark olduğu,KK alt boyutu puanları ile anne babanın aile içindeki tutumu,hemşirelik bölümünde okumaktan memnun olma durumu arasında anlamlı fark olduğu belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLER, EMPATİ DÜZEYLERİ, İLETİŞİM

P-074 - HARRAN ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN HEMŞİRELİK MESLEĞİNE YAKLAŞIMLARI

Canan DOĞAN[1], Cihan ÇETİN[1], Bahar KAYA[2], Yrd. Doç. Dr. Mert KARTAL[1],

[1]Harran Üniversitesi, [2]Harran Ünivfersitesi,

Araştırmamızın amacı Harran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Öğrencilerinin hemşirelik mesleği ile ilgili yaklaşımlarını saptamaktadır.

Sağlık Bilimleri Fakültesi 'nde 2017-2018 eğitim öğretim yılında öğrenim gören öğrenciler üzerinde yapılan tanımlayıcı tipte bir araştırmadır. Örneklem seçimine gidilmemiş gönüllü olarak katılmayı kabul eden 245 öğrenciye, literatür ışığında hazırlanan 27 sorudan oluşan soru formu uygulanmıştır.Soru formu öğrencilerin sosyodemoğrafik özellikleri ve hemşirelik mesleği ile ilgili görüşlerini sorgulayan sorulardan oluşmaktadır. Araştırma verileri SPSS analiz programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde varyans analizi, ortalama,kikare testleri uygulanmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %67.3 'ü kadın , %32.7 'si erkek olup tüm öğrencilerin yaş ortalaması 20.3±1.7'dir. Öğrencilerin %51.4'ü hemşirelik bölümünü isteyerek seçtiklerini ifade etmişlerdir. Hemşirelik bölümünü isteyerek seçme ile öğrencilerin cinsiyetleri arasında fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0.05$). Öğrencilerin %82.0'si okul sonrası atanabilmenin bu mesleği seçmede etkili olduğunu ifade ederken cinsiyetler arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0.05$). Tüm öğrencilerin %85.7'si hemşireleri doktor yardımcısı olmadığını ifade etmektedir ve cinsiyetler arasındaki fark kadın öğrenciler lehine anlamlıdır ($p<0.05$). Kadın öğrencilerin %95.8'i hemşirelik mesleğini bir uzmanlık alanı olduğunu düşünürken erkek öğrencilerde bu oran %82.5'tir ($p<0.05$). Tüm öğrencilerin %83.3'ü hemşirelik rollerini bildiğini, %79.6'sı hemşireliğin kanıta dayalı olmasını gerektiğini, %88.2'si meslekte cinsiyet ayırımı olamaması gerektiğinin, %82.9'u hemşirelik mesleğinin toplum tarafından yeterli saygıyı görmediğini ifade etmişlerdir.

Hemşirelik mesleğinin seçiminde atanma kriteri önemli olsa da sadece iş bulma amaçlı bu mesleğin verimli bir şekilde icra edilemeyeceği, uzmanlık alanı gerektiren bir meslek olduğu bu mesleği seçme düşüncesinde olan kişilere çeşitli hizmetlerle (danışmanlık, toplantı, kongre vs) anlatılmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK MESLEĞİ,ÖĞRENCİ

P-075 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ BENLİK SAYGISININ VE HEMŞİRELİK MESLEĞİNE YÖNELİK İMAJ ALGISININ BELİRLENMESİ

ARZU ÇARBAKA[1], NEŞRA KESKİN[1], FADİME SERİNCİ[1], AYŞE AY[1],

[1]HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Araştırma öğrenci hemşirelerin benlik saygısı düzeyini, hemşirelik mesleğine yönelik imaj algısını ve bunu etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla tanımlayıcı kesitsel olarak yapılmıştır.

Araştırma 20 Ocak- 28 Şubat 2018 tarihleri arasında elektronik ortam üzerinden çalışmaya katılmayı kabul eden ve veri toplama formlarını eksiksiz yanıtlayan 400 öğrenci ile yapılmıştır. Araştırmanın verileri sosyodemografik veri toplama formu, Arıcak Benlik Saygısı Ölçeği ve Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği ile toplanmıştır. Araştırma verileri SPSS 20 paket programına yüklenmiş ve verilerin değerlendirilmesinde sayı yüzde dağılımları, Pearson Korelasyon Testi ve ANOVA testi kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrenci hemşirelerin %91.8'i kadın olup, yaş dağılımları 17-53 arasında değişkenlik göstermektedir. Öğrenci hemşirelerin yaş ortalaması 20.89'dur. Araştırmaya katılan hemşirelik öğrencilerinin %34'ü 1.sınıf, %21.8'i 2.sınıf, %16'sı 3.sınıf ve %28.3'ü 4.sınıftır. Yaşanılan yer açısından değerlendirildiğinde öğrencilerin %82.8'i kentte yaşamaktadır. Öğrenci hemşirelerin ailelerinin aylık geliri değerlendirildiğinde %65.5'inin gelirin gidere eşit olduğu saptanmıştır. Ebeveynlerin eğitim durumu incelendiğinde anne ve babaların çoğunluğunun ilkokul mezunu olduğu görülmektedir (%56, %38.5). Öğrenci hemşireleri %50'si mesleği kendi tercihi doğrultusunda seçtiğini belirtmiştir. Hemşirelik mesleği ile ilgili görüşlerinin neler olduğu sorulduğunda, bu soruya yanıt veren öğrenci hemşirelerin %44'ü hemşirelik mesleğinin saygı ve itibar görmesi gereken bir meslek olduğunu ve %33'ü ise hemşirelik mesleğinin toplumda yeterli düzeyde değer ve saygı görmeyen bir meslek olduğunu ifade etmiştir. Öğrenci hemşirelerin Arıcak Benlik Saygısı Ölçeği toplam puan ortalamaları 89.84, Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği toplam puan ortalamaları 162.82'dir. Arıcak Benlik Saygısı Ölçeği ve Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak çok zayıf pozitif doğrusal bir ilişki olduğu görülmüştür (pearson korelasyon katsayısı 0.264, p: 0.00). Anne ve babasının eğitim düzeyi düşük olan öğrenci hemşirelerin Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği'nden daha düşük puan aldıkları görülmüş olup bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Araştırmaya katılan öğrenci hemşirelerin benlik saygısı ve hemşirelik mesleğine yönelik imaj algısının yüksek olduğu, istatistiksel olarak anlamlı olmamakla birlikte ebeveynlerin eğitim düzeylerinin öğrenci hemşirelerin benlik saygısı ve hemşirelik mesleğine yönelik imaj algısı üzerine etkisi olduğu saptanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: MESLEKİ BENLİK, HEMŞİRELİK İMAJI, HEMŞİRELİK, ÖĞRENCİ HEMŞİRE

P-076 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİSEL BAKIM VE SAĞLIĞININ KORUNMASINA YÖNELİK DAVRANIŞLARI

Rabia SOHBET[1], Yasemin ASLAN[1], Ömer Önder BİLGİÇ[1], Sinem Varhan[1], Hatice ÖZER[1], Yüksel Akhan[1],

Sağlıklı olmak, insan mutluluğunun öncelik taşıyan bir öğesidir. Nerede olursa olsun günlük hayatı düzenleyen bazı temel kuralların bilinerek uygulanması, sağlığın korunmasını ve diğer bireylerle paylaştığımız hayatı kolaylaştırır. Bu kurallardan en önemleri; temizlik, sağlıklı beslenme, bedensel ve zihinsel çalışma, düzenli hayat, sigara, alkol ve uyuşturucu maddelerden uzak durma Bireylerin ve toplumun sağlığının geliştirilmesi, sürdürülmesi ve iyileştirilmesi ile ilgili bilgi tutum ve davranışları her ortamda vermemiz gerekmektedir.

tanımlayıcı araştırmada Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik 2.sınıf 210 öğrencinin 200'üne anket uygulanmıştır.

Öğrencilerin %79 u 17-20 yaş aralığında, %75'i kadındır. Öğrencilerin %47 si yurtta kaldığını %61'i ekonomik durumuna gelir gidere eşit cevabı vermiştir. Öğrencilerin %88 i alkol %87'si sigara kullanmadığını %91'i düzenli olarak check-up yaptırmadığını belirtmiştir. Öğrencilerin %88 i yılda ortalama 0-4 kez grip olduklarını belirtmiştir. %45'i Saç tipini kuru olarak tanımlamış, %22'si kuru saçlar olan şampuanı tercih ettiğini, Gün içinde %32'si dişlerini 2 kez fırçaladığını, %36'sı (yukarı-aşağı, sağdan-sola, dairesel) Fırçalama tekniklerini kullandığını söylemiştir. Öğrencilerin %59'u kişisel bakım ürünlerini bitkisel içerikli olmasını tercih ettiğini, %44'ü en sevmedikleri kişisel bakımının tırnak kesimi olarak belirtmiştir. %68'i Öğrencilerin her gün evden çıkarken parfüm ve deodorant kullandıklarını belirtmiştir. Banyodan önce su içmek banyodayken kan basıncının düşmesini engeller cümlesine %46'sı bu bilgiyi bilmiyorum demiştir. Öğrencilerin %49'u ergenlik döneminde akne sorunu yaşadığını, %60'ı iki günde bir banyo yaptıklarını, %64'ü 0-60 saniye aralığında el yıkama sürelerinin olduğunu, %51'i günde bir defa ayaklarını yıkadıklarını belirtmiştir. Öğrencilerin %5'ü karbonhidratlı besinler tükettiklerini %76'sı vücut kitle indeksinin normal olduğunu söylemiştir.

Sonuç: bireysel bakım özelliklerinin daha çok geliştirilmesi gerekir.

ANAHTAR KELİMELER: SAĞLIK, KİŞİSEL BAKIM, HİJYEN

P-077 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN HEMŞİRELİK MESLEĞİNE YÖNELİK İMAJ ALGILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Derya SULUHAN[1], Ecem Nur BOZKURT[1], Ayşe KARAMAN[1], Ahsen Sultan UYGUN[1], Dilek YILDIZ[1], Berna EREN FİDANCI[1],

[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi,

Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik imaj algısının değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Tanımlayıcı, kesitsel bir çalışma olarak dizayn edilen bu çalışma, Gülhane Hemşirelik Fakültesi'de1-8 Mart 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın evrenini hemşirelik öğrencilerinin tamamı (n=415), örneklemini ise çalışmaya dahil edilme kriterlerine uyan ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan 252 öğrenci oluşturmuştur. Veriler, Veri Toplama Formu, Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği(HMYİÖ)kullanılarak elde edilmiştir. Elde edilen veriler SPSS 18.0 paket programında uygun istatistiksel yöntemlerle ile analiz edilmiştir. Ortalamaların karşılaştırılmasında tek yönlü varyans analizi vet testi kullanılmıştır.Sonuçlar %95'lik güven aralığında, anlamlılık $p<0.05$ düzeyinde değerlendirilmiştir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin %81.7'si (n=206) kadın; %45.2'si1.sınıf öğrencisidir. Hemşirelik öğrencilerinin HMYİÖ puan ortalamasının 139.67±19.9 olduğu saptandı. Ölçeğin alt ölçek boyutları incelendiğinde; mesleki nitelik alt boyutundan 28.10±7.43 (min8-max 36), çalışma koşulları alt boyutundan11.40±5.40 (min 5-max 25) cinsiyet alt boyutundan 19.33±9.15 (min10-max 28), eğitim alt boyutundan 46.40±6.43 (min7-max 57), mesleki statü alt boyutundan 21.46±3.97 (min 3-max 25) ve dış görünüm alt boyutundan 11.98±5.73 (min 6-max 18)puan aldıkları belirlendi.Dördüncü sınıf hemşirelik öğrencilerininbirinci sınıf öğrencilerine göre ölçek toplam puan ortalamalarının daha yüksek olduğu ve aradaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı fark oluşturduğu belirlendi ($F=3.709$; $p=0.041$). Klinik uygulama yapan öğrencilerin klinik uygulama yapmayan öğrencilere göre ölçek toplam puan ortalamalarının daha yüksek olduğu ve aradaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı fark oluşturduğu belirlendi ($t=1.783$; $p=0.027$).

Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik imaj algılarının orta düzeyde olduğu saptandı. Hemşirelik eğitimi sürecinin ve klinik uygulama yapmanın öğrencilerin hemşirelik mesleki imaj algısını olumlu yönde geliştirdiği belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK İMAJI, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ, BAKIŞ AÇISI

P-078 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN TAMAMLAYICI VE ALTERNATİF TEDAVİLERİN UYGULANMASINDA HEMŞİRELERİN ROL VE SORUMLULUKLARI İLE İLİŞKİLİ GÖRÜŞLERİ

AYLİN PALLOŞ[1], GÜLCAN SEMEN[2], CEMİLE YAĞLI[2],

[1]ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRETİM GÖREVLİSİ, [2]ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 3.SINIF ÖĞRENCİSİ,

Araştırmanın amacı, hemşirelik öğrencilerinin tamamlayıcı ve alternatif tedavilerin (TAT) uygulanmasında hemşirelerin rol ve sorumlulukları ile ilişkili görüşlerini belirlemektir.

Tanımlayıcı nitelikteki araştırmanın evrenini 2017-2018 Eğitim Öğretim yılında bir sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik bölümünün 2. 3. ve 4. sınıfında öğrenim gören öğrenciler; örneklemini ise bu bireyler arasından çalışmaya katılmayı kabul eden 200 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. 1. sınıflar henüz hemşirenin rol ve sorumlulukları ile hemşirelik uygulamaları konusunda ders almadıkları için uygulama dışında bırakılmıştır. Veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan bir anket formu aracılığı ile elde edilmiştir. Veriler SPSS 22.0 programında, yüzdelikler, ortalamalar kullanılarak değerlendirilmiştir.

Yaş ortalaması 20.74±1.48 olan öğrencilerin % 75.5'i kadındır. Öğrencilerin % 33.5'i 2., % 36.5'i 3. ve % 30'u 4. sınıfta öğrenim görmektedir. Öğrencilerin %72'si iş bulma kolaylığı/garantisi nedeniyle hemşirelik mesleğini tercih etmiştir. Öğrencilerin % 56.5'i yaşamının büyük çoğunluğunu Marmara Bölgesinde ve %29.1'i ilçede geçirmiştir. Öğrencilerin % 57'si daha önce hiç TAT kullanmamıştır. TAT kullanan öğrencilerin %33.5'i ağrı tedavisi için, %35'i ağrıyı dindirmek amacıyla TAT kullanmıştır. Öğrencilerin % 33.5'i TAT kullanımından yarar sağladığını; %0.5'i zarar gördüğünü ve %3.5'i kısmen zarar gördüğünü ifade etmiştir. Öğrencilerin %63'ü daha önce TAT kullanımı konusunda bilgi almıştır. Öğrencilerin % 41'i bu bilgiyi okulundaki seçmeli derslerden almıştır. Öğrencilerin % 81'i TAT uygulamasının bu konuda sertifikası olan kişiler tarafından yapılması gerektiğini düşünmektedir. Öğrencilerin % 84'ü hemşirelerin TAT kullanımında eğitici, %75'i araştırmacı ve % 66.5'i uygulayıcı rolü olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin % 33'ü hemşirelerin TAT kullanımında topluma karsı sorumluluklarını, % 33.5'i sağlıklı / hasta bireye karşı sorumluluklarını, % 32'si mesleğine karşı sorumluluklarını, % 31.5'i meslektaşlarına karşı sorumluluklarını, % 26 kendisine karşı sorumluluklarını ve % 26.5'i sağlık kuruluşlarına karşı sorumluluklarını bildiğini ifade etmiştir. Yaş, cinsiyet ve sınıf, öğrencilerin tamamlayıcı ve alternatif tedavilerin uygulanmasında hemşirelerin rol ve sorumluluklarına ilişkin görüşlerini etkilemektedir ($p<0.05$).

Öğrencilerin TAT kullanımında hemşirenin sorumluluklarına ilişkin bilgi düzeyi yeterli düzeyde değildir. TAT kullanımında hemşirenin sorumluluklarına ilişkin farkındalık oluşturulması amacıyla öğrencilere eğitimler düzenlenmesi önerilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ, ROL VE SORUMLULUK,TAMAMLAYICI VE ALTERNATİF TEDAVİ

P-079 - SANTRAL VENÖZ KATETER BAKIMINDA KLORHESİDİN GLUKONAT EMDİRİLMİŞ ÖRTÜLER İLE STERİL SPANÇ KULLANIMININ KATETER ENFEKSİYONU ÖNLEMEDEKİ ETKİSİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Tuğba ÖZMÜŞ [1], Safiye Ayşenur SAYIN[1], Vildan KOCATEPE[1], Vesile ÜNVER[1],

[1]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi,

Santral venöz kateter (SVK) takılma oranının yüksek olduğu yoğun bakım (YB) ve Kemik İliği Transplantasyonu (KİT) ünitelerinde yatan hastalar da kateter ilişkili enfeksiyonların gelişiminde yüksek risk taşımaktadırlar. Bu çalışma SVK bakımında klorhesidin glukonat emdirilmiş örtüler ile steril spanç kullanımının kateter enfeksiyonunu önlemedeki etkisinin karşılaştırılması amacıyla yapıldı.

Çalışma randomize kontrollü deneysel çalışma olarak YB ve KİT servisinde yatmakta olan 21 hastanın katılımı ile Aralık 2017 Mart 2018 arasında yapıldı.Deney grubuna yedi günde bir SVK bakımı ve klorhesidin glukonat emdirilmiş örtüler ile kapatıldı.Kontrol grubuna ise iki günde bir SVK bakımı ve steril spanç ile kapatıldı.SVK bölgeleri laboratuvar değerleri birinci, yedinci ve ondördüncü gün değerlendirildi.Çalışmanın verileri Hasta Tanılama Formu ve Enfeksiyon Riskleri Formu kullanılarak toplandı.Verilerin değerlendirilmesi yüzde, sayı, ortalama, standart sapma, ki kare ve Mann Whitney U testi kullanılarak yapıldı.

Çalışmada deney grubunun yaş ortalaması 54,33±12,13, kontrol grubunun yaş ortalaması 66,22±18,28'dir.Deney grubunun %66,7'si erkek, %75'i evli, %50'si ilköğretim mezunudur.Kontrol grubunun ise %55,6'sı erkek, %88,9' u evli, %55,6'sı ortaokul mezunudur.Deney grubunun %41,7'si Akut Myeloid lösemi; kontrol grubunun %33,3'ü Akut Lenfoblastik Lösemi tanısı ile hastanede yatmaktadır. Deney grubunun SVK takılma şekli %100'ü, kontrol grubunun %77,8 planlıdır.Deney grubunun SVK uygulama yeri %100'ü, kontrol grubunun %88,9'u internal jugular ven ve lümen sayısı deney grubunun %50'sinin kontrol grubunun %55,6'sının II lümenlidir.Deney grubunun %50'sinin SVK'nin günü 4. gün ve üzeridir, kontrol grubunun %44,4'nün SVK'nin 3. günüdür. Grupların sosyodemografik ve SVK ilişkin özellikleri benzerdir (p>0,05). Deney grubunun enfeksiyon bulgularına bakıldığında 1. gün %41,7'sinde ateş ve titreme, 7. gün %33,3'ünde ateş, %25'de titreme, 14, gün ise %33,3'ünde ateş, %16,7'sinde titreme ve %8,3 ünde hipotansiyon görüldü.Kontrol grubunun ise 1. gün de %11,1'inde, 7. günde %33,3'ünde, 14. günde ise %22,2'sinde ateş ve titreme saptandı.. İki grubun enfeksiyon bulguları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur (p>0,05). Her üç gün içinde iki grubun laboratuvar değerlerinde enfeksiyon bulguları arasında anlamlı bir fark yoktur (1. Gün ZCRP= -,071; Zlökosit= -1,157; ZNötrofil=-1,268; 7. Gün ZCRP= -,091; Zlökosit= -1,156; ZNötrofil=-1,292; 14. Gün ZCRP=-1,157; Zlökosit= -,811; ZNötrofil=-1,267 p>0,05).

Sonuç olarak SVK kapatmada klorhesidin glukonat emdirilmiş örtüler ile steril spanç kullanımı arasında kateter enfeksiyonunu bulguları ve laboratuvar bulgularında anlamlı bir fark bulunmadı.SVK kapatmada iki uygulamanın kullanımının da uygun olduğu sonucuna varıldı.

ANAHTAR KELİMELER: SANTRAL VENÖZ KATETER, KLORHEKSİDİN GLUKONAT İLE PANSUMAN, STERİL SPANÇ İLE PANSUMAN,ENFEKSİYON,

P-080 - ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KAN VE ORGAN BAĞIŞINA İLİŞKİN DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Emel SOYYİĞİT[1], Büşra TORUL[1], Berivan KINIŞ[1], Osman KARA[1], Şeyhmus ALGIN[1], Remziye BAYRAM[1], Halil YİĞİT[1], Muharrem Raşit KARAOSMANOĞLU[1], Emre ADIGÜZEL[1], Mehmet Fatih AYDIN[1]

[1]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi,

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi'nde öğrenim gören 303 öğrencinin (137 erkek, 166 kadın) katıldığı bu çalışma farklı birimlerden öğrencilerin kan ve organ bağışı hakkındaki düşüncelerini değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Çalışma kapsamında genel bir anket formu ile katılımcıların sosyodemografik özelliklerinin yanı sıra organ bağışlama durumları, kan bağışlama sıklıkları, ilik nakli ve organ bağışı hakkındaki bilgi durumları, organ bağışlamama nedenleri ve organ bağışının arttırılması için yapılması gerekenler hakkındaki görüşleri sorgulanmıştır.

Katılımcıların yaş ortalaması 21.1±2.68 olarak saptanmıştır. Katılımcıların %30.4'ü düzenli olarak kan bağışladığını bildirmiş olup, erkekler arasında kan bağışlama (%43.8) kadınlara göre (%19.3) anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Düzenli olarak kan bağışladığını bildiren katılımcıların %14.3'ü yılda en az iki kez, %29.7'si en az bir kez, %40.7'si ise daha seyrek kan bağışladığını bildirmiştir. Organ nakli hakkında bilgi sahibi olduğunu bildiren bireylerin oranı %66.7 iken, ilik nakli hakkında bilgi sahibi olduğunu bildiren bireylerin oranı %36.6'dır. Organ ve ilik nakli hakkında bilgi sahibi olma durumu bakımından erkek ve kadın bireyler arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p>0.05$). Katılımcıların organ nakli hakkında en çok bilgi edindiği kaynak TV'dir (%21.8). TV'yi bilgi kaynağı olma bakımından %17.8 ile internet, %12.2 ile çevre ve %8.3 ile sağlık personelleri takip etmiştir. Yalnızca 12 birey (%4.0) organ bağışında bulunduğunu bildirmiştir. Organ bağışında bulunmayan bireylerin organ bağışında bulunmama nedeni olarak en çok öne sürdüğü nedenler sırasıyla 'erken olması' (%38.8), 'nedenini bilmeme' (%21.1) ve 'dinen caiz olmadığını düşünme' (%10.4) olarak saptanmmıştır. Katılımcıların %44.0'ı organ bağışının arttırılması için seminer ve konferansların arttırılmasını, 21.5'i organ bağışında bulunan bireylere özel imkanlar sunulmasını, %15.8'i Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bu konuda daha aktif rol almasını, %15.1'i ise kamu spotları ile organ bağışının teşvik edilmesini önermiştir. Ayrıca Diyanet İşleri Başkanlığı'nın organ bağışı konusundaki fetvasından haberdar olmayan bireylerin oranı %63.0 olarak saptanmıştır.

Üniversite öğrencileri arasında özellikle organ bağışlama durumunun yaygın olmadığı görülmektedir. Çoğunluğu ileri adolesan dönemde olan üniversite öğrencilerine yönelik kan ve organ bağışlama ile ilgili etkin eğitim programlarının düzenlenmesi ve öğrencilerin bu konuda bilinçlendirilmesi kan ve organ bağışı sıklığının artırılması için önemli ve gereklidir.

ANAHTAR KELİMELER: KAN BAĞIŞI, ORGAN BAĞIŞI, ÖĞRENCİ, ÜNİVERSİTE

P-081 - KARS'TA FİZİKSEL AKTİVİTE YAPAN YA DA YAPMAYAN BİREYLERDE YAŞAM DOYUMUNUN BELİRLENMESİ

Yeliz AKKUŞ[1], Sevgi DEMİR[1], Serdar Ali DAŞTAN[1],

[1]Kafkas Üniversitesi,

Bu çalışma Kars'ta fiziksel aktivite yapan ya da yapmayan bireylerde yaşam doyumunun belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Araştırmanın evrenini Kars'ta yaşayan 15 yaş üstü bireyler, örneklemini ise evreni bilinen örnekleme yöntemi ile belirlenen çalışmaya katılmayı kabul eden, okuma yazma sorunu olmayan, psikiyatrik problemi olmayan 344 birey oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında kişisel bilgi formu, "Egzersizde Davranışsal Düzenlemeler Ölçeği-2" (EDDÖ-2), Uluslararası Fiziksel Aktivite Değerlendirme Anketi Kısa Formu ve Yaşam doyumu ölçeği kullanılmıştır. Veriler SPSS 20 paket programında sayı, yüzde, ortalama standart sapma, iki ortama arasında farkın anlamlılık testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılarak değerlendirilmiştir. Çalışmanın yapılabilmesi için etik kurul izni ve gerekli izinler alınmıştır.

Çalışmaya katılan bireylerin yaş ortalaması 30.87±12.61 ve BKI ortalaması 24.47±4.06'dır. Katılımcıların %52.9'u bekar, %56.7'si lise mezunu, %52.3'ü çalışıyor, %50.9'unun geliri giderini karşılamıyor, %81.7'si en uzun il merkezinde yaşıyor ve %40.1'i sürekli spor yapıyor. Spor yapmama nedenleri ekonomik (%35.5), arkadaşlar ve sosyal teşvik olmaması (%25.6), alışkanlık olmaması (%32), çevresel koşullar (%27), yeterli tesis bulunmaması %49.1, çok yoğun çalışma temposu (%33.7), ev işleri ve ailevi sorumluluklar (%40.7) olarak belirtilmiştir. Kars'ta egzersiz yapabilmek için istenen en fazla düzenleme yürüyüş yollarının yapılması (%83.1), halka açık ücretsiz tesislerin kurulması (%78.5), kaldırımların buzdan temizlenmesi %44.8 olarak belirtilmiştir. Katılımcıların sadece %2'si spor tesislerinin Kars'ta yeterli olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların ölçeklerden aldıkları puan ortalamasına bakıldığında yaşam doyumu ölçeği 13.42±4.26, IPAQ 695.83±845.14, EDDÖ-2 alt ölçekleri sırasıyla içsel düzenleme 2.67±1.02, içe atılma 1.61±1.04, güdülenmeme 0.87±0.92, dışsal düzenleme 0.77±0.87'dır. Yaşam doyumu puanı ile ölçek puanları arasında anlamlı ilişki bulunamamıştır. Ancak yaşam doyumu puanı ortalaması fiziksel aktivite yapanlarda ve geliri giderini karşılayanlarda daha yüksek bulunmuştur ve fark istatistiksel olarak önemlidir.

Sonuç olarak katılımcıların yaşam doyumu puanı orta düzeydedir, fiziksel aktivite yapanlarda yaşam doyumu yüksektir.

ANAHTAR KELİMELER: FİZİKSEL AKTİVİTE, YAŞAM DOYUMU

P-082 - ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN TECAVÜZ MİTLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Melike KIZILKAYA[1], Ela AĞILLI[1], Büşra YILMAZ[1], Ezgi EKENOĞLU[1], Şeyma GÖK[1], Ümran OSKAY[1],

[1]İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ FLORENCE NİGHTİNGALE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Tecavüz mitlerinin üniversite öğrencileri tarafından kabul düzeyinin ve öğrencilerin tecavüze yönelik görüşlerinin belirlenmesidir.

Tanımlayıcı tipteki bu araştırmanın evrenini İstanbul Üniversitesi İşletme ve Veterinerlik Fakülteleri'nde 2017-2018 yılında öğrenim gören tüm öğrenciler, örneklemini ise 15.01.2018 – 28.02.2018 tarihleri arasında, araştırmaya katılmaya gönüllü, Türkçe iletişim kurabilen, 18 yaş ve üzeri 408 öğrenci oluşturdu. Veri toplama aracı olarak demografik özellikleri içeren 18 soruluk Kişisel Bilgi Formu ve Türkçe geçerlik ve güvenirliği 2015 yılında Çoklar ve Meşe tarafından yapılan 17 sorudan oluşan Illinois Tecavüz Mitlerini Kabul Ölçeği'nin kısa formu kullanıldı. 7'li likert tipteki ölçekte alınabilecek en fazla puan 119 ve ölçekten alınan puan arttıkça tecavüz mitlerini kabul düzeyi artmaktadır. Verilerin analizinde SPSS.Ver. 22.0 programı kullanıldı.

Araştırmaya katılan 408 öğrencinin %53.3'ü kadın, %46.7'si erkekti. Öğrencilerin %64.6'sı Veterinerlik Fakültesi'nde, %35.4'ü İşletme Fakültesi'nde öğrenim görüyordu. Çalışmaya katılanların büyük çoğunluğu ikinci sınıf (%42.8) öğrencisiydi, %97.3'ü bekardı ve %60.9'unun ekonomik durumları orta gelir düzeyindeydi. Öğrencilerin 87.2'si yaşamlarının büyük kısmını kentte geçirmiş olup, %61.7'si ailesi ile yaşamaktaydı. Annelerinin %70.8'i ev kadını iken, babaların %77.4'ü çalışıyordu. Öğrencilerin %69.3'ü gece dışarı çıktıklarını, %19.7'si dışarı çıkarken tehlikelerden korunmak için yanlarına biber gazı (%11.8) ve kesici alet (%7.9) aldıklarını bildirdi. Öğrencilerin %74.7'si kadın erkek eşitliğine inanıyordu ve bu konuda cinsiyetler arasında anlamlı fark yoktu (X2=0.29, p=0.176). Kitle iletişim araçları ve sosyal medyanın cinsiyet ayrımcılığını yansıttığını düşünen öğrencilerin %74'ü kadındı. Bu çalışmada Illinois Tecavüz Mitlerini Kabul Ölçeği'nin kısa formu toplam puanı 27,8±12,1 (min:17, max:101) olarak oldukça düşük bulundu. Ölçeğin cinsiyet açısından tecavüz mitlerini kabul durumu karşılaştırıldığında erkek öğrencilerde tecavüz mitlerini kabul puanı daha yüksekti (t=-7.929, p=0.000). Ölçek toplam puanı açısından fakülteler arasında anlamlı fark yoktu (t=0.147, p=0.884). Kırsal bölgede yaşayanların tecavüz mitlerini kabul durumu kentte yaşayanlara göre yüksekti (t=2.959, p=0.004). Anne eğitim düzeyi düşük olanlarda tecavüz mitlerini kabul durumu daha yüksekti (F=2.884, p=0.036). Öğrencilerin %55'i kitle iletişim araçları ve sosyal medyanın bireyleri tecavüze özendirdiğini düşünüyordu ve bu konuda cinsiyetler arasında anlamlı bir fark bulunamadı (X2=2.096, p=0.351).

Üniversite öğrencileri arasında düşük oranda da olsa tecavüz mitlerini kabul edenlerin ve cinsiyet ayrımcılığına inananların olması, bu konuda toplumun bilinçlendirilmesinin önemini göstermektedir.

ANAHTAR KELİMELER: TECAVÜZ, MİT, ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİ, GÖRÜŞ

P-083 - HEMŞİRELİK UYGULAMA ALANLARINDA TAMAMLAYICI TERAPİ YÖNTEMLERİNİN KULLANILMASI

Mervenur KOKAR[1], Gamze Nur ARSLAN[1], Şehriban ŞİRİN[1], Ebru Fatma EKER[1], Ece UĞUR[1], Zeliha ÜLGER[1], Hilal YILDIZ[1],

[1]ACIBADEM MEHMET ALİ AYDINLAR ÜNİVERSİTESİ,

Tamamlayıcı/alternatif terapi(TAT), bireylerin modern tıbbın paralelinde yaşam kalitesini artırmak, semptomları ve ilaçlara bağlı yan etkileri azaltmak, fiziksel ve psikolojik destek sağlamak amacıyla kullanılır. Bu doğrultuda, hizmet amacı toplumun sağlık gereksinimlerini karşılamak olan hemşirelerin, tamamlayıcı terapilerde rol alması zorunluluk haline gelmiştir. Hemşirelik uygulamalarının ve tamamlayıcı tedavilerin temel felsefesi aynı olmakla birlikte bireye holistik açıdan yaklaşmaları, tedavi sırasında destekleyici rolde olmaları, sağlığın yükseltilmesine ve hastanın aktif rolde olmasına odaklanmalarıdır. Bu literatür derlemesinin amacı toplumumuzda kullanılan TAT yöntemlerini ve bu yöntemlerin hemşirelik uygulama alanlarındaki yerini belirlemektir.

Çalışmada 2013-2017 yılları arasında Scholar Google ve PUBMED veri tabanlarında bulunan; "tamamlayıcı terapi, hemşirelik, hemşirelik uygulama alanı" anahtar kelimelerini içeren sadece dili Türkçe olan makaleler yer almıştır. Literatür taraması sonucunda 54 makaleye ulaşıldı ancak 34 çalışma konuyla ilgili olmaması, arama kriterlerine uygun olmaması ve tekrarlanması nedenlerinden dolayı kapsam dışı bırakıldı. Derleme kapsamına ise 7 tanımlayıcı araştırma, 4 randomize kontrollü çalışma, 1 katmanlı randomizasyon, 3 deneysel çalışma, 5 yarı deneysel çalışma tasarımlarına sahip toplam 20 araştırma dahil edildi.

İncelenen çalışmaların genel amaçlarının; tamamlayıcı terapi yöntemlerinin etkinliğini, kullanımını ve yaşam kalitesine etkisini değerlendirmek olduğu saptanmıştır. Bu çalışmalarda belirlenen TAT yöntemlerini hastaların kullanma oranı %35,7 - %78,8 değerleri arasındadır. En fazla başvurulan TAT yöntemleri ise; ısırgan otu, bitkisel ürün/vitamin desteği, bitkisel tedaviler, masaj, aromaterapi ve namaz kılmak olarak belirlenmiştir.

Literatür taraması dahilinde incelenen çalışmalarda TAT yöntemi kullanan bireylerin; bilgi kaynaklarının profesyonel olmadığı ve bilgi gereksinimi duydukları belirlenmiştir. TAT kullanan bireylerde yaşam bulgularının olumlu yönde etkilendiği, yorgunluk ve ağrı düzeyinin azaldığı, konstipasyon görülme oranının düştüğü, bulantı-kusma belirtilerinin azaldığı saptanmıştır. TAT yöntemleri bu etkileri ve maliyetinin düşük olması nedeniyle hastalar ve hemşireler tarafından sıkça kullanılan bir tedavidir. Hemşireler geleneksel tedavi yöntemlerinden doyum sağlayamayan hastalara fiziksel, psikolojik destek sağlama ve yaşam kalitesini arttırmak adına tamamlayıcı tedavi yöntemlerini kullanmaktadır. Ayrıca hemşireler, bakım ve tedavi süresinin en aza indirgenebilmesi için tıbbi tedavi ve tamamlayıcı terapiyi birlikte yürütmelidir. Tamamlayıcı tedavi uygulayan hemşirelerin ve dolaylı olarak hastaların, TAT yöntemlerini doğru şekilde uygulayabilmesi için yeterli bilgi donanımına sahip olması gerekmektedir. Bu gereksinim ancak randomize kontrollü çalışmaların yapılmasıyla karşılanabileceğinden ileride yapılacak çalışmalarda, kullanılan TAT yöntemlerinin hastaya olan etkisini ortaya koyacak şekilde randomize kontrollü çalışmalar yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: TAMAMLAYICI TERAPİ, HEMŞİRELİK, HEMŞİRELİK UYGULAMA ALANI

P-084 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİ VE AİLELERİNİN HUZUREVLERİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Nudem KUZU[1], Emre KURTULDU[1], İrem Buse ADIYAN[1], Büşra DEMİR[1], Nazmiye KOCAMAN[1], Özlem ÖZTÜRK[1], İlknur TOPÇU[1], Aysun BABACAN GÜMÜŞ[1], Sevinç ŞIPKIN[1],

[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi,

Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin ve ailelerinin huzurevlerine yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Çalışmaya Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Hemşirelik son sınıf öğrencilerinden gönüllü öğrenci (65) ve aileleri (110) katılmıştır. Çalışmada araştırmacılar tarafından hazırlanan Anket Formu kullanılmıştır. Veriler sayı yüzde dağılımı kullanılarak değerlendirilmiştir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.64(n=65) olup öğrencilerin %18,46sı(n=12) erkek, %81,54ü(n=53) kadındır. Çalışmaya katılan aile bireylerinin %6.36sı(n=7) 0-18, %13.64ü(n=15) 18-24, %28.18i(n=31) 25-39, %26.36sı(n=29) 40-49, %20.91i(n=23) 50-64, %4.55i(n=5) 65 yaş ve üstü olduğu belirlenmiştir. Bireylerin %31.82si(n=35) erkek, %68.18i(n=75) kadındır. Öğrenciler huzurevlerinin geleneklere uygun olup olmadığı konusunda tarafsızken (%60.00ı(n=39)), aile bireyleri uygun olmadığını düşünmektedir(%47.27si(n=52)). Öğrencilerin %69,23ü(n=45), ailelerin %66,36sı(n=73)huzurevlerinin yaşlılar için sosyalleşme alanı olduğunu düşünmektedir. Ülkemizdeki huzurevi sayısını öğrenciler %49,23(n=32) yetersiz bulurken, aileler %56,36(n=62) kararsız kalmıştır. Öğrencilerin %49,23ü(n=32) yaşlıların huzurevinde bakılması gerektiği konusunda kararsızken ailelerin %42,73ü(n=47) kesinlikle katılmamaktadır. Ailelerin %41,82(n=46) huzurevlerinde yaşlıların bir arada olması onları karamsarlığa ittiğini düşünürken öğrencilerin %43,08(n=28) kararsızdır.

Hemşirelik öğrencileri ve aileleri huzurevlerinin gerekli olduğunu, sadece kimsesiz yaşlılar için olmadığını, ekonomik durumu iyi olmayan yaşlılar için en uygun yaşam alanı huzurevi olduğu,huzurevinin yaşlılar için sosyalleşme alanı olduğunu savunurken öğrenciler ve aileler huzurevinde kendilerinin ve yakınlarının kalmasını istememektedir.Huzurevlerinin Türk geleneklerine uygunluğu konusunda öğrenciler kararsız kalmıştır fakat aileler huzurevlerinin Türk geleneklerine uygun olmadığını düşünmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HUZUREVİ, HEMŞİRELİK,ÖĞRENCİ,AİLE,GÖRÜŞ

P-085 - PEDİATRİ HEMŞİRELİĞİNDE STOMA BAKIMI

Merve KARAGÖZOĞLU[1], Tansu GÜLTEKİN[1],

[1]KOÇ ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ,

Stoma, gastrointestinal ya da üriner sisteme ilişkin kanserlerin, inflamatuar barsak hastalıklarının ve travmaların cerrahi tedavisinde kullanılan yaygın bir girişimdir. Stoma bakım hemşirelerinin abdominal stoma komplikasyonlarının önlenmesi ve gelişen komplikasyonların bakımı ve tedavisinde önemli sorumlulukları vardır. Pediatri hemşireliğinde stoma bakımın algısında ülkelere göre benzerlikler ve farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle pediatri hemşireliğinde stoma bakımı ülkelere göre değişmesi mümkündür.

Bu çalışmada literatür doğrultusunda çocuklarda stoma hemşirelik bakımı hakkında çalışmaların sistematik olarak derlenmesi amaçlandı. 1 Aralık 2017- 1 Ocak 2018 tarihleri arasında "pediatric nursing and stoma care" anahtar kelimesi kullanılarak yayın dili Türkçe ve İngilizce olan, 1980' den günümüze stomaya sahip çocukların bakımını içeren, tam metine ulaşılabilen, Ebschost, CINAHL, Medline, Yöktez veritabanlarında taranan çalışmalar araştırma kapsamına alındı.

Veritabanları tarandığında toplam 14 yayın listelendi. Yayınlardan 4' ü her iki veritabanında da yer aldığından 10 yayın incelendi. İncelenen 10 yayının 4' inin makalelerin seçim kriterlerine uymadığı belirlenmiş olup, seçim kriterlerine uyan 6 makale bu çalışmada sistematik olarak analiz edildi.

Sonuç olarak incelenen çalışmalarda çocuklarda stoma hemşirelik bakımı hakkında ülkelere göre farklılıklar ve benzerlikler gösterdiği belirlendi. Yurt dışında çocuklarda stoma hemşirelik bakımı hakkında kısıtlı çalışmalara ulaşılırken, ülkemizde ise sadece bu konu hakkında bir çalışmaya ulaşılmıştır. Hindistan da yapılan çalışmada çocukların stoma bakımı hakkında çok az eğitim yardımı bulunduğu tespit edilmiştir. Video tabanlı program materyali geliştirmişlerdir. Video tabanlı program materyali kullanmanın çocuklarının bakıcılarının bilgi ve becerilerini arttırmada etkili olduğunu vurgulamıştır. İngiltere de ise 2005 yılında Pediatrik Stoma Hemşire Grubu (PSNG) kurulmuştur. Çocukların yetişkinlerden farklı olduğunu vurgulamıştır. Çocuklarda stoma hemşirelik bakımının kanıta dayalı, ulusal standartlara ve yönergeler uygun yapılması için çalıştığı vurgulanmıştır. Ülkemizde ise AnoRektal Malfomasyon Derneği (ARMD) kurulmuştur. Pediatri hemşiresinin anne ve babalara stoma bakımını öğretmesi ve desteklemesi vurgulanmıştır. Bu yüzden aile ve çocukların bir bütün olarak düşünülmesi gerektiği önemsenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: STOMA BAKIMI, PEDİATRİ HEMŞİRESİ, BAKIM

P-086 - KAVRAM HARİTASI YÖNTEMİ İLE AKUT BÖBREK YETMEZLİĞİ OLGU SUNUMU

Nazmiye KİRAZ[1],

[1]İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,

Hasta R.A. için hemşirelik bakım planının oluşturulması aşamasında bütüncül bir yaklaşımla hastanın verilerinin toparlanması ve hemşirelik tanılarına ulaşmada izlenen yolu kavram haritasına uyarlayarak öğrenmeyi kolaylaştırmaktır.

45 yaşında hastaneye başvuran kadın evli ve ilkokul mezunudur. Başvurusundaki temel yakınmalar; mide bulantısı, baş ağrısı, güçsüzlük ve halsizlik ile acile gelmiş. Daha sonra kliniğe alınmış ve akut böbrek yetmezliği tanısı iki gün sonra koyulmuştur.

R3 diyet ile beslenen hastanın mide bulantısından dolayı iştahında azalma, idrar miktarında azalma, idrar yaparken yanma ve koku var. İdrar testlerinde bakteri 50-150, lökosit ++, protein ++ ve eritrosit ++ olarak izlendi. Baş ağrısı, güçsüzlük ve halsizlik ile acile gelen hastanın vital bulguları Radyal nabız:84/dk. ,kan basıncı:110/80 mm/Hg, solunum sayısı:15/dk. ,vücut sıcaklığı:36.7˚C olarak kaydedilmiştir. Laboratuvar testlerinde: BUN:90.75, Kreatinin 3.0, Na:138, K:5.8, Üre:120 bulgularına rastlanmıştır. Baş ağrısı ve halsizlik yakınmaları ile hastaneye başvuran hastaya iki gün sonra akut böbrek yetmezliği tanısı konulmuştur. Hastadan toplanan veriler sonucunda hemşirelik tanıları konulmuştur. Üriner sistemde enfeksiyona bağlı akut ağrı, Yetersiz beslenme ve yorgunluğa bağlı aktivite intoleransı, Yatak istirahatine bağlı deri bütünlüğünde bozulma riski, Enfeksiyon, ABY ve karında asit birikimine bağlı sıvı volüm artışı, İştahsızlığa bağlı beden gereksiniminden az beslenme tanısı konulmuştur. Poster sunumu ile hastalık ve hastada gözlenen veriler bir araya getirilip bütüncül bir bakış açısı ile hemşirelik bakım planı hazırlanmıştır.

Kavram haritası hemşirelik bakımını bütüncül bir yaklaşımla sergilemiş, öğrenmeyi kolaylaştırmış ve kalıcı kılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: AKUT BÖBREK YETMEZLİĞİ, HEMŞİRELİK TANISI, BAKIM PLANI

P-087 - KÜLTÜRE DUYARLI PALYATİF BAKIMIN ÖLÜM SÜRECİ ÜZERİNE ETKİSİ: LİTERATÜR İNCELEME

GÜL SAYICI[1], ESMA BAKER[1], ESRA KÖR[1], VİLDAN KOCATEPE[1],

[1]ACIBADEM MEHMET ALİ AYDINLAR ÜNİVERSİTESİ,

Fiziksel, psikolojik, sosyal, manevi ve kültürel boyutları ile karmaşık bir durum olan ölüme yaklaşım kültürler arasında farklılık göstermektedir.Palyatif bakımda kültüre duyarlı bakımın hedefi, hastanın kültürel özelliklerini (ekonomik durum, aile yapısı, cinsiyet rolleri, beslenme, konut düzenlemesi vb.), inançlarını ve sağlık uygulamalarını dikkate alarak bütüncül bakımın sağlanmasıdır.Hastaların ölüme karşı olumsuz algılarının değiştirilmesi ve ölüme hazırlanmasında hemşirenin hastanın kültürüne duyarlı bakım vermesi önemlidir.Çalışmada kültüre duyarlı palyatif bakımın ölüm süreci üzerine etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Palyatif bakımda sağlık personelleri tarafından kültüre duyarlı bakım vermenin ölüm sürecine etkisine ilişkin Türkçe ve İngilizce tam metnine ulaşılabilen araştırmalar inceleme kapsamına alınmıştır.Çalışma CINAHL, EBSCOhost, MEDLINE, ScienceDirect, Scopus, ProQuest, ve ULAKBİM Ulusal Veri Tabanları taranarak yürütülmüştür.Çalışmalara ulaşmak için "Palyatif Bakım", "Kültür", "Ölüm", "Hospis" anahtar kelimeleri kullanılmıştır.Son beş yılda (Ocak 2013- Ocak 2018) literatürde Türkçe ya da İngilizce yayınlanan ve tam metnine ulaşılabilen 44 araştırma makalesi değerlendirmeye alınmıştır.Tekrar eden 3 çalışma örneklemden çıkarılmıştır.38 makale araştırmayla incelenmiştir.

Literatür incelendiğinde 2013-2018 yılları arasında yapılan 13 tanesi kalitatif olmak üzere toplam 37 tanımlayıcı çalışma derlemeye dahil edilmiştir.Çalışmalara toplam 183 hemşire,1475 sağlık personeli,3866 hasta,26 sosyal destek,42 din görevlisi,179 hasta yakını,100 öğrenci hemşire,7 doktor olmak üzere 5878 kişi alınmıştır.Çalışmalarda palyatif bakımda sağlık ekibinin, kültürel farklılıkları göz önüne alması,hasta ve yakınının ölüme ilişkin düşüncelerini etkileyeceği söylenmiştir.Palyatif bakımda kültürün esas alınması ile hastaların ölüme hazırlık süreçlerinin kolaylaştırılacağı ve bakımın kalitesinin artacağı ifade edilmiştir.Kültüre duyarlı bakım verilmesinin hastaların sağlık personeline güvenini arttırdığı ve ölüm sürecini normal yaşamın bir parçası olduğu anlayışına ulaşmalarını sağladığı belirtilmiştir.Ölüm sürecini sıklıkla etkileyen faktörler dil ve dini inanç farklılıkları olarak belirlenmiştir. Bu nedenle sağlık ekibi, ölüm sürecinde hastanın dini inanç ve uygulamalarının da farkında olmalıdır.Hastaların farklı inançlarına saygı duyulması durumunda palyatif bakımın etkinliğinin artacağı düşünülmektedir.Hastalara ölüm sürecinde verilen bu bakımın, hastaların kendi dilinde olması gerektiği söylenmiştir.Bakımın hastanın kendi dilinin ve inançlarının dışında verilmesi bireyin anlaşılamamasına,yeterince tanınamamasına dolayısıyla bakımın niteliğinin ve bireyin sağlığının olumsuz etkilenmesine neden olabileceği belirtilmiştir.Çalışmalarda hastalara kendi dilinde bakım verilmesi ya da dil engelini aşmayı sağlayacak farklı yöntemlerin kullanılması önerilmiştir.

Sonuç olarak palyatif bakımda hasta ve yakınlarına,kültüre duyarlı bakımın verilmesi palyatif bakımın etkinliğini arttırmakta ve ölüm sürecini kolaylaştırmaktadır.Sağlık ekibi palyatif bakımda hastaların kültürel farklılıklarının bilincinde olmalı ve ölüm sürecinde hastanın kültürüne duyarlı,bireysel ve bütüncül bakım vermelidir.

ANAHTAR KELİMELER: PALYATİF BAKIM, KÜLTÜR, ÖLÜM, HOSPİS

P-089 - ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN İNTERNET KULLANIM DURUMLARI VE BİLGİSAYARA İLİŞKİN ÖZ-YETERLİK ALGISININ BELİRLENMESİ

Yeter KURT[1], Çiğdem Gamze ÖZKAN[1], Havva ÖZTÜRK[1], Mehmet GÖRGÖZ[1], Enes Furkan AKSU[1], Kardem BİRİNCİ[1], Cansu ÇETİNKAYA[1], İhsan KARLI[1], Elif KARA[1],

[1]Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Bu araştırma öğrenci hemşirelerin internet, bilgisayar ve teknoloji ürünlerini kullanım durumlarını ve bilgisayar kullanımına ilişkin öz-yeterlik algılarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma, Trabzon'daki bir devlet üniversitesinin Hemşirelik Bölümü'nde okuyan toplam 786 öğrenci hemşireden 548'i ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, öğrenci hemşirelerin demografik özellikleri, bilgisayar ve teknoloji ürünlerinden yararlanma durumlarını kapsayan anket formu ve bilgisayara ilişkin öz-yeterlik algısı ölçeği ile toplanmıştır.

Araştırmaya katılan öğrenci hemşirelerin % 83'ü kadın, yaş ortalaması 20.33±1.53, % 30'u 1. sınıf, % 20'si 2. sınıf, % 21'i 3. sınıf, % 29'u 4. sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin % 80'i interneti araştırma yapmak, müzik dinlemek ve sosyal paylaşım sitelerini kullanmak amacıyla kullanmaktadırlar. Bununla birlikte öğrencilerin %61'i interneti haber okumak ve ödev yapmak, %39'u e- posta almak, %36'sı ders esnasında kullanmak, % 22'si yabancı dilini ilerletmek, %18'i yazı yazmak amacıyla kullandıklarını ifade etmişlerdir. Eğitim amacıyla öğrencilerin % 91'inin cep telefonu, % 49'unun bilgisayar, % 11'inin ise tablet kullandığı tespit edilmiştir. Aynı zamanda öğrencilerin % 93'ü okulunda yeni teknolojiler kullanılarak eğitim almayı, % 87'si okulunda aldığı dersleri evinden istediği zaman izlemeyi ve % 53'ü'de derslerinin internet üzerinden düzenlenmesini istemektedirler. Araştırmaya katılan öğrencilerin %44'ü hemşirelik mesleğine ait dersleri öncelikli olarak laboratuvar ortamında öğrenmeyi tercih ederken, % 24'ü hastanelerde, % 21'i simülasyon merkezinde ve % 11'i ise sınıf ortamında tercih etmektedirler. Öğrencilerin % 58'i mobil uygulamaları eğitim amaçlı olarak sık sık kullanırken % 4'ü mobil uygulamalardan hiç yararlanmamıştır. Bilgisayarı günlük yaşamda kullanmada erkeklerin kızlara göre, dördüncü sınıf öğrencilerinin birinci sınıf öğrencilerine göre, mesleğine ait derslerin simülasyon merkezinde olmasını isteyenlerin laboratuvar ortamında olmasını isteyenlere göre, mobil uygulamaları eğitim amaçlı olarak sık sık kullananların birkaç kez kullananlara göre öz-yeterlik algıları daha yüksek bulunmuştur. Bununla birlikte öğrenci hemşirelerin interneti kullanım amaçlarına göre öz-yeterlik algıları değerlendirildiğinde; interneti araştırma yapmak, yabancı dilini ilerletmek, e-posta atmak, haber okumak ve yarışmalara katılmak amacıyla kullananların kullanmayanlara göre öz-yeterlik algılarının daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Öğrenci hemşirelerin okulda alınan dersleri evlerinde izlemek ve laboratuvar ortamında öğrenmek istedikleri tespit edilmiştir. Ayrıca mezun durumda olan ve dersleri simülasyon merkezinde öğrenmek isteyen öğrenciler ile cep telefonlarını eğitim amaçlı sık sık kullanan ve interneti araştırma yapmak amacıyla kullanan öğrencilerin öz-yeterlik algıları daha yüksek bulunmuştur.

ANAHTAR KELİMELER: ÖĞRENCİ HEMŞİRE, HEMŞİRELİK, ÖZ-YETERLİK, TEKNOLOJİ, BİLGİSAYAR

P-090 - BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE TEDAVİ GÖREN HASTALARIN, HEMŞİRE VE ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN SİGARA KULLANIMI HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİ

Nurseli ÖZKAN[1], Fatma Sena AZİZOĞLU[1], Büşra ŞAHİN[1], Rahşan ÇAM[1],

[1]ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Üniversite hastanesinde yatarak tedavi gören hastaların hemşire ve öğrenci hemşirelerin sigara kullanımı hakkındaki görüşlerini incelemektir.

Araştırma verileri 15 Ocak 2018-15 Şubat 2018 tarihleri arasında Adnan Menderes Üniversitesi Uygulama ve Araştırma Hastanesi' nde yatılı tedavi gören ,araştırmaya katılmayı kabul eden 142 hasta ile literatür incelenerek hazırlanan veri toplama formu ile oluşturuldu. Elde edilen verilerin istatiksel analizi ,SPSS (Statistical Package for Sciences; Lisans no: 101241440) 15.0 Windows paket programı ile yapıldı. Verilerin değerlendirilmesinde; tanımlayıcı istatistikler(sayı, yüzde, ortalama) kullanıldı.

Hastaların %55'i erkek, %45 'i kadın, yaş ortalaması 54.9 ± 18.27(min: 11, max:88) %21.1' i ortopedi, %19.7'si üroloji, %12,7'si nöroloji, %10.6' sı kulak burun boğaz, ve %8.5'i göğüs kliniğinde yatarak tedavi almaktadır. Hastaların %77.1' inin sigara içmediği, %50.7' sinin kendilerine bakım veren hemşire ve öğrenci hemşirelerin sigara içmesinin önemli olduğunu, %65.5'i seçebiliyor olsa sigara içmeyen hemşire veya öğrenci hemşire tercih edeceğini, %70.4' ü hemşire ve öğrenci hemşirelerin sigara kokmalarından rahatsız olduğunu, %54.9' u bu durumun kendilerine kötü örnek teşkil ettiğini, %51.4' ü hemşire ve öğrenci hemşirelerin mesai saatleri içerisinde sigara içmesinin yasaklanması hakkında yasa çıkmasını istediği, %30.3' unun sigara içen hemşire veya öğrenci hemşirenin sinirli olduğunu, %82.3'ünün sigara içen hemşire veya öğrenci hemşirenin sigara içme uyarılarının inandırıcı gelmediğini, sigara içen hemşire veya öğrenci hemşire yaklaştığında %48' inin huzursuzluk, %22'sinin bulantı, %19'unun sinirlilik ve %9' unun kusma sorunu yaşadığını ifade etmişlerdir.

Hastanede bakım ve tedavi görevini yürüten hemşirelerin ve öğrenci hemşirelerin bireysel alışkanlıkları hastaları ve bakımlarını etkilemektedir. Bu doğrultuda sigara kullanan hemşire ve öğrenci hemşirelerin hasta bakımını olumsuz etkilememesi için hastanede sigara içmemeleri veya sigara içme sonrasında bireysel hijyen alışkanlıkları (el yıkama, diş fırçalama, gibi) açısından önlemler alması gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: SİGARA İÇEN HEMŞİRELER ,HASTA DÜŞÜNCELERİ,SİGARAYA BAKIŞ,

P-091 - TÜRKİYE VE ALMANYA'DA YAŞAYAN TÜRK YAŞLI BİREYLERİN YAŞAM SONU BAKIM TERCİHLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Kadriye ALDEMİR[1], Feride TAŞKIN YILMAZ[1], Meryem TUNÇ[1], Berfin KODAN[1],

[1]Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu,

Araştırma Türkiye ve Almanya'da yaşayan Türk yaşlı bireylerin yaşam sonu bakım tercihlerini belirlemek ve farklılık olup olmadığını saptamak amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı ve kesitsel olarak gerçekleştirilen çalışmaya, 02 - 31 Ocak 2018 tarihleri arasında çalışmaya katılmayı kabul eden, bilişsel işlev bozukluğu bulunmayan, Türkçe okuma ve yazma bilen, terminal dönemde bulunmayan Kayseri il merkezinde yaşayan 64 yaşlı birey ile Almanya'nın Neunkirchen kentinde yaşayan 30 yaşlı birey dahil edilmiştir. Veriler araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan, bireylerin sosyodemografik özelliklerini ve yaşam sonu bakım tercihlerini sorgulayan anket formu ile toplanmıştır. İstatistiksel değerlendirmede ortalama, yüzdelik dağılım ve ki kare testi kullanılmıştır.

Örnekleme alınan ve Türkiye'de yaşayan yaşlı bireylerin %75'i ev ortamında; Almanya'da yaşayan yaşlı bireylerin %56.7'si ev ortamında, %26.7'si hastane ortamında yaşlıların bakımının gerçekleştirilmesi gerektiğini belirtmiştir. Bir hastalığa yönelik tıbben yapılacak bir şey olmasa, yaşamın son anlarını geçirmek istedikleri yer sorgulandığında Türkiye'de yaşayan yaşlı bireylerin %96.9'u evde; Almanya'da yaşayan yaşlı bireylerin %66.7'si evde, %33.3'ü hastanede şeklinde yanıt vermiş olup istatistiksel olarak anlamlılık tespit edilmiştir (p=0.000). Türkiye'de yaşayan yaşlı bireylerin %78.1'i aile üyeleri, Almanya'da yaşayan yaşlı bireylerin %56.7'si aile üyeleri ve %36.7'si sağlık çalışanlarından yaşamlarının son anlarında destek almak istediklerini belirtmiş olup istatistiksel olarak anlamlılık tespit edilmiştir (p=0.006). Yaşamın son anlarını nasıl geçirmek istedikleri sorgulandığında, Türkiye'de yaşayan yaşlı bireylerin %78.1'i ve Almanya'da yaşayan yaşlı bireylerin %56.7'si sevdiklerimin yanında kalmasını sağlayarak; Türkiye'de yaşayan yaşlı bireylerin %45.3'ü ve Almanya'da yaşayan yaşlı bireylerin %36.7'si ibadet ederek geçirmek istediklerini belirtmiştir. Ölümcül bir hastalık tanısı almış olsa, hastalık için tıbben yapılacak hiçbir şey olmasa, ölüm kaçınılmaz olsa ve mümkün olduğunca uzun yaşama istense hangisinin tercih edileceği sorgulandığında Türkiye'de yaşayan yaşlı bireylerin %43.8'i ve Almanya'da yaşayan yaşlı bireylerin %50'si hiçbir tıbbi girişim yapılmadan huzur içinde evde yaşayabildiği kadar yaşamak istediğini; Türkiye'de yaşayan yaşlı bireylerin %42.2'si ve Almanya'da yaşayan yaşlı bireylerin %26.7si ne kadar uzun yaşadığının değil kimseye muhtaç olmadan yaşamasının önemli olduğunu belirtmiştir.

Elde edilen bulgulara göre, Türkiye'de ve Almanya'da yaşayan Türk yaşlı bireylerin yaşamın son anlarını geçirmek istedikleri yer ile destek almak istedikleri bireyler arasında farklılık bulunduğu belirlenmiştir. Özellikle yaşamın son anlarında sağlık çalışanlarından destek almak istediği belirten Almanya'da yaşayan yaşlı bireylerin oranı yüksek saptanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: YAŞLI, YAŞAMLA İLGİLİ KARARLAR

P-092 - HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN ORGAN BAĞIŞINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

ZÜLFİYE BIKMAZ[1], İREM YILMAZ[2], MİRAÇ KARGAOĞLU[2],

[1]KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU SAĞLIK YÖNETİMİ BÖLÜMÜ, [2]KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Bu çalışma Hemşirelik bölümü öğrencilerinin organ bağışına ilişkin görüşleri ve bu durumu etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla planlanmıştır.

Araştırmanın tasarımı tanımlayıcı tiptedir. Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik öğrencileri çalışmanın evrenini oluşturmuştur. Herhangi bir örnekleme yöntemine gidilmemiş ve çalışmaya gönüllü olarak katılım gösteren 220 öğrencinin verisi analiz için kullanılmıştır. Veriler araştırıcılar tarafından hazırlanan anket ve Kurt (2011) tarafından geliştirilen Biyoetik Değerler Envanteri kullanılmıştır. Çalışmanın yapılabilmesi için kurum izni alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde, betimleyici istatistikler kullanılmıştır.

Çalışmaya katılan öğrenci sayısı 220'dir. %30,9'u 2. sınıfa devam etmektedir. %92,7'si organ nakli konusunda bilgi sahibi olduğu, %80,5'inin organ bağışının nasıl yapıldığını bildiği, %63,0'ı organ bağışında bulunmak istediği ve %2,3'ü organ bağışında bulunduğu belirlenmiştir. %57,5'i organ bağışının nereye yapılacağını, %60,5'i vericiden hangi aşamada organ alındığını bildiğini belirtmektedir. %63,5'i daha önce organ bağışı konusunda bilgi aldığı ve bilgi kaynakları arasında %36,4'ü sağlık çalışanları, %35,0'ı öğretim elemanları ve %20,9'u sosyal medya olduğu belirlenmiştir. Organ ya da doku bağışçısı olmaya karar verme sürecinde danışmayı planladıkları kaynaklar; %65,5'i ailesi, %62,3'ü doktoru, %11,4'ü akademisyenlere, %14,5'i müftülüğe ve %22,7'si konu hakkında bilimsel yazın literatür olduğu belirlenmiştir. Canlı donör olmaları açısından %25,9'u yaşarken herhangi bir organını bağışlamak istemeyeceklerini belirtmişlerdir. Organ ve doku bağışı konusunda en fazla korku yaratan durum %34,5'lik bir görüş ile 'beyin ölümü gerçekleşmeden organlarının alınması ihtimali' olduğu bulunmuştur. %92,3'ü organ bağışı konusunda karar vericinin organ ve dokunun sahibi olması gerektiği görüşünde olduğu bulunmuştur. Trafik kazası geçiren ve bitkisel hayata giren bir kişinin karaciğerinin, karaciğer yetmezliği yaşayan başka bir hastaya verilmesi yönünde trafik kazası geçiren bireyin ailesi olsaydınız nasıl karar verirdiniz? şeklinde bir senaryo verilmiş ve öğrencilerin %42,3'ü bu senaryoya evet, bağışlarım kararlarının temelinde erdem yaklaşımı ve yarar yaklaşımının bulunduğu ve %69,9'unun (n:65) yarar yaklaşımına istinaden evet dediği bulunmuştur.

Organ bağışı konusunda bireylerin farklı değer yargılarına istinaden karar aldığı ve her ne kadar sağlık hizmetlerinin içerisinde yer alma deneyimi olsa da öğrencilerin organ bağışı konusunda çekincelerinin olduğu bulunmuştur. Organ bağışı deneyimi içerisinde sağlık çalışanlarının daha şeffaf ve izlenebilir bir süreç ile hizmet sunmalarının, organ bağışı kararına pozitif katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: ORGAN BAĞIŞI, BİYOETİK, DEĞER, HEMŞİRE, ÖĞRENCİ

P-093 - HEMŞİRELERİN AKILCI İLAÇ KULLANIMI

Yıldız TOSUN[1], Sonay GÖKTAŞ[1],

[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi ,

İlaç endüstrisindeki gelişmeler tüm dünyada yanlış, gereksiz, etkisiz ve yüksek maliyetli ilaç kullanımını artırmış ve bu durum bir takım problemleri de beraberinde getirmiştir. Bu problemlerin başında Akılcı olmayan ilaç kullanımı gelmektedir. Akılcı olmayan ilaç kullanımı günümüz dünyasında gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin en önemli sağlık sorunlarından biridir. Ülkemizde de akılcı olmayan ilaç tüketimi ciddi bir sorun oluşturmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü ilaçların yarısından fazlasının uygunsuz şekilde reçete edildiği, dağıtıldığı ya da satıldığını tahmin etmektedir. İlaçların gereğinden fazla veya yanlış kullanılması, hem hasta güvenliğini tehdit etmekte hem de kaynakların boşa harcanmasına neden olmaktadır. Akılcı olmayan ilaç kullanımı sonucunda antibiyotiklere karşı bakteriyel direnç gelişmekte, etkili olmayan tedaviler artmakta, advers ilaç reaksiyonları ortaya çıkmakta ayrıca topluma ve hastaya ekonomik yük getirmektedir. Akılcı ilaç kullanımı (AİK) "hastanın klinik ihtiyaçlarına uygun ilaçları, kişisel gereksinimlerini karşılayan dozlarda, yeterli bir süre boyunca kendilerine ve topluma en az maliyet ile kullanmaları" olarak tanımlanmıştır. AİK hekim, hemşire, hasta, eczacı ve yöneticilerinin sorumluluğundadır. Ekipte bulunan üyeler hastalıkların önlenmesinde ve sağlığın geliştirilmesinde önemli rol oynamaktadırlar. Hekimin güvenli ilaç seçimi, eczacının doğru reçete yanıtlama süreci çok önemlidir. Hemşirenin bilgi/beceri ve duyarlılığı, varolan ve olası sorunların önlenmesinde etkilidir. Değişen dünyada hemşire sadece ilacı uygulayan kişi değildir. Hemşire, hekimin istemini doğru okumalı, anlamalı ve yorumlamalıdır. Hemşire ilacı hastaya uygularken hastanın bireysel farklılıklarını göz önüne almalıdır. Doğru ilacı, doğru hastaya, doğru doz ve sürede, doğru yoldan uygulamalıdır. İlaç kullanım etkinliğini ve hasta uyumunu değerlendirmeli, ilaç kullanımıyla ortaya çıkan advers etkileri takip etmeli, birden çok ilacın kullanıldığı durumlarda ilaç-ilaç etkileşimlerini ve ilaç-gıda etkileşimini kullanım öncesi değerlendirmeli, kullanım sırasında ve sonrasında hastayı takip etmeli, ilaçları doğru muhafaza etmeli, ilaçların kaydını doğru şekilde yapmalı ve herhangi bir sorunla karşılaştığında da kısa sürede hekimi haberdar etmelidir. Hemşirelerin AİK konusunda tutum ve davranışlarının gelişmesi için örgün eğitimde iyi bir farmakoloji eğitimi almaları sağlanmalıdır. Mezuniyet sonrası ise AİK konusunda hizmet içi eğitimler devam etmelidir. Eğitimin yanı sıra kazanılan tutum ve davranışların korunması ve sürdürülebilmesi için idari ve yasal düzenlemeler ile de desteklenmesi de önemlidir. Özellikle bu konuya ilişkin ilaç politikalarının hazırlanmasıyla, ilaçlardan beklenen faydalara ulaşılması mümkün olabilecektir.

ANAHTAR KELİMELER: AKILCI İLAÇ KULLANIMI, HEMŞİRE, HASTA

P-094 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIK ALANINA YÖNELİK MOBİL UYGULAMALARA İLİŞKİN BİLGİ VE TUTUMLARININ BELİRLENMESİ

Melek ÇAKIR[1], Sultan ÖZKAN ŞAT[1],

[1]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin sağlık alanına yönelik mobil uygulamalara ilişkin bilgi ve tutumlarının belirlenmesi amacıyla planlanmıştır.

Araştırma tanımlayıcı tipte olup araştırmanın örneklemini Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde eğitim gören 2., 3., ve 4. sınıfa devam eden 345 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada araştırmacılar tarafından geliştirilen ve 3 bölümden oluşan 36 soruluk veri toplama formu kullanılmıştır. Veri toplama formunda; öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri ve sağlık alanına yönelik mobil uygulama kullanım özellikleri, öğrencilerin sağlıkla ilgili mobil uygulamalara ilişkin bilgi ve algılarını ve sağlık alanındaki mobil uygulamaların klinik uygulamaya etkileri hakkındaki algılarını belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde sayı, yüzdelik dağılımları, ortalama, standart sapma, ki-kare testleri kullanılmıştır.

Çalışmaya katılan öğrencilerin %80.9'u kadın %19.1'i erkek olup, öğrencilerin 34.5'i 2. sınıf, %36.5'i 3. sınıf ve % 29'u 4. sınıfa devam etmektedir. Öğrencilerin tamamına yakını (98.3) akıllı telefon kullandığını, %70'i sağlıkla ilgili mobil uygulamaları duyduğunu, %28.4'ü sağlıkla ilgili herhangi bir mobil uygulama kullandığını belirtmiştir. Mobil uygulama kullananların çoğu (%75.4) mobil uygulamaları kendi sağlıkları ile ilgili değişiklikleri takip etmek amacıyla kullandığını, yaklaşık dörtte biri (%24.6) ise mobil uygulamaları teorik ve klinik uygulamalara yardımcı olması açısından kullandığını belirtmiştir. Mobil uygulama kullananların %41.1'i mobil uygulamaları günde en az bir kez kullandığını ifade etmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin yarısı (%49.6) sağlıkla ilgili mobil uygulamaları edinmenin kolay olduğunu, gelecekte daha fazla uygulama edinmek istediğini (%48.4), diğer öğrencilere de mobil uygulamaları kullanmalarını tavsiye ettiğini (%50.4) belirtmiş; %32,5'i mobil uygulamaların sağlık öğrencileri için temel araçlardan biri olduğunu düşündüğünü, %20.6 'sı mobil uygulamaların sağlık alanındaki kitaplar kadar değerli olduğunu, %33.3'ü sağlıkla ilgili mobil uygulamaların sağlık kitaplarını tamamladığını ve %49.9'u sağlıkla ilgili mobil uygulamaların bakım açısından faydalı bilgiler sağladığını ifade etmiştir. Öğrencilerin %40.3'ü mobil uygulamaların klinik karar verme sürecini geliştireceğini, %52.8'i mobil uygulamaların klinik uygulama kılavuzlarına, %55.9'u mobil uygulamaların laboratuvar referans değerlerine, %42.3'ü mobil uygulamaların güvenilir tıbbi bilgi kaynaklarına, %42'si mobil uygulamaların güvenilir klinik beceri kaynaklarına, %40'ı mobil uygulamaların kanıta dayalı tıp uygulamalarına daha hızlı erişim sağlayacağını, %47'si mobil uygulamaların daha kolay ilaç dozu hesaplanmasına izin vereceğini ifade etmiştir.

Araştırmamız hemşirelik öğrencilerinin çoğunun mobil uygulamaları bildiğini ve mobil uygulamalara yönelik olumlu tutum gösterdiğini ortaya koymuştur.

ANAHTAR KELİMELER: MOBİL UYGULAMALAR, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ, HEMŞİRELİK EĞİTİMİ, İNTERNET

P-095 - RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ EĞİTİMİNİN ÖĞRENCİLERİN RUHSAL HASTALIĞA YÖNELİK İNANÇLARINA ETKİSİ

Nüvit ATAY[1], Aydan ÇANKARA[1], Aysun ELİAÇIK[1], Bircan KARATAŞ[1], Büşra ŞENOL[1], Esma PAÇACI[1], Gülşah YETGİN[1], Mert YILMAZ[1], Zekiye Şevval DEMİR[1], Zehranur GÖNÜL[1]

[1]İstanbul Medipol Üniversitesi,

Ruhsal hastalıklara yönelik tutumların belirlenmesinde hastalık konusunda bilgi sahibi olmanın ruhsal hastalıklara yönelik inançlar üzerinde etkili olduğu bilinmektedir. Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği eğitimi almış hemşirelik öğrencileri ile eğitim almayanların ruhsal hastalıklara yönelik inançlarını karşılaştırarak eğitimin ruhsal hastalıklara yönelik inançtaki etkisini belirlemektir.

Tanımlayıcı tipte yapılan bu araştırmanın evrenini bir vakıf üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümü öğrencileri ile Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü öğrencileri (N=700) oluşturmaktadır. Araştırma için örneklem seçimine gidilmemiş araştırmaya katılmayı kabul eden 545 öğrenci ile yürütülmüştür. Veri toplama araçlarını literatür bilgisine uygun olarak hazırlanan Öğrenci Tanıtım Formu ve Türkçe geçerlik, güvenirliğini Bilge'nin yaptığı "Ruhsal Hastalığa Yönelik İnançlar Ölçeği" oluşturmaktadır. Araştırmaya başlamadan önce kurumdan etik izin ve yazarlardan ölçek için izin sağlanmıştır. Ölçek hem toplam puan, hem de alt ölçek puanları üzerinden yorumlanmakta olup, ölçek ve alt ölçeklerden alınan yüksek puan olumsuz inancı ifade etmektedir. İstatistiksel analizler IBM SPSS for Windows Version22.0 paket programında yapılmıştır. Sayısal değişkenler ortalama±standart sapma ve median [Min – Maks] değerler ile kategorik değişkenler ise sayı ve yüzde ile özetlenerek sayısal değişkenlerin normal dağılım gösterip göstermediği KolmogorovSmirnov testi ile incelenmiştir. Değişkenler bakımından farklılık olup olmadığı Anova ve t testi kullanılarak araştırılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak alınmıştır.

Sayısal değişkenler normal dağılım göstermiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %45,3 ü (n=247) Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersini almış olup %54,7 si (n=298) bu dersi almamıştır. Ölçekten alınan toplam puan ortalaması dersi alanlarda 51,01 (ss=14.28) almayanlarda 48,22 (st=14.30) olarak bulunmuştur. Aralarındaki ilişki p=0.020 ile anlamlı bir farklılık göstermiştir. Öğrencilerin Ruhsal Hastalığa Yönelik İnançlar Ölçeği alt ölçeklerinden aldıkları puanlar incelendiğinde Utanma ve Tehlikelilik alt ölçeğinde anlamlı bir farklılık bulunmazken, Çaresizlik ve Kişilerarası İlişkilerde Bozulma alt ölçeği puanı dersi alanlarda 27,09 (ss=8.8) almayanlarda 24,39 (ss=8.8) sonuçlanarak aralarındaki ilişki p=0.00 ile ileri derecede anlamlı bulunmuştur.

Dersi alan hemşirelik öğrencilerinin ruhsal hastalığa yönelik negatif inançları beklenenden yüksek bulunmuştur. Eğitim alan ve uygulamaya çıkan bireyin daha dikkatli ve farklı bakış açısıyla ölçeği değerlendirmesinin, çaresizlik ve kişilerarası ilişkilerde bozulmaya yönelik inançlarını daha olumsuz etkilediği düşünülmektedir. Genellenebilir sonuçlara ulaşmak daha geniş gruplarda çalışmanın tekrarlanmasıyla mümkün olabilecektir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ, RUHSAL HASTALIK, İNANÇ, EĞİTİM

P-097 - HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN LEZBİYEN, GAY, BİSEKSÜEL, TRANSEKSÜEL, İNTERSEKSLERE KARŞI TUTUMLARI VE HOMOFOBİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

ZÜLFİYE BIKMAZ[1], ALİME CİHAN[2],

[1]KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU SAĞLIK YÖNETİMİ BÖLÜMÜ, [2]KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Bu çalışma Hemşirelik bölümü öğrencilerinin lezbiyen, gay, biseksüel, transeksüel, interseksslere yönelik tutumları, homofobi düzeyleri ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla planlanmıştır.

Araştırmanın tasarımı tanımlayıcı tiptedir. Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik öğrencileri çalışmanın evrenini oluşturmuştur. Herhangi bir örnekleme yöntemine gidilmemiş ve çalışmaya gönüllü olarak katılım gösteren 264 anket toplanılmıştır. Ölçekleri eksiksiz dolduran 238 öğrencinin verisi analiz için kullanılmıştır. Veriler araştırıcılar tarafından hazırlanan anket ve Doğan ve arkadaşları (2008) tarafından geliştirdiği Eşcinsellik Tutum Ölçeği ve Hudson ve Ricketts (1980) tarafından geliştirilen ve Türkçe'ye Sakallı ve Uğurlu (2001) tarafından uyarlanan Hudson ve Ricketts Homofobi Ölçeği kullanılmıştır. Çalışmanın yapılabilmesi için Etik Kurul izni alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde, betimleyici istatistikler, parametrik ve non-parametrik istatistikler ve korelasyon analizi kullanılmıştır.

Öğrencilerin yaş ortalaması 21,13±2,00 (min:18, max:34) olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların %79,4'ü kadın, %31,9'u 3. sınıf hemşirelik bölümü öğrencisidir. Genel akademik not ortalamaları 2,78±0,55 (min:1,37, max:3,90)'tir. %92,0'ı değişikliklere açık olduğu, %61,0'ı tabularının olduğu ve %69,2'si kendisini hümanist olarak tanımladığı belirlenmiştir. Öğrencilerin bir ayda ortalama 2,37±1,89 (min:0, max:10) kitap okuduğu belirlenmiştir. %62,9'u yaşamdaki en önemli değerin "insanlık" olduğu yönünde görüş bildirmiştir. %61,4'ünün çevresinde bildiği eşcinsel, %81,7'sinin biseksüel, %87,2'sinin transeksüel, %96,1'inin interseks birey olmadığını belirtmiştir. Homofobi Ölçeği puan ortalaması 100,03±26,72 (min:24,00, max:144,00) olarak bulunmuştur. Eşcinsellik Tutum Ölçeği ortalama puan ortalaması 2,93±0,48 (min:1,84, max: 4,84) olarak bulunmuştur.

Kendilerini normal olarak kabul eden heteroseksüel bireylerin, diğer cinsel eğilimlere sahip bireylere çeşitli kökenlerden gelen inanışları sebebi ile ayrımcılık uygulama eğilimindedir. Sağlık çalışanlarının, kendisinden sağlık hizmeti talep etmesi halinde hiçbir ayrım yapmaksızın bu hizmeti vermeye yönelik yetiştirme gayesi içerisinde öğrencilere yönelik bu konuda duyarlılık eğitimlerinin düzenlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HOMOFOBİ, LGBTİ, TUTUM, HEMŞİRE, ÖĞRENCİ

P-098 - ÖZEL BİR ÜNİVERSİTEDEKİ ÖĞRENCİLERİN ŞİDDET EĞİLİMLERİNİN VE TOPLUMSAL CİNSİYET ROLLERİNE İLİŞKİN TUTUMLARININ İNCELENMESİ

BURCU DİŞLİ[1], NEVİN HOTUN ŞAHİN[2], GÜLTEN KAPTAN ATEŞOĞLU[1], DUYGU DİŞLİ[2],

[1]BEYKOZ ÜNİVERSİTESİ MESLEK YÜKSEKOKULU, [2]İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ FLORANCE NIGHTINGALE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Kadın ve erkeğin fizyolojik ve biyolojik özelliklerinin yanı sıra sosyal ortamdaki rolleri, sorumlulukları toplumsal cinsiyet olarak ifade edilmektedir. Toplumsal cinsiyet rolleri toplumların kültürlerine ve ekonomik durumlarına göre değişiklik göstermektedir. Fakat toplumlarda genellikle kadına sorunlar karşında sessiz kalma ve kabullenme rolü uygun görülürken, erkeğe de fiziksel, psikolojik şiddet uygulayabildiği roller uygun görülmektedir. Geçmişten günümüze kadar ülkelerin gelişmişlik düzeyinin artmasıyla birlikte, azalması beklenen şiddet halen devam etmektedir ve literatüre göre her yıl iki milyondan fazla kişi şiddete maruz kalmaktadır. Bu bağlamda, araştırmamızda toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumların incelenip öğrencilerin şiddet eğilimlerinin üzerine etkisinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın evrenini Beykoz Üniversitesi Meslek Yüksekokulu'nda okuyan tüm öğrenciler oluştururken, örneklem araştırmaya katılmayı kabul eden 95 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırma verileri demografik anket, Şiddet Eğilim Ölçeği(ŞEÖ) ve Toplumsal Cinsiyet Rolleri Tutum Ölçeği(TCRTÖ) ile toplanmıştır. Verilerin istatistiksel analizi sırasında ki kare, T testi ve korelasyon testleri kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20,2872 ± 2,83 ve %54,7'si kız öğrenci olmakla beraber %47,4'ünün meslek lisesi mezunudur. Öğrencilerin %76,8'i ise şiddetin bir gerekçesi olmadığını düşünmektedir. Bunun yanında %69,5'i aile içi şiddete tanık olmuş ve tanık olunan şiddet türleri arasında da %29,5 oranıyla sözel şiddet birinci sırada yer almaktadır. Cinsiyete göre şiddetin gerekçesinin olup olmadığı değerlendirildiğinde cinsiyetler arası anlamlı bir fark saptanmıştır ($X2=15,394$ $p<0,001$). Ölçek puanları değerlendirildiğinde de Şiddet Eğilim Ölçeği puanın ortalamasının 40,03 ± 9 ve Toplumsal Cinsiyet Rolleri Tutum Ölçeği puanın ortalamasının da 100,55 ± 13,01 olduğu görülmüştür. Cinsiyete göre Toplumsal Cinsiyet Rolleri ölçeği puanı karşılaştırıldığında kadınlarla erkekler arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür ($p=0,001$). Şiddet Eğilim Ölçeği(ŞEÖ) ve Toplumsal Cinsiyet Rolleri Tutum Ölçeği'nin korelasyon analizi yapıldığında aralarında pozitif yönde çok zayıf bir ilişki olduğu saptanmıştır ($r=0,206$ $p=0,046$).

Sonuç olarak araştırmaya katılan öğrencilerin şiddet eğilimi ve toplumsal cinsiyet rolleri hakkındaki tutumları arasında çok zayıf anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Literatürde bu konuyla ilgili daha geniş bir örneklemin kullanıldığı çalışmalara ihtiyaç vardır.

ANAHTAR KELİMELER: ŞİDDET, CİNSİYET, ROL, TUTUM

P-099 - YURTTA KALAN ÖĞRENCİLERİN KARDİYOVASKÜLER HASTALIKLAR RİSK FAKTÖRLERİ KONUSUNDAKİ BİLGİ DÜZEYİNİN BELİRLENMESİ

Şerif GÜRBÜZ[1], Hicran YILDIZ[1],

[1]Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Günümüzde kalp hastalıkları prevalansı giderek artmaktadır. Yurtta kalan öğrencilerin kardiyovasküler hastalıklar risk faktörleri konusundaki bilgi düzeyinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı nitelikteki araştırmanın evrenini 2018 yılında özel bir erkek öğrenci yurdunda kalan tüm öğrenciler, örneklemini ise bu öğrenciler arasından çalışmaya katılmayı kabul eden 95 öğrenci oluşturmuştur. Veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan, sosyodemografik özellikleri ile anket formu ve Arıkan ve ark. tarafından güvenirlik geçerliliği yapılan "Kardiyovasküler Hastalıklar Risk Faktörleri Bilgi Düzeyi (KARRİF-BD) Ölçeği" aracılığı ile toplanmıştır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 28'dir. Puanın yüksek olması bilgi düzeyinin de yüksek olduğunu göstermektedir. Yurt müdürlüğünden izin alındıktan sonra, gönüllülük esasına dayalı olarak anketler öğrenciler tarafından doldurulmuştur. Veriler SPSS 22.0 programında, yüzdelikler, ortalamalar, t testi One-Way Annova ve Pearson koreasyon testi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Yaş ortalaması 19.95±1.59 olan öğrencilerin %40'ı birinci sınıftadır. Öğrencilerin %33.7'sinin annesi ilkokul, %30.5'inin babası ilkokul ve %30.5'inin lise mezunudur. Öğrencilerin %83.2'sinin annesi ev hanımı, %22.1'inin babası çiftçidir. Öğrencilerin %63.2Sinin ailesinin ekonomik durumu gelir-gidere denk şeklindedir. Öğrencilerin %8.4'ünün kronik hastalığı vardır ve %1.1'i ilaç kullanmaktadır. Öğrencilerin %6.3'ünün ailesinde kronik hastalığı olan, %5.3'ünün kronik hastalık nedeniyle ölen birey bulunmaktadır. Öğrencilerin kardiyovasküler hastalıklar risk faktörleri konusundaki bilgi düzeyi ortalama 19.95±1.59'dur. Yaş, sınıf, kronik hastalığı olma, ilaç kullanıyor olma, ailede kronik hastalığı olan veya kronik hastalık nedeniyle ölen birey bulunması, anne babanın mesleği ve öğrenim durumlarının kardiyovasküler hastalıklar risk faktörleri konusundaki bilgi düzeyini etkilemediği saptanmıştır ($p>0.05$).

Öğrencilerin kardiyovasküler hastalıklar risk faktörleri konusundaki bilgi düzeyi istendik seviyede değildir. Kardiyovasküler hastalıklar risk faktörleri konusunda öğrencilere yönelik eğitimler verilmesi önerilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: KALP HASTALIKLARI, RİSK, ÖĞRENCİ

P-100 - HEMŞİRELERİN LEZBİYEN , GEY, BİSEKSÜEL, TRANSEKSÜEL VE İNTERSEKS BİREYLERE YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ

Hanife ÇAKIR[1], Arzu Kader HARMANCI SEREN[2],

[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi, [2]İstanbul Üniversitesi,

Bu araştırma, kamu hastanelerinde çalışan hemşirelerin lezbiyen, gey, biseksüel, transeksüel ve interseks bireylere yönelik tutumlarının belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak gerçekleştirilmiştir

Araştırmaya başlamadan önce bir üniversitenin etik kurulundan onay alınmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için biri kamu üniversitesi, diğer dördü eğitim ve araştırma hastanesi olmak üzere toplam beş hastanede çalışan hemşireler üzerinde çalışmanın yapılabilmesi için izin başvurusunda bulunulmuştur. Hastanelerin dördünden izin alınmış birinden ise izin alınamamıştır. İzin alınan dört kamu hastanesinde olasılıksız örnekleme yöntemi ile hastanelerde çalışmakta olan yaklaşık 100'er hemşireden veri toplanması amaçlanmıştır. Çalışma örneklemine en az bir yıldır çalışan ve hemşirelik programlarından mezun olan hemşireler dahil edilmiştir. Veriler toplamda 449 hemşireden toplanmıştır.

Araştırmaya katılan hemşirelerin *Yaş ortalamalarının 32,17±8,48 olup, çoğunluğun 30 yaş altı (%45,9) yaş grubunda ve kadın (%85,3) olduğu saptanmıştır. Hemşirelerin çoğu evli (%54,1) ve lisans mezunudur (%60,4). *LGBTI bireyler ile tanışıklık durumları çoğunluğun (%65) LGBTI bireyler ile tanışık olmadığı, tanışık olanların ise çoğunlukla (%58) az tanışık oldukları saptanmıştır. *Çoğunluğunun (%68,8) daha önce LGBTİ bir bireye bakım hizmeti vermemekle birlikte, bakım vermede bir sakınca görmediği (%95,3) saptanmıştır. *Aynı ekip içinde çalışmak isteme durumları incelendiğinde ise hemşirelerin %73,1'inin LGBTİ bir birey ile aynı ekip içinde çalışmada sakınca görmediği belirlenmiştir. *hemşirelerin %89'unun, hemşirelik bakımı almanın her bireyin sağlık hakkı olduğunu düşündükleri için LGBTİ bireylere bakım vermede sakınca görmedikleri saptanmıştır. *LGBTİ birey ile aynı ekipte çalışırım diyen hemşirelerin nedenleri incelendiğinde, çoğunlukla (%91,2) LGBTİ bireylerin "cinsel yönelimleri beni ilgilendirmez" ve "cinsel yönelimi değil, mesleki bilgi ve becerisi önemlidir" (%80,5) yanıtlarını verdikleri bulunmuştur. * Aynı ekip içinde çalışmak istemeyenlerin çoğunlukla (%57,5) "hemşirelik mesleğinin imajını olumsuz etkiler", "kendimi O'nun yanında güvende hissetmezdim" (%49,2) ve "mesleki kimlik açısından uygun değildir" (%49,2) yanıtlarını verdikleri saptanmıştır. *Hudson ve Ricketts Homofobi Ölçeğinden aldıkları puan ortalaması 93,24± 26,11 olduğu saptanmıştır. *LGBTİ bireylere bakım vermede dini inancın ne kadar etkili olduğunun araştırıldığı sklada ortalama puan 1,07±2,35 olarak saptanmıştır. *Hemşirelerin homofobi düzeyleri incelendiğinde yaş grupları ile çalışılan pozisyon arasında anlamlı bir fark bulunmazken, erkek cinsiyetin ve evli bireylerin daha homofobik olduğu, eğitim seviyesi yükseldikçe homofobi düzeyinin azaldığı,çalıştığı kurumun homofobi düzeyini etkilediği belirlenmiştir.

Araştırma sonucunda hemşirelerin homofobi düzeylerinin yüksek olduğu ve LGBTİ bireylere yönelik tutumlarının eğitim, LGBTİ bireyle tanışık olma, tanışıklık derecesi, dini inanç, hastanelerin bulunduğu bölgeler gibi faktörlere bağlı olarak değiştiği saptanmıştır

ANAHTAR KELİMELER: HOMOSEKSÜALİTE, HOMOFOBİ,HEMŞİRELİK,LGBTİ

P-101 - TÜRKİYE'DE BAKIM SORUMLULUĞUNDA DEĞİŞİM

SEHER DELİGÖZ[1], SEREN KORKMAZ[1], ÜLKER SAĞSÖZ[1],

[1]HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ-HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Hemşirelik insana ve bakım olgusuna temellenmiş, bir meslektir. 'Hemşirelik bakımı' ve 'hemşirelik uygulaması', bakımın hemşireler tarafından yapıldığını vurgular şekilde birbirinin yerine kullanılmaktadır. Bakımın hemşireliğin özü olmasına rağmen, son yıllarda bakım alanında hizmet vermek amacıyla farklı sağlık disiplinleri ortaya çıkmıştır. Sağlık bakım sorumluluğunu hemşirelerle paylaşmaya gönüllü olan bu grupların rol ve sorumluluklarının bilinmesi hemşirelik mesleğinin kimliğinin ve sınırlarının korunması açısından önemlidir. Çalışmanın amacı, farklı alanlarda bakım elemanı olarak eğitim alan bu sağlık çalışanlarının bakım alanındaki rol ve sorumlulukları ile hemşirenin rol ve sorumluluklarını karşılaştırmaktır.

Tanımlayıcı tipteki bu çalışmada, sağlık bakım alanında hizmet vermek üzere formal eğitim yürüten programlar incelenmiştir. Çalışma iki aşamada yürütülmüştür. İlk aşamada adında bakım ifadesi yer alan programların belirlenmesi için, Milli Eğitim Bakanlığı, ÖSYM ve Üniversitelerin web sayfaları incelenmiştir. MEB kapsamında yürütülen programlara ilişkin web sitesinden okullar ve kontenjanlarına ilişkin yeterli veri alınamadığı için çalışmaya sadece üniversite düzeyinde eğitim veren bölümler dâhil edilmiştir. İkinci aşamada ise, belirlenen programlardan mezun olan sağlık çalışanları ile hemşirenin rol ve sorumlulukları mevzuat dikkate alınarak karşılaştırılmıştır. Veriler, Ocak-Mart 2018 tarihleri arasında toplanmış, sayısal ve yüzdelik dağılım kullanılarak değerlendirilmiştir.

Ülkemizde bakım alanında çalışmak üzere mezun yetiştiren bölümlerin 2005 yılında açılmaya başladığı, 2018 yılı itibari ile de 4 farklı bölümün (Yaşlı Bakım, Evde Bakım, Engelli Bakımı ve Rehabilitasyon ve Çocuk Koruma ve Bakımı) bakım alanında çalışmak üzere mezun verdiği belirlenmiştir. İlgili bölümlerin açıldıktan bu yana 20322 mezun verdiği ve KPSS ile 256 kişinin atamasının yapıldığı saptanmıştır. Yaşlı ve evde bakım bölümünün görev tanımı, Sağlık Meslek Mensupları İle Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair yönetmelikte (2014) belirtilmişken,diğer iki bölümün görev tanımı yapılmamıştır. Rol ve sorumlulukları yasalarla belirtilen grupların iş tanımları ise bazı hemşirelik uygulamaları ile çakışmaktadır.

Sonuç olarak, belirtilen bölüm mezunlarının istihdamının son derece sınırlı olmasına rağmen, bu bölümlere her geçen yıl artan oranda öğrenci alınmaktadır. Bazı bölümlerin görev tanımlarının olmaması, görev tanımı olan bölümlerin bazı görev ve sorumluluklarının ise hemşirelik uygulamaları ile çakışması, bu bireylerin hemşirelik bakımını sağlayabilecekleri şeklinde yorumlara yol açabilmektedir. Toplum sağlığını riske atmamak için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması, işverenlerin, hemşirelerin ve toplumun bu sağlık çalışanlarının görev yetki ve sorumluluklarına yönelik bilgilendirilmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, BAKIM, SAĞLIK ÇALIŞANI

P-102 - YAŞA BAĞLI MAKULA DEJENERASYONU OLGU SUNUMU

Elif OCAKTAN[1], Seyran SERBEST ŞENVELİ[1], Arife SİLAHÇILAR[1],

[1]Çomü,

Bu çalışmada amaç; önemli bir sağlık sorunu olan yaşa bağlı makula dejenerasyonunun (YBMD) önlenmesinde ve hastaların görme kalitesini artırmada hemşire olarak yapabileceklerimizi ortaya koymaktır. YBMD makulada pigmenter ve atrofik değişiklikler ve merkezi görme keskinliğinde ilerleyici azalma ile karakterize bir hastalıktır. Hastalık düz çizgileri düzensiz, zikzaklı görmeyle başlar, baktığı yeri göremeyip çevreyi görebilme şekline dönebilir. İleri yaşlarda, beyaz ırkta, kadınlarda, iris rengi açık olanlarda daha sık görülür.

Olgumuz 63 yaşında kadın hasta, iris rengi yeşildir, hipermetrop ve miyoptur. Mesleği terzidir ve hastalığını; yamuk dikme, giysi kalıbı çıkarırken çizgileri göremediğinde farketmiştir. Bir üniversite hastanesinde yapılan kontrollerde YBMD tanısı konmuş, göz arkasındaki ödem ve hematomun tedavisi için fotodinamik tedavi ve göz içi enjeksiyon uygulamaları yapılmış, tedaviler başarısız olmuş ancak ilerleyişi önlemek için göz içi enjeksiyonlar devam etmiştir. Hasta göz içi enjeksiyon sonrası ağrıları sebebiyle tedavisini aksatabilmektedir. Hasta küçük boyutlu yazıları okuyamamakta, şeffaf ve renksiz cisimleri görememekte, insanları tanımakta güçlük çekmekte, ev işlerini düzgün yapamamakta, öz bakım ihtiyaçlarını karşılarken kendini yaralamakta, yolda yürürken sol tarafından gelen araçları görememektedir. Tüm bu nedenlerle asosyalleşmiştir. Mesleğini yapamadığı için üzülmektedir. Görmesini tamamen kaybedeceği endişesindedir.

Beslenme ve vitamin destek tedavisinin YBMD'de etkililiği çalışmalarla ortaya konmuştur. Karotenoidler (beta-karoten,lutein ve zeaksantin), B,C,D,E vitaminleri,omega 3 yağ asitleri folikasit, B6 ve B12 ve Çinko destekli beslenmenin YBMD riskini azalttığı ayrıca ilerleyişi yavaşlattığı araştırmalarla ortaya konmuştur

Hastanın yaşam kalitesini artırmak için; Tedavisini düzenli olarak sürdürmesi konusunda desteklenmeli, Öz bakım ihtiyaçlarının karşılanmasında aile bireylerinden yardım alınmalı, Okuma için daha büyük puntolu kitaplar edinmesi sağlanmalı, Görme probleminin ilerlemesini yavaşlatacak besin kaynaklarına yönlendirilmeli, Araç trafiğinin yoğun olduğu yerlerde yalnız olarak dışarı çıkmaması söylenmeli, Eşi ile yapabilecekleri etkinlikler planlamaları, böylece asosyallikten kurtulması sağlanmalı, Hastalığın erken tespiti için evde pratik olarak yapılabilecek testler, özellikle 40 yaşından sonra tüm bireylere öğretilelerek erken tespit sağlanmalıdır. Her birey, şikayeti olmasa bile yılda bir kez göz kontrolünü yaptırması konusunda bilgilendirilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: YAŞA BAĞLI MAKULA DEJENERASYONU,GÖZ HASTALIKLARI, GÖRME KAYBI,HEMŞİRELİK, GÖRSEL REHABİLİTASYON

P-103 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ İMAJ ALGISI

Şerife Naz BOZDOGAN[1], Pınar DOĞAN[2], Esra BÜKECİK[1],

[1]Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, [2]İstanbul Medipol Üniversitesi,

Hemşirelik imajı, hemşirelik mesleğinin varoluşundan bu yana tartışılan bir konu olmuştur. Hemşirelik imajı, bireylerin hemşirelik mesleğine ilişkin görüş ve tutumlarının birleşmesiyle oluşmakta ve toplumun mesleğe bakış açısından etkilenmektedir. Mesleki algı, hemşirelerin iş memnuniyeti ve mesleki etkinlikleri üzerinde etkili bir faktör olmanın yanı sıra, öğrencilerin mesleki seçiminde de etkin rol oynamaktadır. Toplumun, diğer disiplinlerin, hatta hemşireler ve hemşirelik öğrencilerinin, hemşirelik imajına ilişkin kalıplaşmış düşünceleri, hemşirelerin benlik algısını olumsuz etkilemekte ve tükenmişlik sendromu yaşamalarına neden olmaktadır. Bu kapsamda bu çalışmada, hemşirelik öğrencilerinin mesleki imajına yönelik algılarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Dünya'da ve Türkiye'de hemşirelik mesleği, sağlık ekibi içerisinde önemli bir yere sahip olmasına rağmen, hak ettiği değeri ve saygınlığı kazanamamıştır. Hemşireliğin kadın mesleği olarak görülmesi, tıp eğitim süresi ile hemşirelik lisans eğitiminin karşılaştırılması, hemşireliğin profesyonel bir meslek değil de doktor yardımcılığı olarak görülmesi, hemşireliğin enjeksiyon ve kan basıncı ölçümünden ibaret olarak algılanması, meslekte branşlaşma ve uzmanlığın olmaması, meslek içindeki eğitim farklılıkları mesleğe ilişkin olumsuz tutum geliştirilmesine neden olmaktadır. Hemşirelik mesleğinin iş yükünün fazla olmasına rağmen, düşük maaş alındığı, statüsünün düşük olduğu, diğer sağlık çalışanlarına göre daha genel ve az yetenek gerektirdiğine yönelik düşünceler, hemşire öğrencileri olumsuz yönde etkilemekte ve motivasyonlarını kırmaktadır. Ülkemizde hemşirelik öğrencileri ile yapılan çalışmalar, hemşirelik mesleğini icra etme hususunda istekli olmadıklarını göstermiştir. İş bulmanın kolay olması, aile ve yakınların istemesi ve yönlendirmesi gibi nedenler, öğrencilerin hemşirelik bölümünü seçme nedenleri olarak belirtilmektedir.

Hemşirelik imajının geliştirilmesi için mesleği seven ve sahiplenen, mesleki bakım uygulamalarında yetenekli ve sorumluluk sahibi meslek üyelerine olan gereksinim artarak devam etmekle birlikte; bu gereksinim kaliteli bir hemşirelik eğitimi ile karşılanacaktır. Bu doğrultuda, klinikte bilimsel bilgiye ve kanıta dayalı bireyselleştirilmiş bakım sunan, araştırma isteği olan, hemşireliğin liderlik rolünü özümsemiş, mesleği icra etmekten gurur duyan, profesyonel uygulama ve yaklaşımları benimseyen bireyler yetiştirilmesi hemşirelik mesleğinin imajının iyileştirilmesi açısından önemli bir adım olacak, hemşirelerin iş memnuniyetini ve benlik saygısını artıracaktır.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ, MESLEK, MESLEKİ İMAJ, HEMŞİRELİK İMAJI

P-104 - KUMLUCA İLÇE MERKEZİNDE BİR LİSEDE ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN OBEZİTE FARKINDALIKLARI İLE BEDEN KİTLE İNDEKSLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

İLKNUR ÖZKAN[1], DERYA ADIBELLİ[1], SEVGİ AKSOY[1], ÖMER KAAN DEMİRGİL[1], HAMZA ALPKAYA[1], NUR SEDA BURALIOĞLU[1], ZEKİYE ERGEN[1], HABİP GÜNDOĞDU[1],

[1]AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ KUMLUCA SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Adölesan dönemde büyüme ve gelişme çok hızlı olduğu için enerji ve besin öğelerine gereksinim daha fazladır; fakat ihtiyacın üzerinde besin tüketmesi obezite ile sonuçlanmaktadır. Sosyal Bilişsel Teori'ye göre, yeme ve fiziksel aktivite gibi sosyal bir bağlamda ortaya çıkan davranış daha çok bilgi, tutum ve inançlar aracılığıyla belirlenir. Buradan yola çıkarak araştırma lise öğrencilerinin obezite hakkındaki farkındalıkları ile beden kitle indeksleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla planlanmıştır.

Araştırmanın çalışma grubunu Kumluca ilçesinde bir lisede 2017-2018 eğitim ve öğretim yılı içinde liseye devam eden 14-18 yaş aralığındaki 300 öğrenci oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında Obesite Farkındalık Ölçeği (OFÖ) ve araştırmacılar tarafından hazırlanan sosyo-demografik bilgi formu kullanılmıştır. Öğrencilerin Beden Kitle İndeksini (BKI) değerlendirmek amacıyla boy ve kiloları araştırmacılar tarafından ölçülmüştür. Veriler normal dağılıma uymadığı için nonparametrik testler kullanılmıştır.

Öğrencilerin cinsiyet (%53 erkek) dağılımının birbirine yakın olduğu, çoğunluğunun sigara (%90.7) ve alkol (%91.3) kullanmadığı saptanmıştır. Öğrencilerin yarıdan fazlasının düzenli fiziksel aktivite yapmadığı (%59), sebep olarak da çoğunlukla alışkanlığın olmaması olarak belirttikleri bulunmuştur (%33.3). %8.3'ü annesinin obez olduğunu ve %8.6'sı sağlığına önem vermediğini belirtmiştir. Öğrencilerin %12.7'si fazla kilolu olarak değerlendirilirken, %6.3'ü obez olarak değerlendirilmiştir. Öğrencilerin obesite farkındalık alt boyutundan 25.15±4.29, beslenme alt boyutundan 17.52±3.50, fiziksel aktivite alt boyutundan 14.39±2.84 puan, ölçeğin genel toplam puanından 57.06± 9.36 aldıkları bulunmuştur. Cinsiyete göre obesite farkındalıkları arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Kız öğrencilerin obesite hakkındaki farkındalıklarının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin BKI değerleri ile OFÖ toplam ve alt boyut puanları arasındaki ilişki incelendiğinde; negatif yönlü ancak anlamlı olmayan bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Başka bir deyişle, BKI arttıkça tutum puan ortalamaları azalmakta ancak anlamlı bir değişim gözlenmemektedir.

Araştırmamızda küçümsenmeyecek bir oranda öğrencilerin %12.7'si fazla kilolu olarak bulunurken, % 6.2'side obez bulunmuştur. Obesite Tutum Ölçeği'nde tutum puanları arttıkça obesite farkındalığının da arttığı düşünüldüğünde; tutum puanlarının orta düzey elde edilmesi, farkındalığın da orta düzey olduğunu düşündürmektedir. Obesite tutum puanları ile BKI arasında negatif yönlü bir ilişki tespit edilmiş, fakat istatiksel olarak anlamlı ilişki bulunmamıştır. Örneklem sayısının yetersizliğine bağlı olarak istatiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmadığı düşünülmektedir. Daha büyük örneklem grubunda çalışılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: ADÖLESAN, OBESİTE, FARKINDALIK, VÜCUT KİTLE İNDEKSİ

P-105 - ÜNİVERSİTEDE GÖREV YAPAN AKADEMİK VE İDARİ PERSONELİN KAN VE ORGAN BAĞIŞI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

Berivan KINIŞ[1], Cennet EREN[1], Mehmet UYSAL[1], Yasin AKIN[1], Bilal GÜNEŞLİ[1], Duygu NURAL[1], Ahmet KARAYEL[1], Mehmet Fatih AYDIN[1], Emre ADIGÜZEL[1],

[1]Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi,

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi'nde görev yapan 102 akademik ve 41 idari toplam 143 personelin katıldığı bu çalışmada en az ön lisans düzeyinde eğitim düzeyine sahip üniversite personelinin kan ve organ bağışı hakkındaki düşünce ve davranışlarını incelemek amaçlanmıştır.

Genel bir anket formu ile katılımcıların sosyodemografik özellikleri, organ ve kan bağışlama sıklıkları, ilik nakli ve organ bağışı hakkındaki bilgi durumları, organ bağışlamama nedenleri ve organ bağışının arttırılması için yapılması gerekenler hakkındaki görüşleri sorgulanmıştır.

Katılımcıların yaş ortalaması 33.9±6.57 olup, erkek katılımcıların sayısı 81 (%56.6), kadın katılımcıların sayısı 62 (%43.4) olarak saptanmıştır. Kan bağışında bulunan bireylerin oranı %60.1 olup akademik ve idari personel arasında kan bağışında bulunma bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p<0.05$). Buna karşın erkeklerin kan bağışlama oranı (%74.1) kadınlardan (%41.9) anlamlı derecede yüksektir ($p<0.05$). Bireylerin %16.3'ü iki yılda bir, %14.0'ı yılda bir ve %48.8'i daha seyrek kan bağışladığını bildirmiştir. Bireylerin %58.7'si ilik nakli hakkında bilgi sahibi olduğunu bildirmiş olup cinsiyetler arasında istatistiksel bir fark söz konusudur (erkeklerde %44.4, kadınlarda %77.7; $p<0.05$). Organ nakli hakkında bilgi sahibi olan bireylerin oranı ise %84.6 olup, organ nakli hakkında bilgi sahibi olduğunu bildiren kadınların oranı (%91.9) erkeklerden (%79.0) anlamlı derecede yüksektir. Organ nakli hakkında bilgi kaynağı olarak %36.7 ile internet, %30.8 ile TV ve %13.3 ile sağlık personeli ön plana çıkmaktadır. Organ bağışında bulunan 13 katılımcıdan 12'si akademik, 1'i idari personeldir. Organ bağışlamayan katılımcıların organ bağışlamama nedenleri arasında ilk sırada 'erken olduğunu düşünme' gelmektedir (%31.5). Organ bağışlama protokolünü bilmeyenlerin oranı %13.4, organ bağışının dinen caiz olmadığını düşünenlerin oranı ise %11.0'dır. Katılımcıların %29.8'i seminer ve konferansların artırılarak organ bağışının teşvik edilmesi gerektiğini düşünmektedir. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın daha aktif rol alması gerektiğini düşünen bireylerin oranı %22.0, bu konuda daha sık kamu spotu yayınlanması gerektiğini düşünen bireylerin oranı ise %21.3'tür. Katılımcıların %50.3'ü Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bu konudaki fetvası hakkında bilgi sahibi olduğunu bildirmiştir.

Türkiye'nin önde gelen saygın kurumları arasında yer alan akademik kurumlar organ bağışı ile ilgili toplumu yönlendirmeli toplum için tam bir örnek teşkil etmelidir. Bu çalışmada organ bağışlayan bireylerin oranı %9.1'dir. Bu oran genel organ bağışlama oranına göre düşük olmamakla birlikte organ bağışının daha da arttırılması için insanların bu konuda kapsamlı ve doğru bir şekilde bilgilendirilmesine ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: ORGAN BAĞIŞI, KAN BAĞIŞI, AKADEMİK PERSONEL, ÜNİVERSİTE

P-106 - ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE KADINA İLİŞKİN NAMUS VE KADINLIK-ERKEKLİK ANLAYIŞI TUTUMU

Dilara GÜZEY[1], Mine FİDAN[1], Gökçe TAŞDEMİR[1], Beyza KÖSEOĞLU[1], Pınar Irmak VURAL[1], Gülşah KÖRPE[1],

[1]İstanbul Medipol Üniversitesi/sağlık Bilimleri Fakültesi/hemşirelik Bölümü,

Genel olarak namus bir ailenin ya da bir bireyin sosyal itibarı ile ilişkili olarak ahlaki bütünlüğü içerse ve farklı anlamlar taşıyabilse de namus kültürüne sahip ülkelerde genellikle namus "cinsel saflık" ile eş değer tutulmaktadır. Biyolojik, psikolojik ve toplumsal gelişmelerle gençlik çağı, bireyi sosyal olgunluğa hazırlayan önemli bir dönemdir. Bu dönemdeki gençlerin toplumsal cinsiyete bakış açısı ve tutumları sürdürülebilir bir kalkınma ve sağlıklı nesillere ulaşma açısından önemlidir. Bu araştırmanın amacı çeşitli dallarda üniversite eğitim alan öğrencilerin namus ve cinsiyet anlayışlarına ilişkin tutumlarının belirlenmesidir.

Tanımlayıcı tip araşma, Bu tanımlayıcı araştırma Kasım 2017-Şubat 2018 tarihleri arasında İstanbul'da bir vakıf üniversitesinin kız ve erkek öğrenci yurtlarında kalan ve farklı bölümlerde eğitim gören 300 öğrencide gerçekleştirildi. Araştırmada veri toplama aracı olarak Öğrencilerin Tanıtıcı Bilgi Formu, Kadına İlişkin Namus Anlayışı Tutum Ölçeği (KİNATÖ) ve Kadın-Erkek Anlayışı Tutum Ölçeği (KEATÖ) kullanıldı.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamaları 20,8, %56,3'ü kadın, %40'ı 2. sınıfta okuyor, 78'i ilde yaşıyor, %56'sının geliri giderine denk olarak saptandı. Öğrencilerin %13'ünün anne ve babaları ayrılmış ve %47'sinin annesi ev hanımı, %40'ının babası serbest meslek mensubu olduğu saptandı. KİNATÖ'nden aldıkları toplam puan ortalaması 82,43±6,42 (min=57,max=118), KEATÖ'nden aldıkları toplam puan ortalaması da 99,92±24,17 (min=45, max=159)'dir. KİNATÖ'nden alınan toplam puan sonucuna göre öğrencilerin kadına ilişkin "namus" anlayışı ile ilgili eşitlikçi tutuma sahip oldukları saptanmıştır. KEATÖ'nde ortalama puan 101'dir ve ortalama puandaki yükselme geleneksellikte artmayı ve modern görüşten uzaklaşmayı, toplumda varolan kadın-erkek anlayışına bağlılığı ifade etmektedir. Bu araştırmada ölçeğin ortalama değerinin ortalamaya yakın saptanması öğrencilerin modern ve çağdaş görüşte olduğunu açıklamaktadır. Öğrencilerin babasının iş durumu ile KİNATÖ, ailenin gelir durumu, anne ile babanın birlikte olması ve öğrenim durumları ile KEATÖ puan ortalaması arasında anlamlı fark saptandı ($p<0.05$). Ayrıca her iki ölçeğin geleneksel tutum ile ilgili alt boyutları arasında pozitif yönde kuvvetli ilişki saptandı ($r=0.716$).

Araştırmaya katılan öğrencilerin kadına ilişkin namus anlayışı ile ilgili eşitlikçi, modern ve çağdaş tutuma yakın oldukları ortaya çıkarılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: NAMUS, KADINLIK, ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİ, TOPLUMSAL

P-107 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE ZOR HASTA ALGISI VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

SAKİNE YAVUZ[1], MİNE TOPAK[1], ŞEBNEM BİLGİÇ[2],

[1]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ LİSANS ÖĞRENCİSİ, [2]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ HEMŞİRELİK ESASLARI ANABİLİM DALI,

Çalışmada hemşirelik öğrencilerinde zor hasta algısının ve zor hasta algısını etkileyen faktörlerin tanımlanması amaçlanmıştır.

Tanımlayıcı tipteki araştırma bir üniversitenin hemşirelik bölümünde gerçekleştirildi. Araştırmada Kişisel Bilgi Formu ve Zor Hasta Algısı Anketi kullanıldı. Çalışma Şubat-Mart 2018 tarihlerinde araştırmaya katılmayı kabul eden, 2. 3. ve 4. sınıfta eğitim gören 210 hemşirelik öğrencisi ile yürütüldü.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.32±1.95 olup, %82.9'u kadın ve %58.1'i Fen/Anadolu Lisesi mezunudur. Öğrencilerin %54.3'ü kadın hastaları, %51,4'ü yaşlı hastaları, %42.0'ı ilköğretim mezunu hastaları, %30.0'ı öfkeli hastaları, %29.0'ı ise karşılaştıkları her on hastadan ikisini zor hasta olarak tanımlamıştır. Öğrencilerin yaş, cinsiyet ve mezun oldukları okul ile zor hasta algıları arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Öğrenciler zor hasta anketinden ortalama 2.91±0.45 puan almışlardır. Öğrenciler zor hasta anketinden en yüksek puan ortalamasını personelin duyduğu rahatsızlık (3.32±0.42) alt boyutundan almışlardır. Bunu hastanın zorluğu (3.09±0.64), uyum ve iletişim problemi (3.01±0.65) ve sedaktif davranış (2.21±0.82) alt boyutları izlemiştir. Zor hasta anketine en yüksek ortalamalarla verilen cevaplar incelendiğinde; öğrencilerin zor hastayla çalışmaktan memnun olmadıkları (4.08±1.09), bu hastalarla birlikteyken kendilerini rahat hissetmedikleri (3,93±1.03) ve zor hastayla ilgilenirken hevesli olmadıkları (3.90±1.01) görülmektedir. Ankete en düşük ortalamalarla verilen yanıtlar incelendiğinde ise öğrencilerin zor hastaların davranış ve kıyafetleriyle tahrik edici davranışlar sergilemediği (1.88±0.97) ve cinsel içerikli konuşma ve şaka yapmadığı (2.14±1.08) maddeleri yer almaktadır.

Zor hasta ile etkileşimde bulunan hemşirelik öğrencilerinin hastanın zorluğundan oldukça rahatsızlık duydukları, zor hastayla çalışmada uyum ve iletişim problemi yaşadıkları, zor hastalarla ilgilenmeyi istemedikleri görülmektedir. Öğrenciler zor hastaların genellikle kadın, yaşlı, ilköğretim mezunu ve öfkeli hastalar olduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte zor hastaların öğrencilere göre sedaktif davranışları az düzeyde sergilediği de belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ, ZOR HASTA ALGISI, PROBLEMLİ HASTA

P-108 - ÜLKEMİZDE "ERKEK HEMŞİRE" KONUSUNU İÇEREN YAYINLARIN İNCELENMESİ

Tülin AŞKARAN[1], Emel SÜTSÜNBÜLOĞLU[1],

[1]DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ,

Türkiye'de de 1954 yılında çıkarılan hemşirelik kanununun hemşirelik mesleğinin bir kadın mesleği olduğu maddesi erkek hemşire yetiştirilmesine olanak tanımamış, Ocak 2007'de çıkarılan "Hemşirelik Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun " ile erkeklerin hemşirelik mesleğine yönelimi arttırılmıştır. Bu çalışmanın amacı Türkiye'de erkek hemşire konusunda yapılan yayınları nicelik ve nitelik açısından incelemektir.

Şubat 2018- Mart 2018 tarih aralığında Ulusal tez merkezi, Google akademik, Ulakbim Tıp veri tabanı, Türk Atıf Dizini veri tabanları "erkek hemşire" anahtar kelimeleri girilerek tarandı. Dahil etme kriterleri; örneklemi erkek hemşire olan, çalışma konusu erkek hemşireleri içeren orijinal araştırmalardır. Herhangi bir dergide yayınlanmayan yazılar (n=1), derleme (n=2) ve olgu sunumu (n=1) inceleme kapsamına alınmadı. Yayınların duplikasyonu önlemek için yayınların başlığı, yazarları ve özeti incelendi. İncelemeye 38 orijinal araştırma alındı.

Araştırmalarda araştırmacılar tarafından oluşturulan veri toplama formları ışığında tanımlayıcı çalışma (n=34) incelenmiştir.Bunlar haricinde kalitatif çalışma (n=3), olgu (n=2), derleme (n=2) incelenmiştir. Araştırmalara hasta ve hasta yakınları, hemşirelik öğrencileri, 7-12 yaş arası hasta çocuklar, çocukların ebeveyni, öğretmenler, polisler, mühendislik öğrencileri, akademisyenler, sağlık çalışanı olmayan bireyler alınmıştır. Araştırmalarda hemşireliğin kadın mesleği olarak görüldüğü (%20.0-%76.9) fakat çoğunluğun erkeklerin hemşirelik yapabileceğini düşündükleri (%49.3-%86.7) bulunmuştur. Katılımcıların %44.7-%72.8'i kadın hemşire tarafından bakılmak istediklerini ve %24.2-%69'u erkek hemşireden bakım almak istediğini bulunmuştur. Araştırmalarda erkek hemşirelerden bakım almak istemeyenlerin olduğu (%43.7-%70.8), hastaların erkek hemşireden bakım almaktan rahatsız olduğu ve utandığı (%15.9-%65.1) saptanmıştır. Araştırmadaki katılımcılar hemşirelerin uygulamalardaki başarısının ve verdiği bakımın cinsiyetten daha önemli olduğunu (%47.8-%71.7) düşündükleri bulunmuştur. Erkek hemşire öğrencilerin hemşirelik mesleği istemeyerek veya isteyerek seçtiği, ailesi/çevresi istediği için veya iş bulma kolaylığı nedeniyle (%52.6-%86.6) mesleği seçtiği belirlenmiştir. Bir çalışmada %44.45'i erkek hemşirelerin doktor sanıldıklarını bulunmuştur. Bir çalışmada %75'i ailesi tarafından kadın mesleği olarak görüp, neden seçtiği sorguladığı, %66.7'si başka bölümdeki arkadaşları tarafından erkek hemşire olmayı dalga konusu yapıldığı ve soğuk esprilere maruz kaldıkları bulunmuştur.

Erkek hemşirelerin çalışması ve erkek hemşireden bakım almaya yönelik toplunum olumlu ve olumsuz yaklaşımının olduğu, erkek hemşire öğrencilerin uygulama alanlarında kabul sorunları yaşadığı görülmektedir. Toplumda kitle iletişim araçları veya sosyal medya/kamu spotu aracılığıyla erkek hemşirelerin çalışması, bakım vermesi ve "hemşire bey" ünvanı konusunda farkındalık kazandırılması,lise son sınıf erkek öğrencilerine hemşirelik mesleği hakkında bilgi vermek önemlidir.

ANAHTAR KELİMELER: ERKEK HEMŞİRELER,CİNSİYET,BAKIM,ERKEK HEMŞİRE ALGISI

P-109 - FEKAL MİKROBİYOTA TRANSPLANTASYONU VE HEMŞİRELİK

MERVET ÇİÇEK[1], ZÜLFİYE BIKMAZ[2],

[1]KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, [2]KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU SAĞLIK YÖNETİMİ BÖLÜMÜ,

Fekal Mikrbiyota Transplantasyonu(FMT) bağışıklık sisteminin modüle etmek ve antibiyotiklerin daha önce başarısız olduğu yerlerde bile gastrointestinal mikrobiyotiklerin enfeksiyonları ortadan kaldırma gücünün kullanımını olanaklı kılan bir tedavidir.İlk Clostridium Difficile Enfeksiyonu (CDE) atağında hastalar metronidazol veya vankomisinden oluşan riskli ve maliyetli bir tedavi sürecinden geçerken, bu hastaların üçte birinde ikinci atak sonrası CDE tekrarlama oranı % 65'tir ve Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi (CDC) (2011) verilerine göre yılda 29.300 ölümle ilişkilendirilmektedir.Antimikrobiyal tedavilerin ilerlemesine rağmen; CDE erişkinlerde nazokomiyal infeksiyöz diyarenin en yaygın nedeni olmaya devam etmektedir. Bunun için çeşitli alternatif tedavi seçenekleri üzerinde çalışmalar sürdürülmektedir. Bu tedavi yöntemlerinin bir tanesi de Fekal Mikrobiyota Transplantasyonudur. Gaita nakli olarak da bilinen FMT, fekal bakterilerin sağlıklı donörden alınıp hasta bireye çeşitli yollarla verilmesi işlemidir. İlk olarak Eiseman ve arkadaşları (1958) sağlıklı bireyden aldıkları fekal mikrobiyotayı psödomembranöz enterekolitli hastalara transplante ederek bugünkü FMT'nin temellerini atmışlardır.Bugün FMT başta CDE'una bağlı psödomembranöz enterekolit olmak üzere İnflamatuar Bağırsak Hastalığı, İrritabl Bağırsak Sendromu, Kronik Diyare, Kronik Konstipasyon, non Gastrointestinal hastalıklar arasında; Ülseratif Kolit, İdeopatik Trombositopenik Purpura, Obezite, ve Otizm gibi birçok hastalığın tedavisinde kullanılabileceği bildirilmektedir. Tedavi amacıyla gerçekleştirilen FMT sonucunda oluşabilecek riskler arasında bağırsaklarda enfeksiyon, kanama, perforasyon ve ölüm gibi komplikasyonlar yer almaktadır. Uzman bir hemşire, FMT sürecinde kapsamlı bir hemşirelik değerlendirmesi yapmalıdır. Hemşirenin rolleri arasında; hastanın işbirliğini arttırmak ve prosedürleri kolaylaştırmak adına uygulanacak yöntem, tedavinin amacı, riskleri ve ilgili tetkikler konusunda hastayı bilgilendirmek yer almaktadır.FMT sürecinde idrar bulaş olmayan gaita örneği almada yaşanan zorluk, sağlıklı donörlerin azlığı, transplante edilecek içeriğin hazırlanması ve biyolojik yükün stabilizasyonu gibi zorlukları olan bir yöntemdir. FMT ile ilgili yayınlarda ağırlıklı olarak en uygun prosedürü oluşturulmaya yönelik olmakla birlikte pratik ayrıntılara yeterince yer verilmemiştir.Hem çalışanlar hem de hastalar açısından rahatsız edici bir içeriğe sahip olması sebebi ile bu sürecin adaptasyonunu kolaylaştıracak daha hümanist ve daha standart teknikler keşfedilmesi adına hemşirelerin yaratıcılık rolünü kullanmasına gereksinim duyan bir tedavi tekniğidir.Bu tedavi protokolü ülkemiz açısından yeni bir tedavi tekniği olması sebebi ile konu hakkında hemşire ve hemşire adaylarının bilgi eksikliklerinin giderilmesi, konu hakkında randomize kontrollü çalışmaların yapılması ve tedavi yönteminin toplum tarafından kabul görülebilmesi için hemşirelerin bu alanda sağlık eğitimi vermeleri gerektiği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: FEKAL MİKROBİYOTA TRASPLANTASYONU, HEMŞİRELİK, ÖĞRENCİ

P-110 - HEMŞİRELERİN PROFESYONEL DEĞERLERİNİN DEĞİŞİME KARŞI TUTUMLARINA ETKİSİNİN BELİRLENMESİ

Sinan AYDOĞAN[1], Ezgi ÜNER[2], Zehra GÖÇMEN BAYKARA[2],

[1]Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, [2]Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Bu çalışma hemşirelerin profesyonel değerlerinin değişime karşı tutumlarına etkisinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Araştırmanın evreni Türkiye'de kamu, üniversite ve özel bir hastanede çalışan hemşirelerin tamamıdır. Veri toplama formu demografik veriler, profesyonel hemşirelik değerleri ölçeği ve değişime karşı tutum ölçeği olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Bu çalışmada örneklem seçimine gidilmemiştir. Araştırmanın veri toplama formu elektronik anket olarak hazırlanmış, kartopu tekniğiyle bağlantısı mail ve mesaj yoluyla hemşirelere gönderilmiştir. Bu hemşirelerden veri toplama formunu doldurup geri gönderen 81 kişinin veri toplama formu değerlendirmeye alınmıştır. Veriler 26 Şubat – 8 Mart 2018 tarihlerinde toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesi SPSS 15.0 paket programı ile yapılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde, sayı ve yüzdelik hesapları, t testi, varyans analizi, Kruskal Wallis analizi kullanılmıştır. Önemlilik düzeyi $p<0,05$ kabul edilmiştir.

Hemşirelerin %84'ü kadın ve %67,9'u lisans mezunudur. Hemşirelerin %72,8'i hemşireliği kendi isteğiyle tercih ettiğini ve şu anda hemşire olarak çalışmaktan memnun olduğunu belirtmiştir. Hemşirelerin %51,9'u hemşirelikle ilgili bir derneğe üye olduğunu ve %75,3'ü hemşirelikle ilgili bilimsel yayınları takip ettiğini ifade etmiştir. Katılımcıların tamamı hemşirelik uygulamalarına ilişkin değişim yapmak istediğini ancak %64,2'si bir engelle karşılaştığını belirtmiştir. Hemşirelerin %64,20'si meslektaşlarını, %60,5'i kurum politikalarını, %55,6'sı mevcut imkanları ve %40,7'si diğer sağlık profesyonellerini değişime karşı engel olarak belirtmiştir. Araştırmaya katılan hemşirelerin profesyonel hemşirelik değerleri ölçeğinden aldığı puan ortalaması 94,95±25,48, değişime karşı tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalaması %55,99'dur. Hemşire olarak çalışmaktan memnun olanların olmayanlara göre, bilimsel yayınları takip edenlerin etmeyenlere göre değişime karşı tutum ölçeğinden aldıkları toplam puan daha yüksek olup istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$).

Hemşirelerin profesyonellik değerleri ve değişime karşı tutumlarını arttırmaya yönelik bilimsel etkinliklerin düzenlenmesi, hemşirelerin değişim meydana getirebilmesi için bu tür bilimsel etkinliklere katılması ve bilimsel yayınları takip etmesi konusunda teşvik edilmesi önerilmektedir. Ayrıca değişime karşı engellerin ayrıntılı olarak araştırılması ve çalışmanın daha büyük örneklemde yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRE, PROFESYONELLİK, DEĞİŞİM

P-111 - TÜRKİYE'DE YAPILMIŞ DOĞUMA HAZIRLIK UYGULAMALARININ GEBELİK, DOĞUM VE DOĞUM SONRASI DÖNEME ETKİSİ

Merve TAMTÜRK[1], Ayşe KOYUN[1],

[1]Afyon Kocatepe Üniversitesi,

Gebelik ve doğum süreci kadın hayatında önemli değişimlerin yaşandığı bir dönemdir. Kadınlar bu dönemle ilgili birçok sorun yaşamaktadırlar. Özellikle doğum korkusu gibi spesifik anksiyete tipleri sezaryen ve uzamış doğum eylemine, gebelikle ilgili diğer problemlere yol açabilir. Doğum korkusu gebelik süresince stresi ve acil sezaryen riskini artırabilir. Gebelik öncesi dönemde yeterli eğitim verilmesi ve gebelikte psikolojik destek sağlanması, doğum korkusu düzeyini azaltarak gebenin uyumu arttırılabilir ve isteğe bağlı sezaryen oranını düşürebilir, doğum sonrası anne ve bebeğin yaşam kalitesi arttırılabilir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de yapılmış doğuma hazırlık uygulamalarının gebelik, doğum ve doğum sonrası döneme etkisini araştıran çalışmaların incelenmesidir.

Türkiye'de doğuma hazırlık uygulamaları ile ilgili araştırmalara, Türk Psikiyatri Dizini, Türk Medline, YÖK Ulusal Tez Merkezi ve ULAKBİM Veri Tabanları kullanılarak; "Gebe eğitim sınıfı" "Doğuma hazırlık sınıfı" "Doğum desteği" ve "Gebe desteği" anahtar kelimeleriyle taranarak ulaşılan 11 çalışma değerlendirilmiştir.

Değerlendirilen çalışmalarda; doğuma hazırlık uygulamalarına katılan gebelerin doğumda daha az ağrı hissettikleri, daha kontrollü kilo aldıkları, doğum sonrası kaygı durumlarının daha iyi olduğu, stresle başa çıkma düzeylerinin arttığı, toplam doğum süresinin kısalttığı, doğuma uyum süreçlerinin daha iyi olduğu ve olumlu doğum algısının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca doğum sonunda bebekleriyle tensel teması daha erken başlattıkları ve daha erken emzirdikleri belirlenmiştir.

Araştırmadan elde edilen verilerin değerlendirilmesi sonucunda doğuma hazırlık sınıflarına katılımın artırılabilmesi için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması, ebelik ve hemşirelik programlarının ders müfredatına doğuma hazırlık eğitimlerin konulması, doula gibi profesyonel doğum destekçisi yetiştirme eğitimlerinin yaygınlaştırılması önerilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: GEBE EĞİTİM SINIFI, DOĞUMA HAZIRLIK SINIFI, DOĞUM DESTEĞİ, GEBE DESTEĞİ, DOĞUM, GEBELİK, DOĞUM SONRASI DÖNEM

P-112 - DOĞUM ALGISI İLE DOĞUM EYLEMİNDEKİ DESTEKLEYİCİ BAKIM İLİŞKİSİ: DOĞUMHANE DENEYİMLERİNE YÖNELİK TANIMLAYICI BİR ÇALIŞMA

Hilal UÇAN[1], Mevlüt GÖKSU[1], Gülbahar COŞKUN[1], Gizem HAYTA[1], Mehtap AKGÜN[1], İlkay BOZ[1], Ferdane DUMAN[2],

[1]Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, [2]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Antalya Eğitim Ve Araştırma Hastanesi,

Araştırmanın amacı, kadınların doğum algıları ile doğum eyleminde doğumhanede algıladıkları destekleyici bakım arasındaki ilişkinin belirlenmesidir.

Tanımlayıcı ve ilişkisel tasarımda planlanan bu çalışmanın örneklemini, doğumhane deneyimleri olan, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi ve ilgili sosyal medya platformlarından 259 kadın ile oluşturmuştur. Araştırmanın verileri Kişisel Bilgi Formu, Annelerin Doğumu Algılama Ölçeğinin 2 alt boyutu ve Doğumda Verilen Destekleyici Bakıma İlişkin Kadının Algısı Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Online veri toplama formu, Survey Monkey programı üzerinden hazırlanmıştır. Veriler, SPSS 16.0 istatistiksel paket program ile frekans, ortalama, standart sapma, sayı ve yüzde gibi tanımlayıcı istatistikler ile t, ki kare ve korelasyon testleri kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın etik kurul onayı alınmış ve katılım gönüllülük esası ile gerçekleştirilmiştir.

Araştırmaya katılan kadınların %42.5'i üniversite mezunu, %66.4'ü ev hanımı ve %67.6'sının istenen gebeliğe sahip olduğu, %20.5'inin doğuma hazırlık eğitimi aldığı, %83.8'inin 38.-42. haftalar arasında doğum yaptığı, %48.6'ının primipar olduğu saptanmıştır. Kadınların %91.9'u gebeliği sırasında normal doğumu tercih etmişken sonraki doğumları için bu oranın %59.8'e düştüğü görülmüştür. Araştırmaya katılan kadınların son doğum şekli %59.1 normal doğum, %33.6 son anda sezaryen ve %7.3 sezaryen sonrası vajinal doğum olarak tespit edilmiştir. Doğum eyleminde kadınların %39.4'ünün aktif hareket etmesine izin verilmemiş, %57.9'una epizyotomi, %50.2'sine karına bası, %46.7'sine indüksiyon uygulanmıştır. Kadınların %47.5'ine doğumu beklerken daha az ağrı hissetmesi için herhangi bir uygulama yapılmadığını ifade etmiştir. Araştırmada doğumhanede rahatlatıcı ve bilgilendirici davranışlar uygulanmasıyla, doğum algısı ve doğumda ağrı deneyimleri arasında olumlu bir ilişki, rahatsız edici davranışlar ile doğum algısı arasında olumsuz yönde ilişki olduğu saptanmıştır ($p=0.000$). Doğum sırasında indüksiyon uygulanan kadınların doğumdaki ağrı deneyimlerinin arttığı saptanmıştır ($t:3.785$, $p<0.05$). Doğumda hareket edilmesine izin verilen kadınların doğum algısının olumlu olduğu ($t:2.468$,$p<0.05$) ve doğum ağrısını deneyimlerinin daha olumlu olduğu bulunmuştur ($t:5.913$, $p<0.05$). Doğum sırasında uygulanan karna bası doğum algısını olumsuz etkilemiştir ($t:2.817$,$p<0.05$). Doğuma hazırlık eğitimi alan kadınların doğum sırasında daha az ağrı deneyimledikleri saptanmıştır ($t:3.865$,$p<0.05$). Son olarak doğum sırasında nefes egzersizi yapan kadınların doğum algıları diğerlerine gore olumlu olmuştur ($t:4.608$,$p<0.05$).

Kadınların doğum eyleminde doğumhanede algıladıkları destekleyici bakımın doğum algıları olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir. Bu yüzden doğumhanedeki hemşire ve ebeler tarafından verilen destekleyici bakımın artırılması gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: DOĞUM ALGISI, DOĞUM AĞRISI DENEYİMİ, DOĞUM EYLEMİNDE DESTEKLEYİCİ BAKIM, DOĞUMHANEDEKİ KADINLARIN DENEYİMLERİ

P-113 - DERİN BEYİN STİMÜLASYONU AMELİYATI SONRASI HEMŞİRELİK BAKIMI

DUYGU GÜRKAN[1], MERVE BİLSİN[1], SEVİL GÜLER DEMİR[1],

[1] GAZİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, ANKARA ,

Parkinson hastalığı (PH), en yaygın nörolojik hastalıklardan biridir. PH, substantia nigrada bulunan ve dopamin üreten nöronların dejenerasyonu sonucu oluşan ilerleyici bir kronik hastalıktır. Hastalığın tedavisinde öncelikle medikal tedavi (Levadopa) uygulanmakta, tedavinin yetersiz kaldığı durumlarda Talamotomi, Pallidotomi, Derin Beyin Stimülasyonu (DBS) gibi cerrahi yöntemler uygulanmaktadır. Bunlar arasında DBS, son yıllarda gidererk yaygın uygulanan cerrahi yöntemlerden biridir. Bu bildiride, DBS ameliyatı geçiren hastalara verilecek hemşirelik bakımı güncel literatür doğrultusunda kavram haritası ile sunulacaktır.

DBS'de tremora neden olan anormal sinir impulslarının bloke edilerek hareketi kontrol eden beyin hedef bölgelerine elektriksel uyarı getirmek için klavikulaya yakın bir yere kalp piline benzeyen nörostimülatör pil yerleştirilmektedir. Böylece, DBS yoluyla elde edilen elektriksel uyarılar, anormal sinir uyaranlarını bloke ederek Parkinson semptomlarının azalmasını sağlamaktadır. DBS'nin başlıca endikasyonları; en az 5 yıl hastalık belirtisi taşıyan, medikal tedavinin yetersiz olduğu ve aktiviteleri engelleyen semptomlar yaşamakta olan bireylerdir. DBS sonrası hastalarda nöbet, enfeksiyon, felç, hafıza ve düşünce değişikliği, hareket sorunları, baş ağrısı ve karıncalanma gibi komplikasyonlar görülebilmektedir. Bu işlemin başarılı olabilmesi ve komplikasyonların azaltılması için hastanın hazırlığı, eğitimi, ameliyat sonrası ve evde bakımı hayati önem taşımaktadır. Hasta hazırlığı ve eğitimi hemşire tarafından yapılmalıdır. Hastanın Parkinson ilaçları işlemden en az 12 saat önce kesilmelidir. İşlem öncesi hastaya uygun pozisyon verilerek desteklenmeli, işlem boyunca komplikasyonlar ve motor stimülasyon açısından izlenmelidir. Ameliyat sonrası erken dönemde hastanın ağrısı, yaşam bulguları ve bilinç değişiklikleri değerlendirilmelidir. DBS sonrası intrakraniyal ödem, kanama, enfeksiyon, epilepsi ve yara açılması gibi komplikasyonların değerlendirilmesi, Parkinson hastalığı semptomlarının değerlendirilmesi önemlidir. Hastalara ağrı, beslenmede değişiklik, konstipasyon, fiziksel harekette bozulma, kendi bakımını sağlamada yetersizlik, sözel iletişimde bozulma, etkili başedememe, enfeksiyon, düşme ve yaralanma riski hemşirelik tanılarına yönelik bakım uygulanmalı ve evde bakımlarına yönelik eğitim verilmelidir. Sonuç olarak, DBS ameliyatı sonrası verilecek profesyonel hemşirelik bakımı ile uygulanan Parkinson hastalarının yaşadıkları semptomlar azalacak ve yaşam kaliteleri artacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: PARKİNSON HASTALIĞI, DERİN BEYİN STİMÜLASYONU, HEMŞİRELİK BAKIMI

P-114 - HEMŞİRELİKTE KANITA DAYALI UYGULAMALARA BAKIŞ; X-Y KUŞAĞI

İlknur YOLDAŞ[1], Melahat AKGÜN KOSTAK[1], Remziye SEMERCİ[1], Canan ARDA[1],

[1]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Hemşirelikte profesyonelleşmenin en önemli kriterlerinden biri kanıta dayalı hemşirelik uygulamalarını takip etmek ve bu uygulamaları hemşirelik bakımına yansıtmaktır. Bu çalışmanı amacı, X ve Y kuşağı hemşirelerinin kanıta dayalı hemşirelik ile ilgili tutumlarını ve bunları etkileyen faktörleri belirlemektir.

Bu çalışma, Trakya Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezinde çalışan 101 hemşire ile yürütüldü. Veriler 'Anket Formu', 'Kanıta Dayalı Hemşireliğe Yönelik Tutum Ölçeği (KDHYTÖ)' ile toplandı. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, Mann Whitney U, Kruskall Wallis testi ve kikare testi kullanıldı. Anlamlılık $p<0.05$ düzeyinde değerlendirildi.

Çalışmaya katılan hemşirelerin yaşı 33.86±7.80, %85'i kadın, %73'ü lisans mezunu idi. Hemşirelerin %39'u X kuşağında, %61'i Y kuşağında idi. Hemşirelerin %53'ünün bilimsel dergi ve yayınları takip ettiği, %64'ünün bilimsel etkinlere katıldığı, %52'sinin daha önce bilimsel bir araştırmanın içerisinde yer aldığı, %64'ünün bilimsel bir araştırmanın içerisinde yer almak istediği ve %58'inin kanıta dayalı rehberleri takip ettiği belirlendi. Hemşirelerin KDHYTÖ toplam puanı 61.80±8.38 idi. Hemşirelerin kuşakları ile daha önce bilimsel bir araştırma içerisinde yer alma durumları ve bilimsel bir araştırma içerisinde yer almak istemeleri arasında anlamlı bir fark vardı ($p<0.05$). Hemşirelerin dergi-yayınları takip etme durumları ve bilimsel bir araştırmanın içerisinde yer alma durumları ile KDHYTÖ Toplam, 'Kanıta Dayalı Hemşireliğe Yönelik İnanç ve Beklentiler' ve 'Kanıta Dayalı Uygulama Niyeti' alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı fark vardı ($p<0.05$). Hemşirelerin cinsiyetleri ile 'Kanıta Dayalı Uygulama Niyeti' alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı fark vardı ($p<0.05$). Hemşirelerin bilimsel bir araştırmanın içerisinde yer almak isteme durumları ve kanıta dayalı rehberleri takip etme durumları ile KDHYTÖ Toplam puanları, 'Kanıta Dayalı Hemşireliğe Yönelik İnanç ve Beklentiler', 'Kanıta Dayalı Uygulama Niyeti', 'Kanıta Dayalı Hemşirelikle İlgili Duygular' alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı fark vardı ($p<0.05$).

'Y' kuşağındaki hemşirelerin 'X' kuşağındaki hemşireler göre daha fazla bilimsel araştırmaların içerisinde yer aldığı ve bilimsel araştırmaların içerisinde daha fazla yer almak istedikleri bulundu. Meslekleri ile ilgili dergileri, yayınları takip eden, bilimsel bir araştırmanın içerisinde bulunan ve yer almak isteyen hemşirelerin ve kanıta dayalı rehberleri takip eden hemşirelerin kanıta dayalı hemşireliğe yönelik tutumları daha olumlu idi. Hemşirelik bakımında kanıta dayalı uygulamaları arttırmak için hemşirelerin bilimsel etkinliklere katılımının sağlanması, araştırma süreçlerine dahil edilmeleri için gerekli eğitimsel ve finansal desteklerin sağlanması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, X-Y KUŞAĞI, KANITA DAYALI HEMŞİRELİK

P-115 - KAVRAM HARİTALI HEMŞİRELİK BAKIM PLANI ÖRNEĞİ; CEREBRO VASKÜLER HASTALIK TANISI OLAN BİREYİN

ESRA KOLUMAN[1], Mehmet Eren ÖZTÜRK[1], Gülşah SAVRAN KURU[1], Selma ATAY[1],

[1]ÇANAKKALE ON SEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ,

Kavram haritası bir kavramın alt kavramları ve kavramlar arasındaki ilişkileri hiyerarşik bir şekilde görmeye yardım eden bir şemadır. Bu şema, bir kavram hiyerarşisinde öğrencinin kavramların yerlerini ve birbiriyle ilişkilerini görmesine yardım ederek bilgiyi uzun süreli belleğe göndermede, anlamlı kodlama yapmasını ve bilgiyi geri getirmesini kolaylaştırır. Öğrenciye temel bir çerçeve sağlayarak ayrıntıyı nereye yerleştireceğine yol gösterir öğreneceği yeni kavramın daha önce öğrenmiş olduğu kavramlar arasındaki yerini görmesine, sınırlarını çizmesine rehberlik eder (Senemoğlu 2005). Hemşirelik sürecinin uygulamaya aktarılmasında bakım planları sutun formatında hazırlanmaktadır. Mueller, Johnston ve Bligh (2001), sutun formatlı bakım planlarının öğrencilerin eleştirel düşünme özelliklerini baskıladığını, standart bakım planlarından kopye edildiğini ve bütüncü bakım verilmesini engellediğini belirtmişlerdir. Kavram haritalı bakım planlarının görsellik sağladığı, neden-sonuç ilişkisi kurmada kolaylık sağladığı, bulmaca çözer gibi zevkli yapıldığı pek çok çalışmada vurgulanmaktadır. Bu çalışmada; 47yaşında SVH tanısı olan bayan hastanın kavram haritalı bakım planı örneği oluşturulmuştur.

Cinsiyeti:Kadın Yaşı:47 Kilosu: 85 Boyu:1.60 BKİ:33,2 Alerjisi:Yok KronikHastalığı:HT,Tip ll DM,Guatr Tıbbi Tanısı:SVH İSKEMİ Sol Hemipleji Geçirilmiş Ameliyatı:Apendektomi Özgeçmişi:Daha önceden Guatr Hastalığı,Hipertansiyonu 2 yıldır mevcut,Tip ll Diyabetes Mellitüs tanısı hastane yatışında koyuldu. Soy geçmişi:Annede Hipertansiyon Şimdiki Hastalık Hikayesi:Baş dönmesi,uyuşukluk ve ağrı sebebiyle yatağından kalkarken düşen hastanın Nöroloji Kliniğine yatışı yapılmış.Bulantı kusması mevcut. Alışkanlıkları:2 yıldır günde 1 paket sigara. Ağrıyı Değerlendirmesi:Baş bölgesinde yayılan tarzda,şiddetli,aralıklı,aktivite ile artan ağrı.Çarpıntı eşlik ediyormuş. Ağrı Skoru: 8 Rahatlatan Faktörleri:Uyumak Beslenmesi:Tuzsuz,Diyabetik,İştahta azalma ADR Puanı:10 Derisi:Normal,Terleme artmış Barsak Boşaltımı:Normal İdrar Boşaltımı:İdrara çıkma sıklığı artmış,idrar inkontinansı ve Noktüri mevcut GYA Sürdürmesi:Hepsi Yardımlı Aktivite Sırasında:Çarpıntı,Yorgunluk Yürüyüşü:Bozulmuş Solunumu: 18/dk SolunumTipi:Normal Solunum Sesleri: Normal O2 Satürasyonu: %96 Nabızı:56/dk KanBasıncı:150/70mmHg GlaskowKomaSkalası:13

Görsel sunum sağladığı için kavram haritalı bakım planı hazırlanması sutun formatlı bakım planına alternatif olabilir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK SÜRECİ, KAVRAM HARİTASI,

P-116 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ETİK DUYARLILIK DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

ŞEYMA SUNTUR[1], SONGÜL DURAN[1],

[1]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ KEŞAN HAKKI YÖRÜK SAĞLIK YÜKSEKOKULU, HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Etik duyarlılık sağlık profesyonellerinin bakım verdikleri bireyleri anlaması ve onlara iyi bakım vermede kullandıkları yöntem ve kapasite olarak tanımlanmaktadır (Dikmen, 2013). Etik duyarlılık ahlaki duyarlılığın profesyonel boyutudur (Taylan, 2013; Karadağlı, 2016). Ahlaki duyarlılık kaynağını sezgilerden, yardımsever duygulardan alırken etik duyarlılık kaynağını kişinin mesleğinin rol ve sorumluklarının farkındalığından, mesleki etik bilgisinden ve etik standartlardan almaktadır (Taylan, 2013). Ahlaki duyarlılık, etik bir sorunun tanımlanması ve hastanın adına alınan kararların etik sonuçlarını anlama becerisi olarak da tanımlanabilir (Lützen, Evertzon & Nordin, 1997). Hemşirelerin, hastaların fiziksel, duygusal gereksinimleri için duyarlı olması ve bakım sürecinde bu gereksinimlere yer vermesi gerekmektedir (Dikmen, 2013). Hemşire adayı olan öğrencilerin etik duyarlılıklarının belirlenmesi alınacak önlemler, verilecek eğitim/ders açısından önem teşkil etmektedir. Bu nedenle bu çalışmada öğrenci hemşirelerin etik duyarlılık düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Çalışma Edirne'de bir üniversitede hemşirelik öğrencileriyle Kasım 2017- Mart 2018 tarihleri arasında yürütülmüştür. Araştırma evrenini 253 öğrenci oluşturmakta ve 206 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Uygulamada, araştırmacılar tarafından hazırlanan anket formunun yanı sıra; 'Hemşirelik Öğrencileri İçin Uyarlanmış Etik Duyarlılık Ölçeği" kullanılmıştır. Likert tipindeki bu ölçeğin toplam puanı 30-210 arasında değişmekte ve toplam puanın yükselmesi etik açıdan yüksek duyarlılığı, puanın düşük olması ise etik açıdan düşük duyarlılığı göstermektedir. Ölçeğin altı alt boyutu vardır. Veriler SPSS 21 programında değerlendirilmiş, Veriler, ortalama, Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis testi ile analiz edilmiştir.

Öğrencilerin yaş ortalaması 19.83±1.44'tür. Öğrencilerin etik ölçek toplam puan ortalaması (150.05±16.46) orta düzeyin üzerindedir (Ölçekten alınabilecek minimum-maksimum puan ortalamasına göre). Etik ölçeğin alt boyutlarından "kişiler arası oryantasyon" yüksek (22.90±2.89); "etik ikilem deneyimlemek" orta düzeyde (10.73±3.81); "yardımseverlik" orta düzeyin üzerinde (37.60±6.43); "etik anlam oluşturma"yüksek (31.19±5.73); "modifiye özerklik" yüksek (24.46±4.05); "uzman bilgisine başvurma" yüksek düzeyde (15.60± 2.78) saptanmıştır. Öğrencilerin cinsiyet, sınıf, mezun oldukları lise, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi ve etik ders alma durumuna göre etik ölçek toplam puanı arasında istatiksel açıdan anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p> 0.05$). Ancak öğrencilerin en uzun süreli yaşadıkları yere göre il merkezinde yaşayanların etik ölçeği puan ortalaması ilçede yaşayanlara göre daha yüksek düzeyde saptanmıştır ($p<0.05$).

Çalışma sonucunda öğrencilerin etik ölçeği puan ortalaması yüksek düzeyde saptanmıştır. İlde yaşayanların etik ölçeği puan ortalaması ilçede yaşayanlara göre daha yüksek düzeydedir. Çalışmanın daha geniş örneklem grubunda tekrarlanması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRE, ETİK DUYARLILIK, AHLAKİ DUYARLILIK, ETİK

P-117 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİN HASTA MAHREMİYETİNE BAKIŞI

AYŞE DAĞLI[1], HÜLYA BAYBEK[1], ARZU KIVRAK[1], REMZİYE KERTİŞCİ[1],

[1]FETHİYE SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Hastalık süreci boyunca hasta ile öncelikli ve sürekli olarak etkileşim halinde olanlar sağlık çalışanlarıdır ve bu süreçte mahremiyetin korunması esasen bu grupla ilişkilendirilmektedir. Sağlık çalışanları, bilgi toplama, bilgi saklama, bilgi verme ve hasta bilgilerini paylaşma sırasında mahremiyet bakımından duyarlı olmadır. Bu bağlamda planlanan bu çalışmanın amacı, sağlık çalışanlarının hasta mahremiyetine ilişkin bakış açılarını belirlemektir.

Çalışmanın evrenini Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesinde okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışma konusu öğrencilerin hasta mahremiyetine bakış açılarının belirlenmesi olduğu için hastane stajı yapmamış olan öğrenciler çalışmada dışlanma kriterini oluşturmaktadır. Çalışma diğer öğrencilerden daha uzun hastane stajını yapmış, hasta ile karşılaşmış olduğu bilinen 180 dördüncü sınıf öğrencisi ile yapılmıştır. Çalışmada anketlerin geri dönüş oranı %88.8 (N=135)'dir Araştırmaya katılan öğrencilerin%65.2'ini kadınlar, %34.8'ini erkekler ve %60'ını 22-23 yaş grubundaki öğrenciler oluşturmuştur. Araştırma deneysel olmayan tasarım modelinde, tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Veriler anket yöntemi ile 1-28 Şubat 2018 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak kişisel bilgileri ölçmeye yönelik 4 ve öğrencilerin hasta mahremiyetine bakış açılarını belirlemeye yönelik 15 sorudan oluşan anket kullanılmıştır. Anket uygulanmadan önce evren içinden seçilen ve örneklem dışında bırakılan 10 öğrenci ile ön uygulama yapılarak anlaşılmayan ifadeler yeniden düzenlenmiştir. Elde edilen veriler SPSS 22.0 paket programında sayı ve yüzde (%) hesaplamaları kullanılarak değerlendirilmiştir. Çalışma gerekli izinler alınarak yürütülmüştür.

Çalışmada öğrencilerin %98.5'i mahremiyetin hastalar için bir hak olduğu görüşündedir. Mahremiyete en az dikkat eden sağlık personelinin en çok yardımcı personel (%45.9) olduğu, bu grubu hekimlerin (%30.4) takip ettiği, mahremiyeti en az ihlal eden grubun ise hemşireler (%8.9) olduğu görüşündedirler. Öğrencilerin hasta mahremiyeti ile ilgili olumlu bakış açıları %77.8 ile %98.5 arasında değişmektedir. En yüksek oranda (%98.5) tedavi esnasında hastanın kişisel mahremiyetini koruyacak tarzda davranılması" konusuna; en düşük (%77.8) oranda ise "hastanın sağlık harcamalarının kaynağını bilgi almak isteyen kişilere açıklanması" ve "hastalarının şahsi ve aile hayatına ilişkin bilgilerin sorgulanması" konusundaki bakış açılarına katılım göstermişlerdir

Düşük olumlu bakış açıları belirlenen konularda öğrencilere eğitim verilmesi ve bu bilgilendirmelerin hizmet içi eğitimlerle çalışma hayatında da devamlılığının sağlanması yararlı olacaktır. Öğrencilerin kendi yaşantıları yoluyla öğrenme yöntemi kullanılarak "hastanede yatma deneyimi" yaşayarak hasta mahremiyeti konusundaki bakış açılarını olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: MAHREMİYET, HASTA, HASTA MAHREMİYETİ, HEMŞİRELİK

P-118 - YENİ DOĞUM YAPMIŞ ANNELERİN GEBELİK SÜRECİNDEKİ DOĞUM ENDİŞELERİNİN BELİRLENMESİ

Sezer AVCI[1], Betül TATLIBADEM[1], Selver GÜLER[1], Ezgi DİRDAR[1], Feride YİĞİT[1], Nursena ALAGÖZ[1], Zehra Nur TÜMBAŞ[1], Yüksel YUVARLAK[1],

[1]Üniversite,

Gebelik ve doğum fizyolojik bir olay olmakla birlikte kadın için büyük bir stres oluşturur.Gebelik döneminde, doğum sırasında ve doğum sonrasında birçok kadın bütün bu süreçlere yönelik korku ve anksiyete dışında endişe hissedebilir.Çalışmamız, yeni doğum yapmış annelerin doğum sürecine yönelik endişelerini belirlemek amacıyla planlanmıştır.

Tanımlayıcı tipteki araştırmanın evrenini Gaziantep Üniversitesi Şahinbey Araştırma ve Uygulama Hastanesi ile Gaziantep Cengiz Gökçek Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi kadın doğum servisinde yeni doğum yapmış anneler oluşturmaktadır.Araştırmanın örneklemini araştırmaya katılmayı kabul eden 482 anne oluşturmuştur.Verilerin toplanmasında ‘Anket Formu’ ve ‘Oxford Doğum Endişesi Ölçeği’ kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan annelerin yaş ortalaması 27.67± 6.48’dir. Annelerin %17.6’sı okur-yazar değildir, %23’ü ilköğretim mezunudur, %91.9’u çalışmamaktadır ve %29.5’inin sosyal güvencesi yoktur. Annelere ‘’aylık gelir durumu gider durumuna göre nasıldır’’ diye sorulduğunda annelerin %67’si gelir giderden az, %27.8’si gelir gidere eşit, %5.2’si gelir giderden fazla olarak belirtmiştir.Annelerin %18.3’ünün bir kez abortusu, %4.1’inin iki kez abortusu, %1.2’sinin üç ve üzeri abortusu olduğu saptanmıştır.Annelerin %23.2’si primipar, %88’i isteyerek gebe kalmış ve %50’si normal doğum yapmıştır. Annelerin %9.8’inin gebe kalmak için tedavi gördüğü belirlenmiştir.Annelerin %24.9’unun 1 ve 6 kez arası, %75.1’inin 7 ve üzerinde doğum öncesi bakım aldığı belirlenmiştir. Annelerin %21.6’sının gebeliğinde riskli bir durum olduğu, %4.6’sında kronik bir hastalığının olduğu tespit edilmiştir.Annelerin %19.7’sinde bu gebeliklerinde preterm doğum olduğu ve %9.8’inin bebeklerinin düşük doğum ağırlıklı doğduğu saptanmıştır. Oxford Doğum Endişesi Ölçeği’nde cronbach alfa değeri 0.80 olarak bulunmuştur. Primipar annelerde Oxford Doğum Endişesi Ölçeği toplam puanı arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur.Annelerin gelir durumuna, eğitim düzeylerine, yaşlarına, evde yaşayan kişi sayısına ve doğum şekline göre Oxford Doğum Endişesi Ölçeği toplam puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur.Annelerin gebe kalmak için tedavi görme ve kronik hastalık durumuna göre ölçek toplam puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.Annelerin sosyal güvence ile ölçek toplam puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur.

İlk gebeliği olan, evde yaşayan kişi sayısı yüksek olan, yaşı küçük olan, daha önceki doğumu normal doğum olan ve eğitim düzeyi düşük olan annelerde doğum endişelerinin daha fazla olduğu saptanmıştır.Sağlık çalışanlarının bu duruma yönelik gebelere psikososyal destek vermeleri hem gebenin doğuma olan uyumunu arttıracaktır hem de doğum sonu ortaya çıkabilecek olan depresyon veya diğer rahatsızlıkları engellemiş olacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: GEBE,DOĞUM,ENDİŞE,KORKU

P-119 - SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA KESİCİ DELİCİ ALET YARALANMALARI

Rabia [1], Seda Sibel ASLAN[1], Seher GÜZELKOKAR[1], Ahmet Yüksel,[1], Fatma Betül BAŞLI[1], Rahime Kızıltaş[1],

Sağlık çalışanları yüzyıllar boyunca mesleksel sorumluluklarını yerine getirirken hastalık etkenlerinin kendilerine bulaşma riskiyle karşı karşıya kalmışlardır. En azından 20 farklı patojen ajanın igne ve kesici-delici aletlerle yaralanmayla geçişi bildirilmiştir. Bu çalışmada amaç hastane ortamında görev alan sağlık çalışanlarının kesici delici aletle yaralanma deneyimleri, korunmaya yönelik önlemler yaralanma durumunda aldıkları önlemler belirlenerek, kazaya neden olan faktörleri tanımlamak ve çalışanların konuya ilişkin tutumlarını belirlemektir.

Araştırma 9 -27 Kasım 2017 tarihleri arasında GAZİANTEP 25 Aralık Hastanesinde anket formu ile toplanmıştır. Ankette 8 tane sosyodemografik, 20 tane kesici delici alet yaralanmaları ile ilgili sorular sorulup toplam 28 tane soru bulunmaktır. Araştırmada herhangi bir seçim yöntemi kullanılmadan evrenin tamamına ulaşılması hedeflenmiş ve toplam 190 (katılım oranı %43) sağlık çalışanına ulaşılmıştır. Araştırma kapsamına yaralanma şekilleri, personellerin koruyucu bariyer kullanma ve bağışıklama durumları, kullanılan önlem yöntemlerinin dağılımı alınmıştır. Verilerin analiz edilmesinde SPSS 15.0 paket programı kullanılmıştır.

Toplam 155 yaralanmanın kaynağı hangi kesici delici alet olduğu sağlık çalışanları tarafından bilinmektedir. Geriye kalan 35 kişi hiç yaralanmadığını beyan etmiştir. Yaralanmaya neden olan alet daha önce herhangi bir hastanın vücut sıvısı ile temasa %17,4 ünün evet %71,6 sının hayır dediği saptanmıştır. %90,5kan testini yaptırdığı anlaşılmıştır. %88,9 hepatit ve hıv virüsü hakkında bir bilgisi varken, %11,1 bu virüsler hakkında bilgisi yoktur. Korunmaya yönelik aşılanmaya %74,2 evet demiştir. çalışırken hangi koruyucu önlemleri daha çok aldnıza %10,5 el hijyeni , %5,3 eldiven, %1,1 maske, %1,1tıbbi atık, %9,5 el hijyeni ve eldiven, %0,5 eldiven ve maske, %1,1e diven ve tıbbi atık , %15,8 el hijyeni, eldiven ve tıbbi atık, %48,4 bütün önlemleri aldığı saptanmıştır

Son olarak, Değerlendirme sonucun da yaralanmaların en fazla hemşirelerde olduğu ve en fazla yaralanma şeklinin ampul kırarken gerçekleştiği belirlenmiştir. Özellikle personel taramalarının rutin hale getirilerek, profilaksi programlarının düzenlenmesi ve konuyla ilgili eğitimlerin yapılması önemli gelişmelere neden olacaktır. Tüm sağlık kurumlarında buna benzer çalışmalar yapılarak mevcut risk durumlarının belirlenmesi, riskleri önlemeye yönelik uygulamaların gerçekleştirilmesi, her yeni başlayan sağlık çalışanına bilgilendirme eğitimlerinin yapması ve sonuçların takip edilmesi yaralanmaların önlenmesi açısından önemlidir.

ANAHTAR KELİMELER: İŞ KAZASI,KESİCİ DELİCİ ALET YARALANMALARI

P-120 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ BENLİK ALGILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

ZÜLEYHA TAŞTAN[1], SEHER TÜRİTOĞLU[1], DİDEM TIRPAN[1], EVRİM EYİKARA[1],

[1]GAZİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Benlik, bireyin kendine bakış açısı ve zihninde kendini temsil ediş şeklidir. Bireyin davranışları, benlik algısı ile ilişkilidir. Bu bağlamda hemşirelerin ve hemşirelik öğrencilerinin benliği, mesleğe bakış açısını ve meslek algısını yönlendirici olmaktadır. Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin mesleki benlik algılarını değerlendirmek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Bu araştırma 2017-2018 eğitim öğretim yılında Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde yapılmıştır. Araştırmanın evrenini 1., 2., 3., ve 4. sınıflarda öğrenim gören tüm öğrenciler oluşturmuştur (n=1007). Araştırmanın örneklemini araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler oluşturmuştur (n=393). Verilerin toplanmasında "Tanıtıcı Özellikler Formu" ve "Kendini Sıfatlarla Anlatma Listesi" kullanılmıştır. Tanıtıcı Özellikler Formu, öğrencilerin sosyo-demografik verilerine ve hemşireliğe ilişkin görüşleri ile ilgili 7 sorudan oluşmaktadır. Kendini Sıfatlarla Anlatma Listesi, Öner (1982) tarafından geliştirilmiş ve Karadağ ve ark. (2005) tarafından hemşirelik mesleğine uyarlanmıştır. Beşli likert tipinde ve 40 maddelik bir sıfat listesidir. Araştırmanın uygulanabilmesi için kurumdan yazılı izin, öğrencilerden sözlü izin alınmıştır. Veri toplama formları araştırmacılar tarafından öğrencilere dağıtılmıştır. Öğrenciler her bir sıfat için kendine göre "çok uygun", "oldukça uygun", "uygun", "çok uygun değil", "hiç uygun değil" seçeneklerinden birini işaretlemiştir. Veri toplama formlarının doldurulması yaklaşık 5-10 dakika sürmüştür. Veriler SPSS 15 paket programı ile analiz edilmiştir.

Öğrencilerin %23,4'ü 1. sınıf, %24,2'si 2. sınıf, %23,4'ü 3. sınıf, %29'u 4. sınıftadır. Öğrencilerin %75,8'i hemşirelik öğrencisi olmaktan memnun olduğunu, %75,6'sı hemşireliği kişilik özelliklerine uygun bulduğunu belirtmiştir. Genel olarak bilgi, beceri, iyi eğitim, dikkat, işbirliği, güven ilişkisi gibi bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanla ilgili sıfatların öğrencilere göre uygunluğu yüksek düzeydedir. Ancak "eğitici", "esnek", "konuşkan", "soğukkanlı", "tuttuğunu koparan" gibi hemşireliğin liderlik rolüne ilişkin bazı sıfatların öğrencilere uygunluğu orta düzeyde yüksektir. Aynı zamanda "geleneklere bağlı", "itaatli" sıfatlarına verilen yanıtların öğrencilere uygunluğunun orta düzeyde yüksek olması dikkat çekmektedir.

Araştırmanın bulgularına göre, hemşirelik eğitiminin öğrencilerin mesleki benlik algılarını olumlu yönde geliştirdiği düşünülmektedir. Hemşirelik eğitiminin temel hedeflerinden biri öğrencilerin profesyonel ve özerk birer meslek üyesi olarak yetişmesidir. Bu bağlamda hemşirelik programları da yenilikçi ve interaktif öğretim yöntemleriyle desteklenmeye çalışılmaktadır. Buna rağmen hemşirelik öğrencilerinin gelenekselci tutum ve itaat etme davranışının yüksek düzeyde devam ettiği görülmektedir. Araştırmanın daha geniş örneklem grubunda tekrarlanması, öğrencilerin her bir sınıftaki öğrenim yaşantısının kişisel ve mesleki benliklerini nasıl etkilediğine ilişkin görüşlerinin alındığı çalışmaların yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ, MESLEKİ BENLİK ALGISI, SIFATLAR

P-121 - HEMŞİRELİK MESLEĞİNİN DEVLET YURTLARINDA KALAN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDEKİ İMAJI

HANDAN SEZGİN[1], AYŞE KORKMAZ[1], HÜNER AKDAĞ[1], MERVE AYKUT[1], CİHAT ÇİÇEK[1], HALİT NAZIROĞLU[1],

[1]DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Hemşirelik insanla bire bir çalışan bir meslek grubu olduğu için insanlarda oluşturduğu çeşitli imaj ve algılar mevcuttur. Hemşirelik imajı nedir diye bakacak olursak ; bireylerin hemşirelik mesleğiyle ilgili zihinlerinde oluşturdukları algı, görüş ve tutumların tümüdür. Bireyler herhangi bir meslek üyesinde gördükleri veya yaşadıkları bir deneyimden yola çıkarak o meslek ve üyeleri hakkında bir sonuca varmaktadırlar. Toplumun hemşirelik imajı hakkındaki görüşü, hemşirelik mesleğini, meslek üyelerini ve meslek adaylarını olumlu ya da olumsuz yönde etkilemektedir. Bu nedenle toplumun gözünde hemşirelik imajının belirlenmesi ve değerlendirilmesi önem taşımaktadır. Bu çalışma Doğu Akdeniz Üniversitesinde yurtlar bölgesinde yer alan Kredi Yurtlar Kurumu Yurtlarında kalan öğrencilerin hemşirelik imajıyla ilgili düşüncelerini belirlemek amacıyla yapıldı.

Tanımlayıcı nitelikteki çalışmanın evrenini Doğu Akdeniz Üniversitesi Necmettin Erbakan Kredi ve Yurtlar Kurumu kız ve erkek yurtlarında kalmakta olan 763 öğrenci oluşturdu. Örneklem seçimine gidilmeyip evrenin tamamına ulaşılması hedeflendi. Etik kurul ve kurum izni sonrası araştırmamıza katılmayı kabul eden veya ulaşabildiğimiz hemşirelik dışındaki bölümlerde okuyan 373 öğrenci ile 2018 Şubat ayında çalışma tamamlandı. Verilerin toplanmasında "Öğrenci Tanılama Formu" ve "Hemşirelik İmajı Ölçeği" kullanıldı. Ölçek likert tipi, 25'i olumlu, 3'ü olumsuz 28 madde ve "Genel Görünüm, İletişim ve Mesleki ve Eğitimsel Nitelikler" olmak üzere üç alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçek toplamından alınabilecek min-max puanlar 28-84 aralığındadır.

Çalışmaya katılanların yaş ortalaması 21.20±1.95, %53.6'sı erkek, %40'ı ilk yıl öğrencisi olup, %29'unun annesi ilkokul mezunu ve %68.9'u çalışmamaktadır. %31.6'sının babası lise mezunu ve %63.3'ü çalışan kişilerdir. %74.5'inin ailesinde hemşire bulunmamakta ancak öğrencilerin %53.1'i daha önce hastaneye yatmış veya %56.3'ü hastanede refakatçı olarak kalmışlardır. Çalışmamızda öğrencilerin ölçek alt boyut puan ortalamaları; Genel Görünüm 13.71±2.42, İletişim 13.66±3.13 ve Mesleksel ve Eğitimsel Nitelikler 38.38±5.08, ölçek toplam puan ortalaması ise 65.69±8.66 olarak tespit edildi. Çalışmamızda ölçek cronbach alfa katsayısı 0.83 olarak bulundu.

Hemşirelik mesleğinin, çalışmaya katılan üniversite öğrencilerindeki imajının iyi düzeyde olumlu olduğu belirlendi. Öğrencilerin yaşı, baba çalışma durumu, daha önce hastaneye yatma ve ailede hemşire varlığı hemşire imajı düşüncesini olumlu olarak etkilediği tespit edildi ($p<.05$). Hemşire imajını etkileyen faktörlerin belirlenmesi için toplumun farklı kesimlerinde yeni çalışmaların yapılması önerilir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, İMAJ, ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİ

P-122 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE MESLEKİ BİRLİK OLMA DUYGUSUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Yasemin İLGAR[1], Ayşenur DÖNMEZ[1], Melisa ÇAKIR[1], Derya TÜLÜCE[2],

[1]Gazi Üniversitesi, [2]Harran Üniversitesi,

Bu derleme, hasta ya da sağlıklı her yaştan, aileden, gruptan ve toplumdan bireylerin özerk ve işbirlikçi bakımını kapsayan hemşirelik mesleğinin gelecekte yürütücü olan hemşirelik öğrencilerinde mesleki birlik olma duygusunu etkileyen faktörlerin literatür incelenmesi amacıyla yapıldı.

Hemşireliğin amacı sağlığın geliştirilmesini, hastalıkların önlenmesini ve bakımını, engelli bireylerin bakımını sürdürmektir. Geniş çalışma alanı bulunan hemşireler, bu sebeple tüm ülkelerde sağlık bakım profesyonelleri arasında en geniş meslek grubunu oluşturmaktadır. Hemşirelik mesleğinin üyelerinin gücü klinikte teorik ve pratik bilgilerin yanı sıra profesyonel mesleki örgütler ile artmaktadır. Hemşireler birey olarak, mesleksel uygulamalardaki negatif çıktıları pozitife dönüştürmede ya da toplumsal alanda mesleki değerlerini yükseltme ve daha anlaşılır düzeye getirmede yetersiz kalmaktadır. Bu sebeple hemşirelik mesleğinin gücü açısından mesleki birlik olma oldukça önemli bir yere sahiptir. Mesleki birlik olmanın en önemli adımını öğrenci hemşirelere lisans eğitimi süresince mesleki birlik olma gücünün pozitif yönlerinin aktarılması oluşturmaktadır. Hemşirelik öğrencilerinin öğrenciyken ya da çalışma hayatına başladıklarında mesleki örgütlere üye olmak istedikleri bilinmektedir.Ancak hemşirelik öğrencilerinin mesleki örgütlere üye olmalarını; üye olmak için neler yapılacağını bilmeme, örgütlerle iletişime geçme konusunda yeterli bilgi düzeyi, ders yoğunluğundan zaman bulamama, mesleki algı düzeyi ve ihmalkarlık gibi faktörler olumsuz yönde etkilemektedir.

Sonuç olarak, hemşirelik öğrencilerinin mesleki birlik olma duygusunu geliştirmek ve onların gelecekte yer alacak hemşirelik öğrencilerine ışık tutmalarını sağlamak profesyonel hemşirelik bakımının bir parçasıdır. Bu sebeple, hemşirelik öğrencilerinin lisans eğitimleri süresince mesleki örgütlere üye hemşireler ile daha çok paylaşımda bulunmalarının sağlanması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK,ÖĞRENCİ,MESLEKİ BİRLİK

P-123 - PEDİATRİ HEMŞİRELERİNİN DUYGUSAL ZEKA DÜZEYLERİ İLE MİZAH TARZLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Müjde ÇALIKUŞU İNCEKAR[1], Banu YURDDAŞ[1], Elif GÖKKAYA[1], Sümeyye İBRAHİMOĞLU[1], Suzan YILDIZ[1],

[1]İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ FLORENCE NIGHTINGALE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Araştırma pediatri hemşirelerinin duygusal zeka düzeylerini, mizah tarzlarını ve bunlar arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla planlanmıştır.

Araştrma karşılaştırmalı-tanımlayıcı nicel tasarım olarak yapıldı. Araştırmanın evrenini İstanbul'da bulunan iki hastanenin pediatri kliniklerinde çalışan hemşireler ve örneklemini ise en az üniversite mezunu olan ve araştırmaya katılmayı kabul eden hemşireler oluşturdu. Araştırma Aralık 2017- Mart 2018 tarihleri arasında yapıldı. Araştırmada tanıtıcı bilgi formu, Schutte duygusal zaka ölçeği ve mizah tarzları ölçeği kullanıldı. Veri toplama araçları hastanenin sessiz bir odasında hemşire ile yüz yüze görüşülerek toplandı. Araştırmada iki hastaneden kurum izni, etik kurul izni (Tarih: 06.11.2017; sayı: 9) ve hemşirelerden yazılı onam alındı. Çalışmanın analizinde IBM SPSS Statistics 22 programı kullanıldı. Tanımlayıcı istatistiklerin yanında, Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis, Spearman Rho Korelasyon Analizi kullanıldı. Anlamlılık $p<0,05$ düzeyinde değerlendirildi.

Hemşirelerin yaşlarının ortalamasının 27,64±5,34 (min=22; max=46), çalışma aylarının 63,67±66,05 (min=4; max=336), çocuk kliniğinde çalışma sürelerinin 43,45±42,18 ay (min=4; max=192) ve haftalık çalışma sürelerinin 51,63±8,85 (min=32; max=76) belirlendi. Hemşirelerin %86,5'inin (n=77) kadın, %13,5'inin (n=12) erkek olduğu, %85,4'ünün (n=76) lisans mezunu olduğu, %67,4'ünün (n=60) bekar olduğu, %85,4'ünün (n=76) çocuk sahibi olmadığı, %36'sının (n=32) YYBÜ'de çalıştığı ve %79,8'inin (n=71) hemşirelik mesleğini sevdiği bulundu. Hemşirelerin SDZÖ toplam puan ortalamasının 153,75±17,52 olduğu, İyimserlik/Ruh Halinin Düzenlenmesi ile Kendini Geliştirici Mizah alt boyutu puanları arasında pozitif yönde (r:0,255, p:0,016), İyimserlik/Ruh Halinin Düzenlenmesi ile Saldırgan Mizah alt boyutu puanları arasında pozitif yönde (r:0,270, p:0,016), İyimserlik/Ruh Halinin Düzenlenmesi ile Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutu puanları arasında pozitif yönde (r:0,237, p:0,025) ve SDZÖ toplam puanları ile Saldırgan Mizah alt boyutu puanları arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptandı (r:0,324, p:0,002). Hemşirelerin yaşları ile Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutu puanları arasında negatif yönde (r:-0,302, p:0,004), çalışma ayları ile Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutu puanları arasında negatif yönde (r:-0,262, p:0,013) ve çocuk kliniğinde çalışma süreleri ile Kendini Yıkıcı Mizah alt boyutu puanları arasında negatif yönde istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulundu (r:-0,277, p:0,008). Hemşirelerin genel özelliklerine göre SDZÖ ve MTÖ alt boyut ve toplam puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık belirlenmedi ($p>0,05$).

Hemşirelerde iyilik/ruh hali düzenlenmesinin artması kendini geliştirici mizah, kendini yıkıcı mizah ve saldırgan mizahı arttırdığı; yaş ve deneyimin artması kendini yıkıcı mizahı azalttığı sonucuna ulaşılabilir.

ANAHTAR KELİMELER: DUYGUSAL ZEKA, MİZAH TARZLARI, HEMŞİRELİK, PEDİATRİ

P-124 - ÇOÇUKLUK ÇAĞINDA OBEZİTE VE HEMŞIRENIN RÖLÜ

Elif Şeyma GÜNEŞ[1], ELİF GÜLER [2],

[1]İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ, [2]İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ ,

ÇOÇUKLUK DÖNEMİ OBEZİTESİ HAKKINDA BİLGİ VERİP ÖNLENMESİNE YARDIMCI OLMAK

ÇOÇUKLUK ÇAĞINDA OBEZİTE VE HEMŞIRENIN RÖLÜ ELİF ŞEYMA GÜNEŞ İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Obezite; vücudun Kabul edilebilir ölçülerinin üzerinde aşırı yağlanması durumudur. Obezite taramasında dünyada en çok kabul gören metod vücut kitle indeksi (VKİ) hesaplamasıdır. Anormal VKİ yaş ve cinsiyete göre spesifik persentil eğrilerinde değerlendirilir. İki yaş üzeri çocuklarda VKİ, 85. persentilin üzerinde ise aşırı kilolu, 95. persentilin üzerinde ise obez veya aşırı kilolu, 99. persentilin üzerinde ise morbid obez olarak değerlendirilir. İki yaş altı çocuklarda ayına göre olması gereken kilonun >% 85'i fazla kilolu olarak adlandırılmakta, obez denilmemektedir. Obezite son 30 yılda çocuklarda iki kattan daha fazla, adolesanlarda ise dört kattan daha fazla artmıştır. "Türkiye Çocukluk Çağı Şişmanlık Araştırması 2013" sonuçlarına göre; 7-8 yaş grubundaki çocuklarda fazla tartılılık oranı %14.2, obezite oranı %8.3 olarak belirlenmiştir. Beslenme çocuk sağlığı için çok önemli bir unsurdur. Bir çocuğun fiziksel, kognitif ve emosyonel büyüme ve gelişmesinde tüketilen besinlerin içerdiği besin gruplarının ne olduğu ve miktarı önem taşımaktadır. Büyüme, çoçukların genel sağlık durumlarını yansıtan çok iyi bir göstergedir. Çocukların bireysel olarak beslenme durumlarının değerlendirilmesi büyümenin izlenmesi ile sağlanabilir. Obezite hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde prevalansı artan, erişkinleri olduğu kadar, giderek çocukları da etkileyen kronik bir hastalıktır. Bunun başlıca nedenleri; modern yaşamın getirdiği beslenme alışkanlıklarında yağların ve karbonhidratların fazla miktarda tüketilmesi, çocukların ziksel aktivitelerinin azalması ve televizyon bilgisayar oyunlarına yönelmeleridir. Şişmanlık oluşmasında rol oynayan yeme alışkanlıkları arasında yemek yemeden zevk alma, yemek yeme süresi, yeme içme isteği, bilişsel, kontrol edilemeyen ve duygusal yeme alışkanlıkları gibi davranışsal alt başlıklar yer almaktadır, Beslenme etmeni, Fiziksel aktivitede yetersizlik, Irk, Aile etmeni, Sosyal sorunlar, Psikososyal etmenler Obezite Yönetiminde Hemşirenin Rolü Vücut ağırlığını normal sınırlarda tutmak. Hemşireler obezite veya fazla tartılı olma riskini azaltacak sağlıklı beslenme ve fiziksel aktiviteyi geliştirmede çocuk, aile ve toplum için eğitici ve rol model olarak ideal pozisyondadırlar. Obeziteyi önlemeye yönelik araştırma kanıtlarına dayalı sağlıklı yaşam programları oluşturabilirler. Obezite yönetiminde; eğitim, bakım yönetimi ve destek sağlama gibi hemşirelik girişimleri, çocuklar ve ergenlerdeki obezite probleminin çözümünde gerekli stratejilerinin oluşturulmasında, uygulanmasında ve değerlendirilmesinde önemlidir. Bu nedenle hemşirelerin obezitenin önlenmesi ve yönetiminde aileler ile birlikte çalışmaları gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: ANAHTAR KELİME: ÇOÇUK, OBEZİTE, HEMŞİRELİK

P-125 - YENİ BİR UZMANLIK ALANI: ADLİ HEMŞİRELİK

Emine Tuğba TOPÇU[1], Kevser KONUKCU[1], Ebrar KARAYEL[1], Tuğçe KALAYCI[1], Elif ÇAKIR[1],

[1]ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ,

Bu çalışma, yeni bir uzmanlık alanı olan adli hemşireliğe dikkat çekmek ve önemini vurgulamak amacıyla yapılmıştır.

Ülkemizde profesyonel düzeyde hemşirelik eğitimi 1955 yılında başlamıştır. Ardından hemşirelikte yüksek lisans ve doktora eğitim programlarının açılmasıyla eğitim düzeyindeki gelişmeler hemşirelik mesleğinde uzmanlaşmaya ihtiyacı gündeme gelmiştir. Dünyada hemşirelikte uzmanlaşma; hemşirelerin uzmanlaşma sürecinde ilk olarak, hemşirelik lisansı üzerine mezuniyet sonrası eğitimler ile sertifikalı eğitim programları; diyabet yönetimi, enfeksiyon kontrolü, palyatif bakım, stoma bakımı, yara bakımı gibi klinik alanlarda özelleşmiş uzman hemşireler yetiştirilmeye başlanmıştır. Master programı, master sonrası sertifika veya doktora programlarını tamamlayan hemşireler için, uzman klinik hemşire ve sertifikalı hemşire olmak üzere alanında ileri hemşirelik rolleri tanımlanmış, eğitimleri ve sertifikaları ile orantılı olarak uzmanlık sahibi oldukları alanlarda birçok klinik uygulamaları bağımsız olarak uygulama hakkı verilmiştir. Türkiye'de 2007'de yenilenen "Hemşirelik Kanunu" ile hemşirelikte uzmanlaşma yasal olarak da tanımlanmıştır. Kanuna göre, uzman hemşireler, temel hemşirelik rollerinin yanı sıra uzmanlığını yaptığı alana yönelik klinik bilgi, beceri, sağlık araştırmaları, danışmanlık hizmetleri, sağlık eğitim hizmetlerinin programlanması, uygulanması ve değerlendirilmesinde sorumluluk alır, uygular ve değerlendirir." Acil servis hemşireliği, yoğun bakım hemşireliği, evde bakım hemşireliği, diyabet hemşireliği, stoma bakım hemşireliği, çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği ve diyaliz hemşireliği, adli hemşirelik gibi hemşirelik uzmanlık alanları gelişmiştir. Adli hemşirelik, hemşirelerin almış oldukları eğitimi adli alanda kullanmalarıdır. Günümüzde adli hemşirelik, adli bilimin özelleşmiş alt dallarından biri olup, hemşireliğin bilgi ve deneyimlerinin adalete sunulması ile ortaya çıkan ve gelişen bir uzmanlık alanı olmuştur. Hemşireler, delillerin farkına varmadıkları, delilleri tanımlama, toplama ve saklama prosedür ve tekniklerini bilmedikleri sürece tedavi ve bakım esnasında deliller gözden kaçırılabilir, kaybedilebilir ya da yok edilebilir. Bu durum adli incelemeyi zorlaştırabilir ve mahkemelerin sonuçsuz kalmasına ya da yanlış karar vermesine neden olabilir. Bu nedenle suçlunun ya da mağdurun tanınmasında karşılaşılan bu güçlükler adli hemşireliğin gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Hemşireler, delillerin farkına varmadıkları, delilleri tanımlama, toplama ve saklama prosedür ve tekniklerini bilmedikleri sürece tedavi ve bakım esnasında deliller gözden kaçırılabilir, kaybedilebilir ya da yok edilebilir. Bu durum adli incelemeyi zorlaştırabilir ve mahkemelerin sonuçsuz kalmasına ya da yanlış karar vermesine neden olabilir. Bu nedenle suçlunun ya da mağdurun tanınmasında karşılaşılan bu güçlükler adli hemşireliğin gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİKTE UZMANLAŞMA, ADLİ HEMŞİRELİK, HEMŞİRELİKTE EĞİTİM

P-126 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİ İLE A-B KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ

Oya ÇELEBİ ÇAKIROĞLU[1], MERYEM MERVE SONUÇ[2], ARZU KADER HARMANCI SEREN[3],

[1]İstanbul MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ, SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, [2]İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, FLORENCE NİGHTİNGALE, HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, [3]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ, HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,HEMŞİRELİKTE ANABİLİM DALI,

Profesyonel hemşirelik tutumları arasında girişimcilik önemli bir yere sahip olup, sağlık sektöründe meydana gelen değişimlere uyum sağlayabilen ve bakımının gelişmesi için yeni fikir, ürün ve hizmet üreterek kalkınmayı sağlayabilen girişimci hemşirelere ihtiyaç duyulmaktadır. Buna rağmen, mesleğinin gelişmesini sağlayacak olan günümüz hemşirelik öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri üzerinde sınırlı sayıda çalışma olduğu dikkat çekmektedir. Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri ile A-B kişilik özellikleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Araştırma tanımlayıcı-ilişki aracıyı tasarımdadır. Araştırmanın örnekleminin belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İstanbul ilindeki iki devlet üniversitesinde öğrenim görmekte olan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 642 hemşirelik öğrencisi örneklemi oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri Ölçeği ve A-B Kişilik Özellikleri Tarama Testi'nden oluşan form kullanılmıştır. Veriler öz-değerlendirme yöntemi kullanılarak elde edilmiştir. Bir kamu üniversitesinin Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'ndan etik onay alınmıştır. Ayrıca verilerinin toplanacağı kurumdan gerekli kurum izinleri elde edilmiştir. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Ölçek güvenirliklerinin belirlenmesinde Cronbach alfa iç tutarlılık analizi, ölçek maddelerinden elde edilen puanlarının hesaplanmasında tanımlayıcı istatitistikler (minimum, maksimum, frekans, ortalama, standart sapma), ölçek ve alt boyutları arasındaki ilişkilerin belirlenmesinde ise Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bu araştırmada hemşirelik öğrencileri örnekleminde girişimcilik eğilimleri ölçeğinden elde edilen Cronbach alfa değeri 0,85'dir. Ölçek alt boyutların Cronbach alfa değerleri 0,54-0,79 arasında değişmektedir. Hemşirelik öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri ölçeğinden elde ettikleri ortalama puan 3,51±0,40 olup, en yüksek ortalama puanı (3,80±0,47) kontrol odağı alt boyutundan aldıkları saptanmıştır. Ayrıca hemşirelik öğrencilerinin çoğunluğunun (%58,4) kişilik özellikleri ölçeğinden 100 puanın altında aldığı ve elde ettikleri toplam puan ortalamasının 96,45 olduğu belirlenmiştir. Son olarak, hemşirelik öğrencilerinin A-B kişilik özellikleri ile girişimcilik eğilimleri ölçeğinin kendine güven (r:0,159, p<,001), yenilik (r:0,108, p<0,05), başarma ihtiyacı (r:0,198, p<,001) alt boyutları ve ölçek toplamı (r:0,144, p<0,001) arasında pozitif yönlü ve ileri düzeyde anlamlı korelasyonlar olduğu saptanmıştır.

Hemşirelik öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin nötr değere oldukça yakın olmasına rağmen olumlu yönde olduğu ve B tipi kişilik özelliklerine sahip oldukları saptanmıştır. Bunun yanı sıra A tipi kişilik özelliklerine sahip olan hemşirelik öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin daha pozitif olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: GİRİŞİMCİLİK, GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİ, KİŞİLİK, A-B KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ, HEMŞİRELİK.

P-127 - AĞRI YÖNETİMİNDE FARMAKOLOJİK OLMAYAN YÖNTEMLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ : SİSTEMATİK BİR DERLEME

Seda YILDIZ[1], Nazmiye DEMİR[1],

[1]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi ,

Ağrı yönetiminde farmakolojik olmayan yöntemlere yönelik yapılan tez çalışmaları analiz etmek amacıyla planlanmıştır.

Ağrı,kişinin hastaneye başvurma nedenleri arasında yer alan en önemli yakınmalardan biridir. Vücudun belirli bir bölgesinde doku harabiyetine bağlı olan ya da olmayan, kişinin kendisinin algıladığı emosyonel bir durumdur. Ağrının tedavisinde farmakolojik ve farmakolojik olmayan yöntemler kullanılmaktadır. Farmakolojik tedavi yöntemleri somatik ağrı üzerine etki ederken; farmakolojik olmayan yöntemleri ise daha çok ağrının bilişsel, duygusal, davranışsal ve sosyokültürel boyutlarını etkilemektedir. Çalışmanın evrenini,Türkiye de 1999-2017 yılları arasında Hemşirelikte Ağrı Tedavisinde Farmakolojik Olmayan Yöntemler ile ilgili yapılan tam metnine ve özetine ulaşılan yüksek lisans ve doktora tezleri oluşturdu. Örnekleme ise aynı tarihlerde yapılan, tam metin ulaşılabilen tezler dahil edildi. Çalışmada veriler YÖK'ün ulusal tez merkezi (www.tez.yok.gov.tr) veri tabanı kullanılarak elde edildi. Tezler, anahtar kelimeler girilerek (ağrı tedavisi, ağrı yönetimi, ilaç dışı, nonfarmakolojik, farmakolojik olmayan yöntemler) "Gelişmiş Arama" seçeneği yardımıyla tarandı.Kodlama sürecinde tezler sayı, yıl, yazar, başlık, evren ve örneklem, çalışma türü, sonuç ve yorum şeklinde kategorize edildi.

2017 yılı itibariyle Hemşirelikte Ağrı Tedavisinde Farmakolojik Olmayan Yöntemler ile ilgili toplam 94 tez yapılmıştır.Bu tezlerden bazıları belirli bir tarihe kadar kullanımı yazarlar tarafından kısıtlandığı, çoğaltılması yazarı tarafından engellendiği ve sadece özet bölümü paylaşıma açıldığı için 22 tez ulaşılabilir durumdadır. Bu araştırmada incelenen tezler yüksek lisans ve doktora tezleridir. Yapılan tezlerin tez konu alanlarına göre dağılımlarına bakıldığında tezlerin 32'si Hemşirelik, 47'si Anestezi, 3'ü İlk ve Acil Yardım, 2'si Çocuk Sağlığı, 2'si Nöroloji,2'si Genel Cerrahi,2'si Gastroenteroloji, 1'i Biyomühendislik, 1'i Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon,1'i Kadın Hastalıkları ve Doğum,1'i Ortopedi ve Travmatoloji alanında yapıldığı saptanmıştır.Tezlerden 32 si Hemşirelik bölümü ile ilgili olup, 3 tez aynı ve toplam 7 tanesi erişime kapalı olduğundan bu araştırma da 17'si yüksek lisans ve 5'i doktora tezi olmak üzere toplam 22 tez incelenmiştir.

İncelenen tez sonuçlarına göre kişinin ağrı ifadesi; uyku düzenini, günlük yaşantısını, işini, sosyal hayatını ve kişiye umutsuzluk yaşattığı bilinmektedir. Farmakolojik olmayan yöntemler; ucuz maliyet, kolay uygulanabilir, alerjik ve sedasyon riski taşımamaktadır. Bu doğrultuda ağrı yönetimi, kişinin yaşamsal faaliyetlerini sürdürebilmesi için oldukça önemli olmakta bu nedenle hemşirelerin ağrı yönetimi ve farmakolojik olmayan yöntemler hakkında eğitimler alması, kurum içi eğitimler düzenlenmesi, bu kapsamda yapılacak çalışmaların artırılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: AĞRI TEDAVİSİ, AĞRI YÖNETİMİ, İLAÇ DIŞI, NONFARMAKOLOJİK, FARMAKOLOJİK OLMAYAN YÖNTEMLER

P-128 - GAZETELERDE YAYIMLANAN SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK ŞİDDET HABERLERİNİN İNCELENMESİ

Ayşe Sena YÜKSEL[1], Eyşan SÖĞÜT[1], Özlem YAZICI[1],

[1]Okan Üniversitesi,

Bu çalışmada sağlık çalışanlarına yönelik giderek artan sözlü ve fiziksel şiddete dikkat çekmek ve medyanın önemini vurgulamak amaçlanmıştır.

Türkiye'de en çok okunan ve arama motorundan analiz yapılabilen gazetelerin (Hürriyet, Sabah, Milliyet) web sitelerinin arşivlerinde yer alan "sağlık çalışanlarına yönelik şiddet" haberleri incelenmiştir.

Milliyet gazetesinin 2017 yılı kasım ayında yayınladığı bir haberde, Sağlık Bakanlığı'nca hazırlanan rakamlar 2017 yılının ilk altı ayında beş bin üç yüz kırk yedi sağlık çalışanının şiddete maruz kaldığını göstermektedir. En çok okunan gazetelerden Hürriyet Gazetesi, Sabah Gazetesi ve Milliyet Gazetesinde; 2017 yılı içerisinde, Türkiye'nin Sakarya, Ankara, İstanbul, Kocaeli, Kayseri, Manisa, Hatay, Iğdır, Denizli, Batman, Aydın, İzmir, Bursa, Samsun, Mardin, Elazığ gibi birçok şehrinde meydana gelen hemşire ve diğer sağlık çalışanlarına karşı yapılan şiddet haberlerine yer verilmiştir. Bu şiddet haberlerinde darp, silahlı saldırı, cinsel istismar, tehdit, sözel saldırı, kesici alet yaralanmaları yer almaktadır. Şiddet olgularının %46'sı hasta yakınları tarafından, %54'ü hasta tarafından gerçekleştirilmektedir. Sağlıkta şiddet olaylarının büyük çoğunluğu devlet hastaneleri ile eğitim ve araştırma hastanelerinde gerçekleşmektedir.

Sağlık çalışanlarına uygulanan şiddet olaylarının gazetelerde haber olarak yer almasının yanı sıra, nasıl yer aldığı toplumun konu hakkındaki farkındalığını arttırmak açısından önemlidir. Sağlık çalışanlarına şiddetin önlenmesinde toplumsal farkındalığın arttırılması, olası güvenlik önlemlerinin oluşturulması, eğitim önerileri, yasal ve çalışma şartları ile ilgili düzenlemelerin yapılması ile gazetecilerle işbirliği yapılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: FARKINDALIK; ŞİDDET; SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK ŞİDDET

P-129 - OKUL ÇAĞI ÇOCUKLARINDA HİJYEN UYGULAMALARI VE OKUL SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ

BÜŞRA EKER[1], ZEYNEP ATEŞ[2], FİRDEVS KODAL[3], GÜLAY DEMİRTAŞ[4], MERVE KOLCU[5], SELDA ÇELİK[6], MERDİYE ŞENDİR[7],

[1]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ İKİNCİ SINIF ÖĞRENCİSİ, [2]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ İKİNCİ SINIF ÖĞRENCİSİ, [3]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ,HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ İKİNCİ SINIF ÖĞRENCİSİ, [4]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ,HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ İKİNCİ SINIF ÖĞRENCİSİ, [5]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ ANA BİLİM DALI , [6]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, İÇ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ ANA BİLİM DALI , [7]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, HEMŞİRELİK ESASLARI ANA BİLİM DALI ,

Bu çalışmada; okul çağı çocuklarında hijyen uygulamaları ve okul sağlığı hemşireliğinde ki öneminin incelenmesi amaçlanmıştır.

Okul çağı 5-19 yaşlarını kapsamakta ve bu yaş grubu çocuklar genel nüfusun %40'ını oluşturmaktadır. Okul çağı hızlı bir gelişmenin yaşandığı, öğrenci davranışlarının istendik yönde geliştirilmesi ve öğrencilerin iyi bir geleceğe hazırlanması sürecinin gerçekleştiği bir dönemdir. Okul çağı çocuğunun sağlıklı olması başarısını etkileyen önemli bir faktördür. Bu nedenle okul döneminde görülen çeşitli sağlık sorunları öğrenmeyi olumsuz yönde etkiler ve erken dönemde tespit edilemediğinde ilerleyerek daha ciddi sağlık sorunlarına neden olabilmektedir.

Bu yaş grubunda, genel vücut ve ağız hijyeni ile ilgili yetersizliklerin neden olduğu sorunlar sık görülmektedir. Ülkemizde okul çağı çocuklarında yapılan birçok çalışmada hijyen yetersizlikleri saptanmış, en fazla karşılaşılan sorunların diş çürükleri, boğaz hastalıkları, parazitozlar, allerji ve deri hastalıkları, kulak hastalıkları ve görme bozuklukları olduğu görülmüştür. Ulusal düzeyde yapılan bazı araştırmalarda da okullarda genel temizliğin yetersiz olduğu, öğrenci başına düşen tuvalet kabini sayısının ihtiyacı karşılamadığı, temizlik malzemelerinin bulunmadığı, sınıfların kalabalık olduğu, sağlık görevlileri ve öğretmenler tarafından öğrencilere yeterli düzeyde sağlık eğitiminin verilmediği belirlenmiştir. Okul çağı çocuklarındaki hijyen uygulamalarına ilişkin yapılan araştırmalar ve mevcut durum okul sağlığı hizmetlerinin gerekliliğini ortaya koymaktadır. Okul çağındaki çocukların genel sağlık düzeyini yükseltmeyi amaçlayan okul sağlığı hizmetleri, ülkemizde birinci basamak sağlık hizmeti kapsamında toplum sağlığı merkezleri tarafından yürütülmektedir. Ancak sağlık sistemi içinde okul çağı çocuklarına yönelik hizmetlerin yerine getirilmesinde eksiklikler olduğu görülmektedir. Oysa tüm çocukların sağlık sorunlarının belirlenip buna yönelik çözümlerin bulunması, bu sorunların çocuğun gelişimine olumsuz etkisini azaltan, okul başarısını artıran önemli bir etkendir.

Okul sağlığı hizmetlerinin her aşamasında görevler üstlenen okul sağlığı hemşirelerinin, okul çağı çocuklarına hijyen uygulamalarının etkin bir şekilde kazandırılması ve sürdürülmesinde önemli sorumlulukları vardır. Gelişmiş ülkelerde okul sağlığı hemşiresinin, okul sağlığı ekibinin önemli bir parçası olduğu, elde edilmiş başarılı uygulamaların varlığı, hem yasal hem de kurumsal alanda kazanılmış hakları, sürekli geliştirilen rol ve fonksiyonlarının olduğu bilinmektedir. Ülkemizde pek çok okulda okul sağlığı hemşiresi bulunmamaktadır. Okullarda tam zamanlı verilecek okul sağlığı hemşireliği hizmetleri ile çocuklara hijyen alışkanlıklarının kazandırılması ve sürdürülmesinin yanı sıra, sağlık eğitimi, sağlık taraması, akut ve kronik hastalık bakımı, ilkyardım ve ilgili konularda danışmanlık hizmetleri sağlanarak okul çağı çocuklarının sağlığının korunması ve geliştirilmesine büyük oranda katkıda bulunulacağı düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: OKUL, HİJYEN, OKUL ÇAĞI ÇOCUĞU, OKUL SAĞLIĞI HEMŞİRESİ

P-130 - TÜRKİYE'DE YAŞLI AYRIMCILIĞI VE HEMŞİRELİK BAKIŞI: LİTERATÜR İNCELEMESİ

Şevval DURGUN[1], Aslı AKDOĞAN[1],

[1]Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi,

Yaşlı ayrımcılığı, kişiye sadece yaşı nedeniyle gösterilen farklı tavır ve davranışları içeren ön yargılı bir tutumdur. Hemşirelerin yaşlı ayrımcılığına ilişkin inanç, değer, bilgi eksikliği, ön yargılı ve olumsuz tutumları sadece verilen bakımın kalitesini değil; yaşlı bireylerin benlik saygılarını da azalttığı bulunmuştur. Bu çalışmanın amacı, hemşirelerin yaşlı ayrımcılığına bakış açısını belirlemek için literatürün gözden geçirilmesidir.

GEREÇ-YÖNTEM: Yaşlı ayrımcılığı, ayrımcılık ve hemşirelik bakışı, yaşlı ayrımcılığı ve hemşirelik anahtar kelimeleriyle birbirine kombinasyon tarama yapılmıştır. Ocak 2008- Ocak 2018 yılları arasında, Türkçe ve tam metnine ulaşılabilen 46 çalışma bulunmuştur. 30 çalışma konu dışına çıktığı için dışlanmıştır. İncelememizde 2 araştırma makalesi çalışma kapsamına alınmıştır.

Bu çalışma kapsamında incelenen bir araştırma öğrenci hemşirelerin yaşlılara tutumuna yönelikken diğeri, kurumda çalışan hemşirelerin tutumuna yöneliktir. Öğrenci hemşirelere yönelik yapılan çalışmalara bakıldığında; Altay ve Aydın'ın 2011-2012 yılında yaptıkları tanımlayıcı çalışmada, hemşirelik öğrencilerinin yaşlılara karşı olumlu tutuma sahip oldukları bulunmuştur. Hemşirelere yönelik yapılan çalışmalara bakıldığında; Aktürk ve arkadaşlarının 2012 yılında yaptıkları çalışmada hemşirelerin yaşlılara karşı tutumu olumsuz bulunurken aynı yılda Duru-Aşiret ve arkadaşlarının yaptıkları çalışmada olumlu tutum bulunmuştur.

Sonuç olarak, hemşirelerin yaşlılara karşı olumsuz ve olumlu tutumları bulunurken, hemşirelik öğrencilerinin çoğunlukla olumlu tutum sergilediği bulunmuştur. Yapılan çalışmalar incelendiğinde eğitim seviyesi ve yaşlılara karşı tutum arasında doğru orantılı bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu yüzden hemşirelik lisans, yüksek lisans, doktara programlarına; kurumlarda oryantasyon eğitimlerine, yaşlı sağlığı ve bakımı özel alan olarak eklenebilir.

ANAHTAR KELİMELER: YAŞLI AYRIMCILIĞI, HEMŞİRELİK, HEMŞİRELİK BAKIŞI

P-131 - HEMŞİRELİK İKİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ALTERNATİF TIBBA BAKIŞ AÇISI

Rabia SOHBET[1], Nupel FİLİZ[1], Ayça Sima Göl[1], Meryem Büyükoğlangil[1], Halime Ateş[1], Sümeyye Yeşil[1], Hatice Karakuş[1],

GİRİŞ-AMAÇ: Alternatif tıp günümüzde çok kullanılan ve topluma yararı, yanlış kullanıldığında da zararı olan bir tedavi yöntemidir. Alternatif tıp tamamlayıcı tıp olarak da bilinmektedir. Bu araştırmanın amacı alternatif tıbbın Hemşirelik Öğrencileri açısından incelenmesi ve bireylerin alternatif tıbba dair bakış açılarının, tercih edip etmeme nedenlerinin, bu konuda gerekli bilgilendirmenin yapılması ve toplumda alternatif tıbba yönelimin ne derecede olduğunu saptamaktır.

METOT-MATERYAL: Tanımlayıcı bu araştırmanın evreni Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi 2. Sınıf Hemşirelik Öğrencileri olup 236 öğrenciden çalışmaya katılmayı kabul eden 200 öğrenciye uygulanmıştır. Anketin uygulanma tarihi 16-22 Kasım 2017 günleridir. Anketin 9 sorusu sosyodemografik, 17 tanesi alternatif tıpla ilgili 26 sorudan oluşturulmuştur. Veriler SPSS 15.0 for Windows Istatistik Paket Programında değerlendirilmiştir.

BULGULAR: Öğrencilerin %76'sının kadın %24'ünün erkek olduğunu, Öğrencilerin %67,5'i 18-20, %20,5'i 21-23 yaş aralığındadır. Öğrencilerin %75,5'i il, %18'i ilçe, %5'i kasaba %1,5'i köyde yaşadığını belirtmiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun anne ve babalarının eğitim düzeyi ilkokul mezunudur. Öğrencilerin %37,5'i alternatif tıp ile ilgili bilgi sahibi olduğunu %26,5'i olmadığını, %45,5'u Alternatif tıbba başvurduğunu, %54 başvurmadığını söylemiştir. Öğrencilerin %47,5'i alternatif tıbbı umut kaynağı olarak görürken %12'si umut kaynağı olarak görmemektedir. Öğrencilerin %15'i kronik hastalıklar karşısında alternatif tıbbı kabul edeceğini, %15,5'i kabul etmeyeceğini belirtmiştir. Öğrencilerin %22,5 'i alternatif tıbbın geri dönüşsüz bir hasar vereceğini , %23'ü vermeyeceğini düşünmektedir. Öğrencilerin %21'i alternatif tıbbın daha hızlı iyileşme sağladığını, %30,5'i sağlamadığını düşünmektedir. Öğrencilerin %61'i kullanılan metodları bildiğini %13,5'i bilmediğini ifade etmiştir.

SONUÇ-ÖNERİLER: Araştırmaya katılanların büyük çoğunluğu alternatif tıbbın geri dönüşümsüz hasarlar bırakacağı belirlenmiş fakat kronik hastalık durumunda alternatif tıbbı tedavi olarak düşüneceğini belirtmiştir. Bu sonuç kronik hastalıklar karşısında alternatif tıbbı tercih ettiği göstermektedir. Bu sonuçlara bağlı olarak kronik hastalıklarda bilgi düzeylerinin yetersiz olduğu düşünülmekte olup bu konudaki bilgi düzeylerini ölçmek ve yeterli düzeye getirmek adına ailelerin eğitilmesi önerilmiş olup, tıp alanı ve bu alanda yapılan yeniliklerin alternatif tıbba kıyasla daha iyi ve kesin sonuçlar verdiğinin eğitim planlamalarında verilmesi önerilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: ANAHTAR KELİMELER: Şifalı Bitkiler, Kronik Hastalıklar, Tıp

P-133 - ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞLARININ BELİRLENMESİ

Dilek ÇELİK EREN[1], Emre AKBAŞ[1], Yasemin ERDANİ[1], Şule ORUÇ[1],

[1]ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ,

Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Bu araştırma tanımlayıcı araştırma kriterlerine uygun olarak, Ocak- Mart 2018 tarihleri arasında Samsun'da gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini; Samsun Ondokuz Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrenciler, örneklemini ise araştırmaya katılmayı kabul eden 628 öğrenci oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında, araştırmacılar tarafından geliştirilen 26 sorudan oluşan soru formu ile birlikte 52 soruluk Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği (SYBDÖ) kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesi, SPSS 20.0 istatistik paket programı ile gerçekleştirilmiştir; yüzdelik hesaplamalar, aritmetik ortalama, t testi, Anova, Tukey Testi, korelasyon analizleri kullanılmıştır.

Araştırma kapsamındaki öğrencilerin yaş ortalamalarının 20.99±2.04, %74.2'sinin kadın, %97'sinin bekar, %37.6'sının dördüncü, %24.8'inin birinci sınıf öğrencisi olduğu, %44.9'unun yurtta kaldığı, %75.6'sının gelir durumunun orta olduğu, %81.5'inin sosyal güvencesinin olduğu, %74.0'ünün Beden Kitle İndeksinin normal değerler arasında olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %59.7'sinin sosyal hayatına yeterince zaman ayırdığı, %55.3'ünün sosyal hayatı orta derecede iyi olduğu, %58.0'inin sağlık durumunun iyi olduğu, %76.0'sının düzenli sağlık kontrolü yaptırmadığı, %90.6'sının herhangi bir kronik hastalığının olmadığı, %81.2'sinin düzenli spor yapmadığı, %52.5'inin düzenli beslenmediği, %50.3'ünün günde 3 öğün, %28.2'sinin günde 2 öğün beslendiği, %54.0'ünün sosyal destek aldığı, %24.2'sinin sigara kullandığı %13.4'ünün alkol kullandığı bulunmuştur. Öğrencilerin SYBDÖ puan ortalamalarına bakıldığında; sağlık sorumluluğu alt grubu puan ortalaması 21.95±5.59, fiziksel aktivite alt grubu puan ortalaması 15.96±5.64, beslenme alt grubu puan ortalaması 20.56±4.54, manevi gelişim alt grubu puan ortalaması 27.70±4.76, kişilerarası ilişkiler alt grubu puan ortalaması 27.54±4.62, stres yönetimi alt grubu puan ortalaması 20±4.21 ve Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği toplam puan ortalaması 133.71±22.78 olarak belirlenmiştir. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin SYBDÖ toplam puanı ortalamaları ile cinsiyet, gelir durumu, öğrenim görünen fakülte, öğrencilerin beden kitle indeksi, düzenli sağlık kontrolü yaptırma durumu, kronik hastalık olma durumu, düzenli spor yapma durumu, sigara kullanma durumu değişkeni arasındaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı olduğu saptanmıştır ($p<0.05$).

Bu araştırmada öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları puanın orta düzeyde olduğu bulunmuştur.

ANAHTAR KELİMELER: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİ, SAĞLIĞI GELİŞTİRME, SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMLERİ DAVRANIŞLARI

P-134 - DUYGUSAL İSTİSMAR İLE İLGİLİ SON 10 YILDA YAPILMIŞ HEMŞİRELİK ÇALIŞMALARI DERLEMESİ

Derya SULUHAN[1], Ayşe KARAMAN[1], Ecem Nur BOZKURT[1], Ahsen Sultan UYGUN[1], Dilek YILDIZ[1], Berna EREN FİDANCI[1],

[1]Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi,

Bu sistematik derleme;Duygusal istismar ile ilgili son 10 yılda yapılmış hemşirelik çalışmalarını incelemek amacıyla yapılmıştır.

Konu ile ilgili orjinal araştırmalara ulaşmak için 20.02.2018-9.3.2018 Google Akademik Türkçe veri tabanı taranmıştır.Kullanılan anahtar sözcükler, Türkçe anahtar sözcükler olarak,"Duygusal,istismar, hemşirelik" ile çeşitli kombinasyonlar yapılarak tamamlanmıştır. Çalışma; Türkçe yapılmış,katılımcıları duygusal istismar gören çocuk ve etkileri olup, yılı 2007-2010 tarihi arasında olan, konusu "Duygusal istismara ilişkin yapılmış çalışmalar "olan araştırma desenini nitel ve/veya nicel yöntemlerin oluşturduğu, tam metin makaleler dahil edilmiştir.Türkçe dilinde yazılmış olan,katılımcıları duygusal istismarla ilişkili olmayan konusu "Duygusal istismar" olmayan, araştırma deseni derleme olan ve tam metnine ulaşılamayan makaleler çalışmanın dışlanma ölçütlerini oluşturmuştur.

Google akademik veri tabanı taranarak yürütülen araştırmada, öncelikle ulaşılan makalelerin başlıkları/özetleri incelemeye alınmıştır (n=6.130). Hemşirelikle ilgili olan çalışmalar taranmıştır.(n:1270) Seçilen araştırmalardan çalışmanın amacına uygun olanlar belirlenmiştir.Yapılan taramalar sonucunda 10 tane duygusal istismar ve ihmal konusunu hemşirelik ile birlikte içine alan çalışma kullanılmıştır.Çalışmalara anne ve babalar(n=1829), ebe ve hemşirelik öğrencileri(n=1271), hekimler(n=112) ve ebe, hemşireler(n=163) katılmıştır. Çalışmalarda ölçüm aracı olarak Bilgi Formu, Çocuk İhmali ve İstismarının Belirti ve Risklerinin Tanilanmasına Yönelik Ölçek Formu,Sosyo-demografik Özellikler Formu, Duygusal İstismar Farkındalık Ölçeği, Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Çocuk İhmal ve Istismarına İlişkin Algıları Anketi, İstismar Anket Formu kullanılmıştır.Çalışmalar sonucunda ise duygusal istirmar konusunda toplumda yeterli bilinç gelişmemistir.Sağlık çalışanlarının çocuk istismarı ve ihmali konusundaki farkındalıklarının yeterli düzeyde olmadıkları görülmüştür.Hemşirelerin aldıkları eğitimi istismar ve ihmal vakalarını tanılamak için kullanmadıkları, ancak istismar vakası ile karşılaştıklarında bu durumu doktora ve polise bildirdikleri bulunmuştur.

Duygusal istismar en yaygın istismar türü olmasına rağmen konuya ilişkin müdahale ve ilişki belirleme çalışmalarınının yetersiz olduğu gözlenmektedir.Aile içinde,toplumda ve okulda normal kabul edilen bazı davranışlar duygusal istismar içermektedir.Bu davranışların çocuğun fiziksel ve ruhsal yönden gelişimine zarar verdiği görülmektedir.Çocuk haklarının sağlanması ve çocukların duygusal istismardan korunması günümüzün önemli sorunlarındandır.Ancak ülkemiz mevzuatlarında konuya ilişkin yeterli düzeyde düzenleme bulunmamaktadır.Ülkemizin büyük çoğunluğunu çocuk ve genç nufüsun oluşturduğu göz önünde bulundurulursa çocukların istismarı konusunun ne kadar önemli olduğu görülmektedir.Devlet duygusal istismara uğrayan çocuğu korumalı,istismarlarını önlemeli ve duygusal istismara maruz kalan çocukların tedavisini amaçlayan programlar hazırlamalı.Fiziksel ve cinsel istismarda olduğu gibi kesin,açık ve caydırıcı cezaları öngören özel yasal düzenlemeler gerçekleştirilmelidir.Konu medyada ve daha fazla yer almalı,toplum bilinçlendirme çalışmaları yapılmalı,konu hakkında daha fazla müdahale ve ilişki belirleme çalışmaları yapılmalı.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK,DUYGUSAL,İSTİSMAR

P-135 - BİR İŞYERİNDE ÇALIŞANLARIN E SAĞLIK OKUR YAZARLIK DÜZEYLERİ VE BUNLARI ETKİLEYEN SOSYO DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER

Ümmühan AKTÜRK[1], Elif Şeyma GÜNEŞ[2], Elif GÜLER[2],

[1]İnönü Üiversitesi, [2]İnönü Üniversitesi,

Bu araştırma Özel sektöre ait bir iş yerinde çalışanların sağlık okur yazar düzeylerini belirlemek ve bunu etkileyen sosyo demografik özellikleri saptamak amacıyla yapılmıştır.

: Tanımlayıcı ve kesitsel tipteki bu araştırmanın evrenini Aralık 2017- Ocak 2018 tarihleri arasında Malatya il Merkezinde Organize Sanayi bölgesine bağlı bir tekstil fabrikasında çalışan işçiler oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş tüm işçiler araştırmaya dahil edilmiştir. Ancak araştırmaya katılımı kabul etmeyen, vardiya izni kullanan işçilerden dolayı toplamda 232 işçiye ulaşılmıştır. Araştırma öncesinde gerekli kurumlardan etik kurul onayı ve işçilerden sözlü onam alınmıştır. Veriler yüz yüze görüşme yöntemi ile kişisel bilgi formu, Norman ve Skınner'ın E-Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği kullanılarak toplanmıştır.

Araştırmada işçilerin yaş ortalamasının 34.94±10.1, meslekte çalışma yıl ortalaması 9.7±8.6, %57.8'i kadın, %70.3 evli, %42.2 ilköğretim mezunu, %86.6'sı tekstil fabrikasında işçi olarak çalışıyor, %66.8 algıladıkları gelir durumları orta olarak belirtmiş, %49.6 algıladıkları sağlık durumlarını iyi olduğunu, %56'sı eşlerinin çalışmadığını ifade etmiştir. İşçilerin Norman ve Skınner'ın E-Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği puan ortalaması 26.21±9.5 olarak belirlenmiştir. Ölçekten alınabilecek toplam puan 8-40 arasında değişmekte olup yüksek puanlar daha olumlu tutumu göstermektedir. Araştırmada işçilerin yaş, eğitim, algılanan gelir durumu ve algılanan sağlık durumu ile Norman ve Skınner'ın E-Sağlık Okuryazarlığı ölçeği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p<0.05$).

Çalışmada işçilerin Norman ve Skınner'ın E-Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği puan ortalaması bilgi düzeylerinin orta düzeyde olumlu olduğu saptanmıştır. Araştırmada işçilerin sosyo- demografik özellikleri ile Norman ve Skınner'ın E-Sağlık Okuryazarlığı ölçeği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır. İşçilerin sağlık okuryazarlığı düzeyleri oldukça sınırlı ve yetersizdir. Sağlık okuryazarlığına etki eden değişkenlerin ortaya konması, bu değişkenler dikkate alınarak planlama yapılması, sağlık okuryazarlığını geliştirmeye yönelik politikalar üretilmesi, bireylerin sağlık okuryazarlığının arttırılması konusunda yararlı olabilir.

ANAHTAR KELİMELER: E-SAĞLIK, İŞÇİ SAĞLIĞI, SAĞLIK OKUR YAZARLIĞI, HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ

P-136 - KURAM VE MODELE DAYANDIRILARAK GERÇEKLEŞTİRİLEN LİSANSÜSTÜ HEMŞİRELİK TEZLERİN İNCELENMESİ

Güler YÜKSEL[1], Hayat YALIN[1],

[1]Bahçeşehir Üniversitesi,

Hemşireler tarafından yapılan ve kuram/modele dayandırılan lisansüstü tezlerin incelenmesi.

Araştırmada; Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) web sayfası "kuram", "model", "bakım", "hemşire" anahtar kelimeleriyle tarandı. Toplam 121 çalışma saptandı. Konu ile ilgili 55 tez olduğu görüldü. Erişim engeli olmayanların 47'si araştırma kapsamına alındı.

Araştırma kapsamına alınan 47 çalışmanın (6 yüksek lisans, 41 doktora) 1998 -2017 yılları arasında yayınlandığı görüldü. Tezlerin araştırma türlerine bakıldığında ise 38 çalışmanın nicel, 6 çalışmanın nitel, 3 çalışmanın ise hem nitel hem de nicel araştırma yöntemleriyle yapıldığı saptandı. Tezlerde en fazla kullanılan modeller/kuramlara bakıldığında Orem'in öz bakım eksikliği kuramı, Roy'un adaptasyon modeli, sağlığı geliştirme modelleri ve Watson'ın insan bakım modeli üzerine araştırma yapıldığı görüldü. Hemşirelik alanlarında en sık; Kadın doğum hemşireliğinde Orem'in öz bakım eksikliği kuramı, Roy adaptasyon modeli ve Watson'ın insan bakım modeli, Halk sağlığı hemşireliğinde sağlığı geliştirme modelleri ve Neuman sistemler kuramı, Psikiyatri hemşireliğinde Roy'un adaptasyon modeli, Çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliğinde sağlığı geliştirme ve standart hemşirelik bakım modellerine çalışıldığı görüldü. Yüksek lisans düzeyindeki altı çalışma incelendiğinde, iki çalışmada standart hemşirelik bakım modeli, diğer çalışmaların her birinde ayrı ayrı transteoretik model, Roy adaptasyon modeli, Roper- Logan - Tierney yaşam aktiviteleri modeli ve transaksiyonel analiz kuramı kullanıldığı görüldü. Kırkbir doktora tezinin dördünde sağlığı geliştirme modelleri, dördünde Orem'in öz bakım eksikliği kuramı, ikisinde Neuman sistemler kuramı, üçünde Roy adaptasyon modeli, dördünde Watson'ın insan bakım modeli, diğer çalışmaların her birinde ise ayrı ayrı yaşam aktiviteleri modeli, insan insana ilişkiler kuramı, konfor kuramı, Mc Gill hemşirelik modeli, tidal (gel-git) model, transaksiyonel analiz kuramı, gelişimsel hemşirelik modeli, fonksiyonel sağlık örüntüleri modeli, deneysel diyabet modeli, bireysel danışmanlık modeli, stres eşiği modeli, transteoretik model, oyun temelli hemşirelik modeli, konsültasyon liyezon pskiyatrisi hemşireliği modeli, öğrenilmiş çaresizlik kuramı, hemşirelik bakım modeli, hümanistik hemşirelik kuramı, bütüncü hemşirelik bakım modeli, hemşirelikte afet yönetimi modeli, vaka yönetimi modeli, uyum ve öz bakım modelleri, değişim basamakları modeli, sağlık inanç ve transteoretik model, sağlığı geliştirme modeli ve bilgi işlem kuramı kullanıldığı saptandı.

Ülkemizde hemşirelik araştırmalarında kuram/modele dayandırılarak yapılan tezler incelendiğinde model kullanımında son yedi yılda artış olduğu ve en fazla doktora çalışmalarında kullanıldığı görüldü. Model/kuramların çalışmalarda kullanımlarının hemşireliğin gelişimine katkı sağlayacağı, problemlerin somut düşünülmesinde faydalı olup rehberlik edebileceği için daha fazla araştırmada kullanılması önerilir.

ANAHTAR KELİMELER: KURAM, MODEL, BAKIM, HEMŞİRE

P-137 - MÜHENDİSLİK VE SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ERKEK HEMŞİRELERE OLAN BAKIŞ AÇILARININ İNCELENMESİ

Ayşe Nur AYDEMİR[1], Rahime Nur HALİSÇELİK[1],

[1]Yeditepe Üniversitesi,

Bu çalışma ile Mühendislik ve Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin; hasta bakım ve tedavisinde hizmet veren erkek hemşirelere olan bakış açılarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Bu çalışma, 01.11.2017-19.12.2017 tarihleri arasında tanımlayıcı ve kesitsel tipte yapıldı. Çalışmanın evrenini Yeditepe Üniversitesi Mühendislik ve Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan öğrenciler oluşturdu. Araştırmada örneklem seçimine gidilmedi ve araştırmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden toplam 203 öğrenci dahil edildi. Verilerin toplanmasında 11 sorudan oluşan "Kişisel Bilgi Toplama Anketi" ve 13 sorudan oluşan öğrencilerin hemşirelik mesleğine ve erkek hemşirelere bakış açısını incelenmesini içeren anketten oluşmaktadır. Araştırmanın sonucunda elde edilen veriler SPSS 22.0 paket programında değerlendirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde ki-kare testi, One-Way ANOVA testi, ortalama ve yüzdelik yöntemleri kullanılmıştır.

Araştırmaya katılanların %49.3'ü sağlık bilimleri fakültesi öğrencisi, %50.7' si mühendislik fakültesi öğrencisidir. Katılımcıların %60.6'sı kadın, % 39.4 'ü erkek ve yaş ortalamaları 22.71 dir. Öğrencilerin %6.9'unun çevresinde erkek hemşire bulunmaktadır. “Sizce hemşire kimdir?” sorusuna sağlık bilimleri öğrencilerinin %47’si, mühendislik öğrencilerinin %64,9’u hastaya bakım veren, hastaya yardım eden, hekim yardımcısı ve sağlık personelini kapsayan “hepsi ” cevabını, “Sizce hemşire ne iş yapar?” sorusuna sağlık bilimleri fakültesi öğrencilerinin %19’u iğne yapar, tansiyon ölçer cevabını, %59’u ise ruhsal bakım, fiziksel bakım verir ve hekimin söylediklerini yaparı kapsayan “hepsi” şeklinde görüş bildirdikleri saptanmıştır. Mühendislik fakültesi öğrencilerinin %14.6’sı “iğne yapar, tansiyon ölçer” cevabını, %66’sı “hepsi” cevabını vermiştir. “Hemşire kimdir?” sorusuna “Hastaya bakım veren” olarak cevap veren Sağlık bilimleri ve Mühendislik fakültesi öğrencileri arasında istatiksel olarak fark bulunmuştur. Hemşirelikte lisansüstü eğitim var mı sorusuna SBF öğrencilerinin %73’ü, MFöğrencilerinin %36,8’i “evet” cevabını vermiştir. Katılımcıların bu sorudaki cevaplarında anlamlı bir fark saptanmıştır. Okuduğunuz bölümü seçmeseydiniz hemşire olmak ister miydiniz sorusuna Sağlık bilimleri fakültesi öğrencilerinin 45’i “hayır”, cevabını vermiştir. Aynı soruya mühendislik fakültesi öğrencilerinin %91,3’ü “hayır” cevabını vermiştir. Katılımcıların bu soruya verdiği cevaplar arasında anlamlı bir fark saptanmıştır. Sağlık bilimleri fakültesi öğrencilerinin %65’i, mühendislik fakültesi öğrencilerinin %64,1’i erkek hemşirelerin istediği serviste çalışabileceğini ifade etmişlerdir ve cevaplar arasında bir fark bulunmamıştır.

Bu araştırma sonucunda üniversite öğrencilerinin büyük çoğunluğunun hemşirelikte cinsiyet ayrımı olmadığını düşünmekle birlikte erkek hemşirelere bakış açılarının olumlu olduğu saptandı. Çağdaş hemşirelik yaklaşımları çerçevesinde toplumsal ön yargıyı en az düzeye indirecek çabalara gereksinim vardır.

ANAHTAR KELİMELER: ERKEK, HEMŞİRE, ÖĞRENCİ, BAKIM, SAĞLIK

P-138 - YAŞLI BİREYLERDE GÜNDÜZ BAKIM KENDİNE YARDIM

BURCU TERMELİ[1],

[1]BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ,

Yaşlılıkta fizyolojik ve psikolojik değişimler sonucunda meydana gelebilecek durumlar inaktiviteye, unutkanlık, depresyon, yalnızlaşma ve kronik hastalıkların artmasına sebebiyet vererek kişinin günlük yaşam aktivitelerini etkilemektedir. Yapmış olduğumuz etkinliklerde katılımcı sayısı, yaşı, eğitim ve sosyoekonomik düzeyi, rahatsızlık evresi önemli kriterlerdir. Alanda gönüllü çalışan öğrenciler, uzmanlar gruptaki bireylerin durumlarını, ihtiyaçlarını belirlemek için mini mental ve depresyon gibi ölçekleri uygularlar.

Buradaki Kendine Yardım çalışmalarımızın amacı; ileriki yaşamlardaki bireylerin ruhsal, bedensel dayanıklılığın artırılması, yaşamdan doyum alma, kronik hastalıklara ve unutkanlık durumlarına karşı baş etmelerini güçlendirmektir. Kullanılan yöntem ve teknikler; katılımcıların yeterlilik ve karşılaşmakta oldukları güçlüklerin ele alınması, Qigong (Çin tıbbında meditasyon yöntemiyle uygulanan hareketler nefes egzersizleri ve zihin çalışmaları),kendi kendine masaj teknikleri, mizahın kullanılması ile kahkaha terapisi, çeşitli manevi bakım paylaşım, müzik, hobi, zihinsel ve psikomotor aktivite yöntemleri yürütülmektedir.

Mizah ve kahkaha terapilerinin fizyolojik olarak birçok sistem üzerinde olumlu etkileri bulunmaktadır. Özellikle vücudumuzdaki timüs bezinin aktif olmasını sağlayarak immün sistemimize önemli katkı sağlamaktadır. Bunun yanı sıra bireylere güven duygusu, yaratıcılığın artması gibi sosyal ve psikolojik etkileri de bulunmaktadır. Çalışmalarımızda ilk olarak egzersizlerle gülme çalışmaları yaparken katılımcıların fıkra anlatımları yaşadıkları mizahi anılarını paylaşmaları ile gülmenin terapötik etkilerinden yararlanılır. Uzak doğu Çin tıbbında Qigong ve nefes egzersizleri, yaşlı bireyeler için uyguladığımız bedende yapılan yumuşak, akıcı ve estetik hareketlerden oluşan sağlığı geliştirme metodudur. Amaç kişinin ortaya çıkmamış var olan yeteneklerini açma, kendi özünü keşfetmesidir. Qigong egzersizleri, kişiye bedeni ve içinde bulunduğu duygusal durumu sağlıklı algılama, günlük problemleri daha sakin ve olumlu değerlendirme ve yaşamın zorlukları ile beş edebilme becerisini kazandırır. İleriki yaşlarda sıkça gördüğümüz hipertansiyon, diyabet, artrit, osteoporoz, görme ve işitme vb. problemleri kontrol altına almayı sağlamaktadır. Bununla beraber meditasyon iç huzuru sağlayarak, bedenin bağışıklık sistemini güçlendirir, biyolojik yaşlanmanın yavaşlamasını sağlar.

Sonuçta bireylerin ileriki yaşamlarını daha sağlıkla, pozitif bir şekilde geçirmesini, iç dengelerini ve iç huzurlarını sağlamak, hayata daha aktif olarak katılmaları için uygulamış olduğumuz çalışmalardır. Bu alanda geriatri hemşireleri, yaşlı bireylere yönelik gündüz bakım hizmetinde bu çalışmalara takiben kan basıncı izlemi, kan şekeri takibi gibi sağlık hizmeti sunan ve planlı aktivitelerin düzenlemesini ve bu etkinlere bireylerin katılmasına yardımcı olmalarını sağlayan, bakımını ve rehabilitasyonunu planlayan, uygulamalarda bilgi ve beceri yeteneklerini devam ettirmiş olurlar.

ANAHTAR KELİMELER: YAŞLI BİREY,KENDİNE YARDIM,MİZAH KAHKAHA,QİGONG EGZERSİZLERİ

P-139 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN HPV AŞISINA YÖNELİK BİLGİ VE TUTUMLARI

Eda CANGÖL[1], Seda SÖGÜT[1], Hatice KAHYAOĞLU SÜT[2], Burcu KÜÇÜKKAYA[3], Hale Gülçin KAYA[4],

[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Ebelik Bölümü, Öğretim Üyesi, Çanakkale, [2]Trakya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kadın Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Öğretim Üyesi, Edirne, [3]Trakya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Kadın Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Arş. Gör, Edirne, [4]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, 3. Sınıf Öğrencisi, Çanakkale,

Bu çalışmada, hemşirelik öğrencilerinin HPV aşısına yönelik bilgi ve tutumlarını incelemek amaçlanmıştır.

Kesitsel tipteki bu çalışma, Kasım-Aralık 2017 tarihleri arasında bir üniversitenin hemşirelik bölümünde okuyan n=404 öğrenci ile yürütüldü.Veriler araştırmacılar tarafından literatür incelenerek oluşturulan anket formu ile toplandı. Veriler tanımlayıcı istatistikler ile değerlendirildi.

Öğrencilerin yaş ortalaması 20.0±1.8, %74.8'inin cinsiyeti kadın, %30.9'u 2. sınıf, %60.9'unun gelir düzeyi gelir gidere eşit, %75.5'inin anne eğitim durumu ilköğretim ve altı, %57.4'ünün baba eğitim durumu ilköğretim ve altı, %72.3'ünün sigara ve alkol kullanmadığı bulunmuştur. Öğrencilerin HPV aşısı ile ilgili bilgi durumlarına bakıldığında; %65.8'inin HPV aşısını duyduğu, %50.0'sinin HPV aşısı hakkında daha önce bilgi aldığı, HPV aşısı hakkında daha önceden bilgi alanların %46.7'sinin sağlık personelinden aldığı, %93.6'sının HPV aşısı hakkında bilgi almak istediği, bilgi almak isteyenlerin %80.2'inin en çok sağlık personelinden almak istediği, %45.5'i HPV aşısının cinsel aktif olan herkese yapılması gerektiğini düşündüğü, %67.1'inin HPV aşısının genital siğilleri önlemede etkili olduğunu düşündüğü ve %69.3'ünün HPV aşısının rahim ağzı (serviks) kanserini önlemede etkili olduğunu düşündüğü belirlenmiştir. Öğrencilerin HPV aşısı ile ilgili tutumları incelendiğinde; %95.8'inin HPV aşısını yaptırmadığı, %55.4'ünün HPV aşısı yaptırmak istediği, %77.0'ının HPV aşısını yaptırmayı önerdiği, %66.1'inin HPV aşısı yaptırmadan önce smear testinin yapılmasının gerekli olduğunu düşündüğü, %88.1'inin HPV aşısının uygulanma yeri hakkında bilgisi olduğu, bilgisi olanların %91.6'inin HPV aşısının IM olarak deltoid kasa uygulandığını belirttiği, %93.8'inin HPV aşısının kaç doz uygulanması gerektiğini bildiği, %94.1'inin HPV aşısının koruyuculuk süresi hakkında bilgisi olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin %32.9'unun HPV aşısı hakkında en çok aşının güvenirliği hakkında bilgi edinmek istediği, %77'sinin HPV aşısının kısa süreli sorunlara neden olabildiğini, %75.5'inin HPV aşısının kalıcı sorunlara neden olmadığını düşündüğü, %30'unun aşı olunduğu takdirde ergenlik döneminde ya da genç bir kızın cinsel ilişkiye girmesinin kolay olduğunu düşündüğü, %94.3'ünün HPV aşısının fiyatı hakkında bilgisinin olmadığı, %89.1'inin ülkemizde HPV aşısının sosyal güvence kapsamında olmadığını, %23.5'inin HPV aşısının ilaç şirketlerine para kazandırmak için olduğunu ve %29.5'inin HPV aşısının maliyetinden dolayı yaptırmamayı düşündüğü tespit edilmiştir.

Hemşirelik öğrencilerinin yarısı sağlık personelinden HPV aşısı hakkında bilgi almış olup çok az sayıda öğrenci aşı yaptırmıştır. Öğrenciler en çok HPV aşısının güvenirliğine dair endişeleri vardır. Büyük çoğunluğu aşının cinsel ilişkiye girmeyi kolaylaştırmadığını ve maliyetinin yaptırmasına engel olmadığını düşünmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, ÖĞRENCİ, HPV, AŞI

P-140 - RUH SAĞLIĞI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KLİNİK SİMÜLASYONLARINDA STANDARDİZE HASTA KULLANIMI

Seda YILDIZ[1], Gizem ŞAHİN[2],

[1]ACIBADEM MEHMET ALİ AYDINLAR ÜNİVERSİTESİ, [2]İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ,

Bu derlemenin amacı, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği klinik simülasyonlarında standardize hasta kullanımı ile ilgili araştırmaları gözden geçirmektir.

Öğrencilerin öğrenmedeki yeterliğini ve yetkinliğini sağlamak amacıyla kullanılan simülasyon yöntemi, gerçek dünyanın özelliklerini yaratmak için girişimde bulunulan bir teknik veya araçtır. Geniş tanımı ile simülasyon; gerçek yaşam durumlarının gerçeğe uygun bir modelinin geliştirildiği ya da gerçeğe yakın koşullarının oluşturulduğu, taklit edildiği veya tekrar yapılandırıldığı bir yöntemdir. Hemşirelik eğitiminde klinik simülasyon; sanal ortamda, simülatör ve standardize hasta kullanılarak gerçekleştirilmektedir. Simülasyonun hemşirelik eğitiminde kullanımı, öğrencilere klinik uygulama öncesi güvenli ve kontrollü bir ortamda uygulama yapma ve klinik becerilerini geliştirme olanağı sağlar ve anksiyetelerini azaltır. Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliğinde simülasyon; terapötik iletişim becerilerini, eleştirel düşünmeyi, karar vermeyi, sorun çözmeyi ve hata yükümlülüğü ve/veya ruhsal bozukluğu olan bireyin zarar verme riski olmadan klinik karar vermeyi öğreten kullanışlı bir yöntemdir. Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği klinik simülasyonlarında yüksek gerçekliği sağlamak için standardize hasta yönteminden sıklıkla yararlanılmaktadır. Standardize hasta; öğretme, uygulama ya da değerlendirme amaçları için yazılmış senaryolarda bir hasta ya da başka bir bireyin rolünü oynayan eğitilmiş kişidir. Standardize hasta kullanılarak yapılan ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği simülasyonlarında öğrenciler, klinik uygulama sırasında karşılaşacakları ve/veya karşılaşma olanağına sahip olamayacakları psikiyatrik belirtileri taklit eden standardize hastalarla çalışarak deneyim kazanırlar. Aynı zamanda, standardize hasta tarafından verilen geri bildirimler öğrenciye, klinik becerisinin ve ruhsal bozukluğu olan birey ile kurduğu terapötik iletişimin etkinliğini değerlendirme imkânı sunar.

Yapılan çalışmalar incelendiğinde Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği eğitiminde standardize hasta yönteminin;şizofreni, depresyon (ve intihar düşüncesi), bipolar bozukluk, anksiyete bozuklukları, obsesif-kompulsif bozukluk, madde kötüye kullanımı, borderline kişilik bozukluğu, post-travmatik stres sendromu ve demans gibi vaka öyküleri ile kullanıldığı görülmektedir. Vaka öyküleri ile oluşturulan senaryolarda öğrencilerin; terapötik ilişki kurmaları, terapötik iletişim tekniklerini kullanmaları, ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliğine özgü klinik becerilerini geliştirmeleri ve simülasyon esnasındaki psikiyatrik krizi yönetebilmeleri beklenmektedir.

Standardize hasta kullanımının; öğrencinin bilgi ve klinik beceri kazanmasını etkileyen öz yeterliğini, kendine güvenini ve öğrenme motivasyonunu arttırdığı, iletişim becerilerini geliştirdiği, anksiyetesini ve ruhsal bozukluğu olan bireylere karşı olumsuz tutumunu azalttığı belirlenmiştir. Bu nedenle, öğretim üye/elemanları tarafından standardize hasta yöntemi ile planlanan basit ve karmaşık klinik simülasyonların Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği müfredatına entegre edilmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ, KLİNİK SİMÜLASYON, STANDARDİZE HASTA

P-141 - BİR İŞYERİNDE ÇALIŞANLARIN YORGUNLUK ŞİDDETİNİN UYKU HİJYENLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Ümmühan AKTÜRK[1], Elif Şeyma GÜNEŞ[2],

[1]İnönü Üiversitesi, [2]İnönü Üniversitesi,

Bu araştırma Özel sektöre ait bir iş yerinde çalışanların yorgunluk şiddetini ve uyku hijyenlerini belirlemek ve yorgunluk şiddeti ile uyku hijyeni arasındaki ilişkiyi değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı ve kesitsel tipteki bu araştırmanın evrenini Aralık 2017-Şubat 2018 tarihleri arasında Malatya il Merkezinde Organize Sanayi bölgesine bağlı bir tekstil fabrikasında çalışan işçiler oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş tüm işçiler araştırmaya dahil edilmiştir. Ancak araştırmaya katılımı kabul etmeyen, vardiya izni kullanan işçilerden dolayı toplamda 232 işçiye ulaşılmıştır. Araştırma öncesinde gerekli kurumlardan etik kurul onayı ve işçilerden sözlü onam alınmıştır. Veriler yüz yüze görüşme yöntemi ile kişisel bilgi formu, Yorgunluk Şiddet Ölçeği ve Uyku Hijyeni İndeksi kullanılarak toplanmıştır

Araştırmada işçilerin yaş ortalamasının 34.94±10.1, meslekte çalışma yıl ortalaması 9.7±8.6, %57.8'i kadın, %70.3 evli, %42.2 ilköğretim mezunu, %86.6'sı tekstil fabrikasında işçi olarak çalışıyor, %66.8 algıladıkları gelir durumları orta olarak belirtmiş, %49.6 algıladıkları sağlık durumlarını iyi olduğunu, %56'sı eşlerinin çalışmadığını ifade etmiştir. Yorgunluk Şiddet Ölçeği puan ortalaması 38.54±15.1, Uyku Hijyeni İndeksi puan ortalaması 29.89±9.8 olarak belirlenmiştir. Uyku hijyeni İndeksinden alınabilecek toplam puan 13 ila 65 arasında değişmekte olup yüksek puanlar daha uyumsuz uyku hijyeni uygulamalarının göstermektedir. Yorgunluk Şiddet Ölçeğinden alınabilecek toplam puan 9 ila 63 arasında değişmekte olup yüksek puanlar yorgunluğun şiddetinin arttığını göstermektedir. Araştırmada işçilerin yorgunluk şiddeti ile uyku hijyenleri arasındaki ilişkiye baktığımızda aralarında pozitif korelasyonun olduğu saptanmıştır (r=.277, p=.000). Buna göre işçilerin yorgunlukları arttıkça uyku hijyenlerinin bozulduğu ve uyumsuz uyku hijyen uygulamalarının arttığı belirlenmiştir.

Araştırmaya göre işçilerin orta düzeyde Yorgunluk şiddeti ve uyku hijyenine sahip oldukları belirlenmiştir. Ayrıca işçilerin yorgunlukları arttıkça uyku hijyenlerinin bozulduğu ve uyumsuz uyku hijyen uygulamalarının arttığı belirlenmiştir. İşçilere uyku hijyenini sağlamaya yönelik eğitimlerle düzenli bir uyku hijyeni alışkanlığı kazandırılabilir ve düzenli uyku ile yorgunluk azaltılması sağlanabilir.

ANAHTAR KELİMELER: İŞÇİ SAĞLIĞI, UYKU HİJYENİ, YORGUNLUK ŞİDDETİ,

P-142 - MAJOR DEPRESİF BOZUKLUK TANISI İLE PSİKİYATRİ KLİNİĞİNDE YATAN HASTANIN UMUTSUZLUK HEMŞİRELİK TANISINA YÖNELİK PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ BAKIMI: OLGU SUNUMU

Ziynet DEMİRAĞ[1], Sevecen ÇELİK İNCE[1], Zekiye ÇETİNKAYA DUMAN[1],

[1]DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Giriş: Major Depresif Bozukluk (MDB), psikiyatrik hastalıklar içinde ilk olarak tanımlanan ve günümüzde en sık tanı konulan psikiyatrik hastalıklardan biridir. MDB'de, en az iki hafta süren sosyal işlevsellikte bozulma, üzüntü, umutsuzluk, değersizlik, karamsarlık duyguları ve aktivitelere ilgi kaybı görülmektedir. Depresyon tanılı bireylerde geleceğe yönelik olumsuz bakış açısı, umutsuzluk çok yoğun yaşanmaktadırlar. NANDA tarafından bir hemşirelik tanısı olarak onaylanan "umutsuzluk", intiharın güçlü bir göstergesi olduğu için umutsuzluk yaşayan depresyon hastalarının hemşirelik bakımı önemlidir. Bu olgu sunumunda MDB tanılı bireylerin işlevselliklerini geri kazanmalarında umutsuzluğa yönelik yapılacak hemşirelik girişimlerinin ve sonuçlarının sunulması amaçlanmıştır.

Olgu: Bayan S.K 33 yaşında, evli ve ev hanımıdır. S.K. 19 yaşında iken bir yakınını trafik kazasında kaybetmesi sonucu hayatın anlamsız olduğunu düşünme, hayattan zevk almama, çökkünlük, iştahta azalma ve kilo kaybı gibi yakınmaları başlamıştır. Hastaya MDB tanısı konulmuştur. 14 yıldır depresyon tedavisi görmesine rağmen düzelme olmamıştır.

Son birkaç haftadır sürekli ağlama, isteksizlik, yoğun umutsuzluk, mutsuzluk, değersizlik duyguları, geleceğe yönelik kaygılar, ailevi sorunlar ve eşine karşı şüpheci tavırlar yaşamaktadır. İki hafta önce intihar girişiminde bulunması nedeni ile psikiyatri kliniğine yatışı yapılmıştır. Bu verilerden yola çıkarak S.K.'ya "umutsuzluk" hemşirelik tanısı konulmuştur. Ayrıca intihar riski, benlik saygısında bozulma, anksiyete, sosyal etkileşimde bozulma tanılarına da yer verilmiştir. S.K.'nın umutsuzluğuna yönelik empatik, dürüst ve saygılı iletişim teknikleri kullanılmıştır. S.K.'ya kendini ifade edebilmesine yönelik 'ben dili ve geri bildirim teknikleri' konusunda eğitim verilmiştir. Birey 'şimdi ve şu anı' düşünmesi konusunda desteklenmiştir. Sık sık güçlü yönleri vurgulanmış ve umutlarını ifade etmesi sağlanmıştır. S.K.'ya problem çözme ve sorunları ile baş etme eğitimleri verilmiş bu yönde desteklenmiştir.

Sonuç: Uygulanan hemşirelik girişimleri sonucu S.K. geleceğe yönelik karamsarlığı ve kaygılı düşüncelerini şimdi ve burada ilkesine göre ele almaya çabalamıştır. Yapılan görüşmelerde geleceğe yönelik karamsarlığında azalma olduğu saptanmıştır. Kendini ifade etmek için ben dili ve geribildirim tekniklerini kullanmaya çalışmıştır. Öğrendiklerini yaşamında kullanmaya çalışacağını belirtmiştir. S.K. artık hayata daha umutlu baktığını ifade etmiştir. MDB'si olan bireylerin umutsuzluk duygusunun kanıta dayalı girişimler ve terapötik yaklaşımlarla ele alınmasının hastanın umutsuzluk duygusunun azalmasında etkili olduğu söylenebilir.

ANAHTAR KELİMELER: MAJOR DEPRESİF BOZUKLUK, UMUTSUZLUK, PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ.

P-143 - TÜRKİYE'DE ERKEK HEMŞİRELERE TOPLUMUN BAKIŞ AÇISI: SİSTEMATİK LİTERATÜR İNCELEMESİ

Muhammet Sait DEMİR[1], Ahmet KARAMAN[1], Nevin KANAN[1],

[1]İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi ,

Sağlık bakım sistemi içerisinde, sağlıklı ya da hasta bireyi bir bütün olarak ele alan tek sağlık profesyoneli olan hemşirelik, yüzyıllar boyunca kadınlara özgü bir meslek olarak kabul edilmiştir. Türkiye'deki hemşirelik kanununda 2007 yılında hemşirelik mesleğini sadece kadınların yapabilmesine izin veren ifade kaldırılarak, hemşirelik mesleğinin erkekler tarafından da yapılabilmesinin önü açılmıştır. Ancak uzun yıllar hemşireliğin kadınlar tarafından yapılıyor olması, toplum bilincine, hemşireliğin kadın mesleği olarak yerleşmesine neden olmuştur. Bu nedenle, toplumun erkek hemşireler ile ilgili görüşünü inceleyen çalışmalar yapılmıştır. Bu derleme, 2007 yılından itibaren yayınlanmış olan Türkiye'de erkek hemşirelere toplumun bakış açısını araştıran çalışmaların incelenmesi amacıyla planlandı.

PUBMED, CINAHL, Google Akademik, Ulusal Tez Merkezi ve ULAKBİM elektronik veri tabanlarında, erkek hemşire, bakış açısı, tutum anahtar kelimeleri kullanılarak, 2007-2018 yılları arasında, yayın dili Türkçe ya da İngilizce olan, tam metin erişimi bulunan makaleler tarandı. Tarama sonucunda, araştırma verileri Türkiye'de toplanmış 17 araştırma makalesi ve 1 tez çalışmasına ulaşıldı. Derlemeye kriterlere uymayan 4 makale ve 1 tez dahil edilmedi, kriterlere uyan 13 araştırma makalesinin sonuçları değerlendirildi.

Kriterlere uygun çalışmalar incelendiğinde, örneklem gruplarını, yatan hastalar (4 çalışma), hasta ve hasta yakınları (1 çalışma), hasta yakınları (2 çalışma), üniversite öğrencileri (2 çalışma), genel toplum (3 çalışma) ve kız hemşirelik öğrencilerinin (1 çalışma) oluşturduğu görüldü. Çalışmaların tamamında, çalışmalara katılanların çoğunluğunun hemşireliği hem kadınların hem de erkeklerin yapabileceği bir meslek olarak gördüklerini ifade ettiği belirlendi. Ayrıca, çalışmaların tamamında, katılımcıların erkek hemşirelerin mesleğe katılımına karşı olumlu görüş bildirmesine karşın, bazı çalışmalarda katılımcıların erkek hemşirelerden bakım almak istemediğini ifade ettiği; bu görüşe neden olarak olarak utanma, çekinme gibi duyguların yaşayacaklarını belirttikleri saptandı.

Türkiye'de erkek hemşirelere ilişkin görüşlerin araştırıldığı ve belirlenen kriterlere uyan çalışmaların incelenmesi sonucunda, erkek hemşirelere karşı çoğunlukla olumlu görüşlerin olduğu saptandı. Toplumun tamamının, erkek hemşirelere karşı olumlu görüşe sahip olması için, toplumdaki tüm bireyler hemşirelikte cinsiyet ayrımının bulunmadığı ve cinsiyetin, bakımın kalitesini etkileyen bir faktör olmadığı konusunda bilgilendirilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: GENDER, MALE NURSE, NURSING

P-144 - ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞLARI VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

Duygu YEŞİLFİDAN[1], Garbi YAVUZ[1], Haydar KILIÇ[1], Hüseyin KIZILIRMAK[1], Nazife KOÇ[1], Serel SERT[1], Filiz ADANA[1],

[1]Adnan Menderes Üniversitesi,

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin sağlıklı yaşam biçimi davranışları ve ilişkili faktörlerini belirlemektir

Araştırma, Adnan Menderes Üniversitesi öğrencileri ile 2017–2018 eğitim-öğretim yılının güz yarıyılında kesitsel olarak yapılmıştır. Araştırmanın evrenini 44760 öğrenci, örneklemini ise G-Power analizi kullanılarak 269 olarak belirlenmiş % 30 vaka kaybı (anketi yanlış/eksik doldurma gibi) göz önüne alınarak 351 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmaya alınan öğrencilerin sözlü onamları alınmıştır. Araştırmada ölçme aracı olarak kişisel bilgi formu ve Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları-II Ölçeği (SYBDÖ)kullanılmıştır. Çalışmanın verileri, SPSS istatistik paket programına (Version 18,Chicago IL,USA) yüklenerek analiz edilmiş;aritmetik ortalama, ortanca, standart sapma, sıklık ve yüzdelik değerleri, Student-t test, OneWayAnova, Mann Whitney U-Testi ve Kruskal Wallis testleri kullanılarak değerlendirilmiştir

Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.04±2.31 olup; öğrencilerin %51'ikız, %48.7'i erkektir. Öğrencilerin %61.5'i evde yaşıyor, %55'inin ekonomik olarak geliri giderine denktir. Öğrencilerin %48.1'i günde üç öğün beslenmekte iken %43.3'ünün gün içerisinde öğün atlamaktadır. Öğrencilerin SYBDÖ puan ortalaması 124.50±19.70 olup; Sağlık Sorumluluğu Alt Ölçeği puan ortalaması 18.95±4.82, Fiziksel Aktivite Alt Ölçeği puan ortalaması 16.82±5.20, Beslenme Alt Ölçeği puan ortalaması 19.36±4.00, Manevi Gelişim Alt Ölçeği puan ortalaması 25.40±4.81, Kişilerarası İlişkiler Alt Ölçeği puan ortalaması 25.48±4.45 ve Stres Yönetimi Alt Ölçeği puan ortalaması 18.48±3.85 olarak bulunmuştur. Kız öğrencilerin Sağlık Sorumluluğu ve Kişilerarası İlişkiler Alt Ölçek puanları erkek öğrencilerinkine göre anlamlı derecede yüksektir. Yurtta kalan öğrencilerin Sağlık Sorumluluğu Alt Ölçek puanı evde kalan öğrencilere göre anlamlı derecede yüksektir. Öğün atlamayanların atlayanlara göre Sağlık Sorumluluğu,Fiziksel Aktivite, Beslenme Alt Ölçek puanları ve SYBDÖ Toplam puanı anlamlı derecede yüksektir. Yaş ile Stres Yönetimi Alt Ölçek puanı arasında negatif yönlü düşük düzeyde; Beden memnuniyeti ile Fiziksel Aktivite, Manevi Gelişim, Stres Yönetimi ve SYBDÖ toplam puanları arasında pozitif yönlü düşük düzeyde ilişki bulunmuştur.

Öğrencilerin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarına ilişkin puanlarının orta düzeyde olduğu, kız öğrencilerin daha fazla sağlık sorumluluğu ve kişilerarası ilişkiye sahip olduğu, yurtta kalanların daha fazla sağlık sorumluluğu olduğu söylenebilir.

ANAHTAR KELİMELER: ÖĞRENCİ, SAĞLIK, SAĞLIK DAVRANIŞI

P-145 - YAŞLI BİREYLERİN ALGILADIKLARI SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİ İLE YAŞLILIĞA UYUM GÜÇLÜĞÜ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Arife KIL[1], Cemile KÜTMEÇ YILMAZ[1],

[1]Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,

Bu çalışma, bir hastaneye başvuran yaşlı bireylerin algıladıkları sosyal destek düzeyleri ile yaşlılığa uyum güçlüğü arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma, 15 Kasım 2017 – 01 Mart 2018 tarihleri arasında Aksaray Üniversitesi Eğitim ve Araştırma hastanesine başvuran 65 yaş ve üzeri 307 yaşlı birey ile yürütülmüştür. Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından hazırlanan tanıtıcı bilgiler formu, Yaşlılarda Uyum Güçlüğünü Değerlendirme Ölçeği (YUGDÖ) ve Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇBASDÖ) kullanılarak toplanmıştır. Araştırma verilerinin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemlerin yanı sıra örneklemin normal dağılım göstermemesi nedeniyle Mann-Whitney U, Kruskal Wallis ve Spearman korelasyon testi kullanılmıştır.

Çalışma kapsamındaki yaşlı bireylerin yaş ortalaması 72.3±7.8'dir. Bireylerin %57.7'sinin kadın, %72.6'sının evli ve %47.2'sinin ilköğretim mezunu olduğu belirlenmiştir. Yaşlı bireylerin %57.7'sinin çalışmadığı, %55.7'sinin gelirinin giderine denk olduğu ve %32.6'sının en az bir kronik hastalığa sahip olduğu saptanmıştır. Araştırma kapsamındaki yaşlı bireylerin %36.5'i eşi ile birlikte, %34.2'si eşi ve çocukları ile birlikte yaşadığını ve eşi (%52.4), çocukları (%61.8), akrabaları (%61.1) ve arkadaşları (%62.2) ile ilişkilerinin iyi olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamızda ÇBASDÖ puan ortalamasının 37.7±12.7 ve YUGDÖ puan ortalamasının 1.08±0.7 olduğu belirlenmiştir. Ayrıca yaşlı bireylerin YUGDÖ'nin alt boyutlarının puan ortalaması sırasıyla rol ve kendini gerçekleştirme biçiminin 1.4±0.8, karşılıklı bağlanmanın 0.6±0.9, fizyolojik durumun 0.8±0.7 ve benlik tarzının 1.3±0.9 olduğu saptanmıştır. Yaşlı bireylerin sosyal destek düzeyleri ile yaşlılığa uyum güçlüğü arasındaki ilişki incelendiğinde, ÇBASDÖ puan ortalaması ile YUGDÖ puan ortalamasını arasında pozitif yönde zayıf bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($p=0.013$, $r=0.142$). Ayrıca yaş ile YUGDÖ puan ortalaması arasında pozitif yönde ($p=0.000$, $r=0.457$) bir ilişki saptanmıştır.

Çalışma kapsamındaki yaşlı bireylerin uyum güçlüğü puan ortalamasının bire yakın olması bakımından yaşlılığa uyumun iyi düzeyde olduğu, algılanan sosyal desteğin ise orta düzeyde olduğu saptanmıştır. Ayrıca sosyal destek düzeyi ile yaşlılığa uyum güçlüğü arasında zayıf bir ilişki olduğu ve yaş arttıkça yaşlılığa uyum güçlüğünün arttığı belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: YAŞLI, SOSYAL DESTEK, UYUM GÜÇLÜĞÜ.

P-146 - SAĞLIKLI VE RİSKLİ GEBELERDE DUYGUSAL ZEKA İLE PRENATAL BAĞLANMA DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

ZUHAL ERTÜRK[1], RUMEYSA BALATLIOĞLU[2], ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ MELTEM MECDİ KAYDIRAK[1], PROFESÖR DOKTOR ÜMRAN OSKAY[1],

[1]İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ FLORENCE NIGHTINGALE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, [2]MALTEPE ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK YÜKSEK OKULU,

Gebeliğe uyum, gebenin çevresi ile sağlıklı iletişim kurması ve bunu geliştirip sürdürmesini sağlar. Duygusal zekâ; bireyin duygularını akıllı bir biçimde, kişilere ve olaylara karşı duyarlı, kendisi ve çevresindekiler için faydalı ve bilgece kullanma yetisidir. Duygusal zeka gebeliğe ve gebelikte karşılaşılan durumlara uyumu kolaylaştıran bir faktör olarak düşünülmektedir. Anne ile fetüs arasında kurulan duygusal bağ, prenatal bağlanma olarak gelişmektedir. Kadının perinatal dönemdeki mental durumu ile bebeğine bağlanması ilişkilidir. Literatür tarama sonucunda ülkemizde gebelerin prenatal bağlanma düzeyleri depresyon, anksiyete, stres gibi pek çok değişkenle çalışıldığı görülürken duygusal zeka ile ilişkisini inceleyen çalışmaya rastlanılmamıştır. Özellikle çalışma riskli gebelerde planlanmıştır.

Araştırmanın amacı; Bu araştırma sağlıklı ve riskli gebelerin duygusal zekâları ile prenatal bağlanma düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla planlanmıştır. Araştırma evrenini; İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı Perinatoloji Polikliniğinde Ocak 2018 - Mart 2018 tarihleri arasında kliniğe başvuran gebe kadınlar oluşturmaktadır. Araştırma örnekleminin saptanmasında evreni belli olan örneklem formülü kullanıldı. Örnekleme alıcanacak gebelerin seçiminde olasılıksız örnekleme yöntemi kullanıldı. Örneklem seçim kriterleri 18 yaş ve üstü, iletişim güçlüğü bulunmayan, çalışmaya gönüllü olma gebe kadınlar oluşturmaktadır. Araştırma örneklemine katılan gebelerin gebelik riski yönünden homojen dağılmaktadır. Bu çalışma karşılaştırmalı tanımlayıcı bir çalışma olarak planlanmıştır.

Gebelerin yaş ortalaması 29,63±5,30 ve eşlerinin yaş ortalaması 33,03±5,48'dir. Katılımcıların %64,6'sı ev hanımı, %80,8'i çekirdek ailede yaşamakta, %90,8'i isteyerek gebe kalmış, %93,8'i infertilite tedavisi görmemiştir ve %73,8'si daha önce gebelik kaybı yaşamamıştır. Gebelerin gestasyonel hafta ortalaması 26,84±8,71'dir. Gebelerin 1ile 10 arasında değerlendirilen strese maruz kalma düzeyleri ortalaması 5,69±3,14 iken stresle baş etme ortalamaları 6,21±3,39'dur. Gebeler, Duygusal Zekâ Değerlendirme Ölçeği'nin 5 alt boyutunun (Duygularının Farkında Olma, Duygularını Yönetme, Kendini Motive Etme, Empati ve İlişkilerini Kontrol Etme) hepsinde yüksek puan almıştır. Gebelerin Prenatal Bağlanma Ölçeği'nden aldıkları (62,3 ±11,07) değeri prenatal bağlanma düzeylerinin yüksek olduğunu göstermektedir. Gebelerde prenatal bağlanma ve duygusal zekâ ilişkisinde anlamlı bir fark bulunmazken (p>0,005), prenatal bağlanmanın gebelik riski, gebelerin sigara içmeleri, isteyerek gebe kalıp kalmamaları, bebeğin cinsiyeti gibi faktörlerle ilişkili olmadığı (p>0,005) saptanmıştır.

Gebelerde duygusal zekâ ve prenatal bağlanma düzeyleri sosyodemografik değişkenler açısından farklılık göstermezken bu iki etken arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

ANAHTAR KELİMELER: DUYDUSAL ZEKA,PRENATAL BAĞLANMA,GEBELİK,STRES

P-147 - SİROZLU HASTANIN BAKIMINDA KAVRAM HARİTASI KULLANIMI: OLGU SUNUMU

Kübra YALÇINKAYA[1], Senem DEREBAŞI[1], Betül KÜL[1], Bilge UĞRAŞ[1], Filiz SALMAN[1],

[1]Ankara Üniversitesi,

Karaciğer, birçok metabolik fonksiyonu olan aynı zamanda bazı vitamin ve minerallerin depolanmasında görev alan bir organdır. Bu nedenle karaciğer hasarlarında ciddi sağlık sorunları meydana gelmektedir. Karaciğerde ilerleyici hasara neden olan önemli hastalıklardan biri de siroz'dur. Hepatit kaynaklı gelişen sirozda karaciğer zamanla küçülmeye başlar ve nodüler hale gelir. Aynı zamanda fibrotik değişimler ve aşırı hücre kaybı da olmaktadır. Bu çalışmada sirozlu hastanın bakım sürecinde kavram haritası kullanımının hemşirelik bakımına yansıtılmasını göstermek amaçlanmıştır.

81 yaşındaki ev hanımı olan hasta 16 yıl önce diş tedavisi sonrası saptanan hepatit-c tanısı almış olup, 3 yıl önce de karaciğer sirozu tanısı almıştır. Hastanın son bir yıldır asit öyküsü bulunmaktadır. Takiplerinde portal vende kronik tromboz izlenmiş olup portal hipertansiyon bulguları gözlenmiş ilerleyen dönemde ise özofagus üzerinde varis olduğu tespit edilmiştir. Hasta 15 yıldır hipertansiftir. Hepatik ensefalopati tanısı ile acil servis başvuru hikayesi mevcuttur. Hasta Ekim 2017 tarihinde 1 haftadır devam eden ÜSYE ile acil servise başvurmuştur. Dekompanse siroz ve ÜSYE nedeniyle klinik takibi yapılan hasta, kan gazı bulgularının kötüleşmesi ile elektif entübe edilmiş ve yoğun bakıma sevk edilmiştir. Yoğun bakımda takibi devam eden hastanın sakral bölgesinde yaklaşık 15x15 cm boyutunda nekrotik basınç yarası mevcuttur. Olguda veriler Gordon tarafından geliştirilmiş "Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri (FSÖ)" modeline göre toplanmış ve kavram haritası yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Öncelikle Hepatit C tanısından siroz gelişimine ardından hemşirelik tanılarına ulaştıran süreçler kavramsallaştırılmıştır. Veriler hasta ve kurumu açığa çıkarmayacak şekilde sunulmuştur.

Sonuç olarak "kanama riski", "aspirasyon riski", "TPN'ye bağlı komplikasyon gelişme riski", "oral mukoz membranda bozulma", "sıvı elektrolit dengesizliği", "ağrı", "deri bütünlüğünde bozulma", "konstipasyon", "düşme riski", "bilinç durumunda değişim", "yorgunluk" ve "enfeksiyon bulaş riski" hemşirelik tanılarına ulaşılmıştır. Ulaşılan tanılar beklenen hasta sonuçlarını yansıtacak şekilde kavram haritasında gösterilmiştir.

Hemşirelik sürecinde kavram haritası kullanımı bilginin sürekliliğini sağlayabilir ve bakım kalitesini artırabilir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK BAKIMI, HEMŞİRELİK SÜRECİ, KAVRAM HARİTASI, SİROZ

P-148 - İNTRAMÜSKÜLER ENJEKSİYONA BAĞLI GELİŞEN AĞRININ AZALTILMASINDA İKİ FARKLI YÖNTEMİN ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Melike YÖRÜBULUT[1], Tülay BAŞAK[1],

[1]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ GÜLHANE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Bu çalışmada yetişkin hastalarda İM enjeksiyona bağlı ağrının azaltılmasında dikkati başka yöne çekme tekniklerinden kart gösterimi ve sanal gerçeklilik gözlükleriyle üç boyutlu video gösteriminin etkinliğinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Randomize-kontrollü olarak yapılan bu çalışmanın örneklemini Ankara'da bir eğitim ve araştırma hastanesine penisilin enjeksiyonu yaptırma amacıyla başvuran ve araştırmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden 91 hasta oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemi, bilgisayarda bir randomizasyon programı ile üç gruba ayrılmıştır. İM enjeksiyon yapılırken birinci gruba (n=31); hiçbir müdahalede bulunulmamış, ikinci gruba (n=30); dikkat dağıtıcı resimler içeren kartlar gösterilmiş, üçüncü gruba (n=30) ise sanal gerçeklik gözlükleriyle üç boyutlu video gösterimi yapılmıştır. İşlemden hemen sonra, sonra Visüel Analog Skala (VAS) ile ağrı değerlendirilmesi yapılmıştır. Elde edilen veriler, SPSS 21.0 programı aracılığıyla değerlendirilmiştir. Tanımlayıcı istatistikler; sayımla belirlenen değişkenler için sayı ve yüzde, ölçümle belirlenen değişkenler için ortalama ± standart sapma şeklinde gösterilmiştir. Verilerin normal dağılıma uygunluğu Kolmogorov-Smirnov testi ile değerlendirilmiştir. Karşılaştırmalı istatistiklerde tek yönlü varyans analizi (One-way Anova) ve ileri istatistiksel testler kullanılmıştır. İstatistiksel kararlarda $p < 0,05$ seviyesi anlamlı farklılığın göstergesi olarak kabul edilmiştir.

Araştırma kapsamına alınan hastaların yaş ortalaması 31.065 ± 11.09 olup, %62.6'ü erkek %37.4'ü kadındır. İM enjeksiyona bağlı ağrı ortalaması kontrol grubunda 6.67±2.17, kart gösterilen grupta 4.42±2.71, video gösterilen grupta ise, 4.93±3.07 olup, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p< 0.01$). İM enjeksiyon işlemine bağlı memnuniyet; kontrol grubunda 3.57±2.23, kart gösterilen grupta 7.13±2.86, video gösterilen grupta ise 8.07±2.55 olup, aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p< 0.01$).

İM enjeksiyonuna bağlı ağrının azaltılmasında dikkati başka yöne çekme tekniklerinden kart gösterimi ve sanal gerçeklik gözlükleriyle üç boyutlu video gösterimi etkili bulunmuştur. Ayrıca hastalar sanal gerçeklik gözlükleriyle üç boyutlu video gösteriminden daha fazla memnun kalmıştır. İM penisilin enjeksiyonuna bağlı ağrının azaltılmasında her iki yönteminde kullanılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: İM ENJEKSİYON, İŞLEME BAĞLI AĞRI, HEMŞİRELİK

P-149 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEK SEÇİMİNE VE HEMŞİRELİK İMAJINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

KEVSER SAĞDIÇ[1], DERYA ERBAŞ[1], ÇİĞDEM YÜCE[1], MELİKE KOÇ[1], ZEHRA KAYA[1], İLKAY GÜNGÖR[1],

[1]İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ,

Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimi ve hemşirelik imajına yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla planlanmıştır

Tanımlayıcı tipte tasarlanan araştırma bir Devlet Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi 1. Sınıf öğrencisi 118 ve 4. sınıf öğrencisi 156 kişi olmak üzere 274 öğrenci ile yürütülmüştür. Verilerin toplanmasında sosyo-demografik form, Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği ve Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %70,4'ü kadın, % 29,6 sı erkekti. Hemşirelik meslek tercihinde öğrencilerin %26,3'ü arkadaştan, %36,9'u aileden, %37,6'sı internetten %37'si çevreden, %22,3 hemşireden olmak üzere %57,3 ü bilgi almıştı. Öğrencilerin %60,6 sı bölümü isteyerek seçerken %26,3 bölümünü değiştirmek istemekteydi. Okul başlamadan önce öğrencilerin % 32,1'i hemşirelik hakkında olumlu görüşü olduğunu belirtmişti, bu oran okul sürecinde %45,3'e çıkmıştı. Hemşireliğin kendine uygun bir meslek olduğunu ifade edenlerin oranı %45,3 tü. % 13,1 'i kendisi için uygun bir meslek olmadığını belirtmiş, %16,1'i kişiliğine uymadığını, % 32,8 çalışma koşularının uygun olmadığını, %18.6'sı çalışma ortamının uygun olmadığını, %20,1'i statüsünün düşük olduğunu, %11,7 mesleki doyumunun yetersiz olduğunu, %13,2 sinin zarar vermekten korktuğunu belirtmişti. Öğrencilerin %33,6'sı klinik hemşiresi, %22,6 sı hemşirelikte yönetici, %46,7 si akademisyen hemşire olmayı isterken %4,6 sı farklı meslek kollarına yönelmeyi planlamaktaydı. Hemşireliğe yönelik imaj ölçeği ortalama puanı 1. Sınıf öğrencileri için 129±8,61, 4. Sınıflar için 130±8,38 idi (p: 0,452). Hemşireliğe yönelik imaj ölçeği ortalama puanları arasında anlamlı fark bulunamadı. 1. sınıf öğrencilerin %92,4'ü, 4. sınıf öğrencilerin %92,3'ü orta düzey imaj algısına sahipti. Hemşirelikte meslek seçim ölçeği ortalama puanı 1. Sınıf öğrencileri için 52,33±14,54, 4. Sınıf öğrencileri için 51,19± 13,25 idi (p: 0,499). Hemşirelikte meslek seçim ölçeği ortalama puanları arasında anlamlı fark bulunamadı. Mesleki Uygunluk alt boyut puan ortalamasında erkeklerde 47,77 ±16,90, kadınlarda 57,76± 17,90 olmak üzere anlamlı fark bulundu (p:0,00).

Öğrencilerin eğitim süresi boyunca ilk sınıftan son sınıfa dek hemşirelik imajında değişim olmadığı ve orta düzeyde olduğu görülmektedir. Hemşireliğin profesyonelliği açısından öğrencilerin mesleki uygunlukları değerlendirilmeli, hemşireliğin bir kadın mesleği olduğu algısından uzaklaşmak adına erkek hemşireler doğru rol modellerle desteklenmelidir. Hemşirelik imajına yönelik lisans eğitimi içerisinde seminerler, konferans vb. ile geliştirilmeli, olumsuz imajın düzeltilmesi için uygun destek sağlanmalıdır. Mesleki çalışma alanları tanıtılarak, öğrencinin uygun alana yönelmesi desteklenmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, İMAJ, MESLEK SEÇİMİ

P-150 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN STRES DURUMLARI İLE BİLİŞSEL ESNEKLİK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

NURAY TURAN[1], HANİFE DURGUN[2], HATİCE KAYA[1], GONCA ERTAŞ[1], DİLEK KUVAN[1],

[1]İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ FLORENCE NIGHTINGALE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ, [2]ORDU ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Hemşirelik mesleği üyelerinin karşı karşıya kaldıkları stresli durumlarda bilişsel esneklik düzeylerinin farkında olmaları, onların streslerini azaltmada ve stresli durumlarda farklı çözüm yolları bulabilmede oldukça önemlidir. Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin stres durumları ile bilişsel esneklik düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacı ile yapıldı.

Tanımlayıcı ve kesitsel türde gerçekleştirilen araştırmanın evrenini, İstanbul'da bir hemşirelik fakültesinde 2017-2018 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören toplam 1213 öğrenci; örneklemini ise; evrendeki eleman sayısı bilinen formülle tabakalı olarak hesaplanan toplamda 292 hemşirelik öğrencisi oluşturdu. Fakülteden yazılı izin alındı ve etik kurul onayı sağlandı. Örneklemi oluşturan öğrencilere çalışmanın amacı ve yararları, çalışmadaki rolleri açıklanarak isteklilik ve gönüllülük ilkesi ışığında araştırmaya katılımları için bilgilendirilmiş onamları alındı. Veri toplama aracı olarak; Kişisel Bilgi Formu, Algılanan Stres Ölçeği (ASÖ) ve Bilişsel Esneklik Ölçeği (BEÖ) kullanıldı. Elde edilen veriler bilgisayarda uygun istatistiksel yöntemler kullanılarak analiz edildi.

Hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalaması 20.30±1.54 yıl, %82.5'i kadın, %99.3'ünün bekar, %89.4'ünün herhangi bir işte çalışmadığı, %70.9'unun gelirinin giderini karşılamadığı, %52.4'ünün ailesi ile yaşadığı, %68.2'sinin annesinin ve %64.7'sinin babasının ilkokul/ortaokul mezunu olduğu saptandı. Öğrencilerin Algılanan Stres Ölçeği puan ortalamasının 27.53±7.00, Bilişsel Esneklik Ölçeği puan ortalamasının ise 39.43±2.83 olduğu belirlendi. Algılanan Stres Ölçeği ile Bilişsel Esneklik Ölçeği puanları arasında negatif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptandı (r:-0.149, $p<0.05$). Kadınların, Algılanan Stres Ölçeği puan ortalaması, erkeklerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlendi ($p<0.05$). Öğrencilerin annelerinin eğitim durumları arasında Bilişsel Esneklik Ölçeği puan ortalamaları açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptandı ($p<0.01$).

Bu sonuçlar doğrultusunda, öğrencilerin stres ve bilişsel esneklik düzeylerinin orta düzeyde olduğu görülmektedir. Hemşirelik öğrencilerinde stres ve bilişsel esneklik düzeylerini etkileyen etmenler söz konusudur. Hem akademik hem de sosyal yaşamda stresli durumlarda bilişsel esneklik düzeylerine yönelik farkındalık oluşturulmalı bu sorun ile baş etmeye yönelik sağlık davranışları kazandırılmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: STRES, BİLİŞSEL ESNEKLİK, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ

P-151 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİM SIRASINDA YAŞADIKLARI STRES İLE DUYGUSAL TEPKİSELLİK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

RABİA HAYTA[1], BERNA ERCAN[1], NİHAN ALTAN SARIKAYA[1],

[1]Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ruh Sağlığı Ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, EDİRNE,

Hemşirelik eğitiminin kuramsal ve uygulamalı olması, eğitim sırasında hemşirelik öğrencilerinin strese maruz kalmalarına ve olumlu ya da olumsuz duyguların yaşanmasına neden olur. Bu duygular olaylar karşısında verilen tepkileri etkilemektedir. Bu nedenle, bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin eğitim sırasında yaşadıkları stres ile duygusal tepkisellik düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla tanımlayıcı ve ilişki arayıcı olarak yapıldı.

Araştırmanın evrenini 5 Şubat–06 Mart 2018 tarihleri arasında bir devlet üniversitesinin 2. 3. ve 4. sınıfında okuyan hemşirelik bölümü öğrencileri (494) oluşturdu. Örnekleme, araştırmanın yapıldığı tarihlerde üniversitede bulunan ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan tüm hemşirelik öğrencileri (293) alındı. Çalışma öncesi araştırma yapılan kurumdan kurum izni, etik kurul izni (Sayı:TÜTF-BAEK2017/355 Tarih:25.12.2017) ve çalışmaya katılan öğrencilerden sözlü ve yazılı izin alındı. Veriler bilgi formu, Karaca ve ark. (2014) tarafından türkçeye uyarlanan 'Hemşirelik Eğitimi Stres Ölçeği (HESÖ)' ve Seçer ve ark. (2013) tarafından türkçeye uyarlanan 'Duygusal Tepkisellik Ölçeği (DTÖ)' ile toplandı. Araştırmanın verileri, SPSS 20 istatistik programı ile analiz edildi ve yüzdelik dağılımlar, ortalamalar, standart sapma, Kolmogorov Smirnov testi yapıldıktan sonra Mann-Whitney U, Kruskal Wallis testi ve Sperman Korelasyon testi ile değerlendirildi. HESÖ'nin Cronbach's Alpha değeri 0.90, DTÖ'nün Cronbach's Alpha değeri ise 0.88 olarak bulundu.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasının 21.23±1.60 olduğu, %42.7'sinin (n=125) 4. sınıfa gittiği, % 60.8'inin (n=178) anadolu lisesi mezunu olduğu, %81.2'sinin (n=238) çekirdek ailede yaşadığı, %82.9'unun (n=243) Marmara bölgesinde yaşadığı, %47.4'ünün (n=139) şuanda devlet yurdunda kaldığı saptandı. Öğrencilerin %68.3'ünün (n=200) hemşirelik bölümünü isteyerek seçtiği ve %61.8'inin (n=181) ise alttan herhangi bir dersi olmadığı bulundu. Çalışmaya katılan öğrencilerin HESÖ'nin toplam puan ortalaması 63.84±14.58, uygulama stresi alt boyut puanı 32.31±7.71, akademik stres alt boyut puanı ise 31.52±7.76 olarak saptandı. Araştırmada DTÖ'nin duygusal tepkisellik alt boyutu 7.73±2.62, duygusal hassasiyet alt boyutu 9.94±3.01, psikolojik dayanıklılık alt boyutu 11.32±4.16 ve toplam puan ortalaması ise 29.0±8.38 olarak bulundu. Hemşirelik eğitimi stres ölçeği puanı ile duygusal tepkisellik ölçeği puanı arasında zayıf düzeyde pozitif yönde istatiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu belirlendi (r=,374; p=.000). Aynı zamanda öğrencilerin yaşadığı yer ile psikolojik dayanıklılık alt boyut puan ortalaması arasında da anlamlı fark bulundu (p=0.027).

Araştırma hemşirelik eğitimi stres ölçeğinden alınan puanlar arttıkça duygusal tepkisellik ölçeği puanının arttığını ortaya koymuştur.

ANAHTAR KELİMELER: DAYANIKLILIK, DUYGUSAL TEPKİSELLİK, EĞİTİM STRESİ, HEMŞİRELİK

P-152 - SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİNDE ÖĞRENİM GÖREN HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ DIŞINDAKİ ÖĞRENCİLERİN ALGILADIKLARI HEMŞİRELİK İMAJININ İNCELENMESİ

Gamze Nur ARSLAN[1], Mervenur KOKAR[1], Hazal YAZGEÇ[1], Şehriban ŞİRİN[1], Sude DURSUN[1], Hilal YILDIZ[1],

[1]ACIBADEM MEHMET ALİ AYDINLAR ÜNİVERSİTESİ,

Meslek imajı, bir grubun toplum tarafından değerlendirilmesi ve bu değerlerin yaygın biçimde kabul edilmesi olarak tanımlanmaktadır. Hemşirenin imajı ise; toplum tarafından meslek üyelerine karşı duyulan saygı, yetenekleri, üyelerin sosyal statüsü ve davranış biçimleri hakkında paylaşılan yargı ve düşüncelerdir.Ülkemizde, toplumun hemşirelik mesleki imajıyla ilgili olumsuz düşüncelere sahip olması hemşirelik öğrencilerinin mesleki imaj algısının gelişmesini de etkileyen bir faktör olarak bildirilmektedir. Hemşirelik dışındaki farklı bölümlerde okuyan üniversite öğrencilerinin algıladığı hemşirelik imajı üzerine bir çalışmada öğrencilerin hemşireliği tanımlama ve yaptıkları işleri bilme konusunda kısmen yeterli bilgilerinin olduğu, erkek hemşire düşüncesini onaylamadıkları, toplumda meslek imajının kötü olarak algılandığını belirttikleri tespit edilmiştir. Bu çalışma Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Sağlık Yönetimi,Beslenme Ve Diyetetik bölümleri öğrencilerinin algıladıkları hemşirelik imajındaki farklılıkların belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Çalışmanın evrenini bir vakıf üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde Hemşirelik Programı dışındaki programlarda öğrenim gören 720 öğrenci oluşturmuştur.Çalışmada örneklem seçimine gidilmemiş,araştırma hakkında bilgi verildikten sonra araştırma formlarını doldurmayı kabul eden ve formları eksiksiz dolduran 323 öğrenci örneklemi oluşturmuştur. Veriler 42 sorudan oluşan "Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği" ve araştırmacılar tarafından hazırlanan 9 sorudan oluşan "Tanıtıcı Bilgiler Formu" ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 21.00 paket programı kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %87'sinin kadın, %13'ünün erkek olduğu saptanmış olup Sağlık Yönetimi Bölümü %22,9, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Bölümü %28,5, Beslenme ve Diyetetik Bölümü ise %48,6'lık kısmını oluşturmuştur. Hemşirelik imajı ölçeğinden alınan toplam puan ortalaması 101.29±17.04 olduğu saptanmıştır. Ölçeğin alt boyutları incelendiğinde; mesleki nitelik alt boyutundan 21,22±5,55, çalışma koşulları alt boyutundan 23,58±4,95, cinsiyet alt boyutundan 28,52±5,62, eğitim alt boyutundan 8,77±2,94, statü alt boyutundan 11,23±3,39 ve dış görünüm alt boyutundan 7,97±2,68 puan aldıkları belirlenmiştir. Hemşirelik imajı ölçeği ile yaş, medeni hal, sağlık güvencesi, hemşirelik hizmeti alma ve refakatçi olarak kalma değişkenlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$).

Araştırma sonucunda Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğrencilerinin hemşirelik imaj ölçek puanının Sağlık Yönetimi ve Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon bölümlerine göre daha yüksek olduğu belirlendi ancak hemşirelik mesleğine yönelik olumsuz imaj algısına sahip oldukları saptandı. Hemşirelik imajını geliştirebilmek adına öğrencilerin mesleğe bakış açıları değerlendirilmeli ve mesleki imajın önemi hakkında farkındalıklarının arttırılması sağlanmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: İMAJ ALGISI,HEMŞİRELİK,HEMŞİRELİK İMAJI

P-153 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ KİŞİLİK TİPLERİ

Doç. Dr. Serap ALTUNTAŞ[1], Çağla ŞENTÜRK[1], Merve Güneş TİMUR[1], Yaprak ŞAHİN[1],

[1]BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ,

Giriş: Bireyin tercih ettiği meslek kendisinin yaşam biçiminde ve yaşamdaki konumunda önemli rol oynamaktadır. Bireylerin sahip oldukları mesleki kişilik tipleri de mesleki yaşamda onların yetenek ve becerilerini sergilemelerinde, tutum ve değerlerini ifade etmelerinde, problemleri çözebilmelerinde, gerekli rolleri üstlenmelerinde ve mesleki yaşamlarını şekillendirmelerinde etkili olmaktadır. Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin mesleki kişilik tiplerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı ve kesitsel olarak gerçekleştirilmiştir.

Gereç- Yöntem: Araştırma bir devlet üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde eğitim gören 263 öğrencinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında "Kişisel Bilgi Formu" ile "Mesleki Kişilik Tipleri Envanteri" kullanılmıştır. Veri toplamadan önce katılımcılardan sözel izin ve kurum izni alınmıştır. Veriler sınıf ortamında toplanmış, bilgisayar ortamında istatistik paket programı ile araştırmacılar tarafından değerlendirilmiştir.

Bulgular: Verilerin değerlendirilmesi sonucunda hemşirelik öğrencilerinin en yüksek "Sosyal" (X= 37.7 ± 6.09) ve "Araştırıcı" (X= 31.9± 8.23) alt boyutundan; en düşük ise "Girişimci" (X= 17.3 ± 9.94) ve "Gerçekçi" (X= 20.9 ± 12.54) alt boyutundan puan aldıkları belirlenmiştir. Ayrıca öğrenim gördükleri sınıf, cinsiyet, AGNO ve yetiştiği yerleşim birimi, değişkenlerine göre mesleki kişilik tiplerinde farklılıklar olduğu ($p < .05$) saptanmıştır.

Sonuç: Araştırma sonucunda hemşirelik öğrencilerinin daha çok mesleki olarak sosyal kişilik tipine sahip oldukları, girişimcilik düzeylerinin ise düşük olduğu ortaya çıkmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, MESLEKİ KİŞİLİK

P-154 - HEMŞİRELİKTE KARİYER PLANLAMASI: BİR YOL HARİTASI

Menekşe ŞAHİN[1], Tülay BAŞAK[1],

[1]SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ GÜLHANE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Hemşirelik birey, aile ve toplumun sağlığının korunması ve geliştirilmesine odaklanan bir meslek olup, hastalıkların önlenmesi, tedavisi ve rehabilitasyonun da sağlık ekibinin etkin bir üyesi olarak rol oynamaktadır. Geçmişten günümüze hemşirelik profesyonel bir statü kazanmak için çok çaba harcamaktadır. Mesleki profesyonelliğin sağlanmasında önemli faktörlerden biri de hemşirelikte kariyer planlamasıdır. Kariyer planlaması, bir işgörenin sahip olduğu bilgi, yetenek, beceri ve güdülerinin geliştirilmesiyle, çalışmakta olduğu örgüt içindeki ilerleyişinin ya da yükselmesinin planlanması olarak tanımlanmıştır. Bireysel kariyer planlama, mesleki yaşamda yerini bilme, anlama ve gelecekte nerede ve nasıl olmak istediğini belirleme durumudur. Bireysel kariyer planlamasının birçok avantajı sıralanmıştır. Bunlardan bazıları; motivasyonu, iş doyumunu ve benlik saygısını artırır, mesleki yükselme, ve daha çok para kazanma olanağı sağlar, meslekten ayrılmaları azaltır. Bu nedenle her hemşirenin mesleğinde kariyer fırsatlarını takip etmesi, iyi anlaması ve değerlendirmesi önemlidir. Ancak özellikle mezuniyet öncesi dönemde hemşirelik öğrencilerinin kariyer planlamaya başlaması, mezuniyet sonrası kolay iş bulma, ilgi duyulan alanla ilişkin bilgi ve becerilerin geliştirme açısından gereklidir. Kariyer haritası, bir mesleki organizasyon içerisinde ilerlemenin yollarının belirlenmesi adına kullanılan bir tekniktir. Bu harita hangi pozisyonun ardından hangi pozisyona geçeceği ve bu durum için nelerin gerekli olduğunu göstermektedir. Bu derlemede hemşirelikte kariyer planlama olanakları şematize edilerek bir yol haritasının sunulması amaçlanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, ÖĞRENCİ, KARİYER

P-155 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ORGAN BAĞIŞI KONUSUNDA GÖRÜŞ VE TUTUMLARI

KADRİYE ALDEMİR[1], FERİDE TAŞKIN YILMAZ[1], HATİCE BİLGİÇ[1], RABİA BEŞTEPE[1], ZEMZEM DİLARA BERRAK[1],

[1]UMHURİYET ÜNİVERSİTESİ SUŞEHRİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU,

Organ nakli, son dönem organ yetmezliklerinin en seçkin tedavisidir. Buna rağmen organ bağışı ülkemizde istendik düzeyde değildir. Sağlık personellerinin organ bağışı hakkındaki olumlu tutumları organ bağışını artırmada etkili olabilir. Çalışma hemşirelik öğrencilerinin organ nakli ve bağışı konusundaki görüş ve tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı olarak gerçekleştirilen çalışmanın örneklemine, 05-15 Şubat 2018 tarihleri arasında bir hemşirelik yüksek okulunda öğrenim görmekte olan 351 öğrenci dahil edilmiştir. Veriler araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan anket formuyla elde edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde ortalama ve yüzdelik dağılım kullanılmıştır.

Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20.28±1.80 yıl olup %64.1'i kadındır. Öğrencilerin %96.6'sının organlarını bağışlamadıkları ve %86.6'sının organ nakli hakkındaki görüşlerinin olumlu olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların %72.9'u öldükten sonra başkalarına hayat verme isteği gerekçesiyle organ nakline ilişkin görüşlerinin olumlu olduğunu ifade etmiştir. Öğrencilerin %80.9'u organ bağışı hakkında bilgilendirmenin yeterli olmadığını düşünmekte ve %54.1'i organ naklinin nereye ve nasıl yapıldığını bilmediğini ifade etmektedir. Öğrencilerin organ bağışı konusundaki görüş ve tutumlarının incelendiği ankette, %85.8'inin "Organ bağışı yaşamsal öneme sahiptir" maddesine, %82.6'sının "Organ nakli ve bağışı konusunda ulusal birliğe ihtiyaç vardır" maddesine, %81.8'inin "Organ nakilleri konusundaki en önemli engel organ bağışının yetersiz oluşudur" maddesine, %74.9'unun "Kültürel farklılıklar organ bağışı ve nakli konusundaki düşünceleri etkiler" maddesine ve %73.2'sinin " Organ nakli bağışı konusunda din adamları bilgi vermeli ve öncülük etmelidirler" maddesine "Katılıyorum" yanıtını vermişlerdir.

Araştırmanın bulgularına göre hemşirelik öğrencilerinin organ bağışı hakkında görüşlerinin olumlu olduğu ancak organ bağışı hakkında yeterli bilgilendirilmedikleri belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ, ORGAN NAKLİ, ORGAN BAĞIŞI

P-156 - HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 1.VE 4. SINIF KIZ ÖĞRENCİLERİNİN GENİTAL HİJYEN UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

ELİF TEPELİ[1], KEVSER AKSU[1], SEYRAN ŞENVELİ[1],

[1]ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ,

Genital bölge, vücudun sıcak, nemli, mikroorganizmaların kolayca çoğalabilmesi açısından elverişli bir bölgesidir. Genital hijyen konusundaki bilgisizlik, yanlış inanç ve uygulamalar, sağlık eğitiminin yetersizliği, genital bölgeyle ilgili sağlık sorunlarında zorunlu olmadıkça bir sağlık kuruluşuna başvurulmaması gibi nedenlerle vajinal enfeksiyonların görülme sıklığı yüksektir. Bu araştırma sağlık yüksekokulu hemşirelik 1.ve 4.sınıf kız öğrencilerinin genital hijyen uygulamalarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma tanımlayıcı tiptedir. Araştırmanın evrenini 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik bölümü 1.ve 4.sınıf kız öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmaya gönüllü olarak katılan 88'i 1.sınıf, 75'i 4.sınıf, toplam 163 öğrenci örneklem grubunu oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında, araştırmacılar tarafından literatür incelemesiyle oluşturulan soru formu kullanılmıştır. Değerlendirmede yüzdelik ve ki kare testleri kullanılmıştır.

Öğrencilerin %50,6'sı genital hijyenini her zaman temiz, %47,5'i genellikle temiz olarak algılamaktadır. %83,4'ü adetliyken banyo yapmakta, %83,1'i günde 3-5 kez ped değiştirmekte, %55,2'si ped değişiminden önce ve sonra, %42,3'ü ped değişiminden sonra ellerini yıkamaktadır. %65,4'ü tuvaletten sonra ellerini yıkamaktadır. %84'ü toplu yaşam alanlarında alaturka tuvaleti tercih etmektedir. %21,6'sı her zaman, %25,9'u ara sıra genital bölge temizliğinde kozmetik ürün kullanmaktadır. Genital tüylerin temizliğinde %39,4 oranıyla en fazla ağda kullanılmaktadır. %95,7'si pamuklu iç çamaşırı kullanmakta, %45,3'ü her gün, %47,8'i iki günde bir çamaşırını değiştirmektedir. %69,8'i önden arkaya, %20,1'i arkadan öne doğru taharetlenmektedir. %46'sı her zaman, %35,6'sı ara sıra günlük ped kullanmaktadır. Günlük ped kullananların %42'si günde 2-3 kez değiştirmektedir. %54'ü genellikle renkli iç çamaşırı tercih etmekte, %72,4'ü iç çamaşırını ütülememektedir. %24'ü beyaz süt kesiği özellliğinde vajinal akıntısı olduğunu söylemiştir. Anormal vajinal akıntısı olanların %59,2'si doktora gitmeyi tercih ederken, %31,6'sı kendiliğinden geçmesini beklemektedir. %54,6'sı genital hijyen eğitimi almak isterken, %31,3'ü istememektedir. Taharetlenme alışkanlığı ($p= 0,000$), anormal vajinal akıntıda doktora başvurma ($p=0,008$) parametrelerinde sınıflar arasında anlamlı fark varken ($p<0,005$), diğer parametrelerde anlamlı fark bulunmamıştır.

Öğrencilerde genital sağlığı bozabilecek kozmetik ürün kullanımı azımsanmayacak ölçüdedir. Sıklıkla günlük ped kullanmaktadırlar. Günlük ped değişimi, iç çamaşırı değiştirme sıklığı ve ütüleme alışkanlığı yeterli değildir. 1. sınıflarda yanlış taharetlenme ve anormal vajinal akıntı durumunda akıntının kendiliğinden geçmesini bekleme daha fazladır. Öğrencilerin genital hijyeni sağlama ve sürdürme ile ilgili davranışları geliştirilebilir. Bu nedenle müfredat süreci beklenmeden öğrencilerin okula başladığı ilk dönemde sağlık eğitimi yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: GENİTAL HİJYEN, VAJİNAL AKINTI, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİ

P-157 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL YENİLİKÇİLİK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Bahar KAYA[1], Mert KARTAL[1], Cihan ÇETİN[1], Canan DOĞAN[1],

[1]Harran Üniversitesi,

Araştırmamızın amacı Harran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Öğrencilerinin bireysel yenilikçilik düzeylerini incelemektir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde 2017-2018 eğitim öğretim yılında öğrenim gören öğrenciler üzerinde yapılan tanımlayıcı tipte bir araştırmadır. Çalışmanın evrenini 1.,2.,3.ve 4. sınıfta okuyan tüm öğrenciler (n=550) oluşturmaktadır. Örneklem seçimine gidilmemiş gönüllü olarak araştırmaya katılmayı kabul eden 378 (katılım %68.7) öğrenciye sosyo-demoğrafik özelliklerini sorgulayan 8 soru ve 18 sorudan oluşan "Bireysel Yenilikçilik Ölçeği" soru formu kullanılarak veriler toplanmıştır. Araştırma verileri SPSS analiz programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde varyans analizi , ortalama, Kruskal-Wallis, Mann-Whitney U, Ki-kare testleri kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %63.2'si kadın, %36.8'i erkek olup tüm öğrencilerin yaş ortalaması 20.9±1.9'dur. Öğrencilerin bireysel yenilikçilik ölçeğinden aldıkları ortalama toplam puan 65.9±8.1'dir (kuşkucu). Bireysel yenilikçilik ölçeğine göre tüm öğrencilerin %14.0'ü "gelenekçi", %35.7'si "kuşkucu", %36.0'sı "sorgulayıcı", %11.6'sı "öncüler" ve %2.6'sı "yenilikçiler" olarak tespit edilmiş olup bu gruplar ile cinsiyet, sınıf, ebeveynlerin eğitim durumu, ekonomik durum ve ikamet yeri ile arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0.05$). Ailesi kentte ikamet eden öğrencilerin ölçekten aldıkları toplam puan ortalaması 66.5±8.4 iken, ailesi kırda ikamet edenlerin puan ortalaması 64.3±7.3'tür ve aralarındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p=0.02$). Öğrencilerin bulundukları sınıflar ile aldıkları toplam puan karşılaştırıldığında aralarındaki fark istatistiksel olarak 4.sınıflar lehine anlamlı bulunmuştur ($p=0.02$). Öğrencilerin cinsiyetleri, ebeveynlerinin eğitim düzeyleri, ekonomik durumları, aile türleri ile aldıkları toplam karşılaştırıldığına aralarındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0.05$).

Hemşirelik öğrencilerinin yenilikçilik düzeyi düşük bulunmuştur. Hemşire yetiştiren okulların eğitim içeriklerinde öğrencilerin yenilikçilik profilini artırıcı yönde düzenlemeler yapması ve bu konuda etkinlikler düzenlenmesi önerilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK, ÖĞRENCİ, BİREYSEL YENİLİKÇİLİK

P-158 - ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN EVLİLİĞE YÖNELİK TUTUMLARI VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

ESRA NUR KOCAASLAN[1], MELAHAT AKGÜN KOSTAK (Danışman)[1], İDİL ŞAHİN [1], MELTEM YAĞCI[1],

[1]TRAKYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Bu çalışma üniversite öğrencilerinin evliliğe ilişkin tutumları ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapıldı.

Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikteki çalışma; Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Bölümü ve Sağlık Yönetimi Bölümlerinde öğrenim gören 756 öğrenci ile yürütüldü. Veriler; "Anket Formu" ve "İnönü Evlilik Tutum Ölçeği" ile toplandı. Verilerin analizi; tanımlayıcı, Mann Whitney U, Kruskal Wallis testi ve Spearmen Korelasyon testi ile yapıldı.

Öğrencilerin yaş ortalaması 20,32±1,68, %76,7'si kadın, çoğu (%56,9) hemşirelik öğrencisi idi. Öğrencilerin %86,1'inin evlilik fikrine olumlu baktığı, %54,9'unun evlilikten korktuğu, evlilik yaşını erkekler için 27,40±2,36, kadınlar için ise 25,53±1,98 olarak belirttiler. Öğrencilerin %82,7'si sanal ortamda tanışmayı uygun bulmadığını ifade etti. Öğrencilerin %91,1'i çocuk sahibi olmayı istediğini, ideal çocuk sayısını 2,23±092 olması gerektiğini belirtti. Öğrencilerin "İnönü Evlilik Tutum Ölçeği" puan ortalaması 80,90±13,78 bulundu. Öğrencilerin cinsiyeti, yaşamının büyük çoğunluğunu geçirdiği bölge, evlilik öncesi flört düşünceleri, evlilikten korkma durumları, sanal ortamda tanışma ile evlenme durumları, evlenmeden önce birlikte yaşama ile ilgili görüşleri ve çocuk sahibi olmayı isteme durumları ile "İnönü Evlilik Tutum Ölçeği" puan ortalamaları arasında istatiksel anlamlı fark vardı ($p<0,05$). Öğrencilerin sınıfları ve evlilik için önerdikleri ideal yaşlar ile "İnönü Evlilik Tutum Ölçeği" puanları arasında negatif korelasyon bulundu ($p<0,05$). Öğrencilerin kardeş sayıları ve evlilikten beklenilen çocuk sayıları ile "İnönü Evlilik Tutum Ölçeği" puanları arasında pozitif yönde korelasyon vardı.

Bu çalışmanın sonucunda; erkek öğrencilerin, yaşamın büyük çoğunluğunu doğu ve güneydoğuda geçirenlerin, evlilikten korkmadıklarını ifade edenlerin, sanal ortamda evlenmeye sıcak bakanların, evlenmeden önce birlikte yaşamayı onaylayanların, çocuk sahibi olmayı düşünenlerin evlilik tutumları daha olumlu idi. Yaşamın çoğunu doğu ve güneydoğu bölgesinde geçiren öğrencilerin ege bölgesinde yaşayanlara göre evlilik tutumları daha olumlu idi. Öğrencilerin sınıfları ve evlilik için uygun bulduğu evlilik yaşı arttıkça evliliğe karşı tutumların azaldığı bulundu. Öğrencilerin kardeş sayısı ve evlilikten beklenilen çocuk sayısı arttıkça evlilik tutumları olumlu yönde arttı.

ANAHTAR KELİMELER: EVLİLİK, EVLİLİK TUTUMU, ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ

P-159 - ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BOŞ ZAMANLARINDAKİ HOBİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: LİTERATÜR İNCELEMESİ

ALPER SİYAHÇINAR[1], İLHAMİ BİLDİK[2],

[1]LEFKE AVRUPA ÜNİVERSİTE SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ, [2]LEFKE AVRUPA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ ,

Üniversite öğrencilerin boş zamanlarını nasıl değerlendirildikleri yaşadıkları yere, eğitimlerine, sosyal ve kültürel durumlarına göre farklılık göstermektedir. Bu çalışmada Üniversite öğrencilerinin boş zamanlarını nasıl değerlendirdiği ve boş zamanlarında ilgilendikleri hobilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırma, İnternet ortamında kayıtlı ulaşılabilinen, Üniversite öğrencilerinin boş zamanlarını nasıl değerlendirdiğine ve boş zamanlarında ilgilendikleri hobilerinin belirlenmesine ilişkin çalışmaların incelendiği tanımlayıcı bir çalışmadır. Çalışmanın evrenini Google Akademik veri tabanında kayıtlı olan ‘’Üniversite öğrencilerinin boş zamanları ve Üniversite öğrencilerinin hobileri’’ anahtar kelimeleri kullanılarak ulaşılan makaleler oluşturmuştur. Veri tabanında kriterlere uygun 7 makaleye ulaşılmıştır. Çalışmalar araştırmacılar tarafından hazırlanan çalışma inceleme formu ile birbiriyle aynı ve yakın soruların tespit edilip sonuçlarının birleştirilip değerlendirilmesiyle incelenmiştir.

2005 yılından günümüze kriterlere uyan 7 makale incelendiğinde üniversite öğrencilerinin boş zamanlarını, anlaştıkları bir arkadaş grubuyla geçirmeyi tercih etme oranları %57.7 dir. Boş zamanlarında %16.4 ü müzik dinlemeyi seçmekle birlikte, %20 si kitap vb.okuma, % 5 inin ise spor, dinlenme gezme ve sinema , tiyatro ve konsere gitme diğer tercihleridir. Öğrencilerinin boş zamanlarını neden daha iyi değerlendiremedikleri sorgulandığında maddi yetersizlik, tesis yetersizliği, ulaşım zorluğu, zaman darlığı, bilgi eksikliği nedeniyle hobi edinemedikleri görülmüştür.

Araştırma sonucunda üniversite öğrencilerinin boş zamanlarını, anlaştıkları bir arkadaş grubuyla geçirmeyi tercih ettikleri, boş zamanlarında en çok müzik dinlemeyi seçmekle birlikte , kitap okuma, spor, dinlenme gezme ve sinema ,tiyatro ve konsere gitme diğer seçenekleridir. Üniversite yönetimleri tarafından öğrencilere boş zamanlarını daha kaliteli geçirebilecekleri konusu ile ilgili sürekli eğitimlerinin verilmesi okullarda öğrencilerin kolay ulaşabileceği aktivitetelerin sıkça planlaması ve öğrenci topluluklarının desteklenmesi gerekmektedir..

ANAHTAR KELİMELER: ANAHTAR KELİMELER: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ, BOŞ ZAMAN, HOBİ

P-160 - MÜZİĞİN SAĞLIK ALANINDA KULLANIMI: MÜZİK TERAPİ

Gülay AYTEKİN[1], Hicran YILDIZ[1],

[1]Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi,

Müzik dinleme, beyindeki hareket, planlama, dikkat, öğrenme ve hafıza ile ilgili bölgeleri aktif hale getirmektedir. Dopamin salgılanmasına neden olarak, haz, eğlence ve motivasyon duygularının uyarılması sonucu bireylerin modunu yükseltir ve anksiyeteyi azaltır. Bununla birlikte, uyku sorunlarını ve epilepsi hastalarında nöbet sayısını azaltır, konsantrasyon gücünün süresini ve yoğunluğunu arttırır, ağrıyı azaltır, kan basıncını düşürür. Özellikle, migren ve kronik baş ağrılarında kullanıldığında baş ağrısının süresini, sıklığını ve yoğunluğunu azaltır. Bu özelliklerinden dolayı müzik sağlık alanında da kullanılmaya başlamıştır. Bu derleme, müzik terapinin sağlık alanındaki kullanımına ilişkin sağlık çalışanlarını bilgilendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Uzun yıllar müziğin hastalığın tedavisi üzerindeki etkileri üzerine çalışmalar yapılmıştır. Hatta bu çalışmaların sonucunda, müzik bir tedavi şekli olarak kabul edilir hale gelmiştir. Tarih süreci içerisinde müzik terapi, psikolojik rahatsızlıklar başta olmak üzere, göz hastalıkları, spazmlar, kas ve eklem rahatsızlıkları, yorgunluk, huzursuzluk gibi fiziksel hastalıkların tedavisinde de kullanıldığı görülmektedir. Günümüzde tamamlayıcı tedavilerin kullanımın artması ile birlikte müzik terapisinin kullanımına da eğilim artmıştır. Bugün müzik terapi, nöroloji, kardiyoloji, onkoloji, psikiyatri gibi klinik alanların yanı sıra alkol ve madde bağımlılığı tedavisinde, otistik bozukluk, dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu, zeka geriliği gibi özel gereksinimli bireylerin tedavisinde, depresyon, şizofreni, anksiyete bozuklukları, Alzheimer hastalığı ve demanslar gibi psikolojik rahatsızlıklarda tamamlayıcı bir yöntem olarak kullanılmaktadır. Müzik terapi, nonfarmakolojik yöntemler arasında hem en kolayı hem de en zorudur. Medikal tedavinin yan etkileri gibi müzikle tedavinin de yan etkileri bulunmaktadır. Müzik terapide dikkat edilmesi gereken noktalar şunlardır: Müzik terapi bu konuda eğitim almış biri tarafından uygulanmakta ve uygulamaya başlamadan önce hastadan ayrıntılı bir anamnez alınmaktadır. Alınan anamnez doğrultusunda uygulanacak zaman, mekân, müzik türleri, kullanılacak materyaller iyi seçilmektedir. Tedavinin etkinliğinin sağlanması açısından etrafta dikkat dağıtıcı faktörlerin bulunmamasına dikkat edilmektedir. Seçilen müziğin kişide oluşturabileceği olumlu ve olumsuz etkiler tespit edilmektedir. Terapinin gidişatına göre kullanılan müzik türü ve yöntem değiştirilebilmektedir. Terapi süreci verileri kaydedilmekte ve hasta dosyasına eklenmektedir.

Sonuç olarak; müzik terapi sağlık alnında kullanımındaki artışa paralel olarak hemşirelik alanında da kullanımı giderek artan TAT yöntemlerinden biridir ve uygulama sırasında dikkatli olunmalı ve bu konuda eğitim almış kişiler tarafından yapılmalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: MÜZİK TERAPİ, SAĞLIK, UYGULAMA

P-161 - ENGELLİ VATANDAŞLARIN HAYAT STANDARTLARI

Rabia SOHBET[1], Ayşe Fatma KIZILDAĞ[1], Gülümser ŞAHAN[1], Amany EBUKAŞEF[1], Mahmut Burak YAPRAK[1], Sevilay POLAT[1],

GİRİŞ-AMAÇ: Engellilik, bireyin yaşam aktivitelerini sınırlayıcı ve kısıtlayıcı zihinsel-fiziksel bozukluklar, bireyin yetenek, gücündeki sınırlılık ve eksiklik durumudur Bugün ülkemizde 6-7 milyonun üzerinde bedensel, zihinsel ve sosyal engelli bireyin olduğu tahmin edilmektedir. Aileleriyle birlikte bu sorun yaklaşık 20 milyon kişiyi ilgilendirmektedir. Engelli çocuğa sahip olmak, engeli ne olursa olsun bir takım özel güçlükleride beraberinde getirmektedir. Bu güçlükler; psikolojik ve maddi durum, eğitim durumu, yaşam tarzı, aile ve sosyal çevre ile ilişkiler açısından sorun yaratmaktadır. Engelli çocuğun aile yaşamına getirdiği ek streslerle, aile içi ve sosyal ilişkiler bozulmakta, ailenin ekonomik durumu olumsuz yönde etkilenmekte; pek çok anne baba artan düzeyde kaygı, depresyon, umutsuzluk gibi problemler yaşamaktadır. Bu çalışmanın amacı, engelli yakınlarının bilgisini ve tepkisini ölçmektir.

GEREÇ-YÖNTEM: tanımlayıcı araştırmada rehabilitasyon merkezi müdürlerinden izin alınarak 123 kişiye ulaşılabilmiştir. Veriler 14-23 Kasım 2017 tarihleri arasında hazırlanan anket formu ile toplanmıştır. Anket formunda engellilerin sosyo demografik durumuna, günlük yaşam aktivitelerini gerçekleştirebilme durumuna, sosyal yaşamına ilişkin sorular yer almıştır Verilerin analizi SPSS 15.00 istatistik paket programında değerlendirilmiştir.

BULGULAR: Araştırma 123 kişiye (113 Kadın, 10 Erkek) uygulanmıştır. Katılımcıların %70.7'si ev hanımıdır. Engelli bireylere bakıldığında 1-6 yaş aralığı %51.2; %56.1'inin erkek olduğu saptanmıştır. Katılımcıların engelli birey ile ilişkilerinde %78.9'u annesi olarak saptanmıştır. %76.4'ü bakım yapabilmektedir. %74'ü maddi destek almaktadır. %68.3'ü dışarıdan olumsuz tepki alındığını belirtmiştir. %78.9'u sosyal hayatın olumsuz etkilediğini belirtmiştir. Katılımcıların %66.7'si hastalıkla başa çıkılamadığını belirtmiştir. %87'si uygun rehabilitasyon merkezleri olduğunu belirtmiştir.

SONUÇ: Engelli bireylerin genel özellikleri doğrultusunda yaşam kalitelerinin arttırılması, günlük yaşam aktivitelerine daha fazla katılımlarının sağlanması, sosyalleşmeleri ve gelişimsel özelliklerine göre programların uygulanması çok önemlidir. Araştırmada engelli bireyler üzerine yapılan çalışmaların, özellikle sosyal hayatın kısıtlanması, engelli bireyin yaşamı için yetersiz maddi durum, engelli birey için anneye düşen manevi yükün fazlalığı, diğer aile bireylerini psikolojik yönden etkileyen engelli birey için yaşam desteklenmelidir

ANAHTAR KELİMELER: Engelli, günlük yaşam, başa çıkma

P-162 - BOŞANMANIN ÇOCUĞA ETKİLERİ VE HEMŞİRELİK BAKIMI

Buse DOĞANAY[1], Neslihan ÇALIŞ[2], Şebnem ULUN[2], Güzide ÜĞÜCÜ[3],

[1]Mersin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, [2]Mersin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü , [3]Mersin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği ABD,

Bu derleme; boşanma sürecinde ve sonrasında çocuğun gelişimsel alanlarının nasıl etkilendiği konusunda çocuk sağlığı hemşirelerine bilgi ve farkındalık sağlamayı amaçlamaktadır.

Aile; yasal yollardan aralarında ilişki bulunan, çoğunlukla aynı ortamda yaşayan bireylerin psikolojik, sosyal ve ekonomik gereksinimlerinin karşılandığı, topluma uyum ve katılımlarının sağlandığı temel toplumsal birimdir. Büyükşahin'e göre boşanma; çeşitli hukuki sonuçları beraberinde getiren ailenin kurulmasının temelinde yer alan evlilik birliğinin sonlandırılması olarak tanımlanmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre kaba boşanma hızı (KBH) 1997'de ‰0,52, 2005'te ‰1,33; 2014'te ‰1,65 olarak bildirilmektedir. Buna karşın Avrupa ülkelerinde KBH ‰2'nin üzerindedir. Yıllara göre artış gösteren boşanmalar aile süreçlerinin devamlılığını bozan ve çocukları psiko-sosyo-duygusal yönden olumsuz etkileme riski yüksek olan bir olgudur. Çünkü çocuk, ailesi ve çevresiyle bir bütündür. Boşanma olgusundan etkilenme derecesi çocuğun gelişimsel, bireysel ve ailesel özelliklerine göre farklılıklar göstermektedir. Ancak bu süreç çoğu zaman çocuklar için travmatik olmaktadır. Boşanma süreci çocuk için kriz sürecidir çünkü çocuğun baş etme yöntemleri olgunlaşmamıştır ve erişkine oranla sayıca azdır.

Boşanma; fiziksel, cinsel, motor, bilişsel, sosyal ve duygusal gelişim alanlarını olumsuz yönde etkilemektedir. Bağışıklık sisteminin zayıflaması, ağrı, uyku, beslenme, büyüme ve gelişme bozuklukları çocuğun fiziksel gelişim alanının etkilemesi sonucu ortaya çıkmaktadır. İnce-kaba motor becerilerinde gecikme ve gerileme görülmektedir. Bunun yanında bilişsel gelişime etkileri; algılama bozuklukları, öğrenmede gecikme, okul başarısında azalma ve konsantrasyon bozuklukları görülmektedir. Sosyal gelişimine etkileri ise içe kapanma, sosyal izolasyon, çevreye karşı saldırgan davranışlarda bulunma ve başkalarının düşüncelerini reddeden tutumları kapsamaktadır. Özellikle çocukta duygusal gelişime etki boyutunda öfke, düşmanlık, üzüntü, suçluluk duygularında artma ve temel güven duygusunda bozulma söz konusudur. Bunun yanında cinsel gelişime etkileri incelendiğinde çocukta erken yaşta cinsel deneyim ve çocukluk dönemi evlilikleri görülmektedir.

Çocuğun tüm gelişim alanlarını olumsuz yönde etkileyen boşanma durumunda UNICEF dikkate alınması gereken en önemli unsurun çocuk hakkı olarak fizyolojik ve psikolojik sağlığın korunması olduğunu bildirmektedir. Çocuk yalnızca ebeveynlerinin tepkisinden ve yaşadığı stresli süreçten etkilenmez bunun yanında özellikle toplumun tek ebeveynli aile çocuklarına sergilediği tutumdan olumsuz etkilenmektedir. Hemşireler; toplumun boşanmaya bakış açısının ve çocuğa etkilerinin farkında olarak bakım sürecini bu doğrultuda planlar. Bu bakım planı, travmatik olayda çocuğun sağlığını korumayı, geliştirmeyi, ebeveynlerin bilinçlendirilmesi ve primer olarak çocuğu her alanda nasıl destekleyeceklerine yönelik danışmanlık hizmetinin verilmesini içerir.

ANAHTAR KELİMELER: BOŞANMA, ÇOCUK, GELİŞİM, HEMŞİRELİK BAKIMI

P-163 - YENİDOĞAN YOĞUNBAKIM ÜNİTESİNDEKİ PREMATÜRE BEBEĞİN YAŞA UYGUN ATRAVMATİK DÖNÜŞÜMSEL HEMŞİRELİK BAKIMI

Güzide ÜĞÜCÜ[1], Neslihan ÇALIŞ[2], Şebnem ULUN[2], Buse DOĞANAY[3],

[1]Mersin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, [2]Mersin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü , [3]Mersin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü,

Kavram haritaları etkili öğrenmede kullanılan kavramlar arası ilişki ve önermeleri gerekliliklerıyle açıklayan hazırlanmış görsel araçlardır. Bu derleme makalede yenidoğan yoğun bakım ünitesinde prematüre bebeğin yaşına uygun atravmatik dönüşümsel hemşirelik bakımı kavram haritası olarak sunulacaktır.

Doğum kilosuna bakılmaksızın son adet tarihine göre doğum haftası 37 ve daha küçük olan bebeklere prematüre bebek denir. Dünya Sağlık Örgütü "Born too Soon" güncel raporuna göre Türkiye'de 1 milyon 298 bin 300 canlı doğum gerçekleştiği ve bu doğumların %11,97'sinin (155.400) erken doğum olduğu görülmektedir. Türkiye'de yenidoğan ölüm nedenleri arasında ilk sırada prematürite (%27,7) gelmektedir. Doğum haftası ne olursa olsun tüm yenidoğanlar fizyolojik, nörobiyolojik ve psikososyoduygusal yönden aynı hassasiyeti farklı yaşamaktadırlar. Yenidoğan yoğun bakım ünitesindeki prematüre bebekler zamanından önce doğdukları için fizyolojik olarak henüz dış ortama tam olarak uyum sağlayacak olgunlukta değillerdir. İçinde bulunduğu güvenli çevre ortamının değişmesi bebek için stresli bir durumdur. Prematüre bebeğin hassasiyeti; ne kadar erken doğduğu, doğum sonrası ortam koşulları, altta yatan hastalık ya da sorununun olma durumu, ağrılı girişimlerin sıklığına göre çeşitlilik gösterir. Prematüre bebeğin ünitedeki bakımı ekip yaklaşımını gerektirir. Ekip; bebeğin kapsamlı ve kaliteli sağlık bakımı alması için ailenin ve ilgili mesleklerin (hemşire, hekim, diyetisyen) bir araya geldiği, her birinin kendi görevlerini yerine getirdiği, bilgi ve deneyimlerin sürekli paylaşıldığı, ortak kararların alındığı ve kararların birlikte uygulandığı birliktir.

Her bir duyu sistemi nöral yapıyla ilgili gelişimsel düzene sahiptir. Bebekte kaçıncı haftada hangi duyu sisteminin geliştiğini bilerek yaşına uygun uyaran oluşturmak esastır. Motor gelişiminin desteklenmesi, uykunun korunması, beslenme, banyo, ağrı yönetimi, postural destek, iyileştirici çevre oluşturulması yenidoğan yoğun bakım ünitesindeki prematüre bebeğin kanıt temelli yaşa uygun atravmatik dönüşümsel bakımın bileşenlerini oluşturmaktadır.

Bebeğin bireyselliği dikkate alınarak gereksinimlerinin belirlenmesinde ekibin önemli sorumlulukları vardır. Yaşa uygun günlük bakım aktiviteleri bireylerin kişisel bakımları için hastalıktan bağımsız olarak yaptığı günlük yaşam rutinleri olup; beslenme, banyo, giyinme, boşaltım ve hareket etmeyi içerir. Yenidoğan günlük bakım aktivitelerini gerçekleştirmede bakım vericisine bağımlıdır. Hemşirenin prematüre bebeğin gelişimsel özellik ve gereksinimleri doğrultusunda iyileşme ortamının oluşturulmasında sorumlulukları vardır. Çevresel uyaran olarak ışıktan sese, tattan kokuya bebeğin maruz kaldığı uyaran yoğunluğunu bilmeli, yararlı-zararlı olma durumunu analiz edebilmeli, yaşa uygun duyusal deneyimleri oluşturabilmelidir. Ekip işbirliğiyle kanıt temelli uygulamaları üniteye entegre edebilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: ATRAVMATİK BAKIM, DÖNÜŞÜMSEL HEMŞİRELİK BAKIMI, GELİŞİMSEL BAKIM, PREMATÜRE, YENİDOĞAN YOĞUN BAKIM ÜNİTESİ

P-164 - İLERİ EVRE MİDE KANSERLİ HASTANIN BAKIMINDA KAVRAM HARİTASI KULLANIMI: OLGU SUNUMU

Senem DEREBAŞI[1], Bilge UĞRAŞ[1], Kübra YALÇINKAYA[1], Betül KÜL[1], Filiz SALMAN[1],

[1]Ankara Üniversitesi,

Mide, sindirim kanalının en geniş kısmıdır. Alınan besinlerin depolanması, bu besinlerin gastrik sıvıyla kimus haline gelinceye kadar karıştırılması ve bu içeriğin tamamen sindirilmesi için duodenuma boşaltılması midenin görevidir. Mide kanserinin, mide mukozası hücrelerinin bilinmeyen kimyasal bir kanserojen tarafından sürekli zedelenmesi sonucu oluşan kazanılmış bir hastalık olduğu düşünülmektedir.Bunun yanında Helicobakter pylori enfeksiyonu, ileri yaş, sigara kullanımı, pernisiyöz anemi,atrofik gastrit, mide ülseri, mide polipleri, gastrektomi gibi durumlar da midede tümör gelişimini kolaylaştırmaktadır. Mide kanseri hızlı seyreden ve yayılan bir kanser türüdür. Genellikle sinsi seyreden bir hastalık olup geç belirti verir. Prognozu oldukça kötüdür, 5 yıllık yaşama oranı %15 civarındadır. Bu çalışmada mide kanserli hastanın bakım sürecinde kavram haritası kullanımının hemşirelik bakımına yansıtılmasını göstermek amaçlanmıştır.

Olguda 72 yaşında ev hanımı olan kadın hasta 20 yıl önce diyabetes mellitus ve hipertansiyon tanısı almıştır. 9 yıldır bilinen kalp yetmezliği mevcuttur. Ayrıca kronik böbrek yetmezliği olan hasta haftada 1 defa diyalize girmektedir. 1 yıl önce de sol diz protezi ameliyatı yapılmıştır. Hasta Temmuz 2017'de mide bulantısı, kusma ve kilo kaybı şikayetleriyle başvurduğu hastanede mide kanseri tanısı almıştır. Artan şikayetler ve ilerleyen mide kanseri tablosu sebebiyle hasta Cerrahi Onkoloji Servisi'nde gözlem altında tutulmaktadır.Olguda veriler Gordon tarafından geliştirilmiş "Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri (FSÖ)" modeline göre toplanmış ve kavram haritası yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir.Veriler hasta ve kurumu açığa çıkarmayacak şekilde sunulmuştur.

Analiz sonucunda 'Ağrı', 'Bulantı-kusma', 'Sıvı-elektrolit dengesizliği', 'Sıvı volüm fazlalığı(ödem)', 'Uyku düzeninde bozulma', 'Yorgunluk', 'Fiziksel mobilitede bozulma', 'Beden gereksiniminden az beslenme', 'İletişimde bozulma', 'Anksiyete', 'Kanama riski', 'Şok gelişme riski', 'Enfeksiyon riski', 'Doku bütünlüğünde bozulma riski', 'TPN'ye bağlı komplikasyon gelişme riski', 'Konstipasyon riski', 'Oral mukoz membranda bozulma riski', 'Düşme riski' hemşirelik tanılarına ulaşılmıştır.

Hemşirelik tanılarına ulaşılan bu süreçte kavramlar arası neden sonuç ilişkileri kurulmuş, diyagram kullanılarak görsel hale getirilmiş ve bilginin kalıcılığını sağlamıştır. Hemşirelik sürecinde kavram haritası kullanımı bilginin sürekliliğini sağlayabilir ve bakım kalitesini artırabilir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK BAKIMI, HEMŞİRELİK SÜRECİ, KAVRAM HARİTASI, MİDE KANSERİ

P-165 - POSTPARTUM DÖNEMDEKİ ANNELERİN EŞLERİ VE BEBEĞİ İLE OLAN BAĞLANMA DÜZEYİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Özge DALGALAR[1], Semra ÇEVİK[1],

[1]Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doğum Ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Gaziantep,

Doğum sonu dönem aileye yeni bir üyenin katılmasından dolayı yeni bir düzenin kurulduğu, ebeveynliğe geçiş sürecinde anne ve babaların kendi duyguları ve ilişkilerinde değişiklikler yaşadıkları bir dönemdir. Ailede iletişim iyi ise doğum sonu dönemin psikolojik sonuçları pozitiftir. Kadın ve eşi için yeni bebekleri bir doyum kaynağı olur, aile bağı güçlenir. Ancak bu dönemde artan ve değişen etkileşim, aynı zamanda bir stres kaynağı da olabilir. Çünkü eşlerin ilişkilerindeki eski düzen bozulmuştur. Birbirilerinden beklentileri değişmiş, rol ve sorumlulukları artmıştır. Bu açıdan bakılacak olursa postpartum dönem stresli bir dönemdir ve bu döneme uyum sağlamak oldukça güçtür (Taşkın L. 2014). Kadın bu dönemde özellikle eş desteğinin beklentisi içindedir ve bu desteğin yeterli düzeyde karşılanması kadının fiziksel ve mental iyilik hali üzerinde pozitif etki göstermektedir (Alan H. 2011). Bu araştırma, 1-4 aylık bebeği olan annelerin anne-bebek etkileşimlerinin daha iyi anlaşılması ve anne-baba bağlanma düzeyi de dahil olmak üzere bağlanmayı etkileyebilecek etkenlerin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Bu araştırmadan elde edilen bulgular ışığında anne-bebek arasındaki bağlanma düzeyini arttırmaya yönelik ebelik/hemşirelik girişimlerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Araştırma Gaziantep ili Cengiz Gökçek Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi'ndeki, 1-4 aylık bebeği olan annelerin eşleri ve bebeklerine olan bağlanma düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla kesitsel ve tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Araştırmaya alınan annelerin sosyo-demografik özelliklerine göre dağılımları incelendiğinde; annelerin %52,7'sinin 19-25 yaş grubunda, %51,3'ünün ilkokul mezunu, %94,7'sinin ev hanımı, %52'sinin 1-5 yıllık evli, %73,3'ünün aile tipinin çekirdek aile, %30,7'sinin 1 çocuğunun olduğu, %58,7'sinin sezaryen doğum yaptığı, %38'inin eşleri ile tanışıp anlaşarak evlendiği ve %76,7'si eşi ile ilişki düzeylerini iyi olarak tanımladığı belirlenmiştir. Eşlerinin ise %43,3'ünün ilkokul mezunu ve %43,3'ünün 26-32 yaşları arasında olduğu belirlenmiştir. Annelerin Maternal Bağlanma Ölçeği puan ortalamaları 101,49±3,718, Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri II Ölçeği puan ortalamaları 157,58±25,213'dür. 26 ve üzeri yaşındakilerin, ortaokul mezunlarının, 6-15 yıl evli olanların, 4 ve üzeri doğum yapanların, 4 ve üzeri çocuğu olanların, sezaryen doğum yapanların Maternal Bağlanma Ölçeği ortalaması anlamlı derecede daha yüksektir ($p<0,05$). Maternal Bağlanma Ölçeği ile Yakın İlişkilerde Yaşantılar Envanteri II Ölçeği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0,05$).

Çalışmaya göre doğum sonu dönemde annelerin annelerin eşleri ve bebeği ile olan bağlanma düzeyi arasındaki ilişki olmadığı saptanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: BAĞLANMA, BAĞLANMA KURAMI, MATERNAL BAĞLANMA

P-166 - SAĞLIK AÇISINDAN MÜLTECİ KADIN OLMAK

ESMA YILMAZ[1], TUĞÇE ALAN[1], MELİSA BOZTEPE[1], HALİME ABAY[1], ESRA BÜKECİK[1], SENA KAPLAN[1],

[1]ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ,

Problem Tanımı: Birleşmiş Milletler (BM); ırkı, dini, milliyeti, belli bir sosyal gruba mensubiyeti, siyasi düşüncesi nedeniyle zulüm göreceği konusunda haklı bir korku taşıyan ve bu yüzden ülkesinden ayrılan ve geri dönemeyen veya dönmek istemeyen kişiyi "mülteci" olarak tanımlamaktadır. Dünyada 2017 yılında yaklaşık 65 milyon insan zorunlu olarak yer değiştirmiş olup, bu nüfusun yarısını kadınlar oluşturmaktadır. Savunmasız ve incinebilir gruplardan biri olan mülteci kadınlar sığındıkları ülkeye uyum sağlamakta zorlanarak, fizyolojik ve psikolojik sağlık sorunlarıyla karşılaşmaktadır. Bu kapsamda, çalışmada mülteci kadınların yaşadıkları sağlık sorunlarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Mülteci kadınlarda dil sorunu, gelir düzeyinin düşük olması, sağlık güvencesinin olmaması, yetersiz sanitasyon, kötü beslenme, sağlık personelinden çekinme, sağlık personelinin de mültecilerin gereksinimleri konusunda deneyimlerinin yetersiz olması gibi birçok faktör obstetrik, jinekolojik ve psikolojik sağlığı olumsuz yönde etkilemektedir. Mülteci kadınlar sağlık hizmetine erişimi yetersizliği nedeniyle aile planlaması hizmetlerinden yararlanamamaktadır. Bunun yanında perinatal bakım yetersizliği nedeniyle kadında var olan kronik hastalıklar yönetilememekte ve maternal mortalite yükselmektedir. Ayrıca kadında puerperal enfeksiyon, postpartum depresyon; bebekte ise düşük doğum ağırlığı, prematürite, fetal mortalite görülebilmektedir. Niteliksiz yaşam standartlarına bağlı düşük immünite, cinsel partnerinden ayrılma, çok eşlilik, tecavüzü de içeren cinsiyete dayalı şiddet, ekonomik sorunlar nedeniyle sex ve insan ticareti mağduru olma, ayrımcılık ve dışlanma mülteci kadınlarda cinsel yolla bulaşan enfeksiyonları yükseltmektedir. Aynı zamanda barınma yetersizliği nedeniyle toplu yaşam koşulları ensesti arttırmaktadır. Yaşanılan travma kadınlarda hormonal dengesizliklere yol açarak menstural siklus bozukluklarına, erken menapoza ve dolaylı olarak jinekolojik kanserlere neden olabilmektedir. Bu süreçte yaşanan semptomlar ise ruh sağlığını olumsuz etkilemektedir. Aynı zamanda, yeni bir ülkeye dahil olma sürecinde kadınlarda aileden ayrılma ve kültürel çevreden uzaklaşma sonucu sosyal destek kaynaklarının azalması; sosyal izolasyon, düşük benlik saygısı, intihar, depresyon, posttravmatik stres bozukluğu ile sonuçlanmaktadır.

Mülteci kadınlar obstetrik, jinekolojik ve psikolojik birçok sağlık sorunu yaşamaktadır. Bu kapsamda mülteci kadınlara koruyucu hizmetlere erişim imkanı, perinatal bakım, aile planlaması hizmetleri, psikolojik destek sunulması önem taşımaktadır. Mültecilere özgü kadın sağlığı sorunlarına yönelik farkındalık oluşturulması, eğitim ve danışmanlık verilmesi önerilmektedir. Bu süreçte hemşirelerin bireyselleştirilmiş ve kültüre duyarlı bakım sunması sağlık hizmetlerinden etkin yararlanmayı sağlayacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: MÜLTECİ KADIN, OBSTETRİK, JİNEKOLOJİK, SAĞLIK SORUNU, HEMŞİRELİK

P-167 - HEMŞİRELİK ALANINDA 2000-2017 YILLARI ARASINDA STOMA KONUSUNDA YAPILAN TEZ ÇALIŞMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Sefanur KAYA[1], Derya ŞAHİN[2],

[1]SİNOP ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU, [2]SİNOP ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU ,

Bu çalışma ile stoma konusunda yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Çalışma verileri, Şubat 2018 tarihinde Yükseköğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi'nde "stoma" anahtar kelimesi kullanılarak yapılan tarama sonucu elde edilmiş olup, 2000-2017 yılları arasındaki tezler oluşturmuştur. Data incelemesi sonucu 36 Teze ulaşılmıştır.

24 yüksek lisans ve 12 doktora tezinin konusunu stomanın oluşturduğu belirlenmiştir. Tezlerin örneklemini stoma hastaları ve bakımını üstlenen bireyler oluşturmuştur. Tez danışmanlığının çoğunluğunun Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği ve Hemşirelik Anabilim Dalları altında yapıldığı, yüksek lisans tezlerinin sadece 4 ü dışında hepsinin tanımlayıcı, doktora tezlerinin ise deneysel ve yapılandırılmış görüşme tekniği ile yapıldığı, tezlerde modele dayalı çalışmaların sınırlı olduğu, %69'unda veri toplama aracı olarak veri toplama formu ve ölçek kullanıldığı, tezlerin yarısının yaşam kalitesi ve periostomal komplikasyonlar ile ilgili olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

İncelenen tezler arasında stoma bakımının özbakım gücü ve psikolojik etkileri konusunun yüksek lisans tezlerinde daha fazla ele alındığı, doktora tezlerinde ise deneysel çalışmaların öne çıktığı belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: STOMA, HEMŞİRELİK, TEZ ÇALIŞMASI

P-168 - POSTPARTUM DEPRESYON VE HEMŞİRELİK YAKLAŞIMLARI

Nazmiye KİRAZ[1], Aklime SARIKAYA[1], Ferda ÖZBAŞARAN[1],

[1]İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ,

Postpartum depresyon, anne-bebek, aile ve gelecek kuşaklar üzerindeki olumsuz etkileri düşünüldüğünde göz ardı edilmemesi gereken önemli bir sağlık sorunudur. Bu derlemede amaç, postpartum depresyon, önemi, klinik özelliklerini ve etkileyen faktörleri, hemşirelik girişimlerini incelemektir. Depresyon kadınlarda bilişsel, duygusal ve psikomotor alanlarda hafiften şiddetli düzeye doğru birçok belirtiyi kapsamakta ve kadınların yaşam kalitesini olumsuz etkilemektedir. Bu makalenin postpartum depresyonun erken tanılanmasında ve etkili hemşirelik girişimlerinin başlatılmasında hemşirelik öğrencilerinde farkındalık oluşturacağı öngörülmüştür.

Bu derleme makalede ilgili literatür incelenerek, postpartum depresyonun Türkiye ve dünyada görülme sıklığı, risk faktörleri, belirti/bulguları, tanılanması ve depresyon riski olan ve depresyondaki kadınlara yönelik hemşirelik yaklaşımlarına yer verilecektir.

Postpartum depresyonun Amerika ve Avrupa'da %3.5-17.5 arasında görüldüğü, ülkemizde ise postpartum dönemdeki kadınların %14 ile %41'inde belirtilerinin bulunduğu rapor edilmiştir.Postpartum depresyonun en önemli riskleri; kadının ya da eşinin işsizliği, sosyal desteğin yetersiz olması, evlilikle ilgili sorunlar, beklenmedik yaşamsal olaylar, riskli ve planlanmamış gebelikler, adölesan gebelikler, daha önceki gebeliklerde depresyon geçirilmesi, kişisel ya da ailesel depresyon öyküsü, kayıpla sonlanan gebelik ve doğum deneyimleri, preeklamsi gibi ciddi tıbbi komplikasyon öyküsüdür. Postpartum depresyon kadınlarda, yaşamdan zevk almama, ilgi azalması, konsantrasyon bozukluğu, değersizlik düşünceleri, intihar düşünceleri, enerji azlığı, psikomotor yavaşlama, cinsel istekte azalma gibi belirtilerle kendini gösterebilir. Postpartum depresyondaki kadın sık ağlama, uykusuzluk, dikkat eksikliği, kişisel görünümüne dikkat etmeme gibi davranışlar gösterebilmekte, çocuğun gelişimi olumsuz etkilenmektedir.

Hemşireler, birinci ve ikinci basamak sağlık kuruluşlarında, postpartum depresyon riskini erken dönemde tanılayabilir, anne ve aileyi yardım almaya yönlendirebilir. Anne, çocuk, aile ve toplumsal açıdan olumsuz sonuçları azaltılabilir. 1. Bingöl T. ,Tel H. (2007). Postpartum Dönemdeki Kadınlarda Algılanan Sosyal Destek ve Depresyon Düzeyleri İle Etkileyen Faktörler, Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 10(3):1-6 2. Yıldırım A. ,Hacıhasanoğlu R. ,Karakurt P. (2011),Postpartum Depresyon ile Sosyal Destek Arasındaki İlişki ve Etkileyen Faktörler, Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 8(1):31-46

ANAHTAR KELİMELER: POSTPARTUM DEPRESYON, ETKİLEYEN FAKTÖRLER, HEMŞİRELİK BAKIMI

P-169 - DEPRESYON TANILI BİR HASTADA BİR HEMŞİRELİK PROBLEMİ "SOSYAL ETKİLEŞİMDE BOZULMA": OLGU SUNUMU

Halil GÜNAY[1], Ayşe SARI[1],

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi,

Bu çalışmada depresyon tanısı ile psikiyatri kliniğinde yatan bir hastada "sosyal etkileşimde bozulma" tanısının ele alındığı bir olgu sunulmaktadır.

43 yaşında, depresyon tanılı erkek hastanın psikiyatri kliniğine ilk yatışıdır. İlk psikiyatrik başvurusu 2013 yılında baba vefatı sonrasında depresif yakınmaları sonucu olmuştur. Yaklaşık bir yıl ilaç tedavisi kullandıktan sonra depresif yakınmaları gerilemiştir. Düzensiz ilaç kullanımı mevcut olan hastanın tekrar hekim başvurusu olmuştur. Son 2-3 aydır işyerinde görev değişikliğinden dolayı mutsuzluk, isteksizlik ve hayattan zevk alamama gibi sorunlar ile psikiyatriye başvuruda bulunmuştur. Uykusuzluk, iştahta azalma, halsizlik, sinirlilik, öz bakımı sürdürmede zorlanma, 3-4 hafta içinde 7 kilo verme, başka insanlar tarafından takip edilebileceği düşüncesi mevcuttur. Hastanın intihar düşüncelerinin olması ve son 2 haftadır yalnız yaşaması nedeni ile yatışı istenmiştir. Hasta gündüzleri ara ara uyumaktadır. Hasta ile etkileşim kurulan süreçte hastanın diğer hastalarla ve çalışanlarla sosyal etkileşimini desteklemek için girişimler planlanmış ve uygulanmıştır. Bu girişimler hasta ile terapötik bir ilişki kurulması, güven ilişkisinin sağlanması ve hastanın güçlü olduğu yönlerin açığa çıkarılmasıdır. Bu süreçte hasta ile birlikte sosyal etkileşimini artırmaya yönelik hedefler belirlenmiştir. Hastanın işlevselliğini desteklemek adına aile ile işbirliği sağlanmış ve ziyarete gelmeleri yönünde yakınları teşvik edilmiştir. Hasta ile yapılan amaçlı görüşmelerde başetme mekanizmaları değerlendirilmiştir. Hasta "şimdi ve burada" yaklaşımını benimsemesi yönünde teşvik edilmiş, hastanın klinik içinde göstermiş olduğu etkileşimlere yönelik olumlu geribildirim verilerek davranış pekiştirilmiştir.

Hasta ile etkileşim sürecinin sonunda hastanın odasında geçirmiş olduğu zamanı giderek kısalmış ve klinik içi aktivitelere katılım sağlanmıştır. Ailesi hastayı daha sık ziyarete gelmiş ve ailesi ile daha sık görüşmüştür. Hasta yakınlarının hastayı destekleme yönünde de davranışları gözlemlenmiştir.

Bu olgu sunumu psikiyatrik bakımda hastalarla kurulan etkileşimin önemi ve hemşirelik girişimlerinin etkisinin önemini vurgulamaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: DEPRESYON, PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ, SOSYAL ETKİLEŞİM, OLGU SUNUMU

P-170 - KRONİK OBSTRÜKTİF AKCİĞER HASTALIĞINDA HEMŞİRELİK BAKIMI: OLGU SUNUMU

Arzu ÖMÜRLÜ ÖKTEM[1], Sema CANÇATAL[2], Nazmiye ÇIRAY GÜNDÜZOĞLU[1],

[1]Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, [2]Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü İç Hastalıkları Hemşireliği AD,

KOAH (Kronik Obstruktif Akciğer Hastalığı), tüm dünyada önde gelen morbidite ve mortalite nedenidir. Bu durum önemli boyutlarda ve giderek artan ekonomik ve sosyal yüke neden olmaktadır. KOAH genellikle zararlı partikül veya gazlara ciddi maruziyetin neden olduğu havayolu ve/veya alveoler anormalliklere bağlı kalıcı hava akımı kısıtlanması ve solunumsal semptomlarla karakterize, yaygın, önlenebilir ve tedavi edilebilir bir hastalıktır. KOAH'ta hemşirelik bakımının amaçları; hastalığın ilerlemesini, akut alevlenmeleri ve komplikasyonları önlemek, özbakım beceresi kazandırmak, hasta ve aile eğitimini sağlamak ve yaşam kalitesini artırmaktır. Bu araştırmanın amacı yeni KOAH tanısı almış hasta, olgu olarak sunulmasıdır.

78 yaşında kadın hasta M.N dört yıl önce kalp yetmezliği tanısı almıştır.Kalp damar cerrahisi tarafından stend takılan M.N için rutin kontrolunde anjiografi yapılması planlanmıştır. Hasta için gerekli görülen göğüs konsültasyon muayenesi sürecinde; dispne, öksürük, balgam, sırt ve omuz ağrısı şikayetleri olan M.N KOAH tanısı almıştır. M.N 15 yıldan bu yana DM ve HT tanılı olup beden kitle indeksi 40'dır.

Bireye hemşirelik öğrencisi, öğretim elemanı ve üyesi tarafından klinik uygulama sırasında 6-12 Mart 2018 tarihleri arasında Gordon'un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Hemşirelik Bakım modelinden yararlanılarak hemşirelik bakımı yapılmıştır. Bu model doğrultusunda değerlendirilen M.N'ye gaz değişiminde bozulma, yorgunluk, uyku örüntüsünde bozukluk, aktivite intoleransı, beden gereksinimden fazla beslenme, kan glikozunda değişkenlik,anksiyete, bilgi eksikliği hemşirelik tanıları konulmuştur.

Sonuç olarak; hemşirelik tanılarıyla sunulan bireyselleştirilmiş bakım, komplikasyonların azaltılmasını, yeni KOAH tanısı almış hastanın tedavi uyumu, özbakım becerilerini kazanmasını, hastanın yaşam kalitesinin yükseltilmesini, sağlık ve bakımın sistemli olarak yapılmasını sağlamıştır.

ANAHTAR KELİMELER: KRONİK OBSTRUKTİF AKCİĞER HASTALIĞI, FONKSİYONEL SAĞLIK ÖRÜNTÜLERİ,HEMŞİRELİK BAKIMI

P-171 - İNANÇ SAĞLIK VE HEMŞİRELİK

Özden ERDEM[1], Saime EROL[1], Güler MUSLU[2], Sultan ÖZER[2], Nurgül ÇAVUŞ[2], Ayşenur AKARSU[2],

[1]Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik , [2]ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEK OKULU HEMŞİRELİK ,

Bu derleme inanç, sağlık ve hemşirelik ilişkisinin incelenmesi amacıyla planlanmıştır.

İnsanı diğer yaratıklardan ayıran başlıca özelliği bir ruha sahip olmasıdır. İnsanın ruh yapısının en belirgin özelliği ise bir varlığa inanmasıdır. İnanan kişi, yalnız olmadığını, zor durumda kaldığında yardım eden bir varlığın olduğunu düşünüp rahatlamaktadır. Dua etmenin, inançsal uygulamaların, anksiyete, depresyon, intihar düşüncesi, uyuşturucu ve alkol bağımlılığından kurtulmada etkili olduğunu gösteren araştırmalar mevcuttur. İnanmanın, afet ve kriz durumlarından kaynaklı sorunlardan kurtulmada da fayda sağladığı, düzenli ve sağlıklı beslenmeyi, egzersiz yapmayı, sağlık kontrolüne gitmeyi, bağışıklama uygulamalarına katılmayı arttırdığı bildirilmektedir. İnanç dolayısıyla yapılan ibadet ve uygulamaların ruh sağlığının yanında fiziksel sağlığı da olumlu yönde etkilediğini gösteren araştırmalar mevcuttur. Örneğin namazın, hem aktif, hem de pasif izometrik kasılma hareketler ile vücuttaki önemli kas gruplarını çalıştırdığı, düzgün duruş sağladığı, kan dolaşımını artırdığı, vücutta biriken elektriksel yükleri uzaklaştırdığı, kireçlenme, tansiyon ve varise iyi geldiği vb. gibi birçok fiziksel yararından bahsedilmektedir. Kadere ve hastalığın Allah'tan geldiğine inanmak, hastalıkla baş etmeyi kolaylaştırmaktadır. Ancak, bazı bireylerde kaderciliğin aşırı olması, hastalığın tanı veya tedavisinden, bakımından uzaklaşmasına neden olabilmektedir. Hemşire teorisyenlerden Virginia Henderson 14 temel insan gereksinimlerinden 11.sinin "inançların gerçekleştirilmesi" olduğunu bildirmektedir. Buna göre hemşireler bireyin inançları doğrultusunda ibadet etme ihtiyaçlarını karşılamalarına destek olmak durumundadırlar. Literatür taramasında yurt dışında hemşirelerin, bireylerin inançlarının sağlık davranışlarını, erken tanı ve tarama uygulamalarına katılmalarını, bağımlılıktan kurtulma ve stresle başetmelerini nasıl etkilediğini gösteren araştırmalar yapmışlardır. Ülkemizde ise inanç, sağlık ve hemşirelik kavramları manevi bakım ya da spritüel bakım kavramları içinde ele alınmış ve girişimsel olarak yeterince araştırılmamıştır.

Sonuç olarak, inanma temel insan gereksinimidir. İnanan bireylerde sağlığı hem ruhsal hem de fiziksel yönden olumlu etkilemektedir. Hemşireler bireyin inançlarını tanımalı, desteklemeli ve inanca uygun bakım vermelidir. Bakıma birey dahil edilerek uygulanacak bakımın şekline birlikte karar verilmelidir. Sağlık uygulamaları bireyin inancını gerçekleştirmesine engel olmamalı ve birey inancından dolayı hiçbir hemşirelik bakımından mahrum kalmamalıdır. Öneri; Bireyin inancı nedeni ile sağlığa yönelik tanı, tarama, tedavi ve bakıma katılımını olumsuz etkileyen durumlar ortadan kaldırılmalı, inanca göre bakım vermelidir. İnanca yönelik uygulamalarının sağlık üzerindeki etkilerini gösteren girişimsel çalışmalara yer verilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: İNANÇ, HEMŞİRELİK, DİN, BAKIM

P-172 - HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE WEB-TABANLI EĞİTİMİN OLUMLU YÖNLERİ VE KULLANIMINDAKİ ENGELLER

Sibel YILDIRIM[1], Hüseyin AKÇAY[2], Merlinda ALUŞ TOKAT[3],

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fatültesi, [2]Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, [3]Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi,

Hemşirelik eğitiminde web-tabanlı eğitimin etkinliğini literatür doğrultusunda değerlendirmektir.

Bilişimin hayatımızda giderek önem kazanması, hemşirelikte elektronik tıbbi kayıtlar, bilgisayarlı klinik karar destek araçları, görüntü yöntemleri bilişimin kullanıldığı alanlardan sadece birkaçıdır. Bilgisayar teknolojisinin hızla genişlemesi ve klinik uygulamada kullanılması, ayrıca özellikle giderek artan öğrenci sayısına nitelikli yüz yüze eğitim verilememesi eğitimcilerin ve hemşirelik öğrencileri için alternatif bir eğitim yöntemi olan web-tabanlı eğitime ihtiyacı artmaktadır.

Web-tabanlı eğitim olumlu etkileri nelerdir? Literatürde web-tabanlı eğitimin entegrasyonu artırdığını, öğrencilerin daha yaratıcı, öğrenmeyi daha fazla merak etmelerine yardımcı, eğitimde esneklik sağlayarak bilgiye erişimi artırıcı, yenilikçi ve heyecan verici, öğrencilerin aktif katılımcı olmalarını sağladığı bildirilmektedir. Web eğitimi öğrenciyi kendinden yönlendirmeli öğrenmeye teşvik eder ve öğrencilere kendi temposunda çalışma özgürlüğü verir. Ayrıca öğrencilere istedikleri yerde aynı standartta eğitimi almalarını sağlayarak maliyeti düşürür. Hemşirelik eğitiminde web eğitimini kullanmanın engelleri nedir? Bilgisayarların yetersizliği ve internet bağlantısının maliyeti. Ayrıca hemşire eğitimcilerin hazırlık durumu, müfredatın yorumundaki farklılıklar ve klinik uygulama ile teorik eğitim arasındaki farktan kaynaklanan zorluklar mevcuttur. Hemşireliğin uygulama odaklı disiplin olması, rehberlik ve rol modelin önemi web-tabanlı eğitimi uygulaması için eğitimciler tarafından görülen başka engellerdir. Japonya'da web tabanlı hemşirelik eğitim programını değerlendirmek için yapılan randomize kontrollü çalışmada web tabanlı ve yüz yüze eğitim karşılaştırılmış ve web tabanlı programda öğrenmenin esnekliği olumlu bulunmuş ayrıca bu eğitimin öğrencilere hastanede daha çok zaman geçirme fırsatı sağlamıştır. Türkiye'de web tabanlı" Hasta Eğitimi" dersin etkinliğini değerlendiren çalışmada uzaktan eğitimin hemşirelik eğitiminde teorik derslerde kullanılabileceğini, ancak hemşirelik eğitimi altyapısının yetersizliği ve öğretim elemanların konuya ilişkin yetersizliği bu eğitimi zorlaştırdığı belirtilmiştir.

Hemşirelik okullarında ve kontenjanlarda ki artış, uzaktan öğrenimden yararlanmanın kaçınılmaz olduğunu göstermektedir. Ayrıca hastanelerde de bilişim kullanımın artması bu gereksinimi daha çok ortaya koymaktadır. Fakat bunun için öncelikle gerekli olan alt yapı ve donananımın oluşturulması gerekmektedir

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK EĞİTİMİ,WEB TABANLI EĞİTİM,ONLİNE ÖĞRETMENİN HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDEKİ ROLÜ

P-173 - İNTÖRN HEMŞİRELİK VE TIP ÖĞRENCİLERİNİN ETİK DUYARLILIKLARININ İNCELENMESİ

ÖZNUR GÜRLEK KISACIK[1], YELİZ CİĞERCİ[1], AYŞEGÜL KÖSE[2], KARDELEN ÇELİK[2], MİHRAÇ OĞULGANMIŞ[2],

[1]Afyon Kocatepe Üniversitesi Afyon Sağlık Yüksek Okulu Hemşirelik Bölümü, [2]Afyon Kocatepe Üniversitesi Afyon Sağlık Yüksek Okulu Hemşirelik Bölümü Öğrencisi,

Hemşirelik ve Tıp, uygulama alanında birçok konuda hasta için en doğru kararı vermeyi gerektiren meslek alanlarıdır. Bu nedenle etik ilkeler ve kodların çok iyi bilinmesi ve bu doğrultuda tutum ve davranış geliştirilmesi önemlidir. Bu araştırmanın amacı hemşirelik ve hekimlik mesleğine aday olan intörn öğrencilerin etik duyarlılıkları ve etik duyarlılık düzeylerinde etkili olan değişkenlerin incelenmesi olup, bununla birlikte aday öğrencilerin hasta bakım uygulamalarında etik duyarlılıklarının geliştirilmesi bakımından ihtiyaç duydukları eğitim gereksinimlerinin belirlenmesidir.

Tanımlayıcı ve kesitsel tipteki bu çalışma 01.02.2018-01.03.2018 tarihleri arasında Afyon Kocatepe Üniversitesi Afyon Sağlık Yüksek Okulu ve Tıp Fakültesinin son sınıflarında öğrenim gören toplam 123 intörn öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma verilerinin toplanmasında literatür incelemesi ile oluşturulan Öğrenci Bilgi Formu ve Ahlaki Duyarlılık Ölçeği kullanılmış olup, verilerin analizi SPSS version 20.0 paket programı ile tanımlayıcı ve karşılaştırmalı istatistikler kullanılarak, analiz edilmiştir.

Araştırmaya katılan intörn öğrencilerin %52.8'i (n: 65) hemşirelik, %47.2'si (n: 58) tıp öğrencisi olup, %62.6'sı kız, %37.4'ü erkektir. Öğrencilerin %81.3'ünün mesleğini kendi isteği ile seçtikleri, %96.7'sinin müfredatlarında etik ile ilgili ders aldıkları saptanmıştır. Öğrencilerin %65'inin etik ile ilgili bilgilerini "kısmen" yeterli bulduğu görülürken, bilgi ihtiyacı duyulan konuların başında "Yasal ve Etik yükümlülükler (%20.8)", "Etik dışı uygulamaların bildirimi (%20.3) gelmektedir. Ahlaki Duyarlılık Ölçeği'nden hemşirelik ve tıp intörn öğrencilerin aldıkları puan ortalamalarının birbirine benzer olduğu görülürken (hemşirelik: 148.58±14.6, tıp: 147.98±20.1) puan ortalamaları bakımından bölümler arasında anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Öğrencilerin ahlaki duyarlılık toplam puan ortalamaları ile cinsiyet, mesleğini kendi isteğiyle seçme, etik bir sorunla karşılaşma, etik konusundaki bilgilerini yeterli bulma durumları arasında istatistiksel bakımdan anlamlı bir farklılık bulunmazken, aynı değişkenler için, sırasıyla uygulama, yarar sağlama, otonomi, bütüncül yaklaşım, çatışma alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmüştür.

Hemşirelik ve tıp intörn öğrencilerinin etik duyarlılıklarının düşük olduğu saptanmakla birlikte, öğrencilerin etik duyarlılığın artırılması ve etik sorunları tanıma ve çözümleyebilme becerilerinin geliştirilmesine yönelik mezuniyet öncesi eğitim programlarının güçlendirilmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: ETİK, ETİK DUYARLILIK, HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ, TIP ÖĞRENCİSİ

P-174 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN HASTA GÜVENLİĞİ VE TIBBİ HATALAR KONUSUNDA BİLGİ DÜZEYLERİ

FİGEN DIĞIN[1], AYÇA ŞOLT KIRCA[1], AYŞE DÜZGÜN[1], ZİYA TÜRKKENT[1], SELİM AKBACI[1], MERVE GÜL DİLEK[1], LOKMAN IŞIKTAŞ[1],

[1]KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ,

Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin hasta güvenliği ve tıbbi hatalar konusunda bilgi düzeylerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Tanımlayıcı nitelikteki araştırmada veri toplama aracı olarak; araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan Öğrenci Tanıtım Formu ve Hemşirelik Öğrencilerinin Hasta Güvenliği Ve Tıbbi Hatalar Konusunda Bilgi Düzeyleri soru kağıdı kullanılmıştır. Çalışma verileri Aralık-2017 tarihinde toplanmıştır. Araştırmanın örneklemini Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu hemşirelik 4.sınıf öğrencilerinden çalışmaya katılmayı kabul eden 58 öğrenci oluşturmuştur. Çalışma için kurum izni alınmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21,91 (min:20, max: 27), %82,8'i kadın ve %50'si arkadaşları ile birlikte evde kalmaktadır. Öğrencilerin %77,6'sı okula kendi isteği ile geldiğini ve %69,0'ı daha önce hasta güvenliği konusunda bilgi aldığını belirtmiştir. %60,3'ü daha önce tıbbi hatta ile karşılaştığını ve %55,2'si de kendisinin tıbbi hata yapmadığını ancak arkadaşının tıbbi hata yaptığına şahit olduğunu ifade etmişlerdir. Yapılan tıbbi hataların en fazla (%27,5) asepsi kurallarına uyulmaması nedeniyle ortaya çıktığını belirtmişlerdir. Öğrencilerin %65,5'i tüm sağlık personelinin tıbbi hasta yaptığını belirtmiştir. %93,2' tıbbi hataların dikkatsizlik nedeni ile yapıldığını ifade etmiştir. Öğrencilerin %77,6'sı tıbbi hataların çoğunun engellenebileceğini, %62,1' tecrübesiz sağlık personelinin daha sık hata yapacağını, %60,3'ü hastaların talimatlara uymaması sonucu tıbbi hataların oluşabileceğini ve %93,1'i ekip çalışmasının tıbbi hataları azaltacağını belirtmiştir. %86,2'si tıbbi hataları azaltmada yönetici desteğinin önemli olduğunu, %87,9'u uygulama prosedürlerinin hasta güvenliği için etkili olduğunu ve %91,4'ü hemşirenin baktığı hasta sayısının fazla almasının tıbbi hata riskini arttırdığını ifade etmişlerdir. Öğrencilerin %36,2'si okulda aldıkları eğitimin hasta güvenliği için yetersiz olduğunu düşünmektedir. %63,8'i yapılan tıbbi hataların hastaya açıklanması ve %84,5'i yapılan hataların rapor edilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Öğrencilerin %31,0' hastanelerde uygulanan sistemin tıbbi hataları azaltmaya yönelik olmadığını ve %84,5'i sağlık hizmetlerinin karmaşık olmasının hasta güvenliğini olumsuz etkilediğini ifade etmişlerdir. %39,7'si yaptığı tıbbi hatayı hastaya açıklarken rahatsız hissedeceğini, %82,8'i tıbbi hata yaptığında uyarılmak istediğini ve %74,1'i de tıbbi hata yapanları uyarmaktan çekinmediğini belirtmişlerdir.

Araştırma sonucunda öğrencilerin hasta güvenliği ve tıbbi hata konusunda bilgi sahibi olduğu ve okulda aldıkları eğitimin yeterli buldukları belirlenmiştir. Öğrencilerin asepsi kurallarına uyum için uygulama alanlarında ve teorik derslerde ayrıntılı olarak bilgilendirilmesi gerekmektedir. Öğrencilerin, hasta güvenliği kapsamında tıbbi hataların önlenmesinde gereken dikkatin gösterilmesi için desteklenmesi ve yapılan tıbbi hataların açıklanması konusunda cesaretlendirilmesi önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: HASTA GÜVENLİĞİ, TIBBİ HATA, ÖĞRENCİ HEMŞİRELER, HEMŞİRELİK EĞİTİMİ, HEMŞİRELİK

P-176 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİN TIBBI HATALARA YÖNELİK TUTUMLARI

FATMA AKTAŞ[1], HÜLYA BAYBEK[1], ARZU KIVRAK[1], REMZİYE KERTİŞCİ[1],

[1]FETHİYE SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ,

Sağlık hizmetlerinin sunumunda bazen tıbbi hatalar yaşanabilmekte ve bu hatalar yaralanma, sakatlık hatta ölüme neden olabilmektedir. Hastaya zarar vermeden sağlık hizmeti sunmak, hizmeti verenlerin öncelikli konusu olmalıdır. Hemşirelerin uygulamalarında sıklıkla karşılaştıkları tıbbi hataların zamanında tespit edilmesi ve nedenlerinin belirlenmesi son derece önemlidir. Bu nedenle hemşirelik adaylarının konu ile ilgili tutumlarının belirlenmesi büyük önem taşımaktadır.

Araştırma deneysel olmayan tasarım modelinde, tanımlayıcı ve analitik olarak yapılmıştır. Araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim görmekte olan 180 dördüncü sınıf hemşirelik öğrencisi, örneklemini ise verilerin toplandığı günlerde okulda bulunan ve bilgilendirme sonrası çalışmaya katılmayı kabul eden 130 öğrenci oluşturmuştur. Veriler anket yöntemi ile 1-28 Şubat 2018 tarihleri arasında toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak Güleç tarafından geliştirilerek, geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılan "Tıbbi Hatalarda Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 16, en yüksek puan 80'dir. Ölçekten ortalama 38-40 puan ve üzeri alan çalışanların tıbbi hata tutumları olumlu olarak değerlendirilmektedir. Araştırmada ölçek ve alt ölçek ortalamaları normal dağılım göstermediği için ($p<0.05$) istatistiksel değerlendirilmede Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis-H testlerinden yararlanılmış, 0.05 önemlilik düzeyi olarak kabul edilmiştir. Çalışma gerekli izinler alınarak yürütülmüştür.

Katılımcıların %66.9'u kadın, %66.9'u 22-23 yaş grubunda, %54'ü Anadolu lisesi mezunu, %54'ünün tıbbi hataya tanık olduğu, %25.8'inin tıbbi hataya maruz kalan yakını olduğu belirlenmiştir. Hemşirelik öğrencilerinin Tıbbi Hatalarda Tutum Ölçeği" genel puanının 80 puan üzerinden 60.73±7.06 olduğu ve tıbbi hataların ve hata bildiriminin öneminin farkındalığının yüksek olduğunu görülmektedir. Ölçek alt boyutları değerlendirildiğinde; "Tıbbi Hata Algısı" düzeyinin 2.57±0.87, "Tıbbi Hata Yaklaşım" düzeyinin 3.96±0.55, "Tıbbi Hata Nedenleri" düzeyi 3.99±0.59 olarak belirlenmiştir. Cinsiyete, yaşa, mezun olunan lise türüne ve tıbbi hataya tanık olma durumlarına göre tıbbi hatalara yönelik tutumları arasında farklılık yoktur ($p>0.05$). Tıbbi hataya maruz kalan yakını olanların tıbbi hata algısının ($p=0.029$) daha olumsuz, tıbbi hara nedenleri tutumlarının daha olumlu ($p=0.031$) olduğu belirlenmiştir.

Öğrencilerin sağlık alanında staj yaparken ve daha sonra mesleklerini yerine getirirken sıklıkla karşılaşabilecekleri tıbbi hatalar ve hata bildirimi konularında farkındalıklarının artırılması için gerekli eğitimlerin verilmesi ile tıbbi hataların sebeplerinin tespit edilmesi, aynı hataların defalarca kez yaşanmasını engelleyecektir.

ANAHTAR KELİMELER: TIBBI HATA, HEMŞİRELİK,TUTUM

P-177 - ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KAN VERME BİLİNCİ

Rabia SOHBET[1], Emre KUTAY[1], Tuğba ÇİNAR[1], Büşra KESİCİOĞLU[1], Gizem SAKCİ[1], Sevilay POLAT[1],

GİRİŞ-AMAÇ: Günümüzde tıp ve teknoloji alanındaki tüm gelişmelere rağmen kan, kan bileşenleri ve kandan elde edilen ürünlerin yerine geçebilecek alternatif bir tedavi aracı bulunamamıştır. Bu nedenle dünyada kan hizmetleri sistemli bir şekilde yürütülmektedir. Bu hizmetlerden biri olarak kan bağışı; gönüllü, düzenli, bilinçli, karşılık beklemeksizin güvenli bir şekilde kanın toplanmasını; toplanan kanlara gerekli laboratuvar işlemlerinin yapılmasını, kanın saklanmasını ve hastanelere ulaştırılmasını içermektedir. Dünyada kana duyulan ihtiyaç her geçen gün artmaktadır. Kan bağışına gösterilen ilgiyi artırmak, öğrencilerin kan bağışı hakkındaki bilgi düzeyini belirlemek, ülkemizdeki kan bağışının yeterliliği hakkında öğrencilerin fikirlerini öğrenmek, kan bağışında bulunmak için belirleyici faktörlerin farkındalığını araştırmak amacıyla bu araştırma yapılmıştır.

GEREÇ-YÖNTEM: Bu araştırma Gaziantep Hasan Kalyoncu Üniversitesi Hukuk Fakültesi 2. Sınıf öğrencilerine tanımlayıcı tipte gözlem altında yapılmıştır. Araştırma 16-18 Kasım 2017 tarihlerinde anket uygulanması sırasında sınıfta bulunan kendi isteği ile katılan 150 öğrenciye uygulanmıştır. Verilerin analizi SPSS 15.0 bilgisayar istatistik paket programında değerlendirilmiştir.

BULGULAR: Katılımcıların %79.3'ü 17-21 yaş aralığındadır. %81.3'ü kendisini sağlıklı değerlendirmiştir. %75.3'ü kan grubu bilgisinin olduğu saptanmıştır. Katılımcıların %57.3'ü daha önceden kan vermediğini; %36'sı yakını ihtiyaç duyduğu için kan verdiğini; %19.3'ü son bir yıl içerisinde bir kez kan verdiklerini belirtmişlerdir. %66.6'sı kan vermek için gerekli olan şartları bilmektedir. %27.3'ü kan bağışında bulunmama sebebi olarak kendilerini yeterince sağlıklı bulmama nedenini sunmuşlardır. Katılımcıların %56'sının Türkiye'de kan bağışlarının yetersiz bulduğu; %77.3'ünün kan bağışının hücreleri yenilediğinin bilincinde olduğu saptanmıştır. %58.7'si kan bağışı teşvikinin yetersiz bulmuşlardır.

SONUÇ: Araştırmaya katılanların çoğu Türkiye'de kan bağışının yetersiz olduğunu bilincinde olup kan bağışı konusunda yeterince bilgilendirilmediklerini düşünmektedir. Bu doğrultuda, özellikle yanlış inanışların giderilmesi ve düzeltilmesine yönelik toplumu kan bağışı konusunda bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır. Kan bağışında bulunanların bunu yapmaktaki en önemli sebeplerinin "vatandaşlık görevi olması" düşüncesi toplum içerisinde teşvik çalışmalarının efektif bir şekilde devam ettirilmesi gerektiğini göstermektedir. kan istek programları arttırılmalı, kan bağışları için platformlar oluşturulmalı, basında yer alan Kızılay ile ilgili kötüleyici ve karalayıcı haberlerin yarattığı etki giderilmelidir. Kızılay görsel ve sosyal medyada daha efektif rol oynamalı, toplumsal alanlarda yapılan anonslardan yeterli verim alınamadığı düşüncesinden hareketle kan bağışı için yeni teşvik yolları geliştirilmelidir

ANAHTAR KELİMELER: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİ, KAN VERME, ÖĞRENCİ BAKIŞI

P-178 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN AKREDİTASYONA YÖNELİK DÜŞÜNCELERİ

Vildan KARKIŞ[1], Gözde ÖZSEZER KAYMAK[1], Gülbu TANRIVERDİ[1],

[1]Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi,

Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin akreditasyona yönelik düşüncelerini belirlemek amacıyla yapıldı.

Tanımlayıcı tipte yapılan bu araştırmanın evrenini Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü'nde 2017-2018 Bahar Yarıyılında 1., 2., 3. ve 4. sınıfta öğrenim gören 579 öğrenci oluşturdu. Evrenden örneklem seçimine gidilmeyip ulaşılan, araştırmaya katılmayı kabul eden ve formu eksiksiz dolduran 350 öğrenci araştırmaya dahil edildi. Veriler literatür doğrultusunda araştırmacılar tarafından oluşturulan anket formuyla toplandı. Anket formları araştırmacılar tarafından (veri toplama tarihi: 12.03.2018) sınıf ortamında uygulandı. Anket formunun içeriğini, öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini ve akreditasyonla ilgili düşüncelerini saptamaya yönelik sorular oluşturdu. Veriler SPSS 20.0 istatistik programında sayı-yüzdelik dağılımları ile analiz edildi. Çalışmaya başlamadan önce kurumdan yazılı izin alındı.

Araştırmaya dahil edilen hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalaması 20.60±1.89 olup yaygın olarak %79.4'ünün kadın (n=278), %30.7'sinin 1. Sınıf öğrencisi (n=107) ve %98.6'sının bekar (n=345), %85.1'inin çekirdek ailede (n=297) ve %43.6'sının ailesinin Marmara Bölgesi'nde yaşayanlardan oluştuğu (n=152) belirlendi. Öğrencilerin %52.1'nin annesinin (n=182), %40.7'sinin ise babasının ilkokul mezunu olduğu (n=142) ve %76.7'sinin orta gelir durumuna sahip ailelerde yaşadığı (n=267) saptandı. Öğrencilerin %65'inin daha önce akreditasyon kavramını duymadığı (n=226); %33.3'ünün bu kavramı okuldaki öğretim elemanlarından duyduğu (n=117); %77.1'inin akreditasyon hakkında bilgi sahibi olmadığı (n=270); %84.8'inin akreditasyon kavramının tanımını yapamayacağını ifade ettiği (n=296) belirlendi. Öğrencilerin %1.6'sı akreditasyonu alanda yapılan yenilik olarak (n=10), %9.7'si ise kalite uygunluğu, kalitenin denetlenmesi (n=90) olarak tanımladığı belirlendi.

Bu araştırmanın sonucunda öğrencilerin çoğunluğunun akreditasyon kavramını duydukları ancak bu kavram hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları belirlendi. Bu sonuç doğrultusunda öğrencilerde akreditasyona yönelik bilgilendirme ve farkındalık çalışmaları önerilebilir.

ANAHTAR KELİMELER: ÖĞRENCİ, HEMŞİRELİK, AKREDİTASYON

P-179 - TÜRKİYE'DE VE ALMANYA'DA YAŞAYAN TÜRKLERİN HEMŞİRELİK BAKIM MEMNUNİYETİ DÜZEYLERİNİN VE HEMŞİRELİK İMAJI ALGILARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Feride TAŞKIN YILMAZ[1], Cemile GÖKÇE[1], Onur ÖĞÜT[1],

[1]Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu,

Türkiye'de ve Almanya'da yaşayan Türklerin hemşirelik bakım memnuniyeti düzeyleri ile hemşirelik imajı algılarını karşılaştırmaktır.

Tanımlayıcı olarak gerçekleştirilen çalışmaya, 01-29 Aralık 2017 tarihleri arasında daha önce herhangi bir hastalık nedeniyle sağlık kurumunda yatarak tedavi gören, Türkçe okuma-yazma bilen ve çalışmaya katılmayı kabul eden Sivas şehir merkezinde yaşayan 50 birey ile Almanya'nın Berlin şehrinde yaşayan 50 birey dahil edilmiştir. Veriler tanılama formu, Akın ve Erdoğan (20079 tarafından Türkçe'ye uyarlanan Newcastle Hemşirelik Bakımından Memnuniyeti Ölçeği (HBMÖ) ve Çınar ve Demir (2009) tarafından geliştirilen Hemşirelik İmajı Ölçeği (HİÖ) kullanılarak toplanmıştır. HBMÖ'nden alınabilecek puan 0-100 arasında değişmekte ve puan yüksekliği bireylerin hemşirelik bakımından memnun olduğunu göstermektedir. HİÖ'nden alınabilecek puan 28-84 arasında değişmekte, yüksek puan hemşirelik imajının olumlu olduğunu göstermektedir. İstatistiksel değerlendirmede ortalama, yüzdelik dağılım, bağımsız gruplarda t testi ve ki kare testi kullanılmıştır.

Örnekleme alınan ve Türkiye'de yaşayan bireylerin yaş ortalaması 39.08±12.92 yıl, Almanya'da yaşayan Türklerin yaş ortalaması 38.52±13.91 yıldır. Her iki grupta katılımcıların aile ve akrabalarında hemşire yakını bulunma, çocuğuna ya da yakınına hemşirelik mesleğini önerme ve bakım aldığı hemşirenin cinsiyeti ile ilgili tercih oranları arasında istatistiksel olarak farklılık belirlenmemiştir ($p<0.05$). Türkiye'de yaşayan bireylerin Newcastle HBMÖ puan ortalaması 52.32±18.55 ve HİÖ puan ortalaması 71.68±6.50'dir. Almanya'da yaşayan Türklerin ise Newcastle HBMÖ puan ortalaması 37.50±14.23 ve HİÖ puan ortalaması 60.82±8.22'dir. Türkiye ile Almanya'da yaşayan Türklerin Newcastle HBMÖ ve HİÖ puan ortalamaları karşılaştırıldığında aralarında istatistiksel olarak farklılık olduğu (sırası ile $t=4.480$, $p=0.000$; $t=7.326$, $p=0.000$), Türkiye'de sağlık hizmeti alan bireylerin Newcastle HBMÖ v HİÖ puan ortalamalarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p<0.01$).

Çalışmada Almanya'da sağlık hizmeti alan Türklere göre Türkiye'de yaşayan ve örneklem grubunu oluşturan bireylerin hemşirelik bakımından memnuniyet düzeylerinin daha yüksek olduğu ve hemşirelik imajı algılarının daha olumlu olduğu belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: HEMŞİRELİK BAKIMI, HASTA MEMNUNİYETİ, İMAJ, TÜRKİYE, ALMANYA

P-180 - HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN HEMŞİRELİK PROFESYONEL DEĞERLERİNİN İNCELENMESİ

FURKAN SUBAS[1], NAZİKE KAYA[1], SEYMA İNCİSER PASALAK[1], MEMNUN SEVEN[1],

[1]KOC UNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ,

Hemşirelik mesleği için çok önemli bir kavram olan profesyonel değerlerin ve etkileyen faktörlerin belirlenmesinin profesyonel gelişim açısından önemli bir konu düşünülmektedir. Bu çalışmada; farklı ülkelerden hemşirelik öğrencilerin hemşirelik mesleğine ilişkin değerlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Bu çalışmanın örneklemini Online Cultural Excahnge Program'ına (OCEP) üye olan ülke ve üniversitelerde okuyan hemşirelik öğrencileri oluşturacaktır. OCEP dışında, araştırma örneklemine ulaşmak için Hemşirelik Öğrencileri Derneği ve Avrupa Hemşirelik Öğrencileri Derneği resmi websitesi ve sosyal medya hesapları kullanılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında, araştırmacılar tarafından online hazırlanan 'Öğrenci Tanılama Formu' ve 'Hemşireliğin Meslek Değerleri Ölçeği' kullanılmıştır.

Türkiye (192), Tanzanya (78), İspanya (28), Endonezya (9), KKTC (7), Finlandiye (5), Yunanistan (4), Japonya (3), Hollanda (1), İsrail (1), Almanya (1), Lübnan (1), Sırbistan (1) olmak üzere toplam 332 öğrenci anket formalarını doldurmuş, ancak sadece birer öğrencinin araştırmaya katıldığı, Hollanda, Almanya, Lübran, Sırbistan, ve İsrail'den katılan öğrenciler veri analizine dahil edilmemiştir. Araştırmaya katılan 327 öğrencinin yaş ortalaması 22.67 +3.42 (18-48) olup, % 74.1 kadındır. Öğrencilerin % 42.2'si dördüncü sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin %57.5'inin annesi, % 46.5'inin babası ilköğretim mezunudur. Öğrencilerin %67'si mezuniyet sonra kesinlikle hemşire olarak çalışacaklarını belirtmişlerdir. Hemşirelik Meslek değerleri toplam ölçek puanı 111.08+1.12 dir (min:max, 44-130). Ülkelere göe ise toplam ölçek puanı; Türkiye 113.6, Tanzanya 107, Yunanistan 106, İspanya 108, Japonya 115, KKTC 114, Finlandiya 108, Endonezya 98'dir. Öğrencilerin yaşı ve sınıfı ile toplam ölçek puanları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Öğrencilerin mezuniyetten sonra hemşire olarak çalışma istekleri, annelerin eğitim durumu, hemşire bir aile üyesine sahip olma durumları, ile toplam ölçek puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur. Öğrencilerin eğitim aldıkları ülke, yaşadıkları yerleşim yeri (şehir, köy, kasaba), babanın eğitim durumu ve cinsiyetleri ile toplam ölçek puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Kadın öğrencilerin, şehirde yaşayan, babasının eğitim düzeyi yükek olan öğrencilerin ve Türkiye'de eğitim alan öğrencilerin Tanzanya ve Endonezya'da eğitim alan öğrencilere göre hemşirelik meslek değerleri daha yüksektir.

Bu çalışmada mesleki değerler ailesel ve toplumsal özelliklere göre farklılık gösterdiğinden; mesleki değerlerin yükseltilmesine yönelik girişimlerde, sadece hemşirelik müfredatının değil, toplumsal ve ailesel faktörlere yönelik bir değişimin amaçlanmasına ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: PROFESYONEL DEĞERLER, HEMŞİRELİK, ÜLKE,